A4 Sb
51

དཔལ་སྤུངས་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་།

༄༅། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཙུནྡུ་རྣམ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཉུང་ངུ་རྣམ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ན་མཿཔྲཛྙཱ་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཡེ། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། །སྲིད་པའི་མཚན་མ་ཉེར་ཞི་བ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དང་དེ་སྲས་ལ། །ཀུན་ནས་དང་བས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་མངོན་རྟོགས་རིམ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྡུས། །དེ་དོན་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བར། །ཉུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་བཤད་པར་བྱ། །དེ་ཡང་སྲིད་པའི་གཙོང་རོང་ཉམ་ང་བར་མི་ཤེས་པའི་མུན་པས་ཆེས་གནགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་དྲང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་དེས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བསྡུ་ན་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་འདུས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འདིའི་དབྱེ་བ་ལ་སྟར་བས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཕྲག

༄༅། །བརྒྱ་པ། ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤེས་རབ་ཁྲི་པ། བརྒྱད་སྟོང་པ། བསྡུད་པ་སྟེ་ཡུམ་དྲུག་དང་། ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ། ལྔ་བརྒྱ་པ། སུམ་བརྒྱ་པ། ཚུལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ། ལྔ་བཅུ་པ། སྒོ་ཉེར་ལྔ་པ། ཀཽ་ཤི་ཀས་ཞུས་པ། རབ་རྩལ་རྣམ་གནོན་གྱིས་ཞུས་པ། ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་ཉུང་ངུ། ཡི་གེ་གཅིག་མ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་སྟེ་སྲས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་མཛད་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་རིག་རལ་གྱིས་ནི། ཤེར་ཕྱིན་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་མ། ཉི་མའི་སྙིང་པོ། ཟླ་བའི་སྙིང་པོ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ཀྱང་བཅུ་བདུན་དུ་མ་འདུས་པས་གྲངས་ངེས་མི་འཐད་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཨར་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་དགུར་དབྱེ་བར་མཛད་དོ། །ཡུམ་གྱི་དགོངས་

འགྲེལ་ལ་རྒྱལ་བ་མ་ཕམ་པས་སྨྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་། ཕྱོགས་གླང་གིས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་དང་། དཔའ་བོའི་འབུམ་ཊཱི་ཀ་ཏེ་སེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཚུལ་བཞིར་གྲགས་པའི་དང་པོ་འདི་ཡང་རྗེས་འབྲང་གི་འགྲེལ་པ་ལ། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་གཞན་སྟོང་གི་དབུ་མར་བཀྲལ་བ་དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་རང་སྟོང་གི་དབུ་མར་དང་། བཙུན་གྲོལ་གྱིས་རང་གི་རྣམ་དབྱེད་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་བ་དང་། ཤཱནྟི་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། རཏྣ་ཀཱིརྟི། བུདྡྷ་ཤྲཱི། ཨ་བྷྱ་སོགས་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་མཛད་དོ།། དེའི་རྗེས་སུ་མཁས་པ་ཐུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མཐོང་ཞིང་ལོ་བཅུ་བདུན་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ནས་མཐར་བྱམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་རྒྱན་འདི་ལ་ཡུམ་བར་པ་དང་སྦྱར་བ་ལེ་བརྒྱད་མའི་བསྡུས་དོན། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྦྱར་བ་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན། བསྡུས་པ་དང་སྦྱར་བ་སྡུད་འགྲེལ་རྟོགས་སླ་བ། ཀུན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཡུམ་གསུམ་ག་དང་སྦྱར་བ་དོན་གསལ་འགྲེལ་པ་དབུམ་ཆེན་པོ་དང་མཐུན་པ་འདི་མཛད་དོ། །འདི་ལ་ཡང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་འགྲེལ་པ་ལ། ཀུ་ལཎྜཧྲའི་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ། དྷརྨ་མི་ཏྲའི་ཚིག་གསལ། ཤུབ་ཀྱི་སྙིང་སྙིགས་པ་དང་། ཁ་ཆེ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་རྣམས་ཡོད་ཅིང་། གངས་ཅན་དུའང་འགྲེལ་བཤད་མང་ཞིག་བྱུང་བ་ལས་ལེགས་བཤད་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་བོའི་༧རྗེ་བླ་མ་རྒྱལ་བ་ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་འདིའི་རྩ་བ་དང་མཐུན་པར་བསྡུས་ཏེ་འཆད་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

༄༅། །ལོ་ཙ་བས་བསྟན་བཅོས་བསྒྱུར་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཛད་པ། ཡན་ལག་དེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས། མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཁུངས་བཙུན་པ་དང་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མཚན་སྨོས་པ། འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། །རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་ལ། པེ་ཤཱ་ཙི། ཨ་པ་བྷྲཾ་ཤ། པྲ་ཀྲི་ཏ། སཾ་ཀྲི་ཏ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སཾ་ཀྲི་ཏའི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། ཨ་བྷི་ས་མཱ་ཡ། ཨ་ལངྐཱ་ར། ནཱ་མ། པྲཛྙཱ་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཨུ་པ་དེ་ཤ་ཤཱསྟྲ་ཀཱ་རི་ཀཱ། བོད་སྐད་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཚིག་ཉུང་ངུས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མན་ངག་གིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་བཅོས་པའི་ཐབས་འདི་ལ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྡེ་ཚོམས་བཅད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ལ་མཚན་འཛིན་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་ཡིད་ལ་སེམས་ཤིང་བདུད་གཞོམ་པ་ལ་དཔའ་བའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་ལོ་ཙ་བས་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཕྱག་འཚལ་བར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་དེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་འཆད་པ་ལ། གང་ཟག་གཞན་འཕྲས་ཡུམ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཆོད་བརྗོད། བསྟན་བཅོས་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དགོས་འབྲེལ། དང་བ་སྐྱེས་ནས་འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྨྲ་བརྗོད་དང་བྲལ་བར་མཉམ་པར་བཞག་

པ་ན་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ངག་གིས་མཚོན་པར་བརྗོད་པ་ལ། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ནུས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ཞི་བ་འཚོལ་བ་སྟེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཐབས་ཀྱི་ནང་གི་ཆོས་ཀུན་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་དོན་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཉེར་ཞིར་འཁྲིད་པར་མཛད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོ། །འདི་སྐབས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ནི་ཤྲཱ་ཝ་ཀའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ན་རང་གི་ཐོས་པ་གཞན་ལ་སྒྲོག་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཞུ་བ་ཁས་ལེན་གྱི་ཉན་ཐོས་དང་། སྤྲུལ་པའི་དང་། རིགས་མ་ངེས་པའི་དང་། ངེས་པའོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་མཚན་ཉིད་པའོ༔ ༔རང་རྒྱལ་ལ་དབྱེ་ན། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཚོགས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་བཞེད་དོན་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་མྱང་འདས་ཏེ་སྲོག་གི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བའི་ལྷག་བཅས་དང་། དེ་བཏང་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྤངས་ཤིང་དགེ་རྩ་དང་ལམ་རྒྱུན་ཆད་པ་ནི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཏེ། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཉན་ཐོས་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཡང་དག་པར་གཅོད་པའི་རྣམ་པར་འདོར་བས་རྣམ་པར་སྟོང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐེག་དམན་གྱིས་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་ལ། སེམས་

༄༅། །ཙམ་པས་རིག་པའི་མཐའ་ཐུག་མེད་ཡིན་པས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འདོད་དོ། །མྱང་འདས་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་ཉན་རང་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ནུས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་འདོད་པ་རྣམས་ཐབས་ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་དོན་འཛིན་རྟེན་པ་དག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་སྒྲུབ་པར་མཛད་ནུས་པ་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས། མཉན་པ་ལྟ་བུ། རྫི་བོ་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་མོ། །དབྱེ་བ་དེའི་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་བཞེད་དོན་ནི། བྱང་འཕགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཤེས་རབ་ལམ་གསུམ་ག་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ནུས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་འབྲས་ཡུམ་གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པའི་ཐུབ་པ་ཟག་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཐབས་རྣམ་པ་རྟགས་མཚན་མ་ཀུན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པས་བཞེད་དོན་ཆོས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་དག་གསུང་བར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞེད་དོན་དེ་ནི་རང་གི་མངོན་རྟོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སྒྲུབ་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཐའ་དཔྱད་པ་

ལ་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱའི་སྒྲ་བཤད། མཚན་བཞིའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པས་བསྟན་པའི་དམ་ཆོས་གང་ཞིག་གདུལ་བྱའི་སྡུག་བསྔལ་དང་སྒྲིབ་པ་སེལ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། ། སྒྲིབ་ཀུན་སེལ་བྱེད་དམ་པའི་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྷྲྀཉ་ར་ཙ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རང་མཚན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་དེ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །འཁོར་ལོ་ནི་སྒྱུར་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་ལུང་གི་ཆོས་སོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བློ་གོམས་པས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པའོ། །དབྱེ་ན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་ཟག་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་ཏེ། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་སམ་ཆོས་སྐུའོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི། འགོག་པ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཟག་མེད་ལམ་བདེན་ཏེ། མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། ངོ་བོ། གསུངས་ཚུལ། དབྱེ་བ། གྲངས་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གང་རུང་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ངག་གང་ཞིག གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕན་ཡོན་བཅུ་གཟིགས་ནས་སྨོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་མདོ་སྡེ། དེའི་དབུས་མཐར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དབྱངས་བསྙད། འབྱུང་འགྱུར་ལུང་སྟོན་པ། རྐང་པ་གཉིས་པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་བཅད། བསྟན་པ་གནས་པའི་དོན་དུ་

༄༅། །ཡི་རངས་བ་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ། གང་ཟག་གི་ཆེད་དུ་བྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་བསླབ་པ་གསུངས་པ་གླེང་གཞི། དཔེ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་བརྗོད། གང་ཟག་གཞན་གྱི་བྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ། རང་གི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་ཚུལ་གསུངས་པ་སྐྱེས་རབས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་དང་ལྡན་པའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས། མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་གཏན་
ལ་དབབ་པའི་སྡེ་རྣམས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ལྔ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ། དེ་འོག་བཞི་ནི་འདུལ་བ། དེ་འོག་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོ་སྡེ། གཅིག་ནི་ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི།
ལུང་གི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་གནས་ལ། ཆོས་ཕུང་ནི་མདོ་སྡེ་པས་ཚིག་དང་། ཡི་སྒྲས་མེད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ཚིག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ཀྱང་། །གཟུགས་སམ་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་
འདུས༔ ༔ཞེས་སོ། །སེམས་ཙམ་པས། ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྒྲ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་ལ་འདོད་དོ། །ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་ལ། སློ་ཀ་དྲུག་སྟོང་དང་། ཕུང་པོ་སོགས་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་རེ་རེ་དང་།
འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་ལ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་ས་ལ་རབ་བརྟན་གྱིས་ཁུར་ནུས་པའི་རྣག་ཚས་ཆོས་ཕུང་གཅིག་འབྲི་ནུས་པར་འདོད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་བཅུའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་
གསུངས་པ་སྟེ། བཅུ་ནི། ཡང་དག་པར་བསྒྲང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། དབང་དུ་མཛད་པ་དང་། །འཇུག་པ་དང་། རབ་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྟེན་དང་། གོ་བར་མཛད་པ་དང་། གདགས་པ་དང་།

དུས་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་རྣམ་བཞག་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས༔ བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་འཁོར་ལོ། བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་འཁོར་ལོ། ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོར། བདེན་པ་བཞིའི་ཚུལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་ཚུལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་རྒྱུད་བླར། འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་དང་། རབ་ཏུ་སྨིན་པའི་དང་། ལུང་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ༔ ༔ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ནི། དང་པོ་བདག་སྟོན་པའི་དང་། བར་དུ་བདག་མེད་སྟོན་པའི་དང་། ཐ་མར་ལྟ་བ་ཀུན་བཟློག་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་ལུགས་སྔ་མ་གསུམ་དུ་ནི། དང་པོར་བདེན་བཞི། བར་དུ་སྤྲོས་བྲལ། ཐ་མར་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཆུངས་སོ། །ལུགས་ཕྱི་མ་ནི། དང་པོར་ཐབས་ཀྱི་ཆ། བར་དུ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ། ཐ་མར་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ༔ ༔དེས་ན་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ངག་གི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་ཀུན་སློང་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་མ་བསྟན་ལ། ངེས་དོན་ཙམ་དུ་ནི་རིམ་པ་གསུམ་ག་ཅིག་ཅར་དུ་གསུངས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་དབང་གིས་སོ་སོར་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡིས། །བསྐུལ་བས་སངས་རྒྱས་གསུང་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་འདིར་རྟོག་ཡོངས་མི་མངའ། །ཞེས་དང་། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་

༄༅། །གསུངས་མོད་ཀྱང་། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲང་དོན་དུ་ནི་ཆོས་འཁོར་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་བཞག་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ལ། གནས། དུས། འཁོར། ཆོས་བཞི་བཞིས་འཆད་པ་ལས། རིམ་པ་དང་པོ་ནི། འཁོར་མོ་འཇིག་ཏུ་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ལྔ་སྡེ་དང་ལྷ་མང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལན་གསུམ་བཟླས་པས་བཅུ་གཉིས་སོ། །བར་པ་ནི་བྱ་རྒོད་ཕུང་རི་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ་དགེ་སློང་ཕ་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་ལྔ་སྟོང་དང་། བྱང་སེམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་ལ་ཤེར་ཕྱིན་སྟོན་པ་རྣམས་སོ། །ཐ་མ་ནི་རི་མ་ལ་ཡ་དང་། ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་ལོ་བཅུ་རུ། འཁོར་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་མོས་པ་དག་ལ་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་སྟོན་པ་རྣམས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་༔ ༔ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་གཉིས་སོ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དབྱེ་བ་ལ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་ལུགས་ལས་ནི། སྒྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ངེས་དོན་གྱི་དྲང་དོན། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ངེས་དོན་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལས། སྤྲོས་པ་ཕྱོགས་རེ་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་པ་གནས་སྐབས་པའི་ངེས་དོན་དང་། སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་གི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་

འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དྲང་ངེས་སོ་སོར་འབྱེད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་ངེས་དོན་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་དྲང་དོན་གྱི་ཆ་ཡོད་མོད། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་དྲང་དོན་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ངེས་དོན་དུ་ཐེག་ཆེན་པ་དག་མཐུན་ཡང་། ཁྱད་པར་ནི། རྣམ་རྫུན་པས་འཁོར་ལོ་བར་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་མི་འདོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྨྲ་བས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་འདོད་དོ། །འདིར་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། འཁོར་ལོ་བར་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མ་སྐྱེས་ཞེས་སོགས་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་གི་དོན་དུ་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་ཡོད་མེད་སོ་སོར་དབྱེས་ནས། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཚེ་ལྟ་བས་སྤྲོས་པ་གཅོད་པ་ན་འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་དང་། སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ན་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱིས་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་ཕྱག་འཚལ་བར་མཛད་དོ། །འདིར་འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་དུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་ནི། འབྲས་ཡུམ་ལ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་གསུམ་ནི་སོ་སོར་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ་ཡུམ་བར་པ་ལས། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

༄༅། །པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །མངོན་རྟོགས་དེས་ནི་རང་རང་གི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པས་ཡུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཡུམ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ཡང་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱི་དེ་ཕྱིན་ཆད་ན་ནི་མེད་དེ། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྣང་བྱའི་ས་བོན་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུན་མཐའ་མན་ཆད་ན་རྣམ་མཁྱེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡང་མེད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་རྟགས་མཚན་མ་སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྗེས་མཐུན་པ་ནི་ཡོད་པར་བལྟའོ། །འདིར་འདི་ལྟར་དགོས་ཏེ། ཡུམ་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་འདི་མང་བས། རྣམ་མཁྱེན་གཅིག་པུའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པར་འཐད་ཅིང་། ཡང་ན་ཉུང་སྟེ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དགོས་སོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་དང་པོ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་ན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཡུམ་ལ་དང་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོན་ཕྱི་མ་མེད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་འདིའི་ནང་དུ་དངོས་པོ་གཞན་བརྒྱད་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་ཚུལ་ཡང་། ཆོས་སྐུ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཅིང་། སྦྱོར་བ་བཞི་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་འབྲས་བུས་རྒྱུ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡུམ་ལ་སྐྱེ་མེད་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་སྤྲོས་མཚན་འགོག་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་འགོག ཆོས་སུ་འཛིན་པ་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་བཀོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།

གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ནི་གྲུབ་མཐས་བློམ་བསྒྱུར་བའི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པ་ཙམ་མོ། །ཀུན་བཏགས་ནི་དེ་ལ་བློས་སྣ་ཚོགས་སུ་བརྟགས་པ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨྲ་བ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་རྒྱང་འཕེན་པ། གྲངས་ཅན་པ། དབང་ཕྱུག་པ། ཁྱབ་འཇུག་པ། གཅེར་བུ་པ་དང་ལྔ། དང་པོས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་འདོད་པས་ཆད་སྨྲ། ལྷག་མ་རྣམས་རྟག་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་རྒྱང་འཕེན་པ་ནི་ཕུར་བུ་པ་ལྷ་མ་ཡིན་ལས་གཡུལ་རྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ་ཚེ་ཕྱི་མ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་འཛམ་གླིང་དུ་རིངས་བྱེད་ཀྱི་བུ་ལྷག་སྤྱོད་སོགས་སྙོམས་འཇུག་པ་དྲུག རྒྱུ་རྒྱལ་ལ་སོགས་རྗེས་སྒྲོགས་པ་དྲུག འོད་སྲུངས་རྫོགས་བྱེད་སོགས་རྟོག་གེ་པའི་སྟོན་པ་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། འབྱུང་བཞིའི་དུས་ན་མི་གསལ་བའི་བདག་དང་ལུས་སེམས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ན་བསལ་བའི་བདག་སོགས་འདོད༔ གྲངས་ཅན་པ་ནི། ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཀྱི་དུས་བྱུང་བའི་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱས་རང་གི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གཉིས་སུ་གྱེས་ལ། གཙོ་བོའི་བློར་གནས་པའི་བདག་ཟ་པོ་དང་། རྟག་པ་དང་། ཤེས་རིག་ཡིན་པ་སོགས་འདོད། དབང་ཕྱུག་པ་ནི། དྲང་སྲོང་རྐང་མིག་དང་གཟེགས་ཟན་གྱིས་དབང་ཕྱུག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། རིག་པ་ཅན་པ། བྱེ་བྲག་པ། གསལ་བྱེད་པ། ཙ་བ་མ་ཕྱུག་པ་དང་བཞིར་གྱེས་ལ། བདག་དེ་ལུས་དབང་པོ་བློ་སོགས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་གསོན་པའི་ལུས་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཤིང་ཡོན་ཏན་བཅུ་ལྡན་སོགས་འདོད། ཁྱབ་འཇུག་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོགས་དང་གཞོན་ནུ་མང་ལེན་ལས་བྱུང་ཞིང་

༄༅། །ཚངས་པ། དཔྱོད་པ་པ། བརྡ་སྤྱོད་པ། རིག་བྱེད་མཐའ་པ། གསང་བ་པ་དང་ཟླར་སྒྲེས་ལ། ཤེས་རིག་རྟག་པའི་བདག་ཏུ་འདོད། གཅེར་བུ་པ་ནི། དྲང་སྲོང་རྒྱལ་བ་དམ་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཁྱུ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་ཟླར་སྒྲེས་ལ། བདག་རྫས་སུ་འདོད་པ་སྟེ་མདོར་ན་ཀུན་ཀྱང་བདག་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བརྟགས་པའི། །བདག་དེ་རིགས་པས་བརྟགས་ན་འདིར། །ཕུང་པོ་ལས་ནི་གཞན་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ཡིན་ན་དེ་མི་རྟག །ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་བདག་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་རང་སྡེ་མང་བཀུར་བའི་ནང་ཚན་གནས་མ་བུ་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པའི་བདག་འདོད་པ་ལ། འཇུག་པར། བདག་མང་པོ་དང་རྫས་གྲུབ་དང་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བརྟགས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལའང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ནི་སྦྱུ་གུ་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱུ་གུའི་སྐམ་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་སྟེ་གྲུབ་མཐས་མ་བསྒྱུར་བའོ། །ཀུན་བརྟགས་ནི། དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་བརྟགས་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་བཟུང་བ་བདེན་གྲུབ་སྨྲ་བ། རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་སྨྲ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་པོའི་དབྱེ་བ། འདོད་པ་རགས་རིམ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ན་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་དུས་གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཏོག་གིས་རྒྱས་

པར་དགེ་འདུན་འཁྲུགས་ནས་ཕལ་ཆེན་པ་དང་གནས་བརྟན་པ་གཉིས་སུ་གྱེས། དང་པོ་ལ་བརྒྱད། ཕྱི་མ་ལ་བཅུར་གྱེས་པའམ། ཡང་ན་དང་པོ་ལ་དྲུག་ཕྱི་མ་ལ་བཅུ་གཉིས་སུ་གྱེས་པའམ། ཡང་ན་རྩ་བ་གཉིས་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་བརྒྱད་གནས་བརྟན་པ་ལ་དྲུག་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བའམ། ཡང་ན་དུལ་བའམ་ལྷས་བཤད་པ་ལྟར། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་བདུན། ཕལ་ཆེན་པ་ལྔ། གནས་བརྟན་པ་གསུམ༔ མང་བཀུར་བ་གསུམ་སྟེ་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི། གྱེས་པའི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་གཙོ་ཆེ་བར་བསྟན། གནས་མ་བུ་སོགས་ཟླས་བདག་འདོད་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་མི་འདོད་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའམ། ཡང་ན་ཡོད་སྨྲའི་ནང་ཚན་ས་སྟོན་སྡེ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་སྟེ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །གཉིས་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་། མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ཞིབ་མོ་རྣམས་ཡི་གེས་འཇིགས་ལ། བྱེ་མདོའི་ཁྱད་པར་ནི། རིམ་པས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་བཀའ་ཡིན་མིན། ཡུང་ཆོས་འདུ་བྱེད་དང་གཟུགས་ཕུང་དུ་འདོད་པ། དུལ་ཕྲན་རྣམས་མ་རེག་པ་དང་རེག་པར་གནས་པ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་སྒྲུབ་འགོག དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཚད་མ་ཡིན་མིན། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་འདོད་མི་འདོད། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པས་ཕྱི་དོན་རྣམ་མེད་རྗེན་གཅེར་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ། སྣང་བ་སེམས་སུ་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། དབྱིབས་དུས་གསུམ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་དང་ཚ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་པར་འདོད་པ། འགོག་བདེན་དངོས་པོར་

༄༅། །འདོད་མི་འདོད། དེ་བཞིན་ཉིད་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། ཤེས་པ་རང་རིག་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། བྱེ་འབྲེལ་ལྡན་པ་རྣམས་བྱེད་པོ་འབྲེལ་ཅན་གྲོས་པོ་ལས་དོན་གཞན་དང་དོན་གཅིག་འདོད་པ། ལུས་ཤེས་བདེ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་མེད། ལུས་ལ་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། རགས་པ་རྩོམ་པ་ལ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་ཀ་དགོས་མི་དགོས། སེམས་བྱུང་སོ་བརྒྱད་པོ་ནང་ཕན་ཚུན་རྫས་གཞན་འདོད་པ་དང་། ཀུན་འགྲོ་ལྔ་མ་གཏོགས་བཏགས་ཡོད་རྫས་གཅིག་འདོད་པ། རྟེན་འབྲེལ་རེ་རེ་བ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་དང་ཕུང་པོ་རེ་རེར་འདོད་པ་འདི་དག་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། སྐྱེ་གནས་བཞི། འགྲོ་བ་ལྔ། ཟས་བཞི། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་མཐའ་བདེན་གྲུབ། རགས་པ་རྫུན་པ། སེམས་སེམས་བྱུང་། འབྱུང་འགྱུར་འབྱུང་བ་ལས། ཤེས་པ་མཚུངས་ལྡན་ལས། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གནས་སྐབས་ཅན་ལས་སྐྱེ་བ། བདེན་བཞི། ལམ་ལྔ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ། རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཚེ་སོ་སྐྱེར་འདོད་པ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཕལ་ཆེར། སངས་རྒྱས་པ་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པ། ཕྱག་མེད་རིག་པ་ཟད་པ། ཟག་པའི་རྣམ་བཞག གཞིག་ཅིང་བློས་སེལ་ནུས་པ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་གཟུགས་དང་བདེ་བ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་སྨྲ་བ་ནི། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་སྟེ་སེམས་ལ་ཤར་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པར་འདོད་པས་སོ། །དབྱེ་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆ་སོ་

སོར་རྫས་གཞན་བདེན་པར་འདོད་པའི་སྒོང་ཕྱེད་ཚལ་བ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་དུ་ཤེས་པ་ཡང་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དབུ་མ་པ་ངོས་བཟུང་། དེས་བསྟན་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པ་ལའང་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐབས་བཀའ་བར་པ་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། རང་བཞིན་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐབས་བཀའ་མཐའ་མ་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཐོགས་མེད་དེ་སྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་བྱུང་བ་དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲང་ཡང་མཐའ་ཡས་ལ། སྔ་མའི་རྗེས་འབྲང་ལས་སྣང་མེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལས་རྣམ་བདེན་པ་སོགས་དོན་དམ་ལས་ཙུང་རིང་བ་འཕགས་ཡུལ་དུའང་བྱུང་ཞིང་གངས་ཅན་དུ་ནི་མུ་ཅོར་སྨྲ་བའོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་སྔ་མས་ཆོས་ཅན་གློ་བུར་བ་སྟོང་བྱ་ལ་དགོངས་ཤིང་། ཕྱི་མས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྟོང་གཞི་ལ་དགོངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་བཞག་ལ། དེས་ན་འདི་གཉིས་གཞི་འགྱུར་མེད་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ། ལམ་དེའི་འཁྲུལ་པ་སེལ་བྱེད། འབྲས་བུ་དེ་སྒྲིབ་བྲལ་སྐུའི་རྣམ་བཞག་རྣམས་མཐུན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མིང་དོན་འབྲེལ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྡོག་པར་མཛད་དེ། ལྟོ་ལྡིར་བའི་དོན་དེ་བུམ་པའི་མིང་དང་གཅིག་པ་འགལ་ཏེ། གཅིག་ན་བརྡ་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པས་ལྟོ་ལྡིར་བ་མཐོང་བའི་ཚེ་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ལ་དེ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་མང་པོར་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་པ་དང་། མི་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཁ་ཆེག་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་སོགས་གསུངས་སོ། །

༄༅། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལྔ་གསུངས་པའི་མཐའ་མ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་སླ་ཞིང་། ཁྱབ་པ་ཡང་། གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་ཅིང་དེའི་དོན་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ལ་ལྟོས་གྲུབ་དང་བདེན་གྲུབ་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སོ། །འདིར་རྗེ་བཙུན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་འདི་ནི་མདོའི་གླེང་གཞིའི་དོན་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་ལྔ་སྟོང་ཙམ་ཞེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་སེམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཅེས་པ་ནི། འགྲོ་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་དང་། ཐུབ་རྣམས་ཞེས་སོགས་གོ་རིམ་མཐུན་པས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་བསྟན་བཅོས་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དགོས་འབྲེལ་ནི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོན་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་མདོའི་དོན་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པར་མཛད་ལ། ཡན་ལག་ལྔ་ནི། དགོས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་བཅས་དང་། ཚིག་དོན་བཅས་དང་མཚམས་སྦྱོར་བཅས། །བརྒལ་ལན་བཅས་ཏེ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ཡང་རྒྱན་འདི་ལ་མཚོན་ན། དགོས་འབྲེལ་གྱི་དགོས་དོན་དང་། ལུས་རྣམ་བཞག་གི་བསྡུས་དོན་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚིག་དོན་བསྟན་པ་དང་། གོ་རིམ་མི་འཁྲུགས་པར་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བ། སྔ་ཕྱི་མི་འགལ་བའི་བརྒལ་ལན་གཉིས་ནི་སྐབས་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་དགོས་སོགས་དང་པོར་འཆད་རིགས་ཏེ།

ཇི་སྲིད་དགོས་པ་མ་བསྟན་པ། །དེ་སྲིད་དུ་ནི་སུ་ཡིས་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས། བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ནི་དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་བརྗོད་བྱ། ངག་དེ་ལས་བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་སོགས་ཡོད་པ་ཐོག་མར་གོ་བ་ནི་དགོས་པ། གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱོད་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཉིང་དགོས། རྗེས་རྗེས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་འབྲེལ་བ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་དང་སྦྱར་ནས་འཆད་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ། སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་དག་ལས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་རྒྱན་གྱི་ཡང་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་སོགས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་སྐུ་དེ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ནུས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས་བྱང་སེམས་བློ་དང་ལྡན་པས་ལམ་དེར་ཞུགས་པ་ན་ཆོས་སྐུ་མཐོང་བའམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡུམ་གྱི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིང་དགོས་དགོས་པ་ལས་དགོས་པ་བརྗོད་བྱ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་དགོས་པ་ཉིང་དགོས་བསྟན་པས་རྟོགས་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དགོས་སོགས་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་སམ་ཞེ་ན། ངེས་ཏེ། ལོག་རྟོག་བསལ་བྱ་ལ་བརྗོད་བྱ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་། ཐབས་མེད་པ་དང་། འདོད་པའི་དོན་

༄༅། །འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་སྙམ་པ་སྐྱེ་བཞི་ཡོད་པས། སེལ་བྱེད་དགོས་སོགས་ལ་ཡང་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་བཤད་པ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ། འབྲིང་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ། བསྡུས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་རྣམ་བཞག་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བརྗོད་བྱ་ནི། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་དུ་གནས་ལ། དེ་དག་ནི་འདིར་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་བཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེའོ། །ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་དེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་རིམ་སྐྱེ། དབྱེ་ན། གཙོ་ཕལ་གཉིས་ཀྱི་སྟམ་ལ་ཡང་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟག་བཅས་དང་། མཐོང་སྒོམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཟླ་བ་སྙིང་པོས་ཞུས་པ་ལས། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཏེ་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཟག་པར་བཅས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཕལ་པ་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་འབུམ་ཊཱི་ཀ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་བསྡུས་པ་དགྲ་བཅོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུ

མཐུན་པ་ཡིན་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ནི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མིང་ཚིག་གི་ཚོགས་སོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་ལ། ལམ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་མ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པ་དང་། གཞུང་ནི་ཤེས་རབ་ཙམ་ཡང་མིན་ཀྱང་བརྗོད་བྱའི་མིང་གིས་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཚིག་དང་ངག་གི་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། བཤད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད། འཆད་བྱེད་དོན་བདུན་ཅུའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་སོ་སོའི་དོན། གོ་རིམ་ངེས་པ། མདོ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ། བརྒྱད་ལས་རྣམ་མཁྱེན་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་ཁ་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་མེད་པས་རང་སྣང་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་གིས་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་འཆད། འོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་མངའ་འམ་མི་མངའ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་སྐྱུ་རུ་ར་སྔོན་པ་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་མཚན་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པ་སྤངས་

༄༅། །པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ནི་མཁྱེན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པས་འཁྲུལ་སྣང་མི་མངའ་བར་འཆད་དགོས་སོ། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། རྟགས་དང་༔། མཚན་མ་ཀུན་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་མཉམ་བཞག་དང་། དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ཡོད་པའི། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར། ཆོས་གཅིག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཞི་བའི་རྣམ་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ངོ་གསལ་སྟོང་གི་ཆ་ནས་བཞག་ལ། ཕྱི་མ་ནི། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་མཚན་ཉིད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཅིང་། རྗེས་མཐུན་པ་ནི་དེ་མན་ཆད་ཀྱི་འཕགས་ལམ་ནའང་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟ་བ་ས་དང་པོ་ནས་དང་༔ ཇི་སྙེད་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྟམ་ལྟར་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་གསུམ་གཟོད་མ་ནས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའམ་ཤེས་ཤིང་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དེ་དག་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བར་ཤེས་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ནས་ཡོད་དོ། གསུམ་པ་ཀུན་ཤེས་ལ་ཡང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དེའོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་གཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་བདག་

མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་འཛིན་དང་བཅས་པ་སྣང་བྱའི་གཞི་ཤེས་དང་། མཚན་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དང་པོ་ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་ནས། ཕྱི་མ་ནི་ས་
དང་པོ་ནས་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཆོས་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བ་བཞིའམ་ཉི་ཤུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའ་མན་ཆད་ནའོ། །ལྔ་པ་རྩེ་སྦྱོར་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོར་ཏེ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་དང་བཞིའོ། །བཞི་པ་ནི།
དྲོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ནའོ། །དྲུག་པ་མཐར་གྱིས་པ་ལ་འང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྩེ་སྦྱོར་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐར་གྱིས་པ་སྔ་སྔ་མའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་འབྲེལ་བར་སྒོམ་པའོ།།
གསུམ་པ་ནི། བཅུ་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། དྲོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་སྔ་ལོགས་བར་རོ། །བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་སྒོམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་ཅིག་ཅར་སྒོམ་པའོ།།
གཉིས་པ་ནི། རིམ་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་དག་ལ་གོམས་པས། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞི་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་ནི།

༄༅། །རྒྱན་མཐའ་ཕྱིན་ལའོ། །བརྒྱད་པ་ཆོས་སྐུ་ལའང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བཞིའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་སྐུ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྐུ་གསུམ་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཕྱིན་ལའོ། །གཉིས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། ཉམས་སུ་བླང་བྱ་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁྱེན་གསུམ་བསྟན། དེ་དག་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཐབས་སྦྱོར་བཞི། ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིའི་གོ་རིམ། བྱེ་བྲག་ཏུ་འང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་དང་པོར་བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡང་ལམ་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས་ལམ་ཤེས་བསྟན། དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཤེས་བསྟན་པ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་མོ། །མཁྱེན་གསུམ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ། དེ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ་རྩེ་སྦྱོར། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་པ། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ནི་སྦྱོར་བཞིའི་གོ་རིམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་དུ་གནས་ལ། དངོས་པོ་རེ་རེ་བས་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་རེ་རེ་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བའི་མངོན་རྟོགས་བསྒྲུ་བྱེད་མཁྱེན་གསུམ་ཡིན་ལ། བསྒྲུ་བྱའི་མཁྱེན་གསུམ་ནི་དེ་དག་མཚོན་བྱེད་དོ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུས་

རྣམ་མཁྱེན། མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེའུ་ལམ་ཤེས། སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ལེའུ་གཞི་ཤེས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་རྣམ་ཀུན། བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེའུ་རྩེ་སྦྱོར། རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ལེའུ་མཐར་གྱིས་པ། བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལེའུ་སྐད་ཅིག་མ། བསླབ་པ་འབྲས་བུའི་ལེའུ་ཆོས་སྐུ་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་འཆད་བྱེད་དོན་བདུན་ཅུ་བཤད་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད། སྦྱོར་བཞི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བཤད། ཆོས་སྐུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྫོགས་བྱང་གི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་སྨིན་ཅིང་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དང་། དེ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུའི་ཐོག་མར་ངེས་པར་འབྱེད་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཉེ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་ལམ་རྣམ་བཞི་དང་། དེ་ཐོབ་པ་ན་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པས་སྒྲུབ་པའི་ནི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རིགས་དང་། སྒྲུབ་པོ་དེའི་དམིགས་པ་དག་དང་། སྒྲུབ་པོ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ནི། དེ་ནས་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་བགོས་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། གོ་བགོས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། གཡུལ་དུ་ཞུགས་ནས་དཔུང་གི་ཚོགས་དག་སོག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་ནི། དེ་ནས་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟར་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནམ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་མཚོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

༄༅། །འོད་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འོད་མོག་མོག་པོར་བྱེད་པ་དང་ལ་སོགས་པས་ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཁྱབ་པ་དང་རང་བཞིན་དང་བྱེད་ལས་རྣམས་བསྟུས་སོ། །ཞེས་བྱའི་ལམ་ལ་ནི། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གང་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་དབྱེ་ན། ཚེ་འདི་དང་གཞན་པ་ཕྱི་མའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་སྟེ་ཕན་ཡོན་དང་ནི། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་། ཟག་མེད་མཉམ་བཞག་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཡུལ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་མོས་པ་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟོད་པ་དང་བསྐུར་བ་དང་བསྔགས་པ་གསུམ་དང་། དགེ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བསྔོ་བ་དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་སྒོམ་ལམ་དང་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ། རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། སྦྱངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་འདྲར་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བས་དམན་པ་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་དང་། དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ལ་མཁས་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཚན་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་བཅས་པ་ཉན་རང་

ཉུང་ངུ་རྣམ་གསལ།

གི་དང་། འདུ་ཤེས་དེ་དང་བྲལ་བ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དག་དང་། གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་དང་། ལ་སོགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ཤུགས་དང་དངོས་ལ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དགུ་པོ་དེ་འདྲ་བས་ནི་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དང་། རྒྱུས་འབྲས་བུ་མཚོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་བཞི་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དོན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པར་བྱ་བ་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྐྱོན་དང་ནི། སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཚོགས་ལམ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་བཟློག་པའི་ཚོགས་དང་། སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། རང་གི་ཞིང་དག་ཡོན་ཏན་བླ་ན་མེད་པར་བསྒྱུར་བ་དང་ནི། གཞན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྟུས་བསྒོམས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དེའི་རྟགས་དྲོད་དང་༔ བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་རྩེ་མོ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་གཏོང་བ་ལ་བརྟན་པའི་བཟོད་པ་དང་། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་ཆོས་མཆོག་དང་། མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་དང་

༄༅། །སློབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོའི་གནས་སྐབས་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལམ་གཞན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྣང་བྱ་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་རྩོད་པའི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་བཅས་པའི་ནི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་རྗེས་དྲན་དྲུག་དང་། སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ནུས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ཆོས་སྐུ་འཆད་པ་ནི། གདོད་མ་ནས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་ལས་གཞན་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཕྲིན་ལས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཆོས་སྐུའི་དབྱེ་བ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་མཁྱེན་གསུམ། ཐབས་སྦྱོར་བཞི། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའོ། །དང་པོ་ལ་ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན། ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས། དེའི་རྩ་བ་གོལ་ས་དང་བཅས་པ་གཞི་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ལ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད། སྦྱོར་བ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་།

གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ། མཚན་གཞི་འོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཏེ། དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་བ། །ཞེས་པས་སོ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུབ་པས་ན་བྱང་ཆུབ་དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་བསགས་པས་ན་སེམས་དེ་རྒྱུ་ཚད་མེད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་ཤིང་ཟག་མེད་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔ་མ་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་དག་པ་ས་གསུམ། གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞག་གོ། །བཞི་པ་ལ་རྒྱུ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས། དམ་པ་གསུམ་དང་། རྐྱེན་ནི་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་ལ་འཆད་བཞི་ལས། ངོ་བོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྨོན་པ་ནི་འདོད་པ་དང་། འཇུག་པ་ནི་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྨོན་འཇུག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་སློབ་པར་སྨོན་པ་ཙམ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཁས་བླངས་ཤིང་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དེའི་སྡོམ་པ་ཞེས་པའི་

༄༅། །ཐ་སྙད་མཛད་ནས་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཕྱིས་རྫོམ་པ་ཆོགས་ལེན་པ་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་བཞེད་དོ། །སྨོན་འཇུག་གི་ཐ་སྙད་འདི་ནི་ཞི་བ་ལྷས་བཞེད་ཅིང་། དེའི་ལུགས་ལ་ཡང་སྨོན་སེམས་ནི་ཆོ་ག་ལ་མི་ལྟོས་ལ། འཇུག་པ་ནི་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྨོན་འཇུག་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ཆོགས་ལེན་པ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། སྨོན་སེམས་ནི་སྦྱོར་ལམ་ཡན་ཆད་ལ་མི་འགྲོ་ལ། འཇུག་སེམས་ནི་མངོན་གྱུར་དང་བག་ཉལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་ལ། རྒྱུ་ནི། གྲོགས་སྟོབས་རྒྱུ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། །ཞེས་དང་། རྐྱེན་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། མཚན་ཉིད། དམིགས་ཡུལ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་འཆད་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་དང་པོར་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའམ་འདུན་པའམ་སྨོན་པའོ། །མདོར་ན། བྱང་སེམས་ཅི་ནས་བདག་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བ་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འདི་ལྟར་སེམས་བྱུང་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྫོགས་བྱང་ནི་གང་། གཞན་དོན་ནི་

གང་ཞེ་ན། ལན་ནི། ཐོབ་བྱ་རྫོགས་བྱང་དེ་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དེ་ནི་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་དང་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་སོགས་དང་མཐུན་པར་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བསྡུས་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དེ། ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྡུས་པ་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་གནས་ཏེ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་སྦྱིན་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྡུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་འགོད་པ་ནས་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལས་སུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་བསྟན་ཏོ། །གཞུང་ཚིག་གཉིས་པོ་འདིའི་དེ་དང་ཞེས་པས་རང་ཉིད་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནི་ཞེས་པས་གཞན་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པར་རྟོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་དཔེ་ཉེར་གཉིས་དང་།

༄༅། །ཡུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་གྲོགས་ཉེར་གཉིས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་མཐུན་ཉེར་གཉིས་རྣམས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་གྲོགས་འདུན་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དཔེ་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཐུན་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གསེར་དང་འདྲ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །ལྷག་བསམ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་དགེ་བའི་ཆོས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་མེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་བུད་ཤིང་བསྲེག་པས་སོ། །སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གཏེར་དང་འདྲ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་དང་འདྲ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་སོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གཏིང་མི་འཁྲུག་པས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་བདུད་ལས་ཀྱི་མི་འབྱེད་པས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་རི་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གཡེང་གིས་མི་བསྐྱོད་པས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྨན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པས་སོ། །བསྡུ་བའི་ཐབས་མཁས་དང་ལྡན་པ་ནི་བཤེས་གཉེན་དང་འདྲ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་གཏོང་བས་སོ། །སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་སོགས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་སྨོན་པ་འགྲུབ་པས་སོ། །སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གདུལ་བྱའི་ལོ་ཐོག་སྨིན་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི་དྲི་ཟའི་གླུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གདུལ་བྱ་འདུན་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་སོ། །མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་

པས་གཞན་དོན་བསྒྲུབས་པས་སོ། །ཚོགས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི་བང་མཛོད་དང་འདྲ་སྟེ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་སོ། །བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ནི་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་གཤེགས་པས་སོ། །སྙིང་རྗེ་ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་པ་ནི་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་སྲིད་ཞི་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པར་འགྲོ་བས་སོ། །གཟུངས་སྤོབས་དང་ལྡན་པ་ནི་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི་འདྲ་སྟེ་ཆོས་འཛིན་ཅིང་མི་བཟད་པས་སོ།། ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲ་སྙན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ཐར་པ་འདོད་པ་ལ་སྙན་པར་སྒྲོགས་པས་སོ། །བགྲོད་པ་གཅིག་པོའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་སོ། །ཆོས་སྐུ་དང་ལྡན་པ་ནི་འཁྲོར་པ་འབྱུང་བའི་ཀྲུ་སྤྲིན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཚོགས་ལམ། དེ་འོག་གཅིག་ནི་སྦྱོར་ལམ། དེ་འོག་བཅུ་ནི་ས་བཅུ། དེ་འོག་ལྔ་ནི་དག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ། དེ་འོག་གསུམ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྡུས་སོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་སྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་གདམས་ངག དེ་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གདམས་ངག་བཅུ་སྤྱིར་བསྟན། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྡུས་ཏེ་གཞུང་དང་སྦྱར། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་དོན་དུ་གཉེར་བ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་གདམས་ངག་ཞལ་པ་ནི་ཉན་རང་དང་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

༄༅། །མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདམས་པ་ལས་ཐོབ་མོད། ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་ལ་གནས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་ནུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ། སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་མངོན་སུམ་དུ་རྣལ་འབྱོར་འདི་དང་འདི་དག་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་སྣང་ཙམ་པོ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཤིག ༔ཅེས་བསྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་དང་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དང་། རང་གི་བདེ་བ་ལ་མ་ཞེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ལ་དང་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་དང་། ལམ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་རང་གི་ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་དང་། གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པར་བྱ་བའི་སྤྱན་ལྔ་དང་ནི། གཞན་དོན་བྱ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲུག་ལ་དང་། རྟོགས་བྱང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདོམས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་གདམས་ངག་ནི་བཅུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པ། སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ། སྒྲུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་འདོམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཙོ་བོ་བདེན་གཉིས། དམན་པ་བདེན་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བདེན་གཉིས་ལས་

མི་འདའ་བ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྙིང་རྗེ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ལས་མི་འདའ་བར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཅིང་། དོན་དམ་ལས་མི་འདའ་བར་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསོག་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ལ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ། དང་པོ་ལ་དོན་དམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་གྱི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་གནས་པ་སྟེ། ཟླ་བའི་སྙིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་སྤྲོས་མེད་པ། །དེ་ཉིད་དོན་དམ་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསླུ་བར་ཡོད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། ངེས་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་དང་དེར་སྣང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན། ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་ལྟ་བུ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། བུམ་པ་དང་ཀ་བ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སོ། གཉིས་པ་ནི། འཁྲུལ་བྲལ་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དང་དེའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དེ། དབྱེ་ན། སྤྲོས་བྲལ་ཕྱོགས་རེ་རྟོགས་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་། སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །མདོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཤཱ་རིའི་བུ། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་

༄༅། །རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན། ཡང་ཤཱ་རིའི་བུ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཉིད་གཅིག་བསྒོམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐབས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དམན་པ་བདེན་བཞི་ལ་འདོམས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཞེན་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལོངས་ཞེས་འདོམས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བདེན་བཞིའི་འཐད་དཔྱད་པ་ལ། འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས། རྣམ་བྱང་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱ་འབྲས་བུ། སྤང་བྱ་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི་དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཇིག་པས་མི་རྟག་པ། གནོད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་སྡུག་བསྔལ་བ། རང་བཞིན་མེད་པས་ན་སྟོང་པ། འཛིན་པ་དང་བྲལ་བས་བདག་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་དག་གི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་། མི་རྟག་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་། སྡུག་བསྔལ་ནི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་

ཅན་དང་། དེའི་བདག་འབྲས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་སོ། །དེས་ན་འདིར་སྐྱེ་བ་པོ་སེམས་ཅན། གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྣོད། དེ་དག་འཇལ་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ། སྐྱེ་བ། གནས་པ། འཆི་འཕོ་བའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ། མི། ལྷ་སྟེ་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་། བར་སྲིད་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ཞིང་གནས་པ་དང་འཚོ་བའི་རྒྱུ་ནི་ཟས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་འདོད་ཁམས་ཉིད་ལ་ཡོད་ཅིང་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཟས་དང་། ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡོད་པའི་རེག་པའི་ཟས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སེམས་པའི་ཟས་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བཞི་པོ་དེ་ལས་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཚེ་འདིའི་ལུས་སེམས་གསོ་བར་བྱེད། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་འཕེན་འགྲུབ་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་འཕོ་བའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་སྲོག་གི་དབང་པོ་འགགས་པས་བརྟེན་པ་ཡིད་ཤེས་ཉིད་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། ལྷུན་པོ་རི་བདུན། ཁོར་ཡུག་གི་རི། གླིང་བཅུ་གཉིས། ཉི་ཟླ་སྐར་མ་འདོད་ལྷའི་གནས་དྲུག གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་བཅུ་བདུན་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡུལ་དུས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་དང་རྡུལ་ཕྲན་དང་ལྕགས་རྡུལ་ཆུ་རྡུལ་རི་བོང་གི་རྡུལ་ལུག་རྡུལ་གླང་རྡུལ་ཉི་ཟེར་རྡུལ་སྲོ་མ་ཤིག་ནས་སོར་ཚིགས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་བདུན་འགྱུར། དེ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་ཁྲུ། དེ་བཞི་ལ་འདོམ་གང་། དེ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས། དེ་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་དོ། གཉིས་པ་ནི། སེ་གོལ་ཕྲུར་བ་གཅིག་ལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་

༄༅། །བཞིར་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག དེ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག དེ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཐང་གཅིག་དང་ཡུད་ཙམ་ཉིན་ཞག་ཟླ་བ་རྣམས་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུ་འགྱུར། དེ་ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱ་རྒྱུ་ལ། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྲིད་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ། སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་འབྱུང་བས་ཀུན་འབྱུང་། འབྲས་བུ་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་རབ་བསྐྱེད། སྡུག་བསྔལ་སྔ་མ་འདོར་ཞིང་ཕྱི་མ་འདྲེན་པས་རྐྱེན་ཏེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བདེན་གྱི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེའོ། །རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། འཕེན་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར། ལས་ཉོན་གཉིས་ཀ་སྐྱོད་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཉོན་མོངས་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་པའི་དང་པོ་ལ། རྒྱུ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། རྒྱས་པར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པ། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་པ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་བྱུང་གང་ཞིག་དེ་བྱུང་བ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ངོ་བོ་དང་། སྤོང་ཚུལ་དང་། མིང་གི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཉེ་ཉོན་གཉིས་ཡོད་པའི་སྔ་མ་ལ་ནི། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཚོམ། ལྟ་བ་དང་དྲུག ལྟ་བ་ལ་དབྱེ་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ། མཐར་འཛིན་ལྟ་བ། ལོག་ལྟ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཏེ་ལྔར་ཕྱེ་བས་བཅུའོ། །གཉིས་པ་ལ། གྲུབ་མཐས་

བློ་བསྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་མཐོང་སྤང་དང་། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆ་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ། ཐེག་དམན་ལྟར་ན། འདོད་པ་ཁམས་ནས་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ལ་བཅུ། ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གཉིས་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཕྱི་མ་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་བདུན་བདུན། ལམ་མཐོང་སྤངས་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། འདོད་པ་ཁམས་སུ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་བཅུ་བཅུ། ཁམས་གོང་མར་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པ་དགུ་དགུ་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་སྤངས་ལ་ཐེག་དམན་ལྟར་ན་འདོད་པར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི། ཁམས་གོང་ན་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པའོ། །ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཇིག་མཐར་གཉིས་བསྣན་པ་དེའོ། །ལུགས་གཉིས་གང་ཡིན་ནའང་སྒོམ་སྤངས་ལ། ས་དགུ་ན་ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་དགུ་དགུ་རུ་ཡོད་དོ། །ཁམས་གོང་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་རྒྱུ་དགུ་དང་བྲལ་བས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། ཀུན་སྦྱོར། འཆིང་བ། བག་ལ་ཉལ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ། ཀུན་དཀྲིས། ཆུ་བོ། སྦྱོར་བ། ཉེ་བར་ལེན་པ། མདུད་པ། སྒྲིབ་པ། ཐ་བ། དྲི་མ། རྙོག་པ། ཟུག་རྔུ། ཅི་ཡང་། ཉེས་སྤྱོད། ཟག་པ། འཕོངས་པ། ཡོངས་གདུང་། འཁྲུག་པ། འཐབ་མོ། རིམས་ནད། ནགས་སྦྱོར། གེགས་ཏེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའོ། །བཞི་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡུག་ཀུན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལྟ་

༄༅། །བ་རྣམས་དང་། ཐེ་ཚོམ་མ་རིག་པ་སྟེ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྣང་བྱ་རིགས་ལྔ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་རིགས་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་དང་ཁམས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དམིགས་པ་དེ་སྲིད་པ་དང་བདག་ལྟས་བདག་གིར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་དམན་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཟག་མེད་དངོས་ལ་དམིགས་པར་འདོད་ལ། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་དངོས་ལ་དམིགས་མི་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་གང་ཞིག་ཆོས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་ནི་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ལ། ཐེག་ཆེན་པས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་ས་བོན་གནས་པར་འདོད། བྱེ་མདོ་གཉིས་ལས་ཀྱི་རྟེན་ཡིད་ཤེས་སུ་འདོད་པར་མཚུངས་ལ། བྱེ་སྨྲས་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ཐོབ་པའི་རྫས་ཀྱི་ལྡན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པར་ཆུད་མི་འཛའ་བའི་རྫས་ཀྱི་ལྡན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟའི་ལས་ལ་དབྱེ་ན། བསམ་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་སོ༔ ༔ཀུན་སློང་ལ་ནི་བྱ་བ་དེ་དང་པོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དང་། བྱ་བ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དགེ་བ་ལས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་མི་དགེ་བ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ངེས་པའི་ལས། མ་ངེས་པའི་ལས་གཉིས། རྟམ་ལ་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར། སྐྱེ་གནས་མྱོང་འགྱུར། ལན་གྲངས་གཞན་དུ་མྱོང་འགྱུར་དང་གསུམ་དུ་ཕྱེ། དེ་ཡང་མཐོང་ཆོས་མྱོང་

འགྱུར་གྱི་རྣམ་སྨིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་སྨིན་འཕེན་པར་ཡང་བྱེད་དོ།། འཕེན་བྱེད་ནི་སྐྱ་རིས་དང་རྫོགས་བྱེད་ནི་མཚོན་བཀྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དཀར་ལ་རྣམ་སྨིན་དཀར་བ་ཁམས་གོང་མའི་དགེ་བ་འབྲས་བུ་ས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བ་དང་། གནག་ལ་རྣམ་སྨིན་གནག་པ་མི་དགེ་བ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། དཀར་ནག་ཏུ་འགྱུར་ལ་རྣམ་སྨིན་ཡང་འདྲེས་པ་འདོད་པའི་དགེ་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། མི་གནག་ཅིང་མི་དཀར་ལ་རྣམ་སྨིན་གནག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སུ་ཕྱེའོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་དུ་མི་བཞག་ལ། ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་གང་རུང་ཡིན་ཅིང་། སྡུག་བདེན་ཡིན་ན་མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་རྒྱུ་འབྲས་ལ། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུ། བརྟེན་བྱ་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་འགོག་པ་སྡུག་བསྔལ་བྲལ་བས་ཞི་བ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་འདོད་བྱ་མེད་པས་གྱ་ནོམ། སྤངས་པ་སླར་མི་ལྡོག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཞིའོ། གཉིས་པ་ནི། དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོག་བྱེད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགག་བྱ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་པ་ལ་བྱེད། དེ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྡའི་འགོག་པ། དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཉམས་སྨད་པ་ལ་བྱེད། དེ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྡའི་འགོག་པ་དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་

༄༅། །སྣང་བྱའི་ས་བོན་ཉམས་སྨད་པ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་སྣང་བྱའི་ས་བོན་དྭངས་ཕྱུང་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མ་རྫོགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་བྱ་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པས་ལམ། སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པས་བསྒྲུབ་པ། སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་རིགས་པ། རྟག་པ་དམ་པའི་གནས་སུ་འབྱིན་པས་ངེས་འབྱིན་ཏེ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་བཅས་སོ། །དེ་ལྟའི་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ལ། དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ། སྐྱབས་གནས་སུ་འཛིན་ཚུལ། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་སྟེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་འདུས་མ་བྱས་པ། གློ་བུར་རྣམ་དག་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། སངས་རྒྱས་ནང་ཕན་ཚུན་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པ་སྟེ་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་འཇོམས་པ་ནི་ནུས་པ་སྟེ་གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སོ། ཆོས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། སྤྲོས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ། གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་

འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བའི་དག་པ་དང་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གསལ་བ་དང་། སྤང་བྱའི་ས་བོན་དྲུངས་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་གཉེན་པོ་སྟེ་གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དགེ་འདུན་ནི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་སྟེ་སེམས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཇི་ལྟ་བར་རིག་པ་དང་། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་མཐོང་བ་ཇི་སྙེད་པ་རིག་པ་དང་། དེ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་མཐོང་བ་ནང་རིག་པ་སྟེ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་དང་པོ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། གཉིས་པ་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། དེས་ན་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གནས་སུ་གྱུར་པས་དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཐེག་དམན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ནི་ལམ་བདེན་དང་། ཆོས་ནི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ལ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྐྱབས་གནས་སུ་འཇོག་ལ། གནས་སྐབས་སུ་ནི་གསུམ་ཆར་སྐྱབས་གནས་སུ་འཇོག་སྟེ། སྟོན་པ་བསྟན་པ་སློབ་དོན་གྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་འདོམས་པ་ལ། སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་གོ་སླ་བར་ཟད་དོ། །སྒྲུབ་པ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པ་སྤྲིན་ལྔ་ལ་འདོམས་པ་ནི། ཤའི་སྤྲིན། ལྷའི་སྤྲིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྲིན། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་རིམ་པར་དཔག་ཚད་བརྒྱ་སྟོང་ཚུན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་

༄༅། །འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་དང་། རང་དང་སྦྱངས་རྟོགས་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ཚོད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་མཐོང་ངོ་། །དང་པོ་གཉིས་ནི། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ས་མཚམས་ནི། དང་པོ་གཉིས་ཚོགས་སྦྱོར་ནའང་ཡོད། བར་པ་གཉིས་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ནའང་ཡོད། མཐའ་མ་གཅིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཉིད་ན་ཡོད་དོ། །གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་འདོམས་པ་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པ་ལྷའི་མིག་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་དྲུག་གོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ངག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ས་མཚམས་ནི། དང་པོ་ལྔ་སོ་སྐྱེ་དང་མཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་ནས་འབྱུང་ངོ་། །སྒྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ནི་འོག་ནས་འཆད་དོ། །མདོར་ན་གདམས་ངག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བར་འདོམས་པ་ཡིན་ནོ། མདོ་ནི། གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྩོན་ན་ཞེས་སོགས་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་བ་ཞེས་སོགས་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅེས་སོགས་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞི་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཤཱ་རིའི་

བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། གཟུགས་དངོས་པོར་ཞེས་སོགས་དང་༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་གང་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་ལགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ལུས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤའི་མིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱན་ལྔ་ལ་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་འདོམས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ལས་བརྩམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་དང་། རབ་འབྱོར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་འདུན། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཐོབ་བྱེད་གང་ཟག ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ནི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྤོང་བ་ཡོད་པས་སོ། །རྒྱུན་ཞུགས་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་དང་། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་མི་ནུས་པས་སོ། །དེས་ན་ཕྱིར་འོང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་

ཉེར་བཞི།

༄༅། །སོང་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དྲུག་པ་ནས། བརྒྱད་པའི་བར་ཅི་རིགས་པར་སྤངས་ཤིང་ད་ལྟ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་དེའོ། །འབྲས་གནས་ནི༔ གང་ཟག་དེས་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེའོ། །དེའི་ཚེ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དབང་རྟུལ་ལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་དབང་རྣོན་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ལ་དད་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནི་འོག་མ་རྣམས་ལའང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བར་ཅི་རིགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ད་ལྟ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི༔ བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཟག་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་པོ་ནས། དགུ་པ་སྤོང་བའི་ཚེ་ས་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་ལ། དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ༔ དེ་གཉིས་འདོད་ཉོན་གྱི་སྤངས་པ་ཁོན་ལས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་གནས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་

ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྒོམ་སྤངས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་འདོད་ཉོན་ལྔ་པ་མན་ཆད་སྤངས་ན་ཡང་རུང་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པའོ། །འབྲས་གནས་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་། སྒོམ་སྤང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་བདུན་ལེན་པ་དང་། ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སྤངས་པས་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལེན་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ལྔ་པ་སྤངས་ཤིང་དྲུག་པ་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པའོ། །འབྲས་གནས་ལ་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པ་ཙམ་པོ་བ་དང་། བདུན་བརྒྱད་གཉིས་སྤངས་པའི་ཚེ་གཅིག་པ་བར་ཆད་གཅིག་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། ཕྱིར་འོང་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འབྲས་གནས་ལ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཙམ་པོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་ཉོན་བརྒྱད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བར་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ། མཐོང་ཆོས་ཞི་བ། འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་གྱུར། ལུས་མངོན་བྱེད་དང་ལྔ་ཡོད་པ་ལས༔ དང་པོ་ལ་བར་འདའ་བ། སྐྱེས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། གོང་འཕོ་དང་ལྔའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞིག

༄༅། །གིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་ཤིང་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་བར་དོར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེའོ། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་དེས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་ཡང་མ་སྤངས་པས་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་དེས་འབད་རྩོལ་གྱི་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ནས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཚེའི་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་འདའ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཚེའི་མཇུག་ཏུ་འདའ་བའོ། །ལྔ་པ་ནི། རང་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་མ་ནུས་པས་ས་གོང་མར་འཕོས་ཏེ་འགྲོ་བའོ། །གོང་འཕོ་འདི་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་ཞིང་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒོམ་ཐོབ་པ་འོག་མིན་འགྲོ་དང་། ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་སྤེལ་སྒོམ་མ་ཐོབ་པ་སྲིད་རྩེར་འགྲོ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། འོག་མིན་འགྲོ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་བསམ་གཏན་གོང་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་དེས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས། རྟེན་དེ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒོམ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སོར་ཆུད་དེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་འཕར་བ་དང་། དེས་སྤེལ་སྒོམ་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་སོར་ཆུད། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གནས་གཙང་མའི་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་འཕར་བ་དང་། དེས་སྤེལ་སྒོམ་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་སོར་ཆུད། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གནས་གཙང་མའི་འོག་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས། རྟེན་དེ་ལས་སྤེལ་སྒོམ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སོར་ཆུད་པར་བྱས། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཕར་བ་དང་། དེས་སྤེལ་སྒོམ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་པས་ཚངས་རིས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གནས་རྣམས་

སུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་། མཐར་འོག་མིན་དུ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་སྤེལ་མར་སྒོམ་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་ཀ་ལ་སྤེལ་སྒོམ་ཡོད་ཀྱང་། དང་པོར་བཞི་པ་ཉིད་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་སླབ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤེལ་ཚུལ་ནི། ཆུང་ངུ་གསུམ་སྤེལ། འབྲིང་དྲུག་སྤེལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ། ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྤེལ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་བ་དང་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་མཚོན་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ལ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག དེ་ནས་ཟག་བཅས་ལ། སླར་ཟག་མེད་ལ་འཇུག་པ་གསུམ་དང་། ཡང་དེ་གསུམ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ནི་སྦྱོར་བའོ། །དངོས་གཞི་ནི། སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གསུམ་སྤེལ་བར་ནུས་པ་སྟེ། སྤེལ་སྒོམ་གྲུབ་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས༔ སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་བསྲེ་ནུས་པ་དེ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱི། གཞན་པས་ནི། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤེལ་སྒོམ་གང་གི་ཕྱིར་བྱེད་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྣོན་གྱིས་ནི་བདེར་གནས་དང་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགྲ་བཅོམ་དབང་རྣོན་གྱིས་ནི་བདེར་གནས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་དབང་རྟུལ་གྱིས་ནི་འབྲས་བུ་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་སྲིད་རྩེར་འགྲོ་ནི། གནས་གཙང་མ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་མཐར་སྲིད་རྩེའི་རྟེན་ལས་མྱང་འདས་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་ནི།

༄༅། །གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཟུགས་ཁམས་སུ་མི་འགྲོ་བར་གཟུགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་དབྱེ་ན་བར་འདའ་བ་མ་གཏོགས་པའི་འདའ་བ་གསུམ་གོང་འཕོ་དང་བཞི་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་ལེན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་ཅིང་། འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་ཀྱུར་ནི་ཁམས་གཞན་དུ་མི་འགྲོའོ། །ལྔ་པ་ནི། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ་ལུས་ལ་རྣམ་ཤེས་འགགས་པས་སོ། །བཞི་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་དང་པོ་སྤོང་བ་ནས་སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དེ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །འབྲས་གནས་ནི་སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་ཟད་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་དང་དུས་གཉམ་དུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མི་གཡོ་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེའོ། །ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་ལ་ནི། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན། བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཆོས་ཅན། གནས་པ་ལ་མི་སྐྱོད་པའི་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དོ། །རིགས་དེ་དག་མི་སློབ་པར་མ་ཟད་སློབ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུ་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ལ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ནི་དགེ་སྦྱོང་

ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་པས་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་འབྲས་སུ་མི་རུང་སྟེ། ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་བྱིས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཚེ། མཐོང་སྤངས་དང་སྒོམ་སྤངས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་གཉིས་བསྲེས་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདུས་བྱས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་དེ་རེ་རེ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་རྩ་དགུ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤངས་བརྒྱད་དང་། ཟག་མེད་སྒོམ་སྤངས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་ལས་གྲོལ་བ་དང་ཟད་པའོ།། དེ་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྲིད་ཚད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྒྱུ་ལྔ་ཚང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་འབྲས་ལ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་བཞིར་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་འབྲས་བཞི་པོ་དེ་དག་ལམ་གང་གིས་ཐོབ་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ནི་འདས་ལམ་ཁོ་ནས་ཐོབ་སྟེ། སྒོམ་ལམ་གྱི་མཐོང་སྤངས་དང་བྱིས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྲིད་རྩེ་ཉོན་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཚེ་འདས་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ན་གཉིས་ཀས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་། བར་པ་གཉིས་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ན་སྒོམ་ལམ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཐོབ། དགྲ་བཅོམ་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་བོ། །འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་། ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་ཉམས་པ་སྲིད་དོ། །ཡང་འབྲས་བུ་དེ་དག་གི་སེམས་རྟེན་ནི། དང་པོ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་

༄༅། །བརྟོགས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་ཐོབ་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ལ་ནི་མི་བརྟེན་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་པ་ལས་རིང་བ་བཞིས་རིང་བས་གཉེན་པོར་མི་རུང་ངོ་། །དགྲ་བཅོམ་ནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་བོ། །ལུས་རྟེན་ནི། འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་འདོད་རྟེན་དང་། བཞི་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ། འཇོག་མཚམས། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདི་སྐབས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ནི། བྱང་སེམས་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་ཁོ་ན་ལ། ལུས་རྟེན་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སོགས་ཆ་འགའ་ཞིག་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་དགེ་འདུན་གྱི་མིང་གིས་བརྟགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཟིན་པ་དང་། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཀྱང་གྲངས་ངེས་ཉི་ཤུ་པོ་འདིར་འདུས་ཤིང་འཇོག་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དགེ་འདུན་མདོ་ལས་ཞེ་ལྔ་དང་ཉེར་ལྔ་སོགས་གསུངས་པ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཉི་ཤུར་བསྡུས་པའི་དབྱེ་བ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མིང་ཅན་རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྐོར། ཕྱིར་འོང་གི་སྐོར། ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྐོར། དགྲ་བཅོམ་གྱི་སྐོར་རོ། །དང་པོ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དག་སྟེ།

རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཉིས། མདོར་ནི། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་འབྱོར་འདི་ལ་སྒོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཞེས་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ལ། ཙམ་པོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། དང་པོ་ནི། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་གསུམ། གཉིས་པ་ནི། དེས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་གསུམ་མམ་བཞི་པ་སྤངས་ནས་བསམ་བཞིན་དུ་འདོད་ལྷའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་སམ། མིའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་པ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་བཞི། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་ལྟ་བུའམ། བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའམ། ཁྱིམ་བདག་གི་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའང་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ། ཞེས་པ་ནས། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཕྱིར་འོང་སྐོར་ལ། ཞུགས་པ། འབྲས་ཙམ། འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ལྔ་པ་སྤངས་ནས། དྲུག་པ་སྤོང་བཞིན་པའི་དད་པས་མོས་པ་དང་། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྔ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་གང་ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་གི་དབང་པོ་རྣམས་རྟུལ་པོར་འགྱུར་ཞིང་རྣོན་པོར་མི་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཅེས་པོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སྤངས་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་དང་དྲུག

༄༅། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་ཅིང་འདོད་པའི་སྨོན་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་བདུན་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་། དགུ་པ་སྤོང་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་བདུན། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཐོབ་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཚེ་གཅིག་གི་ཐོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱིར་མི་འོང་སྐོར་ལ། ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་འདོད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤོང་བཞིན་པའི་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་བརྒྱད། མདོ་ནི། སྔར་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྨོན་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤངས་མ་ཐག་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་བར་དོར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བར་འདའ་བ་དང་དགུ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཚངས་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཚེ་རྫོགས་ལ་འདའ་བ་སྐྱེ་འདའ་བ་དང་བཅུ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་སོ། །གཞན་རྫམ་བཞིན་ལ་ཚེ་མཐུག་ཏུ་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང་བཅུ་གཅིག ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པ་གང་དག ཅེས་པ་ནས།

ནམ་ཡང་དོན་མེད་པའི་ཚིག་མི་སྨྲའོ། །ཞེས་སོ། །སྔར་བཞིན་ལ་ཚེའི་དཀྱིལ་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྩོལ་བ་ཆེན་པོ་མེད་པས་འདའ་བ་དང་བཅུ་གཉིས། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ལས་འདས་ཤིང་ཕྱིར་མི་བཟློག་པའི་ས་ལ་ཡང་ངེས་པར་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒོམ་ཐོབ་ནས་འོག་མིན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དབྱེ་ན། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤངས་ཤིང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བཞིན་པ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཚངས་རིས་དང་དེའི་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་འཕར་བ་གཅིག་དང་བཅུ་གསུམ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་བསྙབས་ཏེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྙབས་ཏེ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དེ་དག་ལ་བསམ་གཏན་རྣམས་བསྙབས་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་སྔར་བཞིན་ལ། ཕྱི་མ་ཚངས་རིས་དང་དེའི་ཕྱི་མ་གནས་གཙང་མ་འོག་མ་གསུམ་གང་རུང་དང་། དེའི་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་གཉིས་ཏེ་བཅུ་བཞི། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གནས་གཙང་མར་སྐྱེས་ཏེ། གནས་གཙང་མའི་གནས་གཅིག་གམ་གཉིས་བཀལ་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ

༄༅། །བླན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་སྔར་བཞིན་ལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་རྣམས་ལ་རིམ་པས་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་དང་གསུམ་སྟེ་བཅོ་ལྔ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་བདག་ཉིད་ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལྟ་བུར་སྤྲུལ་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷའི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་ལ་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་བ་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་བཅོམ་པ་དང་བཅུ་དྲུག ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེ་ཉིད་དུ་ཆོས་ལ་ཞི་བ་ཐོབ་པ་དང་བཅུ་བདུན། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ལུས་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་ལ་བླན་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་

འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་སྐོར་ནི་སྲིད་རྩེའི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤོང་བཞིན་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་བཅུ་དགུ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྣང་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་བླ་ན་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་ནི། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱང་འཕགས་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་ཉི་ཤུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་ཉི་ཤུའི་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་དགོངས་པ་སོར་བཞག་གོ། །གཞན་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་མ་སྤྲོས་སོ། །གསུམ་པ་ས་མཚམས་ནི། དང་པོ་གཉིས་ས་དང་པོ་ལ། རིགས་གནས་རིགས་སྐྱེས་གཉིས་ས་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྔ་པ་རྣམས་ལ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་ཞུགས་ས་དྲུག་པ་ལ། ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ས་བདུན་པ་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཐམས་ཅད་ས་བཅུ་པ་ལ། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བཞག་སྟེ། དེ་དག་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཨ་བྷ་ཡས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་བྱང་སེམས་རྣམས་སྤྱང་

༄༅། །བྱེ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་ཡིན་པ་ལ་འདི་སྐབས་རིམ་གྱིས་པར་ཕྱེ་སྙམ་ན། བྱང་སེམས་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྟུལ་བའི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རིམ་གྱིས་སྤོང་བའམ། ཡང་ན་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་བསྟུན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་འབྱེད་འཆད་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟེན། ངོ་བོ། བློ་རིགས་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་མཚུངས་སོ། །སེམས་རྟེན་ཐེག་དམན་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་པོ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་བྱང་སེམས་ནི་ཐབས་མཁས་པས་འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྦྱོར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོམ་བྱུང་གང་ཞིག་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་ལམ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་ཞིང་རྒྱུར་གྱུར་པའོ།། གསུམ་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་ཚེ་རབས་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་མེད་པ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཆུང་ངུ། དུས་ངེས་པ་ཙམ་འབྲིང་པོ། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། དྲོད་རྩེ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་དང་བཞི་དེ་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ལ། དྲོད་ནི་ཚོགས་ལམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་མཐུས་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །རྩེ་མོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་པས་གཟུང་བ་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །བཟོད་པ་ནི། གཟུང་མེད་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་

བ་བརྟན་ཞིང་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་སྐྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཆོས་མཆོག་ནི། བརྟགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་སྐྱེ་བའི་ཏིང་ཏེ་འཛིན་ཏོ། ། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་ལམ་བཞིར་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་མི་འདྲ་བ་བཞིས་ངོས་སྐལ་གྱི་སྣང་བ་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་མངོན་གྱུར་ཙམ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་ལམ་གྱི་གཏོང་ཚུལ་ནི། །མཛོད་ལས། འཕགས་པས་དེ་དག་ས་པོར་བས། །གཏོང་ངོ་འཕགས་མིན་ཤི་བས་སོ། །དང་པོ་གཉིས་ཡོངས་ཉམས་པས་ཀྱང་། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཡང་དག་མིན། །རྟོག་མིན་མི་རྟོག་མ་ཡིན་པ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞིག་གོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་དེའི་དོན་དམིགས་པ་དྲུག་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་དང་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་ལེགས་པར་བསྒོམས་པས་ཐེག་པ་འོག་མའི་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་ཆོས་ལྔས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་འབྱུང་བས་དེ་བཤད་པ། དམིགས་པའི་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་ནི། དེ་དག་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཚང་བའི་མཐོང་ལམ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་།

༄༅། །ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཟིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་མཛད་པ་ཅན་གྱི་ཛྲོད་ལ་སོགས་པ་འདིས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་
པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱས་པའི་མངོན་གྱུར་བ་སྤོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ལྔས་ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་ལམ་འདི་
ནི་ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་ལམ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་བཤད། ལྡན་ཆོས་རྟོག་པ་བཤད། བདག་རྐྱེན་ཡོངས་
འཛིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་དང་རྣམ་པ་ནི་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པས་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་
དམིགས་པ་དང་དེར་སྣང་བ་ནི་རྣམ་པར་འདོད་དོ། སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་ཆ་ལ་དམིགས་པ་དང་འཛིན་ཆ་ལ་རྣམ་པར་འདོད་འདོད་དོ། །འདིར་དམིགས་པ་ནི་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་། རྣམ་པ་ནི་བློས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་འཛིན་
སྣང་ཡིན་པར་འཆད་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ནི་མཚན་འཛིན་དང་བཅས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཁོ་ནའི་གཉེན་པོར་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡང་དྲོད་རྩེ་གཉིས་བཟོད་པ་ཆུང་ངུ་རྣམས་ནི་འདོད་པ་དང་
ཁམས་གོང་གི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་རེ་ཚང་བར་བསྒོམ་ཞིང་། བཟོད་པ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལས་དང་པོར་ཁམས་གོང་

གི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་བོར་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད། དེ་ནས་འདོད་པའི་བཞི་བོར་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་གཞན་རྣམས་ལའང་ཕྱེ་བས། ཉི་ཤུ། བཅུ་དྲུག བཅུ་གཉིས། བརྒྱད་དང་། མཐར་འདོད་པའི་སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། དེ་ནས་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པ་གཅིག་ལན་གཉིས་སུ་སྒོམ་པའི་བར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ལན་གཅིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གོ། ཆོས་མཆོག་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་དེ་བཞིན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟའི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། རྗེས་འབྲང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པས་འཁོར་བཅས་ཕུང་པོ་ལྔ་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ཏེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དྲོད། འབྲས་བུ་རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་རྩེ་མོ། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་བཟོད་པ། སྐྱེས་བུ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཆོས་མཆོག་སྟེ་བཞི་པོ་རེ་རེའི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དྲོད་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྟེན་ཅན་ཙམ་མོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་མཚན་འགོག་པ་སྟེ་ཞི་བའོ། །མདོར་ན། འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཚང་བའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དྲོད་

༄༅། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་འདུ་བ་སྐྱེ་སྒྲུབ་པ་དང་འགོད་པ་སྐྱེ་དགག་པས་སྟོང་པ་དེའོ། །གཟུགས་ཀྱི་འདུ་བ་དང་འགོད་པ་མ་འཚལ་མ་དམིགས། ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། གནས་དང་བྲལ་བ་དང་སྐྱེ་མེད་ཙམ་ལས་གཞན་པར་མི་གནས་པའི་དོན་ནོ། །མིང་དེ་ཡང་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས་ཞེས་སོགས་སོ། །དྲོད་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་དང་༔ དེ་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་མེད་པའོ། །ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། མིང་དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་དགེ་མི་དགེ་སོགས་སུ་བསྟུར་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །དཔེར་ན་རྨི་ལམ་ཞེས་བགྱི་བའི་མིང་ནི་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི། མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབྱུང་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དྲོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩེ་མོ་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་དེ་དག་ནི་གནས་པར་བྱར་མེད་དེ་དོན་དམ་པར་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་མེད་པའོ།། ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བགྱིའོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་དེ་གཟུགས་སོགས་སྟོང་ཉིད་དུ་གནས། སྟོང་ཉིད་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པ་མི་གནས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་སོགས་སོ། །རྩེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་

སོགས་པ་དེ་རྣམས་རང་རང་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ངོ་།།
ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོའམ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་མི་འདོར་བ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡུམ་ལགས་སོ། །རྩེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི།
ཆོས་དེ་དག་ལ་མཚན་མར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གསལ་བ་དེའོ། །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། གང་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཞེས་སོགས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །ཡུམ་ནི་གང་། ཡུམ་འདི་ནི་གང་གི། ཡུམ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡུམ་ཞེས་བྱ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་
ལ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བ་རྒྱུན་ཆད་པའི་རྩེ་མོ་སྐྱེ་ཐོབ་ནས་དགེ་རྩ་ཆད་པ་མི་སྲིད་པས་རྩེ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ། བཟོད་པ་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གཟུགས་
ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་སོ། རྣམ་པ་ནི། དེ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི།
གཟུགས་སོགས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུའང་མེད་པའོ། །གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ་དེ་ལ་སྐྱེ་བའམ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་

༄༅། །མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དག་པ་ཡོང་དུ་ཆུབ་པའི་མཐུས་སྒོ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་དག་པ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དང་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཞེས་སོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དག་ལ་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་མེད་པར་སྣང་བའོ། །གཟུགས་ལ་སྤྱོད་ན་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མར་མི་བརྟེན་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་མོས་པ་མིན་ཅིང་གཟུང་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་གནས་པ་མེད་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ནི། དེ་ཐོབ་ནས་རང་དབང་མེད་པར་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ལ་བཟོད་པས་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ལ། ཆོས་མཆོག་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་བྱེད་པོའི་མཐུས་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་དེ་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ནི་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱའོ། ཞེས་སོ། །ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་གང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་གིས་གནས་པ་དེ་ནི་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ན་རློམ་པ་ཟད་པའོ། །བདག་ནི་

མཉམ་པར་འཇོག་གོ། བདག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པར་འགྱུར་ཞེས་རློམ་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་ཐབས་མཉམ་བཞག་དང་དེ་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་བྱང་སེམས་གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་དུ་མ་མཐོང་བར་ངོ་བོ་གཅིག་པའོ། །ཡུམ་ཉིད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཞེས་སོ། རྣམ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་མེད་དེ་དེ་ལྟར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་ནི། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་འདྲེན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཆོས་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །རིམ་པ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་ནི་རེ་རེ་ལ་དང་པོ་དང་བར་དང་མཐའ་མར་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ནི་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལྡན་ཆོས་རྟོག་པ་བཤད་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱིར་རྟོག་པའི་ངོས་འཛིན། ཁྱད་པར་གཞུང་འདིར་གསུངས་པ་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་འདས་ཀྱི་རིགས་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་དོ། །ངོ་བོ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། མ་དག་གཞན་དབང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ། སེམས་ཅན། ཡང་དག་མིན་རྟོག་སོགས་ཀྱི་མིང་དང་ལྡན་ནོ། །གཉིད་ལས་རྨི་ལམ་འབྱུང་བ་བཞིན། དེ་ལས་གཟུང་འཛིན་རགས་པ་

༄༅། །འགའ་ཞིག་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་དེས་ལས་སྣ་ཚོགས་བསགས་པས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་། ཕྲ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་རྫས་གཞན་རྫས་གཅིག་སོགས་སུ་ཞེན་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ལས་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་འབྱུང་ཞིང་ཞེ་བར་ལྡང་ངོ་། །དེ་ལྟར་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་སྤྲིན་ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲིབ་པོ། །གཉིས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་དོན། ཞེན་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའོ༔ ༔དང་པོ་ནི། འདིར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། བདག་གི་གདགས་གཞི་མེད་པ་བཞིན་སྣང་བ་ལ་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བདག་ལ་འཛིན་རྟོག་བདག་གི་བ་ལ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་བཞག་སྟེ། ཐེམ་རིག་གི་གཟུང་འཛིན་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་འདིར་སྤང་བྱ་ནི། རྣམ་བྱང་དང་ཀུན་ཉོན་ལ་བླང་དོར་དང་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཞི་ཕུང་སོགས་རྫས་བཏགས་སུ་ཞེན་པ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ནི། བྱང་ལམ་དང་དམན་ལམ་ལ་བླང་དོར་དང་ཆོས་སུ་བལྟ་བའི་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྫས་བཏགས་སུ་ཞེན་པ། སྒོམ་སྤང་ནི། ཆོས་ཀྱི་གདགས་གཞི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་པ་པོ་ན་སྟེ། དེ་དག་སོ་སོར་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱོང་ཞིང་། སྦྱོར་ལམ་གྱི་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་གྱིས་སྤོང་ལ་ཁོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ས་བོན་དྲུངས་འབྱིན་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། གཟུང་རྟོག་བཤད་པ། འཛིན་རྟོག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་བའི་གཞི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དབྱེ་བ་ཡིས་དེ་དག་ལ་དམིགས་

ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཟུང་བར་རྟོག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་རྨོངས་པ་སྟེ་མ་རིག་པ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པོ་དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་ཅན་ནམ་ཡུལ་ཅན་ནམ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་དག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་དོར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པས་སོ། །ཡུལ་དགུ་ནི། ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཆོས་འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་ཆགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་ཕུང་སོགས་ཏེ་གཟུགས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་སྟེ། མེད་པའི་ཆོས་ལ་དེ་དག་བཏགས་ནས་མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན། ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྟག་ཆད་གང་རུང་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་དག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། དེའི་མཐུས་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་སྐྱོན་ཡོན་མི་ཤེས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ་ཞེས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། དེ་མ་ཤེས་པས་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་གོལ་བས་ཆོས་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། བདག་གི་ཆ་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་སྡང་བ་སྟེ་

༄༅། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་བདག་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་ལ་སོགས་པས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མ་བྱུང་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་ནི་མ་རིག་པ། གསུམ་པ་ནི་འཇིག་ལྟ། བཞི་པ་ནི་མཐར་ལྟ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དང་ངོ་བོ་ཅི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་དག་རྣམ་བྱང་ཡིན་པས་བླང་བྱའི་རྣམ་དུ་ཞེན་པས་སོ། །ཡུལ་དགུ་ནི། རྣམ་བྱང་དུ་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ། མདོ་ནི། ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །རྣམ་བྱང་གི་སྐྱེ་སྒོ་སྐྱེ་མཆེད་དེ། མིག་ལ་རྟོག་ཅེས་སོགས་སོ། །རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་རིགས་ཏེ། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སུ་རྟོག་ཅེས་སོ། །རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་བ་ལུགས་འབྱུང་སྟེ། མ་རིག་པ་རྟོག་ཅིང་ཞེས་སོ། །སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །སྟོང་ཉིད་མེད་ཙམ་དོན་གཉིས་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་རུང་བས་དེའི་རྒྱུ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སྟེ། ཕྱིན་དྲུག་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ།། ཤེས་བཟོད་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་མཐོང་ལམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒོམ་ལམ་སྟེ། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །བསླབ་པ་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་མི་སློབ་པའི་ལམ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྫོགས་ཅེས་སོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་བྱང་གི་དངོས་པོ་དང་རྐྱེན་དང་རྒྱུ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དམིགས་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་དབྱེ་བ་སྟེ། དང་པོ་དྲུག་དང་མཐའ་མ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་ཡུལ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ལ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་པས༔ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། དེའི་དང་པོ་ལ་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅན་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་གཟུང་རྟོག་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དགུ་དགུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་ཆོས་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཙམ་དུ་གྱུར་པའི་རྫས་ལ་དམིགས་ནས་ཞེན་པའི་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དགུ་ནི་བདག་དེ་ཡུལ་འཛིན་པ་པོ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བདག་ཉེ་བར་མི་དམིགས་ཞེས་པ་ནས་མཐོང་བ་པོ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་ཟླ་བོ་མེད་པར་གཅིག་པོར་འཛིན་པ་སྟེ་གཟུགས་ཉེ་བར་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་འཛིན་པ་སྟེ། མིག་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བ་པོ་དང་ཤེས་པ་པོར་འཛིན་པ་སྟེ། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་དམིགས། ཞེས་སོ། །དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་འོག་མ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་

༄༅། །རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་མཐར་གྱི་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། དེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཟིན་པ་མི་སློབ་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། སྟོབས་བཅུ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་བཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འཁྲུལ་ནས་བདག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ཡིན། ལྷག་མ་ནི་བདག་དང་འབྲེལ་བར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་གདགས་གཞི་གདགས་པ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་པས་སོ། །ཡུལ་དགུ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྒྱུ་མའང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྙམ་མམ་ཞེས་སོ། །བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་ཞེས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལའང་སྦྱར་རོ། །མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དེ་མིག་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དེ། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །མ་རིག་པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། སྒྱུ་མའང་གཞན་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའང་གཞན་ཞེས་སོ། །དད་སོགས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །མཐོང་ལམ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་ཡང་གཞན་ཞེས་སོ། །སྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ། བསམ་གཏན་ནམ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའང་གཞན་ཞེས་སོ།།

ཐེག་དམན་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ། སྒྱུ་མའང་གཞན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །མི་སློབ་པའི་ལམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་གཞི་ལས་ཀྱི་སྒྱུ་མ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུ་མས་བསྐྱེད་པའི་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །གསུམ་པ་བདག་རྐྱེན་ཡོངས་འཛིན་བཤད་པ་ནི། དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་ལྡན་ཆོས་རྟོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོར་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་རག་ལས་པས། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་ཉིད་བཤད་ཅིང་། གསུམ་ལས་ཐབས་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རང་ཉིད་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་མ་བྲལ་བས་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པས་མི་སྐྲག་པ་དང་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྲག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི། སྔངས་པར་མི་འགྱུར་སྐྲག་པར་མི་འགྱུར་ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། ཆོས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སོགས་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་སེམས་བསྐྱེད་བསྔོ་བ་སོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། གང་དེ་ལ་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ཅིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་མ་གཏོགས་པར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་འམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོངས་སུ་བསྔོར་མི་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། འགལ་རྐྱེན་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྤྱམ་དེའི་མི་མཐུན་

༄༅། །ཕྱོགས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྤངས་པ་དང་། སྐྲག་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པ་རྣམས་དང་། ཕྱི་མ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་སྤོང་དུ་འཇུག་པའི་སྡིག་གྲོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་པོར་བའོ། །བྱང་ཆེན་གྱི་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་དགེ་བཤེས་བྱང་སེམས་དེ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་པ་འབྱུང་བའི་རྟེན་རིགས། སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་དམིགས་པ། སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ། དང་པོ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ལ། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་གོས། བསོད་སྙོམས་དང་། གནས་མལ་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པའི་འཕགས་རིགས་དང་། སྤོང་བ་དང་སྒོམ་པ་ལ་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི། དེའི་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་དང་། མཐའ་མས་ལས་བསྟན་ནོ་ཞེས་འཆད་ལ། དེ་ནི་རིགས་ཡོད་པའི་རྟགས་ཙམ་བསྟན་གྱི་དེའི་རང་མཚན་དངོས་མ་བསྟན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ། གང་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི་རིགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མྱང་འདས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ། དོན་དམ་བདེན་པ། ཆོས་དབྱིངས་འདུས་

མ་བྱས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར། ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་འགྱུར་མེད་རྟག་པའི་བདག་དམ་པ་སྟེ། འདི་སྐབས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་ཉི་སྣང་དུ། རྟག་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པས་རིགས་དེ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། ། ཀུན་གཞི་འདི་ཟླ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལས་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་བདེན་འཛིན་འགོག་གི་དེའི་རང་བཞིན་མི་འགོག་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཆད་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི། དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རྫུན་ཡང་བདེན་པ་ལྟ་བུར་ནི། །ཞེས་སེམས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ནི་རང་ངོ་ནས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་མེད། །ཐོག་མ་བར་མཐའ་དྲི་མ་བྲལ། ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྙིང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་ཆ་གཟོད་ནས་གྲུབ་མ་སྦྱོང་བ་ལ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཅི་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གློ་བུར་འཇིག་ངེས་ཏེ་རྟག་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོར་སྙིང་པོ་དེ་ཡི་ཕྱོགས་གཅིག་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས། མ་འདྲེས། མ་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་གཞིའི་དུས་སུ་བཞག་ཏུ་རུང་སྟེ། རྒྱུད་བླར། མ་འབྲེལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། །

༄༅། །ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་བཟུང་ངོ་། །འདི་དང་མཐུན་པར་དཔལ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱང་བཞེད་དེ། ནང་དོན་རང་འགྲེལ་གྱི་སྙིང་པོའི་སྐབས་སུ། རྒྱུ་མཚན་འདི་མ་རྟོགས་པར། ད་ལྟར་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འཆད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤང་དུ་མེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་གསར་དུ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་མེད་དགག་འཐའ་ཞིག་གི་ཕྱོགས་སུ་འཆད་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལས་རིང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ། རྒྱས་འགྱུར་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། དང་པོ་ནི། རིགས་དེ་ལ་ཐོག་མ་ནས་མྱང་འདས་ཀྱི་རྟེན་ནམ༔ ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དྲི་བཅས་སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་དང་བྲལ་ན་ཆོས་སྐུར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དེའི་དྲི་མ་ཟད་བཞིན་པ་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པའི་རིགས་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་རིགས་ཆད་པ་སྟེ་ལྔར། ལང་དཀར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་དང་པོ་གསུམ་ནི། རང་རང་གི་མྱང་འདས་མ་ཐོབ་བར་དུ། རང་ལམ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའོ། །དེ་ནི་ཉི་ཁྲི་སྣང་བར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ཉིད་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་རྟོགས་བྱའི་སྙིང་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་རྟོགས་ཚུལ་དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་བཞག་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་རྟོགས་

པ་ཡིན་ལ། ངེས་པའི་དོན་དུ་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་དབྱིངས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་དང་དེའི་འབྲས་བུ་མྱང་འདས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པར་དབུ་སེམས་མཆུངས་ལ། ངེས་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སོ། །མ་ངེས་པ་ནི། རང་ལམ་མ་རྫོགས་པ་ནས་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སོ་སྐྱེ་ནི་རིགས་མ་ངེས་པར་དྲོད་རྩེ་ལ་གནས་པ་ཐེག་ཆེན་དང་བཟོད་འབྲིང་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད། འཕགས་པ་ལའང་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དག་སྨོན་ལམ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་རང་རྒྱལ་ལམ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་དོ། །རང་རྒྱལ་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དྲོད། ཚོགས་སྦྱོར་ཆེན་པོ་བཟོད་ཆེན། ཆུང་ངུ་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་མ་ངེས་སོ། །བྱང་སེམས་ནི་དབང་རྣོན་སྦྱོར་ལམ། དབང་འབྲིང་མཐོང་ལམ། དབང་རྟུལ་ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་མ་ངེས་པའོ། །རིགས་ཆད་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས། མཚམས་མེད་སྤྱོད་པ། ལོག་ལྟ་ཅན། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་མ་སྐྱེས་པ། ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ཚོགས་མ་རྫོགས་པ་དང་བཞི་ལ་བཏགས་སོ། །གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་ལ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ་འདིའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དོན་ནི། སྣོད་དུ་བཅུད་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བཅུ་གསུམ་ནི། སྦྱོར་ལམ་བཞི། མཐོང་ལམ། ས་བདུན་པ་མན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྟེ་རྫོགས་པའི་ནི་ཆོས་དྲུག་གི་རྟེན་རིགས་

༄༅། །དྲུག་ལས་དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྗེས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚིག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་ལམ། སྒྱུ་མ། སྨིག་རྒྱུ། སྒྲ་བརྙན། མིག་ཡོར། གཟུགས་བརྙན། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར། སྤྲུལ་པ་ལ་གནས་མེད་ཅེས་དཔེ་དགུས་དོན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་མཚོན་ནས། དེ་དག་གནས་མེད་ཅེས་བཀག་པའི་ཤུལ་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་དོན་གྱི་རྟེན་རིགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དེ་བཞིན་སྦྱོར་ལམ་གཞན་དང་། མཐོང་སྒོམ་ལམ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་རང་གི་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་དང་དཔེ་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ། །བདུན་པ་རྟོག་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་མཐུས་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་འབྱུང་བས་དེའི་རྟེན་རིགས་དང་ནི། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་པར་འཆར་བའི་ཚེ་མུན་པའི་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །བརྒྱད་པ་དེ་ཡི་མཐུས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། བསྐལ་པའི་མེ་འབར་བའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །དགུ་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པའི་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །འདིའི་སྤང་གཉེན་ནི། རྐུན་པོ་འབྱིན་པ་དང་སྒོ་གཅོད་པ་བཞིན། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་ལྟོས་ཤིང་། དེ་འགགས་པ་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་པ་སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྙིང་བརྩེར་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ།།

སྤྲང་གཉེན་དང་ཤེས་རབ་སྙིང་རྗེའི་སྒྲུབ་པ་ཉེ་ས་བརྒྱད་པར་བཞག་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་རྩ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་བླ་མར་གྱུར་ཀྱང་། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། ཡིད་དང་འཛིན་དང་རྣམ་པར་རྟོག །གྱུར་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་དང་། སྲིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། ཞེས་དང་། ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་ལ་ཤེས་པའི་ལམ་ཡན་ཆད་ལ། སྦྱོང་བའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་མངོན་ནོ། །བཅུ་གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། གཟའ་དང་སྐར་མ་དང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་གློག་གི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །བཅུ་གཉིས་པ་གདུལ་བྱ་གཞན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་དག་རང་རང་གི་བསམ་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ། ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་དགོངས་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ལ་བཞི་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཚོགས་ཆོས་སྐུ་འགྲོ་དོན་ཏེ་མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མཛད་ནས། ང་དེའི་ཚེ་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལ་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མཛད་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་

༄༅། །པ་ནི། དུས་ནམ་ཞིག་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མཛད་ནས། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་བཏབ་ན་དེར་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཁོ་ནས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཐབས་གཞན་ལ་གཞུག་པར་དགོངས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྨད་སྦྱིན་པ་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྡེམ་དགོངས་ལ་བཞི་ལས། གཞུག་པ་ལྡེམ་དགོངས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་སྐྲག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྟོན་པར་བཞེད་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།། གཉེན་པོ་ལྡེམ་དགོངས་ནི། ཉེས་པ་བརྒྱད་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བསྒྱུར་བ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ལ་ལ་ཞིག་དམ་ཆོས་འདི་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་མི་ཟབ་པར་རྟོག་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །རྒྱལ་པོ་གཙང་སྦྲ་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུལ་འཁོར་བསྐོར་དང་བཅས་བཅོམ་ན། །མི་དེ་དག་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་དོན་ཕ་མ་ནི་སྲེད་ལེན། རྒྱལ་པོ་ཀུན་གཞི། ལྟ་བ་མཐའ་མ་གཉིས་གཙང་སྦྲ་ཅན་གཉིས། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཡུལ་འཁོར་བསྐོར་དང་བཅས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ནས་དེ་དག་མེད་པར་བྱས་ན། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དོན་ནོ། །དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དང་པོ་ནི་གསུང་བ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་བཞག་པ་ཙམ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཕ་རོལ་གཟུད་པའི་དོན་དུའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དང་འདིའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཞེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ལས་དོན་ཤུགས་ན་བཙལ་དགོས་པས་གཉིས་

ཀ་དྲང་དོན་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ཡ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱའོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་མཐུན་ཅིང་རྫོགས་སངས་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུའི་ལམ་ཚང་བ་ཞིག་བསྟན་ཏོ། །འདི་དག་གི་ས་མཚམས། དང་པོ་དྲུག ས་བདུན་པ་མན་ཆད། དེ་འོག་བཞི། ས་བརྒྱད་པ་ན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ས་དགུ་པ། བཅུ་པ། རྒྱུན་མཐའ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་འགའ་ཞིག་ཁྱེད་ཅག་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ལ་ནི་གསུམ་དང་བཅུ་གསུམ་སོགས་སུ་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་སྲིད་ན་ཞེས་དོགས་སློང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་མི་གནས་ཏེ། དཔེར་ན་རྟེན་བུམ་པ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོས་བཅུད་སྦྲང་རྩི་དང་ཁ་ར་ལ་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རེས་འགའ་སྦྲང་རྩིའི་བུམ་པ་རེས་འགའ་ཁ་རའི་བུམ་པ་ཞེས་རྟེན་དེའི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་ལྟར། རྟེན་རྟོགས་བྱའི་རིགས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་རྟོགས་ཚུལ་མཆོག་དམན་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མི་རུང་བ་དགག རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་སེང་གི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ལ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་

༄༅། །ཟ་འོག་གི་རི་མོ་ལྟར་མ་འདྲེས་གསལ་བར་སྣང་བར་བཞེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་པ་ནི། མཉམ་བཞག་དེ་སྒྲིབས་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་སྣང་བའི་རྟེན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པ། འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་འགལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའམ༔ ཅིག་ཏུ་ན། འཁྲུལ་པས་མ་བསླད་པའི་དོན་དམ་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་གྱི་ཡུལ། ཡུལ་ཅན་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྣང་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། དེའི་ཚེ་གཉིས་སྣང་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ངང་གིས་ནུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དམིགས་པའི་སྐབས་འདི་གཉམ་རྗེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཟུང་བའམ། ཡང་ན་གཉམ་བཞག་གི་སྦྱོར་བའི་དུས་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་བྱར་བཞག་པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་དེ་ལ་དམིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོགས་དགེ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་དགེ་བ་དང་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་ཏེ་གསུམ་ནི་དབྱེ་སྒོ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགེ་བ་ནི། འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བར་གནས་པ་ནི། དད་སོགས་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་གོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་

པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོགས་སོ། །མི་དགེ་བ་ནི། རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་འབྱིན་བྱེད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་མི་དགེ་བ་ནི། འཇིག་མཐར་གཉིས། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་འཇིག་མཐར། དེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་རྣམས་སྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་མི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོ། ལུང་མ་བསྟན་ནི་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་མི་ནུས་པ་ས་བོན་རུལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སློང་མི་བྱེད་དོ། །མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེས་ཀུན་སློང་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མ་འབད་པར་ངང་གིས་སྐྱེས་པའི་སེམས་དང་། འགྲོ་འཆག་སོགས་སྤྱོད་ལམ་དུས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་དང་། བཟོ་སློབ་པ་དང་བྱེད་དུས་གནས་པའི་དང་། སྤྲུལ་པ་བྱ་འདོད་དང་བྱེད་དུས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བཞིའོ༔ ༔དེ་དག་མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། འདོད་པ་ན་བཞི་ཆར། གཟུགས་ན་བཟོ་མ་གཏོགས་པ། གཟུགས་མེད་ན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་

ཞེ་གཉིས།

༄༅། །ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ་། ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཞན་དུ་ཡང་དབྱེར་ཡོད་དེ་འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་རྟོག་པས་བརྟུས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དགེ་བཅུ་བསམ་གཟུགས་མངོན་ཤེས་དག་དང་། གང་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་འདོད་པ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བརྟུས་པའི་བསམ་གཏན་ཆོས་སོ་བདུན། དབང་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད། མཐར་གནས་དགུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། ཡང་དག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཟག་བཅས་དང་། དེར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། འདིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན། གང་ལ་རྟེན་ནས་ཟག་པ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཕྱི་སྨྲ་ལྟར་ན། ལམ་བདེན་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས༔ ལམ་བདེན་དང་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཟག་མེད་དུ་འདོད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ཟག་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མ་ཞི་བའི་དང་། ཕྱི་ནང་འགྱུར་བའི་དང་། ཉེས་སྤྱོད་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པའི་དང་། སྲིད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་སྟེ། ཉེས་པ་རྣམ་བཞི་སྐྱེད་བྱེད་ལ་ཟག་བཅས་དང་། དེ་དག་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཟག་མེད་དུ་འཆད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ཡང་ཟག་མེད་དུ་འདོད་དོ། །ཟག་པ་དེ་དག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཚུལ། མཛོད་ལས་བྱུང་བ་ཙུང་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། ཀུན་བཏུས་སུ་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་སྒོ་དྲུག་གསུངས་ཏེ། རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་ལྟ་བུ་ཟག་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་དག

དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་ནི་ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བའིའོ། །ས་གཞན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཟག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའིའོ། །རྒྱུད་ཟག་པ་ལས་མ་གྲོལ་དུས་ཀྱི་དགེ་བ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ནི་ཟག་པས་བཅིངས་པའིའོ། །ཟག་པ་དང་དམིགས་རྣམ་མཐུན་པ་ཚོགས་ལམ་ལྟ་བུ་ནི། ཟག་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའིའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི། ཟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐོར། །ཡང་ཆོས་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་འདུས་བྱས་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་མ་ལུས་ཤིང་སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་འདུས་མ་བྱས་ཏེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། ཡང་སློབ་མ་སྐྱེ་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། གང་དག་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བཅུ་སོགས་ཏེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་གོ། །མདོར་ན། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་བླང་བྱའོ། །འདི་ནི་དོར་བྱའོ། །འདི་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་བྱའོ་སྙམ་དུ་དང་པོ་གསུམ་ལ་དམིགས། དེའི་བླང་བྱ་ལ་ཡང་དང་པོ་བླང་བྱ་འདི་ཕྱིས་བླང་བྱ་འདི་སྙམ་དུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། དེ་ནས་འདས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་འདི། དང་པོ་འདི་སྙམ

༄༅། །དུ་ཟག་པ་ཡོད་མེད་དང་། དེ་ནས་ཟག་མེད་ལམ་དེའི་དམིགས་པ་འདི་སྣམ་དུ་འདུས་བྱས་ཀུན་རྫོབ་དང་། འདུས་མ་བྱས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེའི་སྟ་མ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ནས་ཕྱི་མ་ལ་དམིགས་པས་འབྲས་བུ་དམན་མཆོག་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྣམ་དུ་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ནི། དོན་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ཡང་དམིགས་པ་དག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། དམིགས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་དཔེར་ན་མདའ་ཕོང་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཚེད་དུ་གཉེར་བྱ་ནི་མ་འོངས་པར་འབྱུང་རུང་མདའ་འབེན་ལ་ཕོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐར་གནས་པའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སེམས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་སྒྲིབ་བྱེད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སྤངས་པའི་སྤོང་བ་དང་། དེའི་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་རྟོགས་པ་དང་སྣེ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རིམ་བཞིན་སྒྲུབ་བྱེད་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཚེད་དུ་འོ། །དེ་ལས་སེམས་ཆེན་པོ་ནི། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་སོགས་དགུ་གོ། །མདོར་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྤོང་བ་ཆེན་པོ་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་གཉིས་སུ་ལྟ་བ་མཐའ་དག་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མོ། །ཐབས་མཁས་པས་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི། དེ་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་མཉམ་

པ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཞེས་པ་ནས། བྱང་སེམས་ཞེས་བགྱི་བའི་གྲངས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དག་གི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་འདི་གསུམ་དུ་ངེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། གཡུལ་སྤྲོད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། རང་ཉིད་འགྲན་ཟླ་མེད་པར་བྱ་བ་དང་། ཕ་རོལ་དགྲ་གཞོམ་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་སོགས་རང་གིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། སྒྲུབ་པ་སྤྱིའི་ངོ་བོ། བྱེ་བྲག་གི་ས་མཚམས། སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་གནས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྩོམ་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན་ཐོབ་ངེས་པའི་བྱ་བའོ། །འདིར་ནི་རྣམ་ཀུན་སོགས་སྦྱོར་བཞི་ཉིད་ལ། མཁྱེན་གསུམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་བའི་ཆ་དང་། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སྒྲུབ་པ་སྤྱོད་པའི་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྔ་མ་ནི། སྦྱོར་བཞིའི་རྒྱས་བཤད་དུ་འཆད་ལ། ཕྱི་མ་ནི་གོ་སྒྲུབ་སོགས་བཞི་སྟེ། རྒྱུ་བསམ་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་གཉིས། འབྲས་བུ་རྒྱུད་ནས་དང་དངོས་སུ་འབྱིན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་པ་བཞི་པོ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སུ་སྦྱར་ལ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ནི། སྦྱོར་ལམ་ལ་རྒྱུད་ནས་དང་ཉེ་བར་དང་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་ལམ་དྲོད་སོགས་གསུམ། ཆོས་མཆོག་རྣམས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་དང་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པའི་ས་མཚམས་སྔར་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲུག་ཚན་དྲུག གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ། འཇུག་པ་རྣམ་པ་དགུའི་སྒྲུབ་པ། ཚོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་

༄༅། །སློབ་པ། ངེས་འབྱུང་བསླབ་པ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སོ་སོའི་རང་བཞིན། གྲངས་ངེས་གོ་རིམ། འབྲས་བུ། སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏོང་བའི་ཆོས་བཞི་ལྡན་ནས། སྤོང་བའི་སེམས་མི་འཁྲུགས་པ། དགེ་ལ་སྦྱོར་བ། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཆོས་བཞི་ལྡན་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཕྱིན་དྲུག་གི་ངོ་བོའོ། །ཆོས་བཞི་ནི། རྒྱན་ལས། སྦྱིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་བྱེད། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྨིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །དེ་དག་ལ་དབྱེ་ན་རིམ་པ་བཞིན། སྦྱིན་པ་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པའོ། །བཟོད་པ་ལ། གནོད་པ་ལ་མི་མཇེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཧེ་མི་སྙམ་པ་དང་ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ལ། བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དྲུག་ཐུན་མོང་དུ་གུས་སྦྱོར་དང་རྟག་སྦྱོར་ཏེ་བདུན་ནོ། །བསམ་གཏན་ལ། རྟོག་དཔྱོད་བཅས་པ་དང་རྟོག་མེད་དཔྱོད་ཙམ་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱོད་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆུང་ངུ་ཉན་རང་གི་དང་ཆེན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་དང་ཤེས་རབ་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་ལས། སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་།།

རགས་པ་དང་ཉེ་ཕྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་མདངས་ལྡན་བརྩོན་པས་བརྗིད། །བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་བློ་ཡིས་གྲོལ། །སྙིང་བརྩེ་བས་ནི་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པ། །ཅིག་ཅར་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ། ། ཅེས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། རྒྱན་ལས། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསིལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྲོ་བཟོད་དང་། །མཆོག་སྦྱོར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི། རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བཞི་ལས་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་ཐོག་མར་བསྟན་པ་ནི། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་དམིགས་ནས། སྒྲུབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་དེ་དག་སོ་སོར་ཏེ། རེ་རེར་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྣམ་པ་དྲུག་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། ། རེ་རེ་ལ་དྲུག་དྲུག་བསྡུ་བའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སོགས་སྤོང་བ་སྦྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། སློང་བ་པོ་སོགས་ཀྱིས་མི་སྙན་པར་སྨྲ་བ་ལ་མི་ཁྲོ་བ་ནི་སྦྱིན་པའི་

༄༅། །བཟོད་པ། དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་སྦྱིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ་སྦྱིན་པའི་བསམ་གཏན། སྦྱིན་བྱ་སྦྱིན་བྱེད་སྦྱིན་ཡུལ་མི་དམིགས་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་སྦྱིན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྷག་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་ཡང་རིམ་གྱིས་སྦྱར་ཏེ། ལེ་བརྒྱད་མར། དགེ་བ་སེམས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། དེ་འོག་གསུམ་འདྲ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་དགེ་རྩ་བསྔོ་བ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱང་སྔམ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པ་རྣམ་དགུའི་སྒྲུབ་པ་ལ། སྤྱིར་བཤད་པ། རྫོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གོ་ཆ་བགོས་པའི་རྗེས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི་དགུ་ལས། དང་པོ་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྣམ་རྟགས་མཚན་མ་མི་དམིགས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། མདོ་ནི། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཅིང་འདོད་པས་དབེན། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་གསོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་འདི་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ས་བདུན་པ་མན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མི་སློབ་ལམ་རྐེས་བརྒྱད་པ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་སྒོམ་པ་དང་། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མེད་བཞི་དང་། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་དེ་ལ་འཆིང་བྱེད་བདེན་འཛིན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། དྲུག་པ་དེའི་མཐུས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྦྱིན་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་དང་སྦྱིན་པ་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད། ཅེས་སོ། །བདུན་པ་རང་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། སྒོམ་པ་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོམ། ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་མཐུའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་ཕྱིར་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ན། ཞེས་སོ།། དགུ་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པའོ། །རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དགུ་ལ་སོ་སོར་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ནི། ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇོག་ཅིང་། བདུན་ནི། གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ། དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པ། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། བརྩོན་འགྲུས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མི་གོས་པའི་ཐབས་མཁས། སྟོབས་སོགས་མ་དག་པར་གྲུབ་པ། ཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་

༄༅། །པ་ལ། བསམ་གཟུགས་དང་ཚད་མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན། ཐོབ་པའི་རྒྱུ། རང་གི་ངོ་བོ། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ངན་སོང་གསུམ་སྒྲ་མི་སྙན་དང་། ལས་སྒྲིབ་ཅན་ཟ་མ་མ་ནིང་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱུའི་སྙོམས་འཇུག་འོག་མ་དང་། འབྲས་བུའི་སྙོམས་འཇུག་རང་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ལ། ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་གསར་དུ་ཐོབ་པ་འདོད་རྟེན། ཚངས་མདུན་གྱི་དེ་ཚངས་རིས་མན། དེ་ལྟར་ཚངས་ཆེན་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་བར་ལ་འགྲེའོ། །ཐོབ་ཟིན་གནས་པ་འདོད་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། །འདི་ལས་འཕྲོས་ནས་གང་ཟག་ལ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གང་ལྡན་དཔྱད་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ལ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དང་པོ་བརྒྱད་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ཅིང་། ལམ་ཞུགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ། ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་མན་ལ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཁོ་ན་ལྡན། དེ་ནི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་གྲོལ་ཡིན་ལ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་པ་དགྲ་བཅོམ་རྒྱུན་ཅན་ཡིན་ཅིང་དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཀུན་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་ཡོད་དོ། །ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་མན་དུ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་པོ་བཞི་དང་ངེས་པར་ལྡན། ཕྱི་མ་གཉིས་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་ཡོད། དེའི་རྟུག་བརྟུལ་ཆོས་བཟོད་ནས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་བར་ཕྱི་མ་གསུམ་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་སོ། །ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་ཆོས་མཆོག་མན་དུ

ཚངས་རིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ངེས་པར་ལྡན། ཚངས་མདུན་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་སོ། །དེའི་ཧྟུག་བཏྲུལ་ཆོས་བཟོད་ནས་རྒྱུན་མཐའ་མན་ལ། ཚངས་འདུན་ཡན་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་སོ། །རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་མན་ལ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་པོ་ངེས་པར་ལྡན། བར་པ་གསུམ་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ངེས་པར་མ་ཐོབ་ཅིང་དེ་ཡན་གྱི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་བུ་ལ་རེག་པའི་བར་དེ་དང་འདྲ༑ ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་དངོས་གཞི་ངེས་པར་མི་ལྡན་ནོ། །རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །རང་རྒྱལ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་མན་དུ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཉིད་ལྡན། སྲིད་པ་མཐའ་མ་ཡན་དུ་དེའི་དངོས་གཞི་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་སྦྱོར་ལམ་ཡན་ནས་ངེས་པར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་ལྡན། ཚོགས་སྦྱོད་ཚོགས་ལམ་ནས་མི་སློབ་པའི་བར་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་སྙོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱང་ཡོད་དོ།། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུའང་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ངེས་པར་ལྡན་ཞིང་། སྦྱོར་ལམ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞི་ངེས་པར་ཐོབ་བོ། །སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་སྙོམས་འཇུག་རྣམས་ཕྱེ་བྲག་མེད་པར་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གོམས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ། སྙོམས་འཇུག་ཉོན་པའི་

༄༅། །གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ། གཞན་གྱི་མན་ངག་གི་མཐུ་ལས། བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྟེ་ལྔའོ། །གསུམ་པ་ལ་ཉེར་བསྡོགས། དངོས་གཞིའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་ཡིད་བྱེད། མོས་པ་ལས་བྱུང་ལ། རབ་ཏུ་དབེན་པ། དགའ་བ། སྡུད་པ། དཔྱོད་པ། སྦྱོར་མཐའ་ཡིད་བྱེད་དང་དྲུག་གོ། །དེའི་དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ལ་རགས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བའི་ཐོས་བསམ་གྱི་སེམས་ཏེ་སྤང་བླང་གི་ཕྱིར་སེམས་འཇོག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞི་རགས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་སྒོམ་པ་དེ་སྤང་བླང་གི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་རྩོམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། ཞི་གནས་ལ་གོམས་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་གསུམ་སྤོང་ངོ་། བཞི་པ་ནི། དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་དགའ་བདེ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པས་གཞན་ཡང་སྤོང་བར་སྤྲོ་བའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཉོན་མོངས་འབྲིང་གསུམ་སྤོང་ངོ་། ལྔ་པ་ནི། སླར་སྤོང་ཀྱང་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པས་ཕྲ་མོ་ཡོད་པར་རྟོགས་ནས་སྡུག་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །དྲུག་པ་ནི། ཕྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་གསུམ་སྤོང་ངོ་། །འདི་རྣམས་རེ་རེ་ལ་གཟུགས་ཁམས་སུ་གནས་ཀྱི་སྐབས་བཅུ་བདུན་དུའང་འགྱུར་རོ། །དྲུག་པ་དེ་དག་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དང་ལམ་གྱི་སྐབས་བཞིར་ཡང་འདུ་སྟེ། མཚན་ཉིད་རབ་རིག་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། རབ་དབེན་དང་སྦྱོར་མཐའ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ནི་གཉེན་པོ་ཡིད་བྱེད་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དགའ་སྡུད་ནི་དང་བར་གྱུར་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་ལམ་བཞི

ཆར་དང་། དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་ནི་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱང་འོག་སའི་དངོས་གཞིའི་རྟེན་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་མེད་དོ། །དང་པོ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་དེའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་ལས་འདའ་ནུས་པས་དེ་ལ་མི་ལྕོགས་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཉེར་བསྡོགས་རྣམས་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཁོན་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་སྲིད་དོ། །དངོས་གཞི་དག་གི་ནི་འོག་ས་ལས་འདའ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཁྱད་པར་ཟག་བཅས་ནི་མཐོང་ཆོས་བདེ་བར་གནས་དང་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཡིན་གྱི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་རང་སའི་སྲིད་པས་བཅིངས་པ་དང་གོང་ས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱིས་ནི་རང་ས་དང་གོང་སའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་རྣམས་སྒོམ་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་མཚུངས་ལ། འོན་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་སྒོམ་བྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྐྱོན་འོག་ས་ལས་འདས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོན་འོག་ས་ལས་འདས་པ་གཟུགས་མེད་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་ཏེ། སེམས་རྩིང་ཞིབ་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་ལུས་ལ་བདེ་བ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་

༄༅། །ཡན་ལག སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །འདི་ལ་རྟོག་པ་ནི་ཆེས་རགས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བས་ཀྱང་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པའི་དངོས་གཞི་ཙམ་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱོད་ཙམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་སུ་ཡང་ཕྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་རྟོག་དཔྱོད་ལས་འདས་པའི་ནང་རབ་དང་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག ཚོར་བ་ཡིད་བདེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག གསུམ་པ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་དྲན་པ་བསམ་གཏན་ལ་སྐྱོན་བྱུང་མ་བྱུང་དཔྱོད་པའི་ཤེས་བཞིན་བདེ་སྡུག་སོགས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག སེམས་ཚོར་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག ཏིང་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །བཞི་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་དྲན་པ་དང་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་གཉིས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག ཏིང་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།། ཡན་ལག་ཅེས་པའི་དོན་ནི་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའོ། །འདི་རྣམས་ལ་གནས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་བཅུ་བདུན་དུ་འགྱུར་ཞིང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན། དག་པ་བ། ཟག་མེད་གསུམ། དང་པོ་ནི་རང་སའི་རྩ་ཉོན་ནམ་ཉེ་ཉོན་གྱིས་བཅིངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སོགས་བཞི་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཅིང་རྟོག་དཔྱོད་

དང་མི་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་བཞི་ནི། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་གཤིག་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པ་དང་། བཟུང་བྱ་རགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་པ་དང་། བཟུང་བྱ་རགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཕྲ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དེ་རྣམས་རིམ་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྙོམས་འཇུག་གོ། །དེ་དག་ལ་ངོ་བོས་བྱེ་ན་དབུ་མ་པས་སྔར་ལྟར་གསུམ་དུ་འདོད། བྱེ་སྨྲས་སྲིད་རྩེར་ནི་ཟག་མེད་མི་འདོད་དོ། །བཞི་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཟུགས་དང་དེའི་གང་ཟག་རྣམས་དོན་གཅིག་ཅིང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྣོད་དང་སྤྱན་མངོན་ཤེས་རྣམས་བདག་འབྲས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའོ། །གཉིས་པ་ཚད་མེད་བཞི་བཤད་པ་ལ། སྐྱེ་ཚུལ། ངོ་བོ། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་རྐྱེན་རིགས་བདག་པོའི་རྐྱེན་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་དགེ་བཤེས་དམིགས་རྐྱེན་བདེ་བ་མེད་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པ་བདེ་བ་ཅན་ཆགས་སྡང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཏེ་རྐྱེན་བཞི་ཚང་བ་ལས་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་དེ། གོ་རིམ་བཞིན་གནོད་སེམས། རྣམ་འཚེ། མི་དགའ་བ། ཆགས་སྡང་མེད་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀར་དོན་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་ཚོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ། འགའ་ཞིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

༄༅། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ། ཚོགས་གཉིས་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་ཚོགས་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལ་བཅུ་བདུན་ལས། བསམ་པ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་དང་། མདོ་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་བཅིལ་ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ་དང་པོའོ། །ཚོགས་དང་ཞེས་ས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་། །སྦྱོར་བ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་དྲུག་དང་། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བཅུའི་ལམ་ལ་འགོད་དོ་ཞེས་སོགས་ཏེ་བདུན་ནོ། །མཉམ་པར་བཞག་པ་གཞན་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ཞེས་སོགས་ཏེ་བརྒྱད་པའོ། །ཞི་གནས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་གཡེང་ཞི་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །དེའི་དམིགས་པ་ལ་མཚན་མ་དང་མཚན་མེད་གཉིས་རང་ངོ་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཡོད། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་ནི་དགུ་སྟེ། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛོག་པར་བྱེད། ཡུན་སྲིངས་ནས་རྒྱུན་དུ་འཛོག་པར་བྱེད། འཕྲོ་ན་སླར་གླན་ཏེ་འཛོག་པར་བྱེད། མི་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་དྲན་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཉེ་བར་འཛོག་པར་བྱེད། འདོད་ཡོན་ལ་མི་བལྟ་བར་སེམས་འདུལ་བར་བྱེད། རྣམ་གཡེང་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བས་སེམས་ཞི་བར་བྱེད། རྣམ་རྟོག་མངོན་གྱུར་བྱུང་ཡང་དང་དུ་མི་ལེན་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད། བྱིང་རྒོད་བཀག་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད། གོམས་པ་ན་འབད་མེད་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཚེ་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་བཅས་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དུ་གོ་ཆ་མ་མཆིས་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ་དགུ་པའོ། །འདིའི་

སྒྲ་དོན་ནི། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱད་ནས་ཞུགས་པས་དེ་མི་བསླུ་བར་ལྷག་གི་མཐོང་བའམ་ཐོབ་པའོ། །དཔྱད་ཞུགས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་མོས་སྤྱོད་ན་ཡང་ཡོད། ཐོབ་པའི་ལྷག་མཐོང་འདས་ལམ་ཁོ་ན་ལའོ། །དེས་ནི་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གསུམ་ག་སེལ་ལོ། །ངོ་བོ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བ་དེ་ཡིས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅུ་པའོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །ལྟ་བ་ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །སྤྱོད་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་པའོ། །འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་བྱང་ཕྱོགས་སྡེ་ཚན་བདུན། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ། ཤེས་པ་བཅུ་གཅིག དབང་པོ་གསུམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ༔ རྗེས་དྲན་བཅུ། ཚད་མེད་བཞི། བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞི། རྣམ་ཐར་བརྒྱད། མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དགུ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོར་རིག་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དེ་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅུ་བཞི་པའོ། །ཕགས་པའི་ལམ་མི་རྗེད་པའི་གཟུངས་དང་། ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོའོ།།

༄༅། །ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅོ་ལྔ་པའོ། །གཟུངས་འདི་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཚིག་གམ་ཆོས་ཀྱི་གཟུངས་ནི། སར་ཞུགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ལ་མངའ་སྟེ། མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོས་པའི་མོད་ལ་ཟིན་ཅིང་མི་བརྗེད་པའོ། །དོན་གྱི་གཟུངས་ནི་དེ་དག་གི་དོན་རྟོགས་ཤིང་མི་བརྗེད་པའོ། །བཟོད་པའི་གཟུངས་ནི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་ལྡན་ཏེ། ཨ་ཞེས་པ་སྐྱེ་མེད་མཚོན་པ་ངེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་དོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་གདབ་སྟེ་སྒོམ་པས་གོམས་པ་རྫོགས་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་གཟུངས་ནི་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས༔ སྔགས་དེས་རིམས་ནད་སོགས་འཇོམས་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་རྣམས་ལས་དང་པོ་གཉིས་གཟུངས་དངོས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་དེ་དང་དེའི་ནུས་པ་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །བཅུ་དྲུག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ས་བཅུ་དང་། ཉེས་པ་སེལ་བའི་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིས་ནི་བཅུ་བདུན་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་མདོ་ནི་འོག་ནས་འཆད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་ཐེག་པ་ལ་གནས་ནས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པར་འཇོག་བྱེད་དང་། ཐེག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་བཅུའོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྒྲོད་བྱེད་ལམ། མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་པ་དེ་འོག་ཏུའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་མཐའ་མ་གཉིས་སྟེ། སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འགའ་ཞིག་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས། ས། གཉེན་པོའི་ཚོགས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། བར་དུ་བདག་ལྡོག་གི་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཀུན་སྟོང་པར་ཁོང་དུ་ཆུབ་པ་ལས་དབྱེ་བར་མཛད་པས་འདི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ནི་སྟོང་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱའི༔ སྟོང་གཞི་གོ་ཆོད་པོ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བློ་ལས་འདས་ཤིང་བགྲང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིག་སོགས་ནང་གི་ཆོས་དང་། གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་ཆོས་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་དབང་རྟེན་ལུས་དང་། སྟོང་པའི་དངོས་པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བཅུ་དང་། དོན་དམ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཁམས་གསུམ་དང་། དེ་ལས་ཅིག་ཤོས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་འཁོར་བ་དང་། དགེ་ཕྱོགས་དོར་བ་མེད་པ་བྱང་ཕྱོགས་སོགས་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་མཛད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། གཟུགས་རུང་སོགས་མཚན་ཉིད་དང་། ཕན་ཚུན་མི་དམིགས་པ་འདས་མ་འོངས་སོགས་དུས་དང་། ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཅིག་ཤོས་ཕུང་པོ་ལྔའི་དངོས་པོ་དང་། ནམ་མཁའ་སོགས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལས་གཞན་འཕགས་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཉི་ཤུ་པོ་ལ་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟར་དམིགས་ནས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་

༄༅། །ཀྱང་ཉེ་ཤུ་པོ། །གྲངས་འདི་ནི་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཏེ། མདོ་ལས་ཐོག་མར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གུད་ནས་ཐ་མ་བཞི་གསུངས་པ་རྣམས་བསྡོམས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་གསུམ་ནི་སེམས་སྐྱོད་ན་སྦྱོར་གཞག བཞི་པ་ནི་ཆོས་མཆོག་ལ། དེ་འོག་བདུན་ནི་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ། དེ་འོག་གཉིས་དང་གཉིས་དང་གཉིས་རྣམས་དག་ས་གསུམ་ལ། དེ་འོག་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞག་གོ །དེའི་ཚེ་སེམས་སྐྱོད་དུ་རྗེས་མཐུན་དང་གཞན་རྣམས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་སའི་ཚོགས་ལ་སའི་རྣམ་བཞག་སྦྱར་བསྟན་པ། ཡོངས་སྤྱོང་གི་ཁྱད་པར་གཞུང་དང་སྦྱར་ནས་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་མཚོན༔ གཞི་གསུམ། སྤང་བྱའི་རྣམ་བཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་མངོན་དུ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྷཱུ་མའི་སྒྲ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་པའི་དོན་ནི་སྦྱར་བཞག་ལ་སོ་སོའི་སྒྲ་བཤད་ནི་འོག་ནས་རིམ་པས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་དབྱེ་བ། གྲངས་ངེས། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་སོ་སོར་འཇུག་པའི་སྒྣོས་བཅུར་དབྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཞག་གོ །གསུམ་པ་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྱུ་མ་ལྟར་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་། རྟོགས་ཟིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སའི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་བཅད་ནས་དོན་དམ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པའི་སྣང་བ་ལ་དམིགས་པ་སྒྲིབ་གཉིས་དྲུངས་འབྱིན་བྱེད་ཡེ་ཤེས་དང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། ས་རྣམས་སུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་

ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཟད་རིམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་མཐོང་བ་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བ་དེའི་ཚེ། ནམ་མཁའ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་ཀྱང་སྤྲིན་བྲལ་བའི་སྣོནས་ཆ་ཤས་འཛེག་པ་ལྟར། རྟོགས་བྱ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཟད་རིམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་དེ་ལས་ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་དེ་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཀུན་འགྲོའི་དོན། གཉིས་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་སྤང་རུང་དུ་རྟོགས་པ་མཆོག་གི་དོན། གསུམ་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་དོན། བཞི་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་སྲེད་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན། ལྔ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་རིག་པས་བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན། དྲུག་པར་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ་གློ་བུར་བའི་དོན། བདུན་པར་མདོ་སོགས་ཆོས་ཙམ་གྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་མི་འབྱུང་བས་མཚན་འཛིན་བྲལ་བའི་དོན། བརྒྱད་པར་ཀུན་བྱང་བྲི་གང་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ས་བོན་གནས་གྱུར་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དབང་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ། དགུ་པ་དང་བཅུ་པར་ཡིད་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་རིམ་བཞིན་སོ་སོ་རང་རིག་གི་ཡེ་ཤེས་དང་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་དོན་བགྱི་བའི་ཕྲིན་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་རྣམས་སུ་རྟོགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞུགས་པ་དང་རྨི་ལམ་གྱི་རྟགས་དང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཡོན་ཏན་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ། ཕར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་འདིར་ཡི་གེ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་མ་སྤྲོས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ། ཉོན་སྒྲིབ། ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་

༄༅། །བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དང་། ཁྱད་པར་ས་རེ་རེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱོངས་པ་གཉིས་གཉིས་དེའི་གནས་ངན་ལེན་རེ་རེར་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ས་དང་པོར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་ཞེན་པ་དང་ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དང་། གཉིས་པར་ལྟུང་བ་ཕྲ་མོའི་འཁྲུལ་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་དང་། གསུམ་པར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དང་ཐོབ་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་དང་། བཞི་པར་སྙོམས་འཇུག་ལ་སྲེད་པ་དང་ཆོས་ལ་སྲེད་པའི་དང་། ལྔ་པར་འཁོར་བ་ལ་ཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་མྱང་འདས་ལ་ཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དང་། དྲུག་པ་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་མཚན་མ་མང་པོ་འབྱུང་བའི་དང་། བདུན་པར་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་མ་ཕྲ་མོ་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐབས་ལ་དང་། བརྒྱད་པར་མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བ་དང་མཚན་མ་རྣམས་ལ་མི་དབང་བའི་དང་། དགུ་པར་ཆོས་རྟེན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ཚད་མེད་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་སྤོབས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་དང་། སྤོབས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་དང་། བཅུ་པར་མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་གསང་བ་ཕྲ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་དང་༔ བཅུ་གཅིག་པར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཆགས་ཐོགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྦྱོངས་པའོ་ཞེས་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལོག་པར་ཞུགས་ཚུལ་གྱི་ཕྱེ་ན། དངོས་སུ། རྒྱུད་ནས། དབང་གི་ལོག་ཞུགས་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་རིམ་བཞིན་བདེན་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་དང་། རྟག་ཆད་དུ་དང་།

བདེན་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ་དང་། དེ་ལས་བརྟན་པ་ལྟར་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྟེ་བདེན་པ་བཞི་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་འཇུག གཉིས་པ་ནི་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་ཏེ་རིམ་པས། ལྟ་ངན་ལ་མཆོག་ཏུ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་ངན་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་སེམས་ཁེངས་པ་དང་དེ་དག་ལ་སྲེད་པ་སྟེ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག གསུམ་པ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་སྟེ་རང་ལྟ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་མནར་སེམས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་གོ། །ཉོན་མོངས་པས་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དངོས་ལ་མི་དམིགས་ཀྱང་མིང་ཙམ་ལ་དམིགས་པའོ། །ལོག་པར་འཇུག་གཞི་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་ཚུལ་སྡུག་ཀུན་ལ་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་བྱེད་པས་དང་འགོག་ལམ་ལ་སྐྲག་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་ན་ཉོན་མོངས་བཟློག་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་དྲུག་པོ་རྣམས་ཏེ་ཡུལ་ལ་ལོག་ཞུགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་ནི། རིམ་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དང་པོ་ལ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་དངོས་དང་དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་འང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་གློ་བུར་རྣམ་དག་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་རྫས་མ་རྫས་ས་དང་པོ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྒོམ་ལམ་དུ་སྤོང་ངོ་། །དེས་ན་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་

༄༅། །ཁམས་གསུམ་གའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤངས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤོང་། ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད། རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་སྔ་མ་གཉིས་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟོད་ལ་དམིགས་ནས་འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་འཛིན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་འགྲེའོ། །སྐད་ཅིག་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་སྤངས་ཐམས་ཅད་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་སྤོང་ངོ་། །སྒོམ་སྤངས་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་སྒོམ་ལམ་ཆུང་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རྟོག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་གསུམ་སྤོང་། དག་ས་སྟེ་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ་གྱིས་རྟོག་པ་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་སྤོང་ཞིང་། སྤོང་ཚུལ་ནི་ཅིག་ཅར་བ་ཁོ་ནའོ། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤངས་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས། ཁམས་གོང་གི་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་སྤོང་ཞིང་གཞན་ཡང་དེས་མཚོན་ནོ། །སྒོམ་སྤང་རྣམས་རིམ་ཅན་དང་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཞི་རགས་སུ་བལྟ་བས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་གནོན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འཕགས་ལམ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་ནི་བག་ཉལ་ཡང་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པའོ།། གཉིས་པ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་ཁྱད་པར་གཞུང་དང་སྦྱར་བ་ལ། རྒྱུ་ས་དགུའི་ཡོངས་སྦྱོངས། འབྲས་བུ་ས་བཅུ་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ས་གང་དང་གང་ལ་གནས་པའི་ཚེ་ས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲི་མ་རང་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྦྱོང་ཞིང་ས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ཡང་སྦྱོང་བ་ཡིན་པས་དེ་འཆད་པ་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་ལ་སྦྱོང་བྱེད་ཐབས། སྦྱོང་ཚུལ་ཤེས་རབ་པོ། །དང་པོ་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་

མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་བསམ་དང་ཕན་པའི་དངོས་པོ་སྣོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མེད་བཞི་སྒྲུབ་པ་དང་དངོས་པོ་རྣམས་འཁོར་གསུམ་དག་པས་གཏོང་བ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ལ་འགོད་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནས་དོན་འཚོལ་བ་དང་རྟག་ཏུ་ཁྱིམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུར་སྒྲུབ་འདོད་པའི་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཟོལ་མེད་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་ཚིག་ནི་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །མདོར་ན། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་གཉིས་པ་འཆལ་ཚུལ་དང་དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དང་གཞན་གྱི་བྱས་པ་ལ་དྲིན་དུ་བཟོ་བ་དང་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་འགྱོད་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྙིང་བརྩེ་ཆེ་བ་དང་། བླ་མ་ལ་བཀུར་སྟིར་བརྩོན་པ་དང་བླ་མ་ལ་གུས་པས་དམ་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཡོངས་སྦྱོངས་བརྒྱད་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་སོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་བརྒྱད་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་གསུམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་རང་གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་བྱེད་པའི་འོད་བྱེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ཉིད་དང་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྙེད་

༄༅། །པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཆོས་སྦྱིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་བ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་དང་ཉན་རང་གི་སེམས་ལས་བཟློག་པ་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་རློམ་སེམས་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཡོངས་སྦྱོང་རྣམ་པ་ལྔ་འོ། །བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ལྔ་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་བསྲེག་པའི་མེའི་འོད་འཕྲོ་བ་ནི། དབེན་པའི་ནགས་སུ་གནས་པ་དང་རང་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མི་འདོད་པ་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། རྙེད་པ་ལ་ཆོག་ཤེས་པ་དང་ སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པའི་སྡོམ་རྟེན་དུ་བཟུང་བ་དང་༔ བསླབ་པ་གསུམ་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་མི་དགའ་བས་སྨོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འཚམ་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བར་བརྩོན་པ་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པའི་བདོག་པ་ཀུན་གཏོང་བ་དང་དགེ་ཕྱོགས་ལ་སེམས་མི་ཞུམ་པ་དང་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུའོ། །བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་བཞི་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་བཏང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ས་ལྔ་པ་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་རང་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་བྱ་དཀའ་བ་གཉིས་བྱེད་པའི་སྦྱང་དཀའ་བ་ནི། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་ལ་ཧ་ཅང་འདྲིས་པ་དང་རང་གི་སྦྱིན་བདག་གི་ཁྱིམ་ལ་འཁྲེན་པ་སྟེ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་འདུ་འཛི་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་གནས་བསྟེན་པ་དང་ནི་བདག་ཉིད་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་བསྨད་པ་དང་སྲོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་། ཡོན་ཏན་

ཀྱི་རློམ་པས་ཁེངས་པ་དང་བླང་དོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བའི་བློ་ངན་པ་དང་ནི། ཉོན་མོངས་བཟོད་པ་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་བལྟ་བར་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་སྐྱོན་བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་སྦྱང་ན་ས་ལྔ་པ་ནི་ཡང་དག་འཐོབ་བོ། །བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ལྔ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་དྲུག་པ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་འདས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་སྟེ་ཕྱིན་དྲུག་རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་ལམ་བསྐྱེད་པ་དྲུག་དང་། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་ནི་བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགའ་བ་སྤངས་པ་གཉིས་དང་། ཟབ་རྒྱས་ལ་སྐྲག་པའི་སེམས་སྤངས་པ་དང་སློང་པོས་བླངས་ན་སེམས་མི་ཞུམ་པ་དང་། བདོག་པ་ཀུན་གཏོང་ཡང་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། རང་དབུལ་ཡང་སློང་བ་མི་སྤོང་བ་སྟེ་ལམ་མིན་སྤོང་བ་དྲུག་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ས་ནི་དྲུག་པ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ངོ་། །བྱང་ཆེན་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་དྲུག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་བདུན་པ་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བས་མཚན་མར་འཛིན་པ་ལས་རིང་དུ་སོང་བའི་ཡོངས་སྦྱོང་ལ། སྤང་བྱ། བླང་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདག་དང་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་སྲོག་དང་གང་ཟག་དང་ཆད་པ་དང་རྟག་པ་དང་། མཚན་མ་ཉོན་མོངས་དང་ཐ་དད་པའི་རྒྱུར་འཛིན་པ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆ་བརྒྱད་དང་། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་དང་ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་གནས་པར་འཛིན་པ་

༄༅། །དང་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་འཁོར་བ་ལས་འདའ་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ནས་སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་དྲུག་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་གཞི་ལ་མཚན་མར་སྤྱོད་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དེ་དང་དེར་མཚན་མར་ལྟ་བའི་མངོན་ཞེན་དང་ ཙམ་པ་ནི་ལམ་ལ་མཚན་མར་སྤྱོད་པ་བཞི། ཆོས་ཅན་གློ་བུར་བ་སྟོང་བའི་དོན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྟོང་བར་གསུངས་པ་འགལ་བར་སེམས་པ་ནི་རྣམ་པ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་གཉིས་ཏེ་ཉེས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་པར་ཆད་ཅིང་སྤྲངས་པ་ན་དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་ཐོབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་དགེ་བཅུ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དང་། རིས་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ནི་གང་ལ་ཡང་སྙེམས་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་དང་བརྒྱད་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པ་དང་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཇོམས་པ་དང་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ལྟ་བ་ལྟ་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་དྲུག་གཞི་ལ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ། ལྷག་མཐོང་གིས་ཤེས་རབ་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་སེམས་དུལ་བ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པའི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡུལ་ལ་སེམས་ཆགས་པའི་ས་མིན་པ་ཤེས་པ་དང་བཞི་ལམ་མ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ། རང་གར་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་

དང་གཞན་དུ་ནི་ཅིག་ཅར་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྤྲོ་འདོགས་གཅོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉི་ཤུའོ། །བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པ་ལ་ཆོས་ཉི་ཤུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་དང་། བྱང་ཆེན་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་རྫོགས་པར་ཏེ། ཞེས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་མཚན་མ་དང་མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མི་གཡོ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤེས་པ་དང་དག་མ་དག་གི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པས་རྩེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཟང་པོ་སྒྲུབ་པ་དང་གནས་སྣང་གི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྙེན་པ་དང་ལྷའི་མིག་གི་དབང་པོས་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། སྣོད་བཅུད་ནི་རྒྱལ་བའི་ཞིང་དུ་སྦྱོང་བ་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་སྒྱུ་མ་ལྟར་གནས་པ་དང་བསམ་བཞིན་རང་དབང་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་སྣོ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་ལས་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་བཤད་དོ། །བྱང་ཆེན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་༔ གཞན་ཡང་ཆོས་བཞི་ཞེས་སོ། །ས་དགུ་པ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་ཐོབ་པས་ན་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ནི། ཇི་ལྟར་སྨོན་པ་བཞིན་འགྲུབ་པའི་སྨོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བའི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། ཟིལ་གྱིས་མི་གནོན་པའི་སྤོབས་པ་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། རྫུས་སྐྱེས་སོགས་མིན་པ་སྐྱོན་མེད་པའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་མཆོག་ཉིད་དང་ནི་རྒྱལ་

༄༅། །རིགས་སོགས་འཇིག་བརྟེན་ན་མཆོག་ཏུ་གྲགས་པ་དང་། ཉི་མའི་གཉེན་སོགས་རུས་མཆོག་དང་ཕ་མ་སོགས་གཉེན་བཤེས་རྣམས་བདུན་རྒྱུད་རྒྱུན་ཆད་དུ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་འབྲང་མཆོག་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། རང་གི་འཁོར་དག་པ་འདུ་བ་དང་རྫིབ་མའི་གོ་བར་སོགས་ནས་སྐྱེ་བ་དག་དང་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བསྐུལ་བ་དང་། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་རྣམས་སུ་གནས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟོབས་བཅུ་སོགས་རྫོགས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དེ་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་གཉིས་ཡིན། བྱང་ཆེན་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ས་བཅུ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བདུན་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་གཅིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དགུ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ས་དགུ་ལས་འདས་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་སྟོན་ནུས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གནས་པ་ཞེས་བརྗོད་རུང་བ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པའི་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གནས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཁྱབ་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་དགུ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བདུན་ནི། རིགས་ཀྱི་ས།

བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། སྲབ་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོག་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་རྣམས་ཏེ། རིམ་པས་ཆོས་མཆོག་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་གསུམ་དེ་གསུམ་གྱི་ཞུགས་པའི་སྐབས་རྣམས་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ནི། མཐོང་བ་དང་། དེ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་དག་ལ་སོ་སོར་སྤང་བྱ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་རྣམས་བག་ཉལ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ལ་བཞི་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ། །མདོར་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་གྱིས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་དེས་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ངེས་པར་འབྱུང་ས་འབྱུང་བྱེད་འབྱུང་ཚུལ་ཁས་བླངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ལན་གྱིས་མཐོང་སྤངས་གཉེན་པོ་དང་། འབྱུང་ས་སོགས་མི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་པའི་ལན་གྱིས་སྒོམ་སྤངས་གཉེན་པོ་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི། ཚོགས་རྫོགས་པས་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱུག་ཐོབ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མ་ལུས་པ་མི་དམིགས་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་དག་ལ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་འབྱུང་དང་། ཐེག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་གཏན་དུ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ངེས་འབྱུང་དང་དྲུག་ནི་ངེས་པར་

༄༅། །འབྱུང་ཚུལ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མི་སློབ་པ་མཐར་ཐུག་དང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་ལམ་སློབ་ལམ་མཐར་ཐུག་གཉིས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐོནས་བཞག་པ་སྟེ། མདོར་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་འགྲེལ་བའོ།། །།གཉིས་པ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་འཆད་པ་ལ། འབྲེལ་བཀོད་པ། མཚོན་བྱེད་རྣམས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བཅུས་མཚོན་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཐོབ་པ་ཡང་ལམ་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་ནས་གནས་གཙང་མའི་ལྷའི་འཁོར་གསར་དུ་འདུས་པ་ན། དེ་དག་ལ་ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་རྣམས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལམ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་རྐྱེན་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བ་ན། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་སྟོན་པ་ནི། ལྷ་རྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་གི་འོད་ཀྱིས། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་མེད་པར་མཛད་པ་དང་། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་

ཀྱི་དྲུང་ན་ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་དེ་རྣམས་ནི་ལྷམ་མེ་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །མཐུན་རྐྱེན་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དུ་ངེས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཀླུའི་བུ་གང་དག་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་པའི་རིགས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དང་སྦྱོ། འདི་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བགྲོད་བྱའི་ཐེག་པ་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་འདི་ཡི་དྲི་མ་མ་ལུས་སངས་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་ངེས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལ་ངས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ།། ཞེས་སོ། །འཕེལ་བྱེད་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་བའི་རང་བཞིན་དང་ནི་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྲིད་པར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སེམས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ས་དང་པོ་ནས་ངང་གིས་སྤངས་ཟིན་ལ། འདིར་བསྟན་ནི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ནུས་ཅན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཉལ་ཆེད་དུ་མ་སྤངས་པ་དེ་དང་། སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམན་ལམ་རྫོན་དུ་མ་སོང་བའི་མ་དག་སའི་སྐབས་སུ་ཡོད་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་པོ། །ཕྱི་མ་ནི། དག་ས་གསུམ་དང་དམན་ལམ་རྫོན་དུ་སོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ས་འོག་མ་རྣམས་སུ་བཞག་དགོས་ཤིང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་བོ།། དམན་པའི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལས་སད་ནས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱང་ཕྱི་མ་འདིའོ། །ཁོ་བོ་ནི་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། ཞི་བའི་མཐའ་ལ་

༄༅། །མི་གོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྫོགས་སྨིན་སྦྱང་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཆོག་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ། ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཚོགས་ལམ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སྡེ་སྣོད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་ཅིང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་སྒོམ་པའོ། །སྦྱོར་ལམ་ནི། བདེན་པར་དམིགས་ཚུལ་བརྟན་ཟིན་ལ་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྔ་། སྟོབས་ལྔ་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའོ། །མཐོང་ལམ་ནི། འདོད་པའི་སྡུག་བདེན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བརྟུལ་བ་ཆོས་བཟོད། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བརྟུལ་བ་ཆོས་ཤེས། ཁམས་གོང་གི་སྡུག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ལ་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་དེ་བཞིན་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལའང་སྦྱར་བས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས། སྔ་མ་བཅོ་ལྔ་མཐོང་ལམ་སྟེ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །སྒོམ་ལམ་ནི། ས་དགུར་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་ལས་ཕྱེ་ན་གྱུ་གཅིག ཅིག་ཅར་བ་ཡིན་ན་དགུ་ཡིན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །མི་སློབ་ལམ་ནི། སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་ཟད་པ་ཐོབ་ཅིང་ཤེས་པ་སྟེ་ཇི་སྲིད་འཚོ་བར་ལྷག་བཅས་ཤི་ནས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཉིད་དུ་

ཡར་ལྡན་དུ་རྟོགས་པས་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལ་སོགས་པས་ཤེས་ལ་རང་རྒྱུད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པས་མི་དམིགས་པར་ཤེས་ཤིང་ཉན་རང་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་པས་སྙོམ་པར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་འཕགས་ལམ་ཤེས་ཚུལ། དེའི་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི་རྣམ་པ་ལས། སྡུག་བདེན་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་སྟེ་སྟོང་པ་དང་རང་ངོ་ཞི་བ་དང་བཞིའོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ། རྒྱུ་ནད་འདྲ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་རང་ངོ་འབྲས་འདྲ་དང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཟུག་རྟུ་འདྲ་དང་རྐྱེན་དགེ་བ་འཇོམས་པའི་སྡིག་པ་འདྲ་བ་སྟེ་བཞིའོ། །སྡུག་ཀུན་ཐུན་མོང་དུ། ཕ་རོལ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་གཡོ་བ་དང་རབ་ཏུ་འཇིག་པ་དང་འཇིགས་པ་ཉིད་དང་ནད་འགོ་བ་དང་འཆི་བའི་རྣམ་པ་དང་བདུན་ནོ། །དེ་དག་གི་དང་པོ་གཉིས་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡིད་འབྱུང་བའི་དང་། དེ་འོག་གཉིས་སྒོམ་ལམ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དང་། དེ་འོག་གསུམ་མི་སློབ་ལམ་སྡུག་ཀུན་འགོག་པའི་དམིགས་པས་ཕྱེ་སྟེ་རྣམ་གྲངས་བསྟུ་བར་གསུངས་པའོ། །འགོག་བདེན་ལ། ཉོན་མོངས་འགོག་པས་བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་སྤང་བྱས་དབེན་པས་འབྲས་བུ་གྱི་ནོམ་དང་ངེས་འབྱུང་ལ་ཕྱེ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་སྟེ་བདུན་ནོ། །ལམ་བདེན་ལ། ལམ་དང་རིགས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་ངེས་འབྱིན་དང་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱེད་པ

༄༅། །ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ།། ཞེས་སོགས་སོ། །འདིས་ནི་ལམ་དང་དེ་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་དང་དམིགས་རྣམ་ཆ་མཐུན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལས་སྐྱེ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་ཡང་རྟོགས་ཚུལ་བསྟན་པ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱའི་ལམ་བདེན་པ་བཞི་ལ་ནི་དམིགས་ནས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ཕན་ཚུན་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཁོ་ནར་སྒོམ་པ་དྲོ་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་དེ་དག་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མི་དམིགས་པར་སྒོམ་པ་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་འདོད་ལ། ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་རྟག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་བཀག་པས་སྒོམ་པ་བཟོད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་དང་། མདོ་ལས་ས་བཅུ་དག་ལས་བརྩམས་ནས་ནི། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་ལ་བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པས་མི་གནས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་གོ་བ་ཡིས། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བར་སྒོམ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་བཤད་ཅིང་། འོན་དེའི་ཚེ་ཡུལ་མེད་དགག་འཇལ་བྱེད་དེ་བློ་ཚད་མར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན༔ སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྣང་མཁྱེན་ནས་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཀཽ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་

གྱི་ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚོན་བྱ། དབྱེ་བ། ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་ལམ་གྱི་རྐྱེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པས་རྐྱེན་རྟོགས། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ། ཚོགས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ལ་ལམ་བགྲོད་ཚུལ། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་ནས་ཚོགས་ལམ་རྫོགས་པ་ན། ད་དུང་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཤེས་ནས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བདེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་དྲུག་ལ་སྦྱངས་ཏེ་འཆི་ཁར། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་དེར་ཡང་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལམ་བགྲོད་པར་གྱུར་ཅིག བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྫེ་བར་བྱེད་ཅིང་ངག་གི་ཆོས་སྟོན་པར་མ་གྱུར་ཅིག ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་སྟེ་འཆི་འཕོས་ནས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཞིང་སྟོང་པར་དམངས་རིགས་མ་ཡིན་པའི་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པའི་ལུས་རྟེན་ལས་དུར་ཁྲོད་དུ་ཡིད་སྐྱོ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་རྣམས་སྒོམ་པས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་རྣམས་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་རྫོགས་ཤིང་། །མཐོང་སྤངས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་གཟུང་རྟོག་སྤོང་། སྒོམ་སྤངས་གཟུང་རྟོག་རྣམས་དང་ཁམས་གོང་གི་ཉོན་སྒྲིབ་རྣམས་དཀྱུར་དྲིལ་ནས་སྤོང་ངོ་། འདོད་ཉོན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་ནས་སྤངས་པའོ། །ཚོགས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་ནི་རིམ་པས་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་སུམ་ཉིས་དང་སུམ་ཆ་ཙམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་ཚེ་དེ་ལ་བཟོད་ཆེན་དང་མཐོང་ལམ་མན་ཐོབ་ཅིང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལམ་ལྷག་མ་བགྲོད་ནས་

༄༅། །འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་སྐུ་གཅིག་པུར་འདུག གསུང་མི་སྨྲ། ཐུགས་བདེན་པ་སོགས་ལ་རྟོག་ཅིང་བསོད་སྙོམས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཞིང་གཅིག་པུར་རྒྱུ་འོ། །ཚོགས་སྤྱོད་གཉིས་དེ་ལས་བླ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཙམ་མོ། །རང་རྒྱལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ནི་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའོ། །ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཉན་ཐོས་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། དེ་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ཚུལ། ཆོས་རྟོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་ལས་རང་རྒྱལ་གང་ཟག་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་གི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་ཀྱང་མི་དགོས་པ་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆེས་ཟབ་པ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ལུང་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲོལ་སྒྲ་ཕྱིར་འགྲོ། །ཞེས་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལས་གསལ་ལོ། །མདོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སུས་ཀྱང་བསྟན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་དག་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་གང་དང་གང་དག་ཉན་པ་དང་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ལ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེ་ལ་དོན་དང་ཚིག་དེ་དང་དེ་རྣམ་གཡེང་དང་བཅས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་དེ་གོ་ཞིང་རིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྣང་བར་མཛད་པའོ། །མདོ་ནི། ལྷའི་བུ་དག་བདག་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ནི་ཀླི་ལམ་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུར་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་གི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་

རང་རྒྱལ་ལྟ་བུར་བསྒྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་རྟེ་གཟུགས་མེད་རྟོགས་པའོ། །མདོར་ནི། གཟུགས་ནི་ཟབ་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་ནི་སྤྲང་མ་ནུས་པའོ། །མདོར་ནི། ཅི་ཡང་ཉན་པ་མེད་ཅིང་ཞེས་སོགས་སོ། །ལ་ལ་དག གཟུང་བ་མེད་ན་དེ་འཛིན་མེད། །ཅེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་ལ་བདེན་འཛིན་བྲལ་ཀྱང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་བྲལ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལམ་དང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་རྫ་མ་ནི། ཡུམ་འདི་ལེན་པར་བྱེད་པ་སུ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དྲི་བའི་ལན་དུ་བསྟན་པའི་མདོ་དོན་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་པ་མཐོང་ལམ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཚོགས་ལམ་པ་རྣམས་བསྟན། ཕྱི་མ་ནི། མདོ་ལས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་གཏོར་བའི་མེ་ཏོག་འདི་དག་ཅེས་དཔེས་བསྟན་ཏེ། སྤྲུལ་པའི་མེ་ཏོག་རྣམས་སྟོང་པ་ཅིག་ཏུ་མཆུངས་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་འབྱུང་བ་ལྟར། རིགས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཀྱང་གནས་སྐབས་རྐྱེན་གྱིས་རང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་དེ་དག་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལམ་དང་ཤེས་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་དེའི་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་ཡང་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་རྟོག་རྣམས་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཏེ། མེད་པར་རྟོན་ཞིང་སྙོམས་པའི་རྣམ་པ་དྲོད་དུ་གྱུར་པ་དང་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ལ་

༄༅། །སོགས་པས་འཕེལ་བ་མེད་པར་ཕྱེ་ནས་སྒོམ་པའོ། །ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་པའི་རྣམ་པས་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ནི་བཟོད་པའོ། །གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་སོགས་པས་འགག་པ་མེད་པར་སྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །མདོར་ནི། ཀཽ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །བཏགས་པ་ཙམ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དེ། ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་མོ། དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟེན། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལུས་རྟེན་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་འདོད་ལྷ་གང་རུང་དང་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རང་རིག་གི་ཚུལ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་ཞིང་མྱང་འདས་ཀྱི་ལམ་དུ་གྱུར་པའོ༔ ༔སོ་སོར་ན། བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་དེ་ཤེས་པ་ལ་མི་སྐྲག་པས་བཟོད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར། ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་བཤད་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུབ་པར་དོན་དམ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གཅིག་ཁོ་ནའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་བརྩམས་ཏེ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་ངོར་ཡང་བསྡུབ་ལས་ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་བཞི། རྗེས་ཤེས་

ཕྱོགས་མཐུན་བཞི། མཇུག་ཏུ་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་པའི་སེམས་གཅིག་སྟེ། སེམས་རྣམ་པ་དགུས་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །ཀུན་བཏུས་སུ་ནི། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས། རྫམ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། ཕྱི་མའང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་ཆོས་བཟོད་བཞི། ཆོས་ཤེས་བཞི། གཉིས་པ་ལ་རྗེས་བཟོད་བཞི། རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །འདི་དང་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མཐུན་ཅིང་། དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་མཉམ་བཞག་ཐུན་ཅིག་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ལས་ཕྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་ཀུན་གྱི་བདེན་པ་དང་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སོ་སོར་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་སྐད་ཅིག་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིས་ནི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ལས་བྱུང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ཕྱིའི་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་འདི་བཤད་དོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ལས་བཙལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ།། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དག་རང་ངོ་དབྱེར་མི་རུང་བས་ཕན་ཚུན་དང་། བརྟེན་པ་དང་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་སྟེ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་། ཀུན་བརྟགས་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་འཕགས་

༄༅། །པའི་ཚད་མས་གཟིགས་པ་མེད་པ་སྟེ་མི་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུལ་མིན་པས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་བཞི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སོ། །མདོར་ན། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་དམིགས་ཞེས་སོགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེར་གནས་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བླང་བྱ་མེད་ཅིང་དོར་བ་མེད་པ་དང་སོགས་པས་བར་ཆད་ཀྱི་གླགས་མི་རྙེད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ་དང་། མི་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མེད་བཞི་རྟོགས་པ་དང་བཞི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སོ། །གཟུགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་འདི་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་སོ། །མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཀུན་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པའི་སྨོན་ནས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཉམ་ང་བ་དང་ནད་གདོན་ཀུན་སེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཞི་ནི་འགོག་པ་ལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སོ། །ནང་སྟོང་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཤིན་ཏུ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འདོད་པའི་འཛིན་པ་ཞི་ཞིང་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསྲུང་བ་དང་ལ་སོགས་པས་སྐྱོབ་པ་དང་སྣང་བར་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྲོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བཅུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི་བདག་ཉིད་གནས་ཏེ། སེམས་

ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་འགོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཞི་ནི་ལམ་ལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སོ༔ ༔མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཛིན་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་དེ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ལས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ །འདི་དག་གིས་མཐོང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྣམ་པ་དག་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ལ་བྲོད་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་ཀུན་ནས་ཞི་བ་དང་ང་རྒྱལ་མེད་པས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བས་སེམས་འཁྲུག་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་ཕ་རོལ་གྱི་གནོད་པས་བརྫི་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཉིད་དང་ནི་བྱང་སེམས་དེ་གང་དུ་བཞུགས་ཤིང་བསྟེན་པའི་གནས་སོགས་ཀྱང་འགྲོ་བས་མཆོད་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་དྲུག་གོ། ། མདོར་ན། ཡུམ་ནི་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་འདུལ་བ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟེན། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་ཟག་མེད་གསར་སྐྱེའི་ལུས་རྟེན་ནི་མཐོང་ལམ་གང་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ནོ། །གནས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་ག རང་རྒྱལ་ལྟར་ན་འདོད་རྟེན། བྱང་སེམས་ལྟར་ན་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ནོ། །བྱང་སེམས་གཟུགས་

༄༅། །མེད་ཉེར་འགྲོ་སོགས་ནི། སྤྲུལ་པས་འགྲོ་བའམ་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་སོ། །སེམས་རྟེན་ནི་མངོན་པ་ལྟར་ན་ཟག་མེད་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན། འདིར་ནི་བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བས་འདོད་པ་དང་སྲིད་རྩེ་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་སྒོམ་པ་འཕགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔར་ན་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་མ་དེ་ལས་འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས། འདིའི་ཟག་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་ཅན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གོ། །དེས་ན་མཉམ་བཞག་གི་ཚེ་རྟོག་པ་དེ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་བས་ཟག་མེད་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་དེ་སྣང་བ་དང་བཅས་ནས་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པས་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་གཉིས་སྣང་གི་ཆ་ནས་ལམ་མིན་ཡང་འཛིན་ཆ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒོམས་བཞག་པའོ། །འདི་ནི་སྣང་མེད་པ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ་འདིར་མཉམ་བཞག་གི་སྦྱོར་བར་ཞུགས་པ་ན། གཉིས་སྣང་སྣ་ཚོགས་དཔྱད་གཞིར་གཟུང་ཞིང་སྣང་མེད་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཁྱད་དང་དོན་དམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྣང་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ། ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་དགེ་བ་སོག་བྱེད་མོས་པ། ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་པ་བསྔོ་བ། སྤེལ་བར་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་

གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ནི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་སྟེ། མ་དག་ས་བདུན་དུ་ནི་ཡུལ་རང་གི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་རང་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་ནི་ས་བརྒྱད་དགུ་གཉིས་སུ་ཡུམ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན། ཆོས་སྐུའི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་གཉམ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། ས་བཅུ་པར་ཡུམ་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུའི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབས་པས་རང་དོན་ཞར་ལ་འགྲུབ་པ་དང༌། རྩ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ་དེ་ལས་ཕྱེ་བ། དེ་ཡང་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དང༌། །སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །མདོ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་ནི་བྲིས་ཤིང་གླེགས་བམ་དུ་བགྱིད་དེ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མོས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ། འདི་ལྟར་རང་དོན་གཉིས་དོན་གཞན་དོན་དགུ་ཚན་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚེ། སོ་སོར་དང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་དང༌། གཉིས་པ་ལ་བཀུར་བ་དང་ནི་གསུམ་པ་ལ་བསྔགས་པར་མཛད་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། གནྡྷའི་བྱེ་སྐེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་གིས་བཀང་བ་གང་ཡིན་པ་དང༌། ཡུམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ལས་གང་རུང་འདམ་དུ་སྩལ་ན་འདི་ཉིད་ལེན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དགེ་བ་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་པའི་བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་ལ། སྒྲ་བཤད་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག གཞུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། པ་རི་ཎཱ་ཡ་ཀ་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་དུ་

༄༅། །བསྒྱུར་བའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྨོན་ལམ་ནི་དགེ་རྩ་མཚོན་བྱེད་དུ་མ་བཟུང་བར་སྐྱེ་ཙམ་ནས་མོས་པ་ལ་བཞག བསྔོ་བ་ནི། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་གང་རུང་ཞིག་མཚོན་བྱར་བྱས་ནས་དེ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བའོ། །ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ལ་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་དེའི་དྲི་མ་ཉམས་སྨད་པས་རང་ངོ་རིམ་གྱིས་གསལ་བར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་རང་ལྡོག་ནས་བསྔོ་རྒྱུ་མེད་ཡང་མོས་པའི་སྨོན་ཚོད་དུ་བསྔོས་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྔོས་པ་ལས་ལྷག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་མི་དམིགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ནི་དེའི་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ། །མདོར་ན། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་འདི་ཉིད་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ལྡོག་པས་ཕྱེ་ན་བཅུ་གཉིས་ལས་དང་པོ། དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱེད་པ་རྫོགས་བྱང་དུ་མི་དམིགས་པར་བསྔོ་བ། བསྔོ་བ་ཞེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་བསྔོ་བྱའི་རྫས་དེ་ནི་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ། བཞི་པ་བྱེད་པོ་རང་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པས་དབེན་པར་དང་། ལྔ་པ་དགེ་བ་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་དམིགས་མེད་འདུས་མ་བྱས་ལས་བྱུང་བར་དྲན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི། དྲུག་པ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བཟང་ངན་མི་ལྟ་བར་ཐབས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་པར་དང་། བདུན་པ་དངོས་མེད་ཁོ་ནར་འཛིན་པའི་མཚན་ལ་མེད་པར་དང་། བརྒྱད་པ་གང་དུའང་

མི་འཛིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྔོ་བར་མཛད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་རྣེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་དང་། དགུ་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་རྣེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བཅུ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་བཅུ་གཉིས་པ་གསུམ་ནི། ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་བསྔོ་བ་ཐམ་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྣེ། རིམ་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་བཅུ་ནས་མངོན་ཤེས་ལྔ་ལྡན་གྱི་བར་དུ་བཀོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་རྒྱུན་ཞུགས་ནས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་བར་དུ་གྱུར་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་བཅས་ཀྱི་མཆོད་པའི་དགེ་བ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་དེའི་དགེ་བ་མི་དམིགས་པས་བསྔོ་བ་གསུམ་པོ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་རྣེ་ལྷག་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་འདི་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་དགེ་བ་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་ནི། གཞན་གྱི་ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་དེ་དག་མི་དམིགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲུབས་པ་ལ་ཡི་རང་བ་རྣེ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་ཟག་བཅས་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་འདིར་བརྗོད་དོ། །མདོ་ནི། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་རང་བཞིན་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ས

༄༅། །གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ནི་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དང་། འདི་ནི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། སྒོམ་ཚུལ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀུན་ལ་མཚན་མས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི་སྦྱོར་བའི་དུས་ནས་རྣམ་པ་གཏོད་པར་བྱེད་ཅིང་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ནི་དོན་ཆེན་པོ་ཆོས་སྐུ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །མདོ་ནི། ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་བ། ཡུམ་འདི་ནི་སྣང་བར་བགྱིད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྣམ་དག་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་སྤང་བླང་ངོས་གཟུང་བ། འབྲས་བུ་རྣམ་དག་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་མང་པོ་བསྟེན་པ་དང་། བསྐལ་པ་དཔག་མེད་ནས་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་ལ་ཞུགས་པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས། དེ་དག་མི་དམིགས་ཤིང་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་འཚམ་པར་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་དཔའ་རྣོན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱུ་དག་ཡིན་ལ་དེ་རྣམ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའོ། མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ནས་འདིར་འོངས། ཞེས་སོ། །ཡུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པ་སྟེ་སྤོང་བའི་རྒྱུ་དག་ནི། བདུད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ཐེབས་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའོ། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་སྐྱེས་བུ་ཞན་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངེས་དོན་དུ་བཞག་ན་དྲི་མ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡེ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་

གནས་སྐབས་བློས་གཞག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལ་རྣམ་དག་ཅེས་བྱའོ། །དྲང་དོན་ལྟར་བཞག་ན། འབྲུམ་ཊཱི་ཀ་ཏུ། གཟུགས་སོགས་ནི་དག་པར་བྱ་བའོ། །ཡུམ་ནི་དག་པར་བྱེད་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་ངོ་བོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་དག་པ་སྤང་བྱ་དག་པ་ལ་ལྟོས། སྤང་བྱ་དག་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ལྟོས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྣམ་དག་སྦྱོར་བསྟན༔ སོ་སོར་བཤད་པ། ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ཆོས་དབྱིངས་རང་ངོ་སྤྲོས་པ་མ་ཡིན་པའི་དག་པ་དང་གློ་བུར་དྲི་མ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཟོད་ནས་མེད་པའི་དག་པ་གཉིས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དག་པ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་དཔྱད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་དོ། །མདོ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡུམ་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་ཤེས་བྱའི་དྲི་མ་གཟུང་རྟོག་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་འཛིན་རྟོག་དང་བཅས་པ་སྟེ་ལམ་གསུམ་ཆར་གྱི་དྲི་མ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་བཞག་པའི་ཕྱིར། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་གསུམ་ལ་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྲལ་བས་སོ། །མདོ་ནི། བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །

༄༅། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་ལ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བར་བརྗོད་དེ། འདོད་པ་སོགས་ས་དགུ་ལ་ནི་ཐེག་གསུམ་གྱི་རྟོགས་སྤངས་གང་ཡིན་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མའི་ཆ་རྣམས། གཉེན་པོ་རང་རང་གི་རྟོགས་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ནི་དག་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྤང་བྱ་ཆུང་ངུ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་ཁམས་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་གཉེན་པོས་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་དེ་ལ་ཀླན་ཀ་འཚོལ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དྲི་མ་ཕྲ་མོ་འཁྲུད་པ་ལ་འབད་པ་ཆེར་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་ལམ་ཤེས་ནི་འཇལ་བྱེད་དང་ཀུན་ཁྱབ་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་དག་གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། སྤང་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གོ་བར་བྱ་བ། སྤང་གཉེན་མངོན་གྱུར་གཉིས་ལྷན་གཅིག་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡིད་ཤེས་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བས་སོ། །དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་སྤང་བྱ་མངོན་གྱུར་ཞི་ནས་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་ཙམ་གནས་པ་དེ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ལགས། ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།གསུམ་པ་དེའི་རྩ་བ་གོལ་

ས་དང་བཅས་པ་གཞི་ཤེས་བཤད་པ་ལ། འབྲེལ་བཀོད་པ། གཞི་ཤེས་ཉིད་བཤད་པ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་མཚོན་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱང་རང་རྒྱུ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཞི་བའི་མཐར་མ་ལྷུང་བ་དགོས་པས། རབ་འབྱོར་གྱི་ཡུམ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་བསྟན་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་གཏན་ལ་ཕབ། ཤེས་བྱེད་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་བཤད། དེ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་རབ་དབྱེ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། སོ་སོའི་དོན། ངེས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་གང་ཞིག་དུ་མ་སྤུངས་པའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཕུང་ནི་ཕྱོགས་དང་མིང་བཞི་ནི་དུས་ཀྱི་ཆ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡང་ལྡོག་ཆ་དུ་མ་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས། གཟུགས་ནི་བེམ་དངོས་ཏེ། མིག་དབང་ནས་ལུས་དབང་གི་བར་དབང་པོ་ལྔ་དང་གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་དོན་ལྔ། དེ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སྔོ་སེར་དམར་དཀར་བཞི། རིང་པོ་ཐུང་ངུ་ལྷམ་པ་ཟླུམ་པོ་མཐོ་བ་དམའ་བ་ཕྱ་ལེ་བ་ཕྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྲིན་དུ་བ་རྡུལ་ཁུག་སྣ་གྲིབ་མ་ཉི་མ་སྣང་བ་མུན་པ་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །སྒྲ་ལ་སྐྱེས་བུས་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་རེ་རེ་ལ་དོན་ཡུལ་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །དྲི་ལ་ཞིམ་མི་ཞིམ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །རོ་ལ་མངར་སྐྱུར་ལན་ཚྭ་ཚ་བ་ཁ་བ་བསྐ་བ་སྟེ་དྲུག་གོ། །རེག་བྱ་ལ་འབྱུང་བའི་ཆ་སྲ་བ་གཤེར་བ་དྲོ་བ་གཡོ་བ། འབྱུང་འགྱུར་ལ་འཇམ་པ་རྩུབ་པ་ལྕི་བ་ཡང་བ་གྲང་བ་

༄༅། །བཀྲེས་པ་སྐོམ་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ། །དེ་ལས་གཟུགས་ནི་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས། དབང་པོ་ལྔ་དང་སྒྲ་སོགས་ནི་བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས། ཀུན་བརྟགས་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་ཟད་པར་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ནི་དབང་དོན་བཅུ་པོ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་མོད་ཐ་སྙད་འདོགས་ན་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ཕྱི་མ་བཞི་ནི་མིང་གིས་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཚོར་བ་ནི་མྱོང་བར་གནས་པ་སྟེ། བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་མམ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སོགས་དྲུག་གོ། །འདུ་ཤེས་ནི་ཁྱད་པར་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོགས་དྲུག་གོ། །འདུ་བྱེད་ནི་ཕུང་པོ་སྔ་མ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཏེ། སེམས་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གཟུགས་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་བཅུ་བཞི་སྟེ་ཕྱེ་སྒྲ་ཁོ་ནས་སྒྲོ་བཏགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་གཙོ་སེམས་དང་རྟེན་དབང་པོ་མཚུངས་རྫས་རེ་རེ་བར་མཚུངས་སྐྱེ་བའི་དུས་མཚུངས་གཟུགས་སོགས་དམིགས་པ་མཚུངས་པའི་མཚུངས་ལྡན་དེ་ལས་ཚོར་འདུ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་འདུ་བྱེད་དོ། །འདིར་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རིག་པའི་མཚུངས་ལྡན་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཀུན་བཏུས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཚིགས་བཅད་དུ་མདོར་ན། ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་རེག་པ་ལྔ། །སེམས་ཀུན་ཁྱབ་ཕྱིར་ཀུན་འགྲོ་ཡིན།། འདུན་དང་མོས་དང་དྲན་པ་དང་། །ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་འདོད་སོགས་ལ། །འདུག་པའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་ངེས་ལྔ། །དད་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། །མ་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་མེད། །བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་།།

བག་ཡོད་བཏང་སྙོམས་རྣམ་མི་འཚེ། །བཅུ་གཅིག་དགེ་བ་ཞེས་བྱར་གྲགས། །ཆགས་སོགས་དྲུག་ནི་རྩ་ཉོན་མོངས། །ཁྲོ་དང་འཁོན་འཛིན་འཆབ་དང་ཚིག །ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་སྒྱུ་དང་གཡོ། །རྒྱགས་དང་རྣམ་འཚེ་ངོ་ཚ་མེད། །ཁྲེལ་མེད་རྨུགས་རྒོད་མ་དད་པ། །ལེ་ལོ་བག་མེད་བརྗེད་ངས་དང་། །ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་གཡེང་སྟེ། །ཉི་ཤུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཡིན། །གཉིད་དང་འགྱོད་དང་རྟོག་དཔྱོད་བཞི། །དགེ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སོགས།། དུ་མར་འགྱུར་ཕྱིར་གཞན་འགྱུར་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ཤེས་པ་ནི། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སོ་སོར་རིག་པ་སྟེ། ཐེག་དམན་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་ནས་ཡིད་ཤེས་བར་དྲུག ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་ཀུན་གཞི་དང་དེ་ལ་ངར་འཛིན་པའི་ཉོན་ཡིད་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་སྟེ་ཚོགས་བརྒྱད་དོ། །ཕྱི་མ་བདུན་ནི་ཀུན་གཞི་དང་ངོ་བོ་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། མེ་ལོང་དང་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ནོ། །གཉིད་འཐུག་དང་སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་ཀུན་གཞི་མི་འགག་ལ་གཞན་རྣམས་འགག་ཅིང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ན་ལྡོག་ཡེ་ཤེས་ནི་མྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །རྣམ་ཤེས་དེ་དག་ནི་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ལ་རང་དང་རང་གི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་རྫས་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་སེམས་གཉིས་ནི་དངོས་པོར་གནས་ཤིང་སེམས་བྱུང་ལས་ཚོར་འདུ་གཉིས་ཁྱིམ་པ་དང་གྲུབ་མཐར་ཞུགས་པ་རྣམས་རྩོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་རགས་པའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་བསྟན་ལྷག་མ་རྣམས་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བྱས། རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཀྱང་དངོས་པོར་གནས་པས་གྲངས་ངེས་ལ། གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ཚོར་བ་འབྱུང་། དེ་ལས་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ལོག་ཏུ་གྱུར་དེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅིང་བཞི་

༄༅། །ཡོ་དེས་རྣམ་ཤེས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་རགས་རིམ་གྱིས་བསྟན་པས་གོ་རིམ་མོ། །གཉིས་པ་དེ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པ་དང་། རིགས་ཐ་དད་པར་གནས་པས་དེ་དང་དེའོ༔ ༔དེ་ཡང་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་ལྔ་ལས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡིད་དབང་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་ནི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཡིན་ལ་ཆོས་ཁམས་ནི། ཚོར་བ་སོགས་གསུམ་དང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་ནམ་མཁའ་དང་མི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་སྟེ་འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་རབ་དབྱེ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་འགོག་པ་གཉིས་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཞི་ལྟར་འདུས་པར་བྱེ་སྨྲས་འདོད་པའོ༔ ༔ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་ཤེས་བྱ་རྣམས་ཆོས་ལྔར་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མིང་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ལྔའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་གསུམ་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །ཐུན་མོང་དུ། ཆོས་རྣམས་བདེན་པ་བཞིར་དང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་དང་བདེན་པ་གཉིས་སོགས་གང་རུང་དུ་ཡང་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ། འཇུག་ཡུལ་གཞི་ཤེས། འཇུག་པ་སྦྱོར་པ། ཞུགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་ནི། སྲིད་ཞིར་

མི་གནས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ལ། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ཤུགས་ལས་བསྟན་ཏོ། །འོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཉིད་དུ་འདུས་པས་སླར་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་མི་གནས་པར་འདའ་དགོས་པའི་ཆེད་བསྟན་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་རྫོགས་རྟོགས་དགོས་པར་སྟོན་པས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཉན་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་བརྟགས་པ་བརྗོད་པའམ། ཡང་ན་ཆ་ཤས་ཙམ་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། འདིར་ཡང་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡུམ་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཉེ་རིང་གི་རྒྱུ་མཚན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་བསྟན། ཤུགས་བསྟན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུམ་ནི། ཚུ་རོལ་སྲིད་པ་དང་ཕ་རོལ་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་མིན་ཞིང་དེ་དག་གི་བར་ན་ཡང་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་གཞི་ཤེས་དངོས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས་ཞེས་སོགས་སོ། །ཤུགས་བསྟན་ནི། སྲིད་པ་ལ་སྐྲག་ཅིང་ཞི་བ་ལ་དམིགས་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ཏེ། སྡུད་པར། ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་བྲལ་བས་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་ལྟུང་། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ནི། །གཞི་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་

༄༅། །དེ་ནི་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ལ་མཚན་མར་དམིགས་པའི་སྐྱོན་ནས་དང་ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་མཚན་མར་མི་དམིགས་ཤིང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པས་སོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུ་ཤེས་པར་བགྱིད་ན་ཡུམ་འདོན་པར་བགྱིད། ཅེས་དང་། ཡུམ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱུང་བ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞི་ལམ་གྱི་སྤང་གཉེན། འབྲས་བུའི་སྤང་གཉེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྤང་བྱ་ནི། དེ་ལྟར་མཚན་བཅས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བར་མ་ཟད། དེའི་མཚན་མའི་ཆ་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་སྲིད་ན་དེ་སྤང་བྱར་བསྟན་པ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གང་ཟག་དང་གཟུང་དོན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གནས་ཚུལ་དུ་ཞུགས་མོད། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྗེས་ཐ་དད་དང་། སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་དང་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། གཉེན་པོ་ནི། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་བྲལ་བས་ལམ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་མངོན་ཞེན་མེད་ཅིང་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་འདྲ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞི་བ་ལ་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས་སོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤང་གཉེན་

གཉིས༔ ཡུམ་ཟབ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེན་པ་ཡང་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་སྤྲོས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ཟབ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཉིད་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱང་ཆེད་དུ་མི་གཟུང་ངོ་། །མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་དང་། བཀའ་སྩལ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གཉེན་པོ་ནི། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་གྱིས་སྤོང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མ་གྲུབ་པས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་གཅིག་པར་ནི་ཤེས་པས་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་ཡང་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཉིས་མ་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་དང་ལ་སོགས་པས་ཐོས་པ་དང་། རེག་སྦྱོང་གི་ཡུལ་དུ་བཀག་པ་ཡིས་ཏེ་ཡུམ་མ་ཡིན་ཞིང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྩལ་ཆེར་མ་རྫོགས་ན་དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད་དེ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར༔ དེ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་འོ་ཞེས་དང་། ཡུམ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གི །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ། །ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པ་སྦྱོར་བ་ལ། དབྱེ་བ་གཉམ་ཉིད་སྙོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ།།

༄༅། །དང་པོ་ནི། བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་གིས་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པ་སྟེ་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོབ་བོ། །དེ་ལ་བཅུའི་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་དང་། གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་སོགས་ལ་དང་། གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དེ་ར་མ་རྫོགས་པ་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དང་། སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་དང་། བཞི་པ་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་བཞི་ཀ་ལ་ཞེན་པ་དང་སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ཞེས་སོ་སོར་སྦྱར་རོ། །དེ་རྣམས་ནི་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཡིན་ལ་འདི་མན་ནི་ཞར་ལ་འཕྲོས་པའོ།། ལྔ་པ་ཡུམ་རང་ངོ་མི་འགྱུར་བ་དང་དྲུག་པ་ཡུམ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་པོའི་དྲི་མ་མེད་པ་ཉིད་དང་། བདུན་པ་ཡུམ་བསྟན་པའི་ཚེ་མི་ཞུམ་པ། ཡུམ་ལ་བརྩོན་པ། ཡུམ་ལས་མི་ལྡོག་པ་སྟེ་བྱ་དཀའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་སྦྱོར་བ་དང་། བརྒྱད་པ་ཐེག་གསུམ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཉེར་བྱའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ནུས་པས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཡུམ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པ་དེ་དང་ནི། དགུ་པ་ཡུམ་ལ་གནས་པ་གཞན་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱིས་བསྲུང་བ་སོགས་ལ་རག་ལས་མེད་པ་གང་དང་། བཅུ་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་མི་ལམ་མིག་ཡོར་ཆུ་ཟླ་སྤྲུལ་པ་སྟེ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྲུང་སྐྱོབ་མི་དགོས་པ་བཞིན། ཞེས་དཔེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །མདོར་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་མི་སྤྱོད་ན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་ཅེས་སོ་" །ས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་བཞི་པོ་འདི་ནི་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་ཏེ་སྦྱོར་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །འདིར་དེ་མ་རྟོགས་ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས་ནས། མཚན་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ནས་གསུངས་ཚུལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་གཞུང་ནས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་མ་རྟོགས་པ། ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་ཀ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ནི། རིམ་པས་འཁྲུལ་པ་འབའ་ཞིག་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་དཔེ་ངོས་བཟུང་། སོ་སོར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱུ་མ་ལ་དཔེར་བྱ་ན། སྤྲུལ་གཞི་ཤིང་བུ་ནི་ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་གྲུབ་བམ་དག་པ་གཞན་དབང་། དེའི་ཚེ་གླང་པོར་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་མ་དག་གཞན་དབང་། གླང་པོ་ནི་ཀུན་བརྟགས། དེ་དག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་སྟོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་རྡུལ་ཕྲན་སོགས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་དང་རྟོག་པ་ལ་དོན་སྤྱི་དང་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས། གཉིས་སྣང་ཅན་མ་དག་པ་དང་། གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བ་འོད་གསལ་བའི་ཆ་དག་པ་གཞན་དབང་གཉིས། དག་པ་གཞན་དབང་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དང་། དེའི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རྣམས་སོ། །ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ནི་ཟུང་འབྲེལ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་བདེན་མི་བདེན་སོགས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་གི་ཀུན་བརྟགས་ཀུན་རྫོབ་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པ། མ་དག་གཞན་དབང་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའོ།

༄༅། །གཉིས་པ་མཉམ་ཉིད་དུ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། ཞེན་སྦྱོང་བཀག་པའི་སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་མཉམ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྒོམ་སེམས་སུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་དང་གཟུགས་བདག་གི་དང་གཟུགས་ལ་སྒོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པའོ། །མདོ་ནི་འབྲས་བུའི་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ཞུགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །ཀུན་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཏགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མི་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྟེ་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟག་པ་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་མིན་པར་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་མིན་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་སྟོང་མི་སྟོང་གི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བདག་ཡོད་མེད་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བཞི་ནི་སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །རྒྱུ་ཡིན་མིན་ནམ་མཁའ་འདྲ་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་མིན་དུ་ལྟ་བ་མེད་པས་ཆགས་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རྐྱེན་ཡིན་མིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་བཞི་ནི་ཀུན་འབྱུང་གིའོ། །འགོག་མི་འགོག་མི་དམིགས་པ་གང་གི་ཕྱིར་འདི་དོན་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིས་གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་དང་ཞི་མ་ཞིའི་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་གྱ་ནོམ་ཡིན་མིན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ངེས་འབྱུང་ཡིན་མིན་མི་དམིགས་པས་ནད་

མི་འབྱུང་བ་དང་བཞི་ནི་འགོག་པའི་འོ། །ལམ་ཡིན་མིན་གྱི་སྤྲོས་པ་བྲལ་བས་ངན་སོང་ཆད་པ་དང་། རིག་པ་ཡིན་མིན་མེད་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ནི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་མིན་གྱི་མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ངེས་འབྱིན་ཡིན་མིན་མ་དམིགས་པས་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་དང་། རྗོད་བྱེད་མིང་དང་ཚིག་གཉིས་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་བཞི་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའོ། །ཉན་རང་ནི་མཐའ་ཞུམ་རྣམས་སུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་གྱི་ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་བསྒོམ་བྱ་མིན་པས་སྒོམ་ལམ་སྟོན་མི་དགོས་པའོ། །མདོ་ནི། བྱམས་པ་བླ་ན་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ནས་གཟུགས་རྟག་ཅེས་པའམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་མཇུག་གསུམ་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གསུམ་པོ། །འདིས་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག །རྟོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་ལུགས་འབྱུང་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མིན། ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།གཉིས་པ་ཐབས་སྦྱོར་བཞི་ལ། མཇུག་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྡུས་ནས་སྒོམ་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ། དེ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ། དེ་གོ་རིམ་དུ་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ། དེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་འབྲེལ་བཀོད་པ།

༄༅། །མངོན་རྟོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་བསྟན་ཟིན་པའི་རྗེས་ནས། སྦྱོར་བ་བཞི་འཆད་དོ། །སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་དང་། ཡུལ་དང་ངོ་བོ་སྤང་གཉེན་སོགས་ཀྱི་མཚོན་ནས་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། མཐོང་སྒོམ་སོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཕྱོགས་རེ་བར་ཟད་པས། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཚན་འཛིན་འཛོམས་པ་དང་སྐྱེ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པར་གཉེན་པོའི་ཚུལ་དུ་སྒོམ་པ་བསྟན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྒྲ་ཡངས་པར་བྱས་ན། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་སྦྱོར་བ་བཞི་ག་ལ་འཇུག་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་ཉིད་སྒོམ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་ནི་སྤང་བྱ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ན་སྤྱིལ་མར་སྐྱེ་སྟེ་རྣམ་ཀུན་ཚོགས་ལམ་དུ་སྒོམ་པ་ནི། མཐོང་སྤང་རྣམ་པར་སྨུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་དེ་སྤོང་བ་གཉེན་པོའི་ཆ་ཤས་དང་། དེ་རྗེན་དུ་སོང་བའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་པ་ནི་ཐག་སྲིང་བའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་། གཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་འདིར་མ་བསྟན་ནོ། །དེ་དག་ལས་ཐོག་མར་མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལ། དབང་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གྱི་ཡུམ་མ་མཆིས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྒོམ་བྱ་རྣམ་པ། སྒོམ་མཁན་གང་ཟག སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ། སྦྱོར་བའི་རྗོན་འགྲོའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྒྲ་གཞུང་

གཉིས༔ དང་པོ་ནི། འདི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། དམིགས་པ་ནི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ཀྱང་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའོ༔ ༔རྣམ་པ་ལ་ཤེས་པ་ཕྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཕྱི་དོན་འཁྲུལ་པའི་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་འཆར་བར་རང་གི་ངོ་བོ་རང་གིས་རིག་པ། འོད་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་འཆར་བ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་སྟེ། དམིགས་རྣམ་གཉིས་དོན་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་རིམ་གྱིས་རང་འོད་ཇེ་གསལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་མོས་སྤྱོད་དུ་བསྒོམ་བྱའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་སློབ་ལམ་དུ་བསྒོམ་བྱའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ནི། རྣམ་པ་དངོས་མིན་གྱི་རིགས་འདྲ་ཙམ་ཡིན་ལ་སྒོམ་པ་སྦྱོར་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚན་ཉིད་པའོ། །འདིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པས་གང་ཟག་མེད་པར་སྒོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་སྲིད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མི་རྟག་སོགས་སུ་བལྟ་བས་མཚན་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མི་སྒོམ་ཡང་གཞི་སྐྱེ་མེད་དུ་སྒོམ་པས་དེ་ཡར་ལྡན་དུ་འདུས་ཏེ། ཆོས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ན་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་གཞི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པར་ཤེས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། སྤྱིར་དབྱེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག རྣམ་མཁྱེན་གྱི་

༄༅། །རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་དབྱེ་ན། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་དང་ལམ་བདེན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད་དོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ནི་མེད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལས་སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། རྟག་དངོས་སུ་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་བདག་གིས་དབེན་པ་དང་མི་དམིགས་པས་མི་བརྗི་བའོ། །ཀུན་བདེན་གྱི་བཞི་ནི། བསྐྱེད་པའི་གཞི་མིན་པས་གནས་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་འགག་མེད་པས་ནམ་མཁའ་དང་རྟོག་དཔྱོད་བྲལ་བས་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་མེད་པའོ། །འགོག་བདེན་གྱི་བཞི་ནི། གང་དུའང་འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་སོང་ནས་ཐོབ་བྱ་མིན་པ་དང་གཟོད་ནས་ཞི་བས་གསར་དུ་མི་འཕྲོག་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་མི་ཟད་པ་དང་གཟོད་ནས་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་མངོན་པ་ནས་འབྱུང་བའི་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་བདག་མེད་པས་ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་དང་འདོར་ལེན་གྱི་འཕོ་བ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་སྤང་བྱ་འདུལ་བ་མེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་ལམ་སོགས་བཞིའི་མཚན་ཉིད་དག་གོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་པའི་ལམ་དང་མཐུན་པར་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ཤིང་ཉྠོའི་རྣམ་པ་ནི་དེ་ལས་ལྷག་པར་གྱུར་པ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱལ་དང་མཐུན་པར་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ལམ་

ལ་དམིགས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་ནི། གཟུང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྨི་ལམ་དང་བདེན་པའི་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་སྒྲ་བརྙན་བྲག་ཆ་དང་རྣམ་པ་ཙམ་མ་འགགས་པ་མིག་ཡོར་གྲིབ་མ་དང་། གཟོད་ནས་ཞི་བ་སྨིག་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྱུ་མ་ལྷ་བུའི་རྣམ་པའོ། །ཟག་མེད་མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དྲུག་ནི། དོར་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་བླང་བྱ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གོས་པའི་གཞི་མེད་པས་འོད་གསལ་བ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་རློམ་པ་མེད་པ་དང་མི་སྟོང་བར་འཛིན་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པས་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱང་སེམས་རང་རྒྱལ་ལས་བློའི་རྣམ་པ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཞེན་པའི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གཉིས་ནི་རིམ་པས་དག་པ་གཉིས་ལའང་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའོ། །ཕྱི་མ་འདི་ལ་དངོས་དང་དེའི་བག་ཆགས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་མིང་ཅན། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཐོང་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཆགས་ཐོགས་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་རྒྱུན་མཐའི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིམ་པས་སྤོང་ངོ་། །རང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་དེ་དག་སྤོང་མི་ནུས་ཀྱི་གཟུང་བ་ཀུན་བཏགས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་ཞེན་པ་ཙམ་སྤང་བ་སྟེ། དོན་སྣང་ཕྱི་དོན་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་སྒོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དང་། སྣང་བ་དེ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤོང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་

༄༅། །དྲུག་བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་ནི་དམིགས་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དེ་དག་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་བདུན་དང་ནི། ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །མདོར་ནི། འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལས་ཀུན་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི། ཡུལ་ལ་འདུན་པ་དང་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཡང་སྲིད་ལ་དགའ་བ་སྡེ་རྒྱུའི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འདུན་པ་མེད་པས་མི་གནས་པ་དང་མཚན་མ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དུག་གསུམ་སྡེ་ཀུན་འབྱུང་གི་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་དུག་གསུམ་མེད་པ་གསུམ་མོ། །གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཀུན་འབྱུང་སྡེ་རབ་སྐྱེའི་གཅིག་གི་གཉེན་པོར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་འཛིན་ཞི་བ་གཅིག་གོ། །སེམས་ཅན་དུ་ཞེན་པ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རྐྱེན་གྱི་གཅིག་གི་གཉེན་པོར་སེམས་ཅན་མེད་པ་གཅིག་གོ། །ལམ་གྱི་བདུན་ནི། ཚད་མེད་པ་དང་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེས་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་མི་དད་པ་དང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་མཆོག་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་གཞལ་དུ་མེད་པ་ནི། བདག་གཉིས་སུ་མི་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ནི་བློས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆགས་པ་མེད་པ་ནི། རིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ནི་མཁའ་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འཐད་པ་མ་བཀོད་པའོ། །སྡུག་བདེན་གྱི་ལྔ་ནི། རང་གི་

མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་བཞི། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མི་ལྷ་བ་གཅིག་གོ། །འགོག་བདེན་གྱི་བཅུ་དྲུག་ནི། ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གསུམ་ནི་འགོག་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆེན་པོ་དང་དོན་དམ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ནི་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གཅིག་ནི་གྱ་ནོམ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གསུམ་ནི་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གཅིག་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེར་ཞེན་པ་བྲལ་ནས་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་འཛིན་རྟོག་གི་གཉེན་པོའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཤད་པ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་རྣམས། །གང་ཟག་འཕགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་དོན་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱོག་ཏུ་གཞི་ལམ་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཡང་འདུས་པའི་དབང་གིས། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ན། །སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་ཏེ། །སུམ་ཅུ་བདུན་དང་ཅུ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །མདོ་ནི། ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སོ། །འོན་གོང་དུ་གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་དང་མི་ཟློས་སམ་སྙམ་ན།

༄༅། །སྐྱོན་མེད་དེ་གོང་དུ་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས། འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་མངའ་བའི་སྐྱོན་བཞག་པའམ་ཡང་ན། གོང་དུ་བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་དང་སྦྱར་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། འདིར་ལམ་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་བཞག་པས་སོ། །དེ་ལ་གཞི་ཤེས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སོ་བདུན། ལམ་ཤེས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སོ་བཞི། རྣམ་མཁྱེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་ལམ། རྩོལ་བྱུང་གི་ལམ། ཉེར་འཛིན་ཡོངས་སྤོང་གི་ལམ། མངོན་རྟོགས་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ། མངོན་རྟོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ། རྣམ་དག་ངེས་འབྱིན་གྱི་ལམ་མོ།། དང་པོ་ནི། བདག་འཛིན་གྱི་རྟེན་ལུས། བདག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟེན་ཚོར་བ། བདག་གི་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་རྟེན་སེམས། བདག་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་བྱུང་དད་སོགས་དང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིམ་པས་མི་གཙང་བ། སྡུག་བསྔལ་བ། མི་རྟག་པ། བདག་མེད་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པའོ། །དེ་ཡང་ནང་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་ལུས་དབང་པོ་ཡུལ་དབང་རྟེན་ལྡ་ལྡ་པོ་རྣམས་ལ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ལུས་ལྟར་རང་མཚན་མི་གཙང་བ་སྤྱི་མཚན་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམས། དེ་ལྟར་ལུས་གསུམ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། དམིགས་ཤིང་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སེམས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྒོམ་ཚུལ་ཡང་སྔར་གྱིས་འགྲོའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས་མི་དགེ་སྐྱེས་པ་སྤོང་བ། མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ། དགེ་བ་སྐྱེས་པ་སྤེལ་བ། མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །དེ་རེ་རེར་ཡང་དང་པོར་བྱེད་འདོད་

པའི་འདུན་པ་དེ་ལས་ཞི་ལྷག་ལ་འབད་པ་དེ་ལ་ཞུམ་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཇི་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་རྟུད་ཅིང་། ཞི་གནས་ཀྱིས་དེའི་སྟེང་དུ་སེམས་འཛོག་པས་རྩོམ་མོ། །འདིའི་དགེ་མི་དགེ་ནི། ཡུམ་ནས་འབྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་མི་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས་གུས་སྦྱོར་གྱི་འདུན་པར་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། རྟག་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། རྩོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཆོས་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་སྐྱེས་པ་ན་རྫུ་འཕྲུལ་ཡང་ཐོབ་བོ། །དེ་ནི། ཉེས་པ་ལེ་ལོ། གདམས་ངག་བརྗེད་པ། བྱིང་རྒོད་དེ་ཞི་བས་སེམས་འདུ་མི་བྱེད་པ་མ་ཞི་བས་སེམས་འཕྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་པ་ལྔའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་འདུན་པ་བརྩོན་འགྲུས་དད་པ་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་སྒོམ། ལྷག་མ་བཞིའི་གཉེན་པོར་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་པ་སེམས་རྣལ་དུ་འཛོག་པའི་བཏང་སྙོམས་བཞི་སྟེ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་སྒོམ་པའོ། །དེ་གཉིས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ནས་གཙོ་བོར་སྒོམ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དམིགས་པ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ། སེམས་མི་འཕྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་རང་རང་གི་ཐུམ་ཐུམ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་བདེན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་དེས་ན་དེ་རྟོགས་པ་ལ་སྤྲོ་རྟོགས་ནས་མི་བརྗེད་མ་བརྗེད་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་གནས། དེའི་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་མོ། །ལྔ་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པ། ལེ་ལོ། བརྗེད་ངེས། རྣམ་གཡེང་།

༄༅། །གཏི་མུག་རྣམས་འཇོམས་པ་སྟེ་དབང་པོ་ལྷ་མཐུ་ཆེར་གྱུར་པའོ། །སྒོམ་ཚུལ་སྔར་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ནི་དྲོད་རྩེ་དང་བཟོད་མཆོག་ནས་སྒོམ་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས། གནས་ཚུལ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ། རྣམ་རྟོག་འཇོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད། མངོན་ཤེས་མྱུར་དུ་སྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བས་ལུས་སེམས་ཚིམ་པའི་དགའ་བ། ལུས་སེམས་ལས་རུང་གི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་པ་སྐྱེ་བའི་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་སོགས་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དྲན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས། ཆོས་རྣམ་འབྱེད་ནི་ངོ་བོ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་ངེས་འབྱུང་། དགའ་བ་ནི་ཕན་ཡོན། ལྷག་མ་རྣམས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་དག་རེ་རེར་ཡང་བདེན་བཞིར་དམིགས་ནས་ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་མངོན་དུ་བྱ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་བྱར་སྒོམ་ཞིང་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །བདུན་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས། གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བར་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། དེའི་མཐུས་མདོ་སྡེ་སོགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ། ངག་གི་ལས་དག་པའི་ངག ལུས་ཀྱི་ལས་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ངག་གི་ཁ་གསགས་དང་ལུས་ཀྱི་བཅོས་མ་སོགས་དག་པའི་འཚོ་བ། ཡུན་རིང་པོར་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བའི་རྩོལ་བ། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་དྲན་པ། མངོན་ཤེས་སོགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ནི་འཕགས་ལམ་གྱི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བས་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད། རྟོག་པ་དང་ངག་གིས་གཞན་ལ་གོ་བར་

བྱེད་ངག་ལས་ཀྱི་མཐའ་འཚོ་བ་གསུམ་གྱིས་ལྟ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་ལྷག་མ་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ། །སྒོམ་ཚུལ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བཞིན་ལ་ས་གཉིས་པ་ན་སྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སོ་བཞི་བཤད་པ་ལ། གཉེན་པོའི་ལམ། སྤྲུལ་པའི་ལམ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ། སྦྱོང་བའི་ལམ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་མོ། དང་པོ་ནི། ཡུལ་བདག་གཉིས། བདག་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཕུང་པོ་ལྔ། རྟེན་དེ་ཞི་བ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས། སྟོང་པ་ཉིད། སྨོན་པ་མེད་པ། མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མོ། །དེ་ནི་འདུས་བྱས་ཀུན་མི་རྟག་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ཀུན་སྡུག་བསྔལ་བར་སྒོམ་པ་སྨོན་མེད་ཀྱི་རྒྱུ། བདག་མེད་པར་སྒོམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ། མྱང་འདས་རྟོག་པ་ཉེར་ཞིར་སྒོམ་པ་མཚན་མེད་ཀྱི་རྒྱུའོ། །བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་འདུས་ཏེ་སྔོན་དང་པོར་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས། གཉིས་པར་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམས། གསུམ་པར་འགོག་ལམ་གྱི་བརྒྱད་འདུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་མ་བྲལ་བའམ། བྲལ་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་བཤིག་པར་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་མཛེས་མི་མཛེས་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྲུལ་པ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ། རང་གི་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བའམ། མ་བྲལ་ཀྱང་འདུ་ཤེས་བཤིག་ནས་ཕྱིའི་གཟུགས་ལ་སྔར་ལྟར་སྤྲུལ་བ་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་གཉིས་ནི། སྤྲུལ་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བྱེད་ཀྱི་སྒོའོ། ཟངས་དངུལ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་ལས་དངུལ་བུམ་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྡུག་

༄༅། །མི་རྟག་གཉིས་ཀར་ལྟ། ཡང་དེ་གཞན་གཉིས་དང་འབྲེལ་བར་ལྟ། དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཡང་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བར་ལྟ་བས་ཆོས་ཀུན་ལ་བསྒྲེ་བ་ཁྱད་པར་རྟག་པ་སྟེ། རྟག་པ་འབབ་ཞིག་སྤྲུལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་བཞི་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་སྟེ་རང་སའི་རོ་མྱོང་གི་སྲིད་པ་དང་ཚོར་འདུ་ལས་ཐར་བའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཐ་མ་གསུམ་བསྣན་ན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དོ། ། འདི་དག་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ན་ལུས་རྟེན་དང་པོར་ཐོབ་པ་མིའི་རྟེན་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པ་གཟུགས་ཁམས་པའི་རྟེན་ལའང་ཡོད། སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐར་བརྟེན་པར་མཚུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞི། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་སྟེ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དགུའོ། །དང་པོ་བརྒྱད་འདས་ལམ་གྱི་རྟེན་ཕྱི་མ་འདས་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་སམ་ཕྱི་མ་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སོ། །སྙོམས་འཇུག་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁྱད་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བཞིའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་བཅུའོ། །འདིར་འགོག་སྙོམས་བཤད་ན། ཐེག་དམན་ལུགས། ཐེག་ཆེན་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་རྟེན། ངོ་བོའོ། དང་པོ་ནི། ལུས་རྟེན་སྔར་བཞིན་སེམས་རྟེན་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་སྲིད་རྩེ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་འགོག་སླ་བས་སོ། ལྡང་བའི་ཚེ་སྲིད་རྩེའི་དག་པ་དང་ཅི་ཡང་མེད་གང་རུང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོར་འདུ་རགས་པས་སུན་ནས་ལུས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པ་སྟེ། དགེ་བ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འདོད་ཅིང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་གང་

རྟུང་གི་ཀུན་སློང་གིས་ཇི་ཙམ་འཕངས་པའི་བར་དུ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་ནི་ཚོར་འདུ་འགོག་པ་ཙམ་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་ཞིང་དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་པར་མི་གནས་སོ། །ཐུན་མོང་མིན་པ་ལ་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས། དང་པོ་ནི། ས་དྲུག་པ་ནས་ཐོབ་ཅིང་དེ་ལ་ས་བདུན་པར་རང་གི་འཇུག་ལྡང་ནུས། ས་བརྒྱད་པར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་མཚན་འཛིན་མེད་པས་དེ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སློང་དགོས་པར་བསྟན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ། ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་སྤྲོས་མཚན་བཀག་པའོ། །སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་སློབ་པའི་དབང་དུ་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ནས་ཡོད་ཅིང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་འགོག་པའོ། །དེ་རང་ངོ་ཡེ་ཤེས་མིན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་ཡོད་ལ། མི་སློབ་པའི་དབང་དུ་ན་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལྡང་བ་མེད་པའོ། །རྒྱན་འདིར་ནི་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཀ་དང་མཐུན་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་བཤད་པ་ལ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་ཉིད། རང་འབྱུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་གནས་སེར་སྣ་ལས་དེ་འབྱུང་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་སོགས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་འཇིག་དང་མཆོག་དམན་དུ

༄༅། །མ་དང་། དད་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣོ་བ་མཆོག་དང་རྟུལ་འབྲིང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། སྙོམས་འཇུག་ལ་སྒྲིབ་པའི་རོ་མྱང་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་དེ་དང་བྲལ་བའི་མཚན་མེད་དང་དུས་སུ་ལྡང་བ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཚེ་རབས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ནི། བདེ་འགྲོའི་ཐབས་ལ་བསླུ་བ་གཉིས་པ་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་སྐྱབས་སུ་བསླུ་བ། བདུན་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་བསླུ་བ་ལྷག་མ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བསླུ་བའི་བདུད་རྣམས་འཇོམས་པའི་སྟོབས་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ང་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དང་། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་རང་དོན་རྟོགས་པ་དང་སྤངས་པའི་དམ་བཅའ་གཉིས༔ སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གེགས་བྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་ཉན་རང་དང་ལམ་ཤེས་པས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་གཞན་དོན་སྤང་བྱ་དང་ལམ་ལ་དམ་བཅའ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒོལ་བར་རྫོམ་པ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་མི་འཇིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟེན་རྒྱུའི་ཆོས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་དག་མཁྱེན་པ་ཆོས་དང་། བརྟེན་པ་བརྗོད་བྱ་འབྲས་བུའི་ཆོས་མཁྱེན་པ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཤད་བྱ་མཁྱེན་པ་གཉིས། གཅིག་བརྗོད་པས་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བ་ངེས་པའི་ཚིག་དང་། རྫས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་སོགས་

ཆོས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་འཆད་བྱེད་མཁྱེན་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི་གླང་ཆེན་གཏུམ་པོ་དང་ལྷན་དུ་འཆོང་བ་སོགས་སྐུ་ལ་འཁྲུལ་པ། བཞད་གད་དང་འོ་དོད་སོགས་གསུང་ལ་ཅ་ཅོ། བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་དུས་ཡོལ་སོགས་ཐུགས་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་བཞུགས་གང་ལའང་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ། འཁོར་འདས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས། སོ་སོར་མ་བརྟག་པར་གདུལ་བྱ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྙོམས་རྣམས་མི་མངའ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག ཆོས་སྟོན་པའི་འདུན་པ། གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས། བསམ་མི་དགོས་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་དྲན་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ། སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག སྐུའི་ཆ་བྱད་དང་སྤྱོད་ལམ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་སྐུའི་འབྲས་བུ་ལྡན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་གསུང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་སོན་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ། དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བར་མཁྱེན་པས་མ་ཆགས་པ། ཇི་སྙེད་པར་མཁྱེན་པས་མ་ཐོགས་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་མོ། །ལྔ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ཆོས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་ངོ་། །བདུན་པ་ནི། ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་

༄༅། །རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་སྣང་བ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་སྨོན་མཁན་གང་ཟག་ནི། ཤེར་ཕྱིན་སྨོན་པ་པོའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བསྙེན་བསྐུར་བྱས་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་མགོན་དང་བཅས་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཉན་པའི་སྣོད་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་བསྟེན་པ་དང་
དེ་དག་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཀུན་འདྲི་བ་དང་། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པས་ནི། ཉན་པར་མ་ཟད་ཐོས་ནས་མི་སྐྲག་ཅིང་དང་དུ་ལེན་པ་དང་ཚིག་དོན་འཛིན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་ཁོང་
དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བའི་སྣོད་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་སེམས་ཅན་གང་དག་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་
སོ༔ ༔གསུམ་པ་སྨོན་པའི་ངོ་བོ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་སྨོན་པ་ལྔ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྨོན་པ་བཅོ་ལྔོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་དང་ལ་སོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཞེན་པས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་སྨོན་པ་བཀག་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཚད་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཟུང་བ་ལ་ཞེན་པ་བཀག་པ་
དང་འཛིན་པ་ལ་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྔ་ལ་དེ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་མཐུན་པའི་མིང་ཅན་གྱི་སྨོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་རྣམས་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ

ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་སྲིད་པས་ཚོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་ནས་ཡུམ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་ལ་མི་སྐྲག་པས་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་ཐོས་ནས་མྱུར་དུ་འཛིན་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་གྱི་འགལ་ཟླ་ས་གཉིས་སོགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཆད་མཐོང་སྤྱངས་རྟོག་པ་རགས་པ་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གསར་པ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དང་། མྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རིམ་པས་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྟུལ་དང་དྲོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་མཐོང་ལམ་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བདུན་པོ་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཞིང་བསྐུལ་བའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་འཕེལ་བ་མེད་འགྲིབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་དཀར་པོའི་ལས་དང་ཆོས་མིན་ནག་པོའི་ལས་སོགས་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་མི་མཐོང་བས་མི་རློམ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ས་བརྒྱད་པར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྔ་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་དྲུག་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་དེ་ནི་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོ་ཟླའི་ས་མཚམས་དང་བཅས་པར་ཡུམ་འབྲི་བ་སོགས་ལ་དམ་བཅས་པ་ལས་ཕྱིར་མི་ནུར་བའི་ཕྱིར་ས་དགུ་པ་བཅུ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཚོགས་ལམ་

༄༅། །ནས་ས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བགྱི་བ་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་སྦྱོར་བའི་སྔོན་འགྲོའི་ཆོས་ལ། ཡོན་ཏན། སྐྱོན། མཚན་ཉིད། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཤེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུམ་སྒོམ་པ་ལ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའོ། །འདི་རྣམས་ཚོགས་ལམ་ནས་ཐོབ་མོད་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་སྦྱོར་ལམ་ཡན་དུའོ། །མདོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་བདུད་སྡིག་ཅན་གྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །བཅུ་བཞི་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་གཅིག སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་པ་གསུམ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉེ་བ་བཞི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་མ་གྱུར་ཀྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་བ་ལྔ། སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་བ་དྲུག ཕྱིན་དྲུག་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་མི་འབྲལ་བ་བདུན། ཡུལ་ལྷོ་བྱང་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བསྔགས་པ་བརྒྱད། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དགུ། ཡུམ་མི་སྤོང་ཞིང་ཐོས་པའི་ཚེ་དགའ་བདེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་བཅུ། དམ་བཅའ་བརྟན་པས་བདུད་ཀྱིས་བསྒྱུར་མི་ནུས་པ་བཅུ་གཅིག. སྐྱེ་བོ་མང་པོ་རྫོགས་བྱང་ལ་འགོད་ནུས་པ་བཅུ་གཉིས། རྣམ་སྨིན་ཕུན་ཚོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བཅུ་གསུམ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནུས་པ་བཅུ་བཞིའོ། །འདི་སྐབས་ཀྱི་མདོར། ལྷ་བརྒྱའི་ཐ་མ་ལ་ཞེས་པ་

ལས་འཕྲོས་ནས་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་བཤད་ན། བསྐལ་བཟང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་འདས་ནས་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་སྟོང་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་། དགྲ་བཅོམ་ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱུན་ཞུགས་གཙོ་བོར་ཐོབ་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དུས་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པ་གསུམ། ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་ཆེར་སྒྲུབ་པའི་དུས་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པ་གསུམ། མངོན་པ་མདོ་སྡེ་འདུལ་བ་གཙོ་ཆེར་སྟོན་པ་ལུང་གི་དུས་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པ་གསུམ། ལྟ་སྤྱོད་རྣལ་མ་མེད་པར་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པ་གཅིག རྣམས་སོ། །དེང་སང་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་བཞེས་པའི་དུས་འདི་ནི། དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སོང་བ་སྟེ། དེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལྔ་བརྒྱའི་ནང་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སོང་ཞིང་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ལུས་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་སྒོམ་པ་ལ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བསལ་དགོས་པས་གསུངས་པ༔ སྐྱོན་ནི་བཅུ་ཚན་བཞིར་བཅས་པ། །དྲུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་ཞེ་དྲུག་སྟེ། ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ཡོད་ཅིང་གཙོ་ཆེར་ཚོགས་སྦྱོར་ནའོ། །མདོ་སྡུད་པར། འགྲོ་བའི་དོན་མ་བྱས་པར་སློག་བཞིན་མྱུར་དུ་ཡང་། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཞེ་དྲུག་ནི། སྤོབས་པ་ཏ་ཅང་འཕྱིས་པ་གཅིག ཏ་ཅང་མྱུར་བ་གཉིས། སྒལ་བ་ཁོད་པ་ཕན་ཚུན་བརྡེག་པ་གསུམ། སེམས་གཡེང་བ་བཞི། ཡི་གེ་གཞན་ལ་ཆགས་པ་ལྔ། ཡུམ་གྱི་རོ་མ་མྱོང་ནས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་འགྲོ་བ་དྲུག སྒལ་ཞིང་ལུང་འབོགས་པ་བདུན། ཡུམ་རྩ་བ་འདྲ་བ་བོར་ནས་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་ཡལ་ག་འདྲ་བ་སློབ་པར་སེམས་པ་

༄༅། །བརྒྱད༔ རྟེན་བཀུར་གྱི་ཕྱིར་ཡུམ་བོར་ནས་དམན་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སློབ་པ་དགུ། ཡུམ་བོར་ནས་དམན་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་འཚོལ་བ་བཅུ། རྒྱལ་ཕྲན་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་བསྒྲུན་པ་ལྟར་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་དང་ཡུམ་མཉམ་པར་མོས་ནས་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་ལ་སློབ་པ་གཅིག ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ནོར་བུ་འཆིང་བུ་མཉམ་པར་སེམས་པ་ལྟར་ཡུམ་རྟེན་པ་བོར་ནས་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་བཙལ་བར་སེམས་པ་གཉིས། ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་སྤོབས་པ་འཕྲོ་བ་གསུམ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་ཞེན་པ་བཞི་ཡི་གེ་ལ་ཡུམ་དུ་ཞེན་པ་ལྔ། ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་ཞེན་པ་དྲུག ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་བྱ་བ་མང་པོ་བསྐྱེད་པ་བདུན། གྲོང་གི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དང་དེ་དག་གི་ལས་སྣ་ཚོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྒྱད། རྟེན་བཀུར་གྱི་རོ་མྱང་བ་དགུ། ཡུམ་བོར་ནས་བདུད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཉན་རང་གི་མདོ་ལས་ཐབས་མཁས་འཚོལ་བ་བཅུའོ། །ཡུམ་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་ལ་འཆད་པོ་བརྩོན་ལ་ཉན་པོ་མི་བརྩོན་པ་གཅིག འཆད་པོ་རྟེན་བཀུར་འདོད་ལ་ཉན་པོ་མི་འདོད་པ་གཉིས། འཆད་པོ་སྦྱངས་ཡོན་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་ལ་ཉན་པོ་མི་ལྡན་པ་གསུམ། འཆད་པོ་བདོག་པ་གཏོང་ཞིང་དགེ་ལ་བརྩོན་ལ་དབང་པོ་རྣོ་ལ་ཉན་པོ་སེར་སྣ་ལེ་ལོ་ཅན་དབང་པོ་རྟུལ་བ་བཞི། འཆད་པོ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཤེས་ཉན་པོ་མི་ཤེས་པ་ལྔ། དེ་དག་ལས་ལྡོག་པ་ལྔ་དང་བཅུའོ༔ ༔དཔོན་སློབ་གང་རུང་གཅིག་ཐབས་མཁས་ལྡན་ལ་གཅིག་མི་ལྡན་པ་གཅིག དེ་བཞིན་དུ་གཟུངས་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས། ཡུམ་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་ལ་འདུན་མི་འདུན་གསུམ། སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་བཞི། འཁོར་

བས་འཇིགས་ནས་སྐྱང་འདས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འདོད་མི་འདོད་ལྔ། ཟླ་མེད་གཅིག་པུར་བརྟེན་མི་བརྟེན་དྲུག འཆད་པ་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མི་འདོད་ལ་ཉན་པོ་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བ་བདུན། ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་མི་བརྟེན་བརྒྱད། སྲོག་གི་བར་ཆད་འོང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་དགུ། འཚོ་བ་འཕོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་བཅུའོ། །འཆད་པོ་འཚོ་བ་མེད་ཕྱོགས་འགྲོ་ཞིང་ཉན་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལས་ལྡོག་པ་གཅིག འཆད་པོ་འཇིགས་བཅས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བར་བཅོས་ནས་ཉན་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལྡོག་པ་གཉིས། འཆད་པོ་བསོད་སྙོམས་མེད་པའི་གྲོང་ལ་ཆགས་པས་བལྟ་ཞིང་ཉན་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལྡོག་པ་གསུམ། ཡུམ་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་བདུད་ཀྱིས་ཡུམ་ནི་ངེད་ཀྱི་འདི་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དེ་མིན་ནོ་ཞེས། དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ནས་ཡུམ་སྣང་བ་བཞི། དེའི་མཐུས་ཡུམ་ལྟར་བཅོས་པ་ལ་སློབ་པ་ལྔ། བདུད་རིགས་ཅན་དགེ་སློང་གི་ཆ་ལུགས་ཀྱིས་སེམས་བསྒྱུར་ནས་དེ་ལ་དད་པར་བྱེད་པ་དྲུག་གོ །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག སྐབས་བབ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ལ། མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་འང་ལོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྡོག་པ་དུ་མ་ཅན་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད། མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་སོགས་གཅོད་པ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད། དོན་ལ་མེད་ཀྱང་བློ་ངོར་དོགས་པ་སེལ་ཕྱིར་བཀོད་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ལས་འདིར་བཤད་པ་ནི་ཐ་མའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདིར་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་མཚན་ཉིད་པར་མི་བཟུང་ལ། གང་

༄༅། །བཟུང་ན། མཚན་གཞི་དང་མཚོན་ཆ་ནི་དོན་དང་སྐད་དོད་གཉིས་ཀར་གཅིག་པས་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་དཔེར་ན། འཆེད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་ཉིད། གང་གིས་འཆེད་པ་གང་འཆེད་པ་ཞེས་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀར་དྲང་རུང་བ་བཞིན། མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་ཉིད། གང་གིས་མཚོན་པ་གང་མཚོན་པའི་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀར་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའོ། །དེས་ན་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་གསུམ་ནི་གང་གིས་མཚོན་བྱེད་སྒྲུབ་པོ། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ནི་གང་མཚོན་པ་ལས་སྒྲུབ་པོ། །དེ་གཉིས་ནི་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱེད་དང་ཤེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཚོན་ན། ཤེས་མཚན་བྱེད་མཚན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པར་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་སྟེང་གི་རང་དོན་རྟོགས་པ་དང་གཞན་དོན་ཕྲིན་ལས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་མཚོན་པ་སྟེ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དོ། །ཁྱད་མཚན་གྱིས་ཉན་རང་གིས་སྦྱོར་བ་ལ་འང་ནུས་པ་དེ་གཉིས་ཡོད་དམ་སྙམ་པ་བསལ་ནས་འདི་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་མཚོན་པ་སྟེ། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དོ། །གང་མཚོན་པའི་མཚན་གཞིར་ནི་སྦྱོར་བ་དང་དེ་སྟེང་གི་ནུས་པ་གཉིས་ཀ་བཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་བསྟན་པ་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་ལའང་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་དགོས་པས་གསུངས་པ། གང་གི་མཚོན་དེ་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། དེ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱེད་པ་གང་མཚོན་པར་བྱ་བའོ། །ཡང་ནི་སྔ་མར་མ་ཟད་འདི་ཡང་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ས་མཚམས་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་

བར་དུའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱུག་བསྐྱེད་ནུས་པར་སྟོན་པ་ཤེས་པ། ནུས་པ་ཕུན་ཚོགས་དེ་ཉན་རང་ལ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཁྱད་པར། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་སྒྲུབ་ནུས་པར་སྟོན་པ་བྱེད་པ། ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་ཡུམ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་པ་ཕུང་ལྔའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་གི་འཇིག་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་། གསུམ་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། བཞི་པ་སེམས་དེ་ནང་དུ་བསྡུས་པ་དང་། ལྔ་པ་སེམས་དེ་ཕྱིར་བལྷས་པས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དང་། དྲུག་པ་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་སུ་གྱུར་པ་སེམས་དེ་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་། བདུན་པ་སེམས་ཉོན་མོངས་ཆགས་པ་སོགས་དང་བཅས་པ་དང་། སོགས་པས་བརྒྱད་པ་ཆགས་སོགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དགུ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། བཅུ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་རྟེན་མེད་པས་སེམས་ཚད་མེད་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་སེམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱན་གྱིས་ཀྱང་བལྟར་མེད་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་ཤེས་པ་དེ་གཡོ་བ་སྟེ་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་འདུ་བ་སྟེ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའོ། །དེ་ཡང་། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་དུ་འདོད་པ་སྔོན་མཐར་བརྟེན་པ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་པ་

༄༅། །དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་དུ་འདོད་པ་ཕྱི་མཐར་བརྟེན་པ། སངས་རྒྱས་གྲོང་ནས་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་དུ་འདོད་པ་མྱང་འདས་ལ་བརྟེན་པ། ལུས་སྲོག་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལུས་སྲོག་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལས་རྟག་པ་དང་མཐའ་མི་ལྡན་པ་དང་གྲོང་ནས་འབྱུང་བ་ནི་གཡོ་བ་སྟེ་རྟག་ལྟའོ། །དེ་ལས་ལྡོག་པ་རྣམས་ནི་འདུ་བ་སྟེ་ཆད་ལྟའོ། །གཉིས་ཀ་རྣམས་ནི་གཅེར་བུ་པའི་ལྟ་བ་བཀྲམ་པ་སྟེ་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་མིན་རྣམས་ནི་གནས་མ་བུ་པའི་ལྟ་བ་བཅུམས་པ་སྟེ་དགག་པའོ། །ལུས་སྲོག་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་ཕྱེ་བྲག་པ་དང་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་གྲངས་ཅན་ཏེ་སྔ་མ་སྒྲུབ་པ་ཕྱི་མ་དགག་པའོ། །འདི་དག་ནི་འཛམ་གླིང་དུ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མཐའ་བཅུ་བཞིར་བཅད་ནས་ཞུས་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་ལས་བརྩམས་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་གཞི་མེད་པ་ལ་ཁྱད་ཆོས་མི་འཐད་ལ། ཁྱད་གཞི་བཀག་ན་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །དེས་ན་གང་ཟག་སོ་སོར་སྒྱུར་བ་ནི། རྣམ་པ་གསལ་ཕྱིར་ཙམ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་ཡུལ་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཐུབ་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དབེན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྡུས་པ་དེ་སྦྱར་བ་དེ་ལ་ཡུལ་འདི་རྣམས་ཤེས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱེད་

པའོ༔ ༔ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་ཡུམ་སྦྱོར་བས་སྟོང་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་པ་རྒྱུའི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་པ་རྣམ་པར་སྤང་པ་དང་། བཞི་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ལྔ་པ་སྔར་ཡོད་འགག་པ་མེད་པ་དང་། སོགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དད་སོགས་རྣམ་བྱང་དང་སྤང་བྱའི་དངོས་པོ་དང་མྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་རྟེན་དང་འགྱུར་བའི་ཆོས་སུ་མེད་པ་དྲུག་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ཆོས་ཉིད་ལྷ་མིའི་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་རྣམ་པར་འཁྲུག་ཏུ་མེད་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུས་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ་སྟོང་ཉིད་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་མཚན་ཉིད་རྣམས་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་དཀའ་བ་སོགས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ནི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །མདོར་ན། ཡུམ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་དང་། གཉིས་པ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། གསུམ་པ་བླ་མ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་དང་། བཞི་པ་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། ལྔ་པ་དེ་ལ་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་དང་། དྲུག་པ་དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། བདུན་པ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པས་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་མཚན་མའི་སྒྲོནས་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། དགུ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དང་། བཅུ་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མར་

༄༅། །ཐོས་པའི་ངོར་སྟོང་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་བསམ་པའི་ངོར་དེ་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་སྒོམ་པའི་ངོར་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་མིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་སྤྲོས་པ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུང་བ་འགོག་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་པ་འགོག་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་ནི་ཡོད་པའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་སོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནུས་པ་ཕུན་ཚོགས་དེ་ཉན་རང་ལ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཁྱད་མཚན་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཁྱད་ཞུགས་བདེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་གིས། །ཁྱད་པར་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས། དངོས་སུ་མཐོང་ལམ་ཁྱད་འཕགས་པར་བསྟན་པས་སྒོམ་ལམ་དང་མི་སློབ་ལམ་ཀྱང་ཁྱད་ཞུགས་པ་གོ་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་བཞིར་དམིགས་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་གོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཤེས་རབ་ཚད་མེད་པའི་མཐུས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་གཞལ་བ་ལས་འདས་པ་དང་གྲངས་ཀྱིས་བགྲང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་རྟོགས་པ་དང་བཞི། གཉིས་པ་འཕགས་པ་ཀུན་གྱིས་ཡོན་ཏན་སྡུད་པ་དང་ཧེ་ལྷ་ཧེ་སྐད་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་ཉན་རང་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་དང་མངོན་ཤེས་ཉན་རང་ལས་མྱུར་

བ་ཐོབ་པ་སྟེ་བཞི། གསུམ་པ་ཕྲི་བ་སྐུར་འདེབས་དང་གང་བ་སྒྲོ་འདོགས་མེད་པ་དང་འཁོར་གསུམ་དག་པས་ཡུམ་སྒྲུབ་པ་དང་ཚོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀུན་ལ་མི་རྟོག་པར་དམིགས་པ་དང་བཞི། བཞི་པ་ལམ་གྱི་རྟེན་རིགས་མཆོག་དང་བཅས་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་མཐའ་དག་ཚང་བ་དང་ཡོངས་འཛིན་ཐབས་མཁས་པས་ཟིན་པ་དང་སྤངས་རྟོགས་ལ་རོ་མྱང་མེད་པ་དང་བཞིའོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་ནི། བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་སྟེ། །གང་གི་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། །ཁྱད་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་ལམ། །ཞེས་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པས་སོ། །མདོར་ན། གཟུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་སྒྲུབ་ནུས་པར་སྟོན་པའི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་ཚེ་ཕྱི་མ་ཕན་པ་དང་ཚེ་འདིར་བདེ་བ་དང་གཏན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པ་གསུམ་ནི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་འོ།། དང་པོ་ལྷག་མེད་ལ་འགོད་པས་མི་སོགས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དག་དང་། གཉིས་པ་བདེན་འཛིན་བཟློག་པ་གནས་དང་། གསུམ་པ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དཔུང་གཉེན་དང་བཞི་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་གཏན་གྱི་དོན་གླིང་དང་ནི། ལྔ་པ་རང་དོན་ལ་སྲེད་པ་བྲལ་བས་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དྲུག་པ་དོན་གཉིས་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བདུན་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐོབ་ཀྱང་། ཡང་དག་མཐའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་འོ། བྱེད་པ་ཐ་མ་ནི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་སོགས་འགྲོ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་མཛད་པ་སྟེ་རྣམ་མཁྱེན་

༄༅། །སྦྱོར་བའི་འོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་རྣམས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ལ། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཞི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལྔ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བདུན་ནོ། དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་། དེའི་རྟགས་ལུས་ངག་གི་ཀྱུལ་མིན་དང་། དེའི་མཚན་མ་ཀྱུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྲིད་པ་དང་གཉེན་པོ་མྱང་འདས་ལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དག་གིས་དབེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟོད་ནས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བས་སྤྱོད་པ་བྱ་དཀའ་བས་དབེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པས་ངེས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་། ཡུམ་ལའང་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་དང་མི་མཐུན་པ་དོན་དམ་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཁྲུལ་པའི་གཞིའམ་གནས་མེད་པ་དང་། འགྲོ་འོང་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པས་དབེན་པའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དེ་རྫམ་གསུམ་གྱིས་འདི་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ན་མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུར་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་བསལ་བས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཤེས་པ་ལ་ངོ་བོ། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་དང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གཉིས་ལས་སྔ་མ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་དགེ་བའོ། །ཕྱི་མ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བ། དེའི་ཕྱོགས་གཞོལ་བའི་ཆ། མི་འགྱུར་བས་མཐུན་པ་སྟེ་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་སྒོམ་བྱུང་ཡང་ཡོད་ལ། ལུས་རྟེན་ཟ་མ་མ་ནིང་མཚམས་མེད་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་འདོད་ལྷ་དང་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་གང་རུང་ལ་སྐྱེ་བའོ། །འདིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོས་ཀུན་མཚན་མ་མེད་པར་མོས་པས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་མཁས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བརྟུལ་ཏེ་བསྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་རྟོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ། དབང་པོའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་དང་། གཡེང་བ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་ནུས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྔ་སྟེ་སྒོམ་བྱུང་དུ་མ་ངེས་པས་དབང་པོ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་ལྔའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཡིས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དད་སོགས་ཀྱིས་རྟོགས་སླ་ལ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཉན་རང་གི་དད་སོགས་ཀྱིས་

ཕྱིན

༄༅། །ཞི་རྫོགས་བྱང་རྫོགས་དཀའ་བར་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡིད་ལ་སེམས་ཏེ་མཚན་མར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ། དེ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས། རྟེན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག བསྒོམ་བྱ་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས། ཞར་བྱུང་ངོ་། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་བསྡུས་ནས་བསྒོམས་པ་ན་སྦྱོར་ལམ་འབྱུང་ཞིང་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཆ་བསྟན་པ། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བརྟགས། །ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་ནས། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དང་། སོགས་པས་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། གཡོ་མེད་པ་ཕན་པའི་སེམས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་མེད་ཅིང་མི་འཚེ་བའི་སེམས་དང་། ཕ་མ་དང་། ཕུ་ནུ་དང་༔ གྲོགས་པོ་དང་། གཉེན་དང་། དུས་གཅིག་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་སྟེ་དྲོད་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། །བདག་ཉིད་སྡིག་པ་ལས་ཟློག་ཅིང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་ཕར་ཕྱིན་ལ་གནས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་དང་སེམས་མཐུན་པ་ཉིད་རྣམས་ནི་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་འོ། རྩེ་མོར་གཉིས་དོན་ལ་བརྩོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པའི་ཚེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་བརྟེན་པ་ཅན་ཏེ་རང་གི་བདེན་བཞིར་དམིགས་པ་བཞིན་གཞན་ཡང་དེ་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཞི་དང་སྐྱོན་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །ཆོས་མཆོག

ཀྱང་སྟམ་དེ་དག་བཞིན་དུ་རང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སོགས་ཀྱི་སྤྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ། མངོན་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ། ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། དམ་ཆོས་གནས་པ་འཛིན་པ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་དེར་གནས་པ་ལ་ལེགས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྐབས་དང་པོ་དྲུག་ཏུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཟློས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་ནི་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཆ་ནས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་དབང་ཐོབ་ཕྱིར་དང་ཐོབ་ནས་དང་བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་སྒོམ་པ་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །ཡང་ན་ཟློས་པ་ལ། སྒྲ་ཟློས། དོན་ཟློས། སྐྱོན་ཅན། སྐྱོན་མེད་བཞི་ལས། འདི་ནི་སྐྱོན་མེད་དེ། གདུལ་བྱ་གཞན་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱིས་གླང་པོས་ཀྱང་། སླར་ཡང་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས། །དོན་དམ་ཉིད་ནི་བཟླས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་རྟེན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པ་ཉིད་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐོང་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་སོགས་རྟོག་གེའི་རྟགས་ཀྱིས་རྣམ་གཞག་བྱར་མེད་ཅིང་། མཐར་

༄༅། །ཐུབ་འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའང་མིན་ལ། དེས་ན་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟགས་དེ་རྣམས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཐོང་བ་ལས་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པར་དཔོག་པའམ། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་ལྡོག་སོགས་རྟགས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡིས། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་འདི། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་བཟང་པོ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་དང་། གསུམ་པ་ངན་སོང་གསུམ། ཀླ་ཀློ། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷའི་ནང་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལྷ་ཚེ་རིང་པོ། རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་གསོད་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་འཁོར་རྣམ་བཞིས་སྟོངས་པ། དོན་མི་གོ་བ་ལྐུགས་པ་སྟེ་མི་དལ་བ་བརྒྱད་དུ་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་དང་། བཞི་པ་བདག་ཉིད་དགེ་བ་བཅུ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལྔ་པ་གཞན་དོན་གྱི་རྟེན་ཅན་སྦྱིན་སོགས་སྤྱོད་པ་དང་། དྲུག་པ་གཤིས་ལུགས་ཟབ་མོའི་དོན་ལའང་སོམ་ཉི་མེད་པ་དང་། བདུན་པ་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་སོགས་པས་དེས་སྐྱེས་པའི་ལས་དང་། བརྒྱད་པ་འདོད་པར་འདུན་པ་དང་གནོད་སེམས་དང་གཉིད་རྨུགས་དང་རྒོད་འགྱོད་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། དགུ་པ་ལྟ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་པ་དང་། བཅུ་པ་སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དང་

ལྡན་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་གོས་ལ་སྒྲོམ་སོགས་མེད་པ་དང་སོགས་པས་ནད་ཉུང་ཞིང་དྲི་ང་བ་མེད་པས་གཙང་བ་དང་རྣམས་ནི་དྲོད་ལ་གནས་པའི་འོ། |བཅུ་གཉིས་པ་ལུས་ལ་སྲིན་བུའི་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་དམན་སེམས་ཀྱི་གྱ་གྱུ་མེད་པའི་སེམས་དང་། བཅུ་བཞི་པ་བསོད་སྙོམས་པ། སྟན་གཅིག་པ། ཕྱིས་མི་ལེན་པ་སྟེ་ཟས་ཀྱི་གསུམ། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ། ཕྱིང་པ་པ། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་སྟེ་གོས་ཀྱིས་གསུམ། དགོན་པ་པ། བླ་གབ་མེད་པ། ཤིང་དྲུང་པ། དུར་ཁྲོད་པ་སྟེ་གནས་ཀྱི་བཞི། ཙོག་པུ་པ། གཞི་ཇི་བཞིན་པ་སྟེ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་གཉིས། དེ་ལྟར་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལྡན་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ་སེར་སྣ་མེད་པ་དང་སོགས་པས་ཕྱིན་དྲུག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྲལ་བ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དང་ལྡན་པར་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་། བཅུ་བདུན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དམྱལ་བ་ཆོལ་བ་དང་སྟེ་དེར་སྐྱེས་ཀྱང་བག་ཚ་མེད་པ་རྣམས་ནི་རྩེ་མོར་རོ། |བཅོ་བརྒྱད་པ་དགེ་བཤེས་ལས་གཞན་བདུད་སྤྲུལ་སོགས་ཀྱི་ལོག་པར་བཀྲི་པར་མི་བཏུབ་པ་དང་། བཅུ་དགུ་པ་བྱང་ལམ་ལས་གཞན་དམན་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་གཉིས་ནི་བཟོད་པར་རོ། |ཉི་ཤུ་པ་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་སྤྱོད་པ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་ཕར་ཕྱིན་སྤྱོད་པ་སྟེ། རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། |དྲོད་དང་རྩེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། |ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི། |རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག |མདོ་ནི། གཟུགས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། |ཞེས་སོགས་སོ། |གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལ་བསྟན་

༄༅། །བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྡོག་པའི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བདེན་བཞིར་དམིགས་པའི་བཞི་ལས། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དག་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་ཀྱང་དེ་དག་ཏུ་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཉོན་བྲལ་བས་ལུས་སེམས་ལྷང་བ་ཡང་བ་ཉིད་དང་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་སྤྲིན་སོགས་ཐབས་མཁས་པས་ཟིན་པ་དང་། རང་ཉིད་འདོད་ཡོན་ལ་རོ་མྱོང་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། ཚུལ་འཆོས་རྙེད་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་སྡོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་བསགས་རྙེད་དང་བསྐུར་སྟིའི་ཕྱིར། །ཚིག་འཇམ་པར་ནི་སྨྲ་བའོ། །གཞོགས་སློང་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་ཛས་ལ་བསྔགས་བྱེད་པ། །ཐབས་ཀྱི་འཇལ་བ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་གཞན་ལ་སྨོན་བྱེད་པ། །རྙེད་པས་རྙེད་པ་རྣམས་འདོད་པ། །སྔར་ཐོབ་པ་ལ་བསྔགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལོག་འཚོ་ལྔ་དང་དབང་རྟུད་ལུང་རྟོན་སོགས་མི་བྱེད་པས་འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་འཚོ་བ་ཉིད་དང་བཞིའོ༔ ༔གསུམ་པ་ནི། ཕུང་སོགས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་བར་ཆད་བྱེད་པ་རྒྱལ་པོ་རྐུན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཏམ་དང་། གྲོང་གི་ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་དང་། ཀུན་ཉོན་གྱི་དབང་པོ་དང་སོགས་པས་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་

ཀྱི་གཏམ་དང་བཅས་པ་དང་། དམག་གི་གཡུལ་འགྱེད་པའི་གཏམ་ལ་སྦྱོར་སོགས་བཀག་པ་བཞིའོ། །བཞི་པ་ནི། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་ལ་དང་པོར་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་རྒྱུན་དུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་སྟེ་མི་སྨྲ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ནི་དོན་དུ་གྲུབ་པར་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དང་། རང་གིས་དང་པོ་ལ་ནི་གནས་པར་ངེས་པ་ཉིད་དང་བར་ཆད་མེད་པ་རྣམ་གྲོལ་ཁྱད་པར་ལམ་སྟེ་རང་སའི་ལམ་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་། དམ་ཆོས་གནས་ཕྱིར་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་རང་གི་སྲོག་གཏོང་ཕོད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལ་གནས་པའི་མཚན་མ་ནི། བློ་ལྡན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་གོ །ཞེས་སོགས་སོ། །འདིར་དབང་སོགས་ལས་འཕྲོས་ནས་དབང་པོ་བཤད་ན། དབྱེ་བ། ས་གང་ན་ཡོད་པ། སྤོང་ཚུལ། ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་བྱང་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པ་དད་སོགས་ལྔ། ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཚེའི་དད་སོགས་ཏེ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། འཕགས་པ་སློབ་པའི་དེ་ལྔ་སྟེ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། མི་སློབ་པའི་དེ་ལྔ་སྟེ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཉེར་སྤྱོད་ལ་དབང་བྱེད་པ་བདེ་བ། སྡུག་བསྔལ། ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྙོམས་ཏེ་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ། ཡུལ་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྒོ་ལྔ་ཡིད་དབང་དང་དྲུག ལུས་གནས་པར་དབང་བྱེད་པ་སྲོག་གི་དབང་པོ། སྐྱེ་བར་དབང་བྱེད་པ་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་

༄༅། །གཉིས་དང་བཅུ་བཞི་འོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པར་ཀུན་ཉོན་གྱི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད། དེ་ལས་གཟུགས་ན་ཕོ་མོ་སྡུག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ་མེད། གཟུགས་མེད་ན་སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཡོད་པའོ།། དབང་རྟེན་ནི། འདོད་པར་རྟུལ་རྫས་བརྒྱད་ཀ་ཡོད། །གཟུགས་ན་དྲི་རོ་མ་གཏོགས་པ་ཡོད། །གཟུགས་མེད་ན་སྲོག་ལ་བརྟེན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཏེ། ཡིད་དབང་། སེམས་བདེ། ཡིད་བདེ། བཏང་སྙོམས་བཞི་ལ་མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་སྤང་བྱ་མིན་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད། ཡིད་མི་བདེ་ལ་མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་ཡོད། སྒོ་ལྔ་ཕོ་མོ་སྲོག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་སྒོམ་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དད་སོགས་ཟག་བཅས་དང་ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་ཟག་བཅས་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །དབང་རྟེན་ནི་བརྒྱད་ཀ་སྒོམ་སྤང་ངོ་། །བཞི་པ་ནི། འདོད་པར་ཡུལ་དྲུག གཟུགས་ན་དྲི་རོ་མ་གཏོགས་པ། གཟུགས་མེད་ན་ཆོས་ཁོ་ན་ཡོད་པའོ། །གསུམ་པ་སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། དེ་སྒོམ་པའི་ཚུལ། བྱེ་བྲག་སྒོམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ། གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རྩོད་སྤངས། རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྩོད་སྤོང་ངོ་།། དང་པོ་ནི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱང་སེམས་གང་ལ་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་གནས་ནི་ཟབ་མོ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པ་དང་མྱང་འདས་དང་ཞི་བ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

གློ་བུར་དྲི་མའི་གནས་མེད་པའི་ཟབ་མོ་སྙིང་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་དང་འབྲས་བུ་དང་ཐེག་པ་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །ཟབ་མོ་དེ་ནི་མདོར་གཟུགས་སོགས་ལས་ཀྱང་བཟློག །མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཡང་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན། ཆོས་དབྱིངས་ཟབ་མོ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐུར་འདེབས་མིན་པའི་སྐུར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་བློ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟའི་ཟབ་མོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་ནི། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་རིམ་པས་སྔ་མའི་ཚེ་ཟབ་མོ་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། གཉིས་པའི་ཚེ་རང་རིག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བ་དང་། གསུམ་པའི་ཚེ་དེ་ངེས་པར་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པའི་ལམ་རྣམས་སོ། །མདོ་འོག་ནས་འཐོན། གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་རྗེས་ཐྱེ་ན། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གདོད་ནས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་ཅུང་ཟད་བྲལ་བ་ཆེར་བྲལ་བ་ཆེས་ཆེར་བྲལ་བས་ཡེ་ཤེས་དེ་གསལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་དབྱེ་བ་སྟེ། ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། ཟབ་མོ་འདི་དག་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་འཇལ་བ་དང་རྟོག་པར་བྱེད་ན་གྲངས་མེད་ཚད་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དགེ་བ་འཕེལ༔ ཞེས་སོ། །འདི་ལས་འཕྲོས་པ་མདོར། གྲངས་མ་མཆིས་པ་སོགས་ལ་བྱེ་བྲག་ནི་ཅི་མཆིས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་གྱི་དོན་ནི། གྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། །མིང་ཙམ་སྟེ། དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན།

༄༅། །མདོ་ནི། ཆོས་ཉིད་དེ་དག་ལ་དོན་དང་ཡི་གེས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མི་དམིགས། ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་རྐྱེན་འབྲེལ་ལས་བསོད་ནམས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་ཐུབ་པ་བཞེད་དེ། བརྗོད་དུ་མེད་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་བསྟན་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལ། དོགས་པ། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཆོས་དབྱིངས་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་རང་བཞིན་ཅན་བསྒོམ་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ནི་སྤང་བྱ་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་གཉེན་པོ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་ཞེས་སོ། །མདོ་ནི། བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པའི་དོན་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ན་དེས་སྦྱིན་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གདུལ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་དབྱིངས་འདིས་ཀྱང་ནི་གདུལ་བྱའི་མངོན་རྟོགས་འཕེལ་བ་དང་སྤང་བྱ་ཟད་པའི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་དེ་གཉིས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་ལ། རྩོད་པ། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་དོན་དམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་དང་བྱང་ཆུབ་གཅིག་མོད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ལའང་མི་རིགས་པ་མཐོང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་

ཉེ་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ཕྱི་མ་དང་ཕྱི་མ་སྔ་མ་དང་མི་འགྲོགས་པས་དགེ་བའི་ཚོགས་མི་འབྱུང་ལ་དེ་མེད་པར་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན། སེམས་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །རིགས་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན། །མདོར་ན། སེམས་དང་པོ་སྐྱེས་པ་ནི་སླད་མ་སྐྱེས་པ་དང་མི་འགྲོགས་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དཔེས་ལན་འཕང་བ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོམ་ལམ་པའི་རྟགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་བྱང་ཆུབ་མི་བསྐྱེད་ན་ཡང་དེ་དག་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་མར་མེའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རེ་རེས་སྡོང་བུ་མི་སྲེག་ཀྱང་གཉིས་ཆར་ལྟོས་པ་ན་སྡོང་བུ་ཚིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་དཔེ་འདིའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་ཤེས་པར་གྱིས། མདོ་གཞུང་གིས་ཐོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྟོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་སྒོམ་ལམ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་རྟོགས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་དང་པོ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་ནི། གཉིས་པ་དོན་དུ་ཀུན་རྫོབ་མ་གྲུབ་པས་འགག་པ་དང་། གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། བཞི་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་བྱ་དང་། ལྔ་པ་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དྲུག་པ་ཅི་ལའང་མི་སྤྱོད་པ་དང་། བདུན་པ་དོན་དུ་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་གདོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་སླར་སངས་རྒྱས་སུ་སྟོན་པ་ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད་དེ་དེ་རྣམས་རྟོགས་པའོ། །མདོར་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཟབ་པ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་རོ། །ཞེས་སོགས་སོ། གསུམ་པ་བསྒོམ་བྱ་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ལ། ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད། ལོངས་སྐུའི་རྒྱུ་ཞིང་

༄༅། །དག་པ། ཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདིའི་འཁོར་བ་ནི་འཁྲུལ་སྣང་སྣ་ཚོགས་མྱང་འདས་ནི་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་ལ་ཡུལ་ཅན་འཁྲུལ་པས་དམིགས་ན་སྲིད་པ་མ་འཁྲུལ་བས་དམིགས་ན་ཞི་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དུ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པའོ། །དེ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་དེ་འདིར་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་གཞན་མ་བསྟན་པས་སོ། །རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་འཆར་བ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་ཀླན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། །ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ཡོད་དངོས་དང་ཞི་བ་མེད་དགག་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་པར་སྒོམ་པའོ། །མདོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ཉིན་པར་སྒོམ་པས་རྣམ་པར་འཕེལ་ན་རྨི་ལམ་དུ་སྒོམ་ཀྱང་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། རྨི་ལམ་དང་ཉིན་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་ལས་ལ་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་ལའང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྙམ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པས་སོ་སྙམ་ན། ལས་བསོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀླན་ཀའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་ན་ལས་ཀྱི་གནས་མེད་པས་འབྲས་བུ་མེད་ལ། སད་ནས་ཡོངས་སུ་རྟོག་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ལས་ལའང་འབྲས་བུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་ལན་ནི། མདོ་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེར་ཟད་ཅིང་འདུས་པའི་ཕྱིར། མདོར་དྲི་བ་ནི་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་ན་ལས་བསོག་པའམ་འབྲི་བ་མེད་དོ། །ལན་ནི། དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་

དང་༔ འོན་ཏེ་སད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ནི་དེ་ལ་བསྒོམ་པའམ་འབྲི་བར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྐུའི་རྒྱུ་ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འདྲེ་བ་མེད་པས་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་དྲི་མ་འཛད་ཡལ་བ་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་འཁྲུལ་ངོར་སྣང་བའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ་ངན་སོང་སོགས་དེ་དག་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཁྲུལ་པ་བསལ་ནས་སྣོད་དག་པ་སྤྱར་ཡོད་གསལ་བར་བྱས་ནས་སྒྲུབ་ཅིང་སྒོམ་པ་ཡིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གོ་ཆོད་པོ་ནི་དག་པའི་སེམས་ལ་སྣང་བ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་ལོངས་སྐུའི་ཞིང་ཉིད་གཙོ་བོར་གཟུང་ངོ་། །མདོར་འཁྲུལ་ངོར་དཔེས་གསུངས་པ། ས་ཆེན་པོ་འདི་དག་པེ་༸སྟོན་པོའི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་དེ་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པས་ཐབས་མཁས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་བཞིན་ཉིད་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་ཡུལ་ཅན་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལོངས་སུ་སྦྱོར་བ་ཅན་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཞེས་ངོས་བཟུང་བའོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་འདྲིས་པར་བགྱི་ཞེས་པའི་ལན་དུ། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་སྒོམ་ཚུལ་ནི། སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཡིས། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྤོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པ་ཡིས། །དེ་ཡང་ཕྱིས་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་དེ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པས་ཕུང་པོ་ལྔའི་བདུད། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད།

༄༅། །གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཞིའི་དགྲ་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། གཉིས་པ་ཞི་བའི་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་གནས་པ་དང་། གསུམ་པ་དགེ་བ་རྣམས་མདའ་མཁས་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འཕེན་པ་ལྟར་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བའི་ཤུགས་དང་ནི། བཞི་པ་སེམས་ཅན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྔ་པ་སེམས་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་བག་བསྲེས་ཀྱང་དེའི་དྲི་མ་མ་ཆགས་པ་དང་། དྲུག་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་དང་། བདུན་པ་མཚན་མར་ལྟ་བ་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་པར་ལྟ་བའི་ལམ་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། དགུ་པ་ཐབས་མཁས་དང་ལྡན་པ་དེའི་རྟགས་སུ་རྒྱལ་བས་ལུང་སྟོན་པ་ལ་མཚན་མར་མི་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་པ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཚད་མེད་པ་ཤེས་པ་སྟེ། རེ་རེའི་འཇུག་ཏུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་སྦྱར་བས་རྣམ་པ་བཅུའོ། །མདོར་ན། བདུད་བཞི་དག་དང་ས་གཉིས་ལས་ཀྱང་རབ་འདས་ནས། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ||

གཉིས་པ་དེ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་ལ་འབྲེལ་བཀོད་པ། མངོན་རྟོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དེ་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པ་སྟེ་མདོར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །རྩེ་སྦྱོར་གྱི་གོང་དུ་རྣམ་ཀུན་ཐམས་ཅད་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། ལམ་རང་རང་གི་གནས་སྐབས་ན་སྤང་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། སྦྱོར། མཐོང་། སྒོམ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྩེ་སྦྱོར་རོ། །དང་པོ་ལ། དྲོད། རྩེ། བཟོད། མཆོག་གི་རྩེ་སྦྱོར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་སྟེ། ཉིན་པར་ཆོས་རྣམས་སྣང་སྟོང་དུ་མོས་པའི་མཐུས༔ རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་སོགས་དང་། དམན་སེམས་ལ་དགའ་བ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེས་སྤྲུལ་པ་འགྱེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཅེར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་རང་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ངན་སོང་མཐོང་ན་རང་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དུ་འདི་དག་མེད་པར་སྦྱང་ངོ་སྙམ་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དྲུག་ནི་རྨི་ལྟས་སོ། །མིའི་གནོད་པ་སོགས་ལ་བདག་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཡིན་ན་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་བདེན་ཚིག་གིས་ཞི་ནུས་པ་དང་། དེ་ལྟས་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་སེལ་ནུས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གྱིས་མི་བརྫི་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་དང་། རྟག་པར་ཡུམ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཆོས་ཀུན་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་སྟེ་དྲུག་ནི་སད་པའི་རྟགས་སོ། །དེ་ལྟར་དྲོད་ཀྱི་མཉམ་བཞག རྩེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བའི་རྟགས། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཤད། །མདོ་ནི། རྨི་ལམ་ནའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ལྟའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་ཇི་སྙེད་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་མཆོད་པའི་དགེ་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་སྙེད་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ལ་མཆོད་པ་གཉིས། འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད། བསམ་གཟུགས་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕུན་ཚོགས། རྒྱུན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་།

༄༅། །ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ། རང་བྱང་ཆུབ། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་བདུན། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་བདུན་ཏེ་དགེ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་མང་དུ་བསྟན་པ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས། རྩེ་མོའི་མཉམ་གཞག་ནི་དཔེ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་བསོད་ནམས་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དོ། །མདོ་གཞུང་གིས་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུམ་ལས་མི་ལྡོག་པ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས་ཉན་རང་དུ་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པས་བཟོད་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་དོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྐྱེ་མེད་གསུམ་ལ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། གླིང་བཞི་པ་དང་དེ་སྟོང་དག་ནི་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གཉིས་བར་མ་དང་དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་མི་མཇེད་དེ། དེ་དག་སྐྲ་རྩེ་ཙམ་དུ་བཤིལ་བའི་ཚད་ཀྱང་གཟུང་ནུས་པ་སྲིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ནི་ཚད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དག་དཔེར་མཛད་ནས་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཆོས་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ལ་ནི་ཚད་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་ལ། སྤང་བྱ། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ནི།

འཇུག་པའི་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་དང་ནི་ལྡོག་པའི་ཡུལ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་བླང་དོར་དུ་འཛིན་པ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཡུལ་དེའི་དབྱེ་བས་དགུ་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ལ། འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་མིན་པས་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བློའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནི། གཉིས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས། ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་གདགས་གཞི་སེམས་ཅན་ཏེ་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་སེམས་ལ། སྔ་མས་རྫས་སུ་ཞེན་པ་དང་ཕྱི་མས་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འཛིན་རྟོག་དག་ཏུ་འདོད་ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་སོ་སོར་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགུ་དགུའི་བདག་ཉིད་དོ། །འཁྲུལ་པའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་རྫས་བཏགས་གང་རུང་དུ་གཟུང་བའི་དོན་ཡུལ་དེ་མེད་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་དེ་དག་ཡུལ་གང་གིས་འཛིན་པར་འདོད་པ་དེ་མི་རུང་སྟེ། གཟུང་ཡུལ་དོན་ལ་མེད་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་འཁྲུལ་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་ཀྱང་འཛིན་པའི་རང་གིས་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་དབེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དབེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལའང་གཟུང་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཇུག་ཡུལ། ལྡོག་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ནི། དེས་ལམ་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། ཤེས་པ་མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་

༄༅། །མེད་པས་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ལ་འདོར་ལེན་དང་། བྱང་སེམས་རང་གི་རྟོག་པ་དང་། རང་དོན་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ལས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཚོགས་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགུ་ཡོད་པས། དེའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་དགུར་འདོད། མདོ་ནི། གཉེན་པོ་མི་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། ཡུམ་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའོ། །ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་རྟོག་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཕལ་ཆེར་མ་ཚང་བ་དང་། སླར་ཡང་ཐེག་ཆེན་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མིན་པར་གཞན་གྱིས་རྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། ཆེད་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ལོག་པ་དང་། སྤངས་པ་ཉི་ཚེ་བ་དང་། རྟོགས་པ་མཚན་འཛིན་སྣ་ཚོགས་ཅན་ཉིད་དང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་གནས་པ་དང་དེའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ་རྨོངས་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ལྔ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྗེས་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་རྟོག་དགུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་ལ་འབྱུང་། །མདོ་ནི། ཉི་ཟླས་གླིང་བཞིན་ལས་བྱེད་ཅིང་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དཔེས་སོ། །གཉིས་པ་འཛིན་པ་ལ། རྫས་དང་བཏགས་པར་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཁམས་རྣམས་ནི་གསུམ་པོ་དག་དང་ཉེར་འབྲེལ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་གནས་པ་དང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།

ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་བཏགས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ལ་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་དང་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་རྣམས་ལའང་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་བ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། དགུ་པོ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་འཛིན་པ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན། ཡུམ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའམ་གཏོང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་རང་གི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་བཞིན་རྣམ་མཁྱེན་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་དང་། དམན་ལམ་ལ་རང་ལམ་མིན་པར་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུ་འགག་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་། བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ལྡན་པ་དང་རྗེས་ཀྱི་དངོས་པོ་མི་ལྡན་པ་དང་། དེས་གཟུགས་སོགས་ལ་གནས་པ་འཛིག་པ་དང་། ཉན་རང་གི་རིགས་ནི་འཛིག་པ་དང་། ཕྱིན་དྲུག་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དོན་དུ་རྒྱུ་ལམ་མེད་པ་དང་། ཡུམ་སྤྱོད་པ་ལ་ཕྱིར་ཕྱོལ་བའི་བདུད་རྣམས་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་དགུ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་གང་ན་བ་དེར་ལམ་མཉམ་པ་ཉིད་ནས་འགྲོའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ལ་བྲལ་འབྲས་བྱང་ཆུབ། བྲལ་བྱེད་མཐོང་ལམ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ། བྱང་ཆུབ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་བྱེད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གསུམ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་གཞན་ལུང་སྟོན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུའམ། ལམ་རང་རིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པས་བསོད་ནམས་

༄༅། །མང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མཐོང་ལམ་རྣམས་སོ། །མདོར་ན། བྱང་སེམས་དེ་དག་ནི་དཀའ་བ་བགྱིད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན། དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤང་། དེ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མ་མེད་ངེས་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཟད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་འགག་གནས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་སྒོམ་ལམ་དུ་གཉིས་སྣང་རིམ་པས་འགགས་པས་ཆོས་སྐུ་རིམ་པ་རྫོགས་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ནད་ཀྱི་འཁྲུལ་བས་ཡུལ་དུང་ལ་སེར་པོར་མཐོང་ཞིང་། ནད་སངས་ན་དཀར་པོ་ཉིད་མཐོང་མོད། ཡུལ་དུང་སྟེང་དུ་སེར་པོ་ཟད་པ་དང་དཀར་པོ་གསར་སྐྱེས་མེད་པ་ལྟར། དྲི་མ་ཟད་པ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དཔེ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན། ཡུམ་ནི་མ་ཟད་མི་ཟད་ཟད་པར་མི་འགྱུར། ཞེས་སོ།། གཉིས་པ་ལ། དོགས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མ་བདེན་དངོས་ཞིག་གཉེན་པོ་གསར་སྐྱེ་ཞིག་གིས་བཅོམ་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་སྙམ་དུ་དངོས་སྨྲ་བའི་བློ་ལ་འཆར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲི་མ་འགོག་པའི་རྩོལ་བ་མེད་པའི་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ལ་རང་ངོ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ནི། སྤང་བྱ་རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད་པར་བྱས་ཤིང་གསར་དུ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་སད་པ་ན་རྨི་ལམ་མི་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་མདོར། ཟད་པ་གཉེན་པོས་ཟད་པ་མིན། །རྫོགས་ནས་ཟད་པས་དེ་

ཕྱིར་ཟད། །ཅེས་སོ། །རྒྱུད་བླར་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྔར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པར་འདོད་ལ། རང་ལུགས་ཤེས་བྱ་ཁས་ལེན་ལ་ཡང་རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་ཡང་བཞེད་པ་གང་འགལ་བར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བསྐྱེས་ཞེས་ཐུགས་ཁྲེལ་བའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། བདེན་གྲུབ་ཡིན་ན་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། རྩ་ཤེར། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། ཐེག་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་རིམ་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྟ་བ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོའི་སྟེང་གི་བདག་འཛིན་དང་བྲལ་བས་ཉོན་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་མེད་པར་རྟོགས་པས་གཟུང་འཛིན་རགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཉིས་ཞེན་མཐའ་དག་འགོག་ཅིང་བསྒོམས་པས་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཡང་ནུབ་པར་འགྱུར་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །མཐའ་བཞི་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་བ། །དེ་ནི་དབུ་མ་པ་ཡི་རིགས། །ཅེས་སོ། །འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐལ་རང་གི་དབུ་མ་རང་སྟོང་སྨྲ་བ་དག་གིས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཛིན་པ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་བཤད་དོ། །དེ་དག་གང་དུ་གཟུང་ཡང་གཉིས་འཛིན་ལས་མ་འདས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར། ཇེ་བཙུན་དང་ཐོགས་མེད་མཆེད་རང་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ནི།

༄༅། །དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་སྣང་གི་ཡུལ་དུ་མི་འོང་བས་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་བྱུང་དོགས་མེད་ཀྱི། གཞུང་འདིས་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་སོགས་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་ངོ་སྤྲོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་བླ་ར། སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་པ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྙིང་པོ་དག་པ་གཞན་དབང་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱི། འོ་ན་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་རང་སེམས་ཉིད་ལ་རང་གིས་ཡང་དག་པར་ལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་མོ།། དེ་ཚེ་གཉིས་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཞུབ་ནས་བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོ་རྒྱུད་པར། སྐྱེ་མེད་ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་འདི་ཤེས་ཏེ། །ཉི་མ་སྤྲིན་མེད། །ཅེས་སོ། །ལང་ཀ་ཤེགས་ལས། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མི་རྟོག་གོ།། །སྣང་བ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདའ་བར་བྱེད། །ཡང་དག་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སྣང་བ་མེད་ལས་འདའ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ།། །གཉིས་པ་བྲལ་བྱེད་མཐོང་ལམ་ཉིད་བཤད་པ་ལ། སྤང་གཉེན་དངོས་བར་ཆད་མེད་ལམ། གཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ། ཐག་སྲིང་པའི་གཉེན་པོ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་སྤངས་རྣམ་པར་སུན་དབྱུང་ནས། ས་བོན་སྤོང་བྱེད་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེར་ནི། རང་རང་མ་

གཏོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་བཞི་ཡིས་བསྡུས་པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །མདོར་ན། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་ལྔ་ཡོངས་སུ་འཛིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་མཐུན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འགོག་པའི་བར་འགོག་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་ཏེ་སྐྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །མདོར་ན། སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་དང་། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོ་སོར་རྟོག་གོ །ཞེས་སོ། །འདིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དབྱེ་གཞི༔ སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་མཐོང་མེད་མཐོང་བ། །འདི་འདྲའི་མུན་ནག་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱཱ། །ཞེས་པའི་གཉིས་སྣང་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །འདི་ནི་འཁོར་བ་སྟེ་ཡེ་ནས་མེད་པས་ཐོག་མཐའ་གང་ཡང་དོན་ལ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ། ཐོག་མེད་གྱུར་ཀྱང་མཐའ་མ་དང་ལྡན་པ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། གཉིས་པ་ནི། རྐྱེན་ལ་རྟེན་ཅིང་རྒྱུ་འབྲས་མ་འཆོལ་བར་འབྱུང་བའོ། །གསུམ་པ་ལ་སོ་སོར་དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཁྲུལ་ངོར་རྒྱུ་འབྲས་མི་ཟད་པར་འཁོར་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ། མཐོང་སྤངས་དང་སྒོམ་སྤངས་གཉིས། དང་པོ་བདེན་པ་ལ་རྨོངས་པ་སྟེ་དྲུག་ཡིད་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་

༄༅། །འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་དང་དྲུག་ཡིད་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལའང་བདེན་པ་ལ་རྨོངས་པ་དང་ཡུལ་ལ་རྨོངས་པ་གཉིས། དེ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། དེས་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་སློང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་ནི་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ནི་ལས་དེའི་ས་བོན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གནས་པ་དང་དེ་འབྲས་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སོ། །མིང་གཟུགས་ནི་དེ་ནས་ཕུང་པོ་གཞན་བཞི་འགྲུབ་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་དེ་རྣམས་སོ་སོར་དོད་པའོ། །རེག་པ་ནི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་གཅོད་པ་སྟེ་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་རེག་དྲུག་གོ། །ཚོར་བ་ནི་རེག་པ་ལ་སིམ་གདུང་བར་མར་མྱོང་བ་སྟེ་ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོར་གཉིས་སོ། །སྲེད་པ་ནི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལ་བླང་དོར་དུ་ཆགས་པ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་ལ་སྲེད་པ་གསུམ་མོ། །ལེན་པ་ནི་དེ་དག་འཚོལ་བ་ལ་འདུན་པ་སྟེ། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་ལོག་རེ་གཉིས་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་རློམ་པ་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་ཉེར་ལེན་བཞིའོ། །སྲིད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ལས་ཀྱི་ས་བོན་སད་ནས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་སྲིད་འཆི་སྲིད་བར་སྲིད་བཞིའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་ཡང་སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་པ་ནས་ཚོར་བའི་བར་ཏེ་སྒོང་མངལ་དྲོད་གཤེར་རྫུས་སྐྱེས་བཞིའོ། །རྒ་ཤི་ནི་ཚེ་དབང་པོ་གཟུགས་སྟོབས་དྲན་པ་ཤེས་རབ་བདེ་བ་འགྱུར་བ་དང་དུས་དང་དུས་མིན་དུ་ཤི་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་འགག་པ་ནས་རྒ་ཤི་འགགས་པའི་བར་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་

ད་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་དང་པོ་གཉིས་ཚེ་སྔོན། ཐ་མ་གཉིས་ཚེ་ཕྱི་མ། ལྷག་མ་རྣམས་ད་ལྟར་གྱི་སྐབས་ཡིན་ལ། བསྡུ་ན། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་ལ། གཉེན་པོའི་སྒོམ་ལམ། སྤང་བྱ་རྟོག་པ། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉེན་པོ་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྙོམས་འཇུག དེས་སྤང་བྱ་སྦྱོར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒོམ་སྤངས་ཀྱི་ས་བོན་མགོ་གནོན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་སེངྒེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པ་སྔོན་དུ་སོང་ནས། དྲངས་འབྱིན་བྱེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དངོས་གཞི་ཐོད་རྒལ་ལ་ཀྲུང་དུ་ནི་སྒོམ་ཚུལ་སེངྒེ་རྣམ་བསྒྲིངས་དང་འདྲ་ལ། འཕྲེང་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པར་འཇུག་དེ་ནས་གཉིས་པར་ཏེ་དེ་ལྟར་མཐར་གནས་བརྒྱད་དང་འགོག་པ་སྤེལ་ཞིང་འགོག་པ་ལས་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཀྱིས་ལྡང་ཞིང་ལངས་རྗེས་སུ་མཉམ་བཞག་ལས་སད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་སེམས་ཐ་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་གནས་བཅུ་བདུན། ཆེན་པོ་ནི་སྔར་འགོག་པར་ཞུགས་དེ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་དེ་ནས་སྲིད་རྩེ་ཡང་ལངས་དེ་ལྟར་སྙོམས་འཇུག་དགུ་དང་རྗེས་ཐོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་སྤེལ་བ་བཅོ་བརྒྱད། ཡར་འོང་ཕྱེ་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གོ། །ཐོད་རྒལ་ཆུང་འཕྲེང་ཆེན་པོ་རེ་རེ་ཡང་ནང་གསེས་ཆུང་འཕྲེང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་ཕྱེ་བ་ནི་ས་རེ་རེའོ། །དེའི་སྦྱོར་བ་སེངྒེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་གྲངས་མཉམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྙོམས་འཇུག་དེ་དག་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ནི་སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གློ་བུར་རྣམ་དག་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་སྣང་ཅན་དང་རེས་

༄༅། །བསྐྱེད་པའི་གཟུང་འཛིན་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་པ་ཅི་རིགས་ཡུལ་གྱིས་དགུ་མཚན་བཞིར་ཕྱེ་བའི་རེ་རེ་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུ། དེ་རེ་རེར་ཡང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་རྣམས་སྤྱོང་ངོ་། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། ཐོད་རྒལ་ཆུང་ངུ་ནི་འགོག་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུར། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡར་སོང་དང་ཕྱིར་འོངས་ནས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་གཞག་མིན་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་མཚམས་གཟུང་ཅན་ཏེ། ཐོད་རྒལ་དུ་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་མཐར་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་ལ་རྗེས་ཐོབ་དང་སྤྲེལ་ཏེ་རྒལ་ནས་འགོག་པར་འཇུག་པ་དེའི་བར་དུ་མཉམ་རྗེས་མི་འདྲ་བ་སྤྲེལ་བར་འགྲོ་བའོ། །འབྲིང་ནི་གཞུང་གིས་མ་བསྟན་ནོ། །མདོར་ནི། ཐོད་རྒལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཇུག་ལྡོག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མདོར་བསྡུས་དང་ཆོས་ཅན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པ་དང་ཡུལ་ལ་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཏང་བས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ཡང་སློབ་མ་རྣམས་མ་བཏང་བས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་ཡུམ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་འཛིན་ལས་ཟློག་སྟེ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་རྟོག་པ་གསུམ་དང་འཕགས་པའི་ལམ་ནི་མོས་སྤྱོད་མ་དག་ས་དག་ས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་བྱར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དགུ་ནི། གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་གཅིག་སྟེ། ཡུམ་ལ་སྦྱོར་བའི་དུས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་དང་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནོ། །

མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡུམ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་ཅན་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་སྒོམ་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བམ་སྙམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་མེད་པས་ཐོབ་བམ་སྙམ་པ་དང་། དེ་དག་ལས་ནི་ལྡོག་པ་སྒོམས་ཀྱང་བསྒོམས་ལ་མ་བསྒོམས་ཀྱང་མ་བསྒོམས་པས་ཐོབ་བམ་སྙམ་པ་དང་སྒོམས་པ་ཡང་མིན། མི་སྒོམ་པ་ཡང་མིན་པས་ཐོབ་བམ་སྙམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་འཁྲབ་ལ་སྐྱོན་ཅན་དུ་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་ནི། སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅིནས་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་རྒྱུ་བ་དེ་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱད་སྒྲུབ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཏགས་པ་དང་འདོགས་པའི་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཆོས་བདག་གི་གདགས་གཞི་སེམས་ཅན་རྣམ་ཤེས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དང་དེ་ལ་སྣང་བའི་ཆོས་རྣམས་བཏགས་པ་དང་སྟོང་ཉིད་མིན་པར་ཀུན་རྫོབ་སྣང་ཙམ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ཉིད་དང་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་དངོས་པོར་འདུ་བྱེད་པའི་ཞེན་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་སོ་སོར་ཞེན་པ་དང་

༄༅། །ཡུམ་ལ་མི་གཞོལ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་ནི་དགག་པ་ཡིན་པ་དང་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པས་སྦྱིན་སོགས་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འཁྲུགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་འཛིན་རྟོག་དང་པོར་དེ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་མི་དམིགས་ན་ཇི་ལྟར་གདགས་པར་བྱ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་བཏགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཆོས་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་འདོགས་པ་དེའི་གཞིའམ་རྒྱུའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྒོམ་ལམ་དེའི་རྣམ་པར་འཇོམས་པས་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་ལམ་དང་སྤང་བྱར་འབྲེལ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛིན་རྟོག་རྫས་ལས་གཞན་རྣམ་པ་དགུ་འཆད་དེ་ཞེས་མགོ་འདྲེན་པའོ། །དགུ་ནི་ཡུལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་སྤངས་པའི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ནི་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ཐེག་གསུམ་གྱི་ཞི་བའི་ལམ་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་ཡུམ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་སྤངས་རྟོགས་མི་མཉམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་བཞི་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟད་སྐྱེ་མེད་པ་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འཛིན་རྟོག་མཐའ་མར་བཞེད་དོ། །རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནི། ཡམས་ནད་དང་འདྲ་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་འདི་རྣམས་སྨན་དང་འདྲ་བའི་སྤྲོས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟད་པར་བྱས་ནས་སྤངས་པ་དེ་ནི་ནད་ཀྱི་ངལ་དུབ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་དེ་ལས་གྲོལ་བས་དབུགས་ཕྱིན་ཞིང་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལྟར་དུ་འགྱུར་

པས་དེ་ལྟའི་བྱང་སེམས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཚོགས་ཟད་མེད་ཀུན་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་ཆུ་བོ་འབབ་པ་བཞིན་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་ཞིང་དེར་མ་ཟད་འབྲས་བུ་ཀང་གཉིས་ཀྱི་མཆོག་ཐོབ་པ་དག་གིས་མཛེས་ཤིང་དཔའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་དེ་ནི་མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱའོ། །མདོ་ནི། ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྩེ་སྦྱོར་ལ། བར་ཆད་མེད་རྩེ་དངོས། ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམས་ལ་ཀླན་ཀ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་ས་བོན་ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཞོམ་བྱེད་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དཔེས་བསྟན་པ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་ལྡན་ཚོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ས་སྐྱོན་མེད་པ་ས་དང་པོ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ཞེས་དཔེར་མཛད་ནས་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསྒྲུབས་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་ན་སྒྲིབ་པས་ཆོད་པ་མེད་དེ་དེའི་ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་

༄༅། །གཞན། གཞུང་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་ལེན་ཅིང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རང་ལས་གཞན་པ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་རྒྱུ། ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་ལྟ་བུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། སྔར་བྱུང་རང་རིགས་དང་ས་མཚུངས་ལྟ་བུའི་འདྲ་བ་བསྐྱེད་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ། གཙོ་སེམས་དང་རང་འཁོར་སེམས་བྱུང་ཕན་ཚུན་ཕན་འདོགས་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཕྱི་མ་རྣམས་རང་སའི་ཀུན་འགྲོ་སྔ་མས་བསྐྱེད་པ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་སྟེ་དྲུག་གོ །རྐྱེན་ནི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱུ་ཐ་མ་ལྔ་རྒྱུའི་རྐྱེན། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ནི་ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན། བྱེད་རྒྱུ་ནི་བདག་རྐྱེན་ཏེ་བཞིའོ། །དེས་ན་འཇིམ་པས་བུམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་རྒྱུ་རྐྱེན་མཚུངས་པའང་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་འདིའི་དམིགས་པ་ནི། སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། བདག་པོ་ནི་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་བམ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད་ལ་རྣམ་པ་ནི་སྤྲོས་མཚན་ཞི་བ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བཞག་པ་སྟེ་དོན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་སོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ།།

ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ། ལོག་རྟོག་འབྱུང་ཚུལ། དེ་བསལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡུམ་གསུངས་པ་འདི་ལ་ནི། དེ་ཁོན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟེན་

འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་ཟད་མེད་དུ་འཆར་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་བློར་མི་ཤོང་བའི་རྟོག་གེ་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་ན། ལམ་གྱིས་དམིགས་པ་ནས་ཡུམ་སྒོམ་པའི་བར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བརྒྱུད་མར་རྩོལ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར། རབ་འབྱོར་གྱིས་དྲི་བའི་སྐབས་ཀླན་ཀ་བཅུ་དྲུག་དང་། སྟོན་པས་དེ་དག་གི་ལན་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཚེ་དངོས་སུ་རྩོལ་བ་མེད་ཀྱང་དོགས་སློང་ས་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཁྲུལ་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཕགས་ཆེན་གྱི་གཉམ་བཞག་གི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་འཐད་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེའི་ནི་ངོ་བོ་དངོས་མེད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གཟུང་བ་འཐད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤིས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དེས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཐད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་ཐབས་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཐད་པ་དང་། དེ་ནི་རྩ་ཤེར། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྦྱོར་བ་འཐད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ལ་སློབ་པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྟེ་གསུམ་པོ་འཐད་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཐབས་མཁས་དང་བཅས་པ་འཐད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་རྣམས་མེད་ངེས་སུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་འཐད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་གཟུང་

༄༅། །ཡང་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་འཐད་པ་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བཅས་འཐད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བླང་དོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་འཐད་པ་དང་། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་འཐད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་འཐད་པ་དང་ནི་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་སྒོམ་པ་འཐད་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་འཁྲུལ་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ལོག་ལྟ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསལ་བ་དག་ཏུ་བཞེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།གསུམ་པ་དེ་དག་གོ་རིམ་དུ་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ། འབྲེལ་བ་བཀོད་པ། མངོན་རྟོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། ཇི་ལྟར་ཚེས་པའི་ཟླ་བ་ནི། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ས་ལ་བཞུགས་རྣམས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་བསལ་བའི་མཐར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན། གཉིས་པ་ལ། སྤྱོད་པ་བསོད་ནམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཕྱིན་དྲུག ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་དྲན་དྲུག ལྟ་བ་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་སྒོམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་བར་དག་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ནི་ངོ་བོ་ལྟ

བར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་སྤྱོད་སྒོམ་གང་ལ་ཡང་ངེས་ཟིན་དགོས་པས་གང་དུ་ཡང་བསྡུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཆོས་དང་། བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་དང་ལྷར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པས་དྲན་ཞིང་སྒོམ་པ་སྟེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན། སྦྱིན་ཚུལ་གཉིས་ཕྱིན་དྲུག་གི་གཞིར་བཟུང་ལྷ་ལ་དཔང་པོར་བྱས་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་བསྡུས་སྒོམ་གྱི་ངོ་བོ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཚན་འཛིན་གྱི་དངོས་པོས་གོས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ། དེ་དག་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་བྱ་བ་སྟེ་སྦྱོར་བར་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། མཐར་གྱི་བྱ་བ་དང་། མཐར་གྱི་བསླབ་པ་དང་། མཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཙམ་མོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་དྲུག་པའི་འགྲེལ་བའོ།།

།།བཞི་པ་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་འབྲེལ་བཀོད་པ། མངོན་རྟོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྡུས་སྒོམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་བསལ་བས་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཕྱིན་དྲུག་མི་དམིགས་པར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་གསུང་པ་ལས་འཕྲོས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་བཞིན་པ་རྣམ་སྨིན་མིན་པ། དེ་དང་བྲལ་ནས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཁ་མ་རྣམ་པར་སྨིན་པ། མཚན་ཉིད་མིན་པ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་ཚུལ་

༄༅། །ཁྲིམས་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རེ་རེས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ནམ་མཁའ་གང་བ་ཀུན་བསྡུས་པས་གཅིག་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཚུངས་པར་ཐུབ་པ་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་རྟོགས་པ་ཡིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་འདི་ནི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། །གཅིག་རྟོགས་པས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུས་ཟོ་ཆུན་རྒྱུན། །རྡོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། །ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགུལ་བ་ལྟར། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དུས་གང་གི་ཚེ་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་བཟོད་ནས་དྲི་མས་མ་གོས་མོད། དེ་ལྟ་ན་འང་མ་རིག་པས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསླད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་མ་མཐོང་ལ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དྲི་མ་ཡང་བཅོམ་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཚུལ་དུ། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཤིང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེའི་ཚེ་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་གཅིག་ནི་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ནམ་ཞིག་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རྫོགས་ཤིང་གསལ། །ཞེས་སོ། །མདོར་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སློབ་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ། ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།

ཡུམ་ལས་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཤུགས་འབྱུང་དུ་འབྱུང་བས་མཉམ་བཞག་དེའི་ཚེ་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀུན་ཀྱང་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་བར་གནས་ནས་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །མདོར་ན། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གནས་ཤིང་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དཔེར་ན་ཡུལ་རྨི་ལམ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་ནི་ཡུལ་ཅན་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་འབྱུང་བ་ལྟར་མ་རིག་གཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་། གཉིད་སད་པ་ན་རྨི་ལམ་དང་དེ་མཐོང་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་བ་ལྟར། མ་རིག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སངས་ན་ཆོས་རྣམས་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་མི་མཐོང་བར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་དག་པ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བའོ། །མདོར་ན། ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་རྨི་ལམ་མི་མཐོང་རྨི་ལམ་མཐོང་བ་མི་མཐོང་། ཞེས་སོ། །འདི་རྣམས་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་ལ་ནུས་པ་སོ་སོའི་ཆ་ཡོད་པས་ཕྱེ་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ་ལ་འབྲེལ་བརྗོད་པ། དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་སྦྱོར་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རྣམ་པ་རྣམས་ཇེ་གསལ་དུ་གྱུར་ཏེ་རང་འོད་ཀྱིས་རང་གི་མུན་པ་བསལ་བ་ལྟར་སྐྱེ་བ་

༄༅། །མེད་པ་གསུམ་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཞི་པའི་མདོ་ལས་འཕྲོས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐུའམ་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག དེས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཡུམ་ཆེན་མོ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དེ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རྟེན་འབྲེལ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་འཆར་བས། རྟོགས་ནས་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཆོས་སྐུའམ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སྟེ་དབྱེ་གཞིའོ། །དེ་ལ་གདོད་ནས་དྲི་མས་གོས་མ་མྱོང་བ་འོད་གསལ་བའི་ཆ་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལོངས་སྐུའོ། །དེའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་ཆེན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་ཁྱབ་པའི་ཆ་ནི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་འཆར་བའི་ཆ་ནས་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆ་ནས་བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །དེས་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་བྲལ་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་དེ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲིན་བསལ་བས་ཉི་འོད་འབྱུང་ཡང་སྤྲིན་ཉི་འོད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་རང་གི་གནས་ཚུལ་ལས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྐུ་དང་གསུང་དབྱངས་མཛད་པ་རྣམས་ནི་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆ་གདུལ་བྱ་རང་རྒྱུད་གཉིས་སྣང་གི་ཆས་བསྡུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དོན་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོར་མཉམ་གཞག་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་གཉིས་

སྣང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་མི་སྣང་ངོ་། །དཔེར་ན་རབ་རིབ་བྲལ་ན་སྐྲ་ཤད་མི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོད་ངེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དེ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དག །བློ་གྲོས་མིག་ནི་བྱེ་གྱུར་ཅིང་། །མི་ཤེས་གཉིད་དང་བྲལ་གྱུར་ནས༔ ༔སད་པའི་ཚེ་ན་མི་གཟིགས་སོ། །སྣང་ཚུལ་མཁྱེན་པ་ནི། སྣང་ཚུལ་ཉིད་དེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྟུས་པ་གཟུགས་སྐུར་སྣང་བ་དང་ཆོས་གསུང་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ། ཕྲིན་ལས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ནི། དེ་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ངང་གིས་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་ཆ་དང་། དེ་ལྟར་ནས་དྲི་མས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་གཅིག་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་དོན་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞིག་གོ །མདོ་ནི། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་སོ་སོར་བཤད། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ། ཁྱབ་པ་དང་རྟག་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞེ་ན། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པས་ཅུང་ཟད་བྲལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་དབྱེ་བས་བྱང་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་སྐུའི་བར་རྣམས་བསྟན་པ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་

༄༅། །མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱིས་ནི། །སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་རྣམས་བསྟན་ཟིན་ལ། འབྱུང་བ་བཞི་ཁ་དོག་བཞི་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ལ། །རྟེན། སྙོམ་ཚུལ། སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་སྙོམ་ཚུལ། ས་ལ་དམིགས་རྟེན་མ་གསུངས་ལ། གཞན་སྟོད་ཆུས་བཀང་བ་མེ་འབར་བ་རླུང་ལུས་ལ་ཕོག་པ་ཚོན་སྔོ་སེར་དམར་དཀར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོ་གང་ངམ་སོར་བཞི་པའི་བྱུག་པ་མར་མེའི་འོད་རྩིག་ངོས་ལ་ཕོག་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་གི་མིང་ས་སོགས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དེ་དང་དེས་ཆོས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་བསྒོམ་ཞིང་དེ་བརྟན་པའི་མཚན་མར་ནམ་མཁར་གནས་པའི་ནོར་བུའི་རླུང་གཡབ་དང་གླ་བ་དམར་པོ་ལྟ་བུ་དང་འདུག་པ་ལྟར་མི་གཡོ་བ་དང་དམིགས་རྟེན་ཁ་དོག་དེ་རྣམས་ནམ་མཁར་འཕགས་ནས་ནོར་བུའི་རླུང་ཡབ་ལྟར་མཁར་སྣང་བ་དང་བུག་བསྐྱེད་ནས་ནམ་མཁའ་ལྟར་འཕེལ་བ་དང་རབ་ཏུ་དང་བས་ཕྱོགས་ཀུན་སྣང་བ་འདྲ་བ་རྣམས་འགྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །ཆུ་ལྦུ་བ་ཅན་མེ་དུ་བ་ཅན་རླུང་རླངས་པ་ཅན་སྔོ་སོགས་བཞི་ལ་མེ་ཏོག་གེ་སར་དང་སྔོང་བུ་མེད་པ་ལྟ་བུ། བུག་བསྐྱེད་མི་ནུས་པ་ཐོགས་བཅས་སུ་སྣང་བ་ནི་མི་འགྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །ཕྱིས་གོམས་ནས་སོ་སོར་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་མོད་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཅིག་ནས་མང་པོ་སོགས་དང་ཆུ་དང་ནམ་མཁར་གོམ་པ་འདོར་བ་དང་སར་འཛུལ་བ་དང་མི་སྣང་བ་དང་རླུང་ལྟར་མགྱོགས་པ་དང་པདྨ་སོགས་ཀྱི་ས་གཞིར་བསྒྱུར་བ་དང་རྩིག་པ་ལ་ཐོགས་མེད་འགྲོ་བ་དང་གཉིད་རྨུགས་

རྒྱང་རིང་དུ་ཐེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་མཐའ་ཡས་པར་སྤྲོ་བའོ། །ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། རང་ལ་གཟུགས་ལ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་ཆེན་པོ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན། བཟང་པོ་ལྷ་དང་ངན་པ་མི་ལ་བལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་གནན་ནས་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཤེས་ལྷག་མཐོང་གིས་མཐོང་བ་ནི་ཟིལ་གནོན་གཉིས། རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་བལྟ་བ་ཟིལ་གནོན་གཉིས་བཞི་པོ་འདི་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བའོ། །རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ཕྱིའི་གཟུགས་ཁ་དོག་ལྷན་སྐྱེས་སྔོན་པོ་དང་སྦྱར་བའི་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྔོན་པ་གཉིས་ཀར་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་བལྟ་ཞིང་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་སེར་དཀར་དམར་པོར་བལྟ་བ་ནི་ཟིལ་གནོན་བཞི་སྟེ་དབྱིབས་ཀྱི་བཞི་ཁ་དོག་གི་བཞིར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་། མདོར་ཁ་དོག་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དང་སྦྱར་བྱུང་གི་དཔེ་གཉིས་གཉིས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །སྒྲ་དོན་ནི་དབང་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའོ། །དེ་ནས། ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྨོན་མཁྱེན་དང་། །མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །ཞེན་པ་གནས་པ་གཏོང་བ་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་ལུས་ཡོངས་དག་དང་སྤྲུལ་བསྒྱུར་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་དམིགས་པ་ཡོངས་དག་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་ཐུགས་ཡོངས་དག་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་མཁྱེན་པ་ཡོངས་དག་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་གཞི་དང་། ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་བསྐལ་པའི་བར་དུ་གནས་ནུས་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་ནུས་པ་དང་ཡོ་བྱད་ནོར་གྱི་ཆར་འབེབས་

༄༅། །ནུས་པ་དང་ཁམས་གོང་ན་སྐྱོང་འགྱུར་ལས་འདོད་པར་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བསམ་གཏན་ལས་མ་ཉམས་པར་འདོད་པར་སྐྱེ་ནུས་པ་ལྟ་བུ་དང་ས་ཆུར་ཆུ་སར་སོགས་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྱུར་ནུས་པ་དང་། གཞན་དོན་ཟད་པ་མེད་པའི་སྨོན་ལམ་འགྲུབ་པ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་དཔག་མེད་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཕྱིར་སྟོན་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བསམ་པ་དང་འཚམ་པར་ཆོས་སྟོན་པ་སྟེ་དབང་བཅུ་དང་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པས་གཞན་ལ་བཅབ་དགོས་མི་འབྱུང་བས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་བཀྲུང་ནས་གསུང་བ་ནི་བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་གུས་མ་གུས་ཆ་མཉམ་ཅན་གསུམ་ལ་ཆགས་སྡང་ཆ་མཉམ་གྱི་གཡེང་བ་གསུམ་མི་མངའ་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུས་ཡོལ་གྱི་བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་མཛད་པ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པས་རྒྱུ་བ་དང་གནས་པ་ནམ་དུ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་སྤྱོད་པ་ལུས་ངག་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། སུདར་སུཀུད་ཅེས་ཉིན་མཚན་ལན་དྲུག་ཏུ་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་གཟིགས་པ་དང་། ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། །སྐུ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་ནས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་༔ དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་དང་། ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ལྷ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་སྤོང་བ་ཙམ་དང་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། མི་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་མང་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཉིད་དང་གྲོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཕེབས་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྒྱུན་གཅོད་པའི་མཐུ་ཡོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའོ། །ཡང་ཉན་རང་གི་སྨོན་གནས་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་གང་རུང་ཞིག་ཤེས་པར་སྨོན་ནས་སྨོན་ལམ་རྫོན་དུ་སོང་བ་ལས་སྨོན་པའི་གནས་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི། གཟོད་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་རྟག་ཏུ་མཉམ་བཞག་ལ་གནས་པ་དང་། དེའི་ངང་ལས་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་དྲི་བ་ཀུན་གྱི་ལན་འདེབས་ནུས་པར་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་ཡེ་གདོད་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བཞུགས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྣང་བ་ཅི། གཞན་དོན་མི་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དྲི་མ་གློ་བུར་བར་ཤེས་ནས་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་རྒྱུ་ནི། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་གྱུར་པ་ནས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ན་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལ་འདུལ་བྱེད་གང་དང་ནི་གང་གི་ཚེ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱ་བས་དྲི་མ་བསལ་ཞིང་རྟོགས་པ་འཕེལ་བའི་སྟོནས་ཕན་པར་གྱུར་པ་ན་གདུལ་བྱ་དེའི་དག་སྣང་དང་འཚམ་པར་དེ་ལ་དེ་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ལྷའི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་ཕབ་པས། ས་བོན་ནུས་ལྡན་ལས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཀྱང་།

༄༅། །ས་བོན་རུལ་པ་ལྟ་བུའི་མི་རུང་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་དུས་གསུམ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསྒྲིབས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་མི་སྐྱོང་ཞིང་མི་འཐོབ་བོ། །དེས་ན་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བས་ཆོས་སྐུ་ཁྱབ་རྟག་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷའི་ཆར་དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཁྱབ་པར་ངེས་པར་བརྗོད། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།། ཅེས་རྒྱུད་བླ་མར་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན། །གཉིས་པ་ལོངས་སྐུ་ལ་བརྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་རང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་དཔེའི་བར་ལ༔ ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་དེ་ལས་དམན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་རགས་པའི་མཚན་དཔེ་སྣང་བའོ། །དེས་ན་གཞན་སྣང་གི་ལོངས་སྐུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནའི་ཆོས་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད་དོ། །མདོར་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན། དཔེ་བྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་མཚན་རང་གི་གནས་ཚུལ་དང་ཕྲ་ལྷས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏེ། སྟོན་བླ་མ་བསུ་སྐྱེལ་དང་ཆོས་ཉན་ལ་བསྙེན་པ་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐོར་སྣང་བྱས་པའི་རྒྱུས་ཕྱག་ཞབས་ལ་རྩིབས་སྟོང་ལྡན་པའི་འཁོར་ལོ་བ་སོ་ལ་བཀོད་པ་འདྲ་བས་མཚན་པ་དང་དེ་ནི་འཁོར་ཤིན་ཏུ་མངའ་བའི་ཕྲ་ལྷས་སོ། །དེ་བཞིན་སྦྱར་ནས།

དམ་བཅའ་བརྟན་པས་རུས་སྦལ་གྱི་ལྟོ་བ་ལྟར་ཞབས་མཐིལ་གཉམ་པ་ནི་མི་གཡོ་བའི་དང་། བསྡུ་བ་བཞིར་གོམས་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོའི་བར་སོར་གདུབ་བཞིན་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་བྱ་ངང་པའི་ལྟ་བུ་ནི་འཁོར་མྱུར་དུ་འདུ་བའི་དང་། བཟའ་བཏུང་ཞིམ་ལ་མང་བ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པས་ཕྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་། འདིའི་རྒྱུ་ནི་ཞབས་མཐིལ་གཉིས་ཕྱག་མཐིལ་གཉིས་ཕྲག་པ་གཉིས་ལྟག་པ་སྟེ་བདུན་པོ་དག་ཏུ་ཀྱོང་མེད་པར་གཞན་དང་མཉམ་པས་མཐོ་བ་དེ་གཉིས་ནི་བཟའ་བཅའ་དང་བཏུང་བ་ཉམས་སུ་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ལྟས་དང་། བཅིངས་པ་བཀྲོལ་བས་སོར་མོ་རིང་བ་ཞབས་མཐིལ་གྱི་དཀྱུས་དང་མཐོ་མཉམ་པ་དང་། སྲོག་བསྐྱབས་པས་རྟིང་པ་ཡངས་པ་ཞབས་བཞི་ཆ་ཕྱིར་འཕགས་པ་དང་། སྲོག་གཅོད་སྤངས་པས་སྐུའི་རིང་ཐུང་ལ་མི་ཕལ་པའི་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པས་བྱིན་ལས་ཁྲུ་བདུན་གྱི་ཆེ་ཞིང་དགྱེ་སྒྲུར་མ་སོང་བས་དྲང་བ་དང་གསུམ་ནི་སྐུ་ཚེ་རིང་བའི་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་བླངས་པས་ཞབས་པུས་མོའི་ལྷང་དང་ལོང་བུ་ཕྱིར་འབུར་བ་མི་མངོན་པ་དང་། དགེ་བ་བླངས་པ་ཆེར་སྤེལ་བས་སྐུའི་སྤུ་ནི་གྱེན་དུ་རྩེ་མོ་ཕྱོགས་པ་དང་གཉིས་ནི་མི་མཉམ་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དང་། རིག་པ་དང་བཟོའི་ལས་རང་གིས་བླངས་ཤིང་གཞན་ལ་སྦྱིན་པས་བྱིན་པ་འཚམ་ལ་ཟླུམ་པ་རི་དྭགས་ཨེ་ཎ་ཡ་སྟེ་ཤ་བའི་བྱིན་པ་འདྲ་བ་ནི་མྱུར་དུ་འཛིན་པའི་དང་། སེར་སྣ་མ་བྱས་པས་མ་བཏུད་པར་ཕྱག་མཐིལ་པུས་མོའི་ལྷང་ངར་སླེབ་པས་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་ནི་ཡོ་བྱད་མང་བ་དང་ལྡན་པའི་དང་། མཛའ་བ་མ་ཕྱེ་བ་དང་གཞན་ཚངས་སྤྱོད་ལ་བསྐུལ་ཞིང་གསང་ཚིག་བསྲུངས་པས་རྟ་ཅང་ཤེས་ལྟར་འདོམས

༄༅། །ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་མཚོག་ནི་བུ་མང་བའི་དང་། གཞན་ལ་གོས་སྙན་བྱིན་པས་ལྤགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟར་སྣུམ་པ་དང་། ཁང་པ་དང་ཡུལ་གནས་སྦྱིན་པས་ལྤགས་པ་སྐྱི་སྲབ་ལ་འཇམ་པ་དང་གཉིས་ནི་གོས་སྙན་ཁང་བཟང་གནས་བཟང་ཐོབ་པའི་དང་། འདུ་འཛི་སྤངས་པས་བ་སྤུ་ནི་བུ་ག་གཅིག་ན་གཉིས་མེད་པར་རེ་རེ་ནས་གཡས་འཁྱིལ་ལེགས་འཕྲུངས་དང་། མཁན་སློབ་ཕ་མ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བཀུར་བས་ཞལ་གྱི་སྨིན་མཚམས་སུ་སྤུ་དཀར་འཇམ་འོད་དང་ལྡན་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་གཡས་འཁྱིལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་གཉིས་ནི་མཉམ་པ་མེད་པའི་དང་། སྨོད་ལན་དུ་སྙན་པར་སྨྲས་པས་རོ་སྟོད་ཕྱལ་ཀ་ཆེ་བ་སེངྒེའི་འདྲ་བ་དང་། ལེགས་བཤད་མཐུན་པར་འཛིན་པས་འདོའི་དཔུང་པའི་མགོ་རྒྱས་ཤིང་ཟླུམ་པ་དང་གཉིས་ནི་ཐུབ་པ་མེད་པའི་དང་། ནད་པ་ལ་སྨན་དཔྱད་རིམ་གྲོ་བྱིན་པས་ཐལ་གོང་མགྲིན་པ་ཟླུམ་ཞིང་མཐོང་ག་རྒྱས་པ་དང་། འདི་ལ་རྩེ་དང་ཕན་པའི་ཟས་སྦྱིན་པས་ཕལ་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་ཡང་རོ་མཆོག་ཏུ་སྣང་བ་དང་གཉིས་ནི་ནད་ཉུང་བའི་དང་། གཞན་ལ་སྙིང་རྗེས་ཚལ་བྱིན་པས་སྐུ་ནི་རིང་དང་འདོམ་ཚད་སྙོམས་པས་ཤིང་ཉ་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བྱིན་པས་གཙུག་ཏོར་གཡས་འཁྱིལ་ཟླུམ་པོ་དབུའི་སྟེང་དུ་སོར་བཞི་ཙམ་འཕགས་པ་ལྡན་པ་དང་གཉིས་ནི་མངའ་ཐང་ཆེ་བའི་དང་། ཚིག་སྙན་ཅིང་འཇམ་པ་པོ་བཞིན་སྨྲས་པས་ལྗགས་ཀྱིས་སྐྲ་མཚམས་དང་སྙན་གྱི་བར་དུ་ཁེབས་པས་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གོ་བར་ཐོས་པས་གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟར་ནང་དུ་དེ་ལྟ་བར་ཕྱིར་ཐག་རིང་དུ་འང་ཐོས་པ་དང་གཉིས་ནི་ཡན་ལག་ལྔ

ལྡན་གྱི་གསུང་མངའ་བའི་དང་། ཡན་ལག་ལྔ་ནི། ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཉན་ན་དགའ་བ་དང་ཟབ་ཅིང་དབྱངས་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་དང་བཏང་མི་བྲ་བ་དང་མ་འཁྲུགས་ཤིང་གསལ་བའོ། །ཚིག་འཁྲུལ་སྤངས་པས་འགྲམ་པ་ཟླུམ་རྒྱས་སེངྒེའི་འདྲ་བ་ནི་ཚིག་ལ་ཀུན་གྱིས་ཉན་པའི་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བཀུར་བས་ཚེམས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་དང་། འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་ཚེམས་རིང་ཐུང་མེད་པར་ཚད་མཉམ་པ་གཉིས་ནི་འཁོར་སྔ་ནས་སོགས་པའི་དང་། བདེན་པའི་ཚིག་འབའ་ཞིག་སྨྲས་པས་ཚེམས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། ཕྲ་མ་སྤངས་པས་ཚེམས་གྲངས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚང་བ་དང་གཉིས་ནི་འཁོར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་དང་། བྱམས་པའི་མིག་གིས་བལྟས་པས་སྤྱན་དཀར་ནག་མ་འདྲེས་པ་ནག་པོའི་ས་ནི་མཐོན་མཐིང་འདྲ་བ་དང་། ཆགས་སྡང་རྨོངས་པ་མེད་པར་བལྟས་པས་སྤྱན་གྱི་རྫི་མ་མ་འདྲེས་པ་བ་ཁྱུ་མཆོག་གི་དང་འདྲ་བ་གཉིས་ནི་ཀུན་ནས་མཛེས་པའི་སྔ་ལྟས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། འདི་དག་སུམ་བཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན། །དེ་དག་གི་རྒྱུ་བསྟན་པ། འདི་ལ་མཚན་ནི་གང་གང་གི། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན། །དེ་དང་དེ་ནི་རབ་རྫོགས་པས། །མཚན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་འགྲུབ། །དེ་གང་ཞེ་ན། །བླ་མ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཡང་དག་བླངས་པ་བརྟན་པ་དང་། །བསྡུ་བ་བརྟེན་དང་གྱ་ནོམ་པའི། །དངོས་པོ་སྦྱིན་དང་བསད་བྱ་བ། ཐར་བར་བྱེད་དང་དགེ་བ་ནི། །ཡང་དག་བླངས་པ་སྤེལ་ལ་སོགས། །སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། །མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་བཀྲོལ་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་ལས་དབེན་པས་ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། ཕན་བདེའི་

༄༅། །ཐུགས་མངའ་བས་སེན་མོ་མདོག་སྣུམ་པ་དང་། རིགས་མཐོ་བས་སེན་མོ་མཐོ་བ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་པས་སོར་མོ་རྣམས་ཟླུམ་པ་དང་། དགེ་བ་ཚོགས་པས་སོར་མོ་རྒྱས་པ་དང་། དགེ་བ་གྲུབ་པས་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། འཚོ་བ་རབ་ཏུ་བསྡུངས་པས་རྩ་ལྦགས་པའི་ཕྱིར་མི་མངོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པས་རྩ་མདུད་པ་མེད་པ་དང་། དབེན་པའི་ཆོས་མངའ་བས་ལོང་བུ་ནང་དུ་འབུར་བ་མི་མངོན་པ་དང་། འགྲན་ཟླ་མེད་པས་ཞབས་གཉིས་རིང་ཐུང་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་མཉམ་པ་དང་། མིའི་སེངྒེ་ཡིན་པས་བརྗིད་པར་སེངྒེ་དང་། མིའི་གླང་ཆེན་ཡིན་པས་ཐད་ཀར་གླང་ཆེན་དང་། ནམ་མཁར་གཤེགས་པས་བྱ་ངང་པའི་དང་ནི་མིའི་ཁྱུ་མཆོག་ཡིན་པས་འཁོར་གྱི་སྣ་འདྲེན་པ་ཁྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་ཀྱིས་གཤེགས་པ་དང་། མཐུན་པའི་ལམ་མངའ་བས་གཡས་ཕྱོགས་ནས་འཁྱོན་ཞིང་གཡས་ནས་ལྡོག་པ་དང་། བལྟས་ན་མཛེས་པར་གཤེགས་པ་དང་། ཐུགས་མ་ཡོ་བས་སྐུ་དྲང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། དག་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པས་སྐུ་འཁྲིང་ལེགས་པ་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པས་སྐུ་དྲི་མེད་བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་དང་། གདུལ་བྱར་འཚམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་སྦོམ་ཕྲ་དང་སྐབས་ཕྱེད་པའི་རིམ་པར་འཚམ་པ་དང་། ཀུན་སྤྱོད་དག་པས་སྐུ་གཙང་བ་དང་། ཐུགས་འཇམ་པས་སྐུ་འཇམ་པ་རེག་ན་བདེ་བ་དང་། ཐུགས་དག་པས་སྐུ་དག་པ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་རྫོགས་པས་མཚན་སོ་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡངས་ཤིང་བཟང་བས་སྐུའི་ཁོ་ལག་ཁྱོན་ཆེ་བ་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ་དང་། ཐུགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པས་གོམ་པ་ཆེ་ཆུང་སྙོམས་པ་དང་། སྤྱན་གཉིས་ནི་གཟིགས་པ་དག་

པ་དང་། འཇམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་སྐུ་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། ཐུགས་མི་ཞུམ་པས་སྐུ་ཤ་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་སྐུ་ཤ་ཁེངས་ཏེ་རྒྱས་པ་དང་། ཡང་སྲིད་བཅོམ་པས་སྐུ་མི་སྨོད་པར་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པའི་སྐུ་ཉིད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པས་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་རིང་འོས་རིང་ཐུང་འོས་ཐུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་དང་། སྤྱན་ལ་རབ་རིབ་སོགས་གཟིགས་པར་སྒྲིབ་པ་མེད་ཅིང་མིག་རྣག་སོགས་མི་འབྱུང་བས་དག་པ་དང་། སློབ་མ་ཁྲིམས་ལྡན་འཁོར་བས་སྐུའི་ཕྱལ་ཟླུམ་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱོན་མེད་པས་རྐེད་སྐབས་ཕྱིན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པས་ཕྱལ་མ་སྙོངས་པ་རྒྱུ་ཧྲོངས་མིན་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ཟད་པ་མེད་པས་ཕྱལ་ལ་མཐོ་ཁྱོང་མེད་པ་ཕྱང་ངེ་བ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པས་ལྟེ་བའི་ཁུང་བུ་ནི་གཏིང་ཟབ་པ་དང་། གདམ་ངག་འཛིན་པའི་སློབ་མ་འདུ་བས་ལྟེ་བའི་རི་མོ་གཡས་ཕྱོགས་འཁྱིལ་བ་དང་། སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པའི་དགེ་འདུན་འདུ་བས་སྐུའི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ནས་ལྷ་ན་སྡུག་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་དང་། ཆོས་ནག་པོ་བྲལ་བས་སྐུ་ལ་ནི་སྨེ་བ་དང་ཤ་མཚན་གནག་བག་མེད་པ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་བདེ་བའི་ཆོས་སྟོན་པས་ཕྱག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་བསྟེན་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་ལ་སྣུམ་པའི་མདངས་ཡོད་པ་དང་། བརྟན་པར་བཞུགས་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་དང་། བསླབ་པ་ཕྲ་མོ་ནས་འཆའ་བས་ཞལ་སྒྲོས་ནི་ཧ་ཅང་མི་རིང་བ་དང་། གཟུགས་བརྙན་འཛིག་རྟེན་དུ་བཀྲི་བས་མཆུ་ནི་མེ་ཏོག་བིམ་པ་ལྟར་དམར་ཞིང་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དང་། ཚིག་འཇམ་པོས་འདུལ་བས་ལྗགས་བདེ་ཞིང་

༄༅། །གཉེན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཕྲ་བའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པས་ལྗགས་སྲབ་པ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བས་ལྗགས་དམར་བ་དང་། བསྙེངས་པ་མི་མངའ་བས་འབྲུག་གི་སྒྲ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཉིད་ལྡན་པ་དང་༔ འཇམ་པར་སྨྲ་བའི་སློབ་མ་མངའ་བས་གསུང་མཉེན་ཅིང་འཇམ་པ་དང་། སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལས་འདས་པས་མཆེ་བ་ཟླུམ་པ་དང་། གདུལ་དཀའ་འདུལ་བས་མཆེ་བ་རྣོ་བ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་དཀར་བས་མཆེ་བ་དཀར་བ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པས་མཆེ་བ་རིང་ཐུང་སོགས་མཉམ་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རིམ་གྱིས་སྟོན་པས་མཆེ་བའི་རྩེ་མོ་བྱིན་གྱི་ཕྲ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རི་བོ་ལ་གནས་པས་ཤངས་མཐོ་བ་དང་། འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་གཙང་མ་མངའ་བས་ཤངས་ལ་དྲི་མ་མེད་པས་མཆོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡངས་པ་མངའ་བས་སྤྱན་དཀྱུས་རིང་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་འདྲེན་པས་སྤྱན་གྱི་རྫི་མ་སྟུག་པ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ན་ཆུང་སོགས་དགའ་བར་བྱེད་པས་སྤྱན་དཀར་ནག་ཕྱེད་པ་པདྨའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་དང་། ཕྱི་རྗེས་སུ་གཟིགས་པས་སྨིན་མ་གཡས་གཡོན་འབྲེལ་བས་ཚུགས་རིང་བ་དང་། འཇམ་པོར་འདུལ་བས་སྨིན་མ་འཇམ་པ་དང་། དགེ་བའི་སྣུམ་དང་ལྡན་པས་སྨིན་མ་སྣུམ་པ་དང་། སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྨིན་མའི་སྤུ་ནི་རིང་ཐུང་སོགས་མཉམ་པ་དང་། གནོད་པ་བཟློག་པས་ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བས་སྙན་མཐོ་དམན་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པ་དང་། བསམ་པ་མ་ཉམས་པས་འདུལ་བས་སྙན་འོན་པ་སོགས་ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བས་སྐྲ་མཚམས་དོད་པ་ཉིད་དཔྲལ་བ་ལེགས་

པར་འབྱེས་པ་དང་། ཕས་རྒོལ་འདུལ་བས་དཔྲལ་བའི་དབྱེས་ཆེ་བ་དང་། སྨོན་ལམ་དམ་པ་རྫོགས་པས་དབུ་གདུགས་ལྟར་རྒྱས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་དཀའ་བ་ཟློག་པས་དབུ་ལ་སྐྲ་དཀར་མི་འབྱུང་ཞིང་བྱུང་བ་ལྟར་ཁ་དོག་གནག་པ་དང་། སྦྱང་བྱའི་བག་ཉལ་ཟད་པས་དབུ་སྐྲ་སྟུག་པ་དང་། ཐུགས་འཇམ་པོས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་སྐྲ་འཇམ་པ་དང་། ཐུགས་མ་འཁྲུགས་པས་སྐྲ་མ་འཛིངས་པ་དང་། བརླང་བའི་གསུང་དང་བྲལ་བས་སྐྲ་གྱེན་ལ་མ་བརྗེས་པ་མི་བཤོར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་སྤྱོས་བསྒྲུབས་པས་སྐྲའི་དྲི་ཞིམ་པས་སྐྱེས་བུའི་ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱག་ཞབས་ལ་དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་ནི་རྫས་བརྒྱད་དང་རི་མོ་གྲུ་བཞི་སོགས་ཡོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ནི། བཟོ་སྤྲུལ་སྐུ་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་པི་ཝང་མཁན་དུ་སྤྲུལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་པ་ནི་གཟིངས་ཟམ་པ་སྨན་འབྲས་བུ་འབབ་ཆུ་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་སྤྲུལ་པ་འབྱུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་ནི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་གིས་འདུལ་བའི་སྐུ་སྣ་ཚོགས་པས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་དག་ཅིག་ཅར་མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི་ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་འབྱུང་ངོ་། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཕྲིན་ལས་ལ་གནས་ཚུལ་གྱི་ཕྲིན་ལས་མདོར་བསྟན། སྣང་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་འདིའི་ལས་

༄༅། །རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་མཛད་པ་ཉེར་བདུན་ཏེ། ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་འདོད་ལྷ་རྣམས་འདོད་པར་ཞེན་པ་དང་ཚངས་པ་རྣམས་ལྟ་བ་ཞི་བ་རྩེ་གཅིག་ལམ་གྱི་ཉེན་ལ་འགོད་པ་དང་ནི། མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་བསྡུ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་དོར་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པ་དང་། བླང་བྱ་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་གཉིས་ནི་ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ལམ་ཚད་མེད་བཞིའི་དོན་དང་། ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དགེ་བཅུ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་བཞི་ནི་སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་ཟད་པ་གཅིག་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདར་བཏགས་པ་ཙམ་དང་། འཁོར་གསུམ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། ལུས་ཅན་གཞན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་ནུས་པ་དང་། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ནི། མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་བཟློག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལྟར་མཛད་པ་བཅུ་སྟོན་ནུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པར་སྦྱོང་ནུས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཞིང་འདིར་སངས་རྒྱས་འདི་ཞེས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཚད་མེད་སྒྲུབ་ནུས་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བསྟེན་པ་དང་སོགས་པས་བསྙེན་བཀུར་བགྱིད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་ནུས་པ་དང་། ཚེ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནུས་པའི་ཡན་ལག་རྫོགས་

པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་ངེས་པས་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ནི་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐད་ཅིག་ལ་མཐོང་ནུས་པ་དང་། རྟག་འཛིན་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ནི་སྤངས་པ་དང་། དེའི་གཞི་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་ས་བོན་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་ནི། ཟག་མེད་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ནི། འདུས་བྱས་འཁོར་བ་འདུས་མ་བྱས་པ་མྱང་འདས་ལ་ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བཅོ་བརྒྱད་ནི་སྒོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ནི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཕྲིན་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །མདོ་ནི། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱས་ནས། ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།གཉིས་པ་འབྲིང་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མཁྱེན་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་དེ་རབ་དང་དེའི་གོ་རིམ་དང་དེའི་མཐའ་རྩེ་སྦྱོར་བ་བཞི། སྦྱོར་བ་དེའི་རྣམ་སྨིན་ཆོས་སྐུའི་རང་ཞལ་མཐོང་བ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་གཅིག་དང་བཅས་པ་ནི་དོན་བསྡུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག་གོ །གསུམ་པ་བསྡུས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རབ་རིབ་ལྟ་བུ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་ལྡོག་ཆ་ནས་ནི་མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རུ་ཕྱེ་བ་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་ཀུན་རྫོབ་པ

༄༅། །རི་བོང་གི་རྭ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱེ་མེད་དུ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་སྦྱོར་བ་བཞིའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེས་འཁྲུལ་སྣང་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དག་ནས་རང་ངོ་རང་གིས་རིག་པར་གྱུར་པ་ཆོས་སྐུ་ཕྲིན་ལས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གཅིག་རྣམས་ནི་དོན་བསྡུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་རྫོགས་སོ།། །།རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བི་དྱཱ་ཀཱ་ར་པྲབྷཱ་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བན་དེ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།སླད་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་དཔལ་གོ་མི་འཆི་མེད་ལ་སོགས་པ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།༄ གང་ཆེ་སྐོམ་པས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་ཕྲ་མོའི་མདུན་དུ་སྤྲིན་ཆར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་གྱུར་ན། །དེ་ཆེ་རཾ་བ་ཏུ་སྐྲག་ཅིང་འབྲུང་བའི་སྐྲོམ་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ཅི། །དེ་བཞིན་ཡུམ་དོན་བདེ་བླག་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་འགའ་ཞིག་གིས། །བླ་མའི་ལེགས་བཤད་ཟབ་རྒྱས་མི་རྟོགས་དེ་ཕྱིར་དགག་གིས་ཆུ་ཐིགས་ལྟ་བུ་འདི་བརྩམས་སོ། །སྨྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་འཆད་ཚེ་ཡང་། །དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་དུ་ལྷུང་བའི། །མཁས་རྣམས་མཚར་བྱས་ཚུར་ཤོག་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བལྟ་བར་གྱིས། །དེས་ན་འདི་བརྩམས་པ་དང་འདི་ལ་གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །འདི་ཉིད་བསླབས་དང་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་ཉམས་ལེན་བགྱིས་པ་གང་ཡིན་རྣམས། །མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་སྐེམས་པའི་ཕྱིར།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཉིད་དུ་འཁོར་གསུམ་དག་པས་བསྔོ་བར་བགྱི། །ཞེས་པ་ནི་རང་གཞན་ཀུན་ལ་ཕན་པར་སེམས་པའི་བློས་རབ་ཏུ་བསྐུལ་ནས་ཞྭ་དམར་བ་ལྷ་པས་རང་ལོ་ཉེར་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལུག་ལོ་ཟླ་བ་བརྒྱད་པ་ལ་གྲུབ་པར་བྱས་པའི་དགེ་བས་མཚུངས་མེད་བླ་མའི་དགོངས་པ་རྫོགས་ནས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་ཤོག། ||སྤར་བྱང་། ཨེ་མ་ལས་ངན་དུས་ཀྱི་རྐྱེན་འཚུབ་ཀྱིས། །ངན་རྟོག་ཉོན་མོངས་དུག་གིས་ཀུན་ནས་གཟིར། །ཐར་པའི་ལམ་ཆེན་འཐོར་བའི་འཁོར་བ་པ། །འོ་དོད་ཀྱི་ཧུད་ནད་ཁྲིད་འཐམ་པ་ལ། །འཇོམས་བྱེད་གཅིག་ཐུབ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག །བཀའ་བསྟན་ཟབ་མོའི་དོན་རྣམས་སྡུས་པའི་དོན། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པའི་ལམ་བཟང་འདི། །ཡོད་ན་དེས་ཚོག་མེད་ན་ཐབས་བྲལ་ལས། །ལྷག་པར་འགྲོ་མགོན་བཀའ་དྲིན་བརྒྱུད་རིམ་པ། །ཀཾ་ཚང་ཞི་བྱེད་བསྟན་པའི་ལམ་སྲོལ་དུ། །སྣང་བྱེད་རྟ་བདུན་བྱེ་བའི་འོད་སྣང་གི། །གཟུགས་གསར་ཞུང་དུ་རྣམ་པར་གསལ་བ་འདི། །སྤྲུལ་བརྒྱུད་ཉག་ཕྲ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། །ཉམས་པ་སོར་ཆུད་ལས་ལ་དམིགས་ནས་ཞུ༔ ༔ལྷག་བསམ་དྲི་བྲལ་ཆུ་ཤེལ་དབང་པོའི་གཟུགས། །བཀྲ་བའི་ངང་མདངས་གསལ་བས་རབ་བསྐྲུན་པས། །གཞལ་མེད་བཀའ་དྲིན་ཕ་མཐའ་ཡས་པ་ཅན། །ད་ལྟའི་ཕ་མས་གཙོས་པའི་མར་རྒྱུར་རྣམས། །སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་དུཿཁ་ལས་གྲོལ་ནས། །རྣམ་མཁྱེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱུ་རུ་སྨོན།། ||ཞེས་རྗེ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་གིས་མཛད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཉུང་ངུ་རྣམ་གསལ་འདི་བཞིན་དཔེ་

༄༅། །གྲངས་ཆིག་སྟོང་ཐམ་པ་ཡོངས་དགེ་མི་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཆོས་བྱིན་གྱི་འགྲོ་གྲོན་ཆ་ཚང་གནང་སྟེ་དཔལ་ཤེས་རབ་གླིང་གི་གདན་ས་ནས་སྤར་དུ་བསྐྲུན་སྐབས་སྤར་བྱང་སྨོན་ཚིག་འདི་བཞིན་སྨོས་ལས་པ་ཚེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། ||

དཔལ་སྤུངས་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་།

༄༅། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཙྪ་ངྡུ་རྣམ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཀ༤ཀ

༄༅། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཉུང་ངུ་རྣམ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

Karma Lekshey Ling Library
Swoyambhu, KTM., Nepal

༄༅། །ན་མཿཔྲཛྙཱ་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཡཻ། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། །སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ཉེར་ཞི་བ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དང་དེ་སྲས་ལ། །ཀུན་ནས་དང་བས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་མངོན་རྟོགས་རིམ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྟུས། །དེ་དོན་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བར། །ཆུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་བཤད་པར་བྱ། །དེ་ཡང་སྲིད་པའི་གཙོང་རོང་ཉམ་ང་བར་མི་ཤེས་པའི་མུན་པས་ཆེས་གནགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་དྲང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་དེས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བསྡུ་ན་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་འདུས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འདིའི་དབྱེ་བ་ལ་ཟླ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཕྲག་

༄༅། །བརྒྱ་པ། ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤེས་རབ་ཁྲི་པ། བརྒྱད་སྟོང་པ། བསྡུད་པ་སྟེ་ཡུམ་དྲུག་དང་། ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ། ལྔ་བརྒྱ་པ། སུམ་བརྒྱ་པ། ཚུལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ། ལྔ་བཅུ་པ། སྒོ་ཉེར་ལྔ་པ། ཀཽ་ཤི་ཀས་ཞུས་པ། རབ་རྩལ་རྣམ་གནོན་གྱིས་ཞུས་པ། ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་ཉུང་ངུ། ཡི་གེ་གཅིག་མ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་སྟེ་སྲས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་མཛད་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་རིག་རལ་གྱིས་ནི། ཤེར་ཕྱིན་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་མ། ཉི་མའི་སྙིང་པོ། ཟླ་བའི་སྙིང་པོ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ཀྱང་བཅུ་བདུན་དུ་མ་འདུས་པས་གྲངས་ངེས་མི་འཐད་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཨར་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱས་འགྲེལ་བསྡུས་པ་དགུར་དབྱེ་བར་མཛད་དོ། །ཡུམ་གྱི་དགོངས་

འགྲེལ་ལ་རྒྱལ་བ་མ་ཕམ་པས་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་། ཕྱོགས་གླང་གིས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་དང་། དཔའ་བོའི་འབུམ་ཊཱི་ཀ་ཧེ་ཤེང་ཧྭའི་སྒྲོལ་འབྱེད་ཚུལ་བཞིར་གྲགས་པའི་དང་པོ་འདི་ཡང་རྗེས་འབྲང་གི་འགྲེལ་པ་ལ། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་གཞན་སྟོང་གི་དབུ་མར་བཀྲལ་བ་དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་རང་སྟོང་གི་དབུ་མར་དང་། བཙུན་གྲོལ་གྱིས་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་བ་དང་། ཤཱནྟི་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། རཏྣ་ཀཱིརྟི། བུདྡྷ་ཤྲཱི། ཨ་བྷ་ཡ་སོགས་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་མཛད་དོ།། དེའི་རྗེས་སུ་མཁས་པ་ཐ་མའི་བསྟན་བཅོས་མཐོང་ཞིང་ལོ་བཅུ་བདུན་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ནས་མཐར་བྱམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་རྒྱན་འདི་ལ་ཡུམ་བར་པ་དང་སྦྱར་བ་ལེ་བརྒྱད་མའི་བསྡུས་དོན། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྦྱར་བ་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན། བསྡུས་པ་དང་སྦྱར་བ་སྡུད་འགྲེལ་རྟོགས་སླ་བ། ཀུན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཡུམ་གསུམ་ག་དང་སྦྱར་བ་དོན་གསལ་འགྲེལ་པ་དབུམ་ཆེན་པོ་དང་མཐུན་པ་འདི་མཛད་དོ། །འདི་ལ་ཡང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་འགྲེལ་པ་ལ། ཀུ་ལཱཀྵ་ཧྲཱའི་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ། དྷརྨ་མི་ཏྲའི་ཚིག་གསལ། ཞབ་ཀྱི་སྒྲོ་ཁྲིགས་པ་དང་། ཁ་ཆེ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་རྣམས་ཡོད་ཅིང་། གངས་ཅན་དུ་འང་འགྲེལ་བཤད་མང་ཞིག་བྱུང་བ་ལས་ལེགས་བཤད་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་བོའི་༧རྗེ་བླ་མ་རྒྱལ་བ་ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་འདིའི་རྩ་བ་དང་མཐུན་པར་བསྡུས་ཏེ་འཆད་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

༄༅། །ལོ་ཙཱ་བས་བསྟན་བཅོས་བསྒྱུར་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཛད་པ། ཡན་ལག་དེ་ལྟར་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས། མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཁུངས་བཙུན་པ་དང་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མཚན་སྨོས་པ། འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། །རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་ལ། པེ་ཤཱ་ཙི། ཨ་པ་བྷྲཾ་ཤ། པྲ་ཀྲི་ཏ། སཾ་སྐྲི་ཏ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། ཨ་བྷི་ས་མ་ཡ། ཨ་ལཾ་ཀཱ་ར། ནཱ་མ། པྲཛྙཱ་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཨུ་པ་དེ་ཤ་ཤཱསྟྲ་ཀཱ་རི་ཀཱ། བོད་སྐད་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཚིག་ཉུང་ངུས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མན་ངག་གིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་བཅོས་པའི་ཐབས་འདི་ལ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྐེ་ཚིགས་བཅད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ལ་མཚན་འཛིན་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་སངས་རྒྱས་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཏེ་ཡིད་ལ་སེམས་ཤིང་བདུད་གཞོམ་པ་ལ་དཔའ་བའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་ལོ་ཙཱ་བས་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཕྱག་འཚལ་བར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་དེ་ལྟར་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་འཆད་པ་ལ། གང་ཟག་གཞན་འཕྲས་ཡུམ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚོན་བརྗོད། བསྟན་བཅོས་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དགོས་འབྲེལ། དང་བ་སྐྱེས་ནས་འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྨྲ་བརྗོད་དང་བྲལ་བར་མཉམ་པར་བཞག་

པ་ན་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ངག་གིས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ལ། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ནུས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ཞི་བ་འཚོལ་བ་སྟེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཐབས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཀུན་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་དོན་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཉེར་ཞིར་འཁྲིད་པར་མཛད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོ། །འདི་སྐབས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ནི་ཤྲཱ་ཝ་ཀའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ན་རང་གི་ཐོས་པ་གཞན་ལ་སྒྲོག་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྟ་བ་ཁས་ལེན་གྱི་ཉན་ཐོས་དང་། སྤྲུལ་པའི་དང་། རིགས་མ་ངེས་པའི་དང་། ངེས་པའོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་མཚན་ཉིད་པའོ༔ ༔རང་རྒྱལ་ལ་དབྱེ་ན། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཚོགས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་བཞེད་དོན་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་མྱང་འདས་ཏེ་སྲོག་གི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བའི་ལྷག་བཅས་དང་། དེ་བཏང་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྣངས་ཞིང་དགེ་རྩ་དང་ལམ་རྒྱུན་ཆད་པ་ནི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཏེ། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱང་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཉན་ཐོས་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཡང་དག་པར་གཅོད་པའི་རྣམ་པར་འདོར་བས་རྣམ་པར་སྦྱོང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐེག་དམན་གྱིས་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པ་ལ། སེམས་

༄༅། །ཅེས་པས་རིག་པའི་མཐའ་ཐུག་མེད་ཡིན་པས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འདོད་དོ། །སྔར་འདས་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་ཉན་རང་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ནུས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་འདོད་པ་རྣམས་ཐབས་ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་དོན་འཛིན་རྟེན་པ་དག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་སྒྲུབ་པར་མཛད་ནུས་པ་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས། མཉན་པ་ལྟ་བུ། རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་མོ། །དབྱེ་བ་དེའི་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་བཞེད་དོན་ནི། བྱང་འཕགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཤེས་རབ་ལམ་གསུམ་ག་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ནུས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་འབྲས་ཡུམ་གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པའི་ཐུབ་པ་ཟག་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཐབས་རྣམ་པ་རྟགས་མཚན་མ་ཀུན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པས་བཞེད་དོན་ཆོས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་དག་གསུང་བར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞེད་དོན་དེ་ནི་རང་གི་མངོན་རྟོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སྒྲུབ་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཐའ་དཔྱད་པ་

ལ་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱའི་སྒྲ་བཤད། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པས་བསྟན་པའི་དམ་ཆོས་གང་ཞིག་གདུལ་བྱའི་སྡུག་བསྔལ་དང་སྒྲིབ་པ་སེལ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །སྒྲིབ་ཀུན་སེལ་བྱེད་དམ་པའི་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྷརྨ་ར་ཆ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རང་མཚན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་དེ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །འཁོར་ལོ་ནི་སྒྱུར་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་ལུང་གི་ཆོས་སོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བློ་གོམས་པས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པའོ། །དབྱེ་ན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་ཟག་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་ཏེ། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་སམ་ཆོས་སྐུའོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི། འགོག་པ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཟག་མེད་ལམ་བདེན་ཏེ། མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། ངོ་བོ། གསུངས་ཚུལ། དབྱེ་བ། གྲངས་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གང་རུང་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ངག་གང་ཞིག གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕན་ཡོན་བཅུ་གཟིགས་ནས་སྨོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་མདོ་སྡེ། དེའི་དབུས་མཐར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དབྱངས་བསྙད། འབྱུང་འགྱུར་ལུང་སྟོན་པ། རྐང་པ་གཉིས་པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་བཅད། བསྟན་པ་གནས་པའི་དོན་དུ

༄༅། །ཡི་རངས་བ་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ། གང་ཟག་གི་ཆེད་དུ་བྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་བསླབ་པ་གསུངས་པ་གླེང་གཞི། དཔེ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་བརྗོད། གང་ཟག་གཞན་གྱི་བྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ། རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨྲེད་པ་སྤྱོད་ཚུལ་གསུངས་པ་སྐྱེས་རབས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་དང་ལྡན་པའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས། མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྡེ་རྣམས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ལྔ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ། དེ་འོག་བཞི་ནི་འདུལ་བ། དེ་འོག་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོ་སྡེ། གཅིག་ནི་ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་གི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་གནས་ལ། ཆོས་ཕུང་ནི་མདོ་སྡེ་པས་ཚིག་དང་། བྱེ་སྨྲས་མིང་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ཚིག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ཀྱང་། །གཟུགས་སམ་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས༔ ༔ཞེས་སོ། །སེམས་ཙམ་པས། ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྒྲར་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་ལ་འདོད་དོ། །ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་ལ། ཤློ་ཀ་དྲུག་སྟོང་དང་། ཕུང་པོ་སོགས་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་རེ་རེ་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་ལ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་ས་ལ་རབ་བརྟན་གྱིས་ཁུར་ནུས་པའི་སྣག་ཚས་ཆོས་ཕུང་གཅིག་འབྲི་ནུས་པར་འདོད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་བཅུའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་སྟེ། བཅུ་ནི། ཡང་དག་པར་བསྒྲང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། དབང་དུ་མཛད་པ་དང་། །འཇུག་པ་དང་། རབ་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྟེན་དང་། གོ་བར་མཛད་པ་དང་། གདགས་པ་དང་།

དུས་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་རྣམ་བཞག་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས༔ བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་འཁོར་ལོ། བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་"པའི་འཁོར་ལོ། ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོར། བདེན་པ་བཞིའི་ཚུལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་ཚུལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་རྒྱུད་བླར། འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་དང་། རབ་ཏུ་སྨིན་པའི་དང་། ལུང་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ༔ ༔ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ནི། དང་པོ་བདག་སྟོན་པའི་དང་། བར་དུ་བདག་མེད་སྟོན་པའི་དང་། ཐ་མར་ལྟ་བ་ཀུན་བཟློག་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་ལུགས་སྔ་མ་གསུམ་དུ་ནི། དང་པོར་བདེན་བཞི། བར་དུ་སྤྲོས་བྲལ། ཐ་མར་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཚུངས་སོ། །ལུགས་ཕྱི་མར་ནི། དང་པོར་ཐབས་ཀྱི་ཆ། བར་དུ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ། ཐ་མར་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ༔ ༔དེས་ན་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ངག་གི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་ཀུན་སློང་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་མ་བསྟན་ལ། ངེས་དོན་ཙམ་དུ་ནི་རིམ་པ་གསུམ་གཅིག་ཙར་དུ་གསུངས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་དབང་གིས་སོ་སོར་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡིས། །བསྐུལ་བས་སངས་རྒྱས་གསུང་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་འདིར་རྟོག་ཡོངས་མི་མངའ། །ཞེས་དང་། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་

༄༅། །གསུངས་མོད་ཀྱང་། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲང་དོན་དུ་ནི་ཆོས་འཁོར་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་བཞག་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ལ། གནས། དུས། འཁོར། ཆོས་བཞི་བཞིས་འཆད་པ་ལས། རིམ་པ་དང་པོ་ནི། འཁོར་ལོ་འཇིག་ཏུ་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱི་དང་ལྷ་མང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལན་གསུམ་བཟླས་པས་བཅུ་གཉིས་སོ། །བར་པ་ནི་བྱ་རྒོད་ཕུང་རི་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ་དགེ་སློང་ཕ་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་ལྔ་སྟོང་དང་། བྱང་སེམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་ལ་ཤེར་ཕྱིན་སྟོན་པ་རྣམས་སོ། །ཐ་མ་ནི་རི་མ་ལ་ཡ་དང་། ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་ལོ་བཅུ་རུ། འཁོར་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་མོས་པ་དག་ལ་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་སྟོན་པ་རྣམས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་༔ ༔ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་གཉིས་སོ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དབྱེ་བ་ལ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་ལུགས་ལས་ནི། སྒྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ངེས་དོན་གྱི་དྲང་དོན། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ངེས་དོན་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལས། སྤྲོས་པ་ཕྱོགས་རེ་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་པ་གནས་སྐབས་པའི་ངེས་དོན་དང་། སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་གི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་

འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དྲང་ངེས་སོ་སོར་འབྱེད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་ངེས་དོན་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་དྲང་དོན་གྱི་ཆ་ཡོད་མོད། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་དྲང་དོན་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ངེས་དོན་དུ་ཐེག་ཆེན་པ་དག་མཐུན་ཡང་། ཁྱད་པར་ནི། རྣམ་རྫུན་པས་འཁོར་ལོ་བར་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་མི་འདོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྨྲ་བས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་འདོད་དོ། །འདིར་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། འཁོར་ལོ་བར་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མ་སྐྱེས་ཞེས་སོགས་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་གི་དོན་དུ་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་ཡོད་མེད་སོ་སོར་དབྱེས་ནས། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཚེ་ལྟ་བས་སྤྲོས་པ་གཅོད་པ་ན་འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་དང་། སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ན་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱིས་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་ཕྱག་འཚལ་བར་མཛད་དོ། །འདིར་འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་དུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་ནི། འབྲས་ཡུམ་ལ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་གསུམ་ནི་སོ་སོར་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ་ཡུམ་བར་པ་ལས། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

༄༅། །པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །མངོན་རྟོགས་དེས་ནི་རང་རང་གི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པས་ཡུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཡུམ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ཡང་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱི་དེ་ཕྱིན་ཆད་ན་ནི་མེད་དེ། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྔར་བྱའི་ས་བོན་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུན་མཐའ་མན་ཆད་ན་རྣམ་མཁྱེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡང་མེད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་རྟགས་མཚན་མ་སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྗེས་མཐུན་པ་ནི་ཡོད་པར་བལྟའོ། །འདིར་འདི་ལྟར་དགོས་ཏེ། ཡུམ་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་འདི་མང་བས། རྣམ་མཁྱེན་གཅིག་པུའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པར་འཐད་ཅིང་། ཡང་ན་ཉུང་སྐྱེ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དགོས་སོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་དང་པོ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་གྱི་ཚེ་ན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཡུམ་ལ་དང་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོན་ཕྱི་མ་མེད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་འདིའི་ནང་དུ་དངོས་པོ་གཞན་བརྒྱད་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་ཚུལ་ཡང་། ཆོས་སྐུ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཅིང་། སྦྱོར་བ་བཞི་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་འབྲས་བུས་རྒྱུ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཡུམ་ལ་སྐྱེ་མེད་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་སྤྲོས་མཚན་འགོག་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་འགོག ཆོས་སུ་འཛིན་པ་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་བཀོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།

གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ནི་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པ་ཙམ་མོ། །ཀུན་བཏགས་ནི་དེ་ལ་བློས་སྣ་ཚོགས་སུ་བརྟགས་པ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨྲ་བ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་རྒྱང་འཕེན་པ། གྲངས་ཅན་པ། དབང་ཕྱུག་པ། ཁྱབ་འཇུག་པ། གཅེར་བུ་པ་དང་ལྔ། དང་པོས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་འདོད་པས་ཆད་སྨྲ། ལྷག་མ་རྣམས་རྟག་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་རྒྱང་འཕེན་པ་ནི་ཕུར་བུ་པ་ལྷ་མ་ཡིན་ལས་གཡུལ་རྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ་ཚེ་ཕྱི་མ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་འཛམ་གླིང་དུ་རིངས་བྱེད་ཀྱི་བུ་ཕྲུག་སྐྱོད་སོགས་སྙོམས་འཇུག་པ་དྲུག རྒྱུ་རྒྱལ་ལ་སོགས་རྗེས་སྒྲོགས་པ་དྲུག འོད་སྲུངས་རྫོགས་བྱེད་སོགས་རྟོག་གེ་པའི་སྟོན་པ་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། འབྱུང་བཞིའི་དུས་ན་མི་གསལ་བའི་བདག་དང་ལུས་སེམས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ན་བསལ་བའི་བདག་སོགས་འདོད༔ གྲངས་ཅན་པ་ནི། ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཀྱི་དུས་བྱུང་བའི་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་རང་གི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གཉིས་སུ་གྱེས་ལ། གཙོ་བོའི་བློར་གནས་པའི་བདག་ཟ་པོ་དང་། རྟག་པ་དང་། ཤེས་རིག་ཡིན་པ་སོགས་འདོད། དབང་ཕྱུག་པ་ནི། དྲང་སྲོང་ཀང་མིག་དང་གཟེགས་ཟན་གྱིས་དབང་ཕྱུག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུས་ཤིང་། རིག་པ་ཅན་པ། བྱེ་བྲག་པ། གསལ་བྱེད་པ། རྣ་བ་མ་ཕུག་པ་དང་བཞིར་གྱེས་ལ། བདག་དེ་ལུས་དབང་པོ་བློ་སོགས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་གསོན་པའི་ལུས་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཤིང་ཡོན་ཏན་བཅུ་ལྡན་སོགས་འདོད། ཁྱབ་འཇུག་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོགས་དང་གཞོན་ནུ་མང་ལེན་ལས་བྱུང་ཞིང་

༄༅། །ཚངས་པ། དཔྱོད་པ་པ། བརྡ་སྤྲོད་པ། རིག་བྱེད་མཐའ་པ། གསང་བ་པ་དང་ལྷུར་གྱེས་པ་ལ། སེམས་རིག་རྟག་པའི་བདག་ཏུ་འདོད། གཅེར་བུ་པ་ནི། དྲང་སྲོང་རྒྱལ་བ་དམ་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཁྱུ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལས་ཉི་ཤུ་ཀྲ་ལྷུར་གྱེས་པ་ལ། བདག་རྫས་སུ་འདོད་པ་སྟེ་མདོར་ན་ཀུན་ཀྱང་བདག་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བརྟགས་པའི། །བདག་དེ་རིགས་པས་བརྟགས་ན་འདིར། །ཕུང་པོ་ལས་ནི་གཞན་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ཡིན་ན་དེ་མི་རྟག །ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་བདག་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་རང་སྡེ་མང་བཀུར་བའི་ནང་ཚན་གནས་མ་བུ་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པའི་བདག་འདོད་པ་ལ། འཇུག་པར། བདག་མང་པོ་དང་རྫས་གྲུབ་དང་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བརྟགས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་འང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ནི་སྒྱུ་གུ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྱུ་གུའི་སྣམ་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་སྟེ་གྲུབ་མཐས་མ་བསྒྱུར་བའོ། །ཀུན་བརྟགས་ནི། དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་བརྟགས་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་བཟུང་བ་བདེན་གྲུབ་སྨྲ་བ། རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་སྨྲ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་པོའི་དབྱེ་བ། འདོད་པ་རགས་རིམ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ན་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་དུས་གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཏོག་གིས་རྒྱས་

པར་དགེ་འདུན་འཁྲུགས་ནས་ཞལ་ཆེན་པ་དང་གནས་བརྟན་པ་གཉིས་སུ་གྱེས། དང་པོ་ལ་བརྒྱད། ཕྱི་མ་ལ་བཅུར་གྱེས་པའམ། ཡང་ན་དང་པོ་ལ་དྲུག་ཕྱི་མ་ལ་བཅུ་གཉིས་སུ་གྱེས་པའམ། ཡང་ན་རྩ་བ་གཉིས་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་བརྒྱད་གནས་བརྟན་པ་ལ་དྲུག་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བའམ། ཡང་ན་དུལ་བའམ་ལྷས་བཤད་པ་ལྟར། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་བདུན། ཞལ་ཆེན་པ་ལྔ། གནས་བརྟན་པ་གསུམ༔ མང་བཀུར་བ་གསུམ་སྟེ་རྩ་བའི་སྡེ་པ་བཞི། གྱེས་པའི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་གཙོ་ཆེ་བར་བསྟུན། གནས་མ་བུ་སོགས་ཟླས་བདག་འདོད་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་མི་འདོད་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའམ། ཡང་ན་ཡོད་སྨྲའི་ནང་ཚན་ས་སྟོན་སྡེ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་སྟེ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །གཉིས་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་། མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ཞིབ་མོ་རྣམས་ཡི་གེས་འཇིགས་ལ། བྱེ་མདོའི་ཁྱད་པར་ནི། རིམ་པས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་བཀའ་ཡིན་མིན། ལུང་ཆོས་འདུ་བྱེད་དང་གཟུགས་ཕུང་དུ་འདོད་པ། རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་མ་རེག་པ་དང་རེག་པར་གནས་པ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་སྒྲུབ་འགོག དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཚད་མ་ཡིན་མིན། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་འདོད་མི་འདོད། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པས་ཕྱི་དོན་རྣམ་མེད་རྗེན་གཅེར་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ། སྣང་བ་སེམས་སུ་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། དབྱིབས་དུས་གསུམ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་དང་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་པར་འདོད་པ། འགོག་བདེན་དངོས་པོར་

༄༅། །འདོད་མི་འདོད། དེ་བཞིན་ཉིད་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། ཤེས་པ་རང་རིག་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། བྱེ་འབྲེལ་ལྡན་པ་རྣམས་བྱེད་པོ་འབྲེལ་ཅན་ཐོས་པོ་ལས་དོན་གཞན་དང་དོན་གཅིག་འདོད་པ། ལུས་ཤེས་བདེ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་མེད། ལུས་ལ་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། རགས་པ་རྫོམ་པ་ལ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་ཀ་དགོས་མི་དགོས། སེམས་བྱུང་སོ་བརྒྱད་པོ་ནང་ཕན་ཚུན་རྫས་གཞན་འདོད་པ་དང་། ཀུན་འགྲོ་ལྔ་མ་གཏོགས་བཏགས་ཡོད་རྫས་གཅིག་འདོད་པ། རྟེན་འབྲེལ་རེ་རེ་བ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་དང་ཕུང་པོ་རེ་རེར་འདོད་པ་འདི་དག་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། སྐྱེ་གནས་བཞི། འགྲོ་བ་ལྔ། ཟས་བཞི། རྡུལ་ཕྲན་ཆུང་མཐའ་བདེན་གྲུབ། རགས་པ་རྫུན་པ། སེམས་སེམས་བྱུང་། འབྱུང་འགྱུར་འབྱུང་བ་ལས། ཤེས་པ་མཚུངས་ལྡན་ལས། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གནས་སྐབས་ཅན་ལས་སྐྱེ་བ། བདེན་བཞི། ལམ་ལྔ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ། རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཚེ་སོ་སྐྱེར་འདོད་པ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཕལ་ཆེར། སངས་རྒྱས་པ་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པ། ལྷག་མེད་རིག་པ་ཟད་པ། ཟག་པའི་རྣམ་བཞག གཞིག་ཅིང་བློས་སེལ་ནུས་པ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་གཟུགས་དང་བདེ་བ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་སྨྲ་བ་ནི། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་སྟེ་སེམས་ལ་ཤར་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པར་འདོད་པས་སོ། །དབྱེ་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚ་སོ་

སོར་རྟོགས་གཞན་བདེན་པར་འདོད་པའི་སྒོང་ཕྱེད་ཚལ་བ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་དུ་ཤེས་པ་ཡང་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དབུ་མ་པ་ངོས་བཟུང་། ངེས་བརྟན་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པ་ལའང་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་བཀའ་བར་པ་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། རང་བཞིན་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་བཀའ་མཐའ་མ་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཐོགས་མེད་དེ་སྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་བྱུང་བ་དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲང་ཡང་མཐའ་ཡས་ལ། སྔ་མའི་རྗེས་འབྲང་ལས་སྣང་མེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལས་རྣམ་བདེན་པ་སོགས་དོན་དམ་ལས་ཕྱུང་རིང་བ་འཕགས་ཡུལ་དུའང་བྱུང་ཞིང་གངས་ཅན་དུ་ནི་མུ་ཅོར་སྨྲའོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་སྔ་མས་ཆོས་ཅན་བློ་བུར་བ་སྟོང་བྱ་ལ་དགོངས་ཤིང་། ཕྱི་མས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྟོང་གཞི་ལ་དགོངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་བཞག་ལ། དེས་ན་འདི་གཉིས་གཞི་འགྱུར་མེད་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ། ལམ་དེའི་འཁྲུལ་པ་སེལ་བྱེད། འབྲས་བུ་དེ་སྒྲིབ་བྲལ་སྐུའི་རྣམ་བཞག་རྣམས་མཐུན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མིང་དོན་འབྲེལ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྡོག་པར་མཛད་དེ། ཀློ་ཕྱིར་བའི་དོན་དེ་བུམ་པའི་མིང་དང་གཅིག་པ་འགལ་ཏེ། གཅིག་ན་བརྡ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་པས་ཀློ་ཕྱིར་བ་མཐོང་བའི་ཚེ་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ལ་དེ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་མང་པོར་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འདྲེས་པ་དང་། མེ་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཁ་ཚིག་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་སོགས་གསུངས་སོ། །

༄༅། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལྔ་གསུངས་པའི་མཐའ་མ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་སླ་ཞིང་། ཁྱབ་པ་ཡང་། གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་ཅིང་དེའི་དོན་རྫས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ལ་རྫས་གྲུབ་དང་བདེན་གྲུབ་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སོ། །འདིར་རྗེ་བཙུན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་འདི་ནི་མདོའི་གླེང་གཞིའི་དོན་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་ལྔ་སྟོང་ཙམ་ཞེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་སེམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཅེས་པ་ནི། འགྲོ་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་དང་། ཐུབ་རྣམས་ཞེས་སོགས་གོ་རིམ་མཐུན་པས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་བསྟན་བཅོས་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དགོས་འབྲེལ་ནི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་མདོའི་དོན་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པར་མཛད་ལ། ཡན་ལག་ལྔ་ནི། དགོས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་བཅས་དང་། །ཚིག་དོན་བཅས་དང་མཚམས་སྦྱོར་བཅས། །བརྒལ་ལན་བཅས་ཏེ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ཡང་རྒྱན་འདི་ལ་མཚོན་ན། དགོས་འབྲེལ་གྱི་དགོས་དོན་དང་། ལུས་རྣམ་བཞག་གི་བསྡུས་དོན་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚིག་དོན་བསྟན་པ་དང་། གོ་རིམ་མི་འཁྲུགས་པར་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བ། སྔ་ཕྱི་མི་འགལ་བའི་བརྒལ་ལན་གཉིས་ནི་སྐབས་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་དགོས་སོགས་དང་པོར་འཆད་རིགས་ཏེ།

ཇི་སྲིད་དགོས་པ་མ་བསྟན་པ། །དེ་སྲིད་དུ་ནི་སུ་ཡིས་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས། བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ནི་དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་བརྗོད་བྱ། ངག་དེ་ལས་བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་སོགས་ཡོད་པ་ཐོག་མར་གོ་བ་ནི་དགོས་པ། གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱོད་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཉིང་དགོས། རྗེས་རྗེས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་འབྲེལ་བ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་དང་སྦྱར་ནས་འཆད་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ། སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་དག་ལས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་རྒྱན་གྱི་ཡང་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་སོགས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་སྐུ་དེ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ནུས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས་བྱང་སེམས་བློ་དང་ལྡན་པས་ལམ་དེར་ཞུགས་པ་ན་ཆོས་སྐུ་མཐོང་བའམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡུམ་གྱི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིང་དགོས་དགོས་པ་ལས་དགོས་པ་བརྗོད་བྱ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་དགོས་པ་ཉིད་དགོས་བསྟན་པས་རྟོགས་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་དགོས་སོགས་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་སམ་ཞེ་ན། ངེས་ཏེ། ལོག་རྟོག་བསལ་བྱ་ལ་བརྗོད་བྱ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་། ཐབས་མེད་པ་དང་། འདོད་པའི་དོན་

༄༅། །འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རྣམ་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པས། སེལ་བྱེད་དགོས་སོགས་ལ་ཡང་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་བཤད་པ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ། འབྲིང་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ། བསྡུས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་རྣམ་བཞག་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བརྗོད་བྱ་ནི། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་དུ་གནས་ལ། དེ་དག་ནི་འདིར་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་བཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེའོ། །ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་དེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་རིམ་སྟེ། དཔེར་ན། གཙོ་ཕལ་གཉིས་ཀྱི་སྟམ་ལ་ཡང་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟག་བཅས་དང་། མཐོང་སྒོམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཟླ་བ་སྙིང་པོས་ཞུས་པ་ལས། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཏེ་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཟག་པར་བཅས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཕལ་པ་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟེ་འབུམ་ཊཱིཀ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་སས་བསྡུས་པ་དགྲ་བཅོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུ

མཐུན་པ་ཡིན་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ནི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མིང་ཚིག་གི་ཚོགས་སོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་ལ། ལམ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་མ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པ་དང་། གཞུང་ནི་ཤེས་རབ་ཙམ་ཡང་མིན་ཀྱང་བརྗོད་བྱའི་མིང་གིས་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཚིག་དང་ངག་གི་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། བཤད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད། འཆད་བྱེད་དོན་བདུན་ཅུའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་སོ་སོའི་དོན། གོ་རིམ་ངེས་པ། མདོ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ། བརྒྱད་ལས་རྣམ་མཁྱེན་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་ཁ་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་མེད་པས་རང་སྣང་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་གིས་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་འཆད། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་མངའ་འམ་མི་མངའ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་སྐྱུ་རུ་ར་སྔོན་པ་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་མཚན་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པ་སྤངས་

༄༅། །པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ནི་མཁྱེན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པས་འཕྲུལ་སྣང་མི་མངའ་བར་འཆད་དགོས་སོ། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། རྟགས་དང་༔ མཚན་མ་ཀུན་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་མཉམ་བཞག་དང་། དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ཡོད་པའི། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར། ཆོས་གཅིག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཞི་བའི་རྣམ་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ངོ་གསལ་སྟོང་གི་ཆ་ནས་བཞག་ལ། ཕྱི་མ་ནི། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་མཚན་ཉིད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཅིང་། རྗེས་མཐུན་པ་ནི་དེ་མན་ཆད་ཀྱི་འཕགས་ལམ་ནའང་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟ་བ་ས་དང་པོ་ནས་དང་༔ ཇི་སྙེད་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྡོམ་ལྟར་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་གསུམ་གཟོད་མ་ནས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུབ་པའམ་ཤེས་ཤིང་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དེ་དག་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བར་ཤེས་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ནས་ཡོད་དོ། གསུམ་པ་ཀུན་ཤེས་ལ་ཡང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དེའོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་གཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་བདག་

མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་འཛིན་དང་བཅས་པ་སྤང་བྱའི་གཞི་ཤེས་དང་། མཚན་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དང་པོ་ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་ནས། ཕྱི་མ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བ་བཞིའམ་ཉི་ཤུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའ་མན་ཆད་ནའོ། །ལྔ་པ་རྩེ་སྦྱོར་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོར་ཏེ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་པར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་དང་བཞིའོ། །བཞི་པ་ནི། དྲོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ནའོ། །དྲུག་པ་མཐར་གྱིས་པ་ལ་འང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྩེ་སྦྱོར་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐར་གྱིས་པ་སྦྱིན་སྟོང་མའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་འབྲེལ་བར་སྒོམ་པའོ།། གསུམ་པ་ནི། བཅུ་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། དྲོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་སྔ་ལོགས་བར་རོ། །བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་སྒོམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་ཅིག་ཅར་སྒོམ་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། རིམ་གྱིས་པར་ཕྱིན་དག་ལ་གོམས་པས། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞི་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་ནི།

༄༅། །རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ན་ལའོ། །བརྒྱད་པ་ཆོས་སྐུ་ལའང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བཞིའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་སྐུ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྐུ་གསུམ་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ལའོ། །གཉིས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། ཉམས་སུ་བླང་བྱ་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁྱེན་གསུམ་བསྟན། དེ་དག་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཐབས་སྦྱོར་བཞི། ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིའི་གོ་རིམ། བྱེ་བྲག་ཏུའང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་དང་པོར་བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡང་ལམ་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས་ལམ་ཤེས་བསྟན། དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཤེས་བསྟན་པ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་མོ། །མཁྱེན་གསུམ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ། དེ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ་རྩེ་སྦྱོར། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་པ། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ནི་སྦྱོར་བཞིའི་གོ་རིམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་དུ་གནས་ལ། དངོས་པོ་རེ་རེ་བས་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་རེ་རེ་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བའི་མངོན་རྟོགས་བསྡུ་བྱེད་མཁྱེན་གསུམ་ཡིན་ལ། བསྡུ་བྱའི་མཁྱེན་གསུམ་ནི་དེ་དག་མཚོན་བྱེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱི་ཞུས་

རྣམ་མཁྱེན། མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེའུས་ལམ་ཤེས། སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ལེའུས་གཞི་ཤེས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུས་རྣམ་ཀུན། བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེའུས་རྩེ་སྦྱོར། རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ལེའུས་མཐར་གྱིས་པ། བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལེའུས་སྐད་ཅིག་མ། བསླབ་པ་འབྲས་བུའི་ལེའུས་ཆོས་སྐུ་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་འཆད་བྱེད་དོན་བདུན་ཅུ་བཤད་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད། སྦྱོར་བཞི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བཤད། ཆོས་སྐུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྫོགས་བྱང་གི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་སྨིན་ཅིང་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དང་། དེ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུའི་ཐོག་མར་ངེས་པར་འབྱེད་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྐྱེ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་ལམ་རྣམ་བཞི་དང་། དེ་ཐོབ་པ་ན་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པས་སྒྲུབ་པའི་ནི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རིགས་དང་། སྒྲུབ་པོ་དེའི་དམིགས་པ་དག་དང་། སྒྲུབ་པོ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ནི། དེ་ནས་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་བགོས་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། གོ་བགོས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། གཡུལ་དུ་ཞུགས་ནས་དཔུང་གི་ཚོགས་དག་སོག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་ནི། དེ་ནས་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟར་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནམ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་མཚོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

༄༅། །འོད་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འོད་མོག་མོག་པོར་བྱེད་པ་དང་ལ་སོགས་པས་ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཁྱབ་པ་དང་རང་བཞིན་དང་བྱེད་ལས་རྣམས་བརྟུས་སོ། །ཤེས་བྱའི་ལམ་ལ་ནི། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གང་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་དབྱེ་ན། ཚེ་འདི་དང་གཞན་པ་ཕྱི་མའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་སྟེ་ཕན་ཡོན་དང་ནི། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་། ཟག་མེད་མཉམ་བཞག་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཡུལ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་མོས་པ་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟོད་པ་དང་བསྐུར་བ་དང་བསྔགས་པ་གསུམ་དང་། དགེ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བསྔོ་བ་དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་སྒོམ་ལམ་དང་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ། རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། སྦྱངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཆོག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་འདྲར་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བས་དམན་པ་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་དང་། དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ལ་མཁས་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཚན་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་བཅས་པ་ཉན་རང་

གི་དང་། འདུ་ཤེས་དེ་དང་བྲལ་བ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དག་དང་། གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་དང་། ལ་སོགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ཤུགས་དང་དངོས་ལ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དགུ་པོ་དེ་འདྲ་བས་ནི་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དང་། རྒྱུས་འབྲས་བུ་མཚོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་བཞི་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དོན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པར་བྱ་བ་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྐྱོན་དང་ནི། སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཚོགས་ལམ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་བཟློག་པའི་ཚོགས་དང་། སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། རང་གི་ཞིང་དག་ཡོན་ཏན་བླ་ན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་ནི། གཞན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྩུས་བསྒོམས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དེའི་རྟགས་དྲོད་དང་༔ བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་རྩེ་མོ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་གཏོང་བ་ལ་བརྟན་པའི་བཟོད་པ་དང་། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་ཆོས་མཆོག་དང་། མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་དང་

༄༅། །སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོའི་གནས་སྐབས་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལམ་གཞན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་རྩོད་པའི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་བཅས་པའི་ནི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་རྗེས་དྲན་དྲུག་དང་། སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། །བཞི་པ་ནི། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ནུས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ཆོས་སྐུ་འཆད་པ་ནི། གདོད་མ་ནས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་ལས་གཞན་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བདག་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཕྲིན་ལས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཆོས་སྐུའི་དབྱེ་བ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ལ། ཡུལ་མཁྱེན་གསུམ། ཐབས་སྦྱོར་བཞི། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའོ། །དང་པོ་ལ་ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན། ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས། དེའི་རྩ་བ་གོལ་ས་དང་བཅས་པ་གཞི་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ལ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད། སྦྱོར་བ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྨོན་དང་།

གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ། མཚན་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཏེ། དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་བ། །ཞེས་པས་སོ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུབ་པས་ན་བྱང་ཆུབ་དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་བསགས་པས་ན་སེམས་དེ་རྒྱུ་ཚད་མེད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་ཤིང་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐ་མ་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་དག་པ་ས་གསུམ། གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞག་གོ། །བཞི་པ་ལ་རྒྱུ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས། དམ་པ་གསུམ་དང་། རྐྱེན་ནི་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་ལ་ལའང་བཞི་ལས། ངོ་བོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྨོན་པ་ནི་འདོད་པ་དང་། འཇུག་པ་ནི་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྨོན་འཇུག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་སློབ་པར་སྨོན་པ་ཙམ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཁས་བླངས་ཤིང་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དེའི་སྨོན་པ་ཞེས་པའི་

༄༅། །ཐ་སྙད་མཛད་ནས་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཕྱིས་རྫོམ་པ་ཚོགས་ལེན་པ་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་བཞེད་དོ། །སྨོན་འཇུག་གི་ཐ་སྙད་འདི་ནི་ཞི་བ་ལྷས་བཞེད་ཅིང་། དེའི་ལུགས་ལ་ཡང་སྨོན་སེམས་ནི་ཚོ་ག་ལ་མི་ལྟོས་ལ། འཇུག་པ་ནི་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྨོན་འཇུག་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ཚོགས་ལེན་པ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། སྨོན་སེམས་ནི་སྤྱིར་ལམ་ཡན་ཆད་ལ་མི་འགྲོ་ལ། འཇུག་སེམས་ནི་མངོན་གྱུར་དང་བག་ཉལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་ལ། རྒྱུ་ནི། གྲོགས་སྟོབས་རྒྱུ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། །ཞེས་དང་། རྐྱེན་ནི་གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། མཚན་ཉིད། དམིགས་ཡུལ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་འཆད་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་དང་པོར་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའམ་འདུན་པའམ་སྨོན་པའོ། །མདོར་ནི། བྱང་སེམས་ཅི་ནས་བདག་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བ་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འདི་ལྟར་སེམས་བྱུང་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྫོགས་བྱང་ནི་གང་། གཞན་དོན་ནི་

གང་ཞེ་ན། ལན་ནི། ཐོབ་བྱ་རྫོགས་བྱང་དེ་དང་ལམ་སྒྲུབ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དེ་ནི་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་དང་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་སོགས་དང་མཐུན་པར་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བསྡུས་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དེ། ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྡུས་པ་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་གནས་ཏེ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་སྦྱིན་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྡུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་འགོད་པ་ནས་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལམ་སྒྲུབ་བྱ་བ་གཞན་དོན་བསྟན་ཏོ། །གཞུང་ཚིག་གཉིས་པོ་འདིའི་དེ་དང་ཞེས་པས་རང་ཉིད་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནི་ཞེས་པས་གཞན་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པར་རྟོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་དཔེ་ཉེར་གཉིས་དང་།

༄༅། །ཡུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་གྲོགས་ཉེར་གཉིས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་མཐུན་ཉེར་གཉིས་རྣམས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་གྲོགས་འདུན་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དཔེ་ས་ལྟ་
བུ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཐུན་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གསེར་དང་འདྲ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །ལྷག་བསམ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཟླ་བ་ཚེས་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་དགེ་བའི་ཆོས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་མེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་བུད་ཤིང་བསྲེག་པས་སོ། །སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གཏེར་དང་འདྲ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་
པས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་དང་འདྲ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་སོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གཏིང་མི་འཁྲུག་པས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་བདུད་ལས་ཀྱི་མི་འབྱེད་པས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་རི་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གཡེང་གིས་མི་བསྐྱོད་པས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྨན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པས་སོ། །
བསྡུ་བའི་ཐབས་མཁས་དང་ལྡན་པ་ནི་བཤེས་གཉེན་དང་འདྲ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་གཏོང་བས་སོ། །སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་སོགས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་སྨོན་པ་འགྲུབ་པས་སོ། །སྟོབས་དང་ལྡན་
པ་ནི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གདུལ་བྱའི་ལོ་ཐོག་སྨིན་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི་དྲི་ཟའི་གླུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གདུལ་བྱ་འདུན་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་སོ། །མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་

པས་གཞན་དོན་བསྒྲུབས་པས་སོ། །ཚོགས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི་བང་མཛོད་དང་འདྲ་སྟེ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་སོ། །བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ནི་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་གཤེགས་པས་སོ། །སྙིང་རྗེ་ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་པ་ནི་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་སྲིད་ཞི་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པར་འགྲོ་བས་སོ། །གཟུངས་སྤོབས་དང་ལྡན་པ་ནི་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི་འདྲ་སྟེ་ཆོས་འཛིན་ཅིང་མི་བཟད་པས་སོ།། ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲ་སྙན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ཐར་པ་འདོད་པ་ལ་སྙན་པར་སྒྲོགས་པས་སོ། །བགྲོད་པ་གཅིག་པོའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་སོ། །ཆོས་སྐུ་དང་ལྡན་པ་ནི་འཁོར་པ་འབྱུང་བའི་ཆུ་སྤྲིན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཚོགས་ལམ། དེ་འོག་གཅིག་ནི་སྦྱོར་ལམ། དེ་འོག་བཅུ་ནི་ས་བཅུ། དེ་འོག་ལྔ་ནི་དག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ། དེ་འོག་གསུམ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྡུས་སོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་སྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་གདམས་ངག དེ་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གདམས་ངག་བཅུ་སྤྱིར་བསྟན། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྡུས་ཏེ་གཞུང་དང་སྦྱར། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ངེས་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་དོན་དུ་གཉེར་བ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་གདམས་ངག་ཕལ་པ་ནི་ཉན་རང་དང་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

༄༅། །མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདམས་པ་ལས་ཐོབ་མོད། ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་ལ་གནས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་ནུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ། སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་མངོན་སུམ་དུ་རྣལ་འབྱོར་འདི་དང་འདི་དག་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་སྣང་ཙམ་པོ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཤིག ༑ཅེས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་དང་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དང་། རང་གི་བདེ་བ་ལ་མ་ཞེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ལ་དང་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་དང་། ལམ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་རང་གི་ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་དང་། གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པར་བྱ་བའི་སྤྱན་ལྔ་དང་ནི། གཞན་དོན་བྱ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲུག་ལ་དང་། རྫོགས་བྱང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདོམས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་གདམས་ངག་ནི་བཅུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པ། སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ། སྒྲུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་འདོམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཙོ་བོ་བདེན་གཉིས། དམན་པ་བདེན་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བདེན་གཉིས་ལས་

མི་འདའ་བ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྙིང་རྗེ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ལས་མི་འདའ་བར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཅིང་། དོན་དམ་ལས་མི་འདའ་བར་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསོག་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ལ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ། དང་པོ་ལ་དོན་དམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་གྱི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་གནས་པ་སྟེ། ཟླ་བའི་སྙིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་སྤྲོས་མེད་པ། །དེ་ཉིད་དོན་དམ་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསླུ་བར་ཡོད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། ངེས་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། མ་རིག་པས་བསྒྲད་པའི་ཤེས་པ་དང་དེར་སྣང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན། ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་ལྟ་བུ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། བུམ་པ་དང་ཀ་བ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སོ། གཉིས་པ་ནི། འཁྲུལ་བྲལ་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དང་དེའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དེ། དབྱེ་ན། སྤྲོས་བྲལ་ཕྱོགས་རེ་རྟོགས་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་། སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །མདོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཤཱ་རིའི་བུ། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་

༄༅། །རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན། ཡང་ཤཱ་རིའི་བུ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒོམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐབས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དམན་པ་བདེན་བཞི་ལ་འཇོམས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཞེན་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལོངས་ཞེས་འཇོམས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བདེན་བཞིའི་འཐད་དཔྱད་པ་ལ། འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས། རྣམ་བྱང་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱ་འབྲས་བུ། སྤང་བྱ་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི་དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཇིག་པས་མི་རྟག་པ། གནོད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་སྡུག་བསྔལ་བ། རང་བཞིན་མེད་པས་ན་སྟོང་པ། འཛིན་པ་དང་བྲལ་བས་བདག་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་དག་གི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་། མི་རྟག་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་། སྡུག་བསྔལ་ནི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་

ཅན་དང་། དེའི་བདག་འབྲས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་སོ། །དེས་ན་འདིར་སྐྱེ་བ་པོ་སེམས་ཅན། གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྣོད། དེདག་འཇལ་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ། སྐྱེ་བ། གནས་པ། འཆི་འཕོ་བའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ། མི། ལྷ་སྟེ་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་། བར་སྲིད་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ཞིང་གནས་པ་དང་འཚོ་བའི་རྒྱུ་ནི་ཟས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་འདོད་ཁམས་ཉིད་ལ་ཡོད་ཅིང་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཟས་དང་། ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡོད་པའི་རེག་པའི་ཟས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སེམས་པའི་ཟས་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བཞི་པོ་དེ་ལས་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཚེ་འདིའི་ལུས་སེམས་གསོ་བར་བྱེད། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་འཕེན་འགྲུབ་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་འཕོ་བའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་སྲོག་གི་དབང་པོ་འགགས་པས་བརྟེན་པ་ཡིད་ཤེས་ཉིད་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། ལྷུན་པོ་རི་བདུན། ཁོར་ཡུག་གི་རི། གླིང་བཅུ་གཉིས། ཉི་ཟླ་སྐར་མ་འདོད་ལྷའི་གནས་དྲུག གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་བཅུ་བདུན་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡུལ་དུས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་དང་རྡུལ་ཕྲན་དང་ལྕགས་རྡུལ་ཆུ་རྡུལ་རི་བོང་གི་རྡུལ་ལུག་རྡུལ་གླང་རྡུལ་ཉི་ཟེར་རྡུལ་སྲོ་མ་ཤིག་ནས་སོར་ཚིགས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་བདུན་འགྱུར། དེ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་ཁྲུ། དེ་བཞི་ལ་འདོམ་གང་། དེ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས། དེ་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་དོ། གཉིས་པ་ནི། སེ་གོལ་ཏུར་བ་གཅིག་ལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་

༄༅། །བཞིར་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག དེ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག དེ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཐང་གཅིག་དང་ཡུད་ཙམ་ཉིན་ཞག་ཟླ་བ་རྣམས་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུ་འགྱུར། དེ་ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྣང་བྱ་རྒྱུ་ལ། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྲིད་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ། སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་འབྱུང་བས་ཀུན་འབྱུང་། འབྲས་བུ་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་རབ་བསྐྱེད། སྡུག་བསྔལ་སྔ་མ་འདོར་ཞིང་ཕྱི་མ་འདྲེན་པས་རྐྱེན་ཏེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བདེན་གྱི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེའོ། །རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། འཕེན་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར། ལས་ཉོན་གཉིས་ཀ་སྡོད་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཉོན་མོངས་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་པའི་དང་པོ་ལ། རྒྱུ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། རྒྱས་པར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པ། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་པ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་བྱུང་གང་ཞིག་དེ་བྱུང་བ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ངོ་བོ་དང་། སྤོང་ཚུལ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཕྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཉེ་ཉོན་གཉིས་ཡོད་པའི་སྔ་མ་ལ་ནི། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཚོམ། ལྟ་བ་དང་དྲུག ལྟ་བ་ལ་དབྱེ་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ། མཐར་འཛིན་ལྟ་བ། ལོག་ལྟ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཏེ་ལྔར་ཕྱེ་བས་བཅུའོ། །གཉིས་པ་ལ། གྲུབ་མཐས་

བློ་བསྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་མཐོང་སྤང་དང་། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆ་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ། ཐེག་དམན་ལྟར་ན། འདོད་པ་ཁམས་ནས་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ལ་བཅུ། ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གཉིས་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཕྱི་མ་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་བདུན་བདུན། ལམ་མཐོང་སྤངས་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། འདོད་པ་ཁམས་སུ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་བཅུ་བཅུ། ཁམས་གོང་མར་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པ་དགུ་དགུ་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་སྤངས་ལ་ཐེག་དམན་ལྟར་ན་འདོད་པར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི། ཁམས་གོང་ན་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པའོ། །ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། ལྟ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཇིག་མཐར་གཉིས་བསྣན་པ་དེའོ། །ལུགས་གཉིས་གང་ཡིན་ནའང་སྒོམ་སྤངས་ལ། ས་དགུན་ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་དགུ་དགུ་རུ་ཡོད་དོ། །ཁམས་གོང་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་རྒྱུ་དགུ་དང་བྲལ་བས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། ཀུན་སྦྱོར། འཆིང་བ། བག་ལ་ཉལ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ། ཀུན་དཀྲིས། ཆུ་བོ། སྦྱོར་བ། ཉེ་བར་ལེན་པ། མདུད་པ། སྒྲིབ་པ། ཐ་བ། དྲི་མ། སྨེག་པ། ཟུག་རྔུ། ཅི་ཡང་། ཉེས་སྤྱོད། ཟག་པ། འཕོངས་པ། ཡོངས་གདུང་། འཁྲུག་པ། འཐབ་མོ། རིམས་ནད། ནགས་སྦྱོར། སོགས་ཏེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའོ། །བཞི་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡུག་ཀུན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལྟ་

༄༅། །བ་རྣམས་དང་། ཐེ་ཚོམ་མ་རིག་པ་སྟེ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྔ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་རིགས་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་དང་ཁམས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དམིགས་པ་དེ་སྲིད་པ་དང་བདག་ལྟས་བདག་གིར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་དམན་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཟག་མེད་དངོས་ལ་དམིགས་པར་འདོད་ལ། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་དངོས་ལ་དམིགས་མི་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་གང་ཞིག་ཚོས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་ནི་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ལ། ཐེག་ཆེན་པས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་ས་བོན་གནས་པར་འདོད། བྱེ་མདོ་གཉིས་ལས་ཀྱི་རྟེན་ཡིད་ཤེས་སུ་འདོད་པར་མཚུངས་ལ། བྱེ་སྨྲས་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ཐོབ་པའི་རྫས་ཀྱི་ལྡན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པར་ཆུད་མི་འཛའ་བའི་རྫས་ཀྱི་ལྡན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟའི་ལས་ལ་དབྱེ་ན། བསམ་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་སོ༔ ༔ཀུན་སློང་ལ་ནི་བྱ་བ་དེ་དང་པོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དང་། བྱ་བ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དགེ་བ་ལས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་མི་དགེ་བ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ངེས་པའི་ལས། མ་ངེས་པའི་ལས་གཉིས། སྔ་མ་ལ་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར། སྐྱེ་གནས་མྱོང་འགྱུར། ལན་གྲངས་གཞན་དུ་མྱོང་འགྱུར་དང་གསུམ་དུ་ཕྱེ། དེ་ཡང་མཐོང་ཆོས་མྱོང་

འགྱུར་གྱི་རྣམ་སྨིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་སྨིན་འཕེན་པར་ཡང་བྱེད་དོ།། འཕེན་བྱེད་ནི་སྐྱ་རིས་དང་རྫོགས་བྱེད་ནི་མཚོན་བཀྱི་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དཀར་ལ་རྣམ་སྨིན་དཀར་བ་ཁམས་གོང་མའི་དགེ་བ་འབྲས་བུས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བ་དང་། གནག་ལ་རྣམ་སྨིན་གནག་པ་མི་དགེ་བ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། དཀར་ནག་ཏུ་གྱུར་ལ་རྣམ་སྨིན་ཡང་འདྲེས་པ་འདོད་པའི་དགེ་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། མི་གནག་ཅིང་མི་དཀར་ལ་རྣམ་སྨིན་གནག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སུ་ཕྱེའོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་དུ་མི་བཞག་ལ། ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་གང་རུང་ཡིན་ཅིང་། སྡུག་བདེན་ཡིན་ན་མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་རྒྱུ་འབྲས་ལ། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུ། བསྙེན་བྱ་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་འགོག་པ་སྡུག་བསྔལ་བྲལ་བས་ཞི་བ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་འདོད་བྱ་མེད་པས་གྱ་ནོམ། སྤངས་པ་སླར་མི་ལྡོག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཞིའོ། གཉིས་པ་ནི། དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོག་བྱེད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགག་བྱ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་པ་ལ་བྱེད། དེ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྡའི་འགོག་པ། དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཉམས་སྨད་པ་ལ་བྱེད། དེ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྡའི་འགོག་པ་དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་

༄༅། །སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཉམས་སྨད་པ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་དྲུངས་ཕྱུང་བ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མ་རྫོགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་བྱ་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པས་ལམ། སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པས་བསྒྲུབ་པ། སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་རིགས་པ། རྟག་པ་དམ་པའི་གནས་སུ་འཁྲིད་པས་ངེས་འཁྲིད་དེ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་བཅས་སོ། །དེ་ལྟའི་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ལ། དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ། སྐྱབས་གནས་སུ་འཇོག་ཚུལ། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་སྟེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་འདུས་མ་བྱས་པ། གློ་བུར་རྣམ་དག་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། སངས་རྒྱས་ནང་ཕན་ཚུན་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པ་སྟེ་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་འཇོམས་པ་ནི་ནུས་པ་སྟེ་གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སོ། ཆོས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། སྤྲོས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ། གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་

འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བའི་དག་པ་དང་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གསལ་བ་དང་། སྤང་བྱའི་ས་བོན་དྲུངས་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་གཉེན་པོ་སྟེ་གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་
པའི་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དགེ་འདུན་ནི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་སྟེ་སེམས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཇི་ལྟ་བར་རིག་པ་དང་། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་མཐོང་བ་ཇི་སྙེད་པ་རིག་པ་དང་། དེ་
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་མཐོང་བ་ནང་རིག་པ་སྟེ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་དང་པོ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། གཉིས་པ་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། དེས་ན་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་
གནས་སུ་གྱུར་པས་དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཐེག་དམན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ནི་ལམ་བདེན་དང་། ཆོས་ནི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ལ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་
སངས་རྒྱས་ཉིད་སྐྱབས་གནས་སུ་འཇོག་ལ། གནས་སྐབས་སུ་ནི་གསུམ་ཆར་སྐྱབས་གནས་སུ་འཇོག་སྟེ། སྟོན་པ་བསྟན་པ་སློབ་དོན་གྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་
གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་འདོམས་པ་ལ། སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་གོ་སྐབས་ཟད་དོ། །སྒྲུབ་པ་གཞན་དྲིང་མི་
འཇོག་པ་སྤྱན་ལྔ་ལ་འདོམས་པ་ནི། ཤའི་སྤྱན། ལྷའི་སྤྱན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ནོ། །དེ་དག་གིས་རིམ་པར་དཔག་ཚད་བརྒྱ་སྟོང་ཚུན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་

༄༅། །འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་དང་། རང་དང་སྣངས་རྟོགས་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ཚོད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་མཐོང་ངོ་། །དང་པོ་གཉིས་ནི། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ས་མཚམས་ནི། དང་པོ་གཉིས་ཚོགས་སྦྱོར་ནའང་ཡོད། བར་པ་གཉིས་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ནའང་ཡོད། མཐའ་མ་གཅིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཉིད་ན་ཡོད་དོ། །གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་འདོམས་པ་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པ་ལྷའི་མིག་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་དྲུག་གོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ངག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ས་མཚམས་ནི། དང་པོ་ལྔ་སོ་སྐྱེ་དང་མཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་ནས་འབྱུང་ངོ་། །སྒྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ནི་འོག་ནས་འཆད་དོ། །མདོར་ན་གདམས་ངག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བར་འདོམས་པ་ཡིན་ནོ། མདོ་ནི། གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ན་ཞེས་སོགས་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་བ་ཞེས་སོགས་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅེས་སོགས་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞི་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཤཱ་རིའི་

བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། གཟུགས་དངོས་པོར་ཞེས་སོགས་དང་༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་གང་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་ལགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ལུས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤའི་མིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱན་ལྔ་ལ་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་འདོམས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ལས་བརྩམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་དང་། རབ་འབྱོར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་འདུན། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཐོབ་བྱེད་གང་ཟག ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ནི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྤོང་བ་ཡོད་པས་སོ། །རྒྱུན་ཞུགས་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་དང་། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་མི་ནུས་པས་སོ། །དེས་ན་ཕྱིར་འོང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་

༄༅། །སོང་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དྲུག་པ་ནས། བརྒྱད་པའི་བར་ཅི་རིགས་པར་སྤངས་ཤིང་དེ་ལྟ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་དེའོ། །འབྲས་གནས་ནི༔ གང་ཟག་དེས་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེའོ། །དེའི་ཚེ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དབང་རྟུལ་ལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་དབང་རྣོན་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ལ་དད་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནི་འོག་མ་རྣམས་ལ་འང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བར་ཅི་རིགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་དེ་ལྟ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི༔ བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཟག་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་པོ་ནས། དགུ་པ་སྤོང་བའི་ཚེ་ས་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་ལ། དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ༔ དེ་གཉིས་འདོད་ཉོན་གྱི་སྤངས་པ་ཁོན་ལས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་གནས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་

ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྒོམ་སྤངས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་འདོད་ཉོན་ལྔ་པ་མན་ཆད་སྤངས་ན་ཡང་རུང་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པའོ། །འབྲས་གནས་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་། སྒོམ་སྤང་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་བདུན་ལེན་པ་དང་། ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སྤངས་པས་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལེན་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ལྔ་པ་སྤངས་ཤིང་དྲུག་པ་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པའོ། །འབྲས་གནས་ལ་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པ་ཙམ་པོ་བ་དང་། བདུན་བརྒྱད་གཉིས་སྤངས་པའི་ཚེ་གཅིག་པ་བར་ཆད་གཅིག་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། ཕྱིར་འོང་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འབྲས་གནས་ལ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཙམ་པོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་ཉོན་བརྒྱད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བར་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ། མཐོང་ཆོས་ཞི་བ། འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་གྱུར། ལུས་མངོན་བྱེད་དང་ལྔ་ཡོད་པ་ལས༔ དང་པོ་ལ་བར་འདའ་བ། སྐྱེས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། གོང་འཕོ་དང་ལྔའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞིག་

༄༅། །གིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་ཤིང་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་བར་དོར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེའོ། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་དེས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་ཡང་མ་སྤངས་པས་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་དེས་འབད་རྩོལ་གྱི་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ནས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཚེའི་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་འདའ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཚེའི་མཇུག་ཏུ་འདའ་བའོ། །ལྔ་པ་ནི། རང་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་མ་ནུས་པས་ས་གོང་མར་འཕོས་ཏེ་འགྲོ་བའོ། །གོང་འཕོ་འདི་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་ཞིང་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒོམ་ཐོབ་པ་འོག་མིན་འགྲོ་དང་། ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་སྤེལ་སྒོམ་མ་ཐོབ་པ་སྲིད་རྩེར་འགྲོ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། འོག་མིན་འགྲོ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་བསམ་གཏན་གོང་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་དེས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས། རྟེན་དེ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒོམ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སོར་ཆུད་དེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་འཕར་བ་དང་། དེས་སྤེལ་སྒོམ་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་སོར་ཆུད། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གནས་གཙང་མའི་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་འཕར་བ་དང་། དེས་སྤེལ་སྒོམ་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་སོར་ཆུད། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གནས་གཙང་མའི་འོག་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས། རྟེན་དེ་ལས་སྤེལ་སྒོམ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སོར་ཆུད་པར་བྱས། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། དེས་སྤེལ་སྒོམ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་པས་ཚངས་རིས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གནས་རྣམས་

སུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་། མཐར་འོག་མིན་དུ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་སྤེལ་མར་སྒོམ་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་ག་ལ་སྤེལ་སྒོམ་ཡོད་ཀྱང་། དང་པོར་བཞི་པ་ཉིད་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལམ་སླབ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤེལ་ཚུལ་ནི། ཆུང་ངུ་གསུམ་སྤེལ། འབྲིང་དགུ་སྤེལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ། ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྤེལ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་དང་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་མཚོན་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ལ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག དེ་ནས་ཟག་བཅས་ལ། སླར་ཟག་མེད་ལ་འཇུག་པ་གསུམ་དང་། ཡང་དེ་གསུམ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ནི་སྦྱོར་བའོ། །དངོས་གཞི་ནི། སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གསུམ་སྤེལ་བར་ནུས་པ་སྟེ། སྤེལ་སྒོམ་གྲུབ་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས༔ སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་བསྲེ་ནུས་པ་དེ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱི། གཞན་པས་ནི། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤེལ་སྒོམ་གང་གི་ཕྱིར་བྱེད་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྣོན་གྱིས་ནི་བདེར་གནས་དང་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགྲ་བཅོམ་དབང་རྣོན་གྱིས་ནི་བདེར་གནས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་དབང་རྟུལ་གྱིས་ནི་འབྲས་བུ་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་སྲིད་རྩེར་འགྲོ་ནི། གནས་གཙང་མ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་མཐར་སྲིད་རྩེའི་རྟེན་ལས་མྱང་འདས་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་ནི།

༄༅། །གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཟུགས་ཁམས་སུ་མི་འགྲོ་བར་གཟུགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་དཔེར་ན་བར་འདའ་བ་མ་གཏོགས་པའི་འདའ་བ་གསུམ་གོང་འཕོ་དང་བཞི་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མྱུར་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་ལེན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་ཅིང་། འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་གྱུར་ནི་ཁམས་གཞན་དུ་མི་འགྲོའོ། །ལྔ་པ་ནི། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ་ལུས་ལ་རྣམ་ཤེས་འགགས་པས་སོ། །བཞི་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་དང་པོ་སྤོང་བ་ནས་སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དེ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །འབྲས་གནས་ནི་སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་ཟད་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མི་གཡོ་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེའོ། །ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་ལ་ནི། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན། བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཆོས་ཅན། གནས་པ་ལ་མི་སྐྱོད་པའི་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དོ། །རིགས་དེ་དག་མི་སློབ་པར་མ་ཟད་སློབ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུ་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ལ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ནི་དགེ་སྦྱོང་

ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་པས་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་འབྲས་སུ་མི་རུང་སྟེ། ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་བྱིས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཚེ། མཐོང་སྤངས་དང་སྒོམ་སྤངས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་གཉིས་བསྲེས་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདུས་བྱས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་དེ་རེ་རེ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་རྩ་དགུ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤངས་བརྒྱད་དང་། ཟག་མེད་སྒོམ་སྤངས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་ལས་གྲོལ་བ་དང་ཟད་པའོ།། དེ་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྲིད་ཚད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཀྱུ་ལྷ་ཚང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་འབྲས་ལ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་བཞིར་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་འབྲས་བཞི་པོ་དེ་དག་ལམ་གང་གིས་ཐོབ་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་ཐོབ་མཐའ་གཉིས་ནི་འདས་ལམ་ཁོ་ནས་ཐོབ་སྟེ། སྒོམ་ལམ་གྱི་མཐོང་སྤངས་དང་བྱིས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྲིད་རྩེ་ཉོན་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཚེ་འདས་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ན་གཉིས་ཀས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་། བར་པ་གཉིས་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ན་སྒོམ་ལམ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཐོབ། དགྲ་བཅོམ་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་བོ། །འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་། ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་ཉམས་པ་སྲིད་དོ། །ཡང་འབྲས་བུ་དེ་དག་གི་སེམས་རྟེན་ནི། དང་པོ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་

༄༅། །བརྫོགས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་ཐོབ་ཀྱི། གཟུགས་མེད་པ་ནི་མི་བརྟེན་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་པ་ལས་རིང་བ་བཞིས་རིང་བས་གཉེན་པོར་མི་རུང་ངོ་། །དགྲ་བཅོམ་ནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་བོ། །ལུས་རྟེན་ནི། འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་འདོད་རྟེན་དང་། བཞི་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ། འཇོག་མཚམས། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདི་སྐབས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ནི། བྱང་སེམས་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་ཁོ་ན་ལ། ལུས་རྟེན་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སོགས་ཆ་འགའ་ཞིག་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་དགེ་འདུན་གྱི་མིང་གིས་བརྟགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཟིན་པ་དང་། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཀྱང་གྲངས་ངེས་ཉི་ཤུ་པོ་འདིར་འདུས་ཤིང་འཇོག་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དགེ་འདུན་མདོ་ལས་ཞེ་ལྔ་དང་ཉེར་ལྔ་སོགས་གསུངས་པ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཉི་ཤུར་བསྡུས་པའི་དབྱེ་བ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མིང་ཅན་རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྐོར། ཕྱིར་འོང་གི་སྐོར། ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྐོར། དགྲ་བཅོམ་གྱི་སྐོར་རོ། །དང་པོ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དག་སྟེ།

རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཉིས། མདོ་ནི། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་འགྱུར་འདི་ལ་སྒོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཞེས་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ལ། ཙམ་པོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། དང་པོ་ནི། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་གསུམ། གཉིས་པ་ནི། དེས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་གསུམ་མམ་བཞི་པ་སྤངས་ནས་བསམ་བཞིན་དུ་འདོད་ལྷའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་སམ། མིའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་པ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་བཞི། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྟ་བུའམ། བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའམ། ཁྱིམ་བདག་གི་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའང་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ། ཞེས་པ་ནས། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཕྱིར་འོང་སྐོར་ལ། ཞུགས་པ། འབྲས་ཙམ། འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ལྔ་པ་སྤངས་ནས། དྲུག་པ་སྤོང་བཞིན་པའི་དད་པས་མོས་པ་དང་། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལྔ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་གང་ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་གི་དབང་པོ་རྣམས་རྟུལ་པོར་འགྱུར་ཞིང་རྣོན་པོར་མི་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཅེས་པོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སྤངས་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་དང་དྲུག

༄༅། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་ཅིང་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་བདུན་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་། དགུ་པ་སྦྱོང་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་བདུན། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཐོབ་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཚེ་གཅིག་གི་ཐོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱིར་མི་འོང་སྐོར་ལ། ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་འདོད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤོང་བཞིན་པའི་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་བརྒྱད། མདོ་ནི། སྔར་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤངས་མ་ཐག་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་བར་དོར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བར་འདའ་བ་དང་དགུ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཚངས་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཚེ་སྟོད་ལ་འདའ་བ་སྐྱེ་འདའ་བ་དང་བཅུ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་སོ། །གཞན་སྔམ་བཞིན་ལ་ཚེ་མཇུག་ཏུ་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང་བཅུ་གཅིག ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པ་གང་དག ཅེས་པ་ནས།

ནམ་ཡང་དོན་མེད་པའི་ཚིག་མི་སྨྲའོ། །ཞེས་སོ། །སྔར་བཞིན་ལ་ཚེའི་དཀྱིལ་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྩོལ་བ་ཆེན་པོ་མེད་པས་འདའ་བ་དང་བཅུ་གཉིས། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོན་མེད་པ་ལས་འདས་ཤིང་ཕྱིར་མི་བཟློག་པའི་ས་ལ་ཡང་ངེས་པར་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྨྲུན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྙོམས་ཐོབ་ནས་འོག་མིན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དབྱེ་ན། འདོད་པའི་སྙོམས་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་དཀའ་པ་སྤངས་ཤིང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྙོམས་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བཞིན་པ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཚངས་རིས་དང་དེའི་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་འཕར་བ་གཅིག་དང་བཅུ་གསུམ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་བསྒྲུབས་ཏེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྒྲུབས་ཏེ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དེ་དག་ལ་བསམ་གཏན་རྣམས་བསྒྲུབས་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་སྔར་བཞིན་ལ། ཕྱི་མ་ཚངས་རིས་དང་དེའི་ཕྱི་མ་གནས་གཙང་མ་འོག་མ་གསུམ་གང་རུང་དང་། དེའི་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་གཉིས་ཏེ་བཅུ་བཞི། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གནས་གཙང་མར་སྐྱེས་ཏེ། གནས་གཙང་མའི་གནས་གཅིག་གམ་གཉིས་བརྒལ་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ

༄༅། །བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་སྔར་བཞིན་ལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་རྣམས་ལ་རིམ་པས་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འདའ་ཚུལ་ཉོན་པ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་དང་གསུམ་སྟེ་བཅོ་ལྔའོ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་བདག་ཉིད་ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལྟ་བུར་སྤྲུལ་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷའི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་ལ་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་བ་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་བཅོམ་པ་དང་བཅུ་དྲུག ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེ་ཉིད་དུ་ཆོས་ལ་ཞི་བ་ཐོབ་པ་དང་བཅུ་བདུན། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ལུས་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་ལ་བླ་ན་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་

འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་སྐོར་ནི་སྲིད་རྩེའི་སྙོམ་སྤྱངས་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤོང་བཞིན་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་བཅུ་དགུ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་བླ་ན་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་ནི། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱང་འཕགས་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་ཉི་ཤུའི་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་དགོངས་པ་སོར་བཞག་གོ། །གཞན་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་མ་བྲིས་སོ། །གསུམ་པ་ས་མཚམས་ནི། དང་པོ་གཉིས་ས་དང་པོ་ལ། རིགས་གནས་རིགས་སྐྱེས་གཉིས་ས་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྔ་པ་རྣམས་ལ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་ཞུགས་ས་དྲུག་པ་ལ། ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ས་བདུན་པ་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཐམས་ཅད་ས་བཅུ་པ་ལ། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བཞག་སྟེ། དེ་དག་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡ་ཛྙ་ཡས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་བྱང་སེམས་རྣམས་སྤྱང་

༄༅། །བྱེ་ཚིག་ཅར་སྟོང་བ་ཡིན་པ་ལ་འདི་སྐབས་རིམ་གྱིས་པར་ཕྱེ་སྙམ་ན། བྱང་སེམས་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྟུལ་བའི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རིམ་གྱིས་སྟོང་བའམ། ཡང་ན་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་བསྟུན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་འབྱེད་འཆད་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟེན། ངོ་བོ། བློ་རིགས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་མཚུངས་སོ། །སེམས་རྟེན་ཐེག་དམན་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་པོ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་བྱང་སེམས་ནི་ཐབས་མཁས་པས་འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྦྱོར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོམ་བྱུང་གང་ཞིག་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་ལམ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་ཞིང་རྒྱུར་གྱུར་པའོ།། གསུམ་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་ཚེ་རབས་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་མེད་པ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཆུང་ངུ། དུས་ངེས་པ་ཙམ་འབྲིང་པོ། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། དྲོད་རྩེ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་དང་བཞི་དེ་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ལ། དྲོད་ནི་ཚོགས་ལམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་མཐུས་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །རྩེ་མོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་པས་གཟུང་བ་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །བཟོད་པ་ནི། གཟུང་མེད་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་

བ་བརྟན་ཞིང་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་སྐྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཆོས་མཆོག་ནི། བརྟགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་སྐྱེ་བའི་ཏིང་ཏེ་འཛིན་ཏོ། ། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་ལམ་བཞིར་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱུང་ཟད་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་མི་འདྲ་བ་བཞིས་ངོས་སྐལ་གྱི་སྣང་བ་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་མངོན་གྱུར་ཙམ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་སྒོནས་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་ལམ་གྱི་གཏོང་ཚུལ་ནི། །མཛོད་ལས། འཕགས་པས་དེ་དག་ས་བོར་བས། །གཏོང་ངོ་འཕགས་མིན་ཤི་བས་སོ། །དང་པོ་གཉིས་ཡོངས་ཉམས་པས་ཀྱང་། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཡང་དག་མིན། །རྟོག་མིན་མི་རྟོག་མ་ཡིན་པ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཕྱུང་ཟད་རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞིག་གོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ། དེའི་དོན་དམིགས་པ་དྲུག་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་དང་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་ལེགས་པར་བསྒོམས་པས་ཐེག་པ་འོག་མའི་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་ཆོས་ལྔས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་འབྱུང་བས་དེ་བཤད་པ། དམིགས་པའི་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་ནི། དེ་དག་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཚང་བའི་མཐོང་ལམ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་།

༄༅། །ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཟིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་མཛད་པ་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་འདིས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྣང་བྱུར་གྱུར་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུས་པའི་མངོན་གྱུར་བ་སྤོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ལྔས་ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་ལམ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་ལམ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་བཤད། ལྡན་ཆོས་རྟོག་པ་བཤད། བདག་རྐྱེན་ཡོངས་འཛིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་དང་རྣམ་པ་ནི་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པས་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པ་དང་དེར་སྣང་བ་ནི་རྣམ་པར་འདོད་དོ། སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་ཆ་ལ་དམིགས་པ་དང་འཛིན་ཆ་ལ་རྣམ་པར་འདོད་འདོད་དོ། །འདིར་དམིགས་པ་ནི་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་། རྣམ་པ་ནི་བློས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་པར་འཆད་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ནི་མཚན་འཛིན་དང་བཅས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཁོ་ནའི་གཉེན་པོར་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡང་དོན་རྩེ་གཉིས་བཟོད་པ་ཆུང་ངུ་རྣམས་ནི་འདོད་པ་དང་ཁམས་གོང་གི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་རེ་ཚང་བར་བསྒོམ་ཞིང་། བཟོད་པ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལས་དང་པོར་ཁམས་གོང་

གེ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་པོར་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད། དེ་ནས་འདོད་པའི་བཞི་པོར་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་གཞན་རྣམས་ལའང་ཕྱེ་བས། ཉི་ཤུ། བཅུ་དྲུག བཅུ་གཉིས། བརྒྱད་དང་། མཐར་འདོད་པའི་སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། དེ་ནས་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པ་གཅིག་ལན་གཉིས་སུ་སྒོམ་པའི་བར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ལན་གཅིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གོ། ཆོས་མཆོག་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་དེ་བཞིན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟའི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། རྗེས་འབྲང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པས་འཁོར་བཅས་ཕུང་པོ་ལྔ་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ཏེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དྲོད། འབྲས་བུ་རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་རྩེ་མོ། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་བཟོད་པ། སྐྱེས་བུ་རྟགས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཆོས་མཆོག་སྟེ་བཞི་པོ་རེ་རེའི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དྲོད་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྟེན་ཅན་ཙམ་མོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་མཚན་འགོག་པ་སྟེ་ཞི་བའོ། །མདོར་ན། འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཚང་བའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དྲོད་

༄༅། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་འདུ་བ་སྐྱེ་སྒྲུབ་པ་དང་འགོད་པ་སྐྱེ་དགག་པས་སྟོང་པ་དེའོ། །གཟུགས་ཀྱི་འདུ་བ་དང་འགོད་པ་མ་འཚལ་མ་དམིགས། ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། གནས་དང་བྲལ་བ་དང་སྐྱེ་མེད་ཙམ་ལས་གཞན་པར་མི་གནས་པའི་དོན་ནོ། །མིང་དེ་ཡང་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས་ཞེས་སོགས་སོ། །དྲོད་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་དང་༑ དེ་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་མེད་པའོ། །ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། མིང་དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་དགེ་མི་དགེ་སོགས་སུ་བསྟུར་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །དཔེར་ན་རྨི་ལམ་ཞེས་བགྱི་བའི་མིང་ནི་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ནི། མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབྱུང་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དྲོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩེ་མོ་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་དེ་དག་ནི་གནས་པར་བྱར་མེད་དེ་དོན་དམ་པར་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་མེད་པའོ།། ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བགྱིའོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་དེ་གཟུགས་སོགས་སྟོང་ཉིད་དུ་གནས། སྟོང་ཉིད་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པ་མི་གནས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྐྱེ་ཞེས་སོགས་སོ། །རྩེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་

སོགས་པ་དེ་རྣམས་རང་རང་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ངོ་།། ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོའམ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་མི་འདོར་བ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡུམ་ལགས་སོ། །རྩེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་དེ་དག་ལ་མཚན་མར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གསལ་བ་དེའོ། །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། གང་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཞེས་སོགས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །ཡུམ་ནི་གང་། ཡུམ་འདི་ནི་གང་གི། ཡུམ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡུམ་ཞེས་བྱ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བ་རྒྱུན་ཆད་པའི་རྩེ་མོ་སྐྱེ་ཐོབ་ནས་དགེ་རྩ་ཆད་པ་མི་སྲིད་པས་རྩེ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ། བཟོད་པ་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་སོ། རྣམ་པ་ནི། དེ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མྱུང་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འང་མེད་པའོ། །གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ་དེ་ལ་སྐྱེ་བའམ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་

༄༅། །མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དག་པ་ཡོང་དུ་ཆུབ་པའི་མཐུས་སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་དག་པ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དང་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཞེས་སོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དག་ལ་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་མེད་པར་སྣང་བའོ། །གཟུགས་ལ་སྤྱོད་ན་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མར་མི་བརྟེན་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་མོས་པ་མིན་ཅིང་གཟུང་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་གནས་པ་མེད་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ནི། དེ་ཐོབ་ནས་རང་དབང་མེད་པར་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ལ་བཟོད་པས་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ལ། ཆོས་མཆོག་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་བྱེད་པོའི་མཐུས་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་དེ་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ནི་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱའོ། ཞེས་སོ། །ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་གང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་གིས་གནས་པ་དེ་ནི་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ན་རློམ་པ་ཟད་པའོ། །བདག་ནི་

མཉམ་པར་འཇོག་གོ། བདག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པར་འགྱུར་ཞེས་རློམ་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་ཐབས་མཉམ་བཞག་དང་དེ་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་བྱང་སེམས་གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་དུ་མ་མཐོང་བར་ངོ་བོ་གཅིག་པའོ། །ཡུམ་ཉིད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཞེས་སོ། རྣམ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་མེད་དེ་དེ་ལྟར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་ནི། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་འདྲེན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཆོས་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །རིམ་པ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་ནི་རེ་རེ་ལ་དང་པོ་དང་བར་དང་མཐའ་མར་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ནི་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལྡན་ཆོས་རྟོག་པ་བཤད་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྦྱོར་རྟོག་པའི་ངོས་འཛིན། ཁྱད་པར་གཞུང་འདིར་གསུངས་པ་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མྱང་འདས་ཀྱི་རིགས་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་དོ། །ངོ་བོ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། མ་དག་གཞན་དབང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ། སེམས་ཅན། ཡང་དག་མིན་རྟོག་སོགས་ཀྱི་མིང་དང་ལྡན་ནོ། །གཉིད་ལས་རྨི་ལམ་འབྱུང་བ་བཞིན། དེ་ལས་གཟུང་འཛིན་རགས་པ་

༄༅། །འགའ་ཞིག་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་དེས་ལས་སྣ་ཚོགས་བསགས་པས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་། ཕྲ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་རྫས་གཞན་རྫས་གཅིག་སོགས་སུ་ཞེན་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ལས་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་འབྱུང་ཞིང་ཞི་བར་ལྷུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་སྤྲིན་ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲིབ་བོ། །གཉིས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་དོན། ཞེན་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའོ༔ ༔དང་པོ་ནི། འདིར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། བདག་གི་གདགས་གཞི་མེད་བཞིན་སྣང་བ་ལ་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བདག་ལ་འཛིན་རྟོག་བདག་གི་བ་ལ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་བཞག་སྟེ། བེམ་རིག་གི་གཟུང་འཛིན་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་འདིར་སྣང་བྱ་ནི། རྣམ་བྱང་དང་ཀུན་ཉོན་ལ་བླང་དོར་དང་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཞི་ཕུང་སོགས་རྫས་བཏགས་སུ་ཞེན་པ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྣང་བྱ་ནི། བྱང་ལམ་དང་དམན་ལམ་ལ་བླང་དོར་དང་ཆོས་སུ་བལྟ་བའི་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྫས་བཏགས་སུ་ཞེན་པ། སྒོམ་སྣངས་ནི། ཆོས་ཀྱི་གདགས་གཞི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་པ་པོ་ན་སྟེ། དེ་དག་སོ་སོར་འཛིན་པའི་བློ་སྟོང་ཞིང་། སྦྱོར་ལམ་གྱི་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ས་བོན་དྭངས་འབྱིན་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། གཟུང་རྟོག་བཤད་པ། འཛིན་རྟོག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་བའི་གཞི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དབྱེ་བ་ཡིས་དེ་དག་ལ་དམིགས་

ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཟུང་བར་རྟོག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་རྨོངས་པ་སྟེ་མ་རིག་པ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པོ་དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་ཅན་ནམ་ཡུལ་ཅན་ནམ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་དག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་དོར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པས་སོ། །ཡུལ་དགུ་ནི། ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཆོས་འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་ཆགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་ཕུང་སོགས་ཏེ་གཟུགས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་སྟེ། མེད་པའི་ཆོས་ལ་དེ་དག་བཏགས་ནས་མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན། ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྟག་ཆད་གང་རུང་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་དག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། དེའི་མཐུས་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་སྐྱོན་ཡོན་མི་ཤེས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ་ཞེས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། དེ་མ་ཤེས་པས་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་གོལ་བས་ཆོས་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། བདག་གི་ཆ་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་སྡང་བ་སྟེ

༄༅། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་བདག་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་ལ་སོགས་པས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མ་བྱུང་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་ནི་མ་རིག་པ། གསུམ་པ་ནི་འཇིག་ལྟ། བཞི་པ་ནི་མཐར་ལྟ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དང་ངོ་བོ་ཅི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་དག་རྣམ་བྱང་ཡིན་པས་བླང་བྱའི་རྣམ་དུ་ཞེན་པས་སོ། །ཡུལ་དགུ་ནི། རྣམ་བྱང་དུ་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ། མདོ་ནི། ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །རྣམ་བྱང་གི་སྐྱེ་སྒོ་སྐྱེ་མཆེད་དེ། མིག་ལ་རྟོག་ཅེས་སོགས་སོ། །རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་རིགས་ཏེ། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སུ་རྟོག་ཅེས་སོ། །རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་བ་ལུགས་འབྱུང་སྟེ། མ་རིག་པ་རྟོག་ཅིང་ཞེས་སོ། །སྦྱིན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །སྟོང་ཉིད་མེད་ཙམ་དོན་གཉིས་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་རུང་བས་དེའི་རྒྱུ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སྟེ། ཕྱིན་དྲུག་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ།། ཤེས་བཟོད་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་མཐོང་ལམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒོམ་ལམ་སྟེ། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །བསླབ་པ་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་མི་སློབ་པའི་ལམ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་བྱང་གི་དངོས་པོ་དང་རྐྱེན་དང་རྒྱུ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དམིགས་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་དབྱེ་བ་སྟེ། དང་པོ་དྲུག་དང་
མཐའ་མ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་ཡུལ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ལ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་
པས༔ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། དེའི་དང་པོ་ལ་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅན་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
དབྱེ་བ་ལས་གཟུང་རྟོག་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དགུ་དགུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་ཆོས་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཙམ་དུ་གྱུར་པའི་རྫས་
ལ་དམིགས་ནས་ཞེན་པའི་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དགུ་ནི་བདག་དེ་ཡུལ་འཛིན་པ་པོ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། མདོར་ནི། བདག་ཉེ་བར་མི་དམིགས་ཞེས་པ་ནས་མཐོང་བ་པོ་མི་དམིགས་
ཞེས་སོ། །དེ་བླ་བོ་མེད་པར་གཅིག་པོར་འཛིན་པ་སྟེ་གཟུགས་ཉེ་བར་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་འཛིན་པ་སྟེ། མིག་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བ་པོ་དང་ཤེས་པ་པོར་འཛིན་པ་སྟེ། མིག་དང་གཟུགས་དང་
མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་དམིགས། ཞེས་སོ། །དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་འོག་མ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་

༄༅། །རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། དེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཟིན་པ་མི་སློབ་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། སྟོབས་བཅུ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་བཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འཁྲུལ་ནས་བདག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ཡིན། ལྷག་མ་ནི་བདག་དང་འབྲེལ་བར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་གདགས་གཞི་གཏགས་པ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་པས་སོ། །ཡུལ་དགུ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། མདོར་ནི། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྒྱུ་མའང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྙམ་མམ་ཞེས་སོ། །བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་ཞེས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལའང་སྦྱར་རོ། །མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དེ་མིག་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དེ། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །མ་རིག་པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། སྒྱུ་མའང་གཞན་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའང་གཞན་ཞེས་སོ། །དད་སོགས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །མཐོང་ལམ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་ཡང་གཞན་ཞེས་སོ། །སྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ། བསམ་གཏན་ནམ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའང་གཞན་ཞེས་སོ།།

ཐེག་དམན་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ། སྒྱུ་མའང་གཞན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །མི་སློབ་པའི་ལམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་གཞི་ལས་ཀྱི་སྒྱུ་མ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུ་མས་བསྐྱེད་པའི་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །གསུམ་པ་བདག་རྐྱེན་ཡོངས་འཛིན་བཤད་པ་ནི། དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་ལྡན་ཆོས་རྟོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོར་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་རག་ལས་པས། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་ཉིད་བཤད་ཅིང་། གསུམ་ལས་ཐབས་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རང་ཉིད་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་མ་བྲལ་བས་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པས་མི་སྐྲག་པ་དང་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྲག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི། སྔངས་པར་མི་འགྱུར་སྐྲག་པར་མི་འགྱུར་ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། ཆོས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སོགས་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་སེམས་བསྐྱེད་བསྔོ་བ་སོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། གང་དེ་ལ་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ཅིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་མ་གཏོགས་པར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོངས་སུ་བསྔོར་མི་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། འགལ་རྐྱེན་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཞུམ་དེའི་མི་མཐུན་

༄༅། །ཕྱོགས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྡངས་པ་དང་། སྐྲག་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པ་རྣམས་དང་། ཕྱི་མ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་སྤྱོད་དུ་འཇུག་པའི་སྡིག་གྲོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བོར་བའོ། །བྱང་ཆེན་གྱི་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་དགེ་བཤེས་བྱང་སེམས་དེ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་པ་འབྱུང་བའི་རྟེན་རིགས། སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་དམིགས་པ། སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ། དང་པོ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ལ། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་གོས། བསོད་སྙོམས་དང་། གནས་མལ་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པའི་འཕགས་རིགས་དང་། སྤོང་བ་དང་སྒོམ་པ་ལ་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི། དེའི་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་དང་། མཐའ་མས་ལས་བསྟན་ནོ་ཞེས་འཆད་ལ། དེ་ནི་རིགས་ཡོད་པའི་རྟགས་ཙམ་བསྟན་གྱི་དེའི་རང་མཚན་དངོས་མ་བསྟན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ། གང་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི་རིགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མྱང་འདས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ། དོན་དམ་བདེན་པ། ཆོས་དབྱིངས་འདུས་

མ་བྱས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར། ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་འགྱུར་མེད་རྟག་པའི་བདག་དམ་པ་སྟེ། འདི་སྐབས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་སྣང་དུ། རྟག་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པས་རིགས་དེ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་གཞི་འདི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལས་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་བདེན་འཛིན་འགོག་གི་དེའི་རང་བཞིན་མི་འགོག་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཆད་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི། དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རྫུན་ཡང་བདེན་པ་ལྟ་བུར་ནི། །ཞེས་སེམས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ནི་རང་ངོ་ནས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་མེད། །ཐོག་མ་བར་མཐའ་དྲི་མ་བྲལ། ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྙིང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་ཆ་གཙོད་ནས་གྲུབ་མ་སྦྱོང་བ་ལ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཅི་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གློ་བུར་འཇིག་ངེས་ཏེ་རྟག་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོར་སྙིང་པོ་དེ་ཡི་ཕྱོགས་གཅིག་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས། མ་འདྲེས། མ་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་གཞིའི་དུས་སུ་བཞག་ཏུ་རུང་སྟེ། རྒྱུད་བླར། མ་འབྲེལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། །

༄༅། །ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་བཟུང་ངོ་། །འདི་དང་མཐུན་པར་དཔལ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱང་བཞེད་དེ། ནང་དོན་རང་འགྲེལ་གྱི་སྙིང་པོའི་སྐབས་སུ། རྒྱུ་མཚན་འདི་མ་རྟོགས་པར། ད་ལྟར་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འཆད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤང་དུ་མེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་གསར་དུ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱོགས་སུ་འཆད་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལས་རིང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ། རྒྱས་འགྱུར་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། དང་པོ་ནི། རིགས་དེ་ལ་ཐོག་མ་ནས་མྱང་འདས་ཀྱི་རྟེན་ནམ༔ ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དྲི་བཅས་སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་དང་བྲལ་ན་ཆོས་སྐུར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དེའི་དྲི་མ་ཟད་བཞིན་པ་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པའི་རིགས་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་རིགས་ཆད་པ་སྟེ་ལྔར། ལང་དཀར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་དང་པོ་གསུམ་ནི། རང་རང་གི་མྱང་འདས་མ་ཐོབ་བར་དུ། རང་ལམ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའོ། །དེ་ནི་ཉི་ཁྲི་སྣང་བར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ཉིད་ཁོན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་རྟོགས་བྱའི་སྙིང་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་རྟོགས་ཚུལ་དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་བཞག་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་རྟོགས་

པ་ཡིན་ལ། ངེས་པའི་དོན་དུ་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་དབྱིངས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཡང་གཅིག་པོ་ན་དང་དེའི་འབྲས་བུ་མྱང་འདས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པར་དབུ་སེམས་མཚུངས་ལ། ངེས་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སོ། །མ་ངེས་པ་ནི། རང་ལམ་མ་རྫོགས་པ་ནས་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སོ་སྐྱེ་ནི་རིགས་མ་ངེས་པར་དྲོད་རྩེ་ལ་གནས་པ་ཐེག་ཆེན་དང་བཟོད་འབྲིང་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད། འཕགས་པ་ལའང་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དག་སྒོམ་ལམ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་རང་རྒྱལ་ལམ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་དོ། །རང་རྒྱལ་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོགས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བཟོད་ཆེན། ཆུང་ངུ་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་མ་ངེས་སོ། །བྱང་སེམས་ནི་དབང་རྣོན་སྦྱོར་ལམ། དབང་འབྲིང་མཐོང་ལམ། དབང་རྟུལ་ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་མ་ངེས་པའོ། །རིགས་ཆད་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས། མཚམས་མེད་སྤྱད་པ། ལོག་ལྟ་ཅན། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་མ་སྐྱེས་པ། ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ཚོགས་མ་རྫོགས་པ་དང་བཞི་ལ་བཏགས་སོ། །གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་ལ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ་འདིའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དོན་ནི། སྣོད་དུ་བཅུད་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བཅུ་གསུམ་ནི། སྦྱོར་ལམ་བཞི། མཐོང་ལམ། ས་བདུན་པ་མན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ནི་ཆོས་དྲུག་གི་རྟེན་རིགས་

༄༅། །དྲུག་ལས་དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྗེས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚིག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་ལམ། སྒྱུ་མ། སྨིག་རྒྱུ། སྒྲ་བརྙན། མིག་ཡོར། གཟུགས་བརྙན། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར། སྤྲུལ་པ་ལ་གནས་མེད་ཅེས་དཔེ་དགུས་དོན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་མཚོན་ནས། དེ་དག་གནས་མེད་ཅེས་བཀག་པའི་ཤུལ་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་དོན་ཀྱི་རྟེན་རིགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དེ་བཞིན་སྦྱོར་ལམ་གཞན་དང་། མཐོང་སྒོམ་ལམ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་རང་གི་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་དང་དཔེ་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ། །བདུན་པ་རྟོག་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་མཐུས་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་འབྱུང་བས་དེའི་རྟེན་རིགས་དང་ནི། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་པར་འཆར་བའི་ཚེ་མུན་པའི་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །བརྒྱད་པ་དེ་ཡི་མཐུས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། བསྐལ་པའི་མེ་འབར་བའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །དགུ་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པའི་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །འདིའི་སྐབས་གཉིས་ནི། ཀུན་པོ་འབྱིན་པ་དང་སྣ་གཅོད་པ་བཞིན། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་ལྟོས་ཤིང་། དེ་འགགས་པ་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། བཅུ་པ་སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྙིང་རྗེར་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ།།

སྦྱང་གཉེན་དང་ཤེས་རབ་སྙིང་རྗེའི་སྒྲུབ་པ་ཉི་ས་བརྒྱད་པར་བཞག་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་རྩ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་བླ་མར་གྱུར་ཀྱང་། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། ཡོད་དང་འཛིན་དང་རྣམ་པར་རྟོག །གྱུར་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་དང་། སྲིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། ཞེས་དང་། ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་ལ་ཤེས་པའི་ལམ་ཡན་ཆད་ལ། སྦྱོང་བའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་མངོན་ནོ། །བཅུ་གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། གཟའ་དང་སྐར་མ་དང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་གློག་གི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །བཅུ་གཉིས་པ་གདུལ་བྱ་གཞན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་དག་རང་རང་གི་བསམ་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ། ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་དགོངས་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ལ་བཞི་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཚོགས་ཆོས་སྐུ་འགྲོ་དོན་ཏེ་མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མཛད་ནས། ང་དེའི་ཚེ་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལ་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མཛད་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་

༄༅། །པ་ནི། དུས་ནམ་ཞིག་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མཛད་ནས། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་བཏབ་ན་དེར་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཁོ་ནས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཐབས་གཞན་ལ་གཞུག་པར་དགོངས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྨད་སྦྱིན་པ་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྡེམ་དགོངས་ལ་བཞི་ལས། གཞུག་པ་ལྡེམ་དགོངས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་སྐྲག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྟོན་པར་བཞེད་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།། གཉེན་པོ་ལྡེམ་དགོངས་ནི། ཉེས་པ་བརྒྱད་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བསྒྱུར་བ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ལ་ལ་ཞིག་དམ་ཆོས་འདི་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་མི་ཟབ་པར་རྟོག་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །རྒྱལ་པོ་གཙང་སྦྲ་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུལ་འཁོར་བསྐོར་དང་བཅས་བཅོམ་ན། །མི་དེ་དག་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་དོན་ཕ་མ་ནི་སྲིད་ལེན། རྒྱལ་པོ་ཀུན་གཞི། ལྟ་བ་མཐའ་མ་གཉིས་གཙང་སྦྲ་ཅན་གཉིས། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཡུལ་འཁོར་བསྐོར་དང་བཅས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ནས་དེ་དག་མེད་པར་བྱས་ན། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དོན་ནོ། །དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དང་པོ་ནི་གསུང་བ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་བཞག་པ་ཙམ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཕ་རོལ་གཟུད་པའི་དོན་དུའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དང་འདིའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཞེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ལས་དོན་ལོགས་ན་བཙལ་དགོས་པས་གཉིས་

ཀ་དྲང་དོན་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ཡ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱའོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་མཐུན་ཅིང་རྫོགས་སངས་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུའི་ལམ་ཚང་བ་ཞིག་བསྟན་ཏོ། །འདི་དག་གི་ས་མཚམས། དང་པོ་དྲུག ས་བདུན་པ་མན་ཆད། དེ་འོག་བཞི། ས་བརྒྱད་པ་ན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ས་དགུ་པ། བཅུ་པ། རྒྱུན་མཐའ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་འགའ་ཞིག་ཁྱེད་ཅག་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ལ་ནི་གསུམ་དང་བཅུ་གསུམ་སོགས་སུ་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་སྲིད་ན་ཞེས་དོགས་སློང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་མི་གནས་ཏེ། དཔེར་ན་རྟེན་བུམ་པ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོས་བཅུད་སྦྲང་རྩི་དང་ཡི་ཁ་ར་ལ་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རེས་འགའ་སྦྲང་རྩིའི་བུམ་པ་རེས་འགའ་ཡི་ཁ་རའི་བུམ་པ་ཞེས་རྟེན་དེའི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་ལྟར། རྟེན་རྟོགས་བྱའི་རིགས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་རྟོགས་ཚུལ་མཆོག་དམན་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མི་རུང་བ་དགག རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་སེང་གེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ལ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་

༄༅། །ཟ་འོག་གི་རི་མོ་ལྟར་མ་འདྲེས་གསལ་བར་སྣང་བར་བཞེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་པ་ནི། མཉམ་བཞག་དེ་སྒྲིབ་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་སྣང་བའི་རྐྱེན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པ། འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་འགལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའམ༔ ཅིག་ཏུ་ན། འཁྲུལ་པས་མ་བསླད་པའི་དོན་དམ་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་གྱི་ཡུལ། ཡུལ་ཅན་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྣང་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། དེའི་ཚེ་གཉིས་སྣང་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ངང་གིས་ནུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་དམིགས་པའི་སྐབས་འདི་གཉམ་རྗེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཟུང་བའམ། ཡང་ན་གཉམ་བཞག་གི་སྦྱོར་བའི་དུས་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་བྱར་བཞག་པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་དེ་ལ་དམིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོགས་དགེ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་དགེ་བ་དང་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་ཏེ་གསུམ་ནི་དབྱེ་སྒོ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགེ་བ་ནི། འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བར་གནས་པ་ནི། དད་སོགས་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་གོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་

པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོགས་སོ། །མི་དགེ་བ་ནི། རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་འབྱིན་བྱེད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་མི་དགེ་བ་ནི། འཇིག་མཐར་གཉིས། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་འཇིག་མཐར། དེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་རྣམས་སྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་མི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོ། ལུང་མ་བསྟན་ནི་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་མི་ནུས་པ་ས་བོན་རུལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སློང་མི་བྱེད་དོ། །མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེས་ཀུན་སློང་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མ་འབད་པར་ངང་གིས་སྐྱེས་པའི་སེམས་དང་། འགྲོ་འཆག་སོགས་སྤྱོད་ལམ་དུས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་དང་། བཟོ་སློབ་པ་དང་བྱེད་དུས་གནས་པའི་དང་། སྤྲུལ་པ་བྱ་འདོད་དང་བྱེད་དུས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བཞིའོ༔ ༔དེ་དག་མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། འདོད་པ་ན་བཞི་ཆར། གཟུགས་ན་བཟོ་མ་གཏོགས་པ། གཟུགས་མེད་ན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཁོན་ཡོད་དོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་

༄༅། །ལྷན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ་། ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཞན་དུ་ཡང་དབྱེར་ཡོད་ དེ་འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་རྟོག་པས་བསྡུས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དགེ་བཅུ་བསམ་གཟུགས་མངོན་ཤེས་དག་དང་། གང་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་འདོད་པ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ བསྡུས་པའི་བསམ་གཏན་ཆོས་སོ་བདུན། དབང་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད། མཐར་གནས་དགུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། ཡང་དག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཟག་བཅས་དང་། དེར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཟག་པ་ མེད་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། འདིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན། གང་ལ་རྟེན་ནས་ཟག་པ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། བྱེ་སྨྲ་ལྟར་ན། ལམ་བདེན་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཟག་ བཅས༔ ལམ་བདེན་དང་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཟག་མེད་དུ་འདོད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ཟག་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མ་ཞི་བའི་དང་། ཕྱི་ནང་འགྱུར་བའི་དང་། ཉེས་ སྤྱོད་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པའི་དང་། སྲིད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་སྟེ། ཉེས་པ་རྣམ་བཞི་སྐྱེད་བྱེད་ལ་ཟག་བཅས་དང་། དེ་དག་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཟག་མེད་དུ་འཆད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ཡང་ཟག་མེད་དུ་ འདོད་དོ། །ཟག་པ་དེ་དག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཚུལ། མཛོད་ལས་བྱུང་བ་ཙུང་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། ཀུན་བཏུས་སུ་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་སྒོ་དྲུག་གསུངས་ཏེ། རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་ལྟ་བུ་ཟག་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་དག་

དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་ནི་ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བའིའོ། །ས་གཞན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཟག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའིའོ། །རྒྱུད་ཟག་པ་ལས་མ་གྲོལ་དུས་ཀྱི་དགེ་བ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ནི་ཟག་པས་བཅིངས་པའིའོ། །ཟག་པ་དང་དམིགས་རྣམ་མཐུན་པ་ཚོགས་ལམ་ལྟ་བུ་ནི། ཟག་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའིའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི། ཟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐོར། །ཡང་ཆོས་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་འདུས་བྱས་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་མ་ལུས་ཤིང་སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་འདུས་མ་བྱས་ཏེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། ཡང་སློབ་མ་སྟེ་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། གང་དག་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བཅུ་སོགས་ཏེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་གོ། །མདོར་ན། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་བླང་བྱའོ། །འདི་ནི་དོར་བྱའོ། །འདི་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་བྱའོ་སྙམ་དུ་དང་པོ་གསུམ་ལ་དམིགས། དེའི་བླང་བྱ་ལ་ཡང་དང་པོ་བླང་བྱ་འདི་ཕྱིས་བླང་བྱ་འདི་སྙམ་དུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། དེ་ནས་འདས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་འདི། ངོ་བོ་འདི་སྙམ་

༄༅། །དུ་ཟག་པ་ཡོད་མེད་དང་། དེ་ནས་ཟག་མེད་ལམ་དེའི་དམིགས་པ་འདི་རྣམ་དུ་འདུས་བྱས་ཀུན་རྫོབ་དང་། འདུས་མ་བྱས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེའི་སྔ་མ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ནས་ཕྱི་མ་ལ་དམིགས་པས་འབྲས་བུ་དམན་མཆོག་འདི་ལྟར་འབྱུང་རྣམ་དུ་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ནི། དོན་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ཡང་དམིགས་པ་དག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། དམིགས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་དཔེར་ན་མདའ་ལྟོང་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཚེད་དུ་གཉེར་བྱ་ནི་མ་འོངས་པར་འབྱུང་རུང་མདའ་འཕེན་ལ་ཕོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐར་གནས་པའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སེམས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་སྒྲིབ་བྱེད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སྤངས་པའི་སྤོང་བ་དང་། དེའི་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་རྟོགས་པ་དང་སྐྱེ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རིམ་བཞིན་སྒྲུབ་བྱེད་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཚེད་དུའོ། །དེ་ལས་སེམས་ཆེན་པོ་ནི། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་སོགས་དྲུག་གོ། །མདོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྤོང་བ་ཆེན་པོ་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་གཉིས་སུ་ལྟ་བ་མཐའ་དག་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མོ། །ཐབས་མཁས་པས་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི། དེ་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་མཉམ་

པ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཞེས་པ་ནས། བྱང་སེམས་ཞེས་བགྱི་བའི་གྲངས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དག་གི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་འདི་གསུམ་དུ་ངེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། གཡུལ་སྤྲོད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། རང་ཉིད་འགྲན་ཟླ་མེད་པར་བྱ་བ་དང་། ཕ་རོལ་དགྲ་གཞོམ་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་སོགས་རང་གིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། སྒྲུབ་པ་སྤྱིའི་ངོ་བོ། བྱེ་བྲག་གི་ས་མཚམས། སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་གནས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྩོམ་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན་ཐོབ་ངེས་པའི་བྱ་བའོ། །འདིར་ནི་རྣམ་ཀུན་སོགས་སྦྱོར་བཞི་ཉིད་ལ། མཁྱེན་གསུམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་བའི་ཆ་དང་། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སྒྲུབ་པ་སྤྱོད་པའི་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྔ་མ་ནི། སྦྱོར་བཞིའི་རྒྱས་བཤད་དུ་འཆད་ལ། ཕྱི་མ་ནི་གོ་སྒྲུབ་སོགས་བཞི་སྟེ། རྒྱུ་བསམ་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་གཉིས། འབྲས་བུ་རྒྱུད་ནས་དང་དངོས་སུ་འབྱིན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་པ་བཞི་པོ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སུ་སྦྱར་ལ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ནི། སྦྱོར་ལམ་ལ་རྒྱུད་ནས་དང་ཉེ་བར་དང་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་ལམ་དྲོད་སོགས་གསུམ། ཆོས་མཆོག་རྣམས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་དང་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པའི་ས་མཚམས་སྔར་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲུག་ཚན་དྲུག གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ། འཇུག་པ་རྣམ་པ་དགུའི་སྒྲུབ་པ། ཚོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་

༄༅། །སྒྲུབ་པ། ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སོ་སོའི་རང་བཞིན། གྲངས་ངེས་གོ་རིམ། འབྲས་བུ། སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏོང་བའི་ཆོས་བཞི་ལྡན་ནས། སྤོང་བའི་སེམས་མི་འཁྲུགས་པ། དགེ་ལ་སྦྱོར་བ། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཆོས་བཞི་ལྡན་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཕྱིན་དྲུག་གི་ངོ་བོའོ། །ཆོས་བཞི་ནི། རྒྱན་ལས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་བྱེད། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྨིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །དེ་དག་ལ་དབྱེ་ན་རིམ་པ་བཞིན། སྦྱིན་པ་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པའོ། །བཟོད་པ་ལ། གནོད་པ་ལ་མི་མཇེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པ་དང་ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ལ། བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དྲུག་ཐུན་མོང་དུ་གུས་སྦྱོར་དང་རྟག་སྦྱོར་ཏེ་བདུན་ནོ། །བསམ་གཏན་ལ། རྟོག་དཔྱོད་བཅས་པ་དང་རྟོག་མེད་དཔྱོད་ཙམ་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱོད་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆུང་ངུ་ཉན་རང་གི་དང་ཆེན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་དང་ཤེས་རབ་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་ལས། ཞུམ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་།།

རགས་པ་དང་ཉི་ཕྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་མདངས་ལྡན་བརྩོན་པས་བརྗིད། །བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་བློ་ཡིས་གྲོལ། །སྙིང་བརྩེ་བས་ནི་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པ། །ཅིག་ཅར་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ། །ཅེས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། རྒྱན་ལས། དབུལ་བ་འཇོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསིལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྲོ་བཟོད་དང་། །མཆོག་སྒྱུར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི། རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བཞི་ལས་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་ཐོག་མར་བསྟན་པ་ནི། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་དམིགས་ནས། སྒྲུབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་དེ་དག་སོ་སོར་ཏེ། རེ་རེར་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྣམ་པ་དྲུག་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་མདོ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ལོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རེ་རེ་ལ་དྲུག་དྲུག་བསྡུ་བའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སོགས་སྤོང་བ་སྦྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། སྡང་བ་པོ་སོགས་ཀྱིས་མི་སྙན་པར་སྨྲ་བ་ལ་མི་ཁྲོ་བ་ནི་སྦྱིན་པའི་

༧་ཁ།

༄༅། །བརྗོད་པ། དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་སྦྱིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ་སྦྱིན་པའི་བསམ་གཏན། སྦྱིན་བྱ་སྦྱིན་བྱེད་སྦྱིན་ཡུལ་མི་དམིགས་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་སྦྱིན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྷག་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་ཡང་རིམ་གྱིས་སྦྱར་ཏེ། ལེ་བརྒྱད་མར། དགེ་བ་སེམས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། དེ་འོག་གསུམ་འདྲ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་དགེ་རྩ་བསྔོ་བ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱང་སྔམ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པ་རྣམ་དགུའི་སྒྲུབ་པ་ལ། སྤྱིར་བཤད་པ། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གོ་ཆ་བགོས་པའི་རྗེས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི་དགུ་ལས། དང་པོ་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྣམ་རྟགས་མཚན་མ་མི་དམིགས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། མདོ་ནི། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཅིང་འདོད་པས་དབེན། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་གསོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་འདི་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ས་བདུན་པ་མན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མི་སློབ་ལམ་སྟེས་བརྒྱད་པ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་སྒོམ་པ་དང་། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མེད་བཞི་དང་། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་དེ་ལ་འཆིང་བྱེད་བདེན་འཛིན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། དྲུག་པ་དེའི་མཐུས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྦྱིན་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་དང་སྦྱིན་པ་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད། ཅེས་སོ། །བདུན་པ་རང་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། སྒོམ་པ་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོམ། ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་མཐུའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་ཕྱིར་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ན། ཞེས་སོ།། དགུ་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པའོ། །རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དགུ་ལ་སོ་སོར་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ནི། ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇོག་ཅིང་། བདུན་ནི། གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ། དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པ། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། བརྩོན་འགྲུས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མི་གོས་པའི་ཐབས་མཁས། སྟོབས་སོགས་མ་དག་པར་གྲུབ་པ། ཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་

༄༅། །པ་ལ། བསམ་གཟུགས་དང་ཚད་མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན། ཐོབ་པའི་རྒྱུ། རང་གི་ངོ་བོ། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ངན་སོང་གསུམ་སྒྲ་མི་སྙན་དང་། ལས་སྒྲིབ་ཅན་ཟ་མ་མ་ནིང་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱུའི་སྙོམས་འཇུག་འོག་ས་དང་། འབྲས་བུའི་སྙོམས་འཇུག་རང་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ལ། ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་གསར་དུ་ཐོབ་པ་འདོད་རྟེན། ཚངས་མདུན་གྱི་དེ་ཚངས་རིས་མན། དེ་ལྟར་ཚངས་ཆེན་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་བར་ལ་འགྲེའོ། །ཐོབ་ཟིན་གནས་པ་འདོད་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། །འདི་ལས་འཕྲོས་ནས་གང་ཟག་ལ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གང་ལྡན་དཔྱད་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ལ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དང་པོ་བརྒྱད་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ཅིང་། ལམ་ཞུགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ། ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་མན་ལ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཁོ་ན་ལྡན། དེ་ནི་ཤེས་རབ་རྐྱང་གྲོལ་ཡིན་ལ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་པ་དགྲ་བཅོམ་རྒྱུན་ཅན་ཡིན་ཅིང་དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཀྱང་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་ཡོད་དོ། །ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་མན་དུ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་པོ་བཞི་དང་ངེས་པར་ལྡན། ཕྱི་མ་གཉིས་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་ཡོད། དེའི་རྟུག་བརྟུལ་ཆོས་བཟོད་ནས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བར་ཕྱི་མ་གསུམ་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་སོ། །ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་ཆོས་མཆོག་མན་དུ་

ཚངས་རིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ངེས་པར་ལྡན། ཚངས་མདུན་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་སོ། །དེའི་རྟུག་བརྟུལ་ཆོས་བཟོད་ནས་རྒྱུན་མཐའ་མན་ལ། ཚངས་འདུན་ཡན་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་སོ། །རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་མན་ལ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་པོ་ངེས་པར་ལྡན། བར་པ་གསུམ་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ངེས་པར་མ་ཐོབ་ཅིང་དེ་ཡན་གྱི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་བུ་ལ་རེག་པའི་བར་དེ་དང་འདྲ༔ ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་དངོས་གཞི་ངེས་པར་མི་ལྡན་ནོ། །རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །རང་རྒྱལ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་མན་དུ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཉིད་ལྡན། སྲིད་པ་མཐའ་མ་ཡན་དུ་དེའི་དངོས་གཞི་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་སྦྱོར་ལམ་ཡན་ནས་ངེས་པར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་ལྡན། ཚོགས་སྦྱོར་ཚོགས་ལམ་ནས་མི་སློབ་པའི་བར་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་སྙོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱང་ཡོད་དོ།། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་འང་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ངེས་པར་ལྡན་ཞིང་། སྦྱོར་ལམ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞི་ངེས་པར་ཐོབ་བོ། །སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་སྙོམས་འཇུག་རྣམས་ཐེ་བྲག་མེད་པར་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གོམས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་ལས་རྒྱུ་ཆེ་བ། སྙོམས་འཇུག་རྟེན་པའི་

༄༅། །གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ། གཞན་གྱི་མན་ངག་གི་མཐུ་ལས། བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྟེ་ལྔོ། །གསུམ་པ་ལ་ཉེར་བསྡོགས། དངོས་གཞི་འོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་ཡིད་བྱེད། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ། རབ་ཏུ་དབེན་པ། དགའ་བ། སྡུད་པ། དཔྱོད་པ། སྦྱོར་མཐའ་ཡིད་བྱེད་དང་དྲུག་གོ། །དེའི་དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ལ་རགས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བའི་ཐོས་བསམ་གྱི་སེམས་ཏེ་སྤང་བླང་གི་ཕྱིར་སེམས་འཇོག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞི་རགས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་སྒོམ་པ་དེ་སྤང་བླང་གི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་རྩོམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། ཞི་གནས་ལ་གོམས་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་གསུམ་སྤོང་ངོ་། བཞི་པ་ནི། དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་དགའ་བདེ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པས་གཞན་ཡང་སྤོང་བར་སྤྲོ་བའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཉོན་མོངས་འབྲིང་གསུམ་སྤོང་ངོ་། ལྔ་པ་ནི། སླར་སྤོང་ཀྱུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པས་ཕྲ་མོ་ཡོད་པར་རྟོགས་ནས་རྨུག་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །དྲུག་པ་ནི། ཕྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་གསུམ་སྤོང་ངོ་། །འདི་རྣམས་རེ་རེ་ལ་གཟུགས་ཁམས་སུ་གནས་ཀྱི་སྐབས་བཅུ་བདུན་དུ་འང་འགྱུར་རོ། །དྲུག་པ་དེ་དག་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དང་ལམ་གྱི་སྐབས་བཞིར་ཡང་འདུ་སྟེ། མཚན་ཉིད་རབ་རིག་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། རབ་དབེན་དང་སྦྱོར་མཐའ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ནི་གཉེན་པོ་ཡིད་བྱེད་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དགའ་སྡུད་ནི་དང་བར་གྱུར་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་ལམ་བཞི་

ཆར་དང་། དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བརྟུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་ནི་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱང་འོག་སའི་དངོས་གཞིའི་རྟེན་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་མེད་དོ། །དང་པོ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་དེའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་ལས་འདའ་ནུས་པས་དེ་ལ་མི་ལྕོགས་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཉེར་བསྡོགས་རྣམས་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་སྲིད་དོ། །དངོས་གཞི་དག་གི་ནི་འོག་ས་ལས་འདའ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཁྱད་པར་ཟག་བཅས་ནི་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་དང་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཡིན་གྱི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་རང་སའི་སྲེད་པས་བཅིངས་པ་དང་གོང་ས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱིས་ནི་རང་ས་དང་གོང་སའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་རྣམས་སྙོམ་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་མཚུངས་ལ། འོན་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་སྙོམ་བྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདས་པ་གཟུགས་མེད་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་ཏེ། སེམས་རྩིང་ཞིབ་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་ལུས་ལ་བདེ་བ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་

ཞེ་ཕྱད།

༄༅། །ཡན་ལག སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །འདི་ལ་རྟོག་པ་ནི་ཆེས་རགས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བས་ཀྱང་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པའི་དངོས་གཞི་ཙམ་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱོད་ཙམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་སུ་ཡང་ཕྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་རྟོག་དཔྱོད་ལས་འདས་པའི་ནང་རབ་དང་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག ཚོར་བ་ཡིད་བདེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག གསུམ་པ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་དྲན་པ་བསམ་གཏན་ལ་སྐྱོན་བྱུང་མ་བྱུང་དཔྱོད་པའི་ཤེས་བཞིན་བདེ་སྡུག་སོགས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག སེམས་ཚོར་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག ཏིང་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །བཞི་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་དྲན་པ་དང་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་གཉིས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག ཏིང་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།། ཡན་ལག་ཅེས་པའི་དོན་ནི་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའོ། །འདི་རྣམས་ལ་གནས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་བཅུ་བདུན་དུ་འགྱུར་ཞིང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན། དག་པ་བ། ཟག་མེད་གསུམ། དང་པོ་ནི་རང་སའི་རྩ་ཉོན་ནམ་ཉེ་ཉོན་གྱིས་བཅིངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སོགས་བཞི་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཅིང་རྟོག་དཔྱོད་

དང་མི་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་བཞི་ནི། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་གཤིག་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པ་དང༌། རྣམ་ཤེས་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པ་དང༌། བཟུང་བྱ་རགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་པ་དང༌། བཟུང་བྱ་རགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཕྲ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དེ་རྣམས་རིམ་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྙོམས་འཇུག་གོ། །དེ་དག་ལ་ངོ་བོས་ཕྱེ་ན་དབུམ་པས་སྔར་ལྟར་གསུམ་དུ་འདོད། བྱེ་སྨྲས་སྲིད་རྩེར་ནི་ཟག་མེད་མི་འདོད་དོ། །བཞི་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཟུགས་དང་དེའི་གང་ཟག་རྣམས་དོན་གཅིག་ཅིང༌། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྟོད་དང་སྨད་མངོན་ཤེས་རྣམས་བདག་འབྲས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའོ། །གཉིས་པ་ཚད་མེད་བཞི་བཤད་པ་ལ། སྐྱེ་ཚུལ། ངོ་བོ། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་རྐྱེན་རིགས་བདག་པོའི་རྐྱེན་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་དགེ་བཤེས་དམིགས་རྐྱེན་བདེ་བ་མེད་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནོན་པ་བདེ་བ་ཅན་ཆགས་སྡང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་རྐྱེན་བཞི་ཚང་བ་ལས་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་ཕྲད་འདོད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་དོ། །གོ་རིམ་བཞིན་གནོད་སེམས། རྣམ་འཚེ། མི་དགའ་བ། ཆགས་སྡང་མེད་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀར་དོན་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་ཚོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ། འགའ་ཞིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

༄༅། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ། ཚོགས་གཉིས་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་ཚོགས་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལ་བཅུ་བདུན་ལས། བསམ་པ་བརྗེ་བ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་དང་། མདོ་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་བཅིལ་ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ་དང་པོའོ། །ཚོགས་དང་ཞེས་ས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་། །སྦྱོར་བ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་དྲུག་དང་། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བཅུའི་ལམ་ལ་འགོད་དོ་ཞེས་སོགས་ཏེ་བདུན་ནོ། །མཉམ་པར་བཞག་པ་གཞན་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ཞེས་སོགས་ཏེ་བརྒྱད་པའོ། །ཞི་གནས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་གཡེང་ཞི་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །དེའི་དམིགས་པ་ལ་མཚན་མ་དང་མཚན་མེད་གཉིས་རང་ངོ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཡོད། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་ནི་དགུ་སྟེ། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཇོག་པར་བྱེད། ཡུན་སྲིངས་ནས་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པར་བྱེད། འཕྲོན་སླར་བླན་ཏེ་འཇོག་པར་བྱེད། མི་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་དྲན་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད། འདོད་ཡོན་ལ་མི་བལྟ་བར་སེམས་འདུལ་བར་བྱེད། རྣམ་གཡེང་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བས་སེམས་ཞི་བར་བྱེད། རྣམ་རྟོག་མངོན་གྱུར་བྱུང་ཡང་དང་དུ་མི་ལེན་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད། བྱིང་རྒོད་བཀག་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད། གོམས་པ་ན་འབད་མེད་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཚེ་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་བཅས་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དུ་གོ་ཆ་མ་མཆིས་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ་དགུ་པའོ། །འདིའི་

སྒྲ་དོན་ནི། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱད་ནས་ཞུགས་པས་དེ་མི་བསླུ་བར་ལྷག་གི་མཐོང་བའམ་ཐོབ་པའོ། །དཔྱད་ཞུགས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་མོས་སྤྱོད་ན་ཡང་ཡོད། ཐོབ་པའི་ལྷག་མཐོང་འདས་ལམ་ཁོ་ན་ལའོ། །དེས་ནི་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གསུམ་ག་སེལ་ལོ། །ངོ་བོ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བ་དེ་ཡིས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅུ་པའོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །ལྟ་བ་ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །སྤྱོད་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་པའོ། །འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་བྱང་ཕྱོགས་སྡེ་ཚན་བདུན། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ། ཤེས་པ་བཅུ་གཅིག དབང་པོ་གསུམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ༔ རྗེས་དྲན་བཅུ། ཚད་མེད་བཞི། བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞི། རྣམ་ཐར་བརྒྱད། མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དགུ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོར་རིག་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དེ་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅུ་བཞི་པའོ། །ཞིགས་པའི་ལམ་མི་ཟད་པའི་གཟུངས་དང་། ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོའོ།།

༄༅། །ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅོ་ལྔ་པའོ། །གཟུངས་འདི་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཚིག་གམ་ཆོས་ཀྱི་གཟུངས་ནི། སར་ཞུགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ལ་མངའ་སྟེ། མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོས་པའི་མོད་ལ་ཟིན་ཅིང་མི་རྗེད་པའོ། །དོན་གྱི་གཟུངས་ནི་དེ་དག་གི་དོན་རྟོགས་ཤིང་མི་རྗེད་པའོ། །བཟོད་པའི་གཟུངས་ནི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་ལྡན་ཏེ། ཨ་ཞེས་པ་སྐྱེ་མེད་མཚོན་པ་ངེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་དོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་གདབ་སྟེ་སྒོམ་པས་གོམས་པ་རྫོགས་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་གཟུངས་ནི་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས༔ སྔགས་དེས་རིམས་ནད་སོགས་འཇོམས་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་རྣམས་ལས་དང་པོ་གཉིས་གཟུངས་དངོས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་དེ་དང་དེའི་ནུས་པ་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །བཅུ་དྲུག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ས་བཅུ་དང་། ཤེས་པ་སེལ་བའི་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིས་ནི་བཅུ་བདུན་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་མདོར་ནི་འོག་ནས་འཆད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་ཐེག་པ་ལ་གནས་ནས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པར་འཇུག་བྱེད་དང་། ཐེག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་བཅུའོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྒྲོད་བྱེད་ལས། མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་པ་དེ་འོག་ལྟོར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་མཐའ་མ་གཉིས་སྟེ། སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འགའ་ཞིག་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས། ས། གཉེན་པོའི་ཚོགས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། བར་དུ་བདག་ཐོག་གི་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཀུན་སྟོང་པར་ཁོང་དུ་ཆུབ་པ་ལས་དབྱེ་བར་མཛད་པས་འདི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ནི་སྟོང་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱའི༔ སྟོང་གཞི་གོ་ཆོད་པོ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བློ་ལས་འདས་ཤིང་བགྲང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིག་སོགས་ནང་གི་ཆོས་དང་། གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་ཆོས་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་དབང་རྟེན་ལུས་དང་། སྟོང་པའི་དངོས་པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བཅུ་དང་། དོན་དམ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཁམས་གསུམ་དང་། དེ་ལས་ཅིག་ཤོས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་འཁོར་བ་དང་། དགེ་ཕྱོགས་དོར་བ་མེད་པ་བྱང་ཕྱོགས་སོགས་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་མཛད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། གཟུགས་རུང་སོགས་མཚན་ཉིད་དང་། ཕན་ཚུན་མི་དམིགས་པ་འདས་མ་འོངས་སོགས་དུས་དང་། ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཅིག་ཤོས་ཕུང་པོ་ལྔའི་དངོས་པོ་དང་། ནམ་མཁའ་སོགས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལས་གཞན་འཕགས་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཉི་ཤུ་པོ་ལ་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟར་དམིགས་ནས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་

༄༅། །ཀྱང་ཉི་ཤུའོ། །གྲངས་འདི་ནི་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཏེ། མདོ་ལས་ཐོག་མར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གསུང་ནས་ཐ་མ་བཞི་གསུངས་པ་རྣམས་བསྡོམས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་གསུམ་ནི་མོས་སྤྱོད་ན་སྦྱོར་གཞག བཞི་པ་ནི་ཆོས་མཆོག་ལ། དེ་འོག་བདུན་ནི་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ། དེ་འོག་གཉིས་དང་གཉིས་དང་གཉིས་རྣམས་དག་ས་གསུམ་ལ། དེ་འོག་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞག་གོ །དེའི་ཚེ་མོས་སྤྱོད་དུ་རྗེས་མཐུན་དང་གཞན་རྣམས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ས་བའི་ཚོགས་ལ་སའི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ། ཡོངས་སྦྱོང་གི་ཁྱད་པར་གཞུང་དང་སྦྱར་ནས་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་མཚོན༔ གཞི་གསུམ། སྤང་བྱའི་རྣམ་བཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་མངོན་དུ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྷུ་མའི་སྒྲ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་པའི་དོན་ནི་སྤྱིར་བཞག་ལ་སོ་སོའི་སྒྲ་བཤད་ནི་འོག་ནས་རིམ་པས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་དབྱེ་བ། གྲངས་ངེས། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་སོ་སོར་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་བཅུར་དབྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཞག་གོ །གསུམ་པ་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྱུ་མ་ལྟར་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་། རྟོགས་ཟིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སའི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་བཅད་ནས་དོན་དམ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པའི་སྣང་བ་ལ་དམིགས་པ་སྒྲིབ་གཉིས་དྲུངས་འབྱིན་བྱེད་ཡེ་ཤེས་དང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། ས་རྣམས་སུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་

ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཟད་རིམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་མཐོང་བ་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བ་དེའི་ཚེ། ནམ་མཁའ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་ཀྱང་སྤྲིན་བྲལ་བའི་སྣོནས་ཆ་ཤས་འཇོག་པ་ལྟར། རྟོགས་བྱ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་ཟད་རིམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་དེ་ལས་ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་དེ་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཀུན་འགྲོའི་དོན། གཉིས་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་སྤང་རུང་དུ་རྟོགས་པ་མཆོག་གི་དོན། གསུམ་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་དོན། བཞི་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་སྲེད་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན། ལྔ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་རིག་པས་བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན། དྲུག་པར་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ་གློ་བུར་བའི་དོན། བདུན་པར་མདོ་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་མི་འབྱུང་བས་མཚན་འཛིན་བྲལ་བའི་དོན། བརྒྱད་པར་ཀུན་བྱུང་བྲི་གང་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ས་བོན་གནས་གྱུར་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དབང་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ། དགུ་པ་དང་བཅུ་པར་ཡིད་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་རིམ་བཞིན་སོ་སོ་རང་རིག་གི་ཡེ་ཤེས་དང་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་དོན་བགྱི་བའི་ཕྲིན་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་རྣམས་སུ་རྟོགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞུགས་པ་དང་ཚེ་ལམ་གྱི་རྟགས་དང་། སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཡོན་ཏན་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ། ཕར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་འདིར་ཡི་གེ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་མ་སྤྲོས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ། ཉོན་སྒྲིབ། ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་

༄༅། །བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དང་། ཁྱད་པར་ས་རེ་རེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་གཉིས་གཉིས་དེའི་གནས་ངན་ལེན་རེ་རེར་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ས་དང་པོར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་ཞེན་པ་དང་ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དང་། གཉིས་པར་ལྷུང་བ་ཕྲ་མོའི་འཁྲུལ་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་དང་། གསུམ་པར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དང་ཐོབ་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་དང་། བཞི་པར་སྙོམས་འཇུག་ལ་སྲེད་པ་དང་ཆོས་ལ་སྲེད་པའི་དང་། ལྔ་པར་འཁོར་བ་ལ་ཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་མྱང་འདས་ལ་ཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དང་། དྲུག་པ་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་མཚན་མ་མང་པོ་འབྱུང་བའི་དང་། བདུན་པར་ཆོས་ཙམ་གྱི་མཚན་མ་ཕྲ་མོ་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐབས་ལ་དང་། བརྒྱད་པར་མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བ་དང་མཚན་མ་རྣམས་ལ་མི་དབང་བའི་དང་། དགུ་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ཚད་མེད་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་སྤོབས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་དང་། སྤོབས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་དང་། བཅུ་པར་མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་གསང་བ་ཕྲ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་དང་༑ བཅུ་གཅིག་པར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཆགས་ཐོགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའོ་ཞེས་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕོག་པར་ཞུགས་ཚུལ་གྱི་ཕྱེ་ན། ངོས་སུ། རྒྱུད་ནས། དབང་གི་ཕོག་ཞུགས་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་རིམ་བཞིན་བདེན་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་དང་། རྟག་ཆད་དུ་དང་།

བདེན་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ་དང་། དེ་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྟེ་བདེན་པ་བཞི་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་འཇུག གཉིས་པ་ནི་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་ཏེ་རིམ་པས། ལྟ་ངན་ལ་མཆོག་ཏུ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་ངན་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་སེམས་ཁེངས་པ་དང་དེ་དག་ལ་སྲེད་པ་སྟེ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག གསུམ་པ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་སྟེ་རང་ལྟ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་མནར་སེམས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་གོ། ཉོན་མོངས་པས་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དངོས་ལ་མི་དམིགས་ཀྱང་མེད་ཙམ་ལ་དམིགས་པའོ། །ཡོག་པར་འཇུག་གཞི་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་ཚུལ་རྟག་ཀུན་ལ་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་བྱེད་པས་དང་འགོག་ལམ་ལ་སྐྲག་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་ན་ཉོན་མོངས་བཟློག་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་དྲུག་པོ་རྣམས་ཏེ་ཡུལ་ལ་ལོག་ཞུགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་ནི། རིམ་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དང་པོ་ལ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་དངོས་དང་དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་གཉིས། ཕྱི་མ་ཡའང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་གློ་བུར་རྣམ་དག་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྟམ་སྟམ་ས་དང་པོ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྒོམ་ལམ་དུ་སྤོང་ངོ་། །དེས་ན་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་

༄༅། །ཁམས་གསུམ་གའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤངས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤོང་། ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད། རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་སྔ་མ་གཉིས་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟོད་ལ་དམིགས་ནས་འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་འཛིན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་འགྲེའོ། །སྐད་ཅིག་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་སྤངས་ཐམས་ཅད་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་སྤོང་ངོ་། །སྒོམ་སྤངས་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་སྒོམ་ལམ་ཆུང་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རྟོག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་གསུམ་སྤོང་། དག་ས་སྟེ་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ་གྱིས་རྟོག་པ་ཆུང་དུ་སྐོར་གསུམ་སྤོང་ཞིང་། སྤོང་ཚུལ་ནི་ཅིག་ཅར་བ་ཁོ་ནའོ། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤངས་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས། ཁམས་གོང་གི་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་སྤོང་ཞིང་གཞན་ཡང་དེས་མཚོན་ནོ། །སྒོམ་སྤང་རྣམས་རིམ་ཅན་དང་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཞི་རགས་སུ་བལྟ་བས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་ནོན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འཕགས་ལམ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་ནི་བག་ཉལ་ཡང་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པའོ།། གཉིས་པ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་ཁྱད་པར་གཞུང་དང་སྦྱར་བ་ལ། རྒྱུ་ས་དགུའི་ཡོངས་སྦྱོངས། འབྲས་བུ་བཅུ་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ས་གང་དང་གང་ལ་གནས་པའི་ཚེ་ས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲི་མ་རང་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྦྱོང་ཞིང་ས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ཡང་སྦྱོང་བ་ཡིན་པས་དེ་འཆད་པ་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་ལ་སྦྱོང་བྱེད་ཐབས། སྦྱོང་ཚུལ་ཤེས་རབ་བོ། །དང་པོ་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་

མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་བསམ་དང་ཕན་པའི་དངོས་པོ་སྣོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མེད་བཞི་སྒྲུབ་པ་དང་དངོས་པོ་རྣམས་འཁོར་གསུམ་དག་པས་གཏོང་བ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ལ་འགོད་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནས་དོན་འཚོལ་བ་དང་རྟག་ཏུ་ཁྱིམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུར་སྒྲུབ་འདོད་པའི་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཟོལ་མེད་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་ཚིག་ནི་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྐེ་འདི་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །མདོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་གཉིས་པ་འཆལ་ཚུལ་དང་དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དང་གཞན་གྱི་བྱས་པ་ལ་དྲིན་དུ་བཟོ་བ་དང་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་འགྱོད་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྙིང་བརྩེ་ཆེ་བ་དང་། བླ་མ་ལ་བཀུར་སྟིར་བརྩོན་པ་དང་བླ་མ་ལ་གུས་པས་དམ་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཡོངས་སྦྱོངས་བརྒྱད་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་སོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་བརྒྱད་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་གསུམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་རང་གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་བྱེད་པའི་འོད་བྱེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ཉིད་དང་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྙིང་

༄༅། །པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཆོས་སྦྱིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་བ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་དང་ཉན་རང་གི་སེམས་ལས་བཟློག་པ་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཚོམ་སེམས་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཡོངས་སྦྱོང་རྣམ་པ་ལྔའོ། །བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ལྔ་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་བསྲེག་པའི་མེའི་འོད་འཕྲོ་བ་ནི། དབེན་པའི་ནགས་སུ་གནས་པ་དང་རང་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མི་འདོད་པ་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། རྙེད་པ་ལ་ཆོག་ཤེས་པ་དང སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པའི་སྡོམ་རྟེན་དུ་བཟུང་བ་དང་༔ བསླབ་པ་གསུམ་སྐྲག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་མི་དགའ་བས་སྨོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འཚམ་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བར་བརྩོན་པ་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པའི་བདོག་པ་ཀུན་གཏོང་བ་དང་དགེ་ཕྱོགས་ལ་སེམས་མི་ཞུམ་པ་དང་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུའོ། །བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་བཞི་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་བཏང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ས་ལྔ་པ་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་རང་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་བྱ་དཀའ་བ་གཉིས་བྱེད་པའི་སྦྱང་དཀའ་བ་ནི། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་ལ་ཏ་ཅང་འདྲིས་པ་དང་རང་གི་སྦྱིན་བདག་གི་ཁྱིམ་ལ་འཁྲིན་པ་སྟེ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་འདུ་འཛི་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་གནས་བརྟེན་པ་དང་ནི་བདག་ཉིད་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྙས་པ་དང་སྲོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་། ཡོན་ཏན་

ཀྱི་རློམ་པས་ཁེངས་པ་དང་བླང་དོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བའི་བློ་ངན་པ་དང་ནི། ཉོན་མོངས་བཟོད་པ་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་བལྟ་བར་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་སྐྱོན་བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་སྦྱང་ན་ས་ལྔ་པ་ནི་ཡང་དག་འཐོབ་བོ། །བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ལྔ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་དྲུག་པ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་འདས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་སྟེ་ཕྱིན་དྲུག་རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་ལམ་བསྐྱེད་པ་དྲུག་དང་། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་ནི་བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགའ་བ་སྤངས་པ་གཉིས་དང་། ཟབ་རྒྱས་ལ་སྐྲག་པའི་སེམས་སྤངས་པ་དང་སློང་པོས་བླངས་ན་སེམས་མི་ཞུམ་པ་དང་། བདོག་པ་ཀུན་གཏོང་ཡང་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། རང་དབུལ་ཡང་སློང་བ་མི་སྤོང་བ་སྟེ་ལམ་མིན་སྤོང་བ་དྲུག་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ས་ནི་དྲུག་པ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ངོ་། །བྱང་ཆེན་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་དྲུག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་བདུན་པ་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བས་མཚན་མར་འཛིན་པ་ལས་རིང་དུ་སོང་བའི་ཡོངས་སྦྱོང་ལ། སྤང་བྱ། བླང་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདག་དང་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་སྲོག་དང་གང་ཟག་དང་ཆད་པ་དང་རྟག་པ་དང་། མཚན་མ་ཉོན་མོངས་དང་ཐ་དད་པའི་རྒྱུར་འཛིན་པ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆ་བརྒྱད་དང་། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་དང་ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་གནས་པར་འཛིན་པ་

༄༅། །དང་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་འཁོར་བ་ལས་འདའ་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ནས་སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་དྲུག་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་གཞི་ལ་མཚན་མར་སྤྱོད་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དེ་དང་དེར་མཚན་མར་ལྟ་བའི་མངོན་ཞེན་དང་ ཙམ་པ་ནི་ལམ་ལ་མཚན་མར་སྤྱོད་པ་བཞི། ཆོས་ཅན་གློ་བུར་བ་སྟོང་པའི་དོན་ཉིད་ལ་སྐྱོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྟོང་བར་གསུངས་པ་འགལ་བར་སེམས་པ་ནི་རྣམ་པ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་གཉིས་ཏེ་ཉེས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་པར་ཆད་ཅིང་སྤངས་པ་ན་དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་ཐོབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་དགེ་བཅུ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དང་། རིས་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ནི་གང་ལ་ཡང་རློམ་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་དང་བརྒྱད་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པ་དང་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཇོམས་པ་དང་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ལྟ་བ་ལྡང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་དྲུག་གཞི་ལ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ། ལྷག་མཐོང་གིས་ཤེས་རབ་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་སེམས་དུལ་བ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྨོངས་པའི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡུལ་ལ་སེམས་ཆགས་པའི་ས་མིན་པ་ཤེས་པ་དང་བཞི་ལམ་མ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ། རང་གར་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་

དང་གཞན་དུ་ནི་ཅིག་ཅར་དུས་གཅིག་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉི་ཤུ་པོ། །བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པ་ལ་ཆོས་ཉི་ཤུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་དང་། བྱང་ཆེན་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་རྫོགས་པར་ཏེ། ཞེས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་མཚན་མ་དང་མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མི་གཡོ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤེས་པ་དང་དག་མ་དག་གི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པས་རྩེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཟང་པོ་སྒྲུབ་པ་དང་གནས་སྣང་གི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བརྟེན་པ་དང་ལྷའི་མིག་གི་དབང་པོས་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། སྣོད་བཅུད་ནི་རྒྱལ་བའི་ཞིང་དུ་སྦྱོང་བ་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་སྒྱུ་མ་ལྟར་གནས་པ་དང་བསམ་བཞིན་རང་དབང་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་སྐྱེ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་ལས་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་བཤད་དོ། །བྱང་ཆེན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་༔ གཞན་ཡང་ཆོས་བཞི་ཞེས་སོ། །ས་དགུ་པ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་ཐོབ་པས་ན་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ནི། ཇི་ལྟར་སྨོན་པ་བཞིན་འགྲུབ་པའི་སྨོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བའི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། ཟློལ་གྱིས་མི་གནོད་པའི་སྤོབས་པ་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། རྫུས་སྐྱེས་སོགས་མིན་པ་སྐྱོན་མེད་པའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་མཆོག་ཉིད་དང་ནི་རྒྱལ་

༄༅། །རིགས་སོགས་འཇིག་བརྟེན་ན་མཆོག་ཏུ་གྲགས་པ་དང་། ཉི་མའི་གཉེན་སོགས་རུས་མཆོག་དང་ཕ་མ་སོགས་གཉེན་བཤེས་རྣམས་བདུན་རྒྱུད་རྒྱུན་ཆད་དུ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་འབྲང་མཆོག་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། རང་གི་འཁོར་དག་པ་འདུ་བ་དང་རྩེབ་མའི་གོ་བར་སོགས་ནས་སྐྱེ་བ་དག་དང་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བསྐུལ་བ་དང་། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་རྣམས་སུ་གནས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟོབས་བཅུ་སོགས་རྫོགས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དེ་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་གཉིས་ཡིན། བྱང་ཆེན་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ས་བཅུ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བདུན་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་གཅིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དགུ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ས་དགུ་ལས་འདས་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་སྟོན་ནུས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གནས་པ་ཞེས་བརྗོད་རུང་བ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པའི་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གནས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཁྱབ་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་དགུ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བདུན་ནི། རིགས་ཀྱི་ས།

བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། སྲབ་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོག་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་རྣམས་ཏེ། རིམ་པས་ཆོས་མཆོག་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་གསུམ་དེ་གསུམ་གྱི་ཞུགས་པའི་སྐབས་རྣམས་ལ་བཞག་པ་ཡིན་នོ། །གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ནི། མཐོང་བ་དང་། དེ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་དག་ལ་སོ་སོར་སྤང་བྱ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་རྣམས་བག་ཉལ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ལ་བཞི་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ། །མདོར་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་གྱིས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་དེས་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ངེས་པར་འབྱུང་ས་འབྱུང་བྱེད་འབྱུང་ཚུལ་ཁས་བླངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ལན་གྱིས་མཐོང་སྤངས་གཉེན་པོ་དང་། འབྱུང་ས་སོགས་མི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་པའི་ལན་གྱིས་སྒོམ་སྤངས་གཉེན་པོ་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི། ཚོགས་རྫོགས་པས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མ་ལུས་པ་མི་དམིགས་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་དག་ལ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་འབྱུང་དང་། ཐེག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་གཏན་དུ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ངེས་འབྱུང་དང་། དྲུག་ནི་ངེས་པར་

༄༅། །འབྱུང་ཚུལ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མི་སློབ་པ་མཐར་ཐུག་དང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་ལམ་སློབ་ལམ་མཐར་ཐུག་གཉིས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒོནས་བཞག་པ་སྟེ། མདོར་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་འགྲེལ་བའོ།། །།གཉིས་པ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་འཆད་པ་ལ། འབྲེལ་བཀོད་པ། མཚོན་བྱེད་རྣམས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བཅུས་མཚོན་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཐོབ་པ་ཡང་ལམ་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་ནས་གནས་གཙང་མའི་ལྷའི་འཁོར་གསར་དུ་འདུས་པ་ན། དེ་དག་ལ་ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་རྣམས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལམ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་རྐྱེན་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བ་ན། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་སྟོན་པ་ནི། ལྷ་རྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་གི་འོད་ཀྱིས། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་མེད་པར་མཛད་པ་དང་། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་

ཀྱི་དྲུང་ན་ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་དེ་རྣམས་ནི་ལྷམ་མེ་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །མཐུན་རྐྱེན་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དུ་ངེས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷའི་བུ་གང་དག་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་པའི་རིགས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དང་ལྡན། འདི་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྒྲོད་བྱའི་ཐེག་པ་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་འདི་ཡི་དྲི་མ་མ་ལུས་སངས་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་ངེས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལ་ངས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ།། ཞེས་སོ། །འཕེལ་བྱེད་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་བའི་རང་བཞིན་དང་ནི་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྲིད་པར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སེམས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ས་དང་པོ་ནས་ངང་གིས་སྤངས་ཟིན་ལ། འདིར་བསྟན་ནི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ནུས་ཅན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཉལ་ཆེད་དུ་མ་སྤངས་པ་དེ་དང་། སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་མ་དག་སའི་སྐབས་སུ་ཡོད་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་པོ། །ཕྱི་མ་ནི། དག་ས་གསུམ་དང་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ས་འོག་མ་རྣམས་སུ་བཞག་དགོས་ཤིང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་བོ།། དམན་པའི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལས་སད་ནས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱང་ཕྱི་མ་འདི་འོ། །ཕོ་བོ་ནི་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། ཞི་བའི་མཐའ་ལ་

༄༅། །མི་གོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟོགས་སྨིན་སྦྱང་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཆོག་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ། ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཚོགས་ལམ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སྡེ་སྣོད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་ཅིང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་སྒོམ་པའོ། །སྦྱོར་ལམ་ནི། བདེན་པར་དམིགས་ཚུལ་བརྟན་ཟིན་ལ་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྔ། སྟོབས་ལྔ་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའོ། །མཐོང་ལམ་ནི། འདོད་པའི་སྡུག་བདེན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བརྟུས་པ་ཆོས་བཟོད། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བརྟུས་པ་ཆོས་ཤེས། ཁམས་གོང་གི་སྡུག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ལ་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་དེ་བཞིན་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལ་འང་སྦྱར་བས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས། སྔ་མ་བཅོ་ལྔ་མཐོང་ལམ་སྟེ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །སྒོམ་ལམ་ནི། ས་དགུར་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་ལས་ཕྱེ་ན་གྱ་གཅིག ཅིག་ཅར་བ་ཡིན་ན་དགུ་ཡིན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །མི་སློབ་ལམ་ནི། སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་ཟད་པ་ཐོབ་ཅིང་ཤེས་པ་སྐྱེ་དེ་སྲིད་འཚོ་བར་ལྷག་བཅས་ཞི་ནས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཉིད་དུ་

ཡར་ལྡན་དུ་རྫོགས་པས་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལ་སོགས་པས་ཤེས་ལ་རང་རྒྱུད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པས་མི་དམིགས་པར་ཤེས་ཤིང་ཉན་རང་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་པས་སྒོམ་པར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་འཕགས་ལམ་ཤེས་ཚུལ། དེའི་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི་རྣམ་པ་ལས། སྡུག་བདེན་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་སྟེ་སྟོང་པ་དང་རང་ངོ་ཞི་བ་དང་བཞིའོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ། རྒྱུ་ནད་འདྲ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་རང་ངོ་འབྲས་འདྲ་དང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཟུག་རྟུ་འདྲ་དང་རྐྱེན་དགེ་བ་འཇོམས་པའི་སྡིག་པ་འདྲ་བ་སྟེ་བཞིའོ། །སྡུག་ཀུན་ཐུན་མོང་དུ། ཕ་རོལ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་གཡོ་བ་དང་རབ་ཏུ་འཇིག་པ་དང་འཇིགས་པ་ཉིད་དང་ནད་འགོ་བ་དང་འཆི་བའི་རྣམ་པ་དང་བདུན་ནོ། །དེ་དག་གི་དང་པོ་གཉིས་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡིད་འབྱུང་བའི་དང་། དེ་འོག་གཉིས་སྒོམ་ལམ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དང་། དེ་འོག་གསུམ་མི་སློབ་ལམ་སྡུག་ཀུན་འགོག་པའི་དམིགས་པས་ཕྱེ་སྟེ་རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བར་གསུངས་པའོ། །འགོག་བདེན་ལ། ཉོན་མོངས་འགོག་པས་བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་སྤང་བྱས་དབེན་པས་འབྲས་བུ་གྱི་ནོམ་དང་ངེས་འབྱུང་ལ་ཕྱེ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་སྟེ་བདུན་ནོ། །ལམ་བདེན་ལ། ལམ་དང་རིགས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་ངེས་འབྱིན་དང་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱེད་པ་

༄༅། །ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ།། ཞེས་སོགས་སོ། །འདིས་ནི་ལམ་དང་དེ་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་དང་དམིགས་རྣམ་ཆ་མཐུན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལས་སྐྱེ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་ཡང་རྟོགས་ཚུལ་བསྟན་པ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱའི་ལམ་བདེན་པ་བཞི་ལ་ནི་དམིགས་ནས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ཕན་ཚུན་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཡིན་ནར་སྒོམ་པ་དྲོ་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་དེ་དག་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མི་དམིགས་པར་སྒོམ་པ་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་འདོད་ལ། ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་རྟག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་བཀག་པས་སྒོམ་པ་བཟོད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་དང་། མདོ་ལས་ས་བཅུ་དག་ལས་བརྩམས་ནས་ནི། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་ལ་བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པས་མི་གནས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་གོ་བ་ཡིས། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བར་སྒོམ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་བཤད་ཅིང་། འོན་དེའི་ཚེ་ཡུལ་མེད་དགག་འཇལ་བྱེད་དེ་བློ་ཚད་མར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན༔ སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྣང་མཁྱེན་ནས་འཕྲུལ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཀཽ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་

ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚོན་བྱ། དབྱེ་བ། ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་ལམ་གྱི་རྐྱེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པས་རྐྱེན་རྟོགས། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ། ཚོགས་སྦྱོར་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ལ་ལམ་བགྲོད་ཚུལ། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་ནས་ཚོགས་ལམ་རྫོགས་པ་ན། ད་དུང་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཤེས་ནས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བདེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་དྲུག་ལ་སྦྱངས་ཏེ་འཆི་ཁར། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་དེར་ཡང་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལམ་བགྲོད་པར་གྱུར་ཅིག བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྩེ་བར་བྱེད་ཅིང་ངག་གི་ཆོས་སྟོན་པར་མ་གྱུར་ཅིག ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་སྟེ་འཆི་འཕོས་ནས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཞིང་སྟོང་པར་དམངས་རིགས་མ་ཡིན་པའི་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པའི་ལུས་རྟེན་ལས་དུར་ཁྲོད་དུ་ཡིད་སྐྱོ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་རྣམས་སྒོམ་པས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་རྣམས་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་རྫོགས་ཤིང་། །མཐོང་སྤངས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་གཟུང་རྟོག་སྤོང་། སྒོམ་སྤངས་གཟུང་རྟོག་རྣམས་དང་ཁམས་གོང་གི་ཉོན་སྒྲིབ་རྣམས་དཀྲུར་དྲིལ་ནས་སྤོང་ལ། འདོད་ཉོན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སྤངས་པའོ། །ཚོགས་སྦྱོར་ཆེ་ཆུང་ནི་རིམ་པས་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་སུམ་ཉིས་དང་སུམ་ཆ་ཙམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་ཚེ་དེ་ལ་བཟོད་ཆེན་དང་མཐོང་ལམ་མན་ཐོབ་ཅིང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ལྷག་མ་བགྲོད་ནས་

༄༅། །འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་སྐུ་གཅིག་པུར་འདུག གསུང་མི་སྨྲ། ཐུགས་བདེན་པ་སོགས་ལ་རྟོག་ཅིང་བསོད་སྙོམས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཞིང་
གཅིག་པུར་རྒྱུའོ། །ཚོགས་སྤྱོད་གཉིས་དེ་ལས་ཟླ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཙམ་མོ། །རང་རྒྱལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ནི་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའོ། །ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཉན་ཐོས་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་
ལམ་གྱི་རང་བཞིན། དེ་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ཚུལ། ཆོས་སྟོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་ལས་རང་རྒྱལ་གང་ཟག་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་གི་
བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་ཀྱང་མི་དགོས་པ་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆེས་ཟབ་པ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ལུང་ལས།
ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲོལ་སྒྲ་ཕྱིར་འགྲོ། །ཞེས་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལས་གསལ་ལོ། །མདོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སུས་ཀྱང་བསྟན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་གང་དང་
གང་དག་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་གང་དང་གང་དག་ཉན་པ་དང་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ལ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེ་ལ་དོན་དང་ཚིག་དེ་དང་དེ་རྣམ་གཡེང་དང་བཅས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་དེ་གོ་ཞིང་རིག་
པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྣང་བར་མཛད་པའོ། །མདོ་ནི། ལྷའི་བུ་དག་བདག་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ནི་མི་ལམ་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུར་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་གི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་

རང་རྒྱལ་ལྟ་བུར་བསྒྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་སྐྱེ་གཟུགས་མེད་རྟོགས་པའོ། །མདོར་ནི། གཟུགས་ནི་ཟབ་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་ནི་སྣང་མ་ནུས་པའོ། །མདོར་ནི། ཅི་ཡང་ཉན་པ་མེད་ཅིང་ཞེས་སོགས་སོ། །ལ་ལ་དག གཟུང་བ་མེད་ན་དེ་འཛིན་མེད། །ཅེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་ལ་བདེན་འཛིན་བྲལ་ཀྱང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་བྲལ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལམ་དང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མ་ནི། ཡུམ་འདི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་སུ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དྲི་བའི་ལན་དུ་བསྟན་པའི་མདོ་དོན་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་པ་མཐོང་ལམ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཚོགས་ལམ་པ་རྣམས་བསྟན། ཕྱི་མ་ནི། མདོ་ལས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་གཏོར་བའི་མེ་ཏོག་འདི་དག་ཅེས་དཔེས་བསྟན་ཏེ། སྤྲུལ་པའི་མེ་ཏོག་རྣམས་སྟོང་པ་ཅིག་ཏུ་མཚུངས་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་འབྱུང་བ་ལྟར། རིགས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཀྱང་གནས་སྐབས་རྐྱེན་གྱིས་རང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་དེ་དག་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལམ་དང་ཤེས་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་དེའི་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་ཡང་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ནི། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཏེ། མེད་པར་སྟོན་ཞིང་སྒོམ་པའི་རྣམ་པ་དྲོད་དུ་གྱུར་པ་དང་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ལ་

༄༅། །སོགས་པས་འཕེལ་བ་མེད་པར་ཕྱེ་ནས་སྨོས་པའོ། །ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པའི་རྣམ་པས་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ནི་བཟོད་པའོ། །གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་སོགས་པས་འགག་པ་མེད་པར་སྨོས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །མདོར་ནི། ཀཽ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །བཏགས་པ་ཙམ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དེ། ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་མོ། དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟེན། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལུས་རྟེན་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་འདོད་ལྷ་གང་རུང་དང་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རང་རིག་གི་ཚུལ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་ཞིང་མྱང་འདས་ཀྱི་ལམ་དུ་གྱུར་པའོ༔ ༔སོ་སོར་ན། བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་དེ་ཤེས་པ་ལ་མི་སྐྲག་པས་བཟོད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར། ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་བཤད་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བར་དོན་དམ་སྦྱོར་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གཅིག་པོ་ནའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་བརྩམས་ཏེ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱོར་བཅས་ཀྱི་ངོར་ཡང་བསྡུ་བ་ལས་ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་པ་བཞི། རྗེས་ཤེས་

ཕྱོགས་མཐུན་བཞི། མཇུག་ཏུ་ནི་གནས་འབབ་ཞིག་པའི་སེམས་གཅིག་སྟེ། སེམས་རྣམ་པ་དགུས་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །ཀུན་བཏུས་སུ་ནི། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས། སྔ་མ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། ཕྱི་མ་འདང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་ཆོས་བཟོད་བཞི། ཆོས་ཤེས་བཞི། གཉིས་པ་ལ་རྗེས་བཟོད་བཞི། རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །འདི་དང་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མཐུན་ཅིང་། དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་མཉམ་བཞག་ཐུན་ཅིག་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ལས་ཕྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་ཀུན་གྱི་བདེན་པ་དང་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སོ་སོར་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་སྐད་ཅིག་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིས་ནི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ལས་བྱུང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ཕྱིའི་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་འདི་བཤད་དོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ལས་བཙལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ།། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དག་རང་ངོ་དབྱེར་མི་རུང་བས་ཕན་ཚུན་དང་། བརྟེན་པ་དང་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་སྟེམ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་། ཀུན་བརྟགས་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་འཕགས་

༄༅། །པའི་ཚད་མས་གཟིགས་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མི་ལྷ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུལ་མིན་པས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་བཞི་ནི་རྟུག་བརྟུལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སོ། །མདོར་ན། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་དམིགས་ཞེས་སོགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེར་གནས་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བླང་བྱ་མེད་ཅིང་དོར་བ་མེད་པ་དང་སོགས་པས་བར་ཆད་ཀྱི་སྐྲག་མི་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ་དང་། མི་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མེད་བཞི་རྟོགས་པ་དང་བཞི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སོ། །གཟུགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་འདི་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་སོ། །མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཀུན་ཡོངས་སུ་བརྟུས་པའི་སྨོན་ནས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཉམ་ང་བ་དང་ནད་གདོན་ཀུན་སེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཞི་ནི་འགོག་པ་ལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སོ། །ནང་སྟོང་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཤིན་ཏུ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འདོད་པའི་འཛིན་པ་ཞི་ཞིང་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསྲུང་བ་དང་ལ་སོགས་པས་སྐྱོབ་པ་དང་སྦྱར་བར་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྲོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བཅུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི་བདག་ཉིད་གནས་ཏེ། སེམས་

ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་འགོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཞི་ནི་ལམ་ལ་ཆོས་བརྗོད་སོགས་སོ༔ ༔མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཛིན་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་དེ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ལས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ །འདི་དག་གིས་མཐོང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྣམ་པ་དག་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ལ་ཕྲོད་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་ཀུན་ནས་ཞི་བ་དང་ང་རྒྱལ་མེད་པས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བས་སེམས་འཁྲུག་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་ཕ་རོལ་གྱི་གནོད་པས་བརྫི་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཉིད་དང་ནི་བྱང་སེམས་དེ་གང་དུ་བཞུགས་ཤིང་བརྟེན་པའི་གནས་སོགས་ཀྱང་འགྲོ་བས་མཆོད་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་དྲུག་གོ། །མདོར་ན། ཡུམ་ནི་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་འདུལ་བ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟེན། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་ཟག་མེད་གསར་སྐྱེའི་ལུས་རྟེན་ནི་མཐོང་ལམ་གང་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ནོ། །གནས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་ག རང་རྒྱལ་ལྟར་ན་འདོད་རྟེན། བྱང་སེམས་ལྟར་ན་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ནོ། །བྱང་སེམས་གཟུགས་

༄༅། །མེད་ཉེར་འགྲོ་སོགས་ནི། སྤྲུལ་པས་འགྲོ་བའམ་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་སོ། །སེམས་རྟེན་ནི་མངོན་པ་ལྟར་ན་ཟག་མེད་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན། འདིར་ནི་བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བས་འདོད་པ་དང་སྲིད་རྩེ་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་སྒོམ་པ་འཕགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་མ་དེ་ལས་འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས། འདིའི་ཟག་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་ཅན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གོ། །དེས་ན་མཉམ་བཞག་གི་ཚེ་རྟོག་པ་དེ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་བས་ཟག་མེད་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་དེ་སྣང་བ་དང་བཅས་ནས་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པས་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་གཉིས་སྣང་གི་ཆ་ནས་ལམ་མིན་ཡང་འཛིན་ཆ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒོམ་ནས་བཞག་པའོ། །འདི་ནི་སྣང་མེད་པ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ་འདིར་མཉམ་བཞག་གི་སྦྱོར་བར་ཞུགས་པ་ན། གཉིས་སྣང་སྣ་ཚོགས་དཔྱད་གཞིར་གཟུང་ཞིང་སྣང་མེད་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཁྱད་དང་དོན་དམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྣང་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ། ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་དགེ་བ་སོག་བྱེད་མོས་པ། ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་པ་བསྔོ་བ། སྤེལ་བར་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་

གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ནི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་སྟེ། མ་དག་ས་བདུན་དུ་ནི་ཡུལ་རང་གི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་རང་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་ནི་ས་བརྒྱད་དགུ་གཉིས་སུ་ཡུམ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན། ཆོས་སྐུའི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་གཉམ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་ཡུམ་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུའི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབས་པས་རང་དོན་ཞར་ལ་འགྲུབ་པ་དང་། རྩ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ་དེ་ལས་ཕྱེ་བ། དེ་ཡང་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དང་། །སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །མདོ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་ནི་བྲིས་ཤིང་གླེགས་བམ་དུ་བགྱིད་དེ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མོས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ། འདི་ལྟར་རང་དོན་གཉིས་དོན་གཞན་དོན་དགུ་ཚན་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚེ། སོ་སོར་དང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་བཀུར་བ་དང་ནི་གསུམ་པ་ལ་བསྔགས་པར་མཛད་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། གངྒཱའི་བྱེ་སྙེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་གིས་བཀང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ལས་གང་རུང་འདམ་དུ་སྩལ་ན་འདི་ཉིད་ལེན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དགེ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་པའི་བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་ལ། སྤྲ་བཤད་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག གཞུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། པ་རི་ཎཱ་མ་ན་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་དུ་

༄༅། །བསྒྱུར་བའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྨོན་ལམ་ནི་དགེ་རྩ་མཚོན་བྱེད་དུ་མ་བཟུང་བར་སྐྱེ་ཙམ་ནས་མོས་པ་ལ་བཞག བསྔོ་བ་ནི། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་གང་རུང་ཞིག་མཚོན་བྱར་བྱས་ནས་དེ་
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བའོ། །ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ལ་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་དེའི་དྲི་མ་ཉམས་སྨད་པས་རང་ངོ་རིམ་གྱིས་གསལ་བར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་རང་ལྡོག་ནས་བསྔོ་རྒྱུ་མེད་
ཡང་མོས་པའི་སྣོམ་ཚོད་དུ་བསྔོས་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྔོས་པ་ལས་ལྷག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་མི་དམིགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ནི་དེའི་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་མཆོག་
ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ། །མདོ་ནི། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་འདི་ཉིད་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ལྡོག་པས་ཕྱེ་ན་བཅུ་གཉིས་ལས་དང་པོ། དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱེད་པ་
རྫོགས་བྱང་དུ་མི་དམིགས་པར་བསྔོ་བ། བསྔོ་བ་ཞེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་བསྔོ་བྱའི་རྫས་དེ་ནི་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ། བཞི་པ་བྱེད་
པོ་རང་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པས་དབེན་པར་དང་། ལྔ་པ་དགེ་བ་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་དམིགས་མེད་འདུས་མ་བྱས་ལས་
བྱུང་བར་དྲན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི། དྲུག་པ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བཟང་ངན་མི་ལྟ་བར་ཐབས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་པར་དང་། བདུན་པ་དངོས་མེད་ཁོ་ནར་འཛིན་པའི་མཚན་ལ་མེད་པར་དང་། བརྒྱད་པ་གང་དུའང་

མི་འཛིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྔོ་བར་མཛད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྟེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་དང་། དགུ་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བཅུ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་བཅུ་གཉིས་པ་གསུམ་ནི། ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་བསྔོ་བ་སྔ་མ་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་སྟེ། རིམ་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་བཅུ་ནས་མངོན་ཤེས་ལྔ་ལྡན་གྱི་བར་དུ་བཀོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་རྒྱུན་ཞུགས་ནས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་བར་དུ་གྱུར་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་བཅས་ཀྱི་མཆོད་པའི་དགེ་བ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་དེའི་དགེ་བ་མི་དམིགས་པས་བསྔོ་བ་གསུམ་པོ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་སྟེ་ལྷག་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་འདི་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་དགེ་བ་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་ནི། གཞན་གྱི་ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་དེ་དག་མི་དམིགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲུབས་པ་ལ་ཡི་རང་བ་སྟེ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་ཟག་བཅས་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་འདིར་བརྗོད་དོ། །མདོ་ནི། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་རང་བཞིན་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ས་

༄༅། །གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ནི་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དང་། འདི་ནི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། སྒོམ་ཚུལ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀུན་ལ་མཚན་མས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི་སྦྱོར་བའི་དུས་ནས་རྣམ་པ་གཏོད་པར་བྱེད་ཅིང་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ནི་དོན་ཆེན་པོ་ཆོས་སྐུ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །མདོ་ནི། ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་བ། ཡུམ་འདི་ནི་སྣང་བར་བགྱིད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྣམ་དག་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་སྤང་བླང་དངོས་གཟུང་བ། འབྲས་བུ་རྣམ་དག་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་མང་པོ་བསྟེན་པ་དང་། བསྐལ་པ་དཔག་མེད་ནས་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་ལ་ཞུགས་པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས། དེ་དག་མི་དམིགས་ཤིང་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་འཚམ་པར་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་དབང་རྣོན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱུ་དག་ཡིན་ལ་དེ་རྣམ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའོ། མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ནས་འདིར་འོངས། ཞེས་སོ། །ཡུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པ་སྟེ་སྤོང་བའི་རྒྱུ་དག་ནི། བདུད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ཐིབས་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའོ། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་སྐྱེས་བུ་བླུན་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྐྱེ་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངེས་དོན་དུ་བཞག་ན་དྲི་མ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡེ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་

གནས་སྐབས་བློས་གཞག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལ་རྣམ་དག་ཅེས་བྱའོ། །དྲང་དོན་ལྟར་བཞག་ན། འབུམ་ཊཱི་ཀ་ཏུ། གཟུགས་སོགས་ནི་དག་པར་བྱ་བའོ། །ཡུམ་ནི་དག་པར་བྱེད་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་ངོ་བོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་དག་པ་སྤང་བྱ་དག་པ་ལ་ལྟོས། སྤང་བྱ་དག་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ལྟོས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྣམ་དག་སྤྱིར་བསྟན༔ སོ་སོར་བཤད་པ། ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ཆོས་དབྱིངས་རང་ངོ་སྦྲིས་པ་མ་ཡིན་པའི་དག་པ་དང་གློ་བུར་དྲི་མ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཟེད་ནས་མེད་པའི་དག་པ་གཉིས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དག་པ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་དཔྱད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་དོ། །མདོར་ན་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡུམ་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་ཤེས་བྱའི་དྲི་མ་གཟུང་རྟོག་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་འཛིན་རྟོག་དང་བཅས་པ་སྟེ་ལམ་གསུམ་ཆར་གྱི་དྲི་མ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ས་བཞག་པའི་ཕྱིར། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་གསུམ་ལ་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྲལ་བས་སོ། །མདོར་ན། བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །

༄༅། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་ལ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བར་བརྗོད་དེ། འདོད་པ་སོགས་ས་དགུ་ལ་ནི་ཐེག་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤངས་གང་ཡིན་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མའི་ཚ་རྣམས། གཉེན་པོ་རང་རང་གི་སྒོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ནི་དག་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྤང་བྱ་ཆུང་ངུ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་ཁམས་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་གཉེན་པོས་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་དེ་ལ་ལྷན་ཀ་འཚོལ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དྲི་མ་ཕྲ་མོ་འཁྲུད་པ་ལ་འབད་པ་ཆེར་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་ལམ་ཤེས་ནི་འཇལ་བྱེད་དང་ཀུན་ཁྱབ་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་དག་གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། སྤང་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གོ་བར་བྱ་བ། སྤང་གཉེན་མངོན་གྱུར་གཉིས་ལྷན་གཅིག་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡིད་ཤེས་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བས་སོ། །དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་སྤང་བྱ་མངོན་གྱུར་ཞི་ནས་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་ཙམ་གནས་པ་དེ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ལགས། ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བའོ།། །།གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་བ་གོལ་

ས་དང་བཅས་པ་གཞི་ཤེས་བཤད་པ་ལ། འབྲེལ་བརྗོད་པ། གཞི་ཤེས་ཉིད་བཤད་པ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་མཚོན་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱང་རང་རྒྱུ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཞི་བའི་མཐར་མ་ལྷུང་བ་དགོས་པས། རབ་འབྱོར་གྱི་ཡུམ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་བསྟན་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་གཏན་ལ་ཕབ། ཤེས་བྱེད་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་བཤད། དེ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་རབ་དབྱེ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། སོ་སོའི་དོན། ངེས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་གང་ཞིག་དུ་མ་སྤུངས་པའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཕུང་ནི་ཕྱོགས་དང་མིང་བཞི་ནི་དུས་ཀྱི་ཆ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡང་ཕྱོག་ཆ་དུ་མ་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས། གཟུགས་ནི་བེམ་དངོས་ཏེ། མིག་དབང་ནས་ལུས་དབང་གི་བར་དབང་པོ་ལྔ་དང་གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་དོན་ལྔ། དེ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སྔོ་སེར་དམར་དཀར་བཞི། རིང་པོ་ཐུང་ངུ་ལྷམ་པ་ཟླུམ་པོ་མཐོ་བ་དམའ་བ་ཕྱ་ལེ་བ་ཕྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྲིན་དུ་བ་རྡུལ་ཁྲུག་སྣང་གྲིབ་མ་ཉི་མ་སྣང་བ་མུན་པ་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །སྒྲ་ལ་སྐྱེས་བུས་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་རེ་རེ་ལ་དོན་ལུང་དུ་རྟོན་མི་རྟོན་གཉིས་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །དྲི་ལ་ཞིམ་མི་ཞིམ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །རོ་ལ་མངར་སྐྱུར་ལན་ཚྭ་ཚ་བ་ཁ་བ་སྐ་བ་སྟེ་དྲུག་གོ། །རེག་བྱ་ལ་འབྱུང་བའི་ཆ་སྲ་བ་གཤེར་བ་དྲོ་བ་གཡོ་བ། འབྱུང་འགྱུར་ལ་འཇམ་པ་རྩུབ་པ་ལྕི་བ་ཡང་བ་གྲང་བ་

༄༅། །བཀྲེས་པ་སྐོམ་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ། །དེ་ལས་གཟུགས་ནི་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས། དབང་པོ་ལྔ་དང་སྒྲ་སོགས་ནི་བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས། ཀུན་བརྟགས་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་ཟད་པར་གྱི་གཟུགས་སོགས་ནི་དབང་དོན་བཅུ་པོ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་མོད་ཐ་སྙད་འདོགས་ན་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ཕྱི་མ་བཞི་ནི་མིང་གིས་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཚོར་བ་ནི་སྤྱོད་པར་གནས་པ་སྟེ། བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་མམ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སོགས་དྲུག་གོ། །འདུ་ཤེས་ནི་ཁྱད་པར་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོགས་དྲུག་གོ། །འདུ་བྱེད་ནི་ཕུང་པོ་སྔ་མ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཏེ། སེམས་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གཟུགས་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་བཞི་སྟེ་བྱེ་སྨྲ་ཁོ་ནས་སྒྲོ་བཏགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་གཙོ་སེམས་དང་རྟེན་དབང་པོ་མཚུངས་རྫས་རེ་རེ་བར་མཚུངས་སྐྱེ་བའི་དུས་མཚུངས་གཟུགས་སོགས་དམིགས་པ་མཚུངས་པའི་མཚུངས་ལྡན་དེ་ལས་ཚོར་འདུ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་འདུ་བྱེད་དོ། །འདིར་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རིག་པའི་མཚུངས་ལྡན་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཀུན་བཏུས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཚིགས་བཅད་དུ་མཛད་པ། ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་རེག་པ་ལྔ། །སེམས་ཀུན་ཁྱབ་ཕྱིར་ཀུན་འགྲོ་ཡིན།། འདུན་དང་མོས་དང་དྲན་པ་དང་། །ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་འདོད་སོགས་ལ། །འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་ངེས་ལྔ། །དད་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། །མ་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་མེད། །བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་།།

བག་ཡོད་བཏང་སྙོམས་རྣམ་མི་འཚེ། །བཅུ་གཅིག་དགེ་བ་ཞེས་བྱར་གྲགས། །ཆགས་སོགས་དྲུག་ནི་རྩ་ཉོན་མོངས། །ཁྲོ་དང་འཁོན་འཛིན་འཆབ་དང་ཚིག །ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་སྒྱུ་དང་གཡོ། །རྒྱགས་དང་རྣམ་འཚེ་ངོ་ཚ་མེད། །ཁྲེལ་མེད་རྨུ་རྒོད་མ་དད་པ། །ལེ་ལོ་བག་མེད་བརྗེད་ངས་དང་། །ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་གཡེང་སྟེ། །ཉི་ཤུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཡིན། །གཉིད་དང་འགྱོད་དང་རྟོག་དཔྱོད་བཞི། །དགེ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སོགས།། དུ་མར་འགྱུར་ཕྱིར་གཞན་འགྱུར་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ཤེས་པ་ནི། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སོ་སོར་རིག་པ་སྟེ། ཐེག་དམན་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་ནས་ཡིད་ཤེས་བར་དྲུག ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་ཀུན་གཞི་དང་དེ་ལ་ངར་འཛིན་པའི་ཉོན་ཡིད་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་སྟེ་ཚོགས་བརྒྱད་དོ། །ཕྱི་མ་བདུན་ནི་ཀུན་གཞི་དང་ངོ་བོ་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། མེ་ལོང་དང་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ནོ། །གཉིད་འཐུག་དང་སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་ཀུན་གཞི་མི་འགག་ལ་གཞན་རྣམས་འགག་ཅིང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ན་ཀློག་ཡེ་ཤེས་ནི་མྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །རྣམ་ཤེས་དེ་དག་ནི་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ལ་རང་དང་རང་གི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་རྫས་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་སེམས་གཉིས་ནི་དངོས་པོར་གནས་ཤིང་སེམས་བྱུང་ལས་ཚོར་འདུ་གཉིས་ཁྱིམ་པ་དང་གྲུབ་མཐར་ཞུགས་པ་རྣམས་རྩོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་རིགས་པའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་བསྟན་ལྷག་མ་རྣམས་འདུ་བས་གཅིག་ཏུ་བྱས། རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཀྱང་དངོས་པོར་གནས་པས་གྲངས་ངེས་ལ། གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ཚོར་བ་འབྱུང་། དེ་ལས་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ལོག་ཏུ་གྱུར་དེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅིང་བཞི་

༄༅། །ཡོ་དིས་རྣམ་ཤེས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་རགས་རིམ་གྱིས་བསྟན་པས་གོ་རིམ་མོ། །གཉིས་པ་དེ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པ་དང་། རིགས་ཐ་དད་པར་གནས་པས་དེ་དང་དོའོ༔ ༔དེ་ཡང་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་ལྔ་ལས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡིད་དབང་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་ནི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཡིན་ལ་ཆོས་ཁམས་ནི། ཚོར་བ་སོགས་གསུམ་དང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་ནམ་མཁའ་དང་མི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་སྟེ་འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་རབ་དབྱེ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་འགོག་པ་གཉིས་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཞི་ལྟར་འདུས་པར་བྱེ་སྨྲས་འདོད་པའོ༔ ༔ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་ཤེས་བྱ་རྣམས་ཆོས་ལྔར་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མིང་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ལྔའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་གསུམ་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོངས་གྲུབ་བོ། །ཐུན་མོང་དུ། ཆོས་རྣམས་བདེན་པ་བཞིར་དང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་དང་བདེན་པ་གཉིས་སོགས་གང་རུང་དུ་ཡང་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ། འཇུག་ཡུལ་གཞི་ཤེས། འཇུག་པ་སྦྱོར་བ། ཞུགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་ནི། སྲིད་ཞིར་

མི་གནས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ལ། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ཤུགས་ལས་བསྟན་ནོ། །འོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཉིད་དུ་འདུས་པས་སླར་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་མི་གནས་པར་འདའ་དགོས་པའི་ཆེད་བསྟན་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་རྫོགས་རྟོགས་དགོས་པར་སྟོན་པས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཉན་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་བརྟགས་པ་བརྗོད་པའམ། ཡང་ན་ཆ་ཤས་ཙམ་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། འདིར་ཡང་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡུམ་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཉེ་རིང་གི་རྒྱུ་མཚན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་བསྟན། ཤུགས་བསྟན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུམ་ནི། ཚུ་རོལ་སྲིད་པ་དང་ཕ་རོལ་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་མིན་ཞིང་དེ་དག་གི་བར་ན་ཡང་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་གཞི་ཤེས་དངོས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས་ཞེས་སོགས་སོ། །ཤུགས་བསྟན་ནི། སྲིད་པ་ལ་སྐྲག་ཅིང་ཞི་བ་ལ་དམིགས་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ཏེ། རྟུད་པར། ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་བྲལ་བས་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་ལྷུང་། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ནི། །གཞི་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་

༄༅། །དེ་ནི་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ལ་མཚན་མར་དམིགས་པའི་སྨོན་ནས་དང་ཐབས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་མཚན་མར་མི་དམིགས་ཤིང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པས་སོ། །མདོར་ནི། ཡུམ་འདི་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུ་ཤེས་པར་བགྱིད་ན་ཡུམ་འདོན་པར་བགྱིད། ཅེས་དང་། ཡུམ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱུང་བ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞི་ལམ་གྱི་སྤང་གཉེན། འབྲས་བུའི་སྤང་གཉེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྤང་བྱ་ནི། དེ་ལྟར་མཚན་བཅས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བར་མ་ཟད། དེའི་མཚན་མའི་ཆ་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་སྲིད་ན་དེ་སྤང་བྱར་བསྟན་པ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གང་ཟག་དང་གཟུང་དོན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གནས་ཚུལ་དུ་ཞུགས་མོད། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་དང་། སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་དང་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །གཉེན་པོ་ནི། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་བྲལ་བས་ལམ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་མངོན་ཞེན་མེད་ཅིང་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་འདྲ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞི་བ་ལ་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས་སོ། །མདོར་ནི། གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤང་གཉེན་

གཉིས༔ ཡུམ་ཟབ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེན་པ་ཡང་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་སྦྲིས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ཟབ་མོ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཉིད་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱང་ཆེད་དུ་མི་གཟུང་ངོ་། །མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་དང་། བཀའ་སྩལ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གཉེན་པོ་ནི། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་གྱིས་སྤོང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མ་གྲུབ་པས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་གཅིག་པར་ནི་ཤེས་པས་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་ཡང་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཉིས་མ་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་དང་ལ་སོགས་པས་ཐོས་པ་དང་། རེག་སྦྱོང་གི་ཡུལ་དུ་བཀག་པ་ཡིས་ཏེ་ཡུམ་མ་ཡིན་ཞིང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྩལ་ཆེར་མ་རྫོགས་ན་དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད་དེ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར༔ དེ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་འོ་ཞེས་དང་། ཡུམ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གི །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ། །ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པ་སྦྱོར་བ་ལ། དབྱེ་བ་གཉམ་ཉིད་སྙོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ།།

བདུན་ཅུ།

༄༅། །དང་པོ་ནི། བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་གིས་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པ་སྟེ་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོབ་ནོ། །དེ་ལ་བཙུའི་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་དང་། གཉིས་པ་ཁྱད་
པར་གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་སོགས་ལ་དང་། གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དེར་མ་རྫོགས་པ་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དང་། སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་
སོགས་ལ་དང་། བཞི་པ་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་བཞི་ཀ་ལ་ཞེན་པ་དང་སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ཞེས་སོ་སོར་སྦྱར་རོ། །དེ་རྣམས་ནི་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཡིན་ལ་འདི་མན་ནི་ཞར་ལ་འཕྲོས་པའོ།།
ལྔ་པ་ཡུམ་རང་ངོ་མི་འགྱུར་བ་དང་དྲུག་པ་ཡུམ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་པོའི་དྲི་མ་མེད་པ་ཉིད་དང་། བདུན་པ་ཡུམ་བསྟན་པའི་ཚེ་མི་ཞུམ་པ། ཡུམ་ལ་བརྩོན་པ། ཡུམ་ལས་མི་ལྡོག་པ་སྟེ་བྱ་དཀའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བྱང་སེམས་
རྣམས་སྦྱོར་བ་དང་། བརྒྱད་པ་ཐེག་གསུམ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཉེར་བྱའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ནུས་པས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཡུམ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པ་དེ་
དང་ནི། དགུ་པ་ཡུམ་ལ་གནས་པ་གཞན་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱིས་བསྲུང་བ་སོགས་ལ་རག་ལས་མེད་པ་གང་དང་། བཅུ་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་མི་ལམ་མིག་ཡོར་ཆུ་ཟླ་སྤྲུལ་པ་སྟེ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་རྣམ་
པ་བདུན་པོ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྲུང་སྐྱོབ་མི་དགོས་པ་བཞིན། ཞེས་དཔེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །མདོར་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་མི་སྤྱོད་ན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་ཅེས་སོ་་ །ས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་བཞི་པོ་འདི་ནི་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་ཏེ་སྦྱོར་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །འདིར་དེ་མ་རྟོགས་ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས་ནས། མཚན་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ནས་གསུངས་ཚུལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་གཞུང་ནས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་མ་རྟོགས་པ། ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་ཀ།། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ནི། རིམ་པས་འཁྲུལ་པ་འབའ་ཞིག་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་དཔེ་དོན་བཟུང་། སོ་སོར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱུ་མ་ལ་དཔེར་བྱ་ན། སྤྲུལ་གཞི་ཤིང་བུ་ནི་ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་གྲུབ་བམ་དག་པ་གཞན་དབང་། དེའི་ཚེ་གླང་པོར་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་མ་དག་གཞན་དབང་། གླང་པོ་ནི་ཀུན་བརྟགས། དེ་དག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་སྟོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་རྡུལ་ཕྲན་སོགས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་དང་རྟོག་པ་ལ་དོན་སྤྱི་དང་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས། གཉིས་སྣང་ཅན་མ་དག་པ་དང་། གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བ་འོད་གསལ་བའི་ཆ་དག་པ་གཞན་དབང་གཉིས། དག་པ་གཞན་དབང་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དང་། དེའི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རྣམས་སོ། །ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ནི་ཟུང་འབྲེལ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་བདེན་མི་བདེན་སོགས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་གི་ཀུན་བརྟགས་ཀུན་རྫོབ་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པ། མ་དག་གཞན་དབང་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའོ།

༄༅། །གཉིས་པ་མཉམ་ཉིད་དུ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། ཞེན་སྤྱོད་བཀག་པའི་སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་མཉམ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྒོམ་སེམས་སུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་དང་གཟུགས་བདག་གི་དང་གཟུགས་ལ་སྒོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པའོ། །མདོ་ནི་འབྲས་བུའི་གསལ་པོ། །གསུམ་པ་ཞུགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་ལ་བརྟན་པ་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །ཀུན་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཏགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མི་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྟེ་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟག་པ་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་མིན་པར་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་མིན་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་སྟོང་མི་སྟོང་གི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བདག་ཡོད་མེད་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བཞི་ནི་སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །རྒྱུ་ཡིན་མིན་ནམ་མཁའ་འདྲ་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་མིན་དུ་ལྟ་བ་མེད་པས་ཆགས་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རྐྱེན་ཡིན་མིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་བཞི་ནི་ཀུན་འབྱུང་གིའོ། །འགོག་མི་འགོག་མི་དམིགས་པ་གང་གི་ཕྱིར་འདི་དོན་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིས་གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་དང་ཞི་མ་ཞིའི་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་གྱ་ནོམ་ཡིན་མིན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ངེས་འབྱུང་ཡིན་མིན་མི་དམིགས་པས་ནང་

མི་འབྱུང་བ་དང་བཞི་ནི་འགོག་པའི་འོ། །ལམ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་བྲལ་བས་ངན་སོང་ཆད་པ་དང་། རིག་པ་ཡིན་མིན་མེད་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ནི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་མིན་གྱི་མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ངེས་འབྱིན་ཡིན་མིན་མ་དམིགས་པས་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་དང་། རྗོད་བྱེད་མིང་དང་ཚིག་གཉིས་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་བཞི་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའོ། །ཉན་རང་ནི་མཐའ་རྟམ་རྣམས་སུ་ཕྱུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་གྱི་ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་བསྒོམ་བྱ་མིན་པས་སྒོམ་ལམ་སྟོན་མི་དགོས་པའོ། །མདོ་ནི། བྱམས་པ་བླ་ན་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ནས་གཟུགས་རྟག་ཅེས་པའམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་མཇུག་གསུམ་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གསུམ་པོ། །འདིས་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག །རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་ལུགས་འབྱུང་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མིན། ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།གཉིས་པ་ཐབས་སྦྱོར་བཞི་ལ། མཇུག་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྡུས་ནས་སྒོམ་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ། དེ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ། དེ་གོ་རིམ་དུ་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ། དེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་འབྲེལ་བཀོད་པ།

༄༅། །མངོན་རྟོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་བསྟན་ཟིན་པའི་རྗེས་ནས། སྦྱོར་བ་བཞི་འཆད་དོ། །སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་དང་། ཡུལ་དང་ངོ་བོ་སྤང་གཉེན་སོགས་ཀྱི་མཚོན་ནས་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། མཐོང་སྒོམ་སོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཕྱོགས་རེ་བར་ཟད་པས། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཚན་འཛིན་འཛོམས་པ་དང་སྐྱེ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པར་གཉེན་པོའི་ཚུལ་དུ་སྒོམ་པ་བསྟན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྦྲ་ཡངས་པར་བྱས་ན། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་སྦྱོར་བ་བཞི་ག་ལ་འདུག་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་ཉིད་སྒོམ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་ནི་སྤང་བྱ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ན་སྤྱལ་མར་སྐྱེ་སྟེ་རྣམ་ཀུན་ཚོགས་ལམ་དུ་སྒོམ་པ་ནི། མཐོང་སྤང་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་དེ་སྤོང་བ་གཉེན་པོའི་ཆ་ཤས་དང་། དེ་རྗོན་དུ་སོང་བའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་པ་ནི་ཐག་སྲིང་བའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་། གཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་འདིར་མ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་ལས་ཐོག་མར་མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལ། དབང་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གྱི་ཡུམ་མ་མཆིས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྒོམ་བྱ་རྣམ་པ། སྒོམ་མཁན་གང་ཟག སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ། སྦྱོར་བའི་རྟེན་འགྲོའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་

གཉིས༔ དང་པོ་ནི། འདི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། དམིགས་པ་ནི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ཀྱང་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པ་དོ་འོ༔ ༔རྣམ་པ་ལ་ཤེས་པ་ཕྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཕྱི་དོན་འཁྲུལ་པའི་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་འཆར་བར་རང་གི་ངོ་བོ་རང་གིས་རིག་པ། འོད་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་འཆར་བ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་སྟེ། དམིགས་རྣམ་གཉིས་དོན་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་རིམ་གྱིས་རང་འོད་རྗེ་གསལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་མོས་སྤྱོད་དུ་བསྒོམ་བྱའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་སློབ་ལམ་དུ་བསྒོམ་བྱའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ནི། རྣམ་པ་དངོས་མིན་གྱི་རིགས་འདྲ་ཙམ་ཡིན་ལ་སྒོམ་པ་སྦྱོར་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚན་ཉིད་པའོ། །འདིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པས་གང་ཟག་མེད་པར་སྒོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་སྲིད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མི་རྟག་སོགས་སུ་བལྟ་བས་མཚན་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མི་སྒོམ་ཡང་གཞི་སྐྱེ་མེད་དུ་སྒོམ་པས་དེ་ཡང་ལྷན་དུ་འདུས་ཏེ། ཆོས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ན་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་གཞི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པར་ཤེས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། སྤྱིར་དབྱེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག རྣམ་མཁྱེན་གྱི་

༄༅། །རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་དབྱེ་ན། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་དང་ལམ་བདེན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད་དོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ནི་མེད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལས་སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། རྟག་དངོས་སུ་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་བདག་གིས་དབེན་པ་དང་མི་དམིགས་པས་མི་བརྫི་བའོ། །ཀུན་བདེན་གྱི་བཞི་ནི། བསྐྱེད་པའི་གཞི་མིན་པས་གནས་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་འགག་མེད་པས་ནམ་མཁའ་དང་རྟོག་དཔྱོད་བྲལ་བས་སྨྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་མེད་པའོ། །འགོག་བདེན་གྱི་བཞི་ནི། གང་དུའང་འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་སོང་ནས་ཐོབ་བྱ་མིན་པ་དང་གཟོད་ནས་ཞི་བས་གསར་དུ་མི་འཕྲོག་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་མི་ཟད་པ་དང་གཟོད་ནས་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་མངོན་པ་ནས་འབྱུང་བའི་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་བདག་མེད་པས་ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་དང་འཁོར་ལེན་གྱི་འཕོ་བ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་སྤང་བྱ་འདུལ་བ་མེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་ལམ་སོགས་བཞིའི་མཚན་ཉིད་དག་གོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་པའི་ལམ་དང་མཐུན་པར་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ཤིང་བློའི་རྣམ་པ་ནི་དེ་ལས་ལྷག་པར་གྱུར་པ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱལ་དང་མཐུན་པར་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ལམ་

ལ་དམིགས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་ནི། གཟུང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྨི་ལམ་དང་བདེན་པའི་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་སྒྲ་བརྙན་བྲག་ཆ་དང་རྣམ་པ་ཙམ་མ་འགགས་པ་མིག་ཡོར་གྲིབ་མ་དང་། གཟོད་ནས་ཞི་བ་སྨིག་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའོ། །ཟག་མེད་མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དྲུག་ནི། ངོར་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་བླང་བྱ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་གཞི་མེད་པས་འོད་གསལ་བ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་རློམ་པ་མེད་པ་དང་མི་སྟོང་བར་འཛིན་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པས་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱང་སེམས་རང་རྒྱལ་ལས་བློའི་རྣམ་པ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཞེན་པའི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གཉིས་ནི་རིམ་པས་དག་པ་གཉིས་ལའང་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའོ། །ཕྱི་མ་འདི་ལ་དངོས་དང་དེའི་བག་ཆགས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་མིང་ཅན། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཐོང་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཆགས་ཐོགས་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་རྒྱུན་མཐའི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིམ་པས་སྤོང་ངོ་། །རང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་དེ་དག་སྤོང་མི་ནུས་ཀྱི་གཟུང་བ་ཀུན་བརྟགས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་ཞེན་པ་ཙམ་སྤང་བ་སྟེ། དོན་སྣང་ཕྱི་དོན་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་སྒོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དང་། སྣང་བ་དེ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤོང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་

༄༅། །དྲུག་བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་ནི་དམིགས་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དེ་དག་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་བདུན་དང་ནི། ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །མདོར་ནི། འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལས་ཀུན་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི། ཡུལ་ལ་འདུན་པ་དང་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཡང་སྲིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེ་རྒྱུའི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འདུན་པ་མེད་པས་མི་གནས་པ་དང་མཚན་མ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དུག་གསུམ་སྐྱེ་ཀུན་འབྱུང་གི་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་དུག་གསུམ་མེད་པ་གསུམ་མོ། །གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཀུན་འབྱུང་སྐྱེ་རབ་སྐྱེའི་གཅིག་གི་གཉེན་པོར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་འཛིན་ཞི་བ་གཅིག་གོ། །སེམས་ཅན་དུ་ཞེན་པ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རྐྱེན་གྱི་གཅིག་གི་གཉེན་པོར་སེམས་ཅན་མེད་པ་གཅིག་གོ། །ལམ་གྱི་བདུན་ནི། ཚད་མེད་པ་དང་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེས་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་མི་དད་པ་དང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་མཆོག་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་གཞལ་དུ་མེད་པ་ནི། བདག་གཉིས་སུ་མི་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ནི་བློས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆགས་པ་མེད་པ་ནི། རིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ནི་མཁའ་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འཐད་པ་མ་བཀོད་པའོ། །སྡུག་བདེན་གྱི་ལྔ་ནི། རང་གི་

མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་བཞི། སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མི་ལྟ་བ་གཅིག་གོ། །འགོག་བདེན་གྱི་བཅུ་དྲུག་ནི། ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གསུམ་ནི་འགོག་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆེན་པོ་དང་དོན་དམ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ནི་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གཅིག་ནི་གྱ་ནོམ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གསུམ་ནི་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གཅིག་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེར་ཞེན་པ་བྲལ་ནས་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་འཛིན་རྟོག་གི་གཉེན་པོའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཤད་པ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་རྣམས། །གང་ཟག་འཕགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་དོན་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པའི་ཐོག་ཏུ་གཞི་ལམ་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཡང་འདུས་པའི་དབང་གིས། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ན། །སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་ཏེ། །སུམ་ཅུ་བདུན་དང་ཙ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །མདོར་ན། ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སོ། །འོན་གོང་དུ་གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་དང་མི་ཟློས་སམ་སྙམ་ན།

༄༅། །སྐྱོན་མེད་དེ་གོང་དུ་བྱུང་སེམས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས། འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་མངའ་བའི་སྐྱོན་བཞག་པའམ་ཡང་ན། གོང་དུ་བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་དང་སྦྱར་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། འདིར་ལམ་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་བཞག་པས་སོ། །དེ་ལ་གཞི་ཤེས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སོ་བདུན། ལམ་ཤེས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སོ་བཞི། རྣམ་མཁྱེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་ལམ། རྩོལ་བྱུང་གི་ལམ། ཏིང་འཛིན་ཡོངས་སྦྱོང་གི་ལམ། མངོན་རྟོགས་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ། མངོན་རྟོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ། རྣམ་དག་ངེས་འབྱིན་གྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། བདག་འཛིན་གྱི་རྟེན་ལུས། བདག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟེན་ཚོར་བ། བདག་གི་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་རྟེན་སེམས། བདག་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་བྱུང་དད་སོགས་དང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིམ་པས་མི་གཙང་བ། སྡུག་བསྔལ་བ། མི་རྟག་པ། བདག་མེད་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པའོ། །དེ་ཡང་ནང་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་ལུས་དབང་པོ་ཡུལ་དབང་རྟེན་ལྡེ་ལྡེ་པོ་རྣམས་ལ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ལུས་ལྟར་རང་མཚན་མི་གཙང་བ་སྤྱི་མཚན་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ། དེ་ལྟར་ལུས་གསུམ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། དམིགས་ཤིང་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སེམས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྒོམ་ཚུལ་ཡང་སྔར་གྱིས་འགྲེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས་མི་དགེ་སྐྱེས་པ་སྤོང་བ། མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ། དགེ་བ་སྐྱེས་པ་སྤེལ་བ། མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །དེ་རེ་རེར་ཡང་དང་པོར་བྱེད་འདོད་

པའི་འདུན་པ་དེ་ལས་ཞི་ལྷག་ལ་འབད་པ་དེ་ལ་ཞུམ་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཏེ་ལྷུར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་སྟུད་ཅིང་། ཞི་གནས་ཀྱིས་དེའི་སྟེང་དུ་སེམས་འཇོག་པས་སྒོམ་མོ། །འདིའི་དགེ་མི་དགེ་ནི། ཡུམ་ནས་འབྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་མི་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས་གུས་སྦྱོར་གྱི་འདུན་པར་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། རྟག་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། སྔོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཆོས་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་སྐྱེས་པ་ན་རྫུ་འཕྲུལ་ཡང་ཐོབ་བོ། །དེ་ནི། ཉེས་པ་ལེ་ལོ། གདམས་ངག་བརྗེད་པ། བྱིང་རྒོད་དེ་ཞི་བས་སེམས་འདུ་མི་བྱེད་པ་མ་ཞི་བས་སེམས་འཕྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་པ་ལྔའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་འདུན་པ་བརྩོན་འགྲུས་དད་པ་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་སྒོམ། ལྷག་མ་བཞིའི་གཉེན་པོར་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་པ་སེམས་རྣལ་དུ་འཇོག་པའི་བཏང་སྙོམས་བཞི་སྟེ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་སྒོམ་པའོ། །དེ་གཉིས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ནས་གཙོ་བོར་སྒོམ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དམིགས་པ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ། སེམས་མི་འཕྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་རང་རང་གི་ཐ་མ་ཐ་མ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་བདེན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ངེས་ན་དེ་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་རྟོགས་ནས་མི་བརྗེད་མ་བརྗེད་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་གནས། དེའི་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་མོ། །ལྔ་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པ། ལེ་ལོ། བརྗེད་ངེས། རྣམ་གཡེང་།

༄༅། །གཏི་མུག རྣམས་འཇོམས་པ་སྟེ་དབང་པོ་ལྔ་མཐུ་ཆེར་གྱུར་པའོ། །སྒོམ་ཚུལ་སྔར་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ནི་དྲོད་རྩེ་དང་བཟོད་མཆོག་ནས་སྒོམ་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས། གནས་ཚུལ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ། རྣམ་རྟོག་འཇོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད། མངོན་ཤེས་མྱུར་དུ་སྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བས་ལུས་སེམས་ཚིམ་པའི་དགའ་བ། ལུས་སེམས་ལས་རུང་གི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྱོར་པ་སྐྱེ་བའི་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་སོགས་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དྲན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས། ཆོས་རྣམ་འབྱེད་ནི་ངོ་བོ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་ངེས་འབྱུང་། དགའ་བ་ནི་ཕན་ཡོན། ལྷག་མ་རྣམས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་དག་རེ་རེར་ཡང་བདེན་བཞིར་དམིགས་ནས་ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་མངོན་དུ་བྱ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་བྱར་སྒོམ་ཞིང་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །བདུན་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས། གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བར་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། དེའི་མཐུས་མདོ་སྡེ་སོགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ། ངག་གི་ལས་དག་པའི་ངག ལུས་ཀྱི་ལས་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ངག་གི་ཁ་གསགས་དང་ལུས་ཀྱི་བཅོས་མ་སོགས་དག་པའི་འཚོ་བ། ཡུན་རིང་པོར་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བའི་རྩོལ་བ། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་དྲན་པ། མངོན་ཤེས་སོགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ནི་འཕགས་ལམ་གྱི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བས་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད། རྟོག་པ་དང་ངག་གིས་གཞན་ལ་གོ་བར་

བྱེད་ངག་ལས་ཀྱི་མཐའ་འཚོ་བ་གསུམ་གྱིས་ལྟ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་ལྷག་མ་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ། །སྒོམ་ཚུལ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བཞིན་ལ་ས་གཉིས་པ་ན་སྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སོ་བཞི་བཤད་པ་ལ། གཉེན་པོའི་ལམ། སྤྲུལ་པའི་ལམ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ། སྦྱོང་བའི་ལམ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་མོ། དང་པོ་ནི། ཡུལ་བདག་གཉིས། བདག་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཕུང་པོ་ལྔ། རྟེན་དེ་ཞི་བ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས། སྟོང་པ་ཉིད། སྨོན་པ་མེད་པ། མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མོ། །དེ་ནི་འདུས་བྱས་ཀུན་མི་རྟག་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ཀུན་སྡུག་བསྔལ་བར་སྒོམ་པ་སྨོན་མེད་ཀྱི་རྒྱུ། བདག་མེད་པར་སྒོམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ། མྱང་འདས་རྟོག་པ་ཉེར་ཞིར་སྒོམ་པ་མཚན་མེད་ཀྱི་རྒྱུའོ། །བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་འདུས་ཏེ་སྒོ་དང་པོར་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས། གཉིས་པར་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམས། གསུམ་པར་འགོག་ལམ་གྱི་བརྒྱད་འདུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་མ་བྲལ་བའམ། བྲལ་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་བཤིག་པར་སྔོན་བཙུད་ཀྱི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་མཛེས་མི་མཛེས་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྲུལ་པ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ། རང་གི་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བའམ། མ་བྲལ་ཀྱང་འདུ་ཤེས་བཤིག་ནས་ཕྱིའི་གཟུགས་ལ་སྔར་ལྟར་སྤྲུལ་བ་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་གཉིས་ནི། སྤྲུལ་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བྱེད་ཀྱི་སྒོའོ། ཟངས་དངུལ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་ལས་དངུལ་བུམ་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྡུག་

༄༅། །མི་རྟག་གཉིས་ཀར་ལྟ། ཡང་དེ་གཞན་གཉིས་དང་འབྲེལ་བར་ལྟ། དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཡང་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བར་ལྟ་བས་ཆོས་ཀུན་ལ་བསྒྲེ་བ་ཁྱད་པར་རྟག་པ་སྟེ། རྟག་པ་འབབ་ཞིག་སྤྲུལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་སྟེ་རང་སའི་རོ་མྱོང་གི་སྲིད་པ་དང་ཚོར་འདུ་ལས་ཐར་བའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཐམ་གསུམ་བསྣན་ན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དོ། ། འདི་དག་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ན་ལུས་རྟེན་དང་པོར་ཐོབ་པ་མིའི་རྟེན་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པ་གཟུགས་ཁམས་པའི་རྟེན་ལའང་ཡོད། སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐར་བརྟེན་པར་མཚུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞི། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་སྟེ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དགུའོ། །དང་པོ་བརྒྱད་འདས་ལམ་གྱི་རྟེན་ཕྱི་མ་འདས་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་སམ་ཕྱི་མ་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སོ། །སྙོམས་འཇུག་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁྱད་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བཞིའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་བཅུའོ། །འདིར་འགོག་སྙོམས་བཤད་ན། ཐེག་དམན་ལུགས། ཐེག་ཆེན་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་རྟེན། ངོ་བོའོ། དང་པོ་ནི། ལུས་རྟེན་སྔར་བཞིན་སེམས་རྟེན་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་སྲིད་རྩེ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་འགོག་སྐབས་སོ། ལྡང་བའི་ཚེ་སྲིད་རྩེའི་དགེ་བ་དང་ཅི་ཡང་མེད་གང་རུང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོར་འདུ་རགས་པས་སུན་ནས་ལུས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པ་སྟེ། དགེ་བ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འདོད་ཅིང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་གང་

རྟུང་གི་ཀུན་སློང་གིས་ཐེ་ཙམ་འཕངས་པའི་བར་དུ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་ནི་ཚོར་འདུ་འགོག་པ་ཙམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་ཞིང་དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་པར་མི་གནས་སོ། །ཐུན་མོང་མིན་པ་ལ་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས། དང་པོ་ནི། ས་དྲུག་པ་ནས་ཐོབ་ཅིང་དེ་ལས་བདུན་པར་རང་གི་འཇུག་ལྡང་ནུས། ས་བརྒྱད་པར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་མཚན་འཛིན་མེད་པས་དེ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སློང་དགོས་པར་བསྟན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ། ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་སྤྲོས་མཚན་བཀག་པའོ། །སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་སློབ་པའི་དབང་དུ་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ནས་ཡོད་ཅིང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་འགོག་པའོ། །དེ་རང་ངོ་ཡེ་ཤེས་མིན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་ཡོད་ལ། མི་སློབ་པའི་དབང་དུ་ན་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལྡང་བ་མེད་པའོ། །རྒྱུན་འདིར་ནི་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཀ་དང་མཐུན་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་བཤད་པ་ལ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་ཉིད། རང་འབྱུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་གནས་སེར་སྣ་ལས་དེ་འབྱུང་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་སོགས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་འཇིག་དང་མཆོག་དམན་དུ་

༄༅། །མ་དང་། དད་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣོ་བ་མཆོག་དང་རྟུལ་འབྲིང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། སྙོམས་འཇུག་ལ་སྒྲིབ་པའི་རོ་མྱང་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་དེ་དང་བྲལ་བའི་མཚན་མེད་དང་དུས་སུ་ལྡང་བ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཚེ་རབས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ནི། བདེ་འགྲོའི་ཐབས་ལ་བསླུ་བ་གཉིས་པ་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་སྐྱབས་སུ་བསླུ་བ། བདུན་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་དག་པ་ལ་བསླུ་བ་ལྷག་མ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བསླུ་བའི་བདུད་རྣམས་འཇོམས་པའི་སྟོབས་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ང་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དང་། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་རང་དོན་རྟོགས་པ་དང་སྤངས་པའི་དམ་བཅའ་གཉིས༔ སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གེགས་བྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་ཉན་རང་དང་ལམ་ཤེས་པས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་གཞན་དོན་སྤང་བྱ་དང་ལམ་ལ་དམ་བཅའ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒོལ་བར་རྩོམ་པ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་མི་འཇིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟེན་རྒྱུའི་ཆོས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་དག་མཁྱེན་པ་ཆོས་དང་། བརྟེན་པ་བརྗོད་བྱའམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་མཁྱེན་པ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཤད་བྱ་མཁྱེན་པ་གཉིས། གཅིག་བརྗོད་པས་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བ་ངེས་པའི་ཚིག་དང་། རྫས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་སོགས་

ཆོས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མཁྱེན་པའི་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་འཆད་བྱེད་མཁྱེན་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི་གླང་ཆེན་གཏུམ་པོ་དང་ལྷན་དུ་འཆོང་བ་སོགས་སྐུ་ལ་འཁྲུལ་པ། བཞད་གད་དང་འོ་དོད་སོགས་གསུང་ལ་ཅ་ཅོ། བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་དུས་ཡོལ་སོགས་ཐུགས་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་བཞུགས་གང་ལའང་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ། འཁོར་འདས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས། སོ་སོར་མ་བརྟག་པར་གདུལ་བྱ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྙོམས་རྣམས་མི་མངའ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག ཆོས་སྟོན་པའི་འདུན་པ། གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས། བསམ་མི་དགོས་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་དྲན་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ། སྣང་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག སྐུའི་ཆ་བྱད་དང་སྤྱོད་ལམ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་སྐུའི་འབྲས་བུ་ལྡན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་གསུང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ། དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བར་མཁྱེན་པས་མ་ཆགས་པ། ཇི་སྙེད་པར་མཁྱེན་པས་མ་ཐོགས་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་མོ། །ལྔ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ཆོས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་ངོ་། །བདུན་པ་ནི། ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་

༄༅། །རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་སྣང་བ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་སྨོན་མཁན་གང་ཟག་ནི། ཤེར་ཕྱིན་སྨོན་པ་པོའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་མགོན་དང་བཅས་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཉན་པའི་སྣོད་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་བསྟེན་པ་དང་ དེ་དག་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཀུན་འདྲི་བ་དང་། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པས་ནི། ཉན་པར་མ་ཟད་ཐོས་ནས་མི་སྐྲག་ཅིང་དང་དུ་ལེན་པ་དང་ཚིག་དོན་འཛིན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་ཡོང་དུ་ཚུད་པར་འགྱུར་བའི་སྣོད་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །མདོར་ནི། ཡུམ་འདི་སེམས་ཅན་གང་དག་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་སོ༔ ༔གསུམ་པ་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལྔ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཅོ་ལྔའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་དང་ལ་སོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཞེན་པས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཚད་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཟུང་བ་ལ་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་འཛིན་པ་ལ་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྔ་ལ་དེ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་མཐུན་པའི་མིང་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་རྣམས་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་

ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་སྲིད་པས་ཚོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་ནས་ཡུམ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་ལ་མི་སྐྲག་པས་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་ཐོས་ནས་མྱུར་དུ་འཛིན་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་གྱི་འགལ་ཟླ་ས་གཉིས་སོགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཆད་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པ་རགས་པ་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གསར་པ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དང་། མྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རིམ་པས་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྟུལ་དང་དྲོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་མཐོང་ལམ་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བདུན་པོ་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཞིང་བསྐུལ་བའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་འཕེལ་བ་མེད་འགྲིབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་དཀར་པོའི་ལས་དང་ཆོས་མིན་ནག་པོའི་ལས་སོགས་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་མི་མཐོང་བས་མི་རློམ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ས་བརྒྱད་པར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྔ་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་དྲུག་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་དེ་ནི་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོ་ཟླའི་ས་མཚམས་དང་བཅས་པར་ཡུམ་འབྲི་བ་སོགས་ལ་དམ་བཅས་པ་ལས་ཕྱིར་མི་ནུར་བའི་ཕྱིར་ས་དགུ་པ་བཅུ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཚོགས་ལམ་

༄༅། །ནས་ས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བགྱི་བ་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་སྦྱོར་བའི་རྟོན་འགྲོའི་ཆོས་ལ། ཡོན་ཏན། སྐྱོན། མཚན་ཉིད། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཤེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུམ་སྒོམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའོ། །འདི་རྣམས་ཚོགས་ལམ་ནས་ཐོབ་མོད་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་སྦྱོར་ལམ་ཡན་དུའོ། །མདོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་བདུད་སྡིག་ཅན་གྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །བཅུ་བཞི་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་གཅིག སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་པ་གསུམ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉེ་བ་བཞི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་མ་གྱུར་ཀྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་བ་ལྔ། སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་བ་དྲུག ཕྱིན་དྲུག་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་མི་འབྲལ་བ་བདུན། ཡུལ་ལྷོ་བྱང་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བསྔགས་པ་བརྒྱད། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དགུ། ཡུམ་མི་སྤོང་ཞིང་ཐོས་པའི་ཚེ་དགའ་བདེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་བཅུ། དམ་བཅའ་བརྟན་པས་བདུད་ཀྱིས་བསྒྱུར་མི་ནུས་པ་བཅུ་གཅིག. སྐྱེ་བོ་མང་པོ་རྫོགས་བྱང་ལ་འགོད་ནུས་པ་བཅུ་གཉིས། རྣམ་སྨིན་ཕུན་ཚོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བཅུ་གསུམ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནུས་པ་བཅུ་བཞིའོ། །འདི་སྐབས་ཀྱི་མདོར། ལྔ་བརྒྱའི་ཐ་མ་ལ་ཞེས་པ་

ལས་འཕྲོས་ནས་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་བཤད་ན། བསྐལ་བཟང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་འདས་ནས་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་སྟོང་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་། དགྲ་བཅོམ་ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱུན་ཞུགས་གཙོ་བོར་ཐོབ་པ་ཕོང་དུ་ཆུད་པའི་དུས་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པ་གསུམ། ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་ཆེར་སྒྲུབ་པའི་དུས་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པ་གསུམ། མངོན་པ་མདོ་སྡེ་འདུལ་བ་གཙོ་ཆེར་སྟོན་པ་ལུང་གི་དུས་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པ་གསུམ། ཕྱ་སྤྱོད་རྣལ་མ་མེད་པར་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པ་གཅིག རྣམས་སོ། །དེང་སང་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་བཞེས་པའི་དུས་འདི་ནི། དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དང་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔ་སོང་བ་སྟེ། དེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལྔ་བརྒྱའི་ནང་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དང་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔ་སོང་ཞིང་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ལུས་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་རྙོམ་པ་ལ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བསལ་དགོས་པས་གསུངས་པ༔ སྐྱོན་ནི་བཅུ་ཚན་བཞིར་བཅས་པ། །དྲུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་ཞེ་དྲུག་སྟེ། ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ཡོད་ཅིང་གཙོ་ཆེར་ཚོགས་སྦྱོར་ནའོ། །མདོ་སྡུད་པར། འགྲོ་བའི་དོན་མ་བྱས་པར་སློག་བཞིན་མྱུར་དུ་ཡང་། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཞེ་དྲུག་ནི། སྤོབས་པ་ཧ་ཅང་འཕྱིས་པ་གཅིག ཧ་ཅང་མྱུར་བ་གཉིས། ཀླལ་བ་བཀོད་པ་ཕན་ཚུན་བདེག་པ་གསུམ། སེམས་གཡེང་བ་བཞི། ཡི་གེ་གཞན་ལ་ཆགས་པ་ལྔ། ཡུམ་གྱི་རོ་མ་མྱོང་ནས་རྟེན་ལས་ལངས་ཏེ་འགྲོ་བ་དྲུག ཀླལ་ཞིང་ལུང་འབོགས་པ་བདུན། ཡུམ་རྩ་བ་འདྲ་བ་བོར་ནས་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་ཡལ་ག་འདྲ་བ་སློབ་པར་སེམས་པ་

༄༅། །བརྒྱད༔ རྙེད་བཀུར་གྱི་ཕྱིར་ཡུམ་བོར་ནས་དམན་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སློབ་པ་དགུ། ཡུམ་བོར་ནས་དམན་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་འཚོལ་བ་བཅུ། རྒྱལ་ཕྲན་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་བསྡུན་པ་ལྟར་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་དང་ཡུམ་མཉམ་པར་སེམས་ནས་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་ལ་སློབ་པ་གཅིག ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ནོར་བུ་འཆིང་བུ་མཉམ་པར་སེམས་པ་ལྟར་ཡུམ་རྙེད་པ་བོར་ནས་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་བཙལ་བར་སེམས་པ་གཉིས། ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་སྤྲོབས་པ་འཕྲོ་བ་གསུམ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་ཞེན་པ་བཞི་ཡི་གེ་ལ་ཡུམ་དུ་ཞེན་པ་ལྔ། ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་ཞེན་པ་དྲུག ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་བྱ་བ་མང་པོ་བསྐྱེད་པ་བདུན། གྲོང་གི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དང་དེ་དག་གི་ལས་སྣ་ཚོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྒྱད། རྙེད་བཀུར་གྱི་རོ་མྱང་བ་དགུ། ཡུམ་བོར་ནས་བདུད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཉན་རང་གི་མདོ་ལས་ཐབས་མཁས་འཚོལ་བ་བཅུའོ། །ཡུམ་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་ལ་འཆད་པོ་བརྩོན་ལ་ཉན་པོ་མི་བརྩོན་པ་གཅིག འཆད་པོ་རྙེད་བཀུར་འདོད་ལ་ཉན་པོ་མི་འདོད་པ་གཉིས། འཆད་པོ་སྦྱངས་ཡོན་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་ལ་ཉན་པོ་མི་ལྡན་པ་གསུམ། འཆད་པོ་བདོག་པ་གཏོང་ཞིང་དགེ་ལ་བརྩོན་ལ་དབང་པོ་རྣོ་ལ་ཉན་པོ་སེར་སྣ་ལེ་ལོ་ཅན་དབང་པོ་རྟུལ་བ་བཞི། འཆད་པོ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཤེས་ཉན་པོ་མི་ཤེས་པ་ལྔ། དེ་དག་ལས་ཟློག་པ་ལྔ་དང་བཅུའོ༔ ༔དཔོན་སློབ་གང་རུང་གཅིག་ཐབས་མཁས་ལྡན་ལ་གཅིག་མི་ལྡན་པ་གཅིག དེ་བཞིན་དུ་གཟུངས་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས། ཡུམ་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་ལ་འདུན་མི་འདུན་གསུམ། སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་བཞི། འཁོར་

བས་འཇིགས་ནས་མྱང་འདས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འདོད་མི་འདོད་ལྔ། ཟླ་མེད་གཅིག་པུར་བརྩོན་མི་བརྩོན་དྲུག འཆད་པ་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མི་འདོད་ལ་ཉན་པོ་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བ་བདུན། ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ལ་བརྩོན་མི་བརྩོན་བརྒྱད། སྲོག་གི་བར་ཆད་འོང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་དགུ། འཚོ་བ་འཕོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་བཅུའོ། །འཆད་པོ་འཚོ་བ་མེད་ཕྱོགས་འགྲོ་ཞིང་ཉན་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལས་ཟློག་པ་གཅིག འཆད་པོ་འཇིགས་བཅས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བར་བཅོས་ནས་ཉན་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཟློག་པ་གཉིས། འཆད་པོ་བསོད་སྙོམས་མེད་པའི་གྲོང་ལ་ཆགས་པས་བཟླ་ཞིང་ཉན་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཟློག་པ་གསུམ། ཡུམ་ལས་ཟློག་པའི་ཕྱིར་བདུད་ཀྱིས་ཡུམ་ནི་ངེད་ཀྱི་འདི་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དེ་མིན་ནོ་ཞེས། དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ནས་ཡུམ་སྤང་བ་བཞི། དེའི་མཐུས་ཡུམ་ལྟར་བཅོས་པ་ལ་སློབ་པ་ལྔ། བདུད་རིག་ཅན་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་བསྒྱུར་ནས་དེ་ལ་དད་པར་བྱེད་པ་དྲུག་གོ །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག སྐབས་བབ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ལ། མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཅིག་ལའང་ལོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྡོག་པ་དུ་མ་ཅན་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད། མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་སོགས་གཅོད་པ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད། དོན་ལ་མེད་ཀྱང་བློ་ངོར་དོགས་པ་སེལ་ཕྱིར་བཀོད་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ལས་འདིར་བཤད་པ་ནི་ཐ་མའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདིར་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་མཚན་ཉིད་པར་མི་བཟུང་ལ། གང་

༄༅། །བཟུང་ན། མཚན་གཞི་དང་མཚོན་ཆ་ནི་དོན་དང་སྐད་དོད་གཉིས་ཀར་གཅིག་པས་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་དཔེར་ན། འཆེད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་ཉིད། གང་གིས་འཆེད་པ་གང་འཆེད་པ་ཞེས་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀར་དྲང་རུང་བ་བཞིན། མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་ཉིད། གང་གིས་མཚོན་པ་གང་མཚོན་པའི་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀར་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའོ། །དེས་ན་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་གསུམ་ནི་གང་གིས་མཚོན་བྱེད་སྒྲུབ་པོ། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ནི་གང་མཚོན་པ་ལས་སྒྲུབ་པོ། །དེ་གཉིས་ནི་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱེད་དང་ཤེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཚོན་ན། ཤེས་མཚན་བྱེད་མཚན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པར་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་སྟེང་གི་རང་དོན་རྟོགས་པ་དང་གཞན་དོན་ཕྲིན་ལས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་མཚོན་པ་སྟེ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དོ། ཁྱད་མཚན་གྱིས་ཉན་རང་གིས་སྦྱོར་བ་ལའང་ནུས་པ་དེ་གཉིས་ཡོད་དམ་སྙམ་པ་བསལ་ནས་འདི་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་མཚོན་པ་སྟེ། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དོ། །གང་མཚོན་པའི་མཚན་གཞིར་ནི་སྦྱོར་བ་དང་དེ་སྟེང་གི་ནུས་པ་གཉིས་ཀ་བཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་བསྟན་པ་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་ལའང་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་དགོས་པས་གསུངས་པ། གང་གི་མཚོན་དེ་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱེད་པ་གང་མཚོན་པར་བྱ་བའོ། །ཡང་ནི་སྔ་མར་མ་ཟད་འདི་ཡང་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ས་མཚམས་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་

བར་དུ་འོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱུག་བསྐྱེད་ནུས་པར་སྟོན་པ་ཤེས་པ། ནུས་པ་ལྡན་ཚོགས་དེ་ཉན་རང་ལ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཁྱད་པར། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་སྒྲུབ་ནུས་པར་སྟོན་པ་བྱེད་པ། ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་ཡུམ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་པ་ཕུང་པོའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་གི་འཇིག་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་། གསུམ་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། བཞི་པ་སེམས་དེ་ནང་དུ་བསྡུས་པ་དང་། ལྔ་པ་སེམས་དེ་ཕྱིར་བལྟས་པས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དང་། དྲུག་པ་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་སུ་གྱུར་པ་སེམས་དེ་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་། བདུན་པ་སེམས་ཉོན་མོངས་ཆགས་པ་སོགས་དང་བཅས་པ་དང་། སོགས་པས་བརྒྱད་པ་ཆགས་སོགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དགུ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། བཅུ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་རྟེན་མེད་པས་སེམས་ཚད་མེད་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་འདི་འོ་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་སེམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱན་གྱིས་ཀྱང་བལྟར་མེད་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་ཤེས་པ་དེ་གཡོ་བ་སྟེ་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་འདུ་བ་སྐྱེ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའོ། །དེ་ཡང་། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་དུ་འདོད་པ་སྟོན་མཐར་བརྟེན་པ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་པ་

༄༅། །དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་དུ་འདོད་པ་ཕྱི་མཐར་བརྟེན་པ། སངས་རྒྱས་གྲོང་ནས་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་དུ་འདོད་པ་མྱང་འདས་ལ་བརྟེན་པ། ལུས་སྲོག་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལུས་སྲོག་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལས་རྟག་པ་དང་མཐའ་མི་ལྡན་པ་དང་གྲོང་ནས་འབྱུང་བ་ནི་གཡོ་བ་སྟེ་རྟག་ལྟའོ། །དེ་ལས་ལྡོག་པ་རྣམས་ནི་འདུ་བ་སྟེ་ཆད་ལྟའོ། །གཉིས་ཀ་རྣམས་ནི་གཅེར་བུ་པའི་ལྟ་བ་བཀྲམ་པ་སྟེ་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་མིན་རྣམས་ནི་གནས་མ་བུ་པའི་ལྟ་བ་བཅུམས་པ་སྟེ་དགག་པའོ། །ལུས་སྲོག་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་པ་དང་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་གྲངས་ཅན་ཏེ་སྔ་མ་སྒྲུབ་པ་ཕྱི་མ་དགག་པའོ། །འདི་དག་ནི་འཛམ་གླིང་དུ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མཐའ་བཅུ་བཞིར་བཅད་ནས་ཞུས་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་ལས་བརྩམས་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་གཞི་མེད་པ་ལ་ཁྱད་ཆོས་མི་འཐད་ལ། ཁྱད་གཞི་བཀག་ན་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །དེས་ན་གང་ཟག་སོ་སོར་སྨྲ་བ་ནི། རྣམ་པ་གསལ་ཕྱིར་ཙམ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་ཡུལ་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཐུབ་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དཔེན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྡུས་པ་དེ་སྦྱར་བ་དེ་ལ་ཡུལ་འདི་རྣམས་ཤེས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱེད་

པའོ༔ ༔ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་ཡུམ་སྤྲོས་པས་སྟོང་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་པ་རྒྱུའི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་པ་རྣམ་པར་སྤང་པ་དང་། བཞི་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ལྔ་པ་སྔར་ཡོད་འགག་པ་མེད་པ་དང་། སོགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དད་སོགས་རྣམ་བྱང་དང་སྤང་བྱའི་དངོས་པོ་དང་མྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་རྟེན་དང་འགྱུར་བའི་ཆོས་སུ་མེད་པ་དྲུག་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ཆོས་ཉིད་ལྷ་མིའི་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་རྣམ་པར་འཁྲུག་ཏུ་མེད་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུས་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ་སྟོང་ཉིད་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་མཚན་ཉིད་རྣམས་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་དཀའ་བ་སོགས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ནི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །མདོར་ན། ཡུམ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་དང་། གཉིས་པ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། གསུམ་པ་བླ་མ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་དང་། བཞི་པ་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། ལྔ་པ་དེ་ལ་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་དང་། དྲུག་པ་དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། བདུན་པ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པས་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་མཚན་མའི་སྒོ་ནས་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་ཁོན་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། དགུ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དང་། བཅུ་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མར་

༄༅། །ཐོས་པའི་ངོར་སྟོང་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་བསམ་པའི་ངོར་དེ་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་སྒོམ་པའི་ངོར་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་མིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་སྤྲོས་པ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཀ་ཟླུང་བ་འགོག་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་པ་འགོག་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་ནི་ཡོད་པའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་སོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནུས་པ་ཕུན་ཚོགས་དེ་ཉན་རང་ལ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཁྱད་མཚན་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཁྱད་ཞུགས་བདེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་གིས། །ཁྱད་པར་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས། དངོས་སུ་མཐོང་ལམ་ཁྱད་འཕགས་པར་བསྟན་པས་སྒོམ་ལམ་དང་མི་སློབ་ལམ་ཀྱང་ཁྱད་ཞུགས་པ་གོ་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་བཞིར་དམིགས་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་གོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཤེས་རབ་ཚད་མེད་པའི་མཐུས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་གཞལ་བ་ལས་འདས་པ་དང་གྲངས་ཀྱིས་བགྲང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་རྟོགས་པ་དང་བཞི། གཉིས་པ་འཕགས་པ་ཀུན་གྱིས་ཡོན་ཏན་རྫུད་པ་དང་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་ཉན་རང་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་དང་མངོན་ཤེས་ཉན་རང་ལས་མྱུར་

བ་ཐོབ་པ་སྟེ་བཞི། གསུམ་པ་ཕྲི་བ་སྐྱུར་འདེབས་དང་གང་བ་སྒྲོ་འདོགས་མེད་པ་དང་འཁོར་གསུམ་དག་པས་ཡུམ་སྒྲུབ་པ་དང་ཚོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀུན་ལ་མི་རྟོག་པར་དམིགས་པ་དང་བཞི། བཞི་པ་ལམ་གྱི་རྟེན་རིགས་མཆོག་དང་བཅས་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་མཐའ་དག་ཚང་བ་དང་ཡོངས་འཛིན་ཐབས་མཁས་པས་ཟིན་པ་དང་སྤངས་རྟོགས་ལ་རོ་མྱང་མེད་པ་དང་བཞིའོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་ནི། བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་སྟེ། །གང་གི་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། །ཁྱད་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་ལམ། །ཞེས་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པས་སོ། །མདོར་ནི། གཟུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་སྒྲུབ་ནུས་པར་སྟོན་པའི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་ཚེ་ཕྱི་མ་ཕན་པ་དང་ཚེ་འདིར་བདེ་བ་དང་གཏན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པ་གསུམ་ནི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་འོ།། དང་པོ་ལྷག་མེད་ལ་འགོད་པས་མི་སོགས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དག་དང་། གཉིས་པ་བདེན་འཛིན་བཟློག་པ་གནས་དང་། གསུམ་པ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དཔུང་གཉེན་དང་བཞི་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་གཏན་གྱི་དོན་གླིང་དང་ནི། ལྔ་པ་རང་དོན་ལ་སྲེད་པ་བྲལ་བས་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དྲུག་པ་དོན་གཉིས་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བདུན་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐོབ་ཀྱང་། ཡང་དག་མཐའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་འོ། བྱེད་པ་ཐ་མ་ནི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་སོགས་འགྲོ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་མཛད་པ་སྟེ་རྣམ་མཁྱེན་

༄༅། །སྦྱོར་བའི་ལོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་རྣམས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ལ། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཞི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལྔ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བདུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་། དེའི་རྟགས་ལུས་ངག་གི་ཚུལ་མིན་དང་། དེའི་མཚན་མ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྲིད་པ་དང་གཉེན་པོ་མྱང་འདས་ལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དག་གིས་དབེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟོད་ནས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བས་སྤྱོད་པ་བྱ་དཀའ་བས་དབེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པས་ངེས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་། ཡུམ་ལའང་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་དང་མི་མཐུན་པ་དོན་དམ་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཁྲུལ་པའི་གཞིའམ་གནས་མེད་པ་དང་། འགྲོ་འོང་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་སྤྲོས་པས་དབེན་པའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དེ་ཟླ་མ་གསུམ་ཀྱིས་འདི་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ན་མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུར་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་བསལ་བས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཤེས་པ་ལ་ངོ་བོ། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་དང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གཉིས་ལས་སྔ་མ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་དགེ་བའོ། །ཕྱི་མ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བ། དེའི་ཕྱོགས་གཞོལ་བའི་ཆ། མི་འགྱུར་བས་མཐུན་པ་རྟེ་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་སྒོམ་བྱུང་ཡང་ཡོད་ལ། ལུས་རྟེན་ཟ་མ་མ་ནིང་མཚམས་མེད་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་འདོད་ལྷ་དང་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་གང་རུང་ལ་སྐྱེ་བའོ། །འདིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོས་ཀུན་མཚན་མ་མེད་པར་མོས་པས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་མཁས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བསྡུས་ཏེ་བསྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ། དབང་པོའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་དང་། གཡེང་བ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་ནུས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྩེ་སྒོམ་བྱུང་དུ་མ་ངེས་པས་དབང་པོ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་ལྔའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཡིས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དད་སོགས་ཀྱིས་རྟོགས་སླ་ལ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཉན་རང་གི་དད་སོགས་ཀྱིས་

༄༅། །ཞི་རྫོགས་བྱང་རྟོགས་དཀའ་བར་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡིད་ལ་སེམས་ཏེ་མཚན་མར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ། དེ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས། རྟེན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག བསྒོམ་བྱ་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས། ཞར་བྱུང་ངོ་། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་བསྡུས་ནས་བསྒོམས་པ་ན་སྦྱོར་ལམ་འབྱུང་ཞིང་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཆ་བསྟན་པ། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བརྟགས། །ཞེས་སྦྱོར་བསྟན་ནས། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དང་། སོགས་པས་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། གཡོ་མེད་པ་ཕན་པའི་སེམས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་མེད་ཅིང་མི་འཚེ་བའི་སེམས་དང་། ཕ་མ་དང་། ཕུ་ནུ་དང་། ༔ གྲོགས་པོ་དང་། གཉེན་དང་། དུས་གཅིག་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་སྟེ་དྲོད་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། །བདག་ཉིད་སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་ཕར་ཕྱིན་ལ་གནས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་དང་སེམས་མཐུན་པ་ཉིད་རྣམས་ནི་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་འོ། རྩེ་མོར་གཉིས་དོན་ལ་བརྩོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པའི་ཚེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་བརྟེན་པ་ཅན་ཏེ་རང་གི་བདེན་བཞིར་དམིགས་པ་བཞིན་གཞན་ཡང་དེ་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཞི་དང་སྐྱོན་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །ཆོས་མཆོག་

ཀྱང་སྡུམ་དེ་དག་བཞིན་དུ་རང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སོགས་ཀྱི་སྒྲུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ། མངོན་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ། ཆོས་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པ། དམ་ཆོས་གནས་པ་འཛིན་པ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་དེར་གནས་པ་ལ་ལེགས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྐབས་དང་པོ་དྲུག་ཏུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་ནི་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཆ་ནས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་དབང་ཐོབ་ཕྱིར་དང་ཐོབ་ནས་དང་བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་སྒོམ་པ་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །ཡང་ན་ཉེས་པ་ལ། སྒྲ་ཉེས། དོན་ཉེས། སྐྱོན་ཅན། སྐྱོན་མེད་བཞི་ལས། འདི་ནི་སྐྱོན་མེད་དོ། གདུལ་བྱ་གཞན་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱིས་གླང་པོས་ཀྱང་། སླར་ཡང་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས། །དོན་དམ་ཉིད་ནི་བཟླས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་རྟེན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པ་ཉིད་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐོང་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་སོགས་རྟོག་གེའི་རྟགས་ཀྱིས་རྣམ་གཞག་བྱར་མེད་ཅིང་། མཐར་

༄༅། །ཐུག་འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའང་མིན་ལ། དེས་ན་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟགས་དེ་རྣམས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཐོང་བ་ལས་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུ་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པར་དཔོག་པའམ། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་ལྡོག་སོགས་རྟགས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡིས། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་འདི། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་བཟང་པོ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་དང་། གསུམ་པ་ངན་སོང་གསུམ། ཀླ་ཀློ། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷའི་ནང་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལྷ་ཚེ་རིང་པོ། རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་གསོད་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་འཁོར་རྣམ་བཞིས་སྟོངས་པ། དོན་མི་གོ་བ་ལྐུགས་པ་སྟེ་མི་དལ་བ་བརྒྱད་དུ་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་དང་། བཞི་པ་བདག་ཉིད་དགེ་བ་བཅུ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལྔ་པ་གཞན་དོན་གྱི་རྟེན་ཅན་སྦྱིན་སོགས་སྤྱོད་པ་དང་། དྲུག་པ་གཤིས་ལུགས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་འང་སོམ་ཉི་མེད་པ་དང་། བདུན་པ་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་སོགས་པས་དེས་སྐྱེས་པའི་ལས་དང་། བརྒྱད་པ་འདོད་པར་འདུན་པ་དང་གནོད་སེམས་དང་གཉིད་རྨུགས་དང་རྒོད་འགྱོད་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། དགུ་པ་ཕྲ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་པ་དང་། བཅུ་པ་སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་

ལྡན་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་གོས་ལ་སྲོ་མ་སོགས་མེད་པ་དང་སོགས་པས་ནད་ཉུང་ཞིང་དྲི་ང་བ་མེད་པས་གཙང་བ་དང་རྣམས་ནི་དྲོད་ལ་གནས་པའི་འོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ལུས་ལ་སྲིན་བུའི་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་དམན་སེམས་ཀྱི་གྱ་གྱུ་མེད་པའི་སེམས་དང་། བཅུ་བཞི་པ་བསོད་སྙོམས་པ། སྟན་གཅིག་པ། ཕྱིས་མི་ལེན་པ་སྟེ་ཟས་ཀྱི་གསུམ། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ། ཕྱིང་པ་པ། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་སྟེ་གོས་ཀྱིས་གསུམ། དགོན་པ་པ། བླ་གབ་མེད་པ། ཤིང་དྲུང་པ། དུར་ཁྲོད་པ་སྟེ་གནས་ཀྱི་བཞི། ཙོག་པུ་པ། གཞི་ཇི་བཞིན་པ་སྟེ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་གཉིས། དེ་ལྟར་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལྡན་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ་སེར་སྣ་མེད་པ་དང་སོགས་པས་ཕྱིན་དྲུག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྲལ་བ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དང་ལྡན་པར་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་། བཅུ་བདུན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དམྱལ་བ་ཚོལ་བ་དང་སྟེ་དེར་སྐྱེས་ཀྱང་བག་ཚ་མེད་པ་རྣམས་ནི་རྩེ་མོར་རོ། །བཅོ་བརྒྱད་པ་དགེ་བཤེས་ལས་གཞན་བདུད་སྤྲུལ་སོགས་ཀྱི་ལོག་པར་བཀྲི་བར་མི་བཏུབ་པ་དང་། བཅུ་དགུ་པ་བྱང་ལམ་ལས་གཞན་དམན་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་གཉིས་ནི་བཟོད་པར་རོ། །ཉི་ཤུ་པ་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་སྤྱོད་པ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་ཕར་ཕྱིན་སྤྱོད་པ་སྟེ། རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། །དྲོད་དང་རྩེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག །མདོར་ན། གཟུགས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལ་བསྟན་

༄༅། །བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྡོག་པའི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བདེན་བཞིར་དམིགས་པའི་བཞི་ལས། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དག་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་ཀྱང་དེ་དག་ཏུ་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཉོན་བྲལ་བས་ལུས་སེམས་ལྷང་བ་ཡང་བ་ཉིད་དང་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་སྲེད་སོགས་ཐབས་མཁས་པས་ཟིན་པ་དང་། རང་ཉིད་འདོད་ཡོན་ལ་རེ་སྐྱོང་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། ཚུལ་འཆོས་རྙེད་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་སྡོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་བསགས་རྙེད་དང་བསྐུར་སྟིའི་ཕྱིར། །ཚིག་འཇམ་པར་ནི་སྨྲ་བའོ། །གཞོགས་སློང་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་རྫས་ལ་བསྔགས་བྱེད་པ། །ཐབས་ཀྱི་འཇལ་བ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་གཞན་ལ་སྨོན་བྱེད་པ། །རྙེད་པས་རྙེད་པ་རྣམས་འདོད་པ། །སྔར་ཐོབ་པ་ལ་བསྔགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལོག་འཚོ་ལྔ་དང་དབང་སྡུད་ལུང་སྟོན་སོགས་མི་བྱེད་པས་འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་འཚོ་བ་ཉིད་དང་བཞིའོ༔ ༔གསུམ་པ་ནི། ཕུང་སོགས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་བར་ཆད་བྱེད་པ་རྒྱལ་པོ་རྐུན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཏམ་དང་། གྲོང་གི་ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་དང་། ཀུན་ཉོན་གྱི་དབང་པོ་དང་སོགས་པས་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་

ཀྱི་གཏམ་དང་བཅས་པ་དང་། དམག་གི་གཡུལ་འགྱེད་པའི་གཏམ་ལ་སྦྱོར་སོགས་བཀག་པ་བཞིའོ། །བཞི་པ་ནི། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་ལ་དང་པོར་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་རྒྱུན་དུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་སྟེ་མི་སྨྲ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ནི་དོན་དུ་གྲུབ་པར་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དང་། རང་གིས་དང་པོ་ལ་ནི་གནས་པར་ངེས་པ་ཉིད་དང་བར་ཆད་མེད་པ་རྣམ་གྲོལ་ཁྱད་པར་ལམ་སྟེ་རང་སའི་ལམ་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་། དམ་ཆོས་གནས་ཕྱིར་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་རང་གི་སྲོག་གཏོང་ཕོད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལ་གནས་པའི་མཚན་མ་ནི། བློ་ལྡན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་གོ །ཞེས་སོགས་སོ། །འདིར་དབང་སོགས་ལས་འཕྲོས་ནས་དབང་པོ་བཤད་ན། དབྱེ་བ། ས་གང་ན་ཡོད་པ། སྤོང་ཚུལ། ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་བྱང་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པ་དད་སོགས་ལྔ། ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཚེའི་དད་སོགས་ཏེ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། འཕགས་པ་སློབ་པའི་དེ་ལྔ་སྟེ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། མི་སློབ་པའི་དེ་ལྔ་སྟེ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཉེར་སྤྱོད་ལ་དབང་བྱེད་པ་བདེ་བ། སྡུག་བསྔལ། ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྙོམས་ཏེ་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ། ཡུལ་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྣ་ལྔ་ཡིད་དབང་དང་དྲུག ལུས་གནས་པར་དབང་བྱེད་པ་སྲོག་གི་དབང་པོ། སྐྱེ་བར་དབང་བྱེད་པ་ཕོ་མོའི་དབང་པོ

༄༅། །གཉིས་དང་བཅུ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པར་ཀུན་ཉོན་གྱི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད། དེ་ལས་གཟུགས་ན་ཕོ་མོ་སྡུག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ་མེད། གཟུགས་མེད་ན་སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཡོད་པའོ།།
དབང་རྟེན་ནི། འདོད་པར་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་ཀ་ཡོད། །གཟུགས་ན་དྲི་རོ་མ་གཏོགས་པ་ཡོད། །གཟུགས་མེད་ན་སྲོག་ལ་བརྟེན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཏེ། ཡིད་དབང་། སེམས་བདེ། ཡིད་བདེ།
བཏང་སྙོམས་བཞི་ལ་མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་སྤང་བྱ་མིན་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད། ཡིད་མི་བདེ་ལ་མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་ཡོད། སྒོ་ལྔ་ཕོ་མོ་སྲོག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་སྒོམ་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དད་སོགས་ཟག་
བཅས་དང་ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་ཟག་བཅས་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །དབང་རྟེན་ནི་བརྒྱད་ཀ་སྒོམ་སྤང་ངོ་། །བཞི་པ་ནི། འདོད་པར་ཡུལ་དྲུག གཟུགས་ན་དྲི་རོ་མ་གཏོགས་པ། གཟུགས་མེད་
ན་ཆོས་ཁོ་ན་ཡོད་པའོ། །གསུམ་པ་སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལ། སྤྱིར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། དེ་སྒོམ་པའི་ཚུལ། བྱེ་བྲག་སྒོམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ། གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རྩོད་སྤངས། རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྩོད་སྤོང་ངོ་།།
དང་པོ་ནི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱང་སེམས་གང་ལ་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་གནས་ནི་ཟབ་མོ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་
སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པ་དང་མྱང་འདས་དང་ཞི་བ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

གློ་བུར་དྲི་མའི་གནས་མེད་པའི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་དང་འབྲས་བུ་དང་ཐེག་པ་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །ཟབ་མོ་དེ་ནི་མདོར་གཟུགས་སོགས་ལས་ཀྱང་བཟློག མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཡང་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན། ཆོས་དབྱིངས་ཟབ་མོ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། མྱང་འདས་མིན་པའི་སྐུར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་བློ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟའི་ཟབ་མོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་ནི། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་རིམ་པས་ཐ་མའི་ཚེ་ཟབ་མོ་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། གཉིས་པའི་ཚེ་རང་རིག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བ་དང་། གསུམ་པའི་ཚེ་དེ་ངེས་པར་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པའི་ལམ་རྣམས་སོ། །མདོ་འོག་ནས་ཐོན། གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་རྗེས་ཕྱེ་ན། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གདོད་ནས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་ཙུང་ཟད་བྲལ་བ་ཆེར་བྲལ་བ་ཆེས་ཆེར་བྲལ་བས་ཡེ་ཤེས་དེ་གསལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་དབྱེ་བ་སྟེ། ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། ཟབ་མོ་འདི་དག་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་འཇལ་བ་དང་རྟོག་པར་བྱེད་ན་གྲངས་མེད་ཚད་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དགེ་བ་འཕེལ༔ ཞེས་སོ། །འདི་ལས་འཕྲོས་པ་མདོར། གྲངས་མ་མཆིས་པ་སོགས་ལ་བྱེ་བྲག་ནི་ཅི་མཆིས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་གྱི་དོན་ནི། གྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། །མིང་ཙམ་སྟེ། དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན།

༄༅། །མདོར་ནི། ཆོས་ཉིད་དེ་དག་ལ་དོན་དང་ཡི་གེས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མི་དམིགས། ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བསོད་ནམས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་ཐུབ་པ་བཞེད་དེ། བརྗོད་དུ་མེད་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་བརྟན་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལ། དོགས་པ། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཆོས་དབྱིངས་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་རང་བཞིན་ཅན་བསྒོམ་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ནི་སྤང་བྱ་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་གཉེན་པོ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་ཞེས་སོ། །མདོར་ནི། བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པའི་དོན་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ན་དེས་སྦྱིན་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གདུལ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་དབྱིངས་འདིས་ཀྱང་ནི་གདུལ་བྱའི་མངོན་རྟོགས་འཕེལ་བ་དང་སྤང་བྱ་ཟད་པའི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་དེ་གཉིས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །མདོར་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་ལ། རྩོད་པ། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོན་དོན་དམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་དང་བྱང་ཆུབ་གཅིག་མོད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ལའང་མི་རིགས་པ་མཐོང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་

ཉེ་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ཕྱི་མ་དང་ཕྱི་མ་སྔ་མ་དང་མི་འགྲོགས་པས་དགེ་བའི་ཚོགས་མི་འབྱུང་ལ་དེ་མེད་པར་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན། སེམས་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །རིགས་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན། །
མདོ་ནི། སེམས་དང་པོ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐད་མ་སྐྱེས་པ་དང་མི་འགྲོགས་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དཔེས་ལན་འཕང་བ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོམ་ལམ་པའི་རྟགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་བྱང་
ཆུབ་མི་བསྐྱེད་ན་ཡང་དེ་དག་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་མར་མེའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རེ་རེས་སྡོང་བུ་མི་སྲེག་ཀྱང་གཉིས་ཆར་ལྟོས་པ་ན་སྡོང་བུ་ཚིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་དཔེ་
འདིའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་ཤེས་པར་གྱིས། མདོ་གཞུང་གིས་ཐོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྟོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་སྒོམ་ལམ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་རྟོགས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་ནས་ཁྲི་
བྲག་ཏུ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་དང་པོ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་ནི། གཉིས་པ་དོན་དུ་ཀུན་རྫོབ་མ་གྲུབ་པས་འགག་པ་དང་། གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། བཞི་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་བྱ་དང་། ལྔ་པ་
གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དྲུག་པ་ཅི་ལའང་མི་སྤྱོད་པ་དང་། བདུན་པ་དོན་དུ་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་གདོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་སླར་སངས་རྒྱས་སུ་རློམ་པ་ཐབས་
མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད་དེ་དེ་རྣམས་རྟོགས་པའོ། །མདོ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཟབ་པ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་རོ། །ཞེས་སོགས་སོ། གསུམ་པ་བསྒོམ་བྱ་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ལ། ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད། ལོངས་སྐུའི་རྒྱུ་ཞིང་

༄༅། །དག་པ། ཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདིའི་འཁོར་བ་ནི་འཁྲུལ་སྣང་སྣ་ཚོགས་མྱང་འདས་ནི་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་ལ་ཡུལ་ཅན་འཁྲུལ་པས་དམིགས་ན་སྲིད་པ་མ་འཁྲུལ་བས་དམིགས་ན་ཞི་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དུ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པའོ། །དེ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་དེ་འདིར་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་གཞན་མ་བསྟན་པས་སོ། །རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་འཆར་བ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་ཀླན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། །ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ཡོད་དངོས་དང་ཞི་བ་མེད་དགག་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་པར་སྒོམ་པའོ། །མདོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ཉིན་པར་སྒོམ་པས་རྣམ་པར་འཕེལ་ན་རྨི་ལམ་དུ་སྒོམ་ཀྱང་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། རྨི་ལམ་དང་ཉིན་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་ལས་ལ་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་ལའང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པས་སོ་སྙམ་ན། ལས་བསོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀླན་ཀའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་ན་ལས་ཀྱི་གནས་མེད་པས་འབྲས་བུ་མེད་ལ། སད་ནས་ཡོངས་སུ་རྟོག་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ལས་ལའང་འབྲས་བུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་ལན་ནི། མདོ་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེར་ཟད་ཅིང་འདུས་པའི་ཕྱིར། མདོར་དྲི་བ་ནི་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་ན་ལས་བསོག་པའམ་འཕྲི་བ་མེད་དོ། །ལན་ནི། དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་

དང་༔ འོན་ཏེ་སད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ནི་དེ་ལ་བསྒོམ་པའམ་འབྲི་བར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྐུའི་རྒྱུ་ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འདྲེ་བ་མེད་པས་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་དྲི་མ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་འཁྲུལ་ངོར་སྣང་བའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ་ངན་སོང་སོགས་དེ་དག་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཁྲུལ་པ་བསལ་ནས་སྣོད་དག་པ་སྟར་ཡོད་གསལ་བར་བྱས་ནས་སྒྲུབ་ཅིང་སྨོན་པ་ཡིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གོ་ཆོད་པོ་ནི་དག་པའི་སེམས་ལ་སྣང་བ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་ལོངས་སྐུའི་ཞིང་ཉིད་གཙོ་བོར་གཟུང་ངོ་། །མདོར་འཁྲུལ་ངོར་དཔེས་གསུངས་པ། ས་ཆེན་པོ་འདི་དག་ཕི་ཧཱུྃ་སྔོན་པོའི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་དེ་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པས་ཐབས་མཁས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་བཞིན་ཉིད་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་ཡུལ་ཅན་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་ཅན་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཞེས་ངོས་བཟུང་བའོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་འདྲིས་པར་བགྱི་ཞེས་པའི་ལན་དུ། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་སྒོམ་ཚུལ་ནི། སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཡིས། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྤོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པ་ཡིས། །དེ་ཡང་ཕྱིས་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་དེ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པས་ཕུང་པོ་ལྔའི་བདུད། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད།

༄༅། །གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཞིའི་དགྲ་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། གཉིས་པ་ཞི་བའི་སྙིང་ཉིད་ལ་མི་གནས་པ་དང་། གསུམ་པ་དགེ་བ་རྣམས་མདའ་མཁས་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འཕེན་པ་ལྟར་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བའི་ཤུགས་དང་ནི། བཞི་པ་སེམས་ཅན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྔ་པ་སེམས་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་བག་བསྲེས་ཀྱང་དེའི་དྲི་མ་མ་ཆགས་པ་དང་། དྲུག་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་དང་། བདུན་པ་མཚན་མར་ལྟ་བ་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་པར་ལྟ་བའི་ལམ་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། དགུ་པ་ཐབས་མཁས་དང་ལྡན་པ་དེའི་རྟགས་སུ་རྒྱལ་བས་ལུང་སྟོན་པ་ལ་མཚན་མར་མི་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་པ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཚད་མེད་པ་ཤེས་པ་སྟེ། རེ་རེའི་འཇུག་ཏུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་སྦྱར་བས་རྣམ་པ་བཅུའོ། །མདོར་ན། བདུད་བཞི་དག་དང་ས་གཉིས་ལས་ཀྱང་རབ་འདས་ནས། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ||

གཉིས་པ་དེ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་ལ་འབྲེལ་བཀོད་པ། མངོན་རྟོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དེ་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པ་སྟེ་མངོན་པར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །རྩེ་སྦྱོར་གྱི་གོང་དུ་རྣམ་ཀུན་ཐམས་ཅད་རྫོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། ལམ་རང་རང་གི་གནས་སྐབས་ན་སྤང་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། སྦྱོར། མཐོང་། སྒོམ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྩེ་སྦྱོར་རོ། །དང་པོ་ལ། དྲོད། རྩེ། བཟོད། མཆོག་གི་རྩེ་སྦྱོར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་སྟེ། ཉིན་པར་ཆོས་རྣམས་སྣང་སྟོང་དུ་མོས་པའི་མཐུས༔ རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་སོགས་དང་། དམན་སེམས་ལ་དགའ་བ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེས་སྤྲུལ་པ་འཕྲོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཙེར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་རང་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ངན་སོང་མཐོང་ན་རང་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དུ་འདི་དག་མེད་པར་སྦྱོང་ངོ་སྙམ་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དྲུག་ནི་རྨི་ལྟས་སོ། །མིའི་གནོད་པ་སོགས་ལ་བདག་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཡིན་ན་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་བདེན་ཚིག་གིས་ཞི་ནུས་པ་དང་། དེ་ལྟས་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་སེལ་ནུས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གྱིས་མི་བཟི་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་དང་། རྟག་པར་ཡུམ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཆོས་ཀུན་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་སྟེ་དྲུག་ནི་སད་པའི་རྟགས་སོ། །དེ་ལྟར་དྲོད་ཀྱི་མཉམ་བཞག རྩེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བའི་རྟགས། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཤད། །མདོར་ན། རྨི་ལམ་ནའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་འདྲ་བཉིད་དུ་ལྟའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་ཇི་སྙེད་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་མཆོད་པའི་དགེ་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་སྙེད་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ལ་མཆོད་པ་གཉིས། འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད། བསམ་གཟུགས་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕུན་ཚོགས། རྒྱུན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་།

༄༅། །ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ། རང་བྱང་ཆུབ། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་བགོད་པའི་དགེ་བ་བདུན། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བགོད་པའི་དགེ་བ་བདུན་ཏེ་དགེ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་མང་དུ་བསྟན་པ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས། རྩེ་མོའི་མཉམ་གཞག་ནི་དཔེ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་བསོད་ནམས་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དོ། །མདོ་གཞུང་གིས་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུམ་ལས་མི་ལྡོག་པ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས་ཉན་རང་དུ་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པས་བཟོད་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་དོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྐྱེ་མེད་གསུམ་ལ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། གླིང་བཞི་པ་དང་དེ་སྟོང་དག་ནི་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གཉིས་བར་མ་དང་དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་མི་མཇེད་དེ། དེ་དག་སྐྲ་རྩེ་ཙམ་དུ་བསིལ་བའི་ཚད་ཀྱང་གཟུང་ནུས་པ་སྲིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ནི་ཚད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དག་དཔེར་མཛད་ནས་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཆོས་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ལ་ནི་ཚད་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་ལ། སྤང་བྱ། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ནི།

འཇུག་པའི་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་དང་ཉེ་ལྡོག་པའི་ཡུལ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་བླང་དོར་དུ་འཛིན་པ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཡུལ་དེའི་དབྱེ་བས་དགུ་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ལ། འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་མིན་པས་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བློའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནི། གཉིས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བསྒོབར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས། ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་གདགས་གཞི་སེམས་ཅན་ཏེ་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་སེམས་ལ། སྔ་མས་རྫས་སུ་ཞེན་པ་དང་ཕྱི་མས་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འཛིན་རྟོག་དག་ཏུ་འདོད་ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་སོ་སོར་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགུ་དགུའི་བདག་ཉིད་དོ། །འཁྲུལ་པའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་རྫས་བཏགས་གང་རུང་དུ་གཟུང་བའི་དོན་ཡུལ་དེ་མེད་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་དེ་དག་ཡུལ་གང་གིས་འཛིན་པར་འདོད་པ་དེ་མི་རུང་སྟེ། གཟུང་ཡུལ་དོན་ལ་མེད་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་འཁྲུལ་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་ཀྱང་འཛིན་པའི་རང་གིས་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་དབེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དབེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལའང་གཟུང་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཇུག་ཡུལ། ལྡོག་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ནི། དེས་ལམ་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། ཤེས་པ་མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་

༄༅། །མེད་པས་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ལ་འདོར་ལེན་དང་། བྱང་སེམས་རང་གི་རྟོག་པ་དང་། རང་དོན་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ལས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཚོགས་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགུ་ཡོད་པས། དེའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་དཀར་འདོད། མདོར་ན། གཉེན་པོ་མི་རྟོག་པའི་སྐྱོནས་གསུངས་པ་སྟེ། ཡུམ་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའོ། །ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྟུང་བའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་རྟོག་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཕལ་ཆེར་མ་ཚང་བ་དང་། སྔར་ཡང་ཐེག་ཆེན་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མིན་པར་གཞན་གྱིས་རྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། ཆེད་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ལོག་པ་དང་། སྤྱངས་པ་ཉི་ཚེ་བ་དང་། རྟོགས་པ་མཚན་འཛིན་སྣ་ཚོགས་ཅན་ཉིད་དང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་གནས་པ་དང་དེའི་སྐྱོནས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྐྱོངས་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ལྔ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྗེས་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་རྟོག་དགུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡོད་ལ་འབྱུང་། །མདོར་ན། ཉི་ཟླས་གླིང་བཞིར་ལས་བྱེད་ཅིང་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དཔེས་སོ། །གཉིས་པ་འཛིན་པ་ལ། རྫས་དང་བཏགས་པར་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཁམས་རྣམས་ནི་གསུམ་པོ་དག་དང་ཉེར་འབྲེལ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་གནས་པ་དང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།

ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་རྫས་སུ་བཏགས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ལ་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་དང་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་རྣམས་ལའང་རྫས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་བ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། དགུ་པོ་རྣམས་ལ་རྫས་སུ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་འཛིན་པ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན། ཡུམ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའམ་གཏོང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་རང་གི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་བཞིན་རྣམ་མཁྱེན་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་དང་། དམན་ལམ་ལ་རང་ལམ་མིན་པར་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུ་འགག་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་། བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ལྡན་པ་དང་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་མི་ལྡན་པ་དང་། དེས་གཟུགས་སོགས་ལ་གནས་པ་འཇིག་པ་དང་། ཉན་རང་གི་རིགས་ནི་འཇིག་པ་དང་། ཕྱིན་དྲུག་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དོན་དུ་རྒྱུ་ལམ་མེད་པ་དང་། ཡུམ་སྤྱོད་པ་ལ་ཕྱིར་ཕྱོལ་བའི་བདུད་རྣམས་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་དགུ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་གང་ན་བ་དེར་ལམ་མཉམ་པ་ཉིད་ནས་འགྲོའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ལ་བྲལ་འབྲས་བྱང་ཆུབ། བྲལ་བྱེད་མཐོང་ལམ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ། བྱང་ཆུབ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་བྱེད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གསུམ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་གཞན་ལུང་སྟོན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོད་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུའམ། ལམ་རང་རིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པས་བསོད་ནམས་

༄༅། །མང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མཐོང་ལམ་རྣམས་སོ། །མདོར་ནི། བྱང་སེམས་དེ་དག་ནི་དཀའ་བ་བགྱིད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན། དེ་ལ་ཟླན་ཀ་སྣང་། དེ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མ་མེད་ངེས་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཟད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་འགག་གནས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དོ། ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་སྒོམ་ལམ་དུ་གཉིས་སྣང་རིམ་པས་འགགས་པས་ཆོས་སྐུ་རིམ་པ་རྫོགས་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ནད་ཀྱི་འཁྲུལ་བས་ཡུལ་དུང་ལ་སེར་པོར་མཐོང་ཞིང་། ནད་སངས་ན་དཀར་པོ་ཉིད་མཐོང་མོད། ཡུལ་དུང་སྟེང་དུ་སེར་པོ་ཟད་པ་དང་དཀར་པོ་གསར་སྐྱེས་མེད་པ་ལྟར། དྲི་མ་ཟད་པ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དཔེ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ནི། ཡུམ་ནི་མ་ཟད་མི་ཟད་ཟད་པར་མི་འགྱུར། ཞེས་སོ།། གཉིས་པ་ལ། དོགས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མ་བདེན་དངོས་ཞིག་གཉེན་པོ་གསར་སྐྱེ་ཞིག་གིས་བཅོམ་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་སྙམ་དུ་དངོས་སྨྲ་བའི་བློ་ལ་འཆར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲི་མ་འགོག་པའི་རྩོལ་བ་མེད་པའི་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ལ་རང་ངོ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ནི། སྤང་བྱ་རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད་པར་བྱས་ཤིང་གསར་དུ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་སད་པ་ན་རྨི་ལམ་མི་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་མདོར། ཟད་པ་གཉེན་པོས་ཟད་པ་མིན། །སྔོན་ནས་ཟད་པས་དེ་

ཕྱིར་ཟད། །ཞེས་སོ། །རྒྱུད་བླར་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྔར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པར་འདོད་ལ། རང་ལུགས་ཤེས་བྱ་ཁམས་ལེན་ལ་ཡང་རྟོག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་ཡང་བརྗོད་པ་གང་འགལ་བར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བརྩིས་ཞེས་ཐུགས་ཁྲེལ་བའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། བདེན་གྲུབ་ཡིན་ན་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། རྩ་ཤེར། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། ཐེག་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་རིམ་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྟ་བ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོའི་སྟེང་གི་བདག་འཛིན་དང་བྲལ་བས་ཉོན་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་མེད་པར་རྟོགས་པས་གཟུང་འཛིན་རགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཉིས་ཞེན་མཐའ་དག་འགོག་ཅིང་བསྒོམས་པས་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཡང་ནུབ་པར་འགྱུར་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །མཐའ་བཞི་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་བ། །དེ་ནི་དབུ་མ་པ་ཡི་རིགས། །ཞེས་སོ། །འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐལ་རང་གི་དབུ་མ་རང་སྟོང་སྨྲ་བ་དག་གིས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཛིན་པ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་ནས་བཤད་དོ། །དེ་དག་གང་དུ་གཟུང་ཡང་གཉིས་འཛིན་ལས་མ་འདས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར། རྗེ་བཙུན་དང་ཐོགས་མེད་མཆེད་རང་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ནི།

༄༅། །དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་སྣང་གི་ཡུལ་དུ་མི་འོང་བས་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་འབྱུང་དོགས་མེད་ཀྱི། གཞུང་འདིས་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་སོགས་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་ངོ་སྤྲོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་བླར། སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་པ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྙིང་པོ་དག་པ་གཞན་དབང་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱི། འོན་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་རང་སེམས་ཉིད་ལ་རང་གིས་ཡང་དག་པར་ལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་མོ།། དེ་ཚེ་གཉིས་འཛིན་ཐམས་ཅད་ནུབ་ནས་བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྡུད་པར། སྐྱེ་མེད་ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་འདི་ཤེས་ཏེ། །ཉི་མ་སྤྲིན་མེད། །ཅེས་སོ། །ལང་གཤེགས་ལས། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མི་རྟོག་གོ། །སྣང་བ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདའ་བར་བྱེད། །ཡང་དག་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སྣང་བ་མེད་ལས་འདའ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་བྲལ་བྱེད་མཐོང་ལམ་ཉིད་བཤད་པ་ལ། སྤང་གཉེན་དངོས་བར་ཆད་མེད་ལམ། གཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ། ཐག་སྲིང་པའི་གཉེན་པོ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་སྤངས་རྣམ་པར་སུན་དབྱུང་ནས། ས་བོན་སྤོང་བྱེད་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེར་ནི། རང་རང་མ་

གཏོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་བརྟུས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་བཞི་ཡིས་བརྟུས་པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །མདོར་ན། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་ལྔ་ཡོངས་སུ་འཛིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་མཐུན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དེས་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འགོག་པའི་བར་འགོག་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་ཏེ་སྤྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །མདོར་ན། སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་དང་། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོ་སོར་རྟོག་གོ །ཞེས་སོ། །འདིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དབྱེ་གཞི༔ སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་མཐོང་མེད་མཐོང་བ། །འདི་འདྲའི་མུན་ནག་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་གྭ། །ཞེས་པའི་གཉིས་སྣང་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །འདི་ནི་འཁོར་བ་སྟེ་ཡེ་ནས་མེད་པས་ཐོག་མཐའ་གང་ཡང་དོན་ལ་མེད་ཅིང་ཐ་སྐད་དུ། ཐོག་མེད་གྱུར་ཀྱང་མཐའ་མ་དང་ལྡན་པ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། གཉིས་པ་ནི། རྐྱེན་ལ་རྟེན་ཅིང་རྒྱུ་འབྲས་མ་འཆོལ་བར་འབྱུང་བའོ། །གསུམ་པ་ལ་སོ་སོར་དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཁྲུལ་ངོར་རྒྱུ་འབྲས་མི་ཟད་པར་འཁོར་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ། མཐོང་སྤངས་དང་སྒོམ་སྤངས་གཉིས། དང་པོ་བདེན་པ་ལ་རྨོངས་པ་སྐྱེ་དགུ་ཡིད་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ

༄༅། །འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་དང་དྲུག་ཡིད་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་འང་བདེན་པ་ལ་རྨོངས་པ་དང་ཡུལ་ལ་རྨོངས་པ་གཉིས། དེ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། དེས་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་སློང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་ནི་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ནི་ལས་དེའི་ས་བོན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གནས་པ་དང་དེ་འབྲས་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སོ། །མིང་གཟུགས་ནི་དེ་ནས་ཕུང་པོ་གཞན་བཞི་འགྲུབ་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་དེ་རྣམས་སོ་སོར་དོད་པའོ། །རེག་པ་ནི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་གཅོད་པ་སྟེ་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་རེག་དྲུག་གོ། །ཚོར་བ་ནི་རེག་པ་ལ་ཞིམ་གདུང་བར་མར་མྱོང་བ་སྟེ་ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོར་གཉིས་སོ། །སྲེད་པ་ནི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལ་བླང་དོར་དུ་ཆགས་པ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་ལ་སྲེད་པ་གསུམ་མོ། །ལེན་པ་ནི་དེ་དག་འཚོལ་བ་ལ་འདུན་པ་སྟེ། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་ལོག་རེ་གཉིས་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་རློམ་པ་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་ཉེར་ལེན་བཞིའོ། །སྲིད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ལས་ཀྱི་ས་བོན་སད་ནས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་སྲིད་འཆི་སྲིད་བར་སྲིད་བཞིའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་ཡང་སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་པ་ནས་ཚོར་བའི་བར་ཏེ་སྒོང་མངལ་དྲོད་གཤེར་རྫུས་སྐྱེས་བཞིའོ། །ན་ཤི་ནི་ཚེ་དབང་པོ་གཟུགས་སྟོབས་དྲན་པ་ཤེས་རབ་བདེ་བ་འགྱུར་བ་དང་དུས་དང་དུས་མིན་དུ་ཤི་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་འགག་པ་ནས་ན་ཤི་འགགས་པའི་བར་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་

དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་དང་པོ་གཉིས་ཚེ་སྔོན། ཐ་མ་གཉིས་ཚེ་ཕྱི་མ། ལྷག་མ་རྣམས་ད་ལྟར་གྱི་སྐབས་ཡིན་ལ། བསྡུ་ན། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྡུག་
བསྔལ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་རྨི་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་ལ། གཉེན་པོའི་རྨི་ལམ། སྤང་བྱ་རྟོག་པ། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉེན་པོ་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྙོམས་འཇུག དེས་སྤང་བྱ་
སྦྱོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བཙན་མགོ་གནོན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་སེངྒེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པ་སྔོན་དུ་སོང་ནས། དྲུངས་འབྱིན་བྱེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དངོས་གཞི་ཐོད་རྒལ་ལ་ཆུང་ངུ་ནི་སྙོམས་ཚུལ་སེངྒེ་རྣམ་བསྒྲིངས་
དང་འདྲ་ལ། འཕྲེང་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པར་འཇུག་དེ་ནས་གཉིས་པར་ཏེ་དེ་ལྟར་མཐར་གནས་བརྒྱད་དང་འགོག་པ་སྤྲེལ་ཞིང་འགོག་པ་ལས་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཀྱིས་ལྡང་ཞིང་ལངས་རྗེས་སུ་མཉམ་
བཞག་ལས་སད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་སེམས་ཐ་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་གནས་བཅུ་བདུན། ཆེན་པོ་ནི་སྔར་འགོག་པར་ཞུགས་དེ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་དེ་ནས་སྲིད་རྩེ་ཡང་ལངས་དེ་ལྟར་སྙོམས་འཇུག་དགུ་དང་རྗེས་
ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྤེལ་བ་བཅོ་བརྒྱད། ཡར་འོང་ཕྱིན་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གོ། །ཐོད་རྒལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རེ་རེར་ཡང་ནང་གསེས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་ཕྱེ་བ་ནི་ས་རེ་རེའོ། །དེའི་སྦྱོར་བ་སེངྒེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པ་ཡང་དེ་
ལྟར་གྲངས་མཉམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྙོམས་འཇུག་དེ་དག་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ནི་སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གློ་བུར་རྣམ་དག་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་སྣང་ཅན་དང་དེས་

༄༅། །བསྐྱེད་པའི་གཟུང་འཛིན་ལ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་པ་ཅི་རིགས་ཡུལ་གྱིས་དགུ་མཚན་བཞིར་ཕྱེ་བའི་རེ་རེ་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་ངུ། དེ་རེ་རེར་ཡང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་རྣམས་སྦྱོང་ངོ་། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། ཐོད་རྐལ་ཆུང་ངུ་ནི་འགོག་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུར། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡར་སོང་དང་ཕྱིར་འོངས་ནས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་གཞག་མིན་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་མཚམས་གཟུང་ཙམ་ཏེ། ཐོད་རྐལ་དུ་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་མཐར་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་ལ་རྗེས་ཐོབ་དང་སྤྲེལ་ཏེ་རྐལ་ནས་འགོག་པར་འཇུག་པ་དེའི་བར་དུ་མཉམ་རྗེས་མི་འདྲ་བ་སྤྲེལ་བར་འགྲོ་བའོ། །འབྲིང་ནི་གཞུང་གིས་མ་བསྟན་ནོ། །མདོ་ནི། ཐོད་རྐལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཇུག་ལྡོག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་བརྡུས་དང་ཆོས་ཅན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པ་དང་ཡུལ་ལ་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཏང་བས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ཡང་སློབ་མ་རྣམས་མ་བཏང་བས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་ཡུམ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་འཛིན་ལས་ལྡོག་སྟེ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་རྟོག་པ་གསུམ་དང་ལེགས་པའི་ལམ་ནི་མོས་སྤྱོད་མ་དག་ས་དག་ས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་བྱུར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དགུ་ནི། གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་གཅིག་སྟེ། ཡུམ་ལ་སྦྱོར་བའི་དུས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་དང་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནོ། །

མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡུམ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་ཅན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་སྒོམ་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བམ་སྙམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་མེད་པས་ཐོབ་བམ་སྙམ་པ་དང་། དེ་དག་ལས་ནི་ལྡོག་པ་སྒོམས་ཀྱང་བསྒོམས་ལ་མ་བསྒོམས་ཀྱང་མ་བསྒོམས་པས་ཐོབ་བམ་སྙམ་པ་དང་སྒོམས་པ་ཡང་མིན། མི་སྒོམ་པ་ཡང་མིན་པས་ཐོབ་བམ་སྙམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་འཕྲོབ་ལ་སྐྱོན་ཅན་དུ་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་ནི། སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅིནས་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་རྒྱུ་བ་དེ་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱད་སྒྲུབ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཏགས་པ་དང་འདོགས་པའི་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཆོས་བདག་གི་གདགས་གཞི་སེམས་ཅན་རྣམ་ཤེས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དང་དེ་ལ་སྣང་བའི་ཆོས་རྣམས་བཏགས་པ་དང་སྟོང་ཉིད་མིན་པར་ཀུན་རྫོབ་སྣང་ཙམ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ཉིད་དང་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་དངོས་པོར་འདུ་བྱེད་པའི་ཞེན་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་སོ་སོར་ཞེན་པ་དང་

༄༅། །ཡུམ་ལ་མི་གཞོལ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་ནི་དག་པ་ཡིན་པ་དང་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པས་སྒྲིབ་སོགས་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འཁྲུགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་འཛིན་རྟོག་དང་པོར་དེ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་མི་དམིགས་ན་ཇི་ལྟར་གདགས་པར་བྱ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་བཏགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཆོས་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་འདོགས་པ་དེའི་གཞི་འམ་རྒྱུའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྒོམ་ལམ་དེའི་རྣམ་པར་འཇོམས་པས་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་ལམ་དང་སྤང་བྱར་འབྲེལ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛིན་རྟོག་རྫམ་ལས་གཞན་རྣམ་པ་དགུ་འཆད་དེ་ཞེས་མགོ་འདྲེན་པའོ། །དགུ་ནི་ཡུལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་སྤངས་པའི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ནི་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ཐེག་གསུམ་གྱི་ཞི་བའི་ལམ་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་ཡུམ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་སྤངས་རྟོགས་མི་མཉམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་བཞི་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟད་སྐྱེ་མེད་པ་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོངས་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འཛིན་རྟོག་མཐའ་མར་བཞེད་དོ། །རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནི། ཡམས་ནད་དང་འདྲ་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་འདི་རྣམས་སྨན་དང་འདྲ་བའི་སྤྲོས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟད་པར་བྱས་ནས་སྤངས་པ་དེ་ནི་ནད་ཀྱི་ངལ་དུབ་ཡུན་རིང་ཚོན་ནས་དེ་ལས་གྲོལ་བས་དགྱེས་ཕྱིན་ཞིང་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལྟར་དུ་གྱུར་

པས་དེ་ལྟའི་བྱང་སེམས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཟད་མེད་ཀུན་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་ཆུ་བོ་འབབ་པ་བཞིན་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་ཞིང་དེར་མ་ཟད་འབྲས་བུ་ཀང་གཉིས་ཀྱི་མཆོག་ཐོབ་པ་དག་གིས་མཛེས་ཤིང་དཔའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་དེ་ནི་མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱའོ། །མདོ་ནི། ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྩེ་སྦྱོར་ལ། བར་ཆད་མེད་རྩེ་དངོས། ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམས་ལ་ཀླན་ཀ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་ས་བོན་ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཞོམ་བྱེད་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དཔེས་བསྟན་པ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ས་སྐྱོན་མེད་པ་ས་དང་པོ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ཞེས་དཔེར་མཛད་ནས་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསྒྲུབས་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་ན་སྒྲིབ་པས་ཆོད་པ་མེད་དེ་དེའི་ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་

༄༅། །གཞག གཞུང་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་ལེན་ཅིང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རང་ལས་གཞན་པ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་རྒྱུ། ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་འབྱུང་བཞི་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་ལྟ་བུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། སྣང་བྱ་རང་རིགས་དང་ས་མཚུངས་ལྟ་བུའི་འདྲ་བ་བསྐྱེད་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ། གཙོ་སེམས་དང་རང་འཁོར་སེམས་བྱུང་ཕན་ཚུན་ཕན་འདོགས་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཕྱི་མ་རྣམས་རང་སའི་ཀུན་འགྲོ་སྔ་མས་བསྐྱེད་པ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་སྟེ་དྲུག་གོ །རྐྱེན་ནི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱུ་ཐ་མ་ལྔ་རྒྱུའི་རྐྱེན། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ནི་ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན། བྱེད་རྒྱུ་ནི་བདག་རྐྱེན་ཏེ་བཞིའོ། །དེས་ན་འཛམ་པས་བུམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་རྒྱུ་རྐྱེན་མཚུངས་པའང་ཡོད་དོ།། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་འདིའི་དམིགས་པ་ནི། སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། བདག་པོ་ནི་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་བམ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད་ལ་རྣམ་པ་ནི་སྤྲོས་མཚན་ཞི་བ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བཞག་པ་སྟེ་དོན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་སོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ།། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ། ལོག་རྟོག་འབྱུང་ཚུལ། དེ་བསལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡུམ་གསུངས་པ་འདི་ལ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟེན་

འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་ཟད་མེད་དུ་འཆར་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་བློར་མི་ཤོང་བའི་རྟོག་གེ་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་ན། ལམ་གྱིས་དམིགས་པ་ནས་ཡུམ་སྒོམ་པའི་བར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བརྒྱུད་མར་རྒོལ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར། རབ་འབྱོར་གྱིས་དྲི་བའི་སྒོནས་ཀླན་ཀ་བཅུ་དྲུག་དང་། སྟོན་པས་དེ་དག་གི་ལན་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཚེ་དངོས་སུ་རྒོལ་བ་མེད་ཀྱང་དོགས་སློང་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཁྲུལ་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཕགས་ཆེན་གྱི་མཉམ་བཞག་གི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་འཐད་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེའི་ནི་ངོ་བོ་དངོས་མེད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གཟུང་བ་འཐད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤིས་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དེས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཐད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་ཐབས་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཐད་པ་དང་། དེ་ནི་ཙ་ཤེར། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྦྱོར་བ་འཐད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ལ་སློབ་པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྟེ་གསུམ་པོ་འཐད་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཐབས་མཁས་དང་བཅས་པ་འཐད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་རྣམས་མེད་ངེས་སུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་འཐད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་གཟུང་

༄༅། །ཡང་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་འཐད་པ་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བཅས་འཐད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བླང་དོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་འཐད་པ་དང་། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་འཐད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་འཐད་པ་དང་ནི་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་སྒོམ་པ་འཐད་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་འཁྲུལ་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ལོག་ལྟ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསལ་བ་དག་ཏུ་བཞེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།གསུམ་པ་དེ་དག་གོ་རིམ་དུ་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ། འགྲེལ་བ་བཀོད་པ། མངོན་རྟོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། ཇི་ལྟར་ཚེས་པའི་ཟླ་བ་ནི། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ས་ལ་བཞུགས་རྣམས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་བསལ་བའི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན། གཉིས་པ་ལ། སྤྱོད་པ་བསོད་ནམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཕྱིན་དྲུག ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་དྲན་དྲུག ལྟ་བ་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་སྒོམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་བར་དག་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ནི་ངོ་བོ་ལྟ

བར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་སྤྱོད་སྒོམ་གང་ལ་ཡང་དེས་ཟིན་དགོས་པས་གང་དུ་ཡང་བསྡུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཆོས་དང་། བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་དང་ལྷར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པས་དྲན་ཞིང་སྒོམ་པ་སྟེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན། སྦྱིན་ཚུལ་གཉིས་ཕྱིན་དྲུག་གི་གཞིར་བཟུང་ལྷ་ལ་དཔང་པོར་བྱས་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་བསྡུས་སྒོམ་གྱི་ངོ་བོ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཚན་འཛིན་གྱི་དངོས་པོས་གོས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ། དེ་དག་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་སྟེ་སྦྱོར་བར་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། མཐར་གྱི་བྱ་བ་དང་། མཐར་གྱི་བསླབ་པ་དང་། མཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་རྩོམ་མོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

||བཞི་པ་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་འབྲེལ་བཀོད་པ། མངོན་རྟོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྡུས་སྒོམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མ་ལུས་བསལ་བས་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཕྱིན་དྲུག་མི་དམིགས་པར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་གསུང་པ་ལས་འཕྲོས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་བཞིན་པ་རྣམ་སྨིན་མིན་པ། དེ་དང་བྲལ་ནས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཁ་མ་རྣམ་པར་སྨིན་པ། མཚན་ཉིད་མིན་པ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་ཚུལ་

༄༅། །ཁྲིམས་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རེ་རེས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ནམ་མཁའ་གང་བ་ཀུན་བསྡུས་པས་གཅིག་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཚུངས་པར་ཐུབ་པ་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་རྟོགས་པ་ཡིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། །གཅིག་རྟོགས་པས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུས་ཟོ་ཆུན་ཀྱུན། །རྟོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། །ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགུལ་བ་ལྟར། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དུས་གང་གི་ཚེ་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་བཟོད་ནས་དྲི་མས་མ་གོས་མོད། དེ་ལྟ་ན་འང་མ་རིག་པས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྒྲད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་མ་མཐོང་ལ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དྲི་མ་ཡང་བཅོམ་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཚུལ་དུ། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཤིང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེའི་ཚེ་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་གཅིག་ནི་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ནམ་ཞིག་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རྫོགས་ཤིང་གསལ། །ཞེས་སོ། །མདོར་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ། ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།

ཡུམ་ལས་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཤུགས་འབྱུང་དུ་འབྱུང་བས་མཉམ་བཞག་དེའི་ཚེ་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀུན་ཀྱང་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་བར་གནས་ནས་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །མདོ་ནི། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གནས་ཤིང་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དཔེར་ན་ཡུལ་རྨི་ལམ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་ནི་ཡུལ་ཅན་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་འབྱུང་བ་ལྟར་མ་རིག་གཉིད་ཀྱི་དང་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་། གཉིད་སད་པ་ན་རྨི་ལམ་དང་དེ་མཐོང་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་བ་ལྟར། མ་རིག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སངས་ན་ཆོས་རྣམས་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་མི་མཐོང་བར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་དག་པ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བའོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་རྨི་ལམ་མི་མཐོང་རྨི་ལམ་མཐོང་བ་མི་མཐོང་། ཞེས་སོ། །འདི་རྣམས་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་ལ་ནུས་པ་སོ་སོའི་ཆ་ཡོད་པས་ཕྱེ་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

།།གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ་ལ་འབྲེལ་བཀོད་པ། དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་སྦྱོར་བ་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རྣམ་པ་རྣམས་ཇེ་གསལ་དུ་གྱུར་ཏེ་རང་འོད་ཀྱིས་རང་གི་མུན་པ་བསལ་བ་ལྟར་སྐྱེ་བ་

༄༅། །མེད་པ་གསུམ་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཞི་པའི་མདོ་ལས་འཕྲོས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐུའམ་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག དེས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཡུམ་ཆེན་མོ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དེ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རྟེན་འབྲེལ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་འཆར་བས། ཐུགས་ནས་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཆོས་སྐུའམ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སྟེ་དབྱེ་གཞིའོ། །དེ་ལ་གདོད་ནས་དྲི་མས་གོས་མ་མྱོང་བ་འོད་གསལ་བའི་ཆ་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལོངས་སྐུའོ། །དེའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་ཆེན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་ཁྱབ་པའི་ཆ་ནི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་འཆར་བའི་ཆ་ནས་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆ་ནས་བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །དེས་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་བྲལ་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་དེ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲིན་བསལ་བས་ཉི་འོད་འབྱུང་ཡང་སྤྲིན་ཉི་འོད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་རང་གི་གནས་ཚུལ་ལས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྐུ་དང་གསུང་དབྱངས་མཛད་པ་རྣམས་ནི་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆ་གདུལ་བྱ་རང་རྒྱུད་གཉིས་སྣང་གི་ཆས་བསྡུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དོན་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོར་མཉམ་གཞག་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་གཉིས་

སྣང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་མི་སྣང་ངོ་། །དཔེར་ན་རབ་རིབ་བྲལ་ན་སྐྲ་ཤད་མི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོད་ངེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དེ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དག །བློ་གྲོས་མིག་ནི་བྲེ་གྱུར་ཅིང་། །མི་ཤེས་གཉིད་དང་བྲལ་གྱུར་ནས༔ ༔སད་པའི་ཚེ་ན་མི་གཟིགས་སོ། །སྣང་ཚུལ་མཁྱེན་པ་ནི། སྣང་ཚུལ་ཉིད་དེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་པ་གཟུགས་སྐུར་སྣང་བ་དང་ཆོས་གསུང་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ། ཕྲིན་ལས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ནི། དེ་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ངང་གིས་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་ཚ་དང་། དེ་སྟེར་ནས་དྲི་མས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་གཅིག་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་དོན་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞིག་གོ །མདོ་ནི། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་སོ་སོར་བཤད། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ། ཁྱབ་པ་དང་རྟག་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞེ་ན། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པས་ཙུང་ཟད་བྲལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་དབྱེ་བས་བྱང་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་སྐུའི་བར་རྣམས་བསྟན་པ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་

༄༅། །མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱི་ནི། །སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་རྣམས་བསྟན་ཟིན་ལ། འབྱུང་བ་བཞི་ཁ་དོག་བཞི་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ལ། །རྟེན། སྒོམ་ཚུལ། སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་སྒོམ་ཚུལ། ས་ལ་དམིགས་རྟེན་མ་གསུངས་ལ། གཞན་སྟོད་ཆུས་བཀང་བ་མེ་འབར་བ་རླུང་ལུས་ལ་ཕོག་པ་ཚོན་སྔོ་སེར་དམར་དཀར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོ་གང་ངམ་སོར་བཞི་པའི་བུག་པ་མར་མེའི་འོད་ཧྲིག་ངོས་ལ་ཕོག་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་གི་མིང་ས་སོགས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དེ་དང་དེས་ཆོས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་བསྒོམ་ཞིང་དེ་བརྟན་པའི་མཚན་མར་ནམ་མཁར་གནས་པའི་ནོར་བུའི་རླུང་གཡབ་དང་ཟླ་བ་དམར་པོ་ལྟ་བུ་དང་འདུག་པ་ལྟར་མི་གཡོ་བ་དང་དམིགས་རྟེན་ཁ་དོག་དེ་རྣམས་ནམ་མཁར་འཕགས་ནས་ནོར་བུའི་རླུང་ཡབ་ལྟར་མཁར་སྣང་བ་དང་བུག་བསྐྱེད་ནས་ནམ་མཁའ་ལྟར་འཕེལ་བ་དང་རབ་ཏུ་དང་བས་ཕྱོགས་ཀུན་སྣང་བ་འདྲ་བ་རྣམས་འགྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །ཆུ་ལྦུ་བ་ཅན་མེ་དུ་བ་ཅན་རླུང་རླངས་པ་ཅན་སྔོ་སོགས་བཞི་ལ་མེ་ཏོག་གེ་སར་དང་སྡོང་བུ་མེད་པ་ལྟ་བུ། བུག་བསྐྱེད་མི་ནུས་པ་ཐོགས་བཅས་སུ་སྣང་བ་ནི་མི་འགྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །ཕྱིས་གོམས་ནས་སོ་སོར་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་མོད་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཅིག་ནས་མང་པོར་སོགས་དང་ཆུ་དང་ནམ་མཁར་གོམ་པ་འདོར་བ་དང་སར་འཛུལ་བ་དང་མི་སྣང་བ་དང་རླུང་ལྟར་མགྱོགས་པ་དང་པི་ཙུ་སོགས་ཀྱིས་གཞིར་བསྒྱུར་བ་དང་རྩིག་པ་ལ་ཐོགས་མེད་འགྲོ་བ་དང་གཉིད་རྨུགས་

རྒྱང་རིང་དུ་ཕྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་མཐའ་ཡས་པར་སྤྲོ་བའོ། །ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། རང་ལ་གཟུགས་ལ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་ཆེན་པོ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན། བཟང་པོ་ལྷ་དང་ངན་པ་མི་ལ་བལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་གནན་ནས་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཤེས་ལྷག་མཐོང་གིས་མཐོང་བ་ནི་ཟིལ་གནོན་གཉིས། རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་བལྟ་བ་ཟིལ་གནོན་གཉིས་པ་བཞི་པོ་འདི་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བའོ། །རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ཕྱིའི་གཟུགས་ཁ་དོག་ལྷན་སྐྱེས་སྔོན་པོ་དང་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྔོན་པ་གཉིས་ཀར་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་བལྟ་ཞིང་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་སེར་དཀར་དམར་པོར་བལྟ་བ་ནི་ཟིལ་གནོན་བཞི་སྟེ་དབྱེབས་ཀྱི་བཞི་ཁ་དོག་གི་བཞིར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་། མདོར་ཁ་དོག་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དང་སྒྱུར་བྱུང་གི་དཔེ་གཉིས་གཉིས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །སྒྲ་དོན་ནི་དབང་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའོ། །དེ་ནས། ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྨོན་མཁྱེན་དང་། །མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །ཞེན་པ་གནས་པ་གཏོང་བ་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་ལུས་ཡོངས་དག་དང་སྤྲུལ་བསྒྱུར་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་དམིགས་པ་ཡོངས་དག་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་ཐུགས་ཡོངས་དག་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་མཁྱེན་པ་ཡོངས་དག་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་བཞི་དང་། ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་བསྐལ་པའི་བར་དུ་གནས་ནུས་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་ནུས་པ་དང་ཡོ་བྱད་ནོར་གྱི་ཆར་འབེབས་

༄༅། །ནུས་པ་དང་ཁམས་གོང་ན་སྐྱོང་འགྱུར་ལས་འདོད་པར་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བསམ་གཏན་ལས་མ་ཉམས་པར་འདོད་པར་སྐྱེ་ནུས་པ་ལྟ་བུ་དང་ས་ཆུར་ཆུ་སར་སོགས་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྱུར་ནུས་པ་དང་། གཞན་དོན་ཟད་པ་མེད་པའི་སྨོན་ལམ་འགྲུབ་པ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་དཔག་མེད་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཕྱིར་སྟོན་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བསམ་པ་དང་འཚམ་པར་ཆོས་སྟོན་པ་སྟེ་དབང་བཅུ་དང་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པས་གཞན་ལ་བཅབ་དགོས་མི་འབྱུང་བས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་བཀྲུང་ནས་གསུང་བ་ནི་བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་གུས་མ་གུས་ཆ་མཉམ་ཅན་གསུམ་ལ་ཆགས་སྡང་ཆ་མཉམ་གྱི་གཡེང་བ་གསུམ་མི་མངའ་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུས་ཡོལ་གྱི་བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་མཛད་པ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པས་རྒྱུ་བ་དང་གནས་པ་ནམ་དུ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་སྤྱོད་པ་ལུས་ངག་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། སུ་དར་སུ་རྒུད་ཅེས་ཉིན་མཚན་ལན་དྲུག་ཏུ་སྐྱི་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་གཟིགས་པ་དང་། ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། །སྐུ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུ་བརྙེས་ནས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་༑ དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་དང་། ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ལྟ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་སྲུང་བ་ཙམ་དང་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། མི་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་མང་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་སྲུང་བ་ཉིད་དང་གྲོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྒྱུན་གཅོད་པའི་མཐུ་ཡོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའོ། །ཡང་ཉན་རང་གི་སྨོན་གནས་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་གང་རུང་ཞིག་ཤེས་པར་སྨོན་ནས་སྨོན་ལམ་རྫོན་དུ་སོང་བ་ལས་སྨོན་པའི་གནས་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི། གཟོད་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་རྟག་ཏུ་མཉམ་བཞག་ལ་གནས་པ་དང་། དེའི་ངང་ལས་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་དྲི་བ་ཀུན་གྱི་ལན་འདེབས་ནུས་པར་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་ཡེ་གདོད་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བཞུགས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྣང་བ་སྟེ། གཞན་དོན་མི་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དྲི་མ་གློ་བུར་བར་ཤེས་ནས་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་རྒྱུ་ནི། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་གྱུར་པ་ནས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ན་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལ་འདུལ་བྱེད་གང་དང་ནི་གང་གི་ཚེ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱ་བས་དྲི་མ་བསལ་ཞིང་རྟོགས་པ་འཕེལ་བའི་སྐབས་ཕན་པར་གྱུར་པ་ན་གདུལ་བྱ་དེའི་དག་སྣང་དང་འཚམ་པར་དེ་ལ་དེ་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ལྷའི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་ཕབ་པས། ས་བོན་ནུས་ལྡན་ལས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཀྱང་།

༄༅། །ས་བོན་རུལ་པ་ལྟ་བུའི་མི་རུང་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་དུས་གསུམ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསྒྲིབས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་མི་སྨིན་ཞིང་མི་འཐོབ་བོ། །དེས་ན་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བས་ཆོས་སྐུ་ཁྱབ་རྟག་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷའི་ཆར་དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཁྱབ་པར་ངེས་པར་བརྗོད། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།། ཅེས་རྒྱུད་བླ་མར་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན། །གཉིས་པ་ལོངས་སྐུ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་རང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་འབར་བ་ལ༔ ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་དེ་ལས་དམན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་རགས་པའི་མཚན་དཔེ་སྣང་བའོ། །དེས་ན་གཞན་སྣང་གི་ལོངས་སྐུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནའི་ཆོས་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན། དཔེ་བྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་མཚན་རང་གི་གནས་ཚུལ་དང་སྔ་ལྟས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏེ། རྟེན་བླ་མ་བསུ་སྐྱེལ་དང་ཆོས་ཉན་ལ་བརྟེན་པ་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྟི་སྟང་བྱས་པའི་རྒྱུས་ཕྱག་ཞབས་ལ་རྩིབས་སྟོང་ལྡན་པའི་འཁོར་ལོ་བ་སོ་ལ་བཀོས་པ་འདྲ་བས་མཚན་པ་དང་དེ་ནི་འཁོར་ཤིན་ཏུ་མངའ་བའི་སྔ་ལྟས་སོ། །དེ་བཞིན་སྦྱར་ནས།

དམ་བཅའ་བརྟན་པས་རུས་སྦལ་གྱི་རྐྱབ་ལྟར་ཞབས་མཐིལ་གཉམ་པ་ནི་མི་གཡོ་བའི་དང་། བརྩུབ་བཞིར་གོམས་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོའི་བར་སོར་གདུབ་བཞེས་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་བྱ་ངང་པའི་ལྟ་བུ་ནི་འཁོར་སྒྱུར་དུ་འདུ་བའི་དང་། བཟའ་བཏུང་ཞིམ་ལ་མང་བ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པས་ཕྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་། འདིའི་སྐུ་ནི་ཞབས་མཐིལ་གཉིས་ཕྱག་མཐིལ་གཉིས་ཕྲག་པ་གཉིས་ལྟག་པ་སྟེ་བདུན་པོ་དག་ཏུ་ཀྱོང་མེད་པར་གཞན་དང་མཉམ་པས་མཐོ་བ་དེ་གཉིས་ནི་བཟའ་བཅའ་དང་བཏུང་བ་ཉམས་སུ་བདེ་བ་བཏོབ་པའི་ལྷས་དང་། བཅིངས་པ་བཀྲོལ་བས་སོར་མོ་རིང་བ་ཞབས་མཐིལ་གྱི་དཀྱུས་དང་མཐོ་མཉམ་པ་དང་། སྲོག་བསྐྱབས་པས་རྟིང་པ་ཡངས་པ་ཞབས་བཞི་ཆ་ཕྱིར་འཕགས་པ་དང་། སྲོག་གཅོད་སྤངས་པས་སྐུའི་རིང་ཐུང་ལ་མི་ཕལ་པའི་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པས་བྱིན་ལས་ཁྲུ་བདུན་གྱི་ཆེ་ཞིང་དགྱེ་སྒྱུར་མ་སོང་བས་དྲང་བ་དང་གསུམ་ནི་སྐུ་ཆེ་རིང་བའི་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་བླངས་པས་ཞབས་པུས་མོའི་ལྷ་ང་དང་ལོང་བུ་ཕྱིར་འབུར་བ་མི་མངོན་པ་དང་། དགེ་བ་བླངས་པ་ཆེར་སྤེལ་བས་སྐུའི་སྤུ་ནི་གྱེན་དུ་རྩེ་མོ་ཕྱོགས་པ་དང་གཉིས་ནི་མི་མཉམ་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དང་། རིག་པ་དང་བཟོའི་ལས་རང་གིས་བླངས་ཤིང་གཞན་ལ་སྦྱིན་པས་བྱིན་པ་འཆམ་ལ་རླུམ་པ་རི་དྭགས་ཨེ་ཎ་ཡ་སྟེ་ཤ་བའི་བྱིན་པ་འདྲ་བ་ནི་མྱུར་དུ་འཛིན་པའི་དང་། སེར་སྣ་མ་བྱས་པས་མ་བཏུད་པར་ཕྱག་མཐིལ་པུས་མོའི་ལྷ་ངར་སླེབ་པས་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་ནི་ཡོ་བྱད་མང་བ་དང་དུལ་བའི་དང་། མཛའ་བ་མ་ཕྱེ་བ་དང་གཞན་ཚངས་སྤྱོད་ལ་བསྐུལ་ཞིང་གསང་ཚིག་བསྲུངས་པས་རྟ་ཅང་ཤེས་ལྟར་འདོམས

༄༅། །ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་མཆོག་ནི་བུ་མང་བའི་དང་། གཞན་ལ་གོས་སྣན་འབྱིན་པས་ལྤགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟར་སྣུམ་པ་དང་། ཁང་པ་དང་ཡུལ་གནས་སྦྱིན་པས་ལྤགས་པ་སྐྱི་སྲབ་ལ་འཇམ་པ་དང་གཉིས་ནི་གོས་སྣན་ཁང་བཟང་གནས་བཟང་ཐོབ་པའི་དང་། འདུ་འཛི་སྤངས་པས་བ་སྤུ་ནི་བུ་ག་གཅིག་ན་གཉིས་མེད་པར་རེ་རེ་ནས་གཡས་འཁྱིལ་ལེགས་འཁྲུངས་དང་། མཁན་སློབ་ཕ་མ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བཀུར་བས་ཞལ་གྱི་སྨིན་མཚམས་སུ་སྤུ་དཀར་འཇམ་འོད་དང་ལྡན་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་གཡས་འཁྱིལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་གཉིས་ནི་མཉམ་པ་མེད་པའི་དང་། སྨོད་ལན་དུ་སྙན་པར་སྨྲས་པས་རོ་སྟོད་ཞེང་ཀ་ཆེ་བ་སེངྒེའི་འདྲ་བ་དང་། ལེགས་པ་བཤད་མཐུན་པར་འཛིན་པས་འདོའི་དཔུང་པའི་མགོ་རྒྱས་ཤིང་ཟླུམ་པ་དང་གཉིས་ནི་ཐུབ་པ་མེད་པའི་དང་། ནད་པ་ལ་སྨན་དཔྱད་རིམ་གྲོ་བྱིན་པས་ཐལ་གོང་མཁྲིན་པ་ཟླུམ་ཞིང་མཐོང་ག་རྒྱས་པ་དང་། འདི་ལ་རྩེ་དང་ཕན་པའི་ཟས་སྦྱིན་པས་ཕལ་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་ཡང་རོ་མཆོག་ཏུ་སྣང་བ་དང་གཉིས་ནི་ནད་ཉུང་བའི་དང་། གཞན་ལ་སྐྱིད་མོས་ཚལ་བྱིན་པས་སྐུ་ནི་རིང་ཐུང་དང་འདོམ་ཚད་སྙོམས་པས་ཤིང་ནྱ་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བྱིན་པས་གཙུག་ཏོར་གཡས་འཁྱིལ་ཟླུམ་པོ་དབུའི་སྟེང་དུ་སོར་བཞི་ཙམ་འཕགས་པ་ལྡན་པ་དང་གཉིས་ནི་མངའ་ཐང་ཆེ་བའི་དང་། ཚིག་སྙན་ཅིང་འཇམ་པ་ཡོན་སྨྲས་པས་ལྗགས་ཀྱིས་སྐྲ་མཚམས་དང་སྙན་གྱི་བར་དུ་ཁེབས་པས་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱས་པས་གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟར་ནང་དུ་ཇི་ལྟ་བར་ཕྱིར་ཐག་རིང་དུའང་ཐོས་པ་དང་གཉིས་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་

ཛྙཱན་གྱི་གསུང་མངའ་བའི་དང་། ཡན་ལག་ཛྙཱ་ནི། ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཉན་ན་དགའ་བ་དང་ཟབ་ཅིང་དབྱངས་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་དང་བཏང་མི་བྲ་བ་དང་མ་འཁྲུགས་ཤིང་གསལ་བའོ། །ཚིག་འཁྲུལ་སྤངས་པས་འགྲམ་པ་ཀླུམ་རྒྱས་སེངྒེའི་འདྲ་བ་ནི་ཚིག་ལ་ཀུན་གྱིས་ཉན་པའི་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བཀུར་བས་ཚེམས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་དང་། འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་ཚེམས་རིང་ཐུང་མེད་པར་ཚད་མཉམ་པ་གཉིས་ནི་འཁོར་སྡེ་ནས་སོགས་པའི་དང་། བདེན་པའི་ཚིག་འབའ་ཞིག་སྨྲས་པས་ཚེམས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། ཕྲ་མ་སྤངས་པས་ཚེམས་གྲངས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚང་བ་དང་གཉིས་ནི་འཁོར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་དང་། བྱམས་པའི་མིག་གིས་བལྟས་པས་སྤྱན་དཀར་ནག་མ་འདྲེས་པ་ནག་པོའི་ས་ནི་མཐོན་མཐིང་འདྲ་བ་དང་། ཆགས་སྡང་རྨོངས་པ་མེད་པར་བལྟས་པས་སྤྱན་གྱི་རྫི་མ་མ་འདྲེས་པ་བ་ཁྲུ་མཆོག་གི་དང་འདྲ་བ་གཉིས་ནི་ཀུན་ནས་མཛེས་པའི་སྤྲ་ལྟས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། འདི་དག་སུམ་བཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན། །དེ་དག་གི་རྒྱུ་བསྟན་པ། འདི་ལ་མཚན་ནི་གང་གང་གི། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན། །དེ་དང་དེ་ནི་རབ་རྫོགས་པས། །མཚན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་འགྲུབ། །དེ་གང་ཞེ་ན། །བླ་མ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཡང་དག་བླངས་པ་བརྟན་པ་དང་། །བསྡུ་བ་བརྟེན་དང་གྱ་ནོམ་པའི། །དངོས་པོ་སྦྱིན་དང་བསད་བྱ་བ། ཐར་བར་བྱེད་དང་དགེ་བ་ནི། །ཡང་དག་བླངས་པ་སྤེལ་ལ་སོགས། །སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། །མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་བཀྲོལ་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་ལས་དབེན་པས་ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། ཕན་བདེའི་

༄༅། །ཐུགས་མངའ་བས་སེན་མོ་མདོག་སྣུམ་པ་དང་། རིགས་མཐོ་བས་སེན་མོ་མཐོ་བ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་པས་སོར་མོ་རྣམས་ལྷུམ་པ་དང་། དགེ་བ་ཚོགས་པས་སོར་མོ་རྒྱས་པ་དང་། དགེ་བ་གྲུབ་པས་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། འཚོ་བ་རབ་ཏུ་བསྲུངས་པས་རྩ་ལྷགས་པའི་ཕྱིར་མི་མངོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པས་རྩ་མདུད་པ་མེད་པ་དང་། དབེན་པའི་ཆོས་མངའ་བས་ལོང་བུ་ནང་དུ་འབུར་བ་མི་མངོན་པ་དང་། འགྲན་ཟླ་མེད་པས་ཞབས་གཉིས་རིང་ཐུང་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་མཉམ་པ་དང་། མིའི་སེངྒེ་ཡིན་པས་བརྗིད་པར་སེངྒེ་དང་། མིའི་གླང་ཆེན་ཡིན་པས་ཐད་ཀར་གླང་ཆེན་དང་། ནམ་མཁར་གཤེགས་པས་བྱ་ངང་པའི་དང་ནི་མིའི་ཁྱུ་མཆོག་ཡིན་པས་འཁོར་གྱི་སྣ་འདྲེན་པ་ཁྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་ཀྱིས་གཤེགས་པ་དང་། མཐུན་པའི་ལམ་མངའ་བས་གཡས་ཕྱོགས་ནས་འཁྱོན་ཞིང་གཡས་ནས་ལྡོག་པ་དང་། བལྟས་ན་མཛེས་པར་གཤེགས་པ་དང་། ཐུགས་མ་ཡོ་བས་སྐུ་དྲང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། དག་པའི་ཡོན་ཏན་རྣོན་པས་སྐུ་འགྱིང་ལེགས་པ་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་དང་། སྡིག་པ་མེད་པས་སྐུ་དྲི་མེད་བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་དང་། གདུལ་བྱར་འཚམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་སྦོམ་ཕྲ་དང་སྐབས་ཕྱེད་པའི་རིམ་པར་འཚམ་པ་དང་། ཀུན་སྤྱོད་དག་པས་སྐུ་གཙང་བ་དང་། ཐུགས་འཛམ་པས་སྐུ་འཛམ་པ་རེག་ན་བདེ་བ་དང་། ཐུགས་དག་པས་སྐུ་དག་པ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་རྫོགས་པས་མཚན་སོ་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡངས་ཤིང་བཟང་བས་སྐུའི་ཁོ་ལག་ཁྱོན་ཆེ་བ་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ་དང་། ཐུགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པས་གོམ་པ་ཆེ་ཆུང་སྙོམས་པ་དང་། སྤྱན་གཉིས་ནི་གཟིགས་པ་དག་

པ་དང་། འཇམ་པའི་ཚིག་སྟོན་པས་སྐུ་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། ཐུགས་མི་ཞུམ་པས་སྐུ་ཤ་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བས་སྐུ་ཤ་ཁེངས་ཏེ་རྒྱས་པ་དང་། ཡང་སྲིད་བཅོམ་པས་སྐུ་མི་རྫོད་པར་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པའི་སྐུ་ཉིད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པས་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་རིང་འོས་རིང་ཐུང་འོས་ཐུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་དང་། སྤྱན་ལ་རབ་རིབ་སོགས་གཟིགས་པར་སྒྲིབ་པ་མེད་ཅིང་མིག་རྣག་སོགས་མི་འབྱུང་བས་དག་པ་དང་། སློབ་མ་ཁྲིམས་ལྡན་འཁོར་བས་སྐུའི་ཕྱལ་ཟླུམ་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱོན་མེད་པས་རྐེད་སྐབས་ཕྱིན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པས་ཕྱལ་མ་སྙོངས་པ་རྒྱུ་སྙོངས་མིན་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ཟད་པ་མེད་པས་ཕྱལ་ལ་མཐེ་ཀྱིང་མེད་པ་ཕྱུང་ངེ་བ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པས་ལྟེ་བའི་ཁྲུང་བུ་ནི་གཏིང་ཟབ་པ་དང་། གདམས་ངག་འཛིན་པའི་སློབ་མ་འདུ་བས་ལྟེ་བའི་རི་མོ་གཡས་ཕྱོགས་འཁྱིལ་བ་དང་། སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པའི་དགེ་འདུན་འདུ་བས་སྐུའི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ནས་ལྟ་ན་སྡུག་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་དང་། ཆོས་ནག་པོ་བྲལ་བས་སྐུ་ལ་ནི་རྨེ་བ་དང་ཤ་མཚན་གནག་བག་མེད་པ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་བདེ་བའི་ཆོས་སྟོན་པས་ཕྱག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་བརྙེས་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་ལ་སྣུམ་པའི་མདངས་ཡོད་པ་དང་། བརྟན་པར་བཞུགས་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་དང་། བསླབ་པ་ཕྲ་མོ་ནས་འཆའ་བས་ཞལ་སྒྲོས་ནི་ཧ་ཅང་མི་རིང་བ་དང་། གཟུགས་བརྙན་འཇིག་རྟེན་དུ་བཀྲོ་བས་མཆུ་ནི་མེ་ཏོག་བིམ་པ་ལྟར་དམར་ཞིང་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དང་། ཚིག་འཇམ་པོས་འདུལ་བས་ལྗགས་བདེ་ཞིང་

༄༅། །གཉེན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཕྲ་བའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པས་ལྗགས་སྲབ་པ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བས་ལྗགས་དམར་བ་དང་། བསྙེངས་པ་མི་མངའ་བས་འབྲུག་གི་སྒྲ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཉིད་ལྡན་པ་དང་༔ འཇམ་པར་སྨྲ་བའི་སློབ་མ་མངའ་བས་གསུང་མཉེན་ཅིང་འཇམ་པ་དང་། སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལས་འདས་པས་མཆེ་བ་ཟླུམ་པ་དང་། གདུལ་དཀའ་འདུལ་བས་མཆེ་བ་རྣོ་བ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་དཀར་བས་མཆེ་བ་དཀར་བ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པས་མཆེ་བ་རིང་ཐུང་སོགས་མཉམ་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རིམ་གྱིས་རྫོགས་པས་མཆེ་བའི་རྩེ་མོ་བྱིན་གྱི་ཕྲ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རི་བོ་ལ་གནས་པས་ཤངས་མཐོ་བ་དང་། འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་གཙང་མ་མངའ་བས་ཤངས་ལ་དྲི་མ་མེད་པས་མཆོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡངས་པ་མངའ་བས་སྤྱན་དཀྲུས་རིང་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་འདྲེན་པས་སྤྱན་གྱི་རྫི་མ་སྟུག་པ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ན་ཆུང་སོགས་དགའ་བར་བྱེད་པས་སྤྱན་དཀར་ནག་ཕྱེད་པ་པདྨའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་དང་། ཕྱི་རྗེས་སུ་གཟིགས་པས་སྨིན་མ་གཡས་གཡོན་འབྲེལ་བས་ཆུགས་རིང་བ་དང་། འཇམ་པོར་འདུལ་བས་སྨིན་མ་འཇམ་པ་དང་། དགེ་བའི་སྟུམ་དང་ལྡན་པས་སྨིན་མ་སྟུམ་པ་དང་། སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྨིན་མའི་སྤུ་ནི་རིང་ཐུང་སོགས་མཉམ་པ་དང་། གནོད་པ་བཟློག་པས་ཕྱུག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བས་སྙན་མཐོ་དམན་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པ་དང་། བསམ་པ་མ་ཉམས་པས་འདུལ་བས་སྙན་འོན་པ་སོགས་ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། ཕྲ་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བས་སྐྲ་མཚམས་རྫོད་པ་ནི་དཔྲལ་བ་ལེགས་

པར་འབྲེལ་པ་དང་། ཕས་རྒོལ་འདུལ་བས་དཔྲལ་བའི་དབྱེས་ཆེ་བ་དང་། སྨིན་ལམ་དམ་པ་རྫོགས་པས་དབུ་གདུགས་ལྟར་རྒྱས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་དགའ་བ་འཕྲོག་པས་དབུ་ལ་སྐྲ་དཀར་མི་འབྱུང་ཞིང་བྱུང་བ་ལྟར་ཁ་དོག་གནག་པ་དང་། སྲིད་བྱའི་བག་ཉལ་ཟད་པས་དབུ་སྐྲ་རྩུག་པ་དང་། ཐུགས་འཇམ་པོས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་སྐྲ་འཇམ་པ་དང་། ཐུགས་མ་འཁྲུགས་པས་སྐྲ་མ་འཛིངས་པ་དང་། བརླང་བའི་གསུང་དང་བྲལ་བས་སྐྲ་གྱེན་ལམ་བརྗེས་པ་མི་བསྐོར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་སྦྱོར་བསྒྲུབས་པས་སྐྲའི་དྲི་ཞིམ་པས་སྐྱེས་བུའི་ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱག་ཞབས་ལ་དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་ནི་རྫས་བརྒྱད་དང་རི་མོ་གྲུ་བཞི་སོགས་ཡོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ནི། བཟོ་སྤྲུལ་སྐུ་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་པི་ཝང་མཁན་དུ་སྤྲུལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་པ་ནི་གཟིངས་ཟམ་པ་སྨན་འབྲས་བུ་འབབ་ཆུ་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་སྤྲུལ་པ་འབྱུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་ནི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་གིས་འདུལ་བའི་སྐུ་སྣ་ཚོགས་པས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་དག་ཅིག་ཅར་མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི་ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་འབྱུང་ངོ་། །མདོར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཕྲིན་ལས་ལ་གནས་ཚུལ་གྱི་ཕྲིན་ལས་མདོར་བསྟན། སྣང་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་འདིའི་ལས་

༄༅། །རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་མཛད་པ་ཉེར་བདུན་ཏེ། ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་འདོད་ལྷ་རྣམས་འདོད་པར་ཞེན་པ་དང་ཚངས་པ་རྣམས་ལྟ་བ་ཞི་བ་སྙེ་གཅིག་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་དང་ནི། མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་བསྡུ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་དོར་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པ་དང་། བླང་བྱ་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་གཉིས་ནི་ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ལམ་ཚད་མེད་བཞིའི་དོན་དང་། ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དགེ་བཅུ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་བཞི་ནི་སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་ཟད་པ་གཅིག་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདར་བཏགས་པ་ཙམ་དང་། འཁོར་གསུམ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། ལུས་ཅན་གཞན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་ནུས་པ་དང་། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ནི། མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་བཟློག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལྟར་མཛད་པ་བཅུ་སྟོན་ནུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པར་སྦྱོང་ནུས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཞིང་འདིར་སངས་རྒྱས་འདི་ཞེས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཚད་མེད་སྒྲུབ་ནུས་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བསྙེན་པ་དང་སོགས་པས་བསྙེན་བཀུར་བགྱིད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་ནུས་པ་དང་། ཚེ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནུས་པའི་ཡན་ལག་རྫོགས་

པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་ངེས་པས་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ནི་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐད་ཅིག་ལ་མཐོང་ནུས་པ་དང་། དག་འཛིན་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ནི་སྤངས་པ་དང་། དེའི་གཞི་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་ས་བོན་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་ནི། ཟག་མེད་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ནི། འདུས་བྱས་འཁོར་བ་འདུས་མ་བྱས་པ་མྱང་འདས་ལ་ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བཅོ་བརྒྱད་ནི་སྒོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ་སྐད་གཅིག་ནི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཕྲིན་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །མདོར་ནི། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱས་ནས། ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།གཉིས་པ་འབྲིང་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མཁྱེན་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་དེ་རབ་དང་དེའི་གོ་རིམ་དང་དེའི་མཐའ་སྐྱེ་སྦྱོར་བ་བཞི། སྦྱོར་བ་དེའི་རྣམ་སྨིན་ཆོས་སྐུའི་རང་ཞལ་མཐོང་བ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་གཅིག་དང་བཅས་པ་ནི་དོན་བསྡུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག་གོ །གསུམ་པ་བསྡུས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རབ་རིབ་ལྟ་བུ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོག་ཆ་ནས་ནི་མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྡུ་ལྦུ་བ་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་ཀུན་རྫོབ་པ་

༄༅། །རི་བོང་གི་རྭ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱེ་མེད་དུ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་སྦྱོར་བ་བཞིའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེས་འཁྲུལ་སྣང་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དག་ནས་རང་ངོ་རང་གིས་རིག་པར་གྱུར་པ་ཆོས་སྐུ་ཕྲིན་ལས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གཅིག་རྣམས་ནི་དོན་བསྡུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་རྫོགས་སོ།། །།རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བི་དྱཱ་ཀཱ་ར་པྲ་བྷཱ་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བན་དེ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།སྐད་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་དཔལ་གོ་མི་འཆི་མེད་ལ་སོགས་པ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།༈ གང་ཆེ་སྐོམ་པས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་ཕྲ་མོའི་མདུན་དུ་གློ་བུར་རྒྱ་མཚོ་ལྷུད་གྱུར་ན། །དེ་ཚེ་རབ་ཏུ་སྐྲག་ཅིང་འཕྲུང་བའི་སྐྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ཅི། །དེ་བཞིན་ཡུམ་དོན་བདེ་བླག་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་འགའ་ཞིག་གིས། །བླ་མའི་ལེགས་བཤད་ཟབ་རྒྱས་མི་རྟོགས་དེ་ཕྱིར་དག་གིས་ཆུ་ཐིགས་ལྟ་བུ་འདི་བརྩམས་སོ། །སྨྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་འཆད་ཚེ་ཡང་། །དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་དུ་ལྟུང་བའི། །མཁས་རྣམས་མཚར་བྱས་ཚུར་ཤོག་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བལྟ་བར་གྱིས། །དེས་ན་འདི་བརྩམས་པ་དང་འདི་ལ་གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །འདི་ཉིད་བསླབས་དང་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་ཉམས་ལེན་བགྱིས་པ་གང་ཡིན་རྣམས། །མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་སྐམས་པའི་ཕྱིར།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཉིད་དུ་འཁོར་གསུམ་དག་པས་བསྔོ་བར་བགྱི། །ཞེས་པ་ནི་རང་གཞན་ཀུན་ལ་ཕན་པར་སེམས་པའི་བློས་རབ་ཏུ་བསྐུལ་ནས་ཞྭ་དམར་བ་ལྔ་པས་རང་ལོ་ཉེར་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལུག་ལོ་ཟླ་བ་བརྒྱད་པ་ལ་གྲུབ་པར་བྱས་པའི་དགེ་བས་མཚུངས་མེད་བླ་མའི་དགོངས་པ་རྫོགས་ནས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་ཤོག། །།སྨྲར་བྱུང་། ཨེ་མ་ལས་ངན་དུས་ཀྱི་རླུང་འཚུབ་ཀྱིས། །ངན་རྟོག་ཉོན་མོངས་དུག་གིས་ཀུན་ནས་གཟིར། །ཐར་པའི་ལམ་ཆེན་འཐོར་བའི་འཁོར་བ་པ། །འོ་དོད་ཀྱི་ཏུད་ནད་ཁྲིད་འཐམ་པ་ལ། །འཛོམས་བྱེད་གཅིག་ཐུབ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག །བཀའ་བསྟན་ཟབ་མོའི་དོན་རྣམས་སྡུས་པའི་དོན། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པའི་ལམ་བཟང་འདི། །ཡོད་ན་དེས་ཚོག་མེད་ན་ཐབས་བྲལ་ལས། །ལྷག་པར་འགྲོ་མགོན་བཀའ་དབང་བརྒྱུད་རིམ་པ། །ཀཾ་ཚང་ཞི་བྱེད་བསྟན་པའི་ལམ་སྲོལ་དུ། །སྣང་བྱེད་རྟ་བདུན་བྱེ་བའི་འོད་སྣང་གི། །གཟུགས་གསར་ཉུང་ངུ་རྣམ་པར་གསལ་བ་འདི། །སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཉག་ཕྲ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། །ཉམས་པ་སོར་ཆུད་ལས་ལ་དམིགས་ནས་སྨུ༔ ༔ལྷག་བསམ་དྲི་བྲལ་ཆུ་ཤེལ་དབང་པོའི་གཟུགས། །བཀྲ་བའི་ངང་མདངས་གསལ་བས་རབ་བསྐྲུན་པས། །གཞལ་མེད་བཀའ་དྲིན་ཕ་མཐའ་ཡས་པ་ཅན། །ད་ལྟའི་ཕ་མས་གཙོས་པའི་མར་གྱུར་རྣམས། །སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་དུཿཁ་ལས་གྲོལ་ནས། །རྣམ་མཁྱེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱུ་རུ་སྨོན།། །།ཞེས་རྗེ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་གིས་མཛད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཉུང་ངུ་རྣམ་གསལ་འདི་བཞིན་དཔེ་

༄༅། །གྲངས་ཅིག་སྟོང་ཐམ་པ་ཡོངས་དགེ་མི་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཆོས་ཁྲིན་གྱི་འགྲོ་གྲོན་ཆ་ཚང་གནང་སྟེ་དཔལ་ཤེས་རབ་གླིང་གི་གདན་ས་ནས་སྤར་དུ་བསྐྲུན་སྐབས་སྤར་བྱང་སྨོན་ཚིག་འདི་བཞིན་སྨོས་ལས་པ་ཚེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། ||

དཔལ་སྤུངས་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་།

༄༅། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཙུངྡུ་རྣམ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཉུང་ངུ་རྣམ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ན་མཿཔྲཛྙཱ་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཡཻ། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། །སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ཉེར་ཞི་བ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དང་དེ་སྲས་ལ། །ཀུན་ནས་དང་བས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་མངོན་རྟོགས་རིམ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྡུས། །དེ་དོན་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བར། །ཉུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་བཤད་པར་བྱ། །དེ་ཡང་སྲིད་པའི་གཙོང་རོང་ཉམ་ང་བར་མི་ཤེས་པའི་མུན་པས་ཆེས་གནགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་དྲང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་དེས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བསྡུ་ན་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་འདུས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འདིའི་དབྱེ་བ་ལ་སྔ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཕྲག་

༄༅། །བརྒྱ་པ། ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤེས་རབ་ཁྲི་པ། བརྒྱད་སྟོང་པ། བསྡུད་པ་སྐྱེ་ཡུམ་དྲུག་དང་། ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ། ལྔ་བརྒྱ་པ། སུམ་བརྒྱ་པ། ཚུལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ། ལྔ་བཅུ་པ། སྙིར་ལྔ་པ། ཀཽ་ཤི་ཀས་ཞུས་པ། རབ་རྩལ་རྣམ་གནོན་གྱིས་ཞུས་པ། ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་ཉུང་ངུ། ཡི་གེ་གཅིག་མ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་སྐྱེ་སྲས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་མཛད་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་རིག་རལ་གྱིས་ནི། ཤེར་ཕྱིན་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་མ། ཉི་མའི་སྙིང་པོ། ཟླ་བའི་སྙིང་པོ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ཀྱང་བཅུ་བདུན་དུ་མ་འདུས་པས་གྲངས་ངེས་མི་འཐད་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཡར་བྱུང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་དགུར་དབྱེ་བར་མཛད་དོ། །ཡུམ་གྱི་དགོངས་

འགྲེལ་ལ་རྒྱལ་བ་མ་ཕམ་པས་སྨྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང༌། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང༌། ཕྱོགས་གླང་གིས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་དང༌། དཔའ་བོའི་འབུམ་ཊཱི་ཀ་ཧེ་ཤིང་ཧའི་སྤྲོལ་འབྱེད་ཚུལ་བཞིར་གྲགས་པའི་དང་པོ་འདི་ཡང་ངེས་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་ལ། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་གཞན་སྟོང་གི་དབུ་མར་བཀྲལ་བ་དང༌། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་རང་སྟོང་གི་དབུ་མར་དང༌། བཙུན་གྲོལ་གྱིས་རང་གི་ཉམས་དཔྱོད་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་བ་དང༌། ཤཱནྟི་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང༌། རཏྣ་ཀཱིརྟི། བུདྡྷ་ཤྲཱི། ཨ་བྷྱཱ་སོགས་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་མཛད་དོ།། དེའི་རྗེས་སུ་མཁས་པ་སྔ་མའི་བསྟན་བཅོས་མཐོང་ཞིང་ལོ་བཅུ་བདུན་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ནས་མཐར་བྱམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་རྒྱན་འདི་ལ་ཡུམ་བར་པ་དང་སྦྱར་བ་ལེ་བརྒྱད་མའི་བསྡུས་དོན། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྦྱར་བ་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན། བསྡུས་པ་དང་སྦྱར་བ་སྡུད་འགྲེལ་རྟོགས་སླ་བ། ཀུན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཡུམ་གསུམ་ག་དང་སྦྱར་བ་དོན་གསལ་འགྲེལ་པ་དབུམ་ཆེན་པོ་དང་མཐུན་པ་འདི་མཛད་དོ། །འདི་ལ་ཡང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་འགྲེལ་པ་ལ། ཀུ་ལཱ་ཛ་ཏྲའི་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ། དྷརྨ་མི་ཏྲའི་ཚིག་གསལ། ཉུབ་ཀྱི་སྙིང་སྒྲིམས་པ་དང༌། ཁ་ཆེ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་རྣམས་ཡོད་ཅིང༌། གངས་ཅན་དུ་འང་འགྲེལ་བཤད་མང་ཞིག་བྱུང་བ་ལས་ལེགས་བཤད་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་བོའི་༈རྗེ་བླ་མ་རྒྱལ་བ་ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་འདིའི་རྩ་བ་དང་མཐུན་པར་བསྡུས་ཏེ་འཆད་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

༄༅། །ལོ་ཙ་བས་བསྟན་བཅོས་བསྒྱུར་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཛད་པ། ཡན་ལག་དེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས། མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཁུངས་བཙུན་པ་དང་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མཚན་སྡོམས་པ། འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། །རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་ལ། པེ་ཤཱ་ཙི། ཨ་པ་བྷྲཾ་ཤ། པྲ་ཀྲི་ཏ། སཾ་སྐྲི་ཏ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། ཨ་བྷི་ས་མ་ཡ། ཨ་ལངྐཱ་ར། ནཱ་མ། པྲཛྙཱ་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཨུ་པ་དེ་ཤ་ཤཱསྟྲ་ཀཱ་རི་ཀཱ། བོད་སྐད་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཚིག་ཉུང་ངུས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མན་ངག་གིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་བཅོས་པའི་ཐབས་འདི་ལ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ་ཚིགས་བཅད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ལ་མཚན་འཛིན་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་ཡིད་ལ་སེམས་ཤིང་བདུད་གཞོམ་པ་ལ་དཔའ་བའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་ལོ་ཙ་བས་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཕྱག་འཚལ་བར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་དེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་འཆད་པ་ལ། གང་ཟག་གཞན་འཕྲས་ཡུམ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཆོད་བརྗོད། བསྟན་བཅོས་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དགོས་འབྲེལ། དང་བ་སྐྱེས་ནས་འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྨྲ་བརྗོད་དང་བྲལ་བར་མཉམ་པར་བཞག་

པ་ན་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ངག་གིས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ལ། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ནུས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ཞི་བ་འཚོལ་བ་སྟེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཐབས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཀུན་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་དོན་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཉེར་ཞིར་འཁྲིད་པར་མཛད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོ། །འདི་སྐབས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ནི་ཤྲཱ་ཝ་ཀའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ན་རང་གི་ཐོས་པ་གཞན་ལ་སྒྲོག་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷ་བ་ཁས་ལེན་གྱི་ཉན་ཐོས་དང་། སྤྲུལ་པའི་དང་། རིགས་མ་ངེས་པའི་དང་། ངེས་པའོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་མཚན་ཉིད་པའོ༔ ༔རང་རྒྱལ་ལ་དབྱེ་ན། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཚོགས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་བཞེད་དོན་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་མྱང་འདས་ཏེ་སྲོག་གི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བའི་ལྷག་བཅས་དང་། དེ་བཏང་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྤངས་ཤིང་དགེ་རྩ་དང་ལམ་རྒྱུན་ཆད་པ་ནི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཏེ། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཉན་ཐོས་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཡང་དག་པར་གཅོད་པའི་རྣམ་པར་འདོར་བས་རྣམ་པར་སྤོང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐེག་དམན་གྱིས་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་ལ། སེམས་

༄༅། །ཙམ་པས་རིག་པའི་མཐའ་ཐུག་མེད་ཡིན་པས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འདོད་དོ། །མྱང་འདས་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་ཉན་རང་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ནུས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་འདོད་པ་རྣམས་ཐབས་ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་དོན་འཛིན་རྟེན་པ་དག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་སྒྲུབ་པར་མཛད་ནུས་པ་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས། མཉན་པ་ལྟ་བུ། རྫི་བོ་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་མོ། །དབྱེ་བ་དེའི་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་བཞེད་དོན་ནི། བྱང་འཕགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཤེས་རབ་ལམ་གསུམ་ག་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ནུས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་འབྲས་ཡུམ་གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པའི་ཐུབ་པ་ཟག་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཐབས་རྣམ་པ་རྟགས་མཚན་མ་ཀུན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པས་བཞེད་དོན་ཆོས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་དག་གསུང་བར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞེད་དོན་དེ་ནི་རང་གི་མངོན་རྟོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སྒྲུབ་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཐའ་དཔྱད་པ་

ལ་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱའི་སྒྲ་བཤད། མཚན་བཞིའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པས་བསྟན་པའི་དམ་ཆོས་གང་ཞིག་གདུལ་བྱའི་སྡུག་བསྔལ་དང་སྒྲིབ་པ་སེལ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། ། སྒྲིབ་ཀུན་སེལ་བྱེད་དམ་པའི་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྷྲི་ཉྷ་ར་ཙ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རང་མཚན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་དེ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །འཁོར་ལོ་ནི་སྒྱུར་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་ལུང་གི་ཆོས་སོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བློ་གོམས་པས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པའོ། །དབྱེ་ན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་ཟག་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་ཏེ། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་སམ་ཆོས་སྐུའོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི། འགོག་པ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཟག་མེད་ལམ་བདེན་ཏེ། མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། ངོ་བོ། གསུངས་ཚུལ། དབྱེ་བ། གྲངས་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གང་རུང་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ངག་གང་ཞིག གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕན་ཡོན་བཅུ་གཟིགས་ནས་སྨྲས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་མདོ་སྡེ། དེའི་དབུས་མཐར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དབྱངས་བསྙད། འབྱུང་འགྱུར་ལུང་སྟོན་པ། རྐང་པ་གཉིས་པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་བཅད། བསྟན་པ་གནས་པའི་དོན་དུ་

༄༅། །ཡི་རངས་བ་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ། གང་ཟག་གི་ཆེད་དུ་བྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་བསླབ་པ་གསུངས་པ་གླེང་གཞི། དཔེ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་བརྗོད། གང་ཟག་གཞན་གྱི་བྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ། རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་ཚུལ་གསུངས་པ་སྐྱེས་རབས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་དང་ལྡན་པའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས། མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྡེ་རྣམས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ལྔ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ། དེ་འོག་བཞི་ནི་འདུལ་བ། དེ་འོག་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོ་སྡེ། གཅིག་ནི་ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་གི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་གནས་ལ། ཆོས་ཕུང་ནི་མདོ་སྡེ་པས་ཚིག་དང་། བྱེ་སྨྲས་མིང་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ཚིག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ཀྱང་། །གཟུགས་སམ་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས༔ ༔ཞེས་སོ། །སེམས་ཙམ་པས། ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྒྲར་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་ལ་འདོད་དོ། །ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་ལ། ཤློ་ཀ་དྲུག་སྟོང་དང་། ཕུང་པོ་སོགས་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་རེ་རེ་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་ལ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་ས་ལ་རབ་བརྟན་གྱིས་ཁུར་ནུས་པའི་ནག་ཚས་ཆོས་ཕུང་གཅིག་འབྲི་ནུས་པར་འདོད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་བཅུའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་སྟེ། བཅུ་ནི། ཡང་དག་པར་བསླང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། དབང་དུ་མཛད་པ་དང་། །འཇུག་པ་དང་། རབ་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྟེན་དང་། གོ་བར་མཛད་པ་དང་། གདགས་པ་དང་།

དུས་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འང་རྣམ་བཞག་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས༔ བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་འཁོར་ལོ། བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་འཁོར་ལོ། ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོར། བདེན་པ་བཞིའི་ཚུལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་ཚུལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་རྒྱུད་བླ་མར། འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་དང༌། རབ་ཏུ་སྨིན་པའི་དང་། ལུང་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ༔ ༔ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ནི། དང་པོ་བདག་སྟོན་པའི་དང་། བར་དུ་བདག་མེད་སྟོན་པའི་དང་། ཐ་མར་ལྟ་བ་ཀུན་བཟློག་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་ལུགས་རྣམ་གསུམ་དུ་ནི། དང་པོར་བདེན་བཞི། བར་དུ་སྤྲོས་བྲལ། ཐ་མར་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཚུངས་སོ། །ལུགས་ཕྱི་མར་ནི། དང་པོར་ཐབས་ཀྱི་ཚ། བར་དུ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ། ཐ་མར་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ༔ ༔དེས་ན་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ངག་གི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་ཀུན་སློང་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་མ་བསྟན་ལ། ངེས་དོན་ཙམ་དུ་ནི་རིམ་པ་གསུམ་གཅིག་ཅར་དུ་གསུངས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་དབང་གིས་སོ་སོར་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡིས། །བསྐུལ་བས་སངས་རྒྱས་གསུང་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་འདིར་རྟོག་ཡོངས་མི་མངའ། །ཞེས་དང་། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ

༄༅། །གསུངས་མོད་ཀྱང་། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲང་དོན་དུ་ནི་ཆོས་འཁོར་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་བཞག་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ལ། གནས། དུས། འཁོར། ཆོས་བཞི་བཞིས་འཆད་པ་ལས། རིམ་པ་དང་པོ་ནི། འཁོར་ལོ་འཛིག་ཧུ་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ལྔ་སྡེ་དང་ལྷ་མང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལན་གསུམ་བཟླས་པས་བཅུ་གཉིས་སོ། །བར་པ་ནི་བྱ་རྒོད་ཕུང་རི་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ་དགེ་སློང་ཕ་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་ལྷ་སྟོང་དང་། བྱང་སེམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་ལ་ཤེར་ཕྱིན་སྟོན་པ་རྣམས་སོ། །ཐ་མ་ནི་རི་མ་ལ་ཡ་དང་། ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་ལོ་བཅུ་རུ། འཁོར་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་མོས་པ་དག་ལ་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་སྟོན་པ་རྣམས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་༔ ༔ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་གཉིས་སོ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དབྱེ་བ་ལ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་ལུགས་ལས་ནི། སྒྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ངེས་དོན་གྱི་དྲང་དོན། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ངེས་དོན་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལས། སྤྲོས་པ་ཕྱོགས་རེ་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་པ་གནས་སྐབས་པའི་ངེས་དོན་དང་། སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་གི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་

འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དྲང་ངེས་སོ་སོར་འབྱེད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་ངེས་དོན་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་དྲང་དོན་གྱི་ཆ་ཡོད་མོད། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་དྲང་དོན་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ངེས་དོན་དུ་ཐེག་ཆེན་པ་དག་མཐུན་ཡང་། ཁྱད་པར་ནི། རྣམ་རྫུན་པས་འཁོར་ལོ་བར་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་མི་འདོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྨྲ་བས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་འདོད་དོ། །འདིར་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། འཁོར་ལོ་བར་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མ་སྐྱེས་ཞེས་སོགས་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་གི་དོན་དུ་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་ཡོད་མེད་སོ་སོར་དབྱེས་ནས། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཚེ་ལྟ་བས་སྤྲོས་པ་གཅོད་པ་ན་འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་དང་། སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ན་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱིས་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་ཕྱག་འཚལ་བར་མཛད་དོ། །འདིར་འཕགས་པ་བཞིའི་ཡུམ་དུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་ནི། འབྲས་ཡུམ་ལ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་གསུམ་ནི་སོ་སོར་འཕགས་པ་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ་ཡུམ་བར་པ་ལས། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

༄༅། །པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །མངོན་རྟོགས་དེས་ནི་རང་རང་གི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྒོནས་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པས་ཡུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཡུམ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ཡང་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱི་དེ་ཕྱིན་ཆད་ན་ནི་མེད་དེ། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྦྲང་བུའི་སོ་ཐོན་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུན་མཐའ་མན་ཆད་ན་རྣམ་མཁྱེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡང་མེད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་རྟགས་མཚན་མ་སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྗེས་མཐུན་པ་ནི་ཡོད་པར་བལྟའོ། །འདིར་འདི་ལྟར་དགོས་ཏེ། ཡུམ་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་སྒོནས་བརྗོད་པ་འདི་མང་བས། རྣམ་མཁྱེན་གཅིག་པུའི་སྒོནས་བརྗོད་པར་འཐད་ཅིང་། ཡང་ན་ཉུང་སྟེ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀའི་སྒོནས་བརྗོད་དགོས་སོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་དང་པོ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་གྱི་ཚེ་ན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཡུམ་ལ་དང་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོན་ཕྱི་མ་མེད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་འདིའི་ནང་དུ་དངོས་པོ་གཞན་བརྒྱད་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་ཚུལ་ཡང་། ཆོས་སྐུ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཅིང་། སྦྱོར་བ་བཞི་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་འབྲས་བུས་རྒྱུ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཡུམ་ལ་སྐྱེ་མེད་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་སྒོནས་བརྗོད་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་སྤྲོས་མཚན་འགོག་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་འགོག ཆོས་སུ་འཛིན་པ་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་བཀོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།

གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ནི་ཐུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པ་ཙམ་མོ། །ཀུན་བཏགས་ནི་དེ་ལ་བློས་སྣ་ཚོགས་སུ་བརྟགས་པ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྣ་བ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་རྒྱང་འཕེན་པ། གྲངས་ཅན་པ། དབང་ཕྱུག་པ། ཁྱབ་འཇུག་པ། གཅེར་བུ་པ་དང་ལྔ། དང་པོས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་འདོད་པས་ཆད་སྨྲ། ལྷག་མ་རྣམས་རྟག་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་རྒྱང་འཕེན་པ་ནི་ཕུར་བུ་པ་ལྷ་མ་ཡིན་ལས་གཡུལ་རྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ་ཚེ་ཕྱི་མ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་འཛམ་གླིང་དུ་རེངས་བྱེད་ཀྱི་བུ་ལྷག་སྤྱོད་སོགས་རྣམས་འཇུག་པ་དྲུག རྒྱུ་རྒྱལ་ལ་སོགས་རྗེས་སྒྲོགས་པ་དྲུག འོད་སྲུངས་རྫོགས་བྱེད་སོགས་རྟོག་གེ་པའི་སྟོན་པ་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། འབྱུང་བཞིའི་དུས་ན་མི་གསལ་བའི་བདག་དང་ལུས་སེམས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ན་བསལ་བའི་བདག་སོགས་འདོད༔ གྲངས་ཅན་པ་ནི། ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཀྱི་དུས་བྱུང་བའི་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་རང་གི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གཉིས་སུ་གྱེས་ལ། གཙོ་བོའི་གླིར་གནས་པའི་བདག་ཟ་པོ་དང་། རྟག་པ་དང་། ཤེས་རིག་ཡིན་པ་སོགས་འདོད། དབང་ཕྱུག་པ་ནི། དྲང་སྲོང་ཀང་མིག་དང་གཟེགས་ཟན་གྱིས་དབང་ཕྱུག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། རིག་པ་ཅན་པ། བྱེ་བྲག་པ། གསལ་བྱེད་པ། རྣ་བ་མ་ཕྱུག་པ་དང་བཞིར་གྱེས་ལ། བདག་དེ་ལུས་དབང་པོ་བློ་སོགས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་གསོན་པའི་ལུས་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཤིང་ཡོན་ཏན་བཅུ་ལྡན་སོགས་འདོད། ཁྱབ་འཇུག་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོགས་དང་གཞོན་ནུ་མང་ལེན་ལས་བྱུང་ཞིང་

༄༅། །ཚངས་པ། དཔྱོད་པ་པ། བརྡ་སྒྲོད་པ། རིག་བྱེད་མཐའ་པ། གསང་བ་པ་དང་ལྔར་གྲེས་ལ། ཤེས་རིག་རྟག་པའི་བདག་ཏུ་འདོད། གཅེར་བུ་པ་ནི། དྲང་སྲོང་རྒྱལ་བ་དམ་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཁྲུ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་གྲེས་ལ། བདག་རྫས་སུ་འདོད་པ་སྟེ་མདོར་ན་ཀུན་ཀྱང་བདག་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བརྟགས་པའི། །བདག་དེ་རིགས་པས་བརྟགས་ན་འདིར། །ཕུང་པོ་ལས་ནི་གཞན་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ཡིན་ན་དེ་མི་རྟག །ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་བདག་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་རང་སྡེ་མང་བཀུར་བའི་ནང་ཚན་གནས་མ་བུ་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པའི་བདག་འདོད་པ་ལ། འཇུག་པར། བདག་མང་པོ་དང་རྫས་གྲུབ་དང་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བརྟགས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལའང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ནི་མྱུ་གུ་ལ་དམིགས་ནས་མྱུ་གུའི་སྣམ་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་སྟེ་གྲུབ་མཐས་མ་བསྒྱུར་བའོ། །ཀུན་བཏགས་ནི། དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་བརྟགས་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་བཟུང་བ་བདེན་གྲུབ་སྨྲ་བ། རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་སྨྲ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་པོའི་དབྱེ་བ། འདོད་པ་རགས་རིམ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ན་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་དུས་གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཏོག་གིས་རྒྱས་

པར་དགེ་འདུན་འཕྲུགས་ནས་ཕལ་ཆེན་པ་དང་གནས་བརྟན་པ་གཉིས་སུ་གྱེས། དང་པོ་ལ་བརྒྱད། ཕྱི་མ་ལ་བཅུར་གྱེས་པའམ། ཡང་ན་དང་པོ་ལ་དྲུག་ཕྱི་མ་ལ་བཅུ་གཉིས་སུ་གྱེས་པའམ། ཡང་ན་རྩ་བ་གཉིས་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྨྲ་བ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་བརྒྱད་གནས་བརྟན་པ་ལ་དྲུག་ཕྱེ་སྨྲ་བ་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བའམ། ཡང་ན་དུལ་བའམ་ལྷས་བཤད་པ་ལྟར། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་བདུན། ཕལ་ཆེན་པ་ལྔ། གནས་བརྟན་པ་གསུམ༔ མང་བཀུར་བ་གསུམ་སྟེ་རྩ་བའི་སྡེ་པ་བཞི། གྱེས་པའི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་གཙོ་ཆེ་བར་བསྟན། གནས་མ་བུ་སོགས་ཟླས་བདག་འདོད་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་མི་འདོད་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའམ། ཡང་ན་ཡོད་སྨྲའི་ནང་ཚན་ས་སྟོན་སྡེ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་སྟེ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །གཉིས་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་། མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ཞིབ་མོ་རྣམས་ཡི་གེས་འཇིགས་ལ། བྱེ་མདོའི་ཁྱད་པར་ནི། རིམ་པས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་བཀའ་ཡིན་མིན། ལུང་ཆོས་འདུ་བྱེད་དང་གཟུགས་ཕུང་དུ་འདོད་པ། རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་མ་རེག་པ་དང་རེག་པར་གནས་པ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་སྒྲུབ་འགོག དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཚད་མ་ཡིན་མིན། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་འདོད་མི་འདོད། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པས་ཕྱི་དོན་རྣམ་མེད་རྗེན་གཅེར་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ། སྣང་བ་སེམས་སུ་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། དབྱིབས་དུས་གསུམ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་དང་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་པར་འདོད་པ། འགོག་བདེན་དངོས་པོར་

ཐྲ

༄༅། །འདོད་མི་འདོད། དེ་བཞིན་ཉིད་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། ཤེས་པ་རང་རིག་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། བྱེ་འབྲེལ་ལྡན་པ་རྣམས་བྱེད་པོ་འབྲེལ་ཅན་གྲོས་པོ་ལས་དོན་གཞན་དང་དོན་གཅིག་འདོད་པ། ལུས་ཤེས་བདེ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་མེད། ལུས་ལ་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། རགས་པ་རྫོམ་པ་ལ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་ཀ་དགོས་མི་དགོས། སེམས་བྱུང་སོ་བརྒྱད་པོ་ནང་ཕན་ཚུན་རྫས་གཞན་འདོད་པ་དང་། ཀུན་འགྲོ་ལྔ་མ་གཏོགས་བཏགས་ཡོད་རྫས་གཅིག་འདོད་པ། རྟེན་འབྲེལ་རེ་རེ་བ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་དང་ཕུང་པོ་རེ་རེར་འདོད་པ་འདི་དག་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། སྐྱེ་གནས་བཞི། འགྲོ་བ་ལྔ། ཟས་བཞི། རྡུལ་ཕྲན་ཆུང་མཐའ་བདེན་གྲུབ། རགས་པ་རྫུན་པ། སེམས་སེམས་བྱུང་། འབྱུང་འགྱུར་འབྱུང་བ་ལས། ཤེས་པ་མཚུངས་ལྡན་ལས། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གནས་སྐབས་ཅན་ལས་སྐྱེ་བ། བདེན་བཞི། ལམ་ལྔ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ། རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཚེ་སོ་སྐྱེར་འདོད་པ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཕལ་ཆེར། སངས་རྒྱས་པ་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པ། ལྷག་མེད་རིག་པ་ཟད་པ། ཟག་པའི་རྣམ་བཞག གཞིག་ཅིང་བློས་སེལ་ནུས་པ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་གཟུགས་དང་བདེ་བ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་སྨྲ་བ་ནི། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་སྟེ་སེམས་ལ་ཤར་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པར་འདོད་པས་སོ། །དབྱེ་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆ་སོ་

སོར་རྫས་གཞན་བདེན་པར་འདོད་པའི་སྒོང་ཕྱེད་ཚལ་བ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་དུ་ཤེས་པ་ཡང་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དབུ་མ་པ་ངོས་བཟུང་། ངེས་བརྟན་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པ་ལའང་བདེན་གཉིས་གནད་ལ་ཕབ་པའི་སྒོནས་བཀའ་བར་པ་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། རང་བཞིན་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོནས་བཀའ་མཐའ་མ་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཐོགས་མེད་དེ་སྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་བྱུང་བ་དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲང་ཡང་མཐའ་ཡས་ལ། སྔ་མའི་རྗེས་འབྲང་ལས་སྣང་མེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལས་རྣམ་བདེན་པ་སོགས་དོན་དམ་ལས་ཐུང་རིང་བ་འཕགས་ཡུལ་དུའང་བྱུང་ཞིང་གངས་ཅན་དུ་ནི་ཤུ་ཙོར་སྒྲོའོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་སྔ་མས་ཆོས་ཅན་བློ་བུར་བ་རྫོང་བྱ་ལ་དགོངས་ཤིང་། ཕྱི་མས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྟོང་གཞི་ལ་དགོངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་བཞག་ལ། དེས་ན་འདི་གཉིས་གཞི་འགྱུར་མེད་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ། ལམ་དེའི་འཁྲུལ་པ་སེལ་བྱེད། འབྲས་བུ་དེ་སྒྲིབ་བྲལ་སྐུའི་རྣམ་བཞག་རྣམས་མཐུན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མིང་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཟློག་པར་མཛད་དེ། ལྟོ་ལྡིར་བའི་དོན་དེ་བུམ་པའི་མིང་དང་གཅིག་པ་འགལ་ཏེ། གཅིག་ན་བརྡ་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པས་ལྟོ་ལྡིར་བ་མཐོང་བའི་ཚེ་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ལ་དེ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་མང་པོར་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འདྲེས་པ་དང་། མེ་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཁ་ཚིག་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་སོགས་གསུངས་སོ། །

༄༅། །ཀླུ་སྒྲུབ་གྱིས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལྔ་གསུངས་པའི་མཐའ་མ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་སླ་ཞིང་། ཁྱབ་པ་ཡང་། གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་ཅིང་དེའི་དོན་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ལ་ལྟོས་གྲུབ་དང་བདེན་གྲུབ་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སོ། །འདིར་རྗེ་བཙུན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་འདི་ནི་མདོའི་གླེང་གཞིའི་དོན་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་ལྔ་སྟོང་ཙམ་ཞེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་སེམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཅེས་པ་ནི། འགྲོ་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་དང་། ཐུབ་རྣམས་ཞེས་སོགས་གོ་རིམ་མཐུན་པས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་བསྟན་བཅོས་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དགོས་འབྲེལ་ནི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་མདོའི་དོན་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པར་མཛད་ལ། ཡན་ལག་ལྔ་ནི། དགོས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་བཅས་དང་། །ཚིག་དོན་བཅས་དང་མཚམས་སྦྱར་བཅས། །བརྒལ་ལན་བཅས་ཏེ་བསྙད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ཡང་རྒྱན་འདི་ལ་མཚོན་ན། དགོས་འབྲེལ་གྱི་དགོས་དོན་དང་། ལུས་རྣམ་བཞག་གི་བསྡུས་དོན་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚིག་དོན་བསྟན་པ་དང་། གོ་རིམ་མི་འཁྲུགས་པར་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བ། སྔ་ཕྱི་མི་འགལ་བའི་བརྒལ་ལན་གཉིས་ནི་སྐབས་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་དགོས་སོགས་དང་པོར་འཆད་རིགས་ཏེ།

ཇི་སྲིད་དགོས་པ་མ་བསྟན་པ། །དེ་སྲིད་དུ་ནི་སུ་ཡིས་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས། བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ནི་དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་བརྗོད་བྱ། ངག་དེ་ལས་བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་སོགས་ཡོད་པ་ཐོག་མར་གོ་བ་ནི་དགོས་པ། གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱོད་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཉིང་དགོས། སྔམ་སྔམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་འབྲེལ་བ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་དང་སྦྱར་ནས་འཆད་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ། སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་དག་ལས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་རྒྱན་གྱི་ཡང་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་སོགས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་སྐུ་དེ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ནུས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས་བྱང་སེམས་བློ་དང་ལྡན་པས་ལམ་དེར་ཞུགས་པ་ན་ཆོས་སྐུ་མཐོང་བའམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡུམ་གྱི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིང་དགོས་དགོས་པ་ལས་དགོས་པ་བརྗོད་བྱ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་དགོས་པ་ཉིང་དགོས་བསྟན་པས་རྟོགས་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དགོས་སོགས་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་སམ་ཞེ་ན། ངེས་ཏེ། ལོག་རྟོག་བསལ་བྱ་ལ་བརྗོད་བྱ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་། ཐབས་མེད་པ་དང་། འདོད་པའི་དོན་

༄༅། །འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་སྙམ་པ་སྐྱེ་བཞི་ཡོད་པས། སེལ་བྱེད་དགོས་སོགས་ལ་ཡང་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་བཤད་པ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ། འབྲིང་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ། བསྡུས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་རྣམ་བཞག་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བརྗོད་བྱ་ནི། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་དུ་གནས་ལ། དེ་དག་ནི་འདིར་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་བཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེའོ། །ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་དེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་རིམ་སྐྱེ། དབྱེ་ན། གཙོ་ཕལ་གཉིས་ཀྱི་ཉམ་ལ་ཡང་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟག་བཅས་དང་། མཐོང་སྒོམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཟླ་བ་སྙིང་པོས་ཞུས་པ་ལས། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཧེ་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཟག་པར་བཅས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཕལ་པ་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟེ་འབུམ་ཊཱི་ཀ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་བརྩམས་པ་དགྲ་བཅོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུ་

མཐུན་པ་ཡིན་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ནི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མིང་ཚིག་གི་ཚོགས་སོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་ལ། ལམ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་མ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པ་དང་། གཞུང་ནི་ཤེས་རབ་ཙམ་ཡང་མིན་ཀྱང་བརྗོད་བྱའི་མིང་གིས་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཚིག་དང་ངག་གི་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། བཤད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད། འཆད་བྱེད་དོན་བདུན་ཅུའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་སོ་སོའི་དོན། གོ་རིམ་ངེས་པ། མདོ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ། བརྒྱད་ལས་རྣམ་མཁྱེན་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་ཁ་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་མེད་པས་རང་སྣང་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་གིས་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་འཆད། འོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་མངའ་འམ་མི་མངའ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་སྐྱུ་རུ་ར་སྔོན་པ་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་མཚན་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པ་སྤྱངས་

༄༅། །པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ནི་མཁྱེན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པས་འཁྲུལ་སྣང་མི་མངའ་བར་འཆད་དགོས་སོ། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། རྟགས་དང་༔། མཚན་མ་ཀུན་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་མཉམ་བཞག་དང་། དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ཡོད་པའི། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར། ཆོས་གཅིག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཞི་བའི་རྣམ་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ངོ་གསལ་སྟོང་གི་ཆ་ནས་བཞག་ལ། ཕྱི་མ་ནི། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་མཚན་ཉིད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཅིང་། རྗེས་མཐུན་པ་ནི་དེ་མན་ཆད་ཀྱི་འཕགས་ལམ་ནའང་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟ་བ་ས་དང་པོ་ནས་དང་༔ ཇི་སྙེད་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྡོམ་ལྟར་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་གསུམ་གཟོད་མ་ནས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུབ་པའམ་ཤེས་ཤིང་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དེ་དག་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བར་ཤེས་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ནས་ཡོད་དོ། གསུམ་པ་ཀུན་ཤེས་ལ་ཡང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དེའོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་གཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་བདག་

མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་འཛིན་དང་བཅས་པ་སྤང་བྱའི་གཞི་ཤེས་དང་། མཚན་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དང་པོ་ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་ནས། ཕྱི་མ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བ་བཞིའམ་ཉི་ཤུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའ་མན་ཆད་ནའོ། །ལྔ་པ་རྩེ་སྦྱོར་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོར་ཏེ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་དང་བཞིའོ། །བཞི་པ་ནི། དྲོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ནའོ། །དྲུག་པ་མཐར་གྱིས་པ་ལ་འང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྩེ་སྦྱོར་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐར་གྱིས་པ་སྔ་སྔ་མའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་འབྲེལ་བར་སྒོམ་པའོ།། གསུམ་པ་ནི། བཅུ་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། དྲོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་སྔ་ཡོགས་བར་རོ། །བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་སྒོམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་ཅིག་ཅར་སྒོམ་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། རིམ་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་དག་ལ་གོམས་པས། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞི་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་ནི།

༄༅། །རྒྱུན་མཐའ་ཕྱིན་པའོ། །བརྒྱད་པ་ཆོས་སྐུ་ལའང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་བཞིའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་སྐུ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྐུ་གསུམ་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཕྱིན་པའོ། །གཉིས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། ཉམས་སུ་བླང་བྱ་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁྱེན་གསུམ་བསྟན། དེ་དག་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཐབས་སྦྱོར་བཞི། ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིའི་གོ་རིམ། བྱེ་བྲག་ཏུའང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་དང་པོར་བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡང་ལམ་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས་ལམ་ཤེས་བསྟན། དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཤེས་བསྟན་པ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་མོ། །མཁྱེན་གསུམ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ། དེ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ་རྩེ་སྦྱོར། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་པ། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ནི་སྦྱོར་བ་བཞིའི་གོ་རིམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་དུ་གནས་ལ། དངོས་པོ་རེ་རེ་བས་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་རེ་རེ་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བའི་མངོན་རྟོགས་བསྡུ་བྱེད་མཁྱེན་གསུམ་ཡིན་ལ། བསྡུ་བྱའི་མཁྱེན་གསུམ་ནི་དེ་དག་མཚོན་བྱེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུས་

རྣམ་མཁྱེན། མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེའུས་ལམ་ཤེས། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་གྱི་ལེའུས་གཞི་ཤེས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུས་རྣམ་ཀུན། བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེའུས་རྩེ་སྦྱོར། རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ལེའུས་མཐར་གྱིས་པ། བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལེའུས་སྐད་ཅིག་མ། བསླབ་པ་འབྲས་བུའི་ལེའུས་ཆོས་སྐུ་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་འཆད་བྱེད་དོན་བདུན་ཅུ་བཤད་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད། སྦྱོར་བཞི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བཤད། ཆོས་སྐུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྫོགས་བྱང་གི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་སྨིན་ཅིང་དག་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དང་། དེ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུའི་ཐོག་མར་ངེས་པར་འབྱེད་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྟེ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་ལམ་རྣམ་བཞི་དང་། དེ་ཐོབ་པ་ན་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པས་སྒྲུབ་པའི་ནི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རིགས་དང་། སྒྲུབ་པོ་དེའི་དམིགས་པ་དག་དང་། སྒྲུབ་པོ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ནི། དེ་ནས་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་བགོས་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། གོ་བགོས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། གཡུལ་དུ་ཞུགས་ནས་དཔུང་གི་ཚོགས་དག་སོག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་ནི། དེ་ནས་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟར་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནམ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་མཚོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

༄༅། །འོད་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འོད་མོག་མོག་པོར་བྱེད་པ་དང་ལ་སོགས་པས་ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཁྱབ་པ་དང་རང་བཞིན་དང་བྱེད་ལས་རྣམས་བསྡུས་སོ། །ཤེས་བྱའི་ལམ་ལ་ནི། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གང་དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་ལ་དབྱེ་ན། ཚེ་འདི་དང་གཞན་པ་ཕྱི་མའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་སྐྱེ་ཕན་ཡོན་དང་ནི། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་། ཟག་མེད་མཉམ་བཞག་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཡུལ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་མོས་པ་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟོད་པ་དང་བསྐུར་བ་དང་བསྔགས་པ་གསུམ་དང་། དགེ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བསྔོ་བ་དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་སྒོམ་ལམ་དང་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ། རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། སྦྱངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་འདྲར་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བས་དམན་པ་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་དང་། དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ལ་མཁས་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཚན་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་བཅས་པ་ཉན་རང་

གི་དང་། འདུ་ཤེས་དེ་དང་བྲལ་བ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དག་དང་། གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་དང་། ལ་སོགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ཤུགས་དང་དངོས་ལ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དགུ་པོ་དེ་འདུ་བས་ནི་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དང་། རྒྱུས་འབྲས་བུ་མཚོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་བཞི་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དོན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པར་བྱ་བ་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྐྱོན་དང་ནི། སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཚོགས་ལམ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་བཟློག་པའི་ཚོགས་དང་། སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། རང་གི་ཞིང་དག་ཡོན་ཏན་བླ་ན་མེད་པར་བསྒྱུར་བ་དང་ནི། གཞན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྟུས་བསྒོམས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དེའི་རྟགས་དྲོད་དང་༔ བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་རྩེ་མོ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་གཏོང་བ་ལ་བརྟན་པའི་བཟོད་པ་དང་། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་ཆོས་མཆོག་དང་། མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་དང་

༄༅། །སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོའི་གནས་སྐབས་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལམ་གཞན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་རྩོད་པའི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་བཅས་པའི་ནི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་རྗེས་དྲན་དྲུག་དང་། སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ནུས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ཆོས་སྐུ་འཆད་པ་ནི། གདོད་མ་ནས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་ལས་གཞན་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བདག་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཕྲིན་ལས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཆོས་སྐུའི་དབྱེ་བ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ལ། ཡུལ་མཁྱེན་གསུམ། ཐབས་སྦྱོར་བཞི། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའོ། །དང་པོ་ལ་ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན། ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས། དེའི་རྩ་བ་གོལ་ས་དང་བཅས་པ་གཞི་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ལ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད། སྦྱོར་བ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་།

གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ། མཚན་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཏེ། དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་བ། །ཞེས་པས་སོ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུབ་པས་ན་བྱང་ཆུབ་དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་བསགས་པས་ན་སེམས་དེ་རྒྱ་ཚད་མེད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་ཤིང་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔ་མ་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་དག་པ་ས་གསུམ། གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞག་གོ། །བཞི་པ་ལ་རྒྱུ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས། དམ་པ་གསུམ་དང་། རྐྱེན་ནི་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་ལ་ཡང་བཞི་ལས། ངོ་བོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྨོན་པ་ནི་འདོད་པ་དང་། འཇུག་པ་ནི་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྨོན་འཇུག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་སློབ་པར་སྨོན་པ་ཙམ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཁས་བླངས་ཤིང་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དེའི་རྗོམ་པ་ཞེས་པའི་

༄༅། །ཐ་སྙད་མཛད་ནས་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཕྱིས་རྫོམ་པ་ཚོགས་ལེན་པ་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་བཞེད་དོ། །སྨོན་འཇུག་གི་ཐ་སྙད་འདི་ནི་ཞི་བ་ལྷས་བཞེད་ཅིང་། དེའི་ལུགས་ལ་ཡང་སྨོན་སེམས་ནི་ཚོ་ག་ལ་མི་ལྟོས་ལ། འཇུག་པ་ནི་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྨོན་འཇུག་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ཚོགས་ལེན་པ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། སྨོན་སེམས་ནི་སྦྱོར་ལམ་ཡན་ཆད་ལ་མི་འགྲོ་ལ། འཇུག་སེམས་ནི་མངོན་གྱུར་དང་བག་ཉལ་གྱི་སྐབས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་ལ། རྒྱུ་ནི། གྲོགས་སྟོབས་རྒྱུ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། །ཞེས་དང་། རྐྱེན་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། མཚན་ཉིད། དམིགས་ཡུལ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་འཆད་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་དང་པོར་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའམ་འདུན་པའམ་སྨོན་པའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཅི་ནས་བདག་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བ་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འདི་ལྟར་སེམས་བྱུང་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྫོགས་བྱང་ནི་གང་། གཞན་དོན་ནི་

གང་ཞེ་ན། ལན་ནི། ཐོབ་བྱ་རྫོགས་བྱང་དེ་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དེ་ནི་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་དང་སྙིང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་སོགས་དང་མཐུན་པར་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བསྡུས་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དེ། ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྡུས་པ་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་གནས་ཏེ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་སྦྱིན་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྡུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་འགོད་པ་ནས་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལས་སུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་བསྟན་ཏོ། །གཞུང་ཚིག་གཉིས་པོ་འདིའི་དེ་དང་ཞེས་པས་རང་ཉིད་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནི་ཞེས་པས་གཞན་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པར་རྟོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་དཔེ་ཉེར་གཉིས་དང་།

༄༅། །ཡུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་གྲོགས་ཉེར་གཉིས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་མཐུན་ཉེར་གཉིས་རྣམས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་གྲོགས་འདུན་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དཔེ་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཐུན་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གསེར་དང་འདྲ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །ལྷག་བསམ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་དགེ་བའི་ཆོས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་མེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་བུད་ཤིང་བསྲེག་པས་སོ། །སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གཏེར་དང་འདྲ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་དང་འདྲ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་སོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གཏིང་མི་འཁྲུག་པས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་བདུད་ལས་ཀྱི་མི་འབྱེད་པས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་རི་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གཡེང་གིས་མི་བསྐྱོད་པས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྨན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པས་སོ། །བསྔོ་བའི་ཐབས་མཁས་དང་ལྡན་པ་ནི་བཤེས་གཉེན་དང་འདྲ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་གཏོང་བས་སོ། །སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་སོགས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་སྨོན་པ་འགྲུབ་པས་སོ། །སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གདུལ་བྱའི་ལོ་ཐོག་སྨིན་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི་དྲི་ཟའི་གླུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གདུལ་བྱ་འདུན་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་སོ། །མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་

པས་གཞན་དོན་བསྒྲུབས་པས་སོ། །ཚོགས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི་བང་མཛོད་དང་འདྲ་སྟེ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་སོ། །བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ནི་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་གཤེགས་པས་སོ། །སྙིང་རྗེ་ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་པ་ནི་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་སྲིད་ཞི་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པར་འགྲོ་བས་སོ། །གཟུངས་སྤོབས་དང་ལྡན་པ་ནི་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི་འདྲ་སྟེ་ཆོས་འཛིན་ཅིང་མི་བཟད་པས་སོ།། ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲ་སྙན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ཐར་པ་འདོད་པ་ལ་སྙན་པར་སྒྲོགས་པས་སོ། །བགྲོད་པ་གཅིག་པོའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་སོ། །ཆོས་སྐུ་དང་ལྡན་པ་ནི་འཁོར་པ་འབྱུང་བའི་ཆུ་སྤྲིན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཚོགས་ལམ། དེ་འོག་གཅིག་ནི་སྦྱོར་ལམ། དེ་འོག་བཅུ་ནི་ས་བཅུ། དེ་འོག་ལྔ་ནི་དག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ། དེ་འོག་གསུམ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྡུས་སོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་སྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་གདམས་ངག དེ་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གདམས་ངག་བཅུ་སྤྱིར་བསྟན། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྡུས་ཏེ་གཞུང་དང་སྦྱར། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་དོན་དུ་གཉེར་བ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་གདམས་ངག་ཞལ་པ་ནི་ཉན་རང་དང་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

༄༅། །མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདམས་པ་ལས་ཐོབ་མོད། ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་ལ་གནས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་ནུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ། སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་མངོན་སུམ་དུ་ཞལ་འབྱོར་འདི་དང་འདི་དག་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་སྣང་ཙམ་པོ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཤིག །ཅེས་བསྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་དང་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དང་། རང་གི་བདེ་བ་ལ་མ་ཞེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ལ་དང་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་དང་། ལམ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་རང་གི་ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་དང་། གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པར་བྱ་བའི་སྦྱིན་ལྔ་དང་ནི། གཞན་དོན་བྱ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲུག་ལ་དང་། རྟོགས་བྱང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདོམས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་གདམས་ངག་ནི་བཅུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པ། སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ། སྒྲུབ་པ་ཕན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་འདོམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཙོ་བོ་བདེན་གཉིས། དམན་པ་བདེན་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བདེན་གཉིས་ལས་

མི་འདྲ་བ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྙིང་རྗེ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ལས་མི་འདྲ་བར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཅིང་། དོན་དམ་ལས་མི་འདྲ་བར་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསོག་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ལ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ། དང་པོ་ལ་དོན་དམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་གྱི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་གནས་པ་སྟེ། ཟླ་བའི་སྙིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་སྤྲོས་མེད་པ། །དེ་ཉིད་དོན་དམ་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསླུ་བར་ཡོད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། ངེས་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་དང་དེར་སྣང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན། ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་ལྟ་བུ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། བུམ་པ་དང་ཀ་བ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སོ། གཉིས་པ་ནི། འཁྲུལ་བྲལ་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དང་དེའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དེ། དབྱེ་ན། སྤྲོས་བྲལ་ཕྱོགས་རེ་རྟོགས་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་། སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །མདོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཤཱ་རིའི་བུ། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་

༄༅། །རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན། ཡང་ཤཱ་རིའི་བུ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཉིད་གཅིག་བསྒོམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐབས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དམན་པ་བདེན་བཞི་ལ་འདོམས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཞེན་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལོངས་ཞེས་འདོམས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བདེན་བཞིའི་འཐད་དཔྱད་པ་ལ། འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས། རྣམ་བྱང་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱ་འབྲས་བུ། སྤང་བྱ་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི་དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཇིག་པས་མི་རྟག་པ། གནོད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་སྡུག་བསྔལ་བ། རང་བཞིན་མེད་པས་ན་སྟོང་པ། འཛིན་པ་དང་བྲལ་བས་བདག་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་དག་གི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་། མི་རྟག་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་། སྡུག་བསྔལ་ནི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་

ཅན་དང་། དེའི་བདག་འབྲས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་སོ། །དེས་ན་འདིར་སྐྱེ་བ་པོ་སེམས་ཅན། གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྣོད། དེ་དག་འཇལ་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ། སྐྱེ་བ། གནས་པ། འཆི་འཕོ་བའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ། མི། ལྷ་སྟེ་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་། བར་སྲིད་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ཞིང་གནས་པ་དང་འཚོ་བའི་རྒྱུ་ནི་ཟས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་འདོད་ཁམས་ཉིད་ལ་ཡོད་ཅིང་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཟས་དང་། ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡོད་པའི་རེག་པའི་ཟས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སེམས་པའི་ཟས་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བཞི་པོ་དེ་ལས་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཚེ་འདིའི་ལུས་སེམས་གསོ་བར་བྱེད། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་འཕེན་འགྲུབ་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་འཕོ་བའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་སྲོག་གི་དབང་པོ་འགགས་པས་བརྟེན་པ་ཡིད་ཤེས་ཉིད་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། ལྷུན་པོ་རི་བདུན། ཁོར་ཡུག་གི་རི། གླིང་བཅུ་གཉིས། ཉི་ཟླ་སྐར་མ་འདོད་ལྷའི་གནས་དྲུག གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་བཅུ་བདུན་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡུལ་དུས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་དང་རྡུལ་ཕྲན་དང་ལྕགས་རྡུལ་ཆུ་རྡུལ་རི་བོང་གི་རྡུལ་ལུག་རྡུལ་གླང་རྡུལ་ཉི་ཟེར་རྡུལ་སྲོ་མ་ཤིག་ནས་སོར་ཚིགས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་བདུན་འགྱུར། དེ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་ཁྲུ། དེ་བཞི་ལ་འདོམ་གང་། དེ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས། དེ་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་དོ། གཉིས་པ་ནི། སོ་གོལ་སྐྱུར་བ་གཅིག་ལ་དྲུག་ཅུ་ཙ་

༄༅། །བཞིར་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག དེ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག དེ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཐང་གཅིག་དང་ཡུད་ཙམ་ཉིན་ཞག་ཟླ་བ་རྣམས་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུ་འགྱུར། དེ་ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱ་རྒྱུ་ལ། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྲིད་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ། སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་འབྱུང་བས་ཀུན་འབྱུང་། འབྲས་བུ་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་རབ་བསྐྱེད། སྡུག་བསྔལ་སྔ་མ་འདོར་ཞིང་ཕྱི་མ་འདྲེན་པས་རྐྱེན་ཏེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བདེན་གྱི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེའོ། །རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། འཕེན་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར། ལས་ཉོན་གཉིས་ཀ་སྔོན་གྱི་བྱེད་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཉོན་མོངས་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་པའི་དང་པོ་ལ། རྒྱུ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། རྒྱས་པར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པ། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་པ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་བྱུང་གང་ཞིག་དེ་བྱུང་བ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ངོ་བོ་དང་། སྤོང་ཚུལ་དང་། མིང་གི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཉེ་ཉོན་གཉིས་ཡོད་པའི་སྔ་མ་ལ་ནི། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཚོམ། ལྟ་བ་དང་དྲུག ལྟ་བ་ལ་དབྱེ་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ། མཐར་འཛིན་ལྟ་བ། ལོག་ལྟ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཏེ་ལྔར་ཕྱེ་བས་བཅུའོ། །གཉིས་པ་ལ། གྲུབ་མཐས་

བློ་བསྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་མཐོང་སྤང་དང་། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆ་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ། ཐེག་དམན་ལྟར་ན། འདོད་པ་ཁམས་ནས་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ལ་བཅུ། ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གཉིས་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཕྱི་མ་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་བདུན་བདུན། ལམ་མཐོང་སྤངས་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། འདོད་པ་ཁམས་སུ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་བཅུ་བཅུ། ཁམས་གོང་མར་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པ་དགུ་དགུ་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་སྤངས་ལ་ཐེག་དམན་ལྟར་ན་འདོད་པར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི། ཁམས་གོང་ན་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པའོ། །ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཇིག་མཐར་གཉིས་བསྣན་པ་དེའོ། །ལུགས་གཉིས་གང་ཡིན་ནའང་སྒོམ་སྤངས་ལ། ས་དགུ་ན་ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་དགུ་དགུ་རུ་ཡོད་དོ། །ཁམས་གོང་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་རྒྱུ་དགུ་དང་བྲལ་བས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། ཀུན་སྦྱོར། འཆིང་བ། བག་ལ་ཉལ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ། ཀུན་དཀྲིས། ཆུ་བོ། སྦྱོར་བ། ཉེ་བར་ལེན་པ། མདུད་པ། སྒྲིབ་པ། ཐ་བ། དྲི་མ། རྨོག་པ། ཟུག་རྔུ། ཅི་ཡང་། ཉེས་སྤྱོད། ཟག་པ། འཕོངས་པ། ཡོངས་གདུང་། འཕྲུག་པ། འཐབ་མོ། རིམས་ནད། ནགས་སྦྱོར། གེགས་ཏེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའོ། །བཞི་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡུག་ཀུན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལྟ་

༄། །བ་རྣམས་དང་། ཐེ་ཚོམ་མ་རིག་པ་སྟེ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྔ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་རིགས་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་དང་ཁམས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དམིགས་པ་དེ་སྲིད་པ་དང་བདག་ལྟས་བདག་གིར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་དམན་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཟག་མེད་དངོས་ལ་དམིགས་པར་འདོད་ལ། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་དངོས་ལ་དམིགས་མི་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་གང་ཞིག་ཆོས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་ནི་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ལ། ཐེག་ཆེན་པས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་ས་བོན་གནས་པར་འདོད། བྱེ་མདོ་གཉིས་ལས་ཀྱི་རྟེན་ཡིད་ཤེས་སུ་འདོད་པར་མཚུངས་ལ། བྱེ་སྨྲས་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ཐོབ་པའི་རྫས་ཀྱི་ལྡན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པར་ཆུད་མི་འཛའ་བའི་རྫས་ཀྱི་ལྡན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟའི་ལས་ལ་དབྱེ་ན། བསམ་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་སོ༔ ༔ཀུན་སློང་ལ་ནི་བྱ་བ་དེ་དང་པོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དང་། བྱ་བ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དགེ་བ་ལས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་མི་དགེ་བ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ངེས་པའི་ལས། མ་ངེས་པའི་ལས་གཉིས། རྫམ་ལ་མཐོང་ཆོས་སྨྱོང་འགྱུར། སྐྱེ་གནས་སྨྱོང་འགྱུར། ལན་གྲངས་གཞན་དུ་སྨྱོང་འགྱུར་དང་གསུམ་དུ་ཕྱེ། དེ་ཡང་མཐོང་ཆོས་སྨྱོང་

འགྱུར་གྱི་རྣམ་སྨིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་སྨིན་འཕེན་པར་ཡང་བྱེད་དོ།། འཕེན་བྱེད་ནི་སྐྱ་རིས་དང་རྫོགས་བྱེད་ནི་མཚོན་བཀྱི་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དཀར་ལ་རྣམ་སྨིན་དཀར་བ་ཁམས་གོང་མའི་དགེ་བ་འབྲས་བུས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བ་དང་། གནག་ལ་རྣམ་སྨིན་གནག་པ་མི་དགེ་བ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། དཀར་ནག་ཏུ་འགྱུར་ལ་རྣམ་སྨིན་ཡང་འདྲེས་པ་འདོད་པའི་དགེ་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། མི་གནག་ཅིང་མི་དཀར་ལ་རྣམ་སྨིན་གནག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སུ་ཕྱེའོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་དུ་མི་བཞག་ལ། ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་གང་རུང་ཡིན་ཅིང་། སྡུག་བདེན་ཡིན་ན་མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་རྒྱུ་འབྲས་ལ། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུ། བསྟེན་བྱ་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་འགོག་པ་སྡུག་བསྔལ་བྲལ་བས་ཞི་བ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་འདོད་བྱ་མེད་པས་གྱ་ནོམ། སྤངས་པ་སླར་མི་ལྡོག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཞིའོ། གཉིས་པ་ནི། དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོག་བྱེད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགག་བྱ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་པ་ལ་བྱེད། དེ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྡའི་འགོག་པ། དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཉམས་སྨད་པ་ལ་བྱེད། དེ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྡའི་འགོག་པ་དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་

༄༅། །སྣང་བྱའི་ས་བོན་ཉམས་སྨད་པ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་སྣང་བྱའི་ས་བོན་དྲུངས་ཕྱུང་བ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མ་རྫོགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་བྱ་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པས་ལམ། སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པས་བསྒྲུབ་པ། སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་རིགས་པ། རྟག་པ་དམ་པའི་གནས་སུ་འཁྲིད་པས་ངེས་འབྱིན་ཏེ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་བཅས་སོ། །དེ་ལྟའི་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ལ། དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ། སྐྱབས་གནས་སུ་འཛིན་ཚུལ། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་སྟེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་འདུས་མ་བྱས་པ། གློ་བུར་རྣམ་དག་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། སངས་རྒྱས་ནང་ཕན་ཚུན་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པ་སྟེ་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་འཇོམས་པ་ནི་ནུས་པ་སྟེ་གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སོ། ཆོས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། སྤྲོས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ། གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་

འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བའི་དག་པ་དང་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གསལ་བ་དང་། སྤང་བྱའི་ས་བོན་དྲུངས་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་གཉེན་པོ་སྟེ་གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དགེ་འདུན་ནི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་སྟེ་སེམས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཇི་ལྟ་བར་རིག་པ་དང་། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་མཐོང་བ་ཇི་སྙེད་པ་རིག་པ་དང་། དེ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་མཐོང་བ་ནང་རིག་པ་སྟེ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་དང་པོ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། གཉིས་པ་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། དེས་ན་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གནས་སུ་གྱུར་པས་དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཐེག་དམན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ནི་ལམ་བདེན་དང་། ཆོས་ནི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ལ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྐྱབས་གནས་སུ་འཇོག་ལ། གནས་སྐབས་སུ་ནི་གསུམ་ཆར་སྐྱབས་གནས་སུ་འཇོག་སྟེ། སྟོན་པ་བསྟན་པ་སློབ་དོན་གྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་འདོམས་པ་ལ། སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་གོ་སླ་བར་ཟད་དོ། །སྒྲུབ་པ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པ་སྤྱན་ལྔ་ལ་འདོམས་པ་ནི། ཤའི་སྤྱན། ལྷའི་སྤྱན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ནོ། །དེ་དག་གིས་རིམ་པར་དཔག་ཚད་བརྒྱ་སྟོང་ཚུན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་

༄༅། །འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་དང་། རང་དང་སྤྱངས་རྟོགས་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ཚོད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་མཐོང་ངོ་། །དང་པོ་གཉིས་ནི། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ས་མཚམས་ནི། དང་པོ་གཉིས་ཚོགས་སྦྱོར་ནའང་ཡོད། བར་པ་གཉིས་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ནའང་ཡོད། མཐའ་མ་གཅིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཉིད་ན་ཡོད་དོ། །གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་འདོམས་པ་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པ་ལྷའི་མིག་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་དྲུག་གོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ངག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ས་མཚམས་ནི། དང་པོ་ལྔ་སོ་སྐྱེ་དང་མཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་ནས་འབྱུང་ངོ་། །སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱུག་པའི་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ནི་འོག་ནས་འཆད་དོ། །མདོར་ན་གདམས་ངག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བར་འདོམས་པ་ཡིན་ནོ། མདོ་ནི། གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྩོན་ན་ཞེས་སོགས་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་བ་ཞེས་སོགས་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅེས་སོགས་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞི་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཤཱ་རིའི་

བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། གཟུགས་དངོས་པོར་ཞེས་སོགས་དང་༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་གང་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་ལགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ལུས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤའི་མིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱན་ལྔ་ལ་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་འདོམས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ལས་བརྩམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་དང་། རབ་འབྱོར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་འདུན། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཐོབ་བྱེད་གང་ཟག ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ནི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྤོང་བ་ཡོད་པས་སོ། །རྒྱུན་ཞུགས་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་དང་། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་མི་ནུས་པས་སོ། །དེས་ན་ཕྱིར་འོང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་

༄༅། །སོང་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དྲུག་པ་ནས། བརྒྱད་པའི་བར་ཅི་རིགས་པར་སྤངས་ཤིང་ད་ལྟ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་
ལ་གནས་དེ་འོ། །འབྲས་གནས་ནི༔ གང་ཟག་དེས་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེའོ། །དེའི་ཚེ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དབང་རྟུལ་ལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་དབང་རྣོན་ལ་ཆོས་ཀྱི་
རྗེས་འབྲང་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ལ་དད་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནི་འོག་མ་རྣམས་ལ་འང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་
གནས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བར་ཅི་རིགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ད་ལྟ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་
ནི༔ བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཟག་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་
པོ་ནས། དགུ་པ་སྤོང་བའི་ཚེ་ས་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་ལ། དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ནི་མི་འབྱུང་
སྟེ༔ དེ་གཉིས་འདོད་ཉོན་གྱི་སྤངས་པ་ཁོ་ན་ལས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་གནས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་

ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྒོམ་སྤངས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་འདོད་ཉོན་ལྔ་པ་མན་ཆད་སྤངས་ན་ཡང་རུང་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པའོ། ། འབྲས་གནས་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་། སྒོམ་སྤང་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་བདུན་ལེན་པ་དང་། ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སྤངས་པས་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལེན་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ལྔ་པ་སྤངས་ཤིང་དྲུག་པ་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པའོ། །འབྲས་གནས་ལ་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པ་ཙམ་པོ་བ་དང་། བདུན་བརྒྱད་གཉིས་སྤངས་པའི་ཚེ་གཅིག་པ་བར་ཆད་གཅིག་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། ཕྱིར་འོང་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འབྲས་གནས་ལ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཙམ་པོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་ཉོན་བརྒྱད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བར་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ། མཐོང་ཆོས་ཞི་བ། འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་གྱུར། ལུས་མངོན་བྱེད་དང་ལྔ་ཡོད་པ་ལས༔ དང་པོ་ལ་བར་འདའ་བ། སྐྱེས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། གོང་འཕོ་དང་ལྔའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞིག་

༄༅། །ཡིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་ཤིང་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་བར་དོར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེའོ། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་དེས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་ཡང་མ་སྤངས་པས་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་དེས་འབད་རྩོལ་གྱི་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ནས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཚེའི་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་འདའ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཚེའི་མཇུག་ཏུ་འདའ་བའོ། །ལྔ་པ་ནི། རང་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་མ་ནུས་པས་ས་གོང་མར་འཕོས་ཏེ་འགྲོ་བའོ། །གོང་འཕོ་འདི་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་ཞིང་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒོམ་ཐོབ་པ་འོག་མིན་འགྲོ་དང་། ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་སྤེལ་སྒོམ་མ་ཐོབ་པ་སྲིད་རྩེར་འགྲོ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། འོག་མིན་འགྲོ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་བསམ་གཏན་གོང་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་དེས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས། རྟེན་དེ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒོམ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སོར་ཆུད་དེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་འཕར་བ་དང་། དེས་སྤེལ་སྒོམ་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་སོར་ཆུད། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གནས་གཙང་མའི་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་འཕར་བ་དང་། དེས་སྤེལ་སྒོམ་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་སོར་ཆུད། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གནས་གཙང་མའི་འོག་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས། རྟེན་དེ་ལས་སྤེལ་སྒོམ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སོར་ཆུད་པར་བྱས། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། དེས་སྤེལ་སྒོམ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་པས་ཚངས་རིས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གནས་རྣམས་

སུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་། མཐར་འོག་མིན་དུ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་སྤེལ་མར་སྒོམ་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་ཀ་ལ་སྤེལ་སྒོམ་ཡོད་ཀྱང་། དང་པོར་བཞི་པ་ཉིད་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལམ་སླབ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤེལ་ཚུལ་ནི། ཆུང་ངུ་གསུམ་སྤེལ། འབྲིང་དྲུག་སྤེལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ། ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྤེལ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་དང་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་མཚོན་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ལ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག དེ་ནས་ཟག་བཅས་ལ། སླར་ཟག་མེད་ལ་འཇུག་པ་གསུམ་དང་། ཡང་དེ་གསུམ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ནི་སྦྱོར་བའོ། །དངོས་གཞི་ནི། སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གསུམ་སྤེལ་བར་ནུས་པ་སྟེ། སྤེལ་སྒོམ་གྲུབ་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས༔ སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་བསྲེ་ནུས་པ་དེ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱི། གཞན་པས་ནི། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤེལ་སྒོམ་གང་གི་ཕྱིར་བྱེད་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྣོན་གྱིས་ནི་བདེར་གནས་དང་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགྲ་བཅོམ་དབང་རྣོན་གྱིས་ནི་བདེར་གནས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་དབང་རྟུལ་གྱིས་ནི་འབྲས་བུ་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་སྲིད་རྩེར་འགྲོ་ནི། གནས་གཙང་མ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་མཐར་སྲིད་རྩེའི་རྟེན་ལས་མྱང་འདས་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་ནི།

༄༅། །གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཟུགས་ཁམས་སུ་མི་འགྲོ་བར་གཟུགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་དཔེར་ན་བར་འདའ་བ་མ་གཏོགས་པའི་འདའ་བ་གསུམ་གོང་འཕོ་དང་བཞི་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་ལེན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་ཅིང་། འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་གྱུར་ནི་ཁམས་གཞན་དུ་མི་འགྲོའོ། །ལྔ་པ་ནི། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ་ལུས་ལ་རྣམ་ཤེས་འགགས་པས་སོ། །བཞི་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་དང་པོ་སྤྱོང་བ་ནས་སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དེ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །འབྲས་གནས་ནི་སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་ཟད་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མི་གཡོ་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེའོ། །སྤྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན། བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཆོས་ཅན། གནས་པ་ལ་མི་སྐྱོད་པའི་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དོ། །རིགས་དེ་དག་མི་སློབ་པར་མ་ཟད་སློབ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུ་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ལ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ནི་དགེ་སྦྱོང་

ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །འོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་པས་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་འབྲས་སུ་མི་རུང་སྟེ། ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་བྱིས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཚེ། མཐོང་སྤངས་དང་སྒོམ་སྤངས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་གཉིས་བསྡོམས་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདུས་བྱས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་དེ་རེ་རེ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་རྩ་དགུ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤངས་བརྒྱད་དང་། ཟག་མེད་སྒོམ་སྤངས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་ལས་གྲོལ་བ་དང་ཟད་པའོ།། དེ་དག་ཀུན་འབྲས་བུ་སྲིད་ཚད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྒྱུ་ལྡེ་ཚང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་འབྲས་ལ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་བཞིར་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་འབྲས་བཞི་པོ་དེ་དག་ལམ་གང་གིས་ཐོབ་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ནི་འདས་ལམ་ཁོ་ནས་ཐོབ་སྟེ། སྒོམ་ལམ་གྱི་མཐོང་སྤངས་དང་བྱིས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྲིད་ཉོན་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཚེ་འདས་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ན་གཉིས་ཀས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་། བར་པ་གཉིས་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ན་སྒོམ་ལམ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཐོབ། དགྲ་བཅོམ་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་བོ། །འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་། ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་ཉམས་པ་སྲིད་དོ། །ཡང་འབྲས་བུ་དེ་དག་གི་སེམས་རྟེན་ནི། དང་པོ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་

༄༅། །བརྟོགས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་ཐོབ་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ལ་ནི་མི་བརྟེན་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་པ་ལས་རིང་བ་བཞིན་རིང་བས་གཉེན་པོར་མི་རུང་ངོ་། །དགྲ་བཅོམ་ནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་བོ། །ལུས་རྟེན་ནི། འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་འདོད་རྟེན་དང་། བཞི་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ། འཇིག་མཚམས། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདི་སྐབས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ནི། བྱང་སེམས་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་ཁོན་ལ། ལུས་རྟེན་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སོགས་ཆ་འགའ་ཞིག་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་དགེ་འདུན་གྱི་མིང་གིས་བརྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཟིན་པ་དང་། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཀྱང་གྲངས་ངེས་ཉི་ཤུ་པོ་འདིར་འདུས་ཤིང་འཇོག་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དགེ་འདུན་མདོ་ལས་ཞེ་ལྔ་དང་ཉེར་ལྔ་སོགས་གསུངས་པ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཉི་ཤུར་བསྡུས་པའི་དབྱེ་བ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མིང་ཅན་རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྐོར། ཕྱིར་འོང་གི་སྐོར། ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྐོར། དགྲ་བཅོམ་གྱི་སྐོར་རོ། །དང་པོ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དག་སྟེ།

རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཉིས། མདོར་ནི། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་སྒོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཞེས་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ལ། ཙམ་པོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། དང་པོ་ནི། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་གསུམ། གཉིས་པ་ནི། དེས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་གསུམ་མམ་བཞི་པ་སྤངས་ནས་བསམ་བཞིན་དུ་འདོད་ལྷའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་སམ། མིའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་པ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་བཞི། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་ལྟ་བུའམ། བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའམ། ཁྱིམ་བདག་གི་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའང་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ། ཞེས་པ་ནས། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཕྱིར་འོང་སྐོར་ལ། ཞུགས་པ། འབྲས་ཙམ། འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ལྔ་པ་སྤངས་ནས། དྲུག་པ་སྤོང་བཞིན་པའི་དད་པས་མོས་པ་དང་། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལྔ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་གང་ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་གི་དབང་པོ་རྣམས་རྟུལ་པོར་འགྱུར་ཞིང་རྣོན་པོར་མི་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཅེས་པོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སྤངས་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་དང་དྲུག

༄༅། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་ཅིང་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་བདུན་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་། དགེ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་བདུན། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཐོབ་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཚེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱིར་མི་འོང་སྐོར་ལ། ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་འདོད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤོང་བཞིན་པའི་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་བརྒྱད། མདོ་ནི། སྔར་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤངས་མ་ཐག་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་བར་དོར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བར་འདའ་བ་དང་དགུ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཚངས་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཚེ་སྟོད་ལ་འདའ་བ་སྐྱེ་འདའ་བ་དང་བཅུ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་སོ། །གཞན་སྟམ་བཞིན་ལ་ཚེ་མཇུག་ཏུ་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང་བཅུ་གཅིག ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པ་གང་དག ཅེས་པ་ནས།

ནམ་ཡང་དོན་མེད་པའི་ཚིག་མི་སྨྲའོ། །ཞེས་སོ། །སྔར་བཞིན་ལ་ཆོའི་དཀྱིལ་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྩོལ་བ་ཆེན་པོ་མེད་པས་འདའ་བ་དང་བཅུ་གཉིས། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོན་མེད་པ་ལས་འདས་ཤིང་ཕྱིར་མི་བཟློག་པའི་ས་ལ་ཡང་ངེས་པར་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྲུན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒོམ་ཐོབ་ནས་འོག་མིན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དབྱེ་ན། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤངས་ཤིང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བཞིན་པ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཚངས་རིས་དང་དེའི་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་འཕར་བ་གཅིག་དང་བཅུ་གསུམ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་བསྒྲུབས་ཏེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྒྲུབས་ཏེ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དེ་དག་ལ་བསམ་གཏན་རྣམས་བསྒྲུབས་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ་བླན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་སྔར་བཞིན་ལ། ཕྱི་མ་ཚངས་རིས་དང་དེའི་ཕྱི་མ་གནས་གཙང་མ་འོག་མ་གསུམ་གང་རུང་དང་། དེའི་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་གཉིས་ཏེ་བཅུ་བཞི། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གནས་གཙང་མར་སྐྱེས་ཏེ། གནས་གཙང་མའི་གནས་གཅིག་གམ་གཉིས་བརྒལ་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ

༄༅། །བླན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་སྔར་བཞིན་ལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་རྣམས་ལ་རིམ་པས་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འདུད་འཚུལ་སྟོན་པ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་དང་གསུམ་སྟེ་བཅོ་ལྔའོ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་བདག་ཉིད་ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལྟ་བུར་སྤྲུལ་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ་ཚངས་རིས་གྱི་ལྷ་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷའི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་ལ་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་བ་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་བཅོམ་པ་དང་བཅུ་དྲུག ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེ་ཉིད་དུ་ཆོས་ལ་ཞི་བ་ཐོབ་པ་དང་བཅུ་བདུན། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ལུས་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་ལ་བླན་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལུས་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་

འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་སྐོར་ནི་སྲིད་རྩེའི་སྙོམས་སྤྱངས་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤྱོང་བཞིན་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་བཅུ་དགུ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་བླ་ན་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་ནི། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་སྨྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་སྨྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱང་འཕགས་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་ཉི་ཤུའི་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་དགོངས་པ་སོར་བཞག་གོ། །གཞན་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་མ་བྲིས་སོ། །གསུམ་པ་ས་མཚམས་ནི། དང་པོ་གཉིས་ས་དང་པོ་ལ། རིགས་གནས་རིགས་སྐྱེས་གཉིས་ས་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྔ་པ་རྣམས་ལ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་ཞུགས་ས་དྲུག་པ་ལ། ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ས་བདུན་པ་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཐམས་ཅད་ས་བཅུ་པ་ལ། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བཞག་སྟེ། དེ་དག་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཨ་རྻ་ཡས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་བྱང་སེམས་རྣམས་སྤྱང་

༄༅། །ཐུ་ཤིག་ཅར་སྤོང་བ་ཡིན་པ་ལ་འདི་སྐབས་རིམ་གྱིས་པར་ཕྱེ་སྙམ་ན། བྱང་སེམས་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྟུལ་བའི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རིམ་གྱིས་སྤོང་བའམ། ཡང་ན་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་བསྟུན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་འབྱེད་འཆད་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟེན། ངོ་བོ། བློ་རིགས་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་མཚུངས་སོ། །སེམས་རྟེན་ཐེག་དམན་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་པོ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་བྱང་སེམས་ནི་ཐབས་མཁས་པས་འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྦྱོར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོམ་བྱུང་གང་ཞིག་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་ལམ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་ཞིང་རྒྱུར་གྱུར་པའོ།། གསུམ་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོནས་ཕྱེ་ན། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་ཚེ་རབས་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་མེད་པ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཆུང་ངུ། དུས་ངེས་པ་ཙམ་འབྱིང་པོ། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ། ངོ་བོའི་སྒོནས་ཕྱེ་ན། དྲོད་རྩེ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་དང་བཞི་དེ་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ལ། དྲོད་ནི་ཚོགས་ལམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་མཐུས་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །རྩེ་མོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་པས་གཟུང་བ་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །བཟོད་པ་ནི། གཟུང་མེད་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་

བ་བརྟན་ཞིང་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་སྐྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཆོས་མཆོག་ནི། བརྟགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་སྐྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། ། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་ལམ་བཞིར་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་མི་འདྲ་བ་བཞིས་ངོས་སྐལ་གྱི་སྣང་བ་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་མངོན་གྱུར་ཙམ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་སྟོབས་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་ལམ་གྱི་གཏོང་ཚུལ་ནི། །མཛོད་ལས། འཕགས་པས་དེ་དག་ས་བོར་བས། །གཏོང་ངོ་འཕགས་མིན་ཤི་བས་སོ། །དང་པོ་གཉིས་ཡོངས་ཉམས་པས་ཀྱང་། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཡང་དག་མིན། །རྟོག་མིན་མི་རྟོག་མ་ཡིན་པ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞིག་གོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ། དེའི་དོན་དམིགས་པ་དྲུག་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་དང་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་ལེགས་པར་བསྒོམས་པས་ཐེག་པ་འོག་མའི་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་ཆོས་ལྔས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་འབྱུང་བས་དེ་བཤད་པ། དམིགས་པའི་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་ནི། དེ་དག་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཚང་བའི་མཐོང་ལམ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་།

༄༅། །ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཟིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་མཛད་པ་ཅན་གྱི་དྲོད་ལ་སོགས་པ་འདིས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྣང་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱས་པའི་མངོན་གྱུར་བ་སྤོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ལྔས་ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་ལམ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་ལམ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་བཤད། ལྡན་ཆོས་རྟོག་པ་བཤད། བདག་རྐྱེན་ཡོངས་འཛིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་དང་རྣམ་པ་ནི་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པས་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པ་དང་དེར་སྣང་བ་ནི་རྣམ་པར་འདོད་དོ། སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་ཆ་ལ་དམིགས་པ་དང་འཛིན་ཆ་ལ་རྣམ་པར་འདོད་འདོད་དོ། །འདིར་དམིགས་པ་ནི་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་། རྣམ་པ་ནི་བློས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་པར་འཆད་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ནི་མཚན་འཛིན་དང་བཅས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཁོ་ནའི་གཉེན་པོར་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡང་དྲོད་རྩེ་གཉིས་བཟོད་པ་ཆུང་ངུ་རྣམས་ནི་འདོད་པ་དང་ཁམས་གོང་གི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་རེ་ཚང་བར་བསྒོམ་ཞིང་། བཟོད་པ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལས་དང་པོར་ཁམས་གོང་

གི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་བོར་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད། དེ་ནས་འདོད་པའི་བཞི་བོར་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་གཞན་རྣམས་ལའང་ཕྱེ་བས། ཉི་ཤུ། བཅུ་དྲུག བཅུ་གཉིས། བརྒྱད་དང་། མཐར་འདོད་པའི་སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། དེ་ནས་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པ་གཅིག་ལན་གཉིས་སུ་སྒོམ་པའི་བར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ལན་གཅིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གོ། ཆོས་མཆོག་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་དེ་བཞིན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟའི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། རྗེས་འབྲང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པས་འཁོར་བཅས་ཕུང་པོ་ལྔ་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ཏེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དྲོད། འབྲས་བུ་རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་རྩེ་མོ། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་བཟོད་པ། སྐྱེས་བུ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཆོས་མཆོག་སྟེ་བཞི་པོ་རེ་རེའི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དྲོད་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྟེན་ཅན་ཙམ་མོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་མཚན་འགོག་པ་སྟེ་བཞི་པའོ། །མདོར་ན། འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཚང་བའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དྲོད་

༄༅། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་འདུ་བ་སྐྱེ་སྐྲུབ་པ་དང་འགོད་པ་སྐྱེ་དགག་པས་སྟོང་པ་དེའོ། །གཟུགས་ཀྱི་འདུ་བ་དང་འགོད་པ་མ་འཚལ་མ་དམིགས། ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། གནས་དང་བྲལ་བ་དང་སྐྱེ་མེད་ཙམ་ལས་གཞན་པར་མི་གནས་པའི་དོན་ནོ། །མིང་དེ་ཡང་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས་ཞེས་སོགས་སོ། །དྲོད་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་དང་༔ དེ་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་མེད་པའོ། །ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། མིང་དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་དགེ་མི་དགེ་སོགས་སུ་བརྡུར་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །དཔེར་ན་ཟླ་ལམ་ཞེས་བགྱི་བའི་མིང་ནི་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ནི། མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་འབྱུང་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དྲོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩེ་མོ་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་དེ་དག་ནི་གནས་པར་བྱར་མེད་དེ་དོན་དམ་པར་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་མེད་པའོ།། ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བགྱིའོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་དེ་གཟུགས་སོགས་སྟོང་ཉིད་དུ་གནས། སྟོང་ཉིད་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པ་མི་གནས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་སོགས་སོ། །རྩེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་

སོགས་པ་དེ་རྣམས་རང་རང་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ངོ་།། ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོའམ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་མི་འདོར་བ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡུམ་ལགས་སོ། །རྩེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་དེ་དག་ལ་མཚན་མར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གསལ་བ་དེའོ། །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། གང་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཞེས་སོགས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །ཡུམ་ནི་གང་། ཡུམ་འདི་ནི་གང་གི། ཡུམ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡུམ་ཞེས་བྱ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བ་རྒྱུན་ཆད་པའི་རྩེ་མོ་སྐྱེ་ཐོབ་ནས་དགེ་རྩ་ཆད་པ་མི་སྲིད་པས་རྩེ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ། བཟོད་པ་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་སོ། རྣམ་པ་ནི། དེ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འང་མེད་པའོ། །གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ་དེ་ལ་སྐྱེ་བའམ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་

༄༅། །མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དག་པ་ཡོང་དུ་ཆུབ་པའི་མཐུས་སྒོ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་དག་པ་རྒྱུའི་སྒོནས་དང་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཞེས་སོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དག་ལ་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་མེད་པར་སྣང་བའོ། །གཟུགས་ལ་སྤྱོད་ན་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མར་མི་བརྟེན་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་མོས་པ་མིན་ཅིང་གཟུང་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་གནས་པ་མེད་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ནི། དེ་ཐོབ་ནས་རང་དབང་མེད་པར་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ལ་བཟོད་པས་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ལ། ཆོས་མཆོག་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་བྱེད་པོའི་མཐུས་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་དེ་འབྲས་བུའི་སྒོནས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ནི་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱའོ། ཞེས་སོ། །ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་གང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་གིས་གནས་པ་དེ་ནི་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ན་རློམ་པ་ཟད་པའོ། །བདག་ནི་

མཉམ་པར་འཇོག་གོ། བདག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པར་འགྱུར་ཞེས་རློམ་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་ཐབས་མཉམ་བཞག་དང་དེ་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་བྱང་སེམས་གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་དུ་མ་མཐོང་བར་ངོ་བོ་གཅིག་པའོ། །ཡུམ་ཉིད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཞེས་སོ། རྣམ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་མེད་དེ་དེ་ལྟར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་ནི། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་འདྲེན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཆོས་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །རིམ་པ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་ནི་རེ་རེ་ལ་དང་པོ་དང་བར་དང་མཐའ་མར་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ནི་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལྡན་ཆོས་རྟོག་པ་བཤད་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱིར་རྟོག་པའི་ངོས་འཛིན། ཁྱད་པར་གཞུང་འདིར་གསུངས་པ་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱང་འདས་ཀྱི་རིགས་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་དོ། །ངོ་བོ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། མ་དག་གཞན་དབང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ། སེམས་ཅན། ཡང་དག་མིན་རྟོག་སོགས་ཀྱི་མིང་དང་ལྡན་ནོ། །གཉིད་ལས་རྨི་ལམ་འབྱུང་བ་བཞིན། དེ་ལས་གཟུང་འཛིན་རགས་པ་

༄༅། །འགའ་ཞིག་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་དེས་ལས་སྣ་ཚོགས་བསགས་པས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་། ཕྲ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་རྫས་གཞན་རྫས་གཅིག་སོགས་སུ་ཞེན་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ལས་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་འབྱུང་ཞིང་ཞི་བར་ལྷུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་སྤྲིན་ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲིབ་བོ། །གཉིས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་དོན། ཞེན་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའོ༔ ༔དང་པོ་ནི། འདིར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། བདག་གི་གདགས་གཞི་མེད་བཞིན་སྣང་བ་ལ་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བདག་ལ་འཛིན་རྟོག་བདག་གི་བ་ལ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་བཞག་སྟེ། བེམ་རིག་གི་གཟུང་འཛིན་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་འདིར་སྤང་བྱ་ནི། རྣམ་བྱང་དང་ཀུན་ཉོན་ལ་བླང་དོར་དང་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཞི་ཕུང་སོགས་རྫས་བཏགས་སུ་ཞེན་པ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ནི། བྱང་ལམ་དང་དམན་ལམ་ལ་བླང་དོར་དང་ཆོས་སུ་བལྟ་བའི་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྫས་བཏགས་སུ་ཞེན་པ། སྒོམ་སྤངས་ནི། ཆོས་ཀྱི་གདགས་གཞི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་པ་པོ་ན་སྟེ། དེ་དག་སོ་སོར་འཛིན་པའི་བློ་སྤྱོད་ཞིང་། སྦྱོར་ལམ་གྱི་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་གྱིས་སྤོང་ལ་ཁོ་ན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ས་བོན་དྲུངས་འབྱིན་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། གཟུང་རྟོག་བཤད་པ། འཛིན་རྟོག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་བའི་གཞི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དབྱེ་བ་ཡིས་དེ་དག་ལ་དམིགས་

ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཟུང་བར་རྟོག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་རྨོངས་པ་སྟེ་མ་རིག་པ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པོ་དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་ཅན་ནམ་ཡུལ་ཅན་ནམ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་དག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་དོར་བར་བྱ་བའི་སྐམ་དུ་ཞེན་པས་སོ། །ཡུལ་དགུ་ནི། ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཆོས་འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་ཆགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་ཕུང་སོགས་ཏེ་གཟུགས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་སྟེ། མེད་པའི་ཆོས་ལ་དེ་དག་བཏགས་ནས་མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན། ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྟག་ཆད་གང་རུང་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་དག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། དེའི་མཐུས་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་སྐྱོན་ཡོན་མི་ཤེས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ་ཞེས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། དེ་མ་ཤེས་པས་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་གོལ་བས་ཆོས་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། བདག་གི་ཆ་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་སྡང་བ་སྟེ

༄༅། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་བདག་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་ལ་སོགས་པས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མ་བྱུང་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་ནི་མ་རིག་པ། གསུམ་པ་ནི་འཇིག་ལྟ། བཞི་པ་ནི་མཐར་ལྟ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དང་ངོ་བོ་ཅི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་དག་རྣམ་བྱང་ཡིན་པས་བླང་བྱའི་རྣམ་དུ་ཞེན་པས་སོ། །ཡུལ་དགུ་ནི། རྣམ་བྱང་དུ་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་སྟེ། མདོ་ནི། ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །རྣམ་བྱང་གི་སྐྱེ་སྒོ་སྐྱེ་མཆེད་དེ། མིག་ལ་རྟོག་ཅེས་སོགས་སོ། །རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་རིགས་ཏེ། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སུ་རྟོག་ཅེས་སོ། །རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་བ་ལུགས་འབྱུང་སྟེ། མ་རིག་པ་རྟོག་ཅིང་ཞེས་སོ། །སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །སྟོང་ཉིད་མེད་ཙམ་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་རུང་བས་དེའི་རྒྱུ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སྟེ། ཕྱིན་དྲུག་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ།། ཤེས་བཟོད་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་མཐོང་ལམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒོམ་ལམ་སྟེ། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །བསླབ་པ་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་མི་སློབ་པའི་ལམ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་བྱང་གི་དངོས་པོ་དང་རྐྱེན་དང་རྒྱུ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དམིགས་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་དབྱེ་བ་སྟེ། དང་པོ་དྲུག་དང་མཐའ་མ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་ཡུལ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ལ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་པས༔ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། དེའི་དང་པོ་ལ་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅན་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་གཟུང་རྟོག་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དགུ་དགུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་ཆོས་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རྫས་ལ་དམིགས་ནས་ཞེན་པའི་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དགུ་ནི་བདག་དེ་ཡུལ་འཛིན་པ་པོ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བདག་ཉེ་བར་མི་དམིགས་ཞེས་པ་ནས་མཐོང་བ་པོ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་ཟླ་བོ་མེད་པར་གཅིག་པོར་འཛིན་པ་སྟེ་གཟུགས་ཉེ་བར་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་འཛིན་པ་སྟེ། མིག་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བ་པོ་དང་ཤེས་པ་པོར་འཛིན་པ་སྟེ། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་དམིགས། ཞེས་སོ། །དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་འོག་མ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་

༄༅། །རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་མཐར་གྱི་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། དེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཟིན་པ་མི་སློབ་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། སྟོབས་བཅུ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་བའི་དང་པོ་བཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འཁྲུལ་ནས་བདག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ཡིན། ལྷག་མ་ནི་བདག་དང་འབྲེལ་བར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་གདགས་གཞི་གདགས་པ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་པས་སོ། །ཡུལ་དགུ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྒྲ་མཐའང་གཞན་ཞིག་ཡིན་རྣམ་མམ་ཞེས་སོ། །གཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་ཞེས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལའང་སྦྱར་རོ། །མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དེ་མིག་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དེ། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །མ་རིག་པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་མཐའང་གཞན་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའང་གཞན་ཞེས་སོ། །དད་སོགས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །མཐོང་ལམ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་ཡང་གཞན་ཞེས་སོ། །སྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ། བསམ་གཏན་ནམ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའང་གཞན་ཞེས་སོ།།

ཐེག་དམན་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ། སྒྱུ་མ་འདང་གཞན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །མི་སློབ་པའི་ལམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་གཞི་ལམ་གྱི་སྒྱུ་མ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུ་མས་བསྐྱེད་པའི་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །གསུམ་པ་བདག་རྐྱེན་ཡོངས་འཛིན་བཤད་པ་ནི། དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་ལྡན་ཆོས་རྟོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོར་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་རག་ལས་པས། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་ཉིད་བཤད་ཅིང་། གསུམ་ལས་ཐབས་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རང་ཉིད་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་མ་བྲལ་བས་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པས་མི་སྐྲག་པ་དང་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྲག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །མདོར་ནི། བྱང་སེམས་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི། སྡངས་པར་མི་འགྱུར་སྐྲག་པར་མི་འགྱུར་ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། ཆོས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སོགས་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་སེམས་བསྐྱེད་བསྔོ་བ་སོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། གང་དེ་ལ་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ཅིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་མ་གཏོགས་པར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོངས་སུ་བསྔོར་མི་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། འགལ་རྐྱེན་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྡོམ་དེའི་མི་མཐུན་

༄༅། །ཕྱོགས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྟངས་པ་དང་། སྐྲག་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པ་རྣམས་དང་། ཕྱི་མ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་སྦྱོང་དུ་འཇུག་པའི་རྟོག་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བོར་བའོ། །བྱང་ཆེན་གྱི་རྟོག་པའི་ཕྱོགས་པོ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་དགེ་བ་ཤེས་བྱང་སེམས་དེ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་པ་འབྱུང་བའི་རྟེན་རིགས། སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་དམིགས་པ། སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ། དང་པོ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ལ། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་གོས། བསོད་སྙོམས་དང་། གནས་མལ་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པའི་འཕགས་རིགས་དང་། སྤོང་བ་དང་སྒོམ་པ་ལ་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི། དེའི་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་དང་། མཐའ་མས་ལས་བསྟན་ནོ་ཞེས་འཆད་ལ། དེ་ནི་རིགས་ཡོད་པའི་རྟགས་ཙམ་བསྟན་གྱི་དེའི་རང་མཚན་དངོས་མ་བསྟན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ། གང་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི་རིགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མྱང་འདས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ། དོན་དམ་བདེན་པ། ཆོས་དབྱིངས་འདུས་

མ་བྱས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར། ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་འགྱུར་མེད་རྟག་པའི་བདག་དམ་པ་སྟེ། འདི་སྐབས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཉི་སྣང་དུ། རྟག་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པས་རིགས་དེ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་གཞི་འདི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལས་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་བདེན་འཛིན་འགོག་གི་དེའི་རང་བཞིན་མི་འགོག་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཆད་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི། དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རྟེན་ཡང་བདེན་པ་ལྟ་བུར་ནི། །ཞེས་སེམས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ནི་རང་ངོ་ནས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་མེད། །ཐོག་མ་བར་མཐའ་དྲི་མ་བྲལ། ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྙིང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་ཆ་གཙོད་ནས་གྲུབ་མ་སྨྱོང་བ་ལ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གློ་བུར་འཇིག་ངེས་ཏེ་རྟག་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོར་སྙིང་པོ་དེ་ཡི་ཕྱོགས་གཅིག་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས། མ་འདྲེས། མ་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་གཞིའི་དུས་སུ་བཞག་ཏུ་རུང་སྟེ། རྒྱུད་བླར། མ་འབྲེལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། །

༄༅། །ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་བཟུང་ངོ་། །འདི་དང་མཐུན་པར་དཔལ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱང་བཞེད་དེ། ནང་དོན་རང་འགྲེལ་གྱི་སྙིང་པོའི་སྐབས་སུ། རྒྱུ་མཚན་འདི་མ་རྟོགས་པར། ད་ལྟར་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འཆད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤང་དུ་མེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་གསར་དུ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱོགས་སུ་འཆད་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལས་རིང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ། རྒྱས་འགྱུར་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། དང་པོ་ནི། རིགས་དེ་ལ་ཐོག་མ་ནས་མྱང་འདས་ཀྱི་རྟེན་ནམ༔ ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དྲི་བཅས་སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་དང་བྲལ་ན་ཆོས་སྐུར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དེའི་དྲི་མ་ཟད་བཞིན་པ་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པའི་རིགས་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་རིགས་ཆད་པ་སྟེ་ལྔར། ལང་དཀར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་དང་པོ་གསུམ་ནི། རང་རང་གི་མྱང་འདས་མ་ཐོབ་བར་དུ། རང་ལམ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའོ། །དེ་ནི་ཉི་ཁྲི་སྣང་བར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་རྟོགས་བྱའི་སྙིང་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་རྟོགས་ཚུལ་དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་བཞག་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་རྟོགས་

པ་ཡིན་ལ། ངེས་པའི་དོན་དུ་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་དབྱིངས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་དང་དེའི་འབྲས་བུ་མྱང་འདས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པར་དབུ་སེམས་མཚུངས་ལ། ངེས་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སོ། །མ་ངེས་པ་ནི། རང་ལམ་མ་རྫོགས་པ་ནས་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སོ་སྐྱེ་ནི་རིགས་མ་ངེས་པར་དྲོད་རྩེ་ལ་གནས་པ་ཐེག་ཆེན་དང་བཟོད་འབྲིང་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད། འཕགས་པ་ལ་འང་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དག་སྨོན་ལམ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་རང་རྒྱལ་ལམ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་དོ། །རང་རྒྱལ་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དྲོད། ཚོགས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བཟོད་ཆེན། ཆུང་ངུ་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་མ་ངེས་སོ། །བྱང་སེམས་ནི་དབང་རྣོན་སྦྱོར་ལམ། དབང་འབྲིང་མཐོང་ལམ། དབང་རྟུལ་ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་མ་ངེས་པའོ། །རིགས་ཆད་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས། མཚམས་མེད་སྤྱོད་པ། ལོག་ལྟ་ཅན། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་མ་སྐྱེས་པ། ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ཚོགས་མ་རྫོགས་པ་དང་བཞི་ལ་བཏགས་སོ། །གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་ལ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ་འདིའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དོན་ནི། སྣོད་དུ་བཅུད་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བཅུ་གསུམ་ནི། སྦྱོར་ལམ་བཞི། མཐོང་ལམ། ས་བདུན་པ་མན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དྲུག་གི་རྟེན་རིགས་

༄༅། །དྲུག་ལས་དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྗེས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚིག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྨི་ལམ། སྒྱུ་མ། སྨིག་རྒྱུ། སྒྲ་བརྙན། མིག་ཡོར། གཟུགས་བརྙན། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར། སྤྲུལ་པ་ལ་གནས་མེད་ཅེས་དཔེ་དགུས་དོན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་མཚོན་ནས། དེ་དག་གནས་མེད་ཅེས་བཀག་པའི་ཤུལ་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་དྲོད་ཀྱི་རྟེན་རིགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དེ་བཞིན་སྦྱོར་ལམ་གཞན་དང་། མཐོང་སྒོམ་ལམ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་རང་གི་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་དང་དཔེ་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ། །བདུན་པ་རྟོག་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་མཐུས་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་འབྱུང་བས་དེའི་རྟེན་རིགས་དང་ནི། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་པར་འཆར་བའི་ཚེ་མུན་པའི་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །བརྒྱད་པ་དེ་ཡི་མཐུས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། བསྐལ་པའི་མེ་འབར་བའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །དགུ་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པའི་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །འདིའི་སྤང་གཉེན་ནི། རྐུན་པོ་འབྱིན་པ་དང་སྒོ་གཅོད་པ་བཞིན། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་ལྟོས་ཤིང་། དེ་འགགས་པ་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་པ་སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྙིང་རྗེར་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ།།

སྤང་གཉེན་དང་ཤེས་རབ་སྙིང་རྗེའི་སྒྲུབ་པ་ཉི་ས་བརྒྱད་པར་བཞག་སྟེ། འདུག་པ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་རྩ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་བླ་མར་གྱུར་ཀྱང་། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། ཡིད་དང་འཛིན་དང་རྣམ་པར་རྟོག །གྱུར་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་དང་། སྲིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། ཞེས་དང་། ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་ལ་ཤེས་པའི་ལམ་ཡན་ཆད་ལ། སྦྱོང་བའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་མངོན་ནོ། །བཅུ་གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། གཟའ་དང་སྐར་མ་དང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་གློག་གི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །བཅུ་གཉིས་པ་གདུལ་བྱ་གཞན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་དག་རང་རང་གི་བསམ་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ། ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་དགོངས་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ལ་བཞི་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཚོགས་ཆོས་སྐུ་འགྲོ་དོན་ཏེ་མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མཛད་ནས། ང་དེའི་ཚེ་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལ་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མཛད་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་

༄༅། །པ་ནི། དུས་ནམ་ཞིག་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མཛད་ནས། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་བཏབ་ན་དེར་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱོ་ནས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཐབས་གཞན་ལ་གཞུག་པར་དགོངས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྨད་སྦྱིན་པ་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྡེམ་དགོངས་ལ་བཞི་ལས། གཞུག་པ་ལྡེམ་དགོངས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་སྐྲག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྟོན་པར་བཞེད་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།། གཉེན་པོ་ལྡེམ་དགོངས་ནི། ཉེས་པ་བརྒྱད་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བསྒྱུར་བ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ལ་ལ་ཞིག་དམ་ཆོས་འདི་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་མི་ཟབ་པར་རྟོག་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །རྒྱལ་པོ་གཙང་སྦྲ་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུལ་འཁོར་བསྐོར་དང་བཅས་བཅོམ་ན། །མི་དེ་དག་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་དོན་ཕ་མ་ནི་སྲིད་ལེན། རྒྱལ་པོ་ཀུན་གཞི། ལྟ་བ་མཐའ་མ་གཉིས་གཙང་སྦྲ་ཅན་གཉིས། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཡུལ་འཁོར་བསྐོར་དང་བཅས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ནས་དེ་དག་མེད་པར་བྱས་ན། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དོན་ནོ། །དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དང་པོ་ནི་གསུང་བ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་བཞག་པ་ཙམ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཕ་རོལ་གཟུད་པའི་དོན་དུའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དང་འདིའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཞེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ལས་དོན་ལོགས་ན་བཙལ་དགོས་པས་གཉིས་

ཀ་དྲང་དོན་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ཡ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱའོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་མཐུན་ཅིང་རྫོགས་སངས་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུའི་ལམ་ཚང་བ་ཞིག་བསྟན་ཏོ། །འདི་དག་གི་ས་མཚམས། དང་པོ་དྲུག ས་བདུན་པ་མན་ཆད། དེ་འོག་བཞི། ས་བརྒྱད་པ་ན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ས་དགུ་པ། བཅུ་པ། རྒྱུན་མཐའ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་འགའ་ཞིག་ཁྱེད་ཅག་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ལ་ནི་གསུམ་དང་བཅུ་གསུམ་སོགས་སུ་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་སྲིད་ན་ཞེས་དོགས་སློང་ངོ་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་མི་གནས་ཏེ། དཔེར་ན་རྟེན་བུམ་པ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོས་བཅུད་སྦྲང་རྩི་དང་ཡི་ཁ་ར་ལ་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རེས་འགའ་སྦྲང་རྩིའི་བུམ་པ་རེས་འགའ་ཡི་ཁ་རའི་བུམ་པ་ཞེས་རྟེན་དེའི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་ལྟར། རྟེན་རྟོགས་བྱའི་རིགས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་རྟོགས་ཚུལ་མཆོག་དམན་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མི་རུང་བ་དགག རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་སེང་གེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ལ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་

༄༅། །ཟབ་འོག་གི་རི་མོ་ལྟར་མ་འདྲེས་གསལ་བར་སྣང་བར་བཞེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་པ་ནི། མཉམ་བཞག་དེ་སྤྲོས་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་སྣང་བའི་སྟེང་དུ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པ། འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་འགལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའམ༔ ཅིག་ཏུ་ན། འཁྲུལ་པས་མ་བསླད་པའི་དོན་དམ་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་གྱི་ཡུལ། ཡུལ་ཅན་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྣང་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། དེའི་ཚེ་གཉིས་སྣང་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ངང་གིས་ནུབ་པ་ཁོ་ནའོ། ། དེས་ན་དམིགས་པའི་སྐབས་འདི་གཉམ་རྗེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཟུང་བའམ། ཡང་ན་གཉམ་བཞག་གི་སྦྱོར་བའི་དུས་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་བྱར་བཞག་པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་དེ་ལ་དམིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཟག་མེད་པར་ཆད་མེད་ལམ་སོགས་དགེ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་དགེ་བ་དང་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་ཏེ་གསུམ་ནི་དབྱེ་སྒོ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགེ་བ་ནི། འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བར་གནས་པ་ནི། དད་སོགས་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་གོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་

པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོགས་སོ། །མི་དགེ་བ་ནི། རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་འབྱིན་བྱེད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་མི་དགེ་བ་ནི། འཇིག་མཐར་གཉིས། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་འཇིག་མཐར། དེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་རྣམས་སྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་མི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོ། ལུང་མ་བསྟན་ནི་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་མི་ནུས་པ་ས་བོན་རུལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སློང་མི་བྱེད་དོ། །མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེས་ཀུན་སློང་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མ་འབད་པར་ངང་གིས་སྐྱེས་པའི་སེམས་དང་། འགྲོ་འཆག་སོགས་སྤྱོད་ལམ་དུས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་དང་། བཟོ་སློབ་པ་དང་བྱེད་དུས་གནས་པའི་དང་། སྤྲུལ་པ་བྱ་འདོད་དང་བྱེད་དུས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བཞིའོ༔ ༔དེ་དག་མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། འདོད་པ་ན་བཞི་ཆར། གཟུགས་ན་བཟོ་མ་གཏོགས་པ། གཟུགས་མེད་ན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཁོན་ཡོད་དོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་

༄༅། །ལྷན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ་། ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཞན་དུ་ཡང་དབྱེར་ཡོད་དེ་འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་རྟོག་པས་བཏུས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དགེ་བཅུ་བསམ་གཟུགས་མངོན་ཤེས་དག་དང་། གང་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་འདོད་པ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཏུས་པའི་བསམ་གཏན་ཆོས་སོ་བདུན། དབང་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད། མཐར་གནས་དགུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། ཡང་དག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཟག་བཅས་དང་། དེར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། འདིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན། གང་ལ་རྟེན་ནས་ཟག་པ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། བྱེ་སྨྲ་ལྟར་ན། ལམ་བདེན་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས༔ ལམ་བདེན་དང་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཟག་མེད་དུ་འདོད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ཟག་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མ་ཞི་བའི་དང་། ཕྱི་ནང་འགྱུར་བའི་དང་། ཉེས་སྤྱོད་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པའི་དང་། སྲིད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་སྟེ། ཉེས་པ་རྣམ་བཞི་སྐྱེད་བྱེད་ལ་ཟག་བཅས་དང་། དེ་དག་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཟག་མེད་དུ་འཆད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ཡང་ཟག་མེད་དུ་འདོད་དོ། །ཟག་པ་དེ་དག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཚུལ། མཛོད་ལས་བྱུང་བ་ཙུང་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། ཀུན་བཏུས་སུ་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་སྒོ་དྲུག་གསུངས་ཏེ། རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་ལྟ་བུ་ཟག་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་དག་

དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་ནི་ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བའིའོ། །ས་གཞན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཟག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའིའོ། །རྒྱུད་ཟག་པ་ལས་མ་གྲོལ་དུས་ཀྱི་དགེ་བ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ནི་ཟག་པས་བཅིངས་པའིའོ། །ཟག་པ་དང་དམིགས་རྣམ་མཐུན་པ་ཚོགས་ལམ་ལྟ་བུ་ནི། ཟག་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི། ཟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐོར། །ཡང་ཆོས་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་འདུས་བྱས་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་མ་ལུས་ཤིང་སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་འདུས་མ་བྱས་ཏེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། ཡང་སློབ་མ་སྐྱེ་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། གང་དག་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བཅུ་སོགས་ཏེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་གོ། །མདོར་ན། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་བླང་བྱའོ། །འདི་ནི་དོར་བྱའོ། །འདི་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་བྱའི་རྣམ་དུ་དང་པོ་གསུམ་ལ་དམིགས། དེའི་བླང་བྱ་ལ་ཡང་དང་པོ་བླང་བྱ་འདི་ཕྱིས་བླང་བྱ་འདི་རྣམ་དུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། དེ་ནས་འདས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་འདི། ངོ་བོ་འདི་རྣམ་

༄། །དུ་ཟག་པ་ཡོད་མེད་དང་། དེ་ནས་ཟག་མེད་ལམ་དེའི་དམིགས་པ་འདི་སྐམ་དུ་འདུས་བྱས་ཀུན་རྫོབ་དང་། འདུས་མ་བྱས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེའི་ཐ་མ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ནས་ཕྱི་མ་ལ་དམིགས་པས་འབྲས་བུ་དམན་མཆོག་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྐམ་དུ་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ནི། དོན་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ཡང་དམིགས་པ་དག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། དམིགས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་དཔེར་ན་མདའ་འཕོང་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཚེད་དུ་གཉེར་བྱ་ནི་མ་འོངས་པར་འབྱུང་རུང་མདའ་འབེན་ལ་ཕོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐར་གནས་པའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སེམས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་སྒྲིབ་བྱེད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སྤངས་པའི་སྤོང་བ་དང་། དེའི་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་རྟོགས་པ་དང་སྐེ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རིམ་བཞིན་སྒྲུབ་བྱེད་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཚེད་དུའོ། །དེ་ལས་སེམས་ཆེན་པོ་ནི། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་སོགས་དྲུག་གོ། །མདོར་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྤོང་བ་ཆེན་པོ་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་གཉིས་སུ་ལྟ་བ་མཐའ་དག་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མོ། །ཐབས་མཁས་པས་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི། དེ་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་མཉམ་

པ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཞེས་པ་ནས། བྱང་སེམས་ཞེས་བགྱི་བའི་གྲངས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དག་གི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་འདི་གསུམ་དུ་ངེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། གཡུལ་སྤྲོད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། རང་ཉིད་འགྲན་ཟླ་མེད་པར་བྱ་བ་དང་། ཕ་རོལ་དགྲ་གཞོམ་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་སོགས་རང་གིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། སྒྲུབ་པ་སྤྱིའི་ངོ་བོ། བྱེ་བྲག་གི་ས་མཚམས། སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་གནས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྩོམ་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན་ཐོབ་ངེས་པའི་བྱ་བའོ། །འདིར་ནི་རྣམ་ཀུན་སོགས་སྦྱོར་བཞི་ཉིད་ལ། མཁྱེན་གསུམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་བའི་ཆ་དང་། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སྒྲུབ་པ་སྤྱོད་པའི་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་རྫ་མ་ནི། སྦྱོར་བཞིའི་རྒྱས་བཤད་དུ་འཆད་ལ། ཕྱི་མ་ནི་གོ་སྒྲུབ་སོགས་བཞི་སྟེ། རྒྱུ་བསམ་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་གཉིས། འབྲས་བུ་རྒྱུད་ནས་དང་དངོས་སུ་འབྱིན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་པ་བཞི་པོ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སུ་སྦྱར་ལ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ནི། སྦྱོར་ལམ་ལ་རྒྱུད་ནས་དང་ཉེ་བར་དང་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་ལམ་དྲོད་སོགས་གསུམ། ཆོས་མཆོག་རྣམས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་དང་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པའི་ས་མཚམས་སྟེར་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲུག་ཚན་དྲུག གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ། འཇུག་པ་རྣམ་པ་དགུའི་སྒྲུབ་པ། ཚོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་

༄༅། །སྒྲུབ་པ། ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཕར་ཕྱིར་དྲུག་སོ་སོའི་རང་བཞིན། གྲངས་ངེས་གོ་རིམ། འབྲས་བུ། སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏོང་བའི་ཆོས་བཞི་ལྡན་ནས། སྡོང་བའི་སེམས་མི་འབྲུགས་པ། དགེ་ལ་སྦྱོར་བ། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཆོས་བཞི་ལྡན་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཕྱིན་དྲུག་གི་ངོ་བོའོ། །ཆོས་བཞི་ནི། རྒྱན་ལས། སྦྱིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་བྱེད། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྨིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །དེ་དག་ལ་དབྱེ་ན་རིམ་པ་བཞིན། སྦྱིན་པ་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པའོ། །བཟོད་པ་ལ། གནོད་པ་ལ་མི་མཇེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པ་དང་ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ལ། བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དྲུག་ཐུན་མོང་དུ་གུས་སྦྱོར་དང་རྟག་སྦྱོར་ཏེ་བདུན་ནོ། །བསམ་གཏན་ལ། རྟོག་དཔྱོད་བཅས་པ་དང་རྟོག་མེད་དཔྱོད་ཙམ་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱོད་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆུང་ངུ་ཉན་རང་གི་དང་ཆེན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་དང་ཤེས་རབ་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་ལས། སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་།།

རགས་པ་དང་ནི་ཕྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་མདངས་ལྡན་བརྩོན་པས་བརྗིད། །བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་བློ་ཡིས་གྲོལ། །སྙིང་བརྩེ་བས་ནི་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པ། །ཅིག་ཅར་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ། ། ཅེས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། རྒྱན་ལས། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསིལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྲོ་བཟོད་དང་། །མཆོག་སྦྱོར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི། རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བཞི་ལས་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་ཐོག་མར་བསྟན་པ་ནི། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་དམིགས་ནས། སྒྲུབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་དེ་དག་སོ་སོར་ཏེ། རེ་རེར་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྣམ་པ་དྲུག་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་མདོ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །མདོར་ནི། བྱང་ཆེན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། ། རེ་རེ་ལ་དྲུག་དྲུག་བསྡུ་བའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སོགས་སྤོང་བ་སྦྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། སློང་བ་པོ་སོགས་ཀྱིས་མི་སྙན་པར་སྨྲ་བ་ལ་མི་ཁྲོ་བ་ནི་སྦྱིན་པའི་

ཤེར།

༄༅། །བཟོད་པ། དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་སྦྱིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ་སྦྱིན་པའི་བསམ་གཏན། སྦྱིན་བྱ་སྦྱིན་བྱེད་སྦྱིན་ཡུལ་མི་དམིགས་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་སྦྱིན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྷག་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་ཡང་རིམ་གྱིས་སྦྱར་ཏེ། ལེ་བརྒྱད་མར། དགེ་བ་སེམས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། དེ་འོག་གསུམ་འདྲ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་དགེ་རྩ་བསྔོ་བ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱང་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པ་རྣམ་དགུའི་སྒྲུབ་པ་ལ། སྤྱིར་བཤད་པ། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གོ་ཆ་བགོས་པའི་རྗེས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི་དགུ་ལས། དང་པོ་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྣམ་རྟགས་མཚན་མ་མི་དམིགས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། མདོར་ནི། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཅིང་འདོད་པས་དབེན། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་གསོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་འདི་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ས་བདུན་པ་མན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མི་སློབ་ལམ་སྟེ་ས་བརྒྱད་པ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་སྒོམ་པ་དང་། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མེད་བཞི་དང་། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་དེ་ལ་འཆིང་བྱེད་བདེན་འཛིན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། དྲུག་པ་དེའི་མཐུས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྦྱིན་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་དང་སྦྱིན་པ་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད། ཅེས་སོ། །བདུན་པ་རང་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། སྒོམ་པ་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོམ། ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་མཐུའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་ཕྱིར་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ན། ཞེས་སོ།། དགུ་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པའོ། །རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དགུ་ལ་སོ་སོར་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ནི། ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇོག་ཅིང་། བདུན་ནི། གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ། དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པ། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། བརྩོན་འགྲུས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མི་གོས་པའི་ཐབས་མཁས། སྟོབས་སོགས་མ་དག་པར་གྲུབ་པ། ཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་

༄༅། །པ་ལ། བསམ་གཟུགས་དང་ཚད་མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན། ཐོབ་པའི་རྒྱུ། རང་གི་ངོ་བོ། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ངན་སོང་གསུམ་སྒྲ་མི་སྙན་དང་། ལས་སྒྲིབ་ཅན་ཟ་མ་མ་ནིང་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱུའི་སྙོམས་འཇུག་འོག་མ་དང་། འབྲས་བུའི་སྙོམས་འཇུག་རང་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ལ། ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་གསར་དུ་ཐོབ་པ་འདོད་རྟེན། ཚངས་མདུན་གྱི་དེ་ཚངས་རིས་མན། དེ་ལྟར་ཚངས་ཆེན་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་བར་ལ་འགྲེའོ། །ཐོབ་ཟིན་གནས་པ་འདོད་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། །འདི་ལས་འཕྲོས་ནས་གང་ཟག་ལ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གང་ལྡན་དཔྱད་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ལ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དང་པོ་བརྒྱད་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ཅིང་། ལམ་ཞུགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ། ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་མན་ལ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཁོ་ན་ལྡན། དེ་ནི་ཤེས་རབ་རྐྱང་གྲོལ་ཡིན་ལ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་པ་དགྲ་བཅོམ་རྒྱུན་ཅན་ཡིན་ཅིང་དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཀྱང་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་ཡོད་དོ། །ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་མན་དུ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་པོ་བཞི་དང་ངེས་པར་ལྡན། ཕྱི་མ་གཉིས་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་ཡོད། དེའི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་ཕྱི་མ་གསུམ་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་སོ། །ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་ཆོས་མཆོག་མན་དུ་

ཚངས་རིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ངེས་པར་ལྡན། ཚངས་མདུན་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་སོ། །དེའི་རྟུག་བརྟུལ་ཆོས་བཟོད་ནས་རྒྱུན་མཐའ་མན་ལ། ཚངས་འདུན་ཡན་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་སོ། །རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་མན་ལ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་པོ་ངེས་པར་ལྡན། བར་པ་གསུམ་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ངེས་པར་མ་ཐོབ་ཅིང་དེ་ཡན་གྱི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་བུ་ལ་རེག་པའི་བར་དེ་དང་འདྲ༔ ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་དངོས་གཞི་ངེས་པར་མི་ལྡན་ནོ། །རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །རང་རྒྱལ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་མན་དུ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཉིད་ལྡན། སྲིད་པ་མཐའ་མ་ཡན་དུ་དེའི་དངོས་གཞི་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་སྦྱོར་ལམ་ཡན་ནས་ངེས་པར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་ལྡན། ཚོགས་སྤྱོད་ཚོགས་ལམ་ནས་མི་སློབ་པའི་བར་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་སྙོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱང་ཡོད་དོ།། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུའང་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ངེས་པར་ལྡན་ཞིང་། སྦྱོར་ལམ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞི་ངེས་པར་ཐོབ་བོ། །སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་སྙོམས་འཇུག་རྣམས་ཐེ་བྲག་མེད་པར་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གོམས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ། སྙོམས་འཇུག་རྟོན་པའི་

༄༅། །གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ། གཞན་གྱི་མན་ངག་གི་མཐུ་ལས། བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྐྱེ་ལྡེའོ། །གསུམ་པ་ལ་ཉེར་བསྡོགས། དངོས་གཞིའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་རྣམ་གཞག་གོ། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་ཡིད་བྱེད། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ། རབ་ཏུ་དབེན་པ། དགའ་བ། སྡུད་པ། དཔྱོད་པ། སྦྱོར་མཐའ་ཡིད་བྱེད་དང་དྲུག་གོ། །དེའི་དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ལ་རགས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བའི་ཐོས་བསམ་གྱི་སེམས་ཏེ་སྤང་བླང་གི་ཕྱིར་སེམས་འཛིན་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞི་རགས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་སྒོམ་པ་དེ་སྤང་བླང་གི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་རྩོམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། ཞི་གནས་ལ་གོམས་པ་སྐྱེ་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་གསུམ་སྤོང་ངོ་། བཞི་པ་ནི། དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་དགའ་བདེ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པས་གཞན་ཡང་སྤོང་བར་སྤྲོ་བའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཉོན་མོངས་འབྲིང་གསུམ་སྤོང་ངོ་། ལྔ་པ་ནི། སླར་སྤོང་ཀྱི་ཡོད་མེད་དཔྱད་པས་ཕྲ་མོ་ཡོད་པར་རྟོགས་ནས་སྡུག་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །དྲུག་པ་ནི། ཕྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱེ་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་གསུམ་སྤོང་ངོ་། །འདི་རྣམས་རེ་རེ་ལ་གཟུགས་ཁམས་སུ་གནས་ཀྱི་སྙོམས་བཅུ་བདུན་དུ་འང་འགྱུར་རོ། །དྲུག་པ་དེ་དག་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དང་ལམ་གྱི་སྙོམས་བཞིར་ཡང་འདུ་སྟེ། མཚན་ཉིད་རབ་རིག་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། རབ་དབེན་དང་སྦྱོར་མཐའ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ནི་གཉེན་པོ་ཡིད་བྱེད་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དགའ་སྡུད་ནི་དང་བར་གྱུར་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་ལམ་བཞི

ཚར་དང་། དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་ནི་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱང་འོག་སའི་དངོས་གཞིའི་རྟེན་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་མེད་དོ། །དང་པོ་ལ་མི་མཆུངས་ཏེ་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་དེའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་ལས་འདའ་ནུས་པས་དེ་ལ་མི་ལྕོགས་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཉེར་བསྡོགས་རྣམས་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་སྲིད་དོ། །དངོས་གཞི་དག་གི་ནི་འོག་ས་ལས་འདའ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཁྱད་པར་ཟག་བཅས་ནི་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་དང་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཡིན་གྱི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་རང་སའི་སྲེད་པས་བཅིངས་པ་དང་གོང་ས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱིས་ནི་རང་ས་དང་གོང་སའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ཉེར་བདོགས་རྣམས་སྙོམ་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་མཆུངས་ལ། འོན་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་སྙོམ་བྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདས་པ་གཟུགས་མེད་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་ཏེ། སེམས་རྩིང་ཞིབ་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་ལུས་ལ་བདེ་བ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་

༄༅། །ཡན་ལག་ སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །འདི་ལ་རྟོག་པ་ནི་ཆེས་རགས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བས་ཀྱང་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པའི་དངོས་གཞི་ཙམ་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱོད་ཙམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་སུ་ཡང་ཕྱེ་འོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་རྟོག་དཔྱོད་ལས་འདས་པའི་ནང་རབ་དང་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ ཚོར་བ་ཡིད་བདེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ གསུམ་པ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་དྲན་པ་བསམ་གཏན་ལ་སྒྲིབ་བྱུང་མ་བྱུང་དཔྱོད་པའི་ཤེས་བཞིན་བདེ་སྡུག་སོགས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ སེམས་ཚོར་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ ཏིང་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །བཞི་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་དྲན་པ་དང་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་གཉིས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ ཏིང་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།། ཡན་ལག་ཅེས་པའི་དོན་ནི་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའོ། །འདི་རྣམས་ལ་གནས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་བཅུ་བདུན་དུ་འགྱུར་ཞིང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན། དག་པ་བ། ཟག་མེད་གསུམ། དང་པོ་ནི་རང་སའི་རྩ་ཉོན་ནམ་ཉེ་ཉོན་གྱིས་བཅིངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སོགས་བཞི་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཅིང་རྟོག་དཔྱོད་

དང་མི་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་བཞི་ནི། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་གཤིག་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པ་དང་། བཟུང་བྱ་རགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་པ་དང་། བཟུང་བྱ་རགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཕྲ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དེ་རྣམས་རིམ་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྙོམས་འཇུག་གོ། །དེ་དག་ལ་ངོ་བོས་ཕྱེ་ན་དབུ་མ་པས་སྔར་ལྟར་གསུམ་དུ་འདོད། བྱེ་སྨྲས་སྲིད་རྩེར་ནི་ཟག་མེད་མི་འདོད་དོ། །བཞི་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཟུགས་དང་དེའི་གང་ཟག་རྣམས་དོན་གཅིག་ཅིང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྣོད་དང་སྤྱན་མངོན་ཤེས་རྣམས་བདག་འབྲས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའོ། །གཉིས་པ་ཚད་མེད་བཞི་བཤད་པ་ལ། སྐྱེ་ཚུལ། ངོ་བོ། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་རྐྱེན་རིགས་བདག་པོའི་རྐྱེན་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་དགེ་བཤེས་དམིགས་རྐྱེན་བདེ་བ་མེད་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནོན་པ་བདེ་བ་ཅན་ཆགས་སྡང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཏེ་རྐྱེན་བཞི་ཚང་བ་ལས་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་དེ། གོ་རིམ་བཞིན་གནོད་སེམས། རྣམ་འཚེ། མི་དགའ་བ། ཆགས་སྡང་མེད་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀར་དོན་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་ཚོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ། འགའ་ཞིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

༄༅། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ། ཚོགས་གཉིས་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་ཚོགས་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལ་བཅུ་བདུན་ལས། བསམ་པ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་དང་། མདོར་ན་སེམས་ཅན་དགྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་བཅིལ་ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ་དང་པོའོ། །ཚོགས་དང་ཞེས་པ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་། །སྦྱོར་བ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་དྲུག་དང་། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བཅུའི་ལམ་ལ་འགོད་དོ་ཞེས་སོགས་ཏེ་བདུན་ནོ། །མཉམ་པར་བཞག་པ་གཞན་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ཞེས་སོགས་ཏེ་བརྒྱད་པའོ། །ཞི་གནས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་གཡེང་ཞི་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །དེའི་དམིགས་པ་ལ་མཚན་མ་དང་མཚན་མེད་གཉིས་རང་ངོ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཡོད། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་ནི་དགུ་སྟེ། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཇོག་པར་བྱེད། ཡུན་སྲིངས་ནས་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པར་བྱེད། འཕྲོ་ན་སླར་བླན་ཏེ་འཇོག་པར་བྱེད། མི་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་དྲན་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད། འདོད་ཡོན་ལ་མི་བལྟ་བར་སེམས་འདུལ་བར་བྱེད། རྣམ་གཡེང་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བས་སེམས་ཞི་བར་བྱེད། རྣམ་རྟོག་མངོན་གྱུར་བྱུང་ཡང་དང་དུ་མི་ལེན་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད། བྱིང་རྒོད་བཀག་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད། གོམས་པ་ན་འབད་མེད་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཚེ་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་བཅས་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དུ་གོ་ཆ་མ་མཆིས་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ་དགུ་པའོ། །འདིའི་

སྒྲ་དོན་ནི། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱད་ནས་ཞུགས་པས་དེ་མི་བསླུ་བར་ལྷག་གི་མཐོང་བའམ་ཐོབ་པའོ། །དཔྱད་ཞུགས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་མོས་སྤྱོད་ན་ཡང་ཡོད། ཐོབ་པའི་ལྷག་མཐོང་འདས་ལམ་ཁོ་ན་པའོ། །དེས་ནི་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གསུམ་ག་སེལ་ལོ། །ངོ་བོ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བ་དེ་ཡིས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅུ་པའོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །ལྟ་བ་ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །སྤྱོད་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་པའོ། །འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་བྱང་ཕྱོགས་སྡེ་ཚན་བདུན། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ། ཤེས་པ་བཅུ་གཅིག དབང་པོ་གསུམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ༔ རྗེས་དྲན་བཅུ། ཚད་མེད་བཞི། བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞི། རྣམ་ཐར་བརྒྱད། མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དགུ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོར་རིག་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དེ་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅུ་བཞི་པའོ། །ཞིགས་པའི་ལམ་མི་རྗེད་པའི་གཟུངས་དང་། ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོའོ།།

༄༅། །ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅོ་ལྔ་པའོ། །གཟུངས་འདི་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཚིག་གམ་ཆོས་ཀྱི་གཟུངས་ནི། སར་ཞུགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ལ་མངའ་སྟེ། མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོས་པའི་མོད་ལ་ཟིན་ཅིང་མི་རྗེད་པའོ། །དོན་གྱི་གཟུངས་ནི་དེ་དག་གི་དོན་རྟོགས་ཤིང་མི་རྗེད་པའོ། །བཟོད་པའི་གཟུངས་ནི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་ལྡན་ཏེ། ཨ་ཞེས་པ་སྐྱེ་མེད་མཚོན་པ་ངེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་དོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་གདབ་སྟེ་སྒོམ་པས་གོམས་པ་རྫོགས་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་གཟུངས་ནི་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས༔ སྔགས་དེས་རིམས་ནད་སོགས་འཇོམས་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་རྣམས་ལས་དང་པོ་གཉིས་གཟུངས་དངོས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་དེ་དང་དེའི་ནུས་པ་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །བཅུ་དྲུག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ས་བཅུ་དང་། ཤེས་པ་སེལ་བའི་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིས་ནི་བཅུ་བདུན་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་མདོར་ནི་འོག་ནས་འཆད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་ཐེག་པ་ལ་གནས་ནས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པར་འཇུག་བྱེད་དང་། ཐེག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་བཅུའོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྒྲོད་བྱེད་ལམ། མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་པ་དེ་འོག་ལྡེའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་མཐའ་མ་གཉིས་སྟེ། སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འགའ་ཞིག་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས། ས། གཉེན་པོའི་ཚོགས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། བར་དུ་བདག་ཉོག་གི་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཀུན་སྟོང་པར་ཁོང་དུ་ཆུབ་པ་ལས་དབྱེ་བར་མཛད་པས་འདི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ནི་སྟོང་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱའི༔ སྟོང་གཞི་གོ་ཆོད་པོ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བློ་ལས་འདས་ཤིང་བགྲང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིག་སོགས་ནང་གི་ཆོས་དང་། གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་ཆོས་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་དབང་རྟེན་ལུས་དང་། སྟོང་པའི་དངོས་པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བཅུ་དང་། དོན་དམ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཁམས་གསུམ་དང་། དེ་ལས་ཅིག་ཤོས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་འཁོར་བ་དང་། དགེ་ཕྱོགས་དོར་བ་མེད་པ་བྱང་ཕྱོགས་སོགས་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་མཛད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། གཟུགས་རུང་སོགས་མཚན་ཉིད་དང་། ཕན་ཚུན་མི་དམིགས་པ་འདས་མ་འོངས་སོགས་དུས་དང་། ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཅིག་ཤོས་ཕུང་པོ་ལྔའི་དངོས་པོ་དང་། ནམ་མཁའ་སོགས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལས་གཞན་འཕགས་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཉི་ཤུ་པོ་ལ་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟར་དམིགས་ནས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་

༄༅། །ཀྱང་ཉེ་ཤུ་པོ། །གྲངས་འདི་ནི་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཏེ། མདོ་ལས་ཐོག་མར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གུད་ནས་ཐ་མ་བཞི་གསུངས་པ་རྣམས་བསྡོམས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་གསུམ་ནི་མོས་སྤྱོད་ན་སྦྱོར་གཞག བཞི་པ་ནི་ཆོས་མཆོག་ལ། དེ་འོག་བདུན་ནི་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ། དེ་འོག་གཉིས་དང་གཉིས་དང་གཉིས་རྣམས་དག་ས་གསུམ་ལ། དེ་འོག་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞག་གོ །དེའི་ཚེ་མོས་སྤྱོད་དུ་རྗེས་མཐུན་དང་གཞན་རྣམས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་སའི་ཚོགས་ལ་སའི་རྣམ་བཞག་སྦྱོར་བསྟན་པ། ཡོངས་སྦྱོང་གི་ཁྱད་པར་གཞུང་དང་སྦྱར་ནས་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་མཚོན༔ གཞི་གསུམ། སྣང་བྱའི་རྣམ་བཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་མངོན་དུ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མའི་སྒྲ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་པའི་དོན་ནི་སྦྱོར་བཞག་ལ་སོ་སོའི་སྒྲ་བཤད་ནི་འོག་ནས་རིམ་པས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་དབྱེ་བ། གྲངས་ངེས། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་སོ་སོར་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་བཅུར་དབྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཞག་གོ །གསུམ་པ་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྱུ་མ་ལྟར་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་། རྟོགས་ཟིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སའི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་བཅད་ནས་དོན་དམ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པའི་སྣང་བ་ལ་དམིགས་པ་སྒྲིབ་གཉིས་དྲུངས་འབྱིན་བྱེད་ཡེ་ཤེས་དང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། ས་རྣམས་སུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་

ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཟད་རིམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་མཐོང་བ་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བ་དེའི་ཚེ། ནམ་མཁའ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་ཀྱང་སྤྲིན་བྲལ་བའི་སྣོན་ནས་ཆ་ཤས་འཇོག་པ་ལྟར། རྟོགས་བྱ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་ཟད་རིམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་དེ་ལས་ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་དེ་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཀུན་འགྲོའི་དོན། གཉིས་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་སྤང་རུང་དུ་རྟོགས་པ་མཆོག་གི་དོན། གསུམ་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་དོན། བཞི་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་སྲེད་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན། ལྔ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་རིག་པས་བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན། དྲུག་པར་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ་གློ་བུར་བའི་དོན། བདུན་པར་མདོ་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་མི་འབྱུང་བས་མཚན་འཛིན་བྲལ་བའི་དོན། བརྒྱད་པར་ཀུན་བྱུང་ཕྲི་གང་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ས་བོན་གནས་གྱུར་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དབང་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ། དགུ་པ་དང་བཅུ་པར་ཡིད་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་རིམ་བཞིན་སོ་སོ་རང་རིག་གི་ཡེ་ཤེས་དང་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་དོན་བགྱི་བའི་ཕྲིན་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་རྣམས་སུ་རྟོགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞུགས་པ་དང་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་དང་། སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཡོན་ཏན་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ། ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་འདིར་ཡི་གེ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་མ་སྤྲོས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ། ཉོན་སྒྲིབ། ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་

༄༅། །བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དང་། ཁྱད་པར་ས་རེ་རེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་གཉིས་གཉིས་དེའི་གནས་ངན་ལེན་རེ་རེར་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ས་དང་པོར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་ཞེན་པ་དང་ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དང་། གཉིས་པར་ལྟུང་བ་ཕྲ་མོའི་འཁྲུལ་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་དང་། གསུམ་པར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དང་ཐོབ་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་དང་། བཞི་པར་སྙོམས་འཇུག་ལ་སྲེད་པ་དང་ཆོས་ལ་སྲེད་པའི་དང་། ལྔ་པར་འཁོར་བ་ལ་ཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་མྱང་འདས་ལ་ཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དང་། དྲུག་པ་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་མཚན་མ་མང་པོ་འབྱུང་བའི་དང་། བདུན་པར་ཆོས་ཙམ་གྱི་མཚན་མ་ཕྲ་མོ་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐབས་ལ་དང་། བརྒྱད་པར་མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བ་དང་མཚན་མ་རྣམས་ལ་མི་དབང་བའི་དང་། དགུ་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ཚད་མེད་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་སྤོབས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་དང་། སྤོབས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་དང་། བཅུ་པར་མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་གསང་བ་ཕྲ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་དང་༑ བཅུ་གཅིག་པར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཆགས་ཐོགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའོ་ཞེས་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལོག་པར་ཞུགས་ཚུལ་གྱི་ཕྱེ་ན། དངོས་སུ། རྒྱུད་ནས། དབང་གི་ལོག་ཞུགས་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་རིམ་བཞིན་བདེན་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་དང་། རྟག་ཆད་དུ་དང་།

བདེན་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་ལྟར་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྟེ་བདེན་པ་བཞི་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་འཇུག གཉིས་པ་ནི་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་ཏེ་རིམ་པས། ལྟ་ངན་ལ་མཆོག་ཏུ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་ངན་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་སེམས་ཁེངས་པ་དང་དེ་དག་ལ་སྲེད་པ་སྟེ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག གསུམ་པ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་སྟེ་རང་ལྟ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་མནར་སེམས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་གོ། །ཉོན་མོངས་པས་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དངོས་ལ་མི་དམིགས་ཀྱང་མེད་ཙམ་ལ་དམིགས་པའོ། །ལོག་པར་འཇུག་གཞི་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་ཚུལ་སྡུག་ཀུན་ལ་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་བྱེད་པས་དང་འགོག་ལམ་ལ་སྐྲག་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་ན་ཉོན་མོངས་བཟློག་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་དྲུག་པོ་རྣམས་ཏེ་ཡུལ་ལ་ལོག་ཞུགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་ནི། རིམ་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དང་པོ་ལ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་དངོས་དང་དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་འང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་གློ་བུར་རྣམ་དག་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཐུམ་ཐུམ་ས་དང་པོ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྒོམ་ལམ་དུ་སྤོང་ངོ་། །དེས་ན་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་

༄༅། །ཁམས་གསུམ་གའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤངས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤོང་། ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད། རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་རྣམ་གཉིས་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟོད་ལ་དམིགས་ནས་འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་འཛིན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་འགྲེའོ། །སྐད་ཅིག་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་སྤངས་ཐམས་ཅད་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་སྤོང་ངོ་། །སྒོམ་སྤངས་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་སྒོམ་ལམ་ཆུང་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རྟོག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་གསུམ་སྤོང་། དག་ས་སྟེ་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ་གྱིས་རྟོག་པ་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་སྤོང་ཞིང་། སྤོང་ཚུལ་ནི་ཅིག་ཅར་བ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤངས་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས། ཁམས་གོང་གི་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་སྤོང་ཞིང་གཞན་ཡང་དེས་མཚོན་ནོ། །སྒོམ་སྤང་རྣམས་རིམ་ཅན་དང་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ནི་རགས་སུ་བལྟ་བས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་གནོན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འཕགས་ལམ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་ནི་བག་ཉལ་ཡང་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པའོ།། གཉིས་པ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་ཁྱད་པར་གཞུང་དང་སྦྱར་བ་ལ། རྒྱུ་ས་དགུའི་ཡོངས་སྦྱོངས། འབྲས་བུ་ས་བཅུ་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ས་གང་དང་གང་ལ་གནས་པའི་ཚེ་ས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲི་མ་རང་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྦྱོང་ཞིང་ས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ཡང་སྦྱོང་བ་ཡིན་པས་དེ་འཆད་པ་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་ལ་སྦྱོང་བྱེད་ཐབས། སྦྱོང་ཚུལ་ཤེས་རབ་པོ། །དང་པོ་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་

མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་བསམ་དང་ཕན་པའི་དངོས་པོ་སྡོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མེད་བཞི་སྒྲུབ་པ་དང་དངོས་པོ་རྣམས་འཁོར་གསུམ་དག་པས་གཏོང་བ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ལ་འགོད་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནས་དོན་འཚོལ་བ་དང་རྟག་ཏུ་ཁྱིམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུར་སྒྲུབ་འདོད་པའི་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཟོལ་མེད་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་ཚིག་ནི་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་དམིགས་པས། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །མདོར་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་གཉིས་པ་འཆལ་ཚུལ་དང་དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དང་གཞན་གྱི་བྱས་པ་ལ་དྲིན་དུ་བཟོ་བ་དང་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་འགྱོད་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྙིང་བརྩེ་ཆེ་བ་དང་། བླ་མ་ལ་བཀུར་སྟིར་བརྩོན་པ་དང་བླ་མ་ལ་གུས་པས་དམ་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཡོངས་སྦྱོངས་བརྒྱད་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་སོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་བརྒྱད་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་གསུམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་རང་གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་བྱེད་པའི་འོད་བྱེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ཉིད་དང་ནི་ཟང་ཟིང་གི་རྙེད་

༄༅། །པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་བརྒྱུད་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་བ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་དང་ཉན་རང་གི་སེམས་ལས་བཟློག་པ་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྙོམ་སེམས་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཡོངས་སྦྱོང་རྣམ་པ་ལྔའོ། །བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ལྔ་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་བསྲེག་པའི་མེའི་འོད་འཕྲོ་བ་ནི། དབེན་པའི་གནས་སུ་གནས་པ་དང་རང་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མི་འདོད་པ་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང༌། རྙེད་པ་ལ་ཆོག་ཤེས་པ་དང སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པའི་སྡོམ་རྟེན་དུ་བཟུང་བ་དང༔ བསླབ་པ་གསུམ་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་མི་དགའ་བས་སྨོད་པ་དང༌། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འཚམ་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བར་བརྩོན་པ་དང༌། ལུས་ལ་སོགས་པའི་བདོག་པ་ཀུན་གཏོང་བ་དང་དགེ་ཕྱོགས་ལ་སེམས་མི་ཞུམ་པ་དང་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུའོ། །བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་བཞི་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་བཏང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ས་ལྔ་པ་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་རང་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་བྱ་དཀའ་བ་གཉིས་བྱེད་པའི་སྦྱང་དཀའ་བ་ནི། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་ལ་ཧ་ཅང་འདྲིས་པ་དང་རང་གི་སྦྱིན་བདག་གི་ཁྱིམ་ལ་འཁྲེན་པ་སྟེ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་འདུ་འཛི་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་གནས་བརྟེན་པ་དང་ནི་བདག་ཉིད་བསྟོད་པ་དང༌། གཞན་ལ་བརྙས་པ་དང་སྲོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང༌། ཡོན་ཏན་

གྱི་རློམ་པས་ཁེངས་པ་དང་བླང་དོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བའི་བློ་ངན་པ་དང་ནི། ཉོན་མོངས་བཟོད་པ་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་བལྟ་བར་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་སྐྱོན་བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་སྦྱང་ན་ས་ལྔ་པ་ནི་ཡང་དག་འཐོབ་བོ། །བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ལྔ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་དྲུག་པ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་འདས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་སྟེ་ཕྱིན་དྲུག་རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་ལམ་བསྐྱེད་པ་དྲུག་དང་། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་ནི་བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགའ་བ་སྤངས་པ་གཉིས་དང་། ཟབ་རྒྱས་ལ་སྐྲག་པའི་སེམས་སྤངས་པ་དང་སློང་པོས་བླངས་ན་སེམས་མི་ཞུམ་པ་དང་། བདོག་པ་ཀུན་གཏོང་ཡང་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། རང་དབུལ་ཡང་སློང་བ་མི་སྤོང་བ་སྟེ་ལམ་མིན་སྤོང་བ་དྲུག་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ས་ནི་དྲུག་པ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ངོ་། །བྱང་ཆེན་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་དྲུག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་བདུན་པ་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བས་མཚན་མར་འཛིན་པ་ལས་རིང་དུ་སོང་བའི་ཡོངས་སྦྱོང་ལ། སྤང་བྱ། བླང་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདག་དང་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་སྲོག་དང་གང་ཟག་དང་ཆད་པ་དང་རྟག་པ་དང་། མཚན་མ་ཉོན་མོངས་དང་ཐ་དད་པའི་རྒྱུར་འཛིན་པ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆ་བརྒྱད་དང་། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་དང་ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་གནས་པར་འཛིན་པ་

༄༅། །དང་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་འཁོར་བ་ལས་འདའ་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ནས་སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་དྲུག་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་གཞི་ལ་མཚན་མར་སྤྱོད་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དེ་དང་དེར་མཚན་མར་ལྟ་བའི་མངོན་ཞེན་དང་ཙམ་པ་ནི་ལམ་ལ་མཚན་མར་སྤྱོད་པ་བཞི། ཆོས་ཅན་གློ་བུར་བ་སྟོང་བའི་དོན་ཉིད་ལ་བརྩོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྟོང་བར་གསུངས་པ་འགལ་བར་སེམས་པ་ནི་རྣམ་པ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་གཉིས་ཏེ་ཉེས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་པར་ཆད་ཅིང་སྤངས་པ་ན་དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་ཐོབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་དགེ་བཅུ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དང་། རིས་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ནི་གང་ལ་ཡང་སྙེམས་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་དང་བརྒྱད་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པ་དང་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཇོམས་པ་དང་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ལྟ་བ་ལྟ་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་དྲུག་གཞི་ལ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ། ལྷག་མཐོང་གིས་ཤེས་རབ་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་སེམས་དུལ་བ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྨོངས་པའི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡུལ་ལ་སེམས་ཆགས་པའི་ས་མིན་པ་ཤེས་པ་དང་བཞི་ལམ་མ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ། རང་གར་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་

དང་གཞན་དུ་ནི་ཅིག་ཅར་དུས་གཉམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉི་ཤུའོ། །བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པ་ལ་ཆོས་ཉི་ཤུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་དང་། བྱང་ཆེན་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་རྫོགས་པར་ཏེ། ཞེས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་མཚན་མ་དང་མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མི་གཡོ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤེས་པ་དང་དག་མ་དག་གི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པས་རྩེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཟང་པོ་སྒྲུབ་པ་དང་གནས་སྣང་གི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟེན་པ་དང་ལྷའི་མིག་གི་དབང་པོས་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། སྣོད་བཅུད་ནི་རྒྱལ་བའི་ཞིང་དུ་སྦྱོང་བ་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་སྒྱུ་མ་ལྟར་གནས་པ་དང་བསམ་བཞིན་རང་དབང་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་སྙེ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་ལས་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་བཤད་དོ། །བྱང་ཆེན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་༔ གཞན་ཡང་ཆོས་བཞི་ཞེས་སོ། །ས་དགུ་པ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་ཐོབ་པས་ན་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ནི། ཇི་ལྟར་སྨོན་པ་བཞིན་འགྲུབ་པའི་སྨོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བའི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། ཟིལ་གྱིས་མི་གནོན་པའི་སྤོབས་པ་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། རྫུས་སྐྱེས་སོགས་མིན་པ་སྐྱོན་མེད་པའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་མཆོག་ཉིད་དང་ནི་རྒྱལ་

༄༅། །རིགས་སོགས་འཇིག་བརྟེན་ན་མཆོག་ཏུ་གྲགས་པ་དང་། ཉི་མའི་གཉེན་སོགས་རུས་མཆོག་དང་ཕ་མ་སོགས་གཉེན་བཤེས་རྣམས་བདུན་རྒྱུད་རྒྱུན་ཆད་དུ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚོ་འབྲང་མཆོག་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། རང་གི་འཁོར་དག་པ་འདུ་བ་དང་རྟེབ་མའི་གོ་བར་སོགས་ནས་སྐྱེ་བ་དག་དང་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བསྐུལ་བ་དང་། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་རྣམས་སུ་གནས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟོབས་བཅུ་སོགས་རྫོགས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དེ་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་གཉིས་ཡིན། བྱང་ཆེན་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུས་བཅུ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བདུན་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་གཅིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དགུ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ས་དགུ་ལས་འདས་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་སྟོན་ནུས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གནས་པ་ཞེས་བརྗོད་རུང་བ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པའི་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གནས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཁྱབ་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་དགུ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བདུན་ནི། རིགས་ཀྱི་ས།

བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། སྲབ་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོག་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་རྣམས་ཏེ། རིམ་པས་ཆོས་མཆོག་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་གསུམ་དེ་གསུམ་གྱི་ཞུགས་པའི་སྐབས་རྣམས་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ནི། མཐོང་བ་དང་། དེ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་དག་ལ་སོ་སོར་སྤང་བྱ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་རྣམས་བག་ཉལ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ལ་བཞི་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ། །མདོར་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་གྱིས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་དེས་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ངེས་པར་འབྱུང་ས་འབྱུང་བྱེད་འབྱུང་ཚུལ་ཁམས་བླངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ལན་གྱིས་མཐོང་སྤངས་གཉེན་པོ་དང་། འབྱུང་ས་སོགས་མི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་པའི་ལན་གྱིས་སྒོམ་སྤངས་གཉེན་པོ་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི། ཚོགས་རྫོགས་པས་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱུག་ཐོབ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མ་ལུས་པ་མི་དམིགས་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་དག་ལ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་འབྱུང་དང་། ཐེག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་གཏན་དུ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ངེས་འབྱུང་དང་དྲུག་ནི་ངེས་པར་

༄༅། །འབྱུང་རྩལ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མི་སློབ་པ་མཐར་ཐུག་དང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་ལམ་སློབ་ལམ་མཐར་ཐུག་གཉིས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་སྟེ། མདོར་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཟིལ་གྱིས་གནན་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་འགྲེལ་བའོ།། །།གཉིས་པ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་འཆད་པ་ལ། འབྲེལ་བཀོད་པ། མཚོན་བྱེད་རྣམས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བཅུས་མཚོན་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཐོབ་པ་ཡང་ལམ་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་ནས་གནས་གཙང་མའི་ལྷའི་འཁོར་གསར་དུ་འདུས་པ་ན། དེ་དག་ལ་ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་རྣམས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལམ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་རྐྱེན་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བ་ན། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་རྟོན་པ་ནི། ལྷ་རྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་གི་འོད་ཀྱིས། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་མེད་པར་མཛད་པ་དང་། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་

ཀྱི་དྲུང་ན་ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་དེ་རྣམས་ནི་ལྷམ་མེ་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །མཐུན་རྐྱེན་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དུ་ངེས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷའི་བུ་གང་དག་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་པའི་རིགས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དང་སྟེ། འདི་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བགྲོད་བྱའི་ཐེག་པ་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་འདི་ཡི་དྲི་མ་མ་ལུས་སངས་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་ངེས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལ་ངས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ།། ཞེས་སོ། །འཕེལ་བྱེད་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་བའི་རང་བཞིན་དང་ནི་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྲིད་པར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སེམས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ས་དང་པོ་ནས་ངང་གིས་སྤངས་ཟིན་ལ། འདིར་བསྟན་ནི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ནུས་ཅན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཉལ་ཆེད་དུ་མ་སྤངས་པ་དེ་དང་། སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་མ་དག་སའི་སྐབས་སུ་ཡོད་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་བོ། །ཕྱི་མ་ནི། དག་ས་གསུམ་དང་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ས་འོག་མ་རྣམས་སུ་བཞག་དགོས་ཤིང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་བོ།། དམན་པའི་ལྷག་མེད་ཕུང་འདས་ལས་སད་ནས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱང་ཕྱི་མ་འདིའོ། །ཁོ་བོ་ནི་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། ཞི་བའི་མཐའ་ལ་

༄༅། །མི་གོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྫོགས་སྨིན་སྦྱོང་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཆོག་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ། ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཚོགས་ལམ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སྡེ་སྣོད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་ཅིང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་སྒོམ་པའོ། །སྦྱོར་ལམ་ནི། བདེན་པར་དམིགས་ཚུལ་བརྟན་ཟིན་ལ་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྔ། སྟོབས་ལྔ་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའོ། །མཐོང་ལམ་ནི། འདོད་པའི་སྡུག་བདེན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཆོས་བཟོད། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཆོས་ཤེས། ཁམས་གོང་གི་སྡུག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ལ་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་དེ་བཞིན་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལའང་སྦྱར་བས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས། ཐམ་བཅོ་ལྔ་མཐོང་ལམ་སྟེ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །སྒོམ་ལམ་ནི། ས་དགུར་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་ལས་ཕྱེ་ན་གྱ་གཅིག ཅིག་ཅར་བ་ཡིན་ན་དགུ་ཡིན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །མི་སློབ་ལམ་ནི། སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་ཟད་པ་ཐོབ་ཅིང་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་སྲིད་འཚོ་བར་ལྷག་བཅས་ཤི་ནས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཉིད་དུ་

ཡར་ལྡན་དུ་རྫོགས་པས་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལ་སོགས་པས་ཤེས་ལ་རང་རྒྱུད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པས་མི་དམིགས་པར་ཤེས་ཤིང་ཉན་རང་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་པས་སྨྲ་པར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་འཕགས་ལམ་ཤེས་ཚུལ། དེའི་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི་རྣམ་པ་ལས། སྡུག་བདེན་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་སྟེ་སྟོང་པ་དང་རང་ངོ་ཞི་བ་དང་བཞིའོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ། རྒྱུ་ནད་འདྲ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་རང་ངོ་འབྲས་འདྲ་དང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཟུག་རྡུ་འདྲ་དང་རྐྱེན་དགེ་བ་འཇོམས་པའི་སྡིག་པ་འདྲ་བ་སྟེ་བཞིའོ། །སྡུག་ཀུན་ཐུན་མོང་དུ། ཕ་རོལ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་གཡོ་བ་དང་རབ་ཏུ་འཇིག་པ་དང་འཇིགས་པ་ཉིད་དང་ནད་འགོ་བ་དང་འཆི་བའི་རྣམ་པ་དང་བདུན་ནོ། །དེ་དག་གི་དང་པོ་གཉིས་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡིད་འབྱུང་བའི་དང་། དེ་འོག་གཉིས་སྒོམ་ལམ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དང་། དེ་འོག་གསུམ་མི་སློབ་ལམ་སྡུག་ཀུན་འགོག་པའི་དམིགས་པས་ཕྱེ་སྟེ་རྣམ་གྲངས་བསྟུ་བར་གསུངས་པའོ། །འགོག་བདེན་ལ། ཉོན་མོངས་འགོག་པས་བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་སྤང་བྱས་དབེན་པས་འབྲས་བུ་གྱ་ནོམ་དང་ངེས་འབྱུང་ལ་ཕྱེ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་སྟེ་བདུན་ནོ། །ལམ་བདེན་ལ། ལམ་དང་རིགས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་ངེས་འབྱིན་དང་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱེད་པ

༄༅། །ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ།། ཞེས་སོགས་སོ། །འདིས་ནི་ལམ་དང་དེ་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་དང་དམིགས་རྣམ་ཆ་མཐུན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལས་སྐྱེ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་ཡང་རྫོགས་ཚུལ་བསྟན་པ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱའི་ལམ་བདེན་པ་བཞི་ལ་ནི་དམིགས་ནས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ཕན་ཚུན་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཁོ་ནར་སྒོམ་པ་དྲོ་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་དེ་དག་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མི་དམིགས་པར་སྒོམ་པ་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་འདོད་ལ། ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་རྟག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་བཀག་པས་སྒོམ་པ་བཟོད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་དང་། མདོ་ལས་ས་བཅུ་དག་ལས་བརྩམས་ནས་ནི། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་ལ་བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པས་མི་གནས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་གོ་བ་ཡིས། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བར་སྒོམ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་བཤད་ཅིང་། འོན་དེའི་ཆེ་ཡུལ་མེད་དགག་འཇལ་བྱེད་དེ་བློ་ཚད་མར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན༔ སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྣང་མཁྱེན་ནས་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཀཽ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་

གྱི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚོན་བྱ། དབྱེ་བ། ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། སྨོན་ལམ་གྱི་རྐྱེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པས་རྐྱེན་རྟོགས། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ། ཚོགས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ལ་ལམ་བགྲོད་ཚུལ། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་ནས་ཚོགས་ལམ་རྫོགས་པ་ན། ད་དུང་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཤེས་ནས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བདེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་དྲུག་ལ་སྦྱངས་ཏེ་འཆི་ཁར། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་དེར་ཡང་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལམ་བགྲོད་པར་གྱུར་ཅིག བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྩེ་བར་བྱེད་ཅིང་ངག་གི་ཆོས་སྟོན་པར་མ་གྱུར་ཅིག ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་སྟེ་འཆི་འཕོས་ནས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཞིང་སྟོང་པར་དམངས་རིགས་མ་ཡིན་པའི་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པའི་ལུས་རྟེན་ལས་དུར་ཁྲོད་དུ་ཡོད་སྐྱོ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་རྣམས་སྒོམ་པས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་རྣམས་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་རྫོགས་ཤིང་། །མཐོང་སྤངས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་གཟུང་རྟོག་སྤོང་། སྒོམ་སྤངས་གཟུང་རྟོག་རྣམས་དང་ཁམས་གོང་གི་ཉོན་སྒྲིབ་རྣམས་དཀྱུར་དྲིལ་ནས་སྤོང་ལ། འདོད་ཉོན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་ནས་སྤངས་པའོ། །ཚོགས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་ནི་རིམ་པས་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་སུམ་ཉིས་དང་སུམ་ཆ་ཙམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་ཚེ་དེ་ལ་བཟོད་ཆེན་དང་མཐོང་ལམ་མན་ཐོབ་ཅིང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལམ་ལྷག་མ་བགྲོད་ནས་

༄༅། །འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་སྐུ་གཅིག་པུར་འདུག གསུང་མི་སྨྲ། ཐུགས་བདེན་པ་སོགས་ལ་རྟོག་ཅིང་བསོད་སྙོམས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཞིང་གཅིག་པུར་རྒྱུའོ། །ཚོགས་སྤྱོད་གཉིས་དེ་ལས་ཟླ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཙམ་མོ། །རང་རྒྱལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ནི་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའོ། །ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཉན་ཐོས་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། དེ་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ཚུལ། ཆོས་རྟོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་ལས་རང་རྒྱལ་གང་ཟག་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་གི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་ཀྱང་མི་དགོས་པ་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཟབ་པ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ལུང་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲོལ་སྒྲ་ཕྱིར་འགྲོ། །ཞེས་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལས་གསལ་ལོ། །མདོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སུས་ཀྱང་བསྟན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་དག་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་གང་དང་གང་དག་ཉན་པ་དང་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ལ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེ་ལ་དོན་དང་ཚིག་དེ་དང་དེ་རྣམ་གཡེང་དང་བཅས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་དེ་གོ་ཞིང་རིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྣང་བར་མཛད་པའོ། །མདོ་ནི། ལྷའི་བུ་དག་བདག་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ནི་མི་ལམ་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུར་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་གི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་

རང་རྒྱལ་ལྟ་བུར་བསྒྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་རྟེ་གཟུགས་མེད་རྟོགས་པའོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ནི་ཟབ་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་ནི་སྣང་མ་ནུས་པའོ། །མདོ་ནི། ཅི་ཡང་ཉན་པ་མེད་ཅིང་ཞེས་སོགས་སོ། །ལ་ལ་དག གཟུང་བ་མེད་ན་དེ་འཛིན་མེད། །ཅེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་ལ་བདེན་འཛིན་བྲལ་ཀྱང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་བྲལ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྗེན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལམ་དང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མ་ནི། ཡུམ་འདི་ལེན་པར་བྱེད་པ་སུ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དྲི་བའི་ལན་དུ་བསྟན་པའི་མདོ་དོན་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་པ་མཐོང་ལམ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཚོགས་ལམ་པ་རྣམས་བསྟན། ཕྱི་མ་ནི། མདོ་ལས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་གཏོར་བའི་མེ་ཏོག་འདི་དག་ཅེས་དཔེས་བསྟན་ཏེ། སྤྲུལ་པའི་མེ་ཏོག་རྣམས་སྟོང་པ་ཅིག་ཏུ་མཚུངས་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་འབྱུང་བ་ལྟར། རིགས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཀྱང་གནས་སྐབས་རྐྱེན་གྱིས་རང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་དེ་དག་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟུས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལམ་དང་ཤེས་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་དེའི་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་ཡང་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་རྟོག་རྣམས་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཏེ། མེད་པར་རྟོན་ཞིང་སྒོམ་པའི་རྣམ་པ་དྲོད་དུ་གྱུར་པ་དང་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ལ་

༄༅། །སོགས་པས་འཕེལ་བ་མེད་པར་ཕྱེ་ནས་སྒོམ་པའོ། །ཞང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་པའི་རྣམ་པས་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ནི་བཟོད་པའོ། །གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་སོགས་པས་འགག་པ་མེད་པར་སྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །མདོར་ན། ཀཽ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །གཏགས་པ་ཙམ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དེ། ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་མོ། དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟེན། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལུས་རྟེན་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་འདོད་ལྷ་གང་རུང་དང་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རང་རིག་གི་ཚུལ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་ཞིང་མྱང་འདས་ཀྱི་ལམ་དུ་གྱུར་པའོ༔ ༔སོ་སོར་ན། བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་དེ་ཤེས་པ་ལ་མི་སྐྲག་པས་བཟོད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར། ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བར་དོན་དམ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གཅིག་ཁོ་ནའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་བརྩམས་ཏེ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་ངོར་ཡང་བསྡུ་བ་ལས་ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་བཞི། རྗེས་ཤེས་

ཕྱོགས་མཐུན་པ་བཞི། མཐུག་ཏུ་ནི་གནས་འབབ་ཞིག་པའི་སེམས་གཅིག་སྟེ། སེམས་རྣམ་པ་དགུས་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །ཀུན་བཏུས་སུ་ནི། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས། རྫ་མ་ལ་དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། ཕྱི་མ་འདང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་ཆོས་བཟོད་བཞི། ཆོས་ཤེས་བཞི། གཉིས་པ་ལ་རྗེས་བཟོད་བཞི། རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་
གསུངས་སོ། །འདི་དང་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མཐུན་ཅིང་། དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་མཉམ་བཞག་ཐུན་ཅིག་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ལས་ཕྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་
ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་ཀུན་གྱི་བདེན་པ་དང་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སོ་སོར་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་སྐད་ཅིག་རྣམ་
པ་བཞི་བཞིར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིས་ནི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ལས་བྱུང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ཕྱིའི་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་འདི་བཤད་དོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ལས་བཙལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ།།
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དག་རང་ངོ་དབྱེར་མི་རུང་བས་ཕན་ཚུན་དང་། བརྟེན་པ་དང་རྟེན་
གྱི་ཚུལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་སྟེམ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་། ཀུན་བརྟགས་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་འཕགས་

༄༅། །པའི་ཚད་མས་གཟིགས་པ་མེད་པ་སྟེ་མི་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུལ་མིན་པས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་བཞི་ནི་ཧྲུག་བརྟུལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འང་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་མི་དམིགས་ཞེས་སོགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེར་གནས་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བླང་བྱ་མེད་ཅིང་དོར་བ་མེད་པ་དང་སོགས་པས་བར་ཆད་ཀྱི་གླགས་མི་རྙེད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ་དང་། མི་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་རྟོགས་པ་དང་བཞི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སོ། །གཟུགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་འདི་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་སོ། །མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཀུན་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཉམ་ང་བ་དང་ནད་གདོན་ཀུན་སེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཞི་ནི་འགོག་པ་ལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སོ། །ནང་སྟོང་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཤིན་ཏུ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འདོད་པའི་འཛིན་པ་ཞི་ཞིང་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསྲུང་བ་དང་ལ་སོགས་པས་སྐྱོབ་པ་དང་སྦ་བར་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྲོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བཅུ་རྗེན་དུ་འགྲོ་བས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི་བདག་ཉིད་གནས་ཏེ། སེམས་

ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་འགོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཞི་ནི་ལམ་ལ་ཆོས་བརྗོད་སོགས་སོ༔ ༔མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཛིན་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་དེ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ལས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ །འདི་དག་གིས་མཐོང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྣམ་པ་དག་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ལ་བྲོད་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་ཀུན་ནས་ཞི་བ་དང་ང་རྒྱལ་མེད་པས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བས་སེམས་འཁྲུག་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་ཕ་རོལ་གྱི་གནོད་པས་བརྗི་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཉིད་དང་ནི་བྱང་སེམས་དེ་གང་དུ་བཞུགས་ཤིང་བརྟེན་པའི་གནས་སོགས་ཀྱང་འགྲོ་བས་མཆོད་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་དྲུག་གོ། ། མདོར་ན། ཡུམ་ནི་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་འདུལ་བ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟེན། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་ཟག་མེད་གསར་སྐྱེའི་ལུས་རྟེན་ནི་མཐོང་ལམ་གང་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ནོ། །གནས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་ག རང་རྒྱལ་ལྟར་ན་འདོད་རྟེན། བྱང་སེམས་ལྟར་ན་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ནོ། །བྱང་སེམས་གཟུགས་

༄༅། །མིད་ཉེར་འགྲོ་སོགས་ནི། སྤྲུལ་པས་འགྲོ་བའམ་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་སོ། །སེམས་རྟེན་ནི་མངོན་པ་ལྟར་ན་ཟག་མེད་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན། འདིར་ནི་བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བས་འདོད་པ་དང་སྲིད་རྩེ་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་སྒོམ་པ་འཕགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱི་མ་དེ་ལས་འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས། འདིའི་ཟག་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་ཅན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གོ། །དེས་ན་མཉམ་བཞག་གི་ཚེ་རྟོག་པ་དེ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་བས་ཟག་མེད་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་དེ་སྣང་བ་དང་བཅས་ནས་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པས་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་གཉིས་སྣང་གི་ཆ་ནས་ལམ་མིན་ཡང་འཛིན་ཆ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་བཞག་པའོ། །འདི་ནི་སྣང་མེད་པ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ་འདིར་མཉམ་བཞག་གི་སྦྱོར་བར་ཞུགས་པ་ན། གཉིས་སྣང་སྣ་ཚོགས་དཔྱད་གཞིར་གཟུང་ཞིང་སྣང་མེད་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཁྱད་དང་དོན་དམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྣང་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ། ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་དགེ་བ་སོག་བྱེད་མོས་པ། རྒྱུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་པ་བསྟོད། སྤྱལ་བར་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་

གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ནི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་སྟེ། མ་དག་ས་བདུན་དུ་ནི་ཡུལ་རང་གི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་རང་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་ནི་ས་བརྒྱད་དགུ་གཉིས་སུ་ཡུམ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན། ཆོས་སྐུའི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་གཉམ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་ཡུམ་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུའི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབས་པས་རང་དོན་ཞར་ལ་འགྲུབ་པ་དང་། རྩ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ་དེ་ལས་ཕྱེ་བ། དེ་ཡང་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དང་། །སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །མདོ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་ནི་བྲིས་ཤིང་གླེགས་བམ་དུ་བགྱིད་དེ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མོས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོད་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ། འདི་ལྟར་རང་དོན་གཉིས་དོན་གཞན་དོན་དགུ་ཚན་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚེ། སོ་སོར་དང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་བཀུར་བ་དང་ནི་གསུམ་པ་ལ་བསྔགས་པར་མཛད་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། གངྒཱའི་བྱེ་སྙེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་གིས་བཀང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ལས་གང་རུང་འདམ་དུ་སྩལ་ན་འདི་ཉིད་ལེན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དགེ་བ་ཆུང་མི་ཟ་བར་བྱེད་པའི་བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་ལ། སྒྲ་བཤད་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག གཞུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། པ་རི་ཎྞ་ཡ་ཀ་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་དུ་

༄༅། །བསྒྱུར་བའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྨོན་ལམ་ནི་དགེ་རྩ་མཚོན་བྱེད་དུ་མ་བཟུང་བར་སྤྱི་ཙམ་ནས་སྨོས་པ་ལ་བཞག བསྔོ་བ་ནི། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་གང་རུང་ཞིག་མཚོན་བྱར་བྱས་ནས་དེ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བའོ། །ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ལ་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་དེའི་དྲི་མ་ཉམས་སྨད་པས་རང་ངོ་རིམ་གྱིས་གསལ་བར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་རང་ལྡོག་ནས་བསྔོ་རྒྱུ་མེད་ཡང་མོས་པའི་སློམ་ཚོད་དུ་བསྔོས་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྔོས་པ་ལས་ལྷག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་མི་དམིགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ནི་དེའི་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ། །མདོར་ནི། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་འདི་ཉིད་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ལྡོག་པས་ཕྱེ་ན་བཅུ་གཉིས་ལས་དང་པོ། དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱེད་པ་རྫོགས་བྱང་དུ་མི་དམིགས་པར་བསྔོ་བ། བསྔོ་བ་ཞེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་བསྔོ་བྱའི་རྫས་དེ་ནི་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ། བཞི་པ་བྱེད་པོ་རང་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པས་དབེན་པར་དང་། ལྔ་པ་དགེ་བ་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་དམིགས་མེད་འདུས་མ་བྱས་ལས་བྱུང་བར་དྲན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི། དྲུག་པ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བཟང་ངན་མི་ལྟ་བར་ཐབས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་པར་དང་། བདུན་པ་དངོས་མེད་ཁོ་ནར་འཛིན་པའི་མཚན་ལ་མེད་པར་དང་། བརྒྱད་པ་གང་དུའང་

མི་འཛིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྔོ་བར་མཛད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་དང་། དགུ་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་སྐྱེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བཅུ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་བཅུ་གཉིས་པ་གསུམ་ནི། ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་བསྒོམ་པ་སྔ་མ་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་སྟེ། རིམ་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་བཅུ་ནས་མངོན་ཤེས་ལྔ་ལྡན་གྱི་བར་དུ་བཀོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་རྒྱུན་ཞུགས་ནས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་བར་དུ་གྱུར་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་བཅས་ཀྱི་མཆོད་པའི་དགེ་བ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་དེའི་དགེ་བ་མི་དམིགས་པས་བསྔོ་བ་གསུམ་པོ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་སྐྱེ་ལྷག་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་འདི་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་དགེ་བ་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་ནི། གཞན་གྱི་ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་དེ་དག་མི་དམིགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲུབས་པ་ལ་ཡི་རང་བ་སྐྱེ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་ཟག་བཅས་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་འདིར་བརྗོད་དོ། །མདོ་ནི། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་རང་བཞིན་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ས་

༄༅། །གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ནི་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དང་། འདི་ནི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། སྒོམ་ཚུལ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀུན་ལ་མཚན་མས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་།
ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི་སྦྱོར་བའི་དུས་ནས་རྣམ་པ་གཏོད་པར་བྱེད་ཅིང་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ནི་དོན་ཆེན་པོ་ཆོས་སྐུ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །མདོར་ནི། ཤཱ་རིའི་
བུས་གསོལ་པ། ཡུམ་འདི་ནི་སྣང་བར་བགྱིད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྣམ་དག་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་སྤང་བླང་ངོས་གཟུང་བ། འབྲས་བུ་རྣམ་དག་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་
མང་པོ་བསྟེན་པ་དང་། བསྐལ་པ་དཔག་མེད་ནས་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་ལ་ཞུགས་པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས། དེ་དག་མི་དམིགས་ཤིང་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་འཚམ་པར་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་བྱང་
སེམས་དཔའ་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱུ་དག་ཡིན་ལ་དེ་རྣམ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའོ། མདོར་ནི། སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ནས་འདིར་འོངས། ཞེས་སོ། །ཡུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པ་སྟེ་སྤོང་བའི་རྒྱུ་
དག་ནི། བདུད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ཐེབས་ཀྱིས་ཉོན་པ་དང་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའོ། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་
ལྡན་ན་སྐྱེས་བུ་[illegible]་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངེས་དོན་དུ་བཞག་ན་དྲི་མ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡེ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་

གནས་སྐབས་བློས་གཞག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལ་རྣམ་དག་ཅེས་བྱའོ། །དྲང་དོན་ལྟར་བཞག་ན། འབུམ་ཊཱི་ཀ་ཏུ། གཟུགས་སོགས་ནི་དག་པར་བྱ་བའོ། །ཡུམ་ནི་དག་པར་བྱེད་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་ངོ་བོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་དག་པ་སྦྱང་བྱ་དག་པ་ལ་ལྟོས། སྦྱང་བྱ་དག་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ལྟོས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྣམ་དག་སྤྱིར་བསྟན༔ སོ་སོར་བཤད་པ། ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ཆོས་དབྱིངས་རང་ངོ་སྦྲིས་པ་མ་ཡིན་པའི་དག་པ་དང་གློ་བུར་དྲི་མ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཟོད་ནས་མེད་པའི་དག་པ་གཉིས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དག་པ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་དཔྱད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་དོ། །མདོར་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡུམ་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་ཤེས་བྱའི་དྲི་མ་གཟུང་རྟོག་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་འཛིན་རྟོག་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་ལམ་གསུམ་ཆར་གྱི་དྲི་མ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་བཞག་པའི་ཕྱིར། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་གསུམ་ལ་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྲལ་བས་སོ། །མདོར་ནི། བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །

༄༅། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བར་བརྗོད་དེ། འདོད་པ་སོགས་ས་དགུ་ལ་ནི་ཐེག་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤངས་གང་ཡིན་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མའི་ཆ་
རྣམས། གཉེན་པོ་རང་རང་གི་སྒོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ནི་དག་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ནི། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྤང་བྱ་ཆུང་ངུ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་ཁམས་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་གཉེན་པོས་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་དེ་ལ་
ཀླན་ཀ་འཚོལ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དྲི་མ་ཕྲ་མོ་འཕྲོད་པ་ལ་འབད་པ་ཆེར་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་ལམ་ཤེས་ནི་འཇལ་བྱེད་དང་ཀུན་ཁྱབ་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་
དག་གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། སྤང་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གོ་བར་བྱ་བ། སྤང་གཉེན་མངོན་གྱུར་གཉིས་ལྡན་གཅིག་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡིད་ཤེས་
རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བས་སོ། །དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་སྤང་བྱ་མངོན་གྱུར་ཞི་ནས་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་ཙམ་གནས་པ་དེ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ནི། རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་
པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ལགས། ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།གསུམ་པ་དེའི་རྩ་བ་གོལ་

ས་དང་བཅས་པ་གཞི་ཤེས་བཤད་པ་ལ། འབྲེལ་བཀོད་པ། གཞི་ཤེས་ཉིད་བཤད་པ། མཇིན་གསུམ་གྱི་མཛུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་མཚོན་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱང་རང་རྒྱུ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཞི་བའི་མཐར་མ་ལྷུང་བ་དགོས་པས། རབ་འབྱོར་གྱི་ཡུམ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་བསྟན་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་གཏན་ལ་ཕབ། ཤེས་བྱེད་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་བཤད། དེ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་རབ་དབྱེ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། སོ་སོའི་དོན། ངེས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་གང་ཞིག་དུ་མ་སྤུངས་པའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཕུང་ནི་ཕྱོགས་དང་མིང་བཞི་ནི་དུས་ཀྱི་ཆ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡང་ཉོག་ཆ་དུ་མ་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས། གཟུགས་ནི་པེམ་དངོས་ཏེ། མིག་དབང་ནས་ལུས་དབང་གི་བར་དབང་པོ་ལྔ་དང་གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་དོན་ལྔ། དེ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སྔོ་སེར་དམར་དཀར་བཞི། རིང་པོ་ཐུང་དུ་ལྷམ་པ་ཟླུམ་པོ་མཐོ་བ་དམའ་བ་ཕྱ་ལེ་བ་ཕྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྲིན་དུ་བ་རྡུལ་ཁྲུག་སྣ་གྲིབ་མ་ཉི་མ་སྣང་བ་མུན་པ་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །སྒྲ་ལ་སྐྱེས་བུས་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་རེ་རེ་ལ་དོན་ཡོད་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །དྲི་ལ་ཞིམ་མི་ཞིམ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །རོ་ལ་མངར་སྐྱུར་ལན་ཚྭ་ཚ་བ་ཁ་བ་བསྐ་བ་སྟེ་དྲུག་གོ། །རེག་བྱ་ལ་འབྱུང་བའི་ཆ་སྲ་བ་གཤེར་བ་དྲོ་བ་གཡོ་བ། འབྱུང་འགྱུར་ལ་འཇམ་པ་རྩུབ་པ་ལྕི་བ་ཡང་བ་གྲང་བ་

༄༅། །བཀྲེས་པ་སྐོམ་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ། །དེ་ལས་གཟུགས་ནི་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས། དབང་པོ་ལྔ་དང་སྒྲ་སོགས་ནི་བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས། ཀུན་བརྟགས་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་ཟད་པར་གྱི་གཟུགས་སོགས་ནི་དབང་དོན་བཅུ་པོ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་མོད་ཐ་སྙད་འདོགས་ན་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ཕྱི་མ་བཞི་ནི་མིང་གིས་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཚོར་བ་ནི་མྱོང་བར་གནས་པ་སྟེ། བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་མམ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སོགས་དྲུག་གོ། །འདུ་ཤེས་ནི་ཁྱད་པར་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོགས་དྲུག་གོ། །འདུ་བྱེད་ནི་ཕུང་པོ་སྔ་མ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཏེ། སེམས་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གཟུགས་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་བཅུ་བཞི་སྟེ་བྱེ་སྨྲ་ཁོ་ནས་སྒྲོ་བཏགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་གཙོ་སེམས་དང་རྟེན་དབང་པོ་མཚུངས་རྫས་རེ་རེ་བར་མཚུངས་སྐྱེ་བའི་དུས་མཚུངས་གཟུགས་སོགས་དམིགས་པ་མཚུངས་པའི་མཚུངས་ལྡན་དེ་ལས་ཚོར་འདུ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་འདུ་བྱེད་དོ། །འདིར་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རིག་པའི་མཚུངས་ལྡན་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཀུན་བཏུས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཚིགས་བཅད་དུ་མཛད་པ། ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་རེག་པ་ལྔ། །སེམས་ཀུན་ཁྱབ་ཕྱིར་ཀུན་འགྲོ་ཡིན།། འདུན་དང་མོས་དང་དྲན་པ་དང་། །ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་འདོད་སོགས་ལ། །འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་ངེས་ལྔ། །དད་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། །མ་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་མེད། །བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་།།

བག་ཡོད་བཏང་སྙོམས་རྣམ་མི་འཚེ། །བཅུ་གཅིག་དགེ་བ་ཞེས་བྱར་གྲགས། །ཆགས་སོགས་དྲུག་ནི་རྩ་ཉོན་མོངས། །ཁྲོ་དང་འཁོན་འཛིན་འཆབ་དང་ཚིག །ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་སྒྱུ་དང་གཡོ། །རྒྱགས་དང་རྣམ་འཚེ་ངོ་ཚ་མེད། །ཁྲེལ་མེད་རྨུ་རྒོད་མ་དད་པ། །ལེ་ལོ་བག་མེད་རྗེད་ངས་དང་། །ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་གཡེང་སྟེ། །ཉི་ཤུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཡིན། །གཉིད་དང་འགྱོད་དང་རྟོག་དཔྱོད་བཞི། །དགེ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སོགས།། དུ་མར་འགྱུར་ཕྱིར་གཞན་འགྱུར་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ཤེས་པ་ནི། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སོ་སོར་རིག་པ་སྟེ། ཐེག་དམན་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་ནས་ཡིད་ཤེས་བར་དྲུག ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་ཀུན་གཞི་དང་དེ་ལ་ངར་འཛིན་པའི་ཉོན་ཡིད་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་སྟེ་ཚོགས་བརྒྱད་དོ། །ཕྱི་མ་བདུན་ནི་ཀུན་གཞི་དང་ངོ་བོ་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། མེ་ལོང་དང་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ནོ། །གཉིད་འཐུག་དང་སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་ཀུན་གཞི་མི་འགག་ལ་གཞན་རྣམས་འགག་ཅིང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ན་ལྷག་ཡེ་ཤེས་ནི་མྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །རྣམ་ཤེས་དེ་དག་ནི་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ལ་རང་དང་རང་གི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་རྫས་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་སེམས་གཉིས་ནི་དངོས་པོར་གནས་ཤིང་སེམས་བྱུང་ལས་ཚོར་འདུ་གཉིས་ཁྱིམ་པ་དང་གྲུབ་མཐར་ཞུགས་པ་རྣམས་རྩོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་རགས་པའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་བསྟན་ལྷག་མ་རྣམས་འདུ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བྱས། རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཀྱང་དངོས་པོར་གནས་པས་གྲངས་ངེས་ལ། གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ཚོར་བ་འབྱུང་། དེ་ལས་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ལོག་ཏུ་གྱུར་དེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅིང་བའི་

༄༅། །པོ་དེས་རྣམ་ཤེས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་རགས་རིམ་གྱིས་བསྟན་པས་གོ་རིམ་མོ། །གཉིས་པ་དེ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པ་དང་། རིགས་ཐ་དད་པར་གནས་པས་དེ་དང་དེའོ༔ ༔དེ་ཡང་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་ལྔ་ལས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡིད་དབང་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་ནི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཡིན་ལ་ཆོས་ཁམས་ནི། ཚོར་བ་སོགས་གསུམ་དང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་ནམ་མཁའ་དང་མི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་སྟེ་འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་རབ་དབྱེ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་འགོག་པ་གཉིས་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྔར་འདུས་པར་བྱེ་སྨྲས་འདོད་པའོ༔ ༔ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་ཤེས་བྱ་རྣམས་ཆོས་ལྔར་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མིང་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ལྔའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་གསུམ་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོངས་གྲུབ་བོ། །ཐུན་མོང་དུ། ཆོས་རྣམས་བདེན་པ་བཞི་དང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་དང་བདེན་པ་གཉིས་སོགས་གང་རུང་དུ་ཡང་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ། འཇུག་ཡུལ་གཞི་ཤེས། འཇུག་པ་སྦྱོར་བ། ཞུགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་ནི། སྲིད་ཞིར་

མི་གནས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ལ། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ཤུགས་ལས་བསྟན་ཏོ། །འོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཉིད་དུ་འདུས་པས་སླར་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་མི་གནས་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཆེད་བསྟན་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་རྫོགས་རྟོགས་དགོས་པར་སྟོན་པས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཉན་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་བརྟགས་པ་བརྗོད་པའམ། ཡང་ན་ཆ་ཤས་ཙམ་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། འདིར་ཡང་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡུམ་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཉེ་རིང་གི་རྒྱུ་མཚན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་བསྟན། ཤུགས་བསྟན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུམ་ནི། ཚུ་རོལ་སྲིད་པ་དང་ཕ་རོལ་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་མིན་ཞིང་དེ་དག་གི་བར་ན་ཡང་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་གཞི་ཤེས་དངོས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས་ཞེས་སོགས་སོ། །ཤུགས་བསྟན་ནི། སྲིད་པ་ལ་སྐྲག་ཅིང་ཞི་བ་ལ་དམིགས་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ཏེ། རྒྱུད་པར། ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་བྲལ་བས་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་ལྟུང་། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ནི། །གཞི་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་

༄༅། །དེ་ནི་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ལ་མཚན་མར་དམིགས་པའི་སྨོན་ནས་དང་ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་མཚན་མར་མི་དམིགས་ཤིང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པས་སོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུ་ཤེས་པར་བགྱིད་ན་ཡུམ་འདོན་པར་བགྱིད། ཅེས་དང་། ཡུམ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱུང་བ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞི་ལམ་གྱི་སྤང་གཉེན། འབྲས་བུའི་སྤང་གཉེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྤང་བྱ་ནི། དེ་ལྟར་མཚན་བཅས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བར་མ་ཟད། དེའི་མཚན་མའི་ཆ་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་སྲིད་ན་དེ་སྤང་བྱར་བསྟན་པ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གང་ཟག་དང་གཟུང་དོན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གནས་ཚུལ་དུ་ཞུགས་མོད། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྗེས་ཐ་དད་དང་། སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་དང་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །གཉེན་པོ་ནི། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་བྲལ་བས་ལམ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་མངོན་ཞེན་མེད་ཅིང་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་འདྲ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞི་བ་ལ་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས་སོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤང་གཉེན་

གཉིས༔ ཡུམ་ཟབ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེན་པ་ཡང་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་སྒྲིབ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ཟབ་མོ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཉིད་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱང་ཆེད་དུ་མི་གཟུང་ངོ་། །མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་དང་། བཀའ་སྩལ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གཉེན་པོ་ནི། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་གྱིས་སྤོང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མ་གྲུབ་པས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་གཅིག་པར་ནི་ཤེས་པས་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་ཡང་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཉིས་མ་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་དང་ལ་སོགས་པས་ཐོས་པ་དང་། རེག་སྤྱོད་གི་ཡུལ་དུ་བཀག་པ་ཡིས་ཏེ་ཡུམ་མ་ཡིན་ཞིང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱ་ལ་ཆེར་མ་རྫོགས་ན་དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད་དེ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར༔ དེ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་འོ་ཞེས་དང་། ཡུམ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གི །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ། །ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པ་སྦྱོར་བ་ལ། དབྱེ་བ་གཉམ་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ།།

༄༅། །དང་པོ་ནི། བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་གིས་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པ་སྟེ་ཕྱུགས་ཀྱིས་ཐོན་ནོ། །དེ་ལ་བཅུའི་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་དང་། གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་སོགས་ལ་དང་། གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དེར་མ་རྫོགས་པ་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དང་། སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་དང་། བཞི་པ་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་བཞི་ཀ་ལ་ཞེན་པ་དང་སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ཞེས་སོ་སོར་སྦྱར་རོ། །དེ་རྣམས་ནི་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཡིན་ལ་འདི་མན་ནི་ཞར་ལ་འཕྲོས་པའོ།། ལྔ་པ་ཡུམ་རང་ངོ་མི་འགྱུར་བ་དང་དྲུག་པ་ཡུམ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་པོའི་དྲི་མ་མེད་པ་ཉིད་དང་། བདུན་པ་ཡུམ་བསྟན་པའི་ཚེ་མི་ཞུམ་པ། ཡུམ་ལ་བརྩོན་པ། ཡུམ་ལས་མི་ལྡོག་པ་སྟེ་བྱ་དཀའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་སྦྱོར་བ་དང་། བརྒྱད་པ་ཐེག་གསུམ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཉེར་བྱའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ནུས་པས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཡུམ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པ་དེ་དང་ནི། དགུ་པ་ཡུམ་ལ་གནས་པ་གཞན་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱིས་བསྲུང་བ་སོགས་ལ་རག་ལས་མེད་པ་གང་དང་། བཅུ་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་རྨི་ལམ་མིག་ཡོར་ཆུ་ཟླ་སྤྲུལ་པ་སྟེ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྲུང་སྐྱོབ་མི་དགོས་པ་བཞིན། ཞེས་དཔེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །མདོར་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་མི་སྤྱོད་ན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་ཅེས་སོ་ །ས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་བཞི་པོ་འདི་ནི་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་ཏེ་སྦྱོར་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །འདིར་དེ་མ་རྟོགས་ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས་ནས། མཚན་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ནས་གསུངས་ཚུལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་གཞུང་ནས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་མ་རྟོགས་པ། ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་ཀ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ནི། རིམ་པས་འཁྲུལ་པ་འབའ་ཞིག་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་དཔེ་དོན་བཟུང་། སོ་སོར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱུ་མ་ལ་དཔེར་བྱ་ན། སྒྱུ་གཞི་ཤིང་བུ་ནི་ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་གྲུབ་བམ་དག་པ་གཞན་དབང་། དེའི་ཚེ་གླང་པོར་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་མ་དག་གཞན་དབང་། གླང་པོ་ནི་ཀུན་བརྟགས། དེ་དག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྟོམ་སྟོམ་ལ་སྟོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་རྡུལ་ཕྲན་སོགས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་དང་རྟོག་པ་ལ་དོན་སྤྱི་དང་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས། གཉིས་སྣང་ཅན་མ་དག་པ་དང་། གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བ་འོད་གསལ་བའི་ཆ་དག་པ་གཞན་དབང་གཉིས། དག་པ་གཞན་དབང་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དང་། དེའི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རྣམས་སོ། །ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ནི་ཟུང་འབྲེལ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་བདེན་མི་བདེན་སོགས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་གི་ཀུན་བརྟགས་ཀུན་རྫོབ་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པ། མ་དག་གཞན་དབང་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའོ།

༄༅། །གཉིས་པ་མཚམས་ཉིད་དུ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། ཞེན་སྤྱོད་བཀག་པའི་སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་མཚམས་ཉིད་དུ་སྒོམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རློམ་སེམས་སུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་དང་གཟུགས་བདག་གི་དང་གཟུགས་ལ་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་དེ་ཡི་མཚམས་པ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པའོ། །མདོ་ནི་འབྲས་བུའི་གསལ་པོ། །གསུམ་པ་ཞུགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་ལ་བསྟན་པ་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །ཀུན་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཏགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མི་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྟེ་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟག་པ་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་མིན་པར་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་མིན་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་སྟོང་མི་སྟོང་གི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བདག་ཡོད་མེད་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བཞི་ནི་སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །རྒྱུ་ཡིན་མིན་ནམ་མཁའ་འདྲ་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་མིན་དུ་ལྟ་བ་མེད་པས་ཆགས་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རྐྱེན་ཡིན་མིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་བཞི་ནི་ཀུན་འབྱུང་གིའོ། །འགོག་མི་འགོག་མི་དམིགས་པ་གང་གི་ཕྱིར་འདི་དོན་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིས་གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་དང་ཞི་མ་ཞིའི་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་ཀྱི་ནོམ་ཡིན་མིན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ངེས་འབྱུང་ཡིན་མིན་མི་དམིགས་པས་ནད་

མི་འབྱུང་བ་དང་བཞི་ནི་འགོག་པའི་འོ། །ལམ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་བྲལ་བས་ངན་སོང་ཆད་པ་དང་། རིག་པ་ཡིན་མིན་མེད་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ནི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་མིན་གྱི་མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ངེས་འབྱིན་ཡིན་མིན་མ་དམིགས་པས་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་དང་། རྗོད་བྱེད་མིང་དང་ཚིག་གཉིས་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་བཞི་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའོ། །ཉན་རང་ནི་མཐའ་ཐམ་རྣམས་སུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་གྱི་ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་བསྒོམ་བྱ་མིན་པས་སྒོམ་ལམ་སྟོན་མི་དགོས་པའོ། །མདོ་ནི། བྱམས་པ་བླ་ན་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ནས་གཟུགས་རྟག་ཅེས་པའམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གསུམ་པོ། །འདིས་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག །རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་ལུགས་འབྱུང་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མིན། ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

།།གཉིས་པ་ཐབས་སྦྱོར་བཞི་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྡུས་ནས་སྒོམ་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ། དེ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ། དེ་གོ་རིམ་དུ་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ། དེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་འབྲེལ་བཀོད་པ།

༄༅། །མངོན་རྟོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་བསྟན་ཟིན་པའི་རྗེས་ནས། སྦྱོར་བ་བཞི་འཆད་དོ། །སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་དང་། ཡུལ་དང་ངོ་བོ་སྤང་གཉེན་སོགས་ཀྱི་མཚོན་ནས་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། མཐོང་སྒོམ་སོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཕྱོགས་རེ་བར་ཟད་པས། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཚན་འཛིན་འཇོམས་པ་དང་སྐྱེ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པར་གཉེན་པོའི་ཚུལ་དུ་སྒོམ་པ་བསྟན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྦྲ་ཡངས་པར་བྱས་ན། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་སྦྱོར་བ་བཞི་ག་ལ་འདུག་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་ཉིད་སྒོམ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་ནི་སྤང་བྱ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ན་སྤྱིལ་མར་སྐྱེ་སྟེ་རྣམ་ཀུན་ཚོགས་ལམ་དུ་སྒོམ་པ་ནི། མཐོང་སྤང་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་དེ་སྤོང་བ་གཉེན་པོའི་ཆ་ཤས་དང་། དེ་རྫོན་དུ་སོང་བའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་པ་ནི་ཐག་སྲིང་བའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་། གཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་འདིར་མ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་ལས་ཐོག་མར་མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལ། དབང་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གྱི་ཡུམ་མ་མཆིས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྒོམ་བྱ་རྣམ་པ། སྒོམ་མཁན་གང་ཟག སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ། སྦྱོར་བའི་རྫོན་འགྲོའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་

གཉིས༔ དང་པོ་ནི། འདི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། དམིགས་པ་ནི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ཀྱང་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་འོ༔ ༔རྣམ་པ་ལ་ཤེས་པ་ཕྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཕྱི་དོན་འཁྲུལ་པའི་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་འཆར་བར་རང་གི་ངོ་བོ་རང་གིས་རིག་པ། འོད་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་འཆར་བ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་སྟེ། དམིགས་རྣམ་གཉིས་དོན་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་རིམ་གྱིས་རང་འོད་ཇེ་གསལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་མོས་སྤྱོད་དུ་བསྒོམ་བྱའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་སློབ་ལམ་དུ་བསྒོམ་བྱའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ནི། རྣམ་པ་དངོས་མིན་གྱི་རིགས་འདྲ་ཙམ་ཡིན་ལ་སྒོམ་པ་སྦྱོར་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚན་ཉིད་པའོ། །འདིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པས་གང་ཟག་མེད་པར་སྒོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་སྲིད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མི་རྟག་སོགས་སུ་བལྟ་བས་མཚན་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མི་སྒོམ་ཡང་གཞི་སྐྱེ་མེད་དུ་སྒོམ་པས་དེ་ཡང་ལྷན་དུ་འདུས་ཏེ། ཆོས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ན་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་གཞི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པར་ཤེས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། སྤྱིར་དབྱེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག རྣམ་མཁྱེན་གྱི་

༄༅། །རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་དབྱེ་ན། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་དང་ལམ་བདེན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད་དོ། །མདོར་ན། རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ནི་མེད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལས་སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། རྟག་དངོས་སུ་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་བདག་གིས་དབེན་པ་དང་མི་དམིགས་པས་མི་བརྗེ་བའོ། །ཀུན་བདེན་གྱི་བཞི་ནི། བསྐྱེད་པའི་གཞི་མིན་པས་གནས་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་འགག་མེད་པས་ནམ་མཁའ་དང་རྟོག་དཔྱོད་བྲལ་བས་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་མེད་པའོ། །འགོག་བདེན་གྱི་བཞི་ནི། གང་དུའང་འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་སོང་ནས་ཐོབ་བྱ་མིན་པ་དང་གཟོད་ནས་ཞི་བས་གསར་དུ་མི་འཕྲོག་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་མི་ཟད་པ་དང་གཟོད་ནས་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་མངོན་པ་ནས་འབྱུང་བའི་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་བདག་མེད་པས་ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་དང་འདོར་ལེན་གྱི་འཕོ་བ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་སྤང་བྱ་འདུལ་བ་མེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་ལམ་སོགས་བཞིའི་མཚན་ཉིད་དག་གོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་པའི་ལམ་དང་མཐུན་པར་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ཤིང་སློའི་རྣམ་པ་ནི་དེ་ལས་ལྷག་པར་གྱུར་པ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱལ་དང་མཐུན་པར་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ལམ་

ལ་དམིགས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་ནི། གཟུང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྨི་ལམ་དང་བདེན་པའི་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་སྒྲ་བརྙན་བྲག་ཆ་དང་རྣམ་པ་ཙམ་མ་འགགས་པ་མིག་ཡོར་གྲིབ་མ་དང་། གཟོད་ནས་ཞི་བ་སྨིག་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའོ། །ཟག་མེད་མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དྲུག་ནི། ངོར་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་བླང་བྱ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སོས་པའི་གཞི་མེད་པས་འོད་གསལ་བ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་སྐྱོམ་པ་མེད་པ་དང་མི་སྟོང་བར་འཛིན་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པས་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱང་སེམས་རང་རྒྱལ་ལས་བློའི་རྣམ་པ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཞེན་པའི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གཉིས་ནི་རིམ་པས་དག་པ་གཉིས་ལའང་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའོ། །ཕྱི་མ་འདི་ལ་དངོས་དང་དེའི་བག་ཆགས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་མིང་ཅན། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཐོང་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཆགས་ཐོགས་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་རྒྱུན་མཐའི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིམ་པས་སྤོང་ངོ་། །རང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་དེ་དག་སྤོང་མི་ནུས་ཀྱི་གཟུང་བ་ཀུན་བཏགས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་ཞེན་པ་ཙམ་སྤོང་བ་སྟེ། དོན་སྣང་ཕྱི་དོན་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་སྒོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དང་། སྣང་བ་དེ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤོང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་

༄༅། །དྲུག་བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་ནི་དམིགས་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དེ་དག་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་བདུན་དང་ནི། ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །མདོར་ནི། འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལས་ཀུན་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི། ཡུལ་ལ་འདུན་པ་དང་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཡང་སྲིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེ་རྒྱུའི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འདུན་པ་མེད་པས་མི་གནས་པ་དང་མཚན་མ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དུག་གསུམ་སྐྱེ་ཀུན་འབྱུང་གི་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་དུག་གསུམ་མེད་པ་གསུམ་མོ། །གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཀུན་འབྱུང་སྐྱེ་རབ་སྐྱེའི་གཅིག་གི་གཉེན་པོར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་འཛིན་ཞི་བ་གཅིག་གོ། །སེམས་ཅན་དུ་ཞེན་པ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རྐྱེན་གྱི་གཅིག་གི་གཉེན་པོར་སེམས་ཅན་མེད་པ་གཅིག་གོ། །ལམ་གྱི་བདུན་ནི། ཚད་མེད་པ་དང་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེས་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་མི་དད་པ་དང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་མཆོག་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་གཞལ་དུ་མེད་པ་ནི། བདག་གཉིས་སུ་མི་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ནི་བློས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆགས་པ་མེད་པ་ནི། རིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ནི་མཁའ་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འཐད་པ་མ་བཀོད་པའོ། །སྡུག་བདེན་གྱི་ལྔ་ནི། རང་གི་

མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་བཞི། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མི་ལྟ་བ་གཅིག་གོ། །འགོག་བདེན་གྱི་བཅུ་དྲུག་ནི། ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གསུམ་ནི་འགོག་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆེན་པོ་དང་དོན་དམ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ནི་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གཅིག་ནི་གྱ་ནོམ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གསུམ་ནི་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གཅིག་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེར་ཞེན་པ་བྲལ་ནས་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་འཛིན་རྟོག་གི་གཉེན་པོའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཤད་པ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་རྣམས། །གང་ཟག་འཕགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་དོན་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པའི་ཁོག་ཏུ་གཞི་ལམ་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཡང་འདུས་པའི་དབང་གིས། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ན། །སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་ཏེ། །སུམ་ཅུ་བདུན་དང་ཅ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །མདོར་ནི། ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སོ། །འོན་གོང་དུ་གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་དང་མི་ཐློས་སམ་སྙམ་ན།

༄༅། །སྐྱོན་མེད་དེ་གོང་དུ་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས། འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་མངའ་བའི་སྐྱོན་བཞག་པའམ་ཡང་ན། གོང་དུ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་དང་སྦྱར་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། འདིར་ལམ་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་བཞག་པས་སོ། །དེ་ལ་གཞི་ཤེས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སོ་བདུན། ལམ་ཤེས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སོ་བཞི། རྣམ་མཁྱེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་ལམ། རྩོལ་བྱུང་གི་ལམ། ཏིང་འཛིན་ཡོངས་སྦྱོང་གི་ལམ། མངོན་རྟོགས་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ། མངོན་རྟོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ། རྣམ་དག་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ལམ་མོ།། དང་པོ་ནི། བདག་འཛིན་གྱི་རྟེན་ལུས། བདག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟེན་ཚོར་བ། བདག་གི་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་རྟེན་སེམས། བདག་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་བྱུང་དད་སོགས་དང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིམ་པས་མི་གཙང་བ། སྡུག་བསྔལ་བ། མི་རྟག་པ། བདག་མེད་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པའོ། །དེ་ཡང་ནང་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་ལུས་དབང་པོ་ཡུལ་དབང་རྟེན་ལྔ་ལྔ་པོ་རྣམས་ལ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ལུས་ལྟར་རང་མཚན་མི་གཙང་བ་སྤྱི་མཚན་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམས། དེ་ལྟར་ལུས་གསུམ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། དམིགས་ཤིང་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སེམས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་དཔེ་བས་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྒོམ་ཚུལ་ཡང་སྔར་གྱིས་འགྲོའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས་མི་དགེ་སྐྱེས་པ་སྤོང་བ། མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ། དགེ་བ་སྐྱེས་པ་སྤེལ་བ། མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །དེ་རེ་རེར་ཡང་དང་པོར་བྱེད་འདོད་

པའི་འདུན་པ་དེ་ལས་ཞི་ལྷག་ལ་འབད་པ་དེ་ལ་ཞུམ་ཆོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཏེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་སྐྱེད་ཅིང་། ཞི་གནས་ཀྱིས་དེའི་སྟེང་དུ་སེམས་འཇོག་པས་སྒོམ་མོ། །འདིའི་དགེ་མི་དགེ་ནི། ཡུམ་ནས་འབྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་མི་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས་གུས་སྦྱོར་གྱི་འདུན་པར་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། རྟག་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། སྔོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཆོས་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་སྐྱེས་པ་ན་རྫུ་འཕྲུལ་ཡང་ཐོབ་བོ། །དེ་ནི། ཉེས་པ་ལེ་ལོ། གདམས་ངག་བརྗེད་པ། བྱིང་རྒོད་དེ་ཞི་བས་སེམས་འདུ་མི་བྱེད་པ་མ་ཞི་བས་སེམས་འཕྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་པ་ལྔའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་འདུན་པ་བརྩོན་འགྲུས་དད་པ་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་སྒོམ། ལྷག་མ་བཞིའི་གཉེན་པོར་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་པ་སེམས་རྣལ་དུ་འཇོག་པའི་བཏང་སྙོམས་པ་བཞི་སྟེ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་སྒོམ་པའོ། །དེ་གཉིས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ནས་གཙོ་བོར་སྒོམ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དམིགས་པ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ། སེམས་མི་འཕྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་རང་རང་གི་ཐུམ་ཐུམ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་བདེན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་དེས་ན་དེ་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་རྟོགས་ནས་མི་བརྗེད་མ་བརྗེད་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་གནས། དེའི་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་མོ། །ལྔ་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པ། ལེ་ལོ། བརྗེད་ངེས། རྣམ་གཡེང་།

༄༅། །གཧི་སུག རྣམས་འཇོམས་པ་སྙིང་དབང་པོ་ལྷ་མཐུ་ཆེར་གྱུར་པའོ། །སྒོམ་ཚུལ་སྔར་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ནི་དྲོད་རྩེ་དང་བཟོད་མཆོག་ནས་སྒོམ་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས། གནས་ཚུལ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ། རྣམ་རྟོག་འཇོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད། མངོན་ཤེས་སྒྱུར་དུ་སྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བས་ལུས་སེམས་ཚིམ་པའི་དགའ་བ། ལུས་སེམས་ལས་རུང་གི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྱོར་པ་སྐྱེ་བའི་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་སོགས་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དྲན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས། ཆོས་རྣམ་འབྱེད་ནི་ངོ་བོ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་ངེས་འབྱུང་། དགའ་བ་ནི་ཕན་ཡོན། ལྷག་མ་རྣམས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་དག་རེ་རེར་ཡང་བདེན་བཞིར་དམིགས་ནས་ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་མངོན་དུ་བྱ་བ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱར་སྒོམ་ཞིང་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །བདུན་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས། གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བར་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། དེའི་མཐུས་མདོ་སྡེ་སོགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ། ངག་གི་ལས་དག་པའི་ངག ལུས་ཀྱི་ལས་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ངག་གི་ཁ་གསགས་དང་ལུས་ཀྱི་བཅོས་མ་སོགས་དག་པའི་འཚོ་བ། ཡུན་རིང་པོར་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བའི་རྩོལ་བ། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་དྲན་པ། མངོན་ཤེས་སོགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ནི་འཕགས་ལམ་གྱི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བས་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད། རྟོག་པ་དང་ངག་གིས་གཞན་ལ་གོ་བར་

བྱེད་ངག་ལས་ཀྱི་མཐའ་འཚོ་བ་གསུམ་གྱིས་ལྟ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་ལྷག་མ་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ། །སྒོམ་ཚུལ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བཞིན་ལ་ས་གཉིས་པ་ན་སྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སོ་བཞི་བཤད་པ་ལ། གཉེན་པོའི་ལམ། སྤྲུལ་པའི་ལམ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ། སྦྱོང་བའི་ལམ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་མོ། དང་པོ་ནི། ཡུལ་བདག་གཉིས། བདག་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཕུང་པོ་ལྔ། རྟེན་དེ་ཞི་བ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས། སྟོང་པ་ཉིད། སྨོན་པ་མེད་པ། མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མོ། །དེ་ནི་འདུས་བྱས་ཀུན་མི་རྟག་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ཀུན་སྡུག་བསྔལ་བར་སྒོམ་པ་སྨོན་མེད་ཀྱི་རྒྱུ། བདག་མེད་པར་སྒོམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ། མྱང་འདས་རྟོག་པ་ཉེར་ཞིར་སྒོམ་པ་མཚན་མེད་ཀྱི་རྒྱུའོ། །བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་འདུས་ཏེ་སྒོ་དང་པོར་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས། གཉིས་པར་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམས། གསུམ་པར་འགོག་ལམ་གྱི་བརྒྱད་འདུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་མ་བྲལ་བའམ། བྲལ་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་བཤིག་པར་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་མཛེས་མི་མཛེས་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྲུལ་པ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ། རང་གི་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བའམ། མ་བྲལ་ཀྱང་འདུ་ཤེས་བཤིག་ནས་ཕྱིའི་གཟུགས་ལ་སྔར་ལྟར་སྤྲུལ་བ་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་གཉིས་ནི། སྤྲུལ་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བྱེད་ཀྱི་སྒོའོ། །ཟངས་དངུལ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་ལས་དངུལ་བུམ་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྡུག་

༄༅། །མི་རྟག་གཉིས་ཀར་ལྟ། ཡང་དེ་གཞན་གཉིས་དང་འབྲེལ་བར་ལྟ། དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཡང་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བར་ལྟ་བས་ཆོས་ཀུན་ལ་བསྒྲེ་བ་ཁྱད་པར་རྟག་པ་སྟེ། རྟག་པ་འབབ་ཞིག་སྤྲུལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་སྟེ་རང་སའི་རོ་མྱོང་གི་སྲིད་པ་དང་ཚོར་འདུ་ལས་ཐར་བའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཐུམ་གསུམ་བསྟན་ན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དོ། །འདི་དག་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ན་ལུས་རྟེན་དང་པོར་ཐོབ་པ་མིའི་རྟེན་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པ་གཟུགས་ཁམས་པའི་རྟེན་ལ་འང་ཡོད། སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐར་བརྟེན་པར་མཚུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞི། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་སྟེ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དགུའོ། །དང་པོ་བརྒྱད་འདས་ལམ་གྱི་རྟེན་ཕྱི་མ་འདས་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་སམ་ཕྱི་མ་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སོ། །སྙོམས་འཇུག་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁྱད་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བཞིའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་བཅུའོ། །འདིར་འགོག་སྙོམས་བཤད་ན། ཐེག་དམན་ལུགས། ཐེག་ཆེན་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་རྟེན། ངོ་བོའོ། དང་པོ་ནི། ལུས་རྟེན་སྔར་བཞིན་སེམས་རྟེན་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་སྲིད་རྩེ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་འགོག་སྐབས་སོ། །ལྡང་བའི་ཚེ་སྲིད་རྩེའི་དག་པ་དང་ཅི་ཡང་མེད་གང་རུང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོར་འདུ་རགས་པས་སུན་ནས་ལུས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པ་སྟེ། དགེ་བ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འདོད་ཅིང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་གང་

ཧུང་གི་ཀུན་སློང་གིས་ཇི་ཙམ་འཕངས་པའི་བར་དུ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་ནི་ཚོར་འདུ་འགོག་པ་ཙམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་ཞིང་དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་པར་མི་གནས་སོ། །ཐུན་མོང་མིན་པ་ལ་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས། དང་པོ་ནི། ས་དྲུག་པ་ནས་ཐོབ་ཅིང་དེ་ལས་བདུན་པར་རང་གི་འཇུག་ལྡང་ནུས། ས་བརྒྱད་པར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་མཚན་འཛིན་མེད་པས་དེ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སློང་དགོས་པར་བསྟན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ། ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་སྦྱོར་མཚན་བཀག་པའོ། །སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་སློབ་པའི་དབང་དུ་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ནས་ཡོད་ཅིང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་འགོག་པའོ། །དེ་རང་ངོ་ཡེ་ཤེས་མིན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་ཡོད་ལ། མི་སློབ་པའི་དབང་དུ་ན་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལྡང་བ་མེད་པའོ། །རྒྱན་འདིར་ནི་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཀ་དང་མཐུན་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་བཤད་པ་ལ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་ཉིད། རང་འབྱུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་གནས་སེར་སྣ་ལས་དེ་འབྱུང་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་སོགས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་འཇིག་དང་མཆོག་དམན་དུ

༄༅། །མ་དང་། དད་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣོ་བ་མཆོག་དང་རྟུལ་འབྲིང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། སྙོམས་འཇུག་ལ་སྒྲིབ་པའི་རོ་མྱང་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་དེ་དང་བྲལ་བའི་མཚན་མེད་དང་དུས་སུ་ལྡང་བ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཚེ་རབས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ནི། བདེ་འགྲོའི་ཐབས་ལ་བསླུ་བ་གཉིས་པ་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་སྐྱབས་སུ་བསླུ་བ། བདུན་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་བསླུ་བ་ལྷག་མ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བསླུ་བའི་བདུད་རྣམས་འཇོམས་པའི་སྟོབས་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ང་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དང་། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་རང་དོན་རྟོགས་པ་དང་སྤངས་པའི་དམ་བཅའ་གཉིས༔ སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གེགས་བྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་ཉན་རང་དང་ལམ་ཤེས་པས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་གཞན་དོན་སྤང་བྱ་དང་ལམ་ལ་དམ་བཅའ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒོལ་བར་རྩོམ་པ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་མི་འཇིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟེན་རྒྱུའི་ཆོས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་དག་མཁྱེན་པ་ཆོས་དང་། བརྟེན་པ་བརྗོད་བྱ་འབྲས་བུའི་ཆོས་མཁྱེན་པ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཤད་བྱ་མཁྱེན་པ་གཉིས། གཅིག་བརྗོད་པས་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བ་ངེས་པའི་ཚིག་དང་། རྫས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་སོགས་

ཆོས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མཁྱེན་པའི་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་འཆད་བྱེད་མཁྱེན་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི་གླང་ཆེན་གཏུམ་པོ་དང་ལྷན་དུ་འཚོང་བ་སོགས་སྐུ་ལ་འཁྲུལ་པ། བཞད་གད་དང་འོ་དོད་སོགས་གསུང་ལ་ཅ་ཅོ། བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་དུས་ཡོལ་སོགས་ཐུགས་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་བཞུགས་གང་ལའང་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ། འཁོར་འདས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས། སོ་སོར་མ་བརྟག་པར་གདུལ་བྱ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྙོམས་རྣམས་མི་མངའ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག ཆོས་སྟོན་པའི་འདུན་པ། གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས། བསམ་མི་དགོས་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་དྲན་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ། སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག སྐུའི་ཆ་བྱད་དང་སྤྱོད་ལམ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་སྐུའི་འབྲས་བུ་ལྡན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་གསུང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་སོན་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ། དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བར་མཁྱེན་པས་མ་ཆགས་པ། ཇི་སྙེད་པར་མཁྱེན་པས་མ་ཐོགས་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་མོ། །ལྔ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ཆོས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་ངོ་། །བདུན་པ་ནི། ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་

༄༅། །རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་འབབ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་སྣང་བ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་སྒོམ་མཁན་གང་ཟག་ནི། སེར་ཕྱིན་སྒོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བསྙེན་བསྐུར་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་མགོན་དང་བཅས་པ་ནི་སེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཉན་པའི་སྣོད་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་བསྟེན་པ་དང་དེ་དག་ལ་སེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཀུན་འདྲི་བ་དང་། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པས་ནི། ཉན་པར་མ་ཟད་ཐོས་ནས་མི་སྐྲག་ཅིང་དང་དུ་ལེན་པ་དང་ཚིག་དོན་འཛིན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་ཡོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བའི་སྣོད་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་སེམས་ཅན་གང་དག་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་སོ༔ ༔གསུམ་པ་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལྔ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཅོ་ལྔའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་དང་ལ་སོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཞེན་པས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཚད་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཟུང་བ་ལ་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་འཛིན་པ་ལ་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྟ་ལ་དེ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་མཐུན་པའི་མིང་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་རྣམས་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ

ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་ལ་སྒྲག་པ་སྐྱོ་ཤིད་པས་ཚོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་ནས་ཡུམ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་ལ་མི་སྒྲག་པས་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་ཐོས་ནས་མྱུར་དུ་འཛིན་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་གྱི་འགལ་ཟླ་ས་གཉིས་སོགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཆད་མཐོང་སྤངས་རྟོགས་པ་རགས་པ་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གསར་པ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དང་། མྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རིམ་པས་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྟུལ་དང་དྲོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་མཐོང་ལམ་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བདུན་པོ་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཞིང་བསྐྱུལ་བའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་འཕེལ་བ་མེད་འགྲིབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་དཀར་པོའི་ལས་དང་ཆོས་མིན་ནག་པོའི་ལས་སོགས་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་མི་མཐོང་བས་མི་རློམ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ས་བརྒྱད་པར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྔ་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་དྲུག་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་དེ་ཉེ་དགག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོ་ཟླའི་ས་མཚམས་དང་བཅས་པར་ཡུམ་འབྲི་བ་སོགས་ལ་དམ་བཅས་པ་ལས་ཕྱིར་མི་ནུར་བའི་ཕྱིར་ས་དགུ་པ་བཅུ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཚོགས་ལམ་

༄༅། །ནས་ས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བགྱི་བ་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མདོར་ན། གཟུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་སྦྱོར་བའི་རྫོན་འགྲོའི་ཆོས་ལ། ཡོན་ཏན། སྐྱོན། མཚན་ཉིད། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཤེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུམ་སྒོམ་པ་ལ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའོ། ། འདི་རྣམས་ཚོགས་ལམ་ནས་ཐོབ་མོད་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་སྦྱོར་ལམ་ཡན་དུའོ། །མདོར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་བདུད་སྡིག་ཅན་གྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །བཅུ་བཞི་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་གཅིག སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་པ་གསུམ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉེ་བ་བཞི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་མ་གྱུར་ཀྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་བ་ལྔ། སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་བ་དྲུག ཕྱིན་དྲུག་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་མི་འབྲལ་བ་བདུན། ཡུལ་ལྷོ་བྱང་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བསྔགས་པ་བརྒྱད། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དགུ། ཡུམ་མི་སྤོང་ཞིང་ཐོས་པའི་ཚེ་དགའ་བདེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་བཅུ། དམ་བཅའ་བརྟན་པས་བདུད་ཀྱིས་བསྒྱུར་མི་ནུས་པ་བཅུ་གཅིག. སྐྱེ་བོ་མང་པོ་རྫོགས་བྱང་ལ་འགོད་ནུས་པ་བཅུ་གཉིས། རྣམ་སྨིན་ཕུན་ཚོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བཅུ་གསུམ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནུས་པ་བཅུ་བཞིའོ། །འདི་སྐབས་ཀྱི་མདོར། ལྷ་བརྒྱའི་ཐ་མ་ལ་ཞེས་པ་

ལམ་འགྲོས་ནས་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་བཤད་ན། བསྐལ་བཟང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་འདས་ནས་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་སྟོང་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་། དགྲ་བཅོམ་ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱུན་ཞུགས་གཙོ་བོར་ཐོབ་པ་ཡོད་དུ་རྒྱུད་པའི་དུས་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པ་གསུམ། ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་ཆེར་སྒྲུབ་པའི་དུས་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པ་གསུམ། མངོན་པ་མདོ་སྡེ་འདུལ་བ་གཙོ་ཆེར་སྟོན་པ་ལུང་གི་དུས་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པ་གསུམ། ལྟ་སྤྱོད་རྣལ་མ་མེད་པར་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པ་གཅིག རྣམས་སོ། །དེང་སང་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་བཞེས་པའི་དུས་འདི་ནི། དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སོང་བ་སྟེ། དེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལྔ་བརྒྱའི་ནང་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སོང་ཞིང་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ལུས་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་སྒོམ་པ་ལ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བསལ་དགོས་པས་གསུངས་པ༔ སྐྱོན་ནི་བཅུ་ཚན་བཞིར་བཅས་པ། །དྲུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་ཞེ་དྲུག་སྟེ། ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ཡོད་ཅིང་གཙོ་ཆེར་ཚོགས་སྦྱོར་ནའོ། །མདོ་སྡུད་པར། འགྲོ་བའི་དོན་མ་བྱས་པར་སློག་བཞིན་མྱུར་དུ་ཡང་། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཞེ་དྲུག་ནི། སྤོབས་པ་ཏ་ཙང་འཕྱིས་པ་གཅིག ཏ་ཙང་མྱུར་བ་གཉིས། གླལ་བ་བཀོད་པ་ཕན་ཚུན་བརྡེག་པ་གསུམ། སེམས་གཡེང་བ་བཞི། ཡི་གེ་གཞན་ལ་ཆགས་པ་ལྔ། ཡུམ་གྱི་རོ་མ་མྱོང་ནས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་འགྲོ་བ་དྲུག གླལ་ཞིང་ལུང་འབོགས་པ་བདུན། ཡུམ་རྩ་བ་འདྲ་བ་བོར་ནས་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་ཡལ་ག་འདྲ་བ་སློབ་པར་སེམས་པ་

༄༅། །བརྒྱད༔ རྙེད་བཀུར་གྱི་ཕྱིར་ཡུམ་བོར་ནས་དམན་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སློབ་པ་དགུ། ཡུམ་བོར་ནས་དམན་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་འཚོལ་བ་བཅུ། རྒྱལ་ཕྲན་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་བསྡུན་པ་ལྟར་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་དང་ཡུམ་མཉམ་པར་མོས་ནས་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་ལ་སློབ་པ་གཅིག ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ནོར་བུ་འཆིང་བུ་མཉམ་པར་སེམས་པ་ལྟར་ཡུམ་རྙེད་པ་བོར་ནས་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་བཙལ་བར་སེམས་པ་གཉིས། ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་སྤོབས་པ་འཕྲོ་བ་གསུམ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་ཞེན་པ་བཞི་ཡི་གེ་ལ་ཡུམ་དུ་ཞེན་པ་ལྔ། ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་ཞེན་པ་དྲུག ཆོས་སྤྱོད་གྱི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་བྱ་བ་མང་པོ་བསྐྱེད་པ་བདུན། གྲོང་གི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དང་དེ་དག་གི་ལས་སྣ་ཚོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྒྱད། རྙེད་བཀུར་གྱི་རོ་མྱང་བ་དགུ། ཡུམ་བོར་ནས་བདུད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཉན་རང་གི་མདོ་ལས་ཐབས་མཁས་འཚོལ་བ་བཅུའོ། །ཡུམ་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་ལ་འཆད་པོ་བརྩོན་ལ་ཉན་པོ་མི་བརྩོན་པ་གཅིག འཆད་པོ་རྙེད་བཀུར་འདོད་ལ་ཉན་པོ་མི་འདོད་པ་གཉིས། འཆད་པོ་སྦྱངས་ཡོན་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་ལ་ཉན་པོ་མི་ལྡན་པ་གསུམ། འཆད་པོ་བདོག་པ་གཏོང་ཞིང་དགེ་ལ་བརྩོན་ལ་དབང་པོ་རྣོ་ལ་ཉན་པོ་སེར་སྣ་ལེ་ལོ་ཅན་དབང་པོ་རྟུལ་བ་བཞི། འཆད་པོ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཤེས་ཉན་པོ་མི་ཤེས་པ་ལྔ། དེ་དག་ལས་ལྡོག་པ་ལྔ་དང་བཅུའོ༔ ༔དཔོན་སློབ་གང་རུང་གཅིག་ཐབས་མཁས་ལྡན་ལ་གཅིག་མི་ལྡན་པ་གཅིག དེ་བཞིན་དུ་གཟུངས་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས། ཡུམ་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་ལ་འདུན་མི་འདུན་གསུམ། སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་བཞི། འཁོར་

བས་འཇིགས་ནས་སྲུང་འདས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འདོད་མི་འདོད་ལྔ། ཟླ་མེད་གཅིག་པུར་བརྩོན་མི་བརྩོན་དྲུག འཆད་པ་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མི་འདོད་ལ་ཉན་པོ་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བ་བདུན། ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ལ་བརྩོན་མི་བརྩོན་བརྒྱད། སྲོག་གི་བར་ཆད་འོང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་དགུ། འཚོ་བ་འཕོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་བཅུའོ། །འཆད་པོ་འཚོ་བ་མེད་ཕྱོགས་འགྲོ་ཞིང་ཉན་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལས་ལྡོག་པ་གཅིག འཆད་པོ་འཇིགས་བཅས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བར་བཙོས་ནས་ཉན་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལྡོག་པ་གཉིས། འཆད་པོ་བསོད་སྙོམས་མེད་པའི་གྲོང་ལ་ཆགས་པས་བལྟ་ཞིང་ཉན་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལྡོག་པ་གསུམ། ཡུམ་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་བདུད་ཀྱིས་ཡུམ་ནི་ངེད་ཀྱི་འདི་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པ་དེ་མིན་ནོ་ཞེས། དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ནས་ཡུམ་སྤང་བ་བཞི། དེའི་མཐུས་ཡུམ་ལྟར་བཅོས་པ་ལ་སློབ་པ་ལྔ། བདུད་རིག་ཅན་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་བསྒྱུར་ནས་དེ་ལ་དད་པར་བྱེད་པ་དྲུག་གོ །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག སྐབས་བབ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ལ། མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཅིག་ལའང་ལོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྡོག་པ་དུ་མ་ཅན་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད། མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་སོགས་གཅོད་པ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད། དོན་ལ་མེད་ཀྱང་བློ་ངོར་དོགས་པ་སེལ་ཕྱིར་བཀོད་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ལས་འདིར་བཤད་པ་ནི་ཐ་མའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདིར་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་མཚན་ཉིད་པར་མི་བཟུང་ལ། གང་

༄༅། །བཟུང་ན། མཚན་གཞི་དང་མཚོན་ཆ་ནི་དོན་དང་སྐད་དོད་གཉིས་ཀར་གཅིག་པས་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་དཔེར་ན། འཆད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་ཉིད། གང་གིས་འཆད་པ་གང་འཆད་པ་ཞེས་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀར་དྲང་རུང་བ་བཞིན། མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་ཉིད། གང་གིས་མཚོན་པ་གང་མཚོན་པའི་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀར་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའོ། །དེས་ན་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་གསུམ་ནི་གང་གིས་མཚོན་བྱེད་སྒྲུབ་པོ། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ནི་གང་མཚོན་པ་ལས་སྒྲུབ་པོ། །དེ་གཉིས་ནི་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱེད་དང་ཤེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཚོན་ན། ཤེས་མཚན་བྱེད་མཚན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པར་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་རྟེན་གི་རང་དོན་རྟོགས་པ་དང་གཞན་དོན་ཕྲིན་ལས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་མཚོན་པ་སྟེ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དོ། །ཁྱད་མཚན་གྱིས་ཉན་རང་གིས་སྦྱོར་བ་ལ་འདང་ནུས་པ་དེ་གཉིས་ཡོད་དམ་སྙམ་པ་བསལ་ལ་ནས་འདི་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་མཚོན་པ་སྟེ། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དོ། །གང་མཚོན་པའི་མཚན་གཞིར་ནི་སྦྱོར་བ་དང་དེ་རྟེན་གི་ནུས་པ་གཉིས་ཀ་བཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་ལ་འདང་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་དགོས་པས་གསུངས་པ། གང་གི་མཚོན་དེ་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱེད་པ་གང་མཚོན་པར་བྱ་བའོ། །ཡང་ནི་སྔ་མར་མ་ཟད་འདི་ཡང་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ས་མཚམས་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་

བར་དུ་འོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་ནུས་པར་སྟོན་པ་ཤེས་པ། ནུས་པ་ཕུན་ཚོགས་དེ་ཉན་རང་ལ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཁྱད་པར། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་སྒྲུབ་ནུས་པར་སྟོན་པ་བྱེད་པ། ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་ཡུམ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་པ་ཕུང་ལྔའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་གི་འཇིག་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་། གསུམ་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། བཞི་པ་སེམས་དེ་ནང་དུ་བསྡུས་པ་དང་། ལྔ་པ་སེམས་དེ་ཕྱིར་བལྟས་པས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དང་། དྲུག་པ་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་སུ་གྱུར་པ་སེམས་དེ་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་། བདུན་པ་སེམས་ཉོན་མོངས་ཆགས་པ་སོགས་དང་བཅས་པ་དང་། སོགས་པས་བརྒྱད་པ་ཆགས་སོགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དགུ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། བཅུ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་རྟེན་མེད་པས་སེམས་ཚད་མེད་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་འདི་དེའོ་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་སེམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱན་གྱིས་ཀྱང་བལྟར་མེད་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་ཤེས་པ་དེ་གཡོ་བ་རྟེ་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་འདུ་བ་རྟེ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའོ། །དེ་ཡང་། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་དུ་འདོད་པ་སྔོན་མཐར་བརྟེན་པ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་པ་

༄༅། །དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་དུ་འདོད་པ་ཕྱི་མཐར་བརྟེན་པ། སངས་རྒྱས་གྲོང་ནས་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་དུ་འདོད་པ་མྱང་འདས་ལ་བརྟེན་པ། ལུས་སྲོག་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལུས་སྲོག་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལས་རྟག་པ་དང་མཐའ་མི་ལྡན་པ་དང་གྲོང་ནས་འབྱུང་བ་ནི་གཡོ་བ་སྟེ་རྟག་ལྟའོ། །དེ་ལས་ལྡོག་པ་རྣམས་ནི་འདུ་བ་སྟེ་ཆད་ལྟའོ། །གཉིས་ཀ་རྣམས་ནི་གཅེར་བུ་པའི་ལྟ་བ་བཀྲམ་པ་སྟེ་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་མིན་རྣམས་ནི་གནས་མ་བུ་པའི་ལྟ་བ་བཅུམས་པ་སྟེ་དགག་པའོ། །ལུས་སྲོག་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་པ་དང་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་གྲངས་ཅན་ཏེ་སྔ་མ་སྒྲུབ་པ་ཕྱི་མ་དགག་པའོ། །འདི་དག་ནི་འཛམ་གླིང་དུ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མཐའ་བཅུ་བཞིར་བཅད་ནས་ཞུས་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་ལས་བརྩམས་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་གཞི་མེད་པ་ལ་ཁྱད་ཆོས་མི་འཐད་ལ། ཁྱད་གཞི་བཀག་ན་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །དེས་ན་གང་ཟག་སོ་སོར་སྨྲ་བ་ནི། རྣམ་པ་གསལ་ཕྱིར་ཙམ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་ཡུལ་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཐུབ་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དཔེན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྡུས་པ་དེ་སྦྱར་བ་དེ་ལ་ཡུལ་འདི་རྣམས་ཤེས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱེད་

པའོ༔ ༔ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་ཡུམ་སྦྱོར་བས་སྟོང་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་པ་རྒྱུའི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་པ་རྣམ་པར་སྤང་བ་དང་། བཞི་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ལྔ་པ་སྔར་ཡོད་འགག་པ་མེད་པ་དང་། སོགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དད་སོགས་རྣམ་བྱང་དང་སྤང་བྱའི་དངོས་པོ་དང་མྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་རྟེན་དང་འགྱུར་བའི་ཆོས་སུ་མེད་པ་དགུ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ཆོས་ཉིད་ལྷ་མིའི་སྒྲ་སྐྱུར་གྱི་རྣམ་པར་འཁྲུག་ཏུ་མེད་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུས་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ་སྟོང་ཉིད་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་མཚན་ཉིད་རྣམས་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་དཀའ་བ་སོགས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ནི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །མདོར་ནི། ཡུམ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་དང་། གཉིས་པ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། གསུམ་པ་བླ་མ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་དང་། བཞི་པ་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། ལྔ་པ་དེ་ལ་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་དང་། དྲུག་པ་དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། བདུན་པ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པས་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་མཚན་མའི་སྤྲོས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། དགུ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དང་། བཅུ་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མར་

༄༅། །ཐོས་པའི་ངོར་སྟོང་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་བསམ་པའི་ངོར་དེ་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་སྒོམ་པའི་ངོར་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་མིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་སྤྲོས་པ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཀ་ཟླུང་བ་འགོག་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་པ་འགོག་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་ཉེ་ཡོད་པའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་སོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནུས་པ་ཕུན་ཚོགས་དེ་ཉན་རང་ལ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཁྱད་མཚན་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཁྱད་ཞུགས་བདེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་གིས། །ཁྱད་པར་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས། དངོས་སུ་མཐོང་ལམ་ཁྱད་འཕགས་པར་བསྟན་པས་སྒོམ་ལམ་དང་མི་སློབ་ལམ་ཀྱང་ཁྱད་ཞུགས་པ་གོ་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་བཞིར་དམིགས་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་གོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཤེས་རབ་ཚད་མེད་པའི་མཐུས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་བློས་གཞལ་བ་ལས་འདས་པ་དང་གྲངས་ཀྱིས་བགྲང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་རྟོགས་པ་དང་བཞི། གཉིས་པ་འཕགས་པ་ཀུན་གྱིས་ཡོན་ཏན་རྫུད་པ་དང་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་ཉན་རང་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་དང་མངོན་ཤེས་ཉན་རང་ལས་ལྷུར་

བ་ཐོབ་པ་སྟེ་བཞི། གསུམ་པ་བྲི་བ་སྐུར་འདེབས་དང་གང་བ་སྒྲོ་འདོགས་མེད་པ་དང་འཁོར་གསུམ་དག་པས་ཡུམ་སྒྲུབ་པ་དང་ཚོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀུན་ལ་མི་རྟོག་པར་དམིགས་པ་དང་བཞི། བཞི་པ་ལམ་གྱི་རྟེན་རིགས་མཆོག་དང་བཅས་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་མཐའ་དག་ཚང་བ་དང་ཡོངས་འཛིན་ཐབས་མཁས་པས་ཟིན་པ་དང་སྤངས་རྟོགས་ལ་རོ་མྱང་མེད་པ་དང་བཞིའོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་ནི། བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་སྟེ། །གང་གི་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། །ཁྱད་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་ལམ། །ཞེས་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པས་སོ། །མདོར་ནི། གཟུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་སྒྲུབ་ནུས་པར་སྟོན་པའི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་ཚེ་ཕྱི་མ་ཕན་པ་དང་ཚེ་འདིར་བདེ་བ་དང་གཏན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པ་གསུམ་ནི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའིའོ།། དང་པོ་ལྷག་མེད་ལ་འགོད་པས་མི་སོགས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དག་དང་། གཉིས་པ་བདེན་འཛིན་བཟློག་པ་གནས་དང་། གསུམ་པ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དཔུང་གཉེན་དང་བཞི་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་གཏན་གྱི་དོན་གླིང་དང་ནི། ལྔ་པ་རང་དོན་ལ་སྲིད་པ་བྲལ་བས་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དྲུག་པ་དོན་གཉིས་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བདུན་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐོབ་ཀྱང་། ཡང་དག་མཐའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའིའོ། བྱེད་པ་ཐ་མ་ནི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་སོགས་འགྲོ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་མཛད་པ་སྟེ་རྣམ་མཁྱེན་

༄༅། །སྦྱོར་བའི་འོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་རྣམས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ལ། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཞི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལྔ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བདུན་ནོ། དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་། དེའི་རྟགས་ལུས་ངག་གི་ཚུལ་མིན་དང་། དེའི་མཚན་མ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྲིད་པ་དང་གཉེན་པོ་མྱང་འདས་ལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དག་གིས་དབེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟོད་ནས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བས་སྤྱོད་པ་བྱ་དཀའ་བས་དབེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པས་ངེས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་། ཡུམ་ལའང་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་དང་མི་མཐུན་པ་དོན་དམ་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཁྲུལ་པའི་གཞིའམ་གནས་མེད་པ་དང་། འགྲོ་འོང་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་སྤྲོས་པས་དབེན་པའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དེ་རྫམ་གསུམ་གྱིས་འདི་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ན་མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུར་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་བསལ་བས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཤེས་པ་ལ་ངོ་བོ། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་དང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གཉིས་ལས་སྔ་མ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་དགེ་བའོ། །ཕྱི་མ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བ། དེའི་ཕྱོགས་གཞོལ་བའི་ཆ། མི་འགྱུར་བས་མཐུན་པ་སྟེ་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་སྒོམ་བྱུང་ཡང་ཡོད་ལ། ལུས་རྟེན་ཟ་མ་མ་ནིང་མཚམས་མེད་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་འདོད་ལྷ་དང་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་གང་རུང་ལ་སྐྱེ་བའོ། །འདིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོས་ཀུན་མཚན་མ་མེད་པར་མོས་པས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་མཁས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བསྡུས་ཏེ་བསྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ། དབང་པོའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་དང་། གཡེང་བ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་ནུས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྟེ་སྒོམ་བྱུང་དུ་མ་ངེས་པས་དབང་པོ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་ལྔའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཡིས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དད་སོགས་ཀྱིས་རྟོགས་སླ་ལ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཉན་རང་གི་དད་སོགས་ཀྱིས་

༄༅། །ཞི་རྫོགས་བྱང་རྟོགས་དཀའ་བར་བཞེད་དོ། །མདོར་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡིད་ལ་སེམས་ཏེ་མཚན་མར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ། དེ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས། རྟེན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག བསྒོམ་བྱ་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས། ཞར་བྱུང་ངོ་། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་བསྡུས་ནས་བསྒོམས་པ་ན་སྦྱོར་ལམ་འབྱུང་ཞིང་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཆ་བསྟན་པ། ཉོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བརྟགས། །ཞེས་སྦྱོར་བསྟན་ནས། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དང་། སོགས་པས་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། གཡོ་མེད་པ་ཕན་པའི་སེམས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་མེད་ཅིང་མི་འཚེ་བའི་སེམས་དང་། ཕ་མ་དང་། ཕུ་ནུ་དང་༔ གྲོགས་པོ་དང་། གཉེན་དང་། དུས་གཅིག་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་སྐོར་དྲོད་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། །བདག་ཉིད་སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་ཕར་ཕྱིན་ལ་གནས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་དང་སེམས་མཐུན་པ་ཉིད་རྣམས་ནི་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་འོ། རྩེ་མོར་གཉིས་དོན་ལ་བརྩོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པའི་ཚེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་བརྟེན་པ་ཅན་ཏེ་རང་གི་བདེན་བཞིར་དམིགས་པ་བཞིན་གཞན་ཡང་དེ་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཞི་དང་སྐྱོན་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །ཆོས་མཆོག་

ཀྱང་སྟེམ་དེ་དག་བཞིན་དུ་རང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སོགས་ཀྱི་སྨྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ། མངོན་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ། ཆོས་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པ། དམ་ཆོས་གནས་པ་འཛིན་པ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་དེར་གནས་པ་ལ་ཞུགས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྐབས་དང་པོ་དྲུག་ཏུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཟློས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་ནི་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཆ་ནས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་དབང་ཐོབ་ཕྱིར་དང་ཐོབ་ནས་དང་བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་སྒོམ་པ་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །ཡང་ན་ཟློས་པ་ལ། སྒྲ་ཟློས། དོན་ཟློས། སྐྱོན་ཅན། སྐྱོན་མེད་བཞི་ལས། འདི་ནི་སྐྱོན་མེད་དེ། གདུལ་བྱ་གཞན་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱིས་གླང་པོས་ཀྱང་། སླར་ཡང་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས། །དོན་དམ་ཉིད་ནི་བཟླས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་རྟེན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པ་ཉིད་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐོང་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་སོགས་རྟོག་གེའི་རྟགས་ཀྱིས་རྣམ་གཞག་བྱར་མེད་ཅིང་། མཐར་

༄༅། །ཕྲུག་འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའང་མིན་ལ། དེས་ན་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟགས་དེ་རྣམས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཐོང་བ་ལས་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུ་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པར་དཔོག་པའམ། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱོར་མཐོང་སྐབས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་ལྡོག་སོགས་རྟགས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡིས། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་འདི། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་བཟང་པོ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་དང་། གསུམ་པ་ངན་སོང་གསུམ། ཀླ་ཀློ། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷའི་ནང་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལྷ་ཚེ་རིང་པོ། རྒྱུ་འབྲས་ཁྲུད་གསོད་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་འཁོར་རྣམ་བཞིས་སྟོངས་པ། དོན་མི་གོ་བ་ལྐུགས་པ་སྟེ་མི་དལ་བ་བརྒྱད་དུ་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་དང་། བཞི་པ་བདག་ཉིད་དགེ་བ་བཅུ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལྔ་པ་གཞན་དོན་གྱི་རྟེན་ཅན་སྦྱིན་སོགས་སྤྱོད་པ་དང་། དྲུག་པ་གཤིས་ལུགས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཡང་སོམ་ཉི་མེད་པ་དང་། བདུན་པ་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་སོགས་པས་དེས་སྐྱེས་པའི་ལས་དང་། བརྒྱད་པ་འདོད་པར་འདུན་པ་དང་གནོད་སེམས་དང་གཉིད་རྨུགས་དང་རྒོད་འགྱོད་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། དགུ་པ་ལྟ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་པ་དང་། བཅུ་པ་སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དང་

ལྡན་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་གོས་ལ་སྦྲོམ་སོགས་མེད་པ་དང་སོགས་པས་ནད་ཉུང་ཞིང་དྲི་ང་བ་མེད་པས་གཙང་བ་དང་རྣམས་ནི་དྲོད་ལ་གནས་པའི་འོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ལུས་ལ་སྲིན་བུའི་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་དམན་སེམས་ཀྱི་ཀྱཱ་ཀྱུ་མེད་པའི་སེམས་དང་། བཅུ་བཞི་པ་བསོད་སྙོམས་པ། སྟན་གཅིག་པ། ཕྱིས་མི་ལེན་པ་སྟེ་ཟས་ཀྱི་གསུམ། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ། ཕྱིང་པ་པ། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་སྟེ་གོས་ཀྱིས་གསུམ། དགོན་པ་པ། བླ་གབ་མེད་པ། ཤིང་དྲུང་པ། དུར་ཁྲོད་པ་སྟེ་གནས་ཀྱི་བཞི། ཙོག་པུ་པ། གཞི་ཇི་བཞིན་པ་སྟེ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་གཉིས། དེ་ལྟར་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལེན་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ་སེར་སྣ་མེད་པ་དང་སོགས་པས་ཕྱིན་དྲུག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྲལ་བ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དང་ལྡན་པར་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་། བཅུ་བདུན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དམྱལ་བ་འཚོལ་བ་དང་སྟེ་དེར་སྐྱེས་ཀྱང་བག་ཆ་མེད་པ་རྣམས་ནི་རྩེ་མོར་རོ། །བཅོ་བརྒྱད་པ་དགེ་བཤེས་ལས་གཞན་བདུད་སྤྲུལ་སོགས་ཀྱི་ལོག་པར་བཀྲི་པར་མི་བཏུབ་པ་དང་། བཅུ་དགུ་པ་བྱང་ལམ་ལས་གཞན་དམན་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་གཉིས་ནི་བཟོད་པར་རོ། །ཉི་ཤུ་པ་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་སྤྱོད་པ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་ཕར་ཕྱིན་སྤྱོད་པ་སྟེ། རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། །དྲོད་དང་རྩེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག །མདོ་ནི། གཟུགས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལ་བསྟན་

༄༅། །བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྡོག་པའི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བདེན་བཞིར་དམིགས་པའི་བཞི་ལས། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དག་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་ཀྱང་དེ་དག་ཏུ་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཉོན་བྲལ་བས་ལུས་སེམས་ལྷང་བ་ཡང་བ་ཉིད་དང་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་སྦྱིན་སོགས་ཐབས་མཁས་པས་ཟིན་པ་དང་། རང་ཉིད་འདོད་ཡོན་ལ་རོ་མྱོང་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། ཚུལ་འཆོས་རྙེད་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་སྡོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་བསགས་རྙེད་དང་བསྐུར་སྟིའི་ཕྱིར། །ཚིག་འཇམ་པར་ནི་སྨྲ་བའོ། །གཞོགས་སློང་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་ཀྱིས་རྫས་ལ་བསྔགས་བྱེད་པ། །ཐབས་ཀྱི་འཇལ་བ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་གཞན་ལ་སྨོན་བྱེད་པ། །རྙེད་པས་རྙེད་པ་རྣམས་འདོད་པ། །སྔར་ཐོབ་པ་ལ་བསྔགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལོག་འཚོ་ལྔ་དང་དབང་རྟུད་ལུང་སྟོན་སོགས་མི་བྱེད་པས་འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་འཚོ་བ་ཉིད་དང་བཞིའོ༔ ༔གསུམ་པ་ནི། ཕུང་སོགས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་བར་ཆད་བྱེད་པ་རྒྱལ་པོ་རྐུན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཏམ་དང་། གྲོང་གི་ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་དང་། ཀུན་ཉོན་གྱི་དབང་པོ་དང་སོགས་པས་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་

ཀྱི་གཏམ་དང་བཅས་པ་དང་། དམག་གི་གཡུལ་འགྱེད་པའི་གཏམ་ལ་སྦྱོར་སོགས་བཀག་པ་བཞིའོ། །བཞི་པ་ནི། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་ལ་དང་པོར་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་རྒྱུན་དུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་སྟེ་མི་སྨྲ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ནི་དོན་དུ་གྲུབ་པར་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དང་། རང་གིས་དང་པོ་ལ་ནི་གནས་པར་ངེས་པ་ཉིད་དང་བར་ཆད་མེད་པ་རྣམ་གྲོལ་ཁྲིད་པར་ལམ་སྟེ་རང་སའི་ལམ་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་། དམ་ཆོས་གནས་ཕྱིར་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་རང་གི་སྲོག་གཏོང་ཕོད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལ་གནས་པའི་མཚན་མ་ནི། བློ་ལྡན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་གོ །ཞེས་སོགས་སོ། །འདིར་དབང་སོགས་ལས་འཕྲོས་ནས་དབང་པོ་བཤད་ན། དབྱེ་བ། ས་གང་ན་ཡོད་པ། སྤོང་ཚུལ། ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་བྱང་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པ་དད་སོགས་ལྔ། ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཚེའི་དད་སོགས་ཏེ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། འཕགས་པ་སློབ་པའི་དེ་ལྔ་སྟེ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། མི་སློབ་པའི་དེ་ལྔ་སྟེ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཉེར་སྤྱོད་ལ་དབང་བྱེད་པ་བདེ་བ། སྡུག་བསྔལ། ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྙོམས་ཏེ་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ། ཡུལ་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྒོ་ལྔ་ཡིད་དབང་དང་དྲུག ལུས་གནས་པར་དབང་བྱེད་པ་སྲོག་གི་དབང་པོ། སྐྱེ་བར་དབང་བྱེད་པ་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་

༄༅། །གཉིས་དང་བཅུ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པར་ཀུན་ཉོན་གྱི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད། དེ་ལས་གཟུགས་ན་ཕོ་མོ་སྡུག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ་མེད། གཟུགས་མེད་ན་སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཡོད་པའོ།། དབང་རྟེན་ནི། འདོད་པར་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་ཀ་ཡོད། །གཟུགས་ན་དྲི་རོ་མ་གཏོགས་པ་ཡོད། །གཟུགས་མེད་ན་སྲོག་ལ་བརྟེན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཏེ། ཡིད་དབང་། སེམས་བདེ། ཡིད་བདེ། བཏང་སྙོམས་བཞི་ལ་མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་སྤང་བྱ་མིན་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད། ཡིད་མི་བདེ་ལ་མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་ཡོད། སྒོ་ལྔ་ཕོ་མོ་སྲོག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་སྒོམ་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དད་སོགས་ཟག་བཅས་དང་ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་ཟག་བཅས་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །དབང་རྟེན་ནི་བརྒྱད་ཀ་སྒོམ་སྤང་ངོ་། །བཞི་པ་ནི། འདོད་པར་ཡུལ་དྲུག གཟུགས་ན་དྲི་རོ་མ་གཏོགས་པ། གཟུགས་མེད་ན་ཆོས་ཁོ་ན་ཡོད་པའོ། །གསུམ་པ་སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལ། སྤྱིར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། དེ་སྒོམ་པའི་ཚུལ། བྱེ་བྲག་སྒོམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ། གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རྩོད་སྤངས། རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྩོད་སྤོང་ངོ་།། དང་པོ་ནི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱང་སེམས་གང་ལ་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་གནས་ནི་ཟབ་མོ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པ་དང་མྱང་འདས་དང་ཞི་བ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

གློ་བུར་དྲི་མའི་གནས་མེད་པའི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་དང་འབྲས་བུ་དང་ཐེག་པ་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །ཟབ་མོ་དེ་ནི་མདོར་གཟུགས་སོགས་ལས་ཀྱང་བཟློག མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཡང་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན། ཆོས་དབྱིངས་ཟབ་མོ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། མྱང་འདས་མིན་པའི་སྐུར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་བློ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟའི་ཟབ་མོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་ནི། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་རིམ་པས་སྔ་མའི་ཚེ་ཟབ་མོ་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། གཉིས་པའི་ཚེ་རང་རིག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བ་དང་། གསུམ་པའི་ཚེ་དེ་ངེས་པར་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པའི་ལམ་རྣམས་སོ། །མདོ་འོག་ནས་ཐོན། གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་རྗེས་ཕྱི་ན། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གདོད་ནས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་ཙུང་ཟད་བྲལ་བ་ཆེར་བྲལ་བ་ཆེས་ཆེར་བྲལ་བས་ཡེ་ཤེས་ཇེ་གསལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་དབྱེ་བ་སྟེ། ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། ཟབ་མོ་འདི་དག་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་འཇལ་བ་དང་རྟོག་པར་བྱེད་ན་གྲངས་མེད་ཚད་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དགེ་བ་འཕེལ་༔ ཞེས་སོ། །འདི་ལས་འཕྲོས་པ་མདོར། གྲངས་མ་མཆིས་པ་སོགས་ལ་བྱེ་བྲག་ནི་ཅི་མཆིས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་གྱི་དོན་ནི། གྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། །མིང་ཙམ་སྟེ། དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན།

༄༅། །མདོ་ནི། ཆོས་ཉིད་དེ་དག་ལ་དོན་དང་ཡི་གེས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མི་དམིགས། ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བསོད་ནམས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་ཐུབ་པ་བཞེད་དེ། བརྗོད་དུ་མེད་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་བསྟན་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལ། དོགས་པ། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཆོས་དབྱིངས་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་རང་བཞིན་ཅན་བསྒོམ་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ནི་སྤང་བྱ་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་གཉེན་པོ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་ཞེས་སོ། །མདོ་ནི། བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པའི་དོན་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ན་དེས་སྒྲིབ་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གདུལ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་དབྱིངས་འདིས་ཀྱང་ནི་གདུལ་བྱའི་མངོན་རྟོགས་འཕེལ་བ་དང་སྤང་བྱ་ཟད་པའི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་དེ་གཉིས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་ལ། རྩོད་པ། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་དོན་དམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་དང་བྱང་ཆུབ་གཅིག་མོད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ལའང་མི་རིགས་པ་མཐོང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་

ཉེ་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ཕྱི་མ་དང་ཕྱི་མ་སྔ་མ་དང་མི་འགྲོགས་པས་དགེ་བའི་ཚོགས་མི་འབྱུང་ལ་དེ་མེད་པར་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན། སེམས་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །རིགས་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན། །
མདོར་ནི། སེམས་དང་པོ་སྐྱེས་པ་ནི་སྔད་མ་སྐྱེས་པ་དང་མི་འགྲོགས་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དཔེས་ལན་འཕང་བ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོམ་ལམ་པའི་རྟགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་བྱང་
ཆུབ་མི་བསྐྱེད་ན་ཡང་དེ་དག་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་མར་མེའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རེ་རེས་སྡོང་བུ་མི་སྲེག་ཀྱང་གཉིས་ཚར་ལྟོས་པ་ན་སྡོང་བུ་ཚིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་དཔེ
འདིའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་ཤེས་པར་གྱིས། མདོ་གཞུང་གིས་ཐོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྟོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་སྒོམ་ལམ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་རྟོགས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་ནས་ཕྱེ
བྲག་ཏུ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་དང་པོ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་ནི། གཉིས་པ་དོན་དུ་ཀུན་རྫོབ་མ་གྲུབ་པས་འགག་པ་དང་། གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། བཞི་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་བྱ་དང་། ལྔ་པ་
གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དྲུག་པ་ཅི་ལའང་མི་སྤྱོད་པ་དང་། བདུན་པ་དོན་དུ་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་གདོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་སླར་སངས་རྒྱས་སུ་རློམ་པ་ཐབས་
མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད་དེ་དེ་རྣམས་རྟོགས་པའོ། །མདོར་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཟབ་པ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་རོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་བསྒོམ་བྱ་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ལ། ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད། ལོངས་སྐུའི་རྒྱུ་ཞིང་

༄༅། །དག་པ། ཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདིའི་འཁོར་བ་ནི་འཁྲུལ་སྣང་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་འདས་ནི་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་ལ་ཡུལ་ཅན་འཁྲུལ་པས་དམིགས་ན་སྲིད་པ་མ་འཁྲུལ་བས་དམིགས་ན་ཞི་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དུ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པའོ། །དེ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་དེ་འདིར་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་གཞན་མ་བསྟན་པས་སོ། །རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་འཆར་བ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་ཀླན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། །ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ཡོད་དངོས་དང་ཞི་བ་མེད་དགག་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་པར་སྒོམ་པའོ། །མདོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ཉིན་པར་སྒོམ་པས་རྣམ་པར་འཕེལ་ན་རྨི་ལམ་དུ་སྒོམ་ཀྱང་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། རྨི་ལམ་དང་ཉིན་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་ལས་ལ་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་ལའང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པས་སོ་སྙམ་ན། ལས་བསོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀླན་ཀའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་ན་ལས་ཀྱི་གནས་མེད་པས་འབྲས་བུ་མེད་ལ། སད་ནས་ཡོངས་སུ་རྟོག་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ལས་ལའང་འབྲས་བུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་ལན་ནི། མདོ་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེར་ཟད་ཅིང་འདུས་པའི་ཕྱིར། མདོར་དྲི་བ་ནི་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་ན་ལས་བསོག་པའམ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །ལན་ནི། དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་

དང་༑ ཉོན་ཏེ་སད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ནི་དེ་ལ་བསོག་པའམ་འབྲི་བར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྐུའི་རྒྱུ་ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འདྲེ་བ་མེད་པས་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་དྲི་མ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་འཁྲུལ་ངོར་སྣང་བའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ་ངན་སོང་སོགས་དེ་དག་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཁྲུལ་པ་བསལ་ནས་སྣོད་དག་པ་སྤྱར་ཡོད་གསལ་བར་བྱས་ནས་སྒྲུབ་ཅིང་སྨོན་པ་ཡིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གོ་ཆོད་པོ་ནི་དག་པའི་སེམས་ལ་སྣང་བ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་ལོངས་སྐུའི་ཞིང་ཉིད་གཙོ་བོར་གཟུང་ངོ་། །མདོར་འཁྲུལ་ངོར་དཔེས་གསུངས་པ། ས་ཆེན་པོ་འདི་དག་གི་ཀྱེ་སྟོན་པོའི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་དེ་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པས་ཐབས་མཁས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་བཞིན་ཉིད་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་ཡུལ་ཅན་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་ཅན་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཞེས་ངོས་བཟུང་བའོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་འདྲིས་པར་བགྱི་ཞེས་པའི་ལན་དུ། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་སྒོམ་ཚུལ་ནི། སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཡིས། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྤོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པ་ཡིས། །དེ་ཡང་ཕྱིས་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་དེ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པས་ཕུང་པོ་ལྔའི་བདུད། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད།

༄༅། །གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཞིའི་དགྲ་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། གཉིས་པ་ཞི་བའི་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་གནས་པ་དང་། གསུམ་པ་དགེ་བ་རྣམས་མདའ་མཁས་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འཕེན་པ་ལྟར་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བའི་ཤུགས་དང་ནི། བཞི་པ་སེམས་ཅན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྔ་པ་སེམས་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་བག་བསྲེས་ཀྱང་དེའི་དྲི་མ་མ་ཆགས་པ་དང་། དྲུག་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་དང་། བདུན་པ་མཚན་མར་ལྟ་བ་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་པར་ལྟ་བའི་ལམ་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། དགུ་པ་ཐབས་མཁས་དང་ལྡན་པ་དེའི་རྟགས་སུ་རྒྱལ་བས་ལུང་སྟོན་པ་ལ་མཚན་མར་མི་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་པ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཚད་མེད་པ་ཤེས་པ་སྟེ། རེ་རེའི་འཇུག་ཏུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་སྦྱར་བས་རྣམ་པ་བཅུའོ། །མདོར་ན། བདུད་བཞི་དག་དང་ས་གཉིས་ལས་ཀྱང་རབ་འདས་ནས། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ||

གཉིས་པ་དེ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་ལ་འབྲེལ་བཀོད་པ། མངོན་རྟོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དེ་སྣང་བྱའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པ་སྟེ་མདོར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །རྩེ་སྦྱོར་གྱི་གོང་དུ་རྣམ་ཀུན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། ལམ་རང་རང་གི་གནས་སྐབས་ན་སྣང་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། སྦྱོར། མཐོང་། སྒོམ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྩེ་སྦྱོར་རོ། །དང་པོ་ལ། དྲོད། རྩེ། བཟོད། མཆོག་གི་རྩེ་སྦྱོར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཀྱི་སྐབས་བསྟན་པ་སྟེ། ཉིན་པར་ཆོས་རྣམས་སྣང་སྟོང་དུ་མོས་པའི་མཐུས༔ རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་སོགས་དང་། དམན་སེམས་ལ་དགའ་བ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེས་སྤྲུལ་པ་འགྱེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཅེར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་རང་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ངན་སོང་མཐོང་ན་རང་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དུ་འདི་དག་མེད་པར་སྦྱང་ངོ་སྙམ་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དྲུག་ནི་རྨི་ལྟས་སོ། །མིའི་གནོད་པ་སོགས་ལ་བདག་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཡིན་ན་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་བདེན་ཚིག་གིས་ཞི་ནུས་པ་དང་། དེ་ལྟས་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་སེལ་ནུས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གྱིས་མི་བརྗེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་དང་། རྟག་པར་ཡུམ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཆོས་ཀུན་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་སྟེ་དྲུག་ནི་སད་པའི་རྟགས་སོ། །དེ་ལྟར་དྲོད་ཀྱི་མཉམ་བཞག རྩེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བའི་རྟགས། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད། །མདོར་ན། རྨི་ལམ་ནའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ལྟའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་སྐབས་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་ཇི་སྙེད་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་མཆོད་པའི་དགེ་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་སྙེད་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ལ་མཆོད་པ་གཉིས། འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད། བསམ་གཟུགས་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕུན་ཚོགས། རྒྱུན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་།

༄༅། །ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ། རང་བྱང་ཆུབ། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་བགོད་པའི་དགེ་བ་བདུན། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བགོད་པའི་དགེ་བ་བདུན་ཏེ་དགེ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་མང་དུ་བསྟན་པ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས། ཚེ་མོའི་མཉམ་གཞག་ནི་དཔེ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་བསོད་ནམས་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དོ། །མདོ་གཞུང་གིས་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུམ་ལས་མི་ལྡོག་པ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས་ཉན་རང་དུ་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པས་བཟོད་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་དོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྐྱེ་མེད་གསུམ་ལ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། གླིང་བཞི་པ་དང་དེ་སྟོང་དག་ནི་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གཉིས་པ་མ་དང་དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་མི་མཇེད་དེ། དེ་དག་སྐྲ་རྩེ་ཙམ་དུ་བསིལ་བའི་ཚད་ཀྱང་གཟུང་ནུས་པ་སྲིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ནི་ཚད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དག་དཔེར་མཛད་ནས་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཆོས་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ལ་ནི་ཚད་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་ལ། སྤང་བྱ། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ནི།

འཇུག་པའི་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་དང་ནི་ལྡོག་པའི་ཡུལ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་བླང་དོར་དུ་འཛིན་པ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཡུལ་དེའི་དབྱེ་བས་དགུ་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ལ། འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་མིན་པས་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བློའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནི། གཉིས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བསྒོམ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས། ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་གདགས་གཞི་སེམས་ཅན་ཏེ་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་སེམས་ལ། སྔ་མས་རྫས་སུ་ཞེན་པ་དང་ཕྱི་མས་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འཛིན་རྟོག་དག་ཏུ་འདོད་ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་སོ་སོར་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགུ་དགུའི་བདག་ཉིད་དོ། །འཁྲུལ་པའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་རྫས་བཏགས་གང་རུང་དུ་གཟུང་བའི་དོན་ཡུལ་དེ་མེད་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་དེ་དག་ཡུལ་གང་གིས་འཛིན་པར་འདོད་པ་དེ་མི་རུང་སྟེ། གཟུང་ཡུལ་དོན་ལ་མེད་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་འཁྲུལ་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་ཀྱང་འཛིན་པའི་རང་གིས་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་དབེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དབེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལའང་གཟུང་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཇུག་ཡུལ་ལྡོག་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ནི། དེས་ལམ་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། ཤེས་པ་མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་

༄༅། །མེད་པས་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ལ་འདོར་ལེན་དང་། བྱང་སེམས་རང་གི་རྟོག་པ་དང་། རང་དོན་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ལས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཚོགས་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དཀའ་ཡོད་པས། དེའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་དཀར་འདོད། མདོ་ནི། གཉེན་པོ་མི་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། ཡུམ་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་རྟོག་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཕལ་ཆེར་མ་ཚང་བ་དང་། སླར་ཡང་ཐེག་ཆེན་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མིན་པར་གཞན་གྱིས་རྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། ཆེད་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཡོག་པ་དང་། སྤངས་པ་ཉི་ཚེ་བ་དང་། རྟོགས་པ་མཚན་འཛིན་སྣ་ཚོགས་ཅན་ཉིད་དང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་གནས་པ་དང་དེའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ་རྨོངས་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ལྔ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྗེས་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་རྟོག་དཀའི་བདག་ཉིད་འདི། །ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་ལ་འབྱུང་། །མདོ་ནི། ཉི་ཟླས་གླིང་བཞིར་ལས་བྱེད་ཅིང་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དཔེས་སོ། །གཉིས་པ་འཛིན་པ་ལ། རྫས་དང་བཏགས་པར་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཁམས་རྣམས་ནི་གསུམ་པོ་དག་དང་ཉེར་འབྲེལ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་གནས་པ་དང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།

ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་བཏགས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ལ་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་དང་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་རྣམས་ལའང་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་བ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། དགུ་པོ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་འཛིན་པ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན། ཡུམ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའམ་གཏོང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་རང་གི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་བཞིན་རྣམ་མཁྱེན་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་དང་། དམན་ལམ་ལ་རང་ལམ་མིན་པར་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུ་འགག་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་། བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ལྡན་པ་དང་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་མི་ལྡན་པ་དང་། ངེས་གཟུགས་སོགས་ལ་གནས་པ་འཇིག་པ་དང་། ཉན་རང་གི་རིགས་ནི་འཇིག་པ་དང་། ཕྱིན་དྲུག་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དོན་དུ་རྒྱུ་ལམ་མེད་པ་དང་། ཡུམ་སྤྱོད་པ་ལ་ཕྱིར་ཕྱོལ་བའི་བདུད་རྣམས་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་དགུ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་གང་ན་བ་དེར་ལམ་མཉམ་པ་ཉིད་ནས་འགྲོའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ལ་བྲལ་འབྲས་བྱང་ཆུབ། བྲལ་བྱེད་མཐོང་ལམ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ། བྱང་ཆུབ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་བྱེད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གསུམ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་གཞན་ལུང་སྟོན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོད་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུའམ། ལམ་རང་རིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པས་བསོད་ནམས་

༄༅། །མང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མཐོང་ལམ་རྣམས་སོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་དག་ནི་དཀའ་བ་བགྱིད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན། དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤང་། དེ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མ་མེད་ངེས་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཟད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་འགག་གནས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་སྒོམ་ལམ་དུ་གཉིས་སྣང་རིམ་པས་འགགས་པས་ཆོས་སྐུ་རིམ་པ་རྫོགས་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ནད་ཀྱི་འཁྲུལ་བས་ཡུལ་དུང་ལ་སེར་པོར་མཐོང་ཞིང་། ནད་སངས་ན་དཀར་པོ་ཉིད་མཐོང་མོད། ཡུལ་དུང་སྟེང་དུ་སེར་པོ་ཟད་པ་དང་དཀར་པོ་གསར་སྐྱེས་མེད་པ་ལྟར། དྲི་མ་ཟད་པ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དཔེ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ནི་མ་ཟད་མི་ཟད་ཟད་པར་མི་འགྱུར། ཞེས་སོ།། གཉིས་པ་ལ། དོགས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མ་བདེན་དངོས་ཞིག་གཉེན་པོ་གསར་སྐྱེ་ཞིག་གིས་བཅོམ་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་སྙམ་དུ་དངོས་སྨྲ་བའི་བློ་ལ་འཆར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲི་མ་འགོག་པའི་རྩོལ་བ་མེད་པའི་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ལ་རང་ངོ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ནི། སྤང་བྱ་རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད་པར་བྱས་ཤིང་གསར་དུ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་སད་པ་ན་རྨི་ལམ་མི་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་མདོར། ཟད་པ་གཉེན་པོས་ཟད་པ་མིན། །སྔོན་ནས་ཟད་པས་དེ་

ཕྱིར་ཟད། །ཅེས་སོ། །རྒྱུད་བླར་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྔར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པར་འདོད་ལ། རང་ལུགས་ཤེས་བྱ་ཁས་ལེན་ལ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་ཡང་བརྗོད་པ་གང་འགལ་བར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བཅྱེས་ཞེས་ཐུགས་ཁྲེལ་བའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། བདེན་གྲུབ་ཡིན་ན་སྟོང་མི་ནུས་ཏེ། རྩ་ཤེར། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་སྨོས་ཚུལ་ནི། ཐེག་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་རིམ་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྟ་བ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོའི་སྟེང་གི་བདག་འཛིན་དང་བྲལ་བས་ཉོན་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་མེད་པར་རྟོགས་པས་གཟུང་འཛིན་རགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཉིས་ཞེན་མཐའ་དག་འགོག་ཅིང་བསྒོམས་པས་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཡང་ནུབ་པར་འགྱུར་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །མཐའ་བཞི་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་བ། །དེ་ནི་དབུ་མ་པ་ཡི་རིགས། །ཅེས་སོ། །འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐལ་རང་གི་དབུ་མ་རང་སྟོང་སྨྲ་བ་དག་གིས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཛིན་པ་མི་རུང་བའི་སྐྱོནས་བཤད་དོ། །དེ་དག་གང་དུ་གཟུང་ཡང་གཉིས་འཛིན་ལས་མ་འདས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར། རྗེ་བཙུན་དང་ཐོགས་མེད་མཆེད་རང་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ནི།

༄༅། །དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་སྣང་གི་ཡུལ་དུ་མི་འོང་བས་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་བྱུང་དོགས་མེད་ཀྱི། གཞུང་འདིས་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་སོགས་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་ངོ་སྤྲོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་བླར། སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་པ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྙིང་པོ་དག་པ་གཞན་དབང་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱི། འོན་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་རང་སེམས་ཉིད་ལ་རང་གིས་ཡང་དག་པར་ལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་མོ།། དེ་ཚེ་གཉིས་འཛིན་ཐམས་ཅད་ནུབ་ནས་བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྡུད་པར། སྐྱེ་མེད་ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་འདི་ཤེས་ཏེ། །ཉི་མ་སྤྲིན་མེད། །ཅེས་སོ། །ལང་གཤེགས་ལས། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མི་རྟོག་གོ། །སྣང་བ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདའ་བར་བྱེད། །ཡང་དག་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སྣང་བ་མེད་ལས་འདའ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་བྲལ་བྱེད་མཐོང་ལམ་ཉིད་བཤད་པ་ལ། སྤང་གཉེན་དངོས་པར་ཆད་མེད་ལམ། གཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ། ཐག་སྲིང་པའི་གཉེན་པོ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་སྤངས་རྣམ་པར་སུན་དབྱུང་ནས། ས་བོན་སྤོང་བྱེད་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེར་ནི། རང་རང་མ་

གཏོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་བཞི་ཡིས་བསྡུས་པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །མདོ་ནི། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་ལྔ་ཡོངས་སུ་འཛིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་མཐུན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དེས་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འགོག་པའི་བར་འགོག་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་ཏེ་སྦྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་ནི། སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་དང་། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོ་སོར་རྟོག་གོ །ཞེས་སོ། །འདིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དབྱེ་གཞི༔ སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་མཐོང་མེད་མཐོང་བ། །འདི་འདྲའི་མུན་ནག་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱཱ། །ཞེས་པའི་གཉིས་སྣང་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །འདི་ནི་འཁོར་བ་རྩ་ཡེ་ནས་མེད་པས་ཐོག་མཐའ་གང་ཡང་དོན་ལ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ། ཐོག་མེད་གྱུར་ཀྱང་མཐའ་མ་དང་ལྡན་པ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། གཉིས་པ་ནི། རྐྱེན་ལ་རྟེན་ཅིང་རྒྱུ་འབྲས་མ་འཚོལ་བར་འབྱུང་བའོ། །གསུམ་པ་ལ་སོ་སོར་དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕྲུལ་ངོར་རྒྱུ་འབྲས་མི་ཟད་པར་འཁོར་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ། མཐོང་སྤངས་དང་སྒོམ་སྤངས་གཉིས། དང་པོ་བདེན་པ་ལ་རྨོངས་པ་སྟེ་དྲུག་ཡོད་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་

༄༅། །འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་དང་དྲུག་ཡིད་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་འང་བདེན་པ་ལ་རྨོངས་པ་དང་ཡུལ་ལ་རྨོངས་པ་གཉིས། དེ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། དེས་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་སློང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་ནི་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ནི་ལས་དེའི་ས་བོན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གནས་པ་དང་དེ་འབྲས་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སོ། །མིང་གཟུགས་ནི་དེ་ནས་ཕུང་པོ་གཞན་བཞི་འགྲུབ་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་དེ་རྣམས་སོ་སོར་ངོད་པའོ། །རེག་པ་ནི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་གཅོད་པ་སྟེ་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་རེག་དྲུག་གོ། །ཚོར་བ་ནི་རེག་པ་ལ་སིམ་གདུང་བར་མར་མྱོང་བ་སྟེ་ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོར་གཉིས་སོ། །སྲེད་པ་ནི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལ་བླང་དོར་དུ་ཆགས་པ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་ལ་སྲེད་པ་གསུམ་མོ། །ལེན་པ་ནི་དེ་དག་འཚོལ་བ་ལ་འདུན་པ་སྟེ། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་ལོག་རེ་གཉིས་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་རློམ་པ་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་ཉེར་ལེན་བཞིའོ། །སྲིད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ལས་ཀྱི་ས་བོན་སད་ནས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རྫོགས་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་སྲིད་འཆི་སྲིད་བར་སྲིད་བཞིའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་ཡང་སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་པ་ནས་ཚོར་བའི་བར་ཏེ་སྒོང་མངལ་དྲོད་གཤེར་རྫུས་སྐྱེས་བཞིའོ། །ན་ཤི་ནི་ཚེ་དབང་པོ་གཟུགས་སྟོབས་ཉམས་པ་ཤེས་རབ་བདེ་བ་འགྱུར་བ་དང་དུས་དང་དུས་མིན་དུ་ཤི་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་འགག་པ་ནས་ན་ཤི་འགགས་པའི་བར་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་

དུ་བྲིས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་དང་པོ་གཉིས་ཚེ་རྫོགས། ཐ་མ་གཉིས་ཚེ་ཕྱི་མ། ལྷག་མ་རྣམས་ད་ལྟར་གྱི་སྐབས་ཡིན་ལ། བསྡུ་ན། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་ལ། གཉེན་པོའི་སྒོམ་ལམ། སྤང་བྱ་རྟོག་པ། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉེན་པོ་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྙོམས་འཇུག དེས་སྤང་བྱ་སྦྱོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒོམ་སྤངས་ཀྱི་ས་བོན་མགོ་གནོན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་སེངྒེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པ་རྫོགས་དུ་སོང་ནས། དྭངས་འབྱིན་བྱེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དངོས་གཞི་ཐོད་རྒལ་ལ་ཆུང་ངུ་ནི་སྒོམ་ཚུལ་སེངྒེ་རྣམ་བསྒྲིངས་དང་འདྲ་ལ། འཕྲེང་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པར་འཇུག་དེ་ནས་གཉིས་པར་ཏེ་དེ་ལྟར་མཐར་གནས་བརྒྱད་དང་འགོག་པ་སྤྲེལ་ཞིང་འགོག་པ་ལས་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཀྱིས་ལྡང་ཞིང་ལངས་རྗེས་སུ་མཉམ་བཞག་ལས་སད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་སེམས་ཐ་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྲིས་པའི་གནས་བཅུ་བདུན། ཆེན་པོ་ནི་སྐར་འགོག་པར་ཞུགས་དེ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་དེ་ནས་སྲིད་རྩེ་ཡང་ལངས་དེ་ལྟར་སྙོམས་འཇུག་དགུ་དང་རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྤྲེལ་བ་བཅོ་བརྒྱད། ཡར་འོང་ཕྱེ་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་གོ །ཐོད་རྒལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རེ་རེར་ཡང་ནང་གསེས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་ཕྱེ་བ་ནི་ས་རེ་རེའོ། །དེའི་སྦྱོར་བ་སེངྒེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་གྲངས་མཉམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྙོམས་འཇུག་དེ་དག་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ནི་སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གློ་བུར་རྣམ་དག་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་སྣང་ཅན་དང་དེས་

༄༅། །བསྐྱེད་པའི་གཟུང་འཛིན་ལ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་པ་ཅི་རིགས་ཡུལ་གྱིས་དགུ་མཚན་པ་བཞིན་ཕྱེ་བའི་རེ་རེ་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུ། དེ་རེ་རེར་ཡང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་རྣམས་སྤོང་ངོ་། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། ཐོད་རྒལ་ཆུང་དུ་ནི་འགོག་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུར། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡར་སོང་དང་ཕྱིར་འོངས་ནས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་གཞག་མིན་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་མཚམས་གཟུང་ཅན་ཏེ། ཐོད་རྒལ་དུ་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་མཐར་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་ལ་རྗེས་ཐོབ་དང་སྤྲེལ་ཏེ་རྒལ་ནས་འགོག་པར་འཇུག་པ་དེའི་བར་དུ་མཉམ་རྗེས་མི་འདྲ་བ་སྤྲེལ་བར་འགྲོ་བའོ། །འབྲིང་ནི་གཞུང་གིས་མ་བསྟན་ཏོ། །མདོར་ནི། ཐོད་རྒལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཞེས་སོ། གཉིས་པ་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཇུག་ལྡོག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མདོར་བསྡུས་དང་ཆོས་ཅན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པ་དང་ཡུལ་ལ་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཏང་བས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ཡང་སློབ་མ་རྣམས་མ་བཏང་བས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་ཡུམ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་འཛིན་ལས་ལྡོག་སྟེ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་རྟོག་པ་གསུམ་དང་ལེགས་པའི་ལམ་ནི་མོས་སྤྱོད་མ་དག་ས་དག་ས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་བྱར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དགུ་ནི། གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་གཅིག་སྟེ། ཡུམ་ལ་སྦྱོར་བའི་དུས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་དང་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནོ། །

མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡུམ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་ཅན་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་སྒོམ་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་རློམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་མེད་པས་ཐོབ་པར་རློམ་པ་དང་། དེ་དག་ལས་ནི་ལྡོག་པ་སྒོམས་ཀྱང་བསྒོམས་ལ་མ་བསྒོམས་ཀྱང་མ་བསྒོམས་པས་ཐོབ་པར་རློམ་པ་དང་སྒོམས་པ་ཡང་མིན། མི་སྒོམ་པ་ཡང་མིན་པས་ཐོབ་པར་རློམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་མིན་ནམ་རློམ་པའི་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་འཁྲབ་ལ་སྐྱོན་ཅན་དུ་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་ནི། སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅི་ནས་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་རྒྱུ་བ་དེ་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱད་སྒྲུབ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཏགས་པ་དང་འདོགས་པའི་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཆོས་བདག་གི་གདགས་གཞི་སེམས་ཅན་རྣམ་ཤེས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དང་དེ་ལ་སྣང་བའི་ཆོས་རྣམས་བཏགས་པ་དང་སྟོང་ཉིད་མིན་པར་ཀུན་རྫོབ་སྣང་ཙམ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ཉིད་དང་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་དངོས་པོར་འདུ་བྱེད་པའི་ཞེན་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་སོ་སོར་ཞེན་པ་དང་

༄༅། །ཡུམ་ལ་མི་གཞོལ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་ནི་དགེ་བ་ཡིན་པ་དང་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པས་སྦྱིན་སོགས་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འབྲུགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་འཛིན་རྟོག་
དང་པོར་དེ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་མི་དམིགས་ན་ཇི་ལྟར་གདགས་པར་བྱ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་བཏགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཆོས་
བདག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་འདོགས་པ་དེའི་གཞིའམ་རྒྱུའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྒོམ་ལམ་དེའི་རྣམ་པར་འཇོམས་པས་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་ལམ་དང་སྤང་བྱར་འབྲེལ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛིན་རྟོག་རྫམ་ལས་གཞན་
རྣམ་པ་དགུ་འཆད་དེ་ཞེས་མགོ་འདྲེན་པའོ། །དགུ་ནི་ཡུལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་སྤངས་པའི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ནི་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ཐེག་གསུམ་གྱི་ཞི་བའི་ལམ་
དང་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་ཡུམ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་སྤངས་རྟོགས་མི་མཉམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་བཞི་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟད་སྐྱེ་མེད་པ་དང་གཟུང་
འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འཛིན་རྟོག་མཐའ་མར་བཞེད་དོ། །རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནི།
ཡམས་ནད་དང་འདྲ་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་འདི་རྣམས་སྨན་དང་འདྲ་བའི་སྤྲོས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟད་པར་བྱས་ནས་སྤངས་པ་དེ་ནི་ནད་ཀྱི་ངལ་དུབ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་དེ་ལས་གྲོལ་བས་དབུགས་ཕྱིན་ཞིང་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལྟར་དུ་འགྱུར་

པས་དེ་ལྟའི་བྱང་སེམས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཟད་མེད་ཀུན་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་ཆུ་བོ་འབབ་པ་བཞིན་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་ཞིང་དེར་མ་ཟད་འབྲས་བུ་ཀང་གཉིས་ཀྱི་མཆོག་ཐོབ་པ་དག་གིས་མཛེས་ཤིང་དཔའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་དེ་ནི་མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱའོ། །མདོ་ནི། ཡོམ་དང་མི་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྩེ་སྦྱོར་ལ། བར་ཆད་མེད་རྩེ་དངོས། ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམས་ལ་ཀླན་ཀ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་ས་བོན་ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཞོམ་བྱེད་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དཔེས་བསྟན་པ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ས་སྐྱོན་མེད་པ་ས་དང་པོ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ཞེས་དཔེར་མཛད་ནས་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསྒྲུབས་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་ན་སྒྲིབ་པས་ཆོད་པ་མེད་དེ་དེའི་ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ

༄༅། །ཁཞག གཞུང་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་ལེན་ཅིང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རང་ལས་གཞན་པ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་རྒྱུ། ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་འབྱུང་བཞི་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་ལྟ་བུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། སྔང་བྱ་རང་རིགས་དང་ས་མཚུངས་ལྟ་བུའི་འདྲ་བ་བསྐྱེད་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ། གཙོ་སེམས་དང་རང་འཁོར་སེམས་བྱུང་ཕན་ཚུན་ཕན་འདོགས་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཕྱི་མ་རྣམས་རང་སའི་ཀུན་འགྲོ་སྔ་མས་བསྐྱེད་པ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་སྟེ་དྲུག་གོ། །རྐྱེན་ནི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱུ་ཐ་མ་ལྔ་རྒྱུའི་རྐྱེན། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ནི་ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན། བྱེད་རྒྱུ་ནི་བདག་རྐྱེན་ཏེ་བཞིའོ། །དེས་ན་འཇིམ་པས་བུམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་རྒྱུ་རྐྱེན་མཚུངས་པའང་ཡོད་དོ།། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་འདིའི་དམིགས་པ་ནི། སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། བདག་པོ་ནི་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་བམ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད་ལ་རྣམ་པ་ནི་སྤྲོས་མཚན་ཞི་བ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བཞག་པ་སྟེ་དོན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་སོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ།། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ། ལོག་རྟོག་འབྱུང་ཚུལ། དེ་བསལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡུམ་གསུངས་པ་འདི་ལ་ནི། དེ་ཁོན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟེན་

འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་ཟད་མེད་དུ་འཆར་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་བློར་མི་ཤོང་བའི་རྟོག་གེ་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་ན། ལམ་གྱིས་དམིགས་པ་ནས་ཡུམ་སྒོམ་པའི་བར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བརྒྱུད་མར་རྒོལ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར། རབ་འབྱོར་གྱིས་དྲི་བའི་སྒོ་ནས་ཀླན་ཀ་བཅུ་དྲུག་དང་། སྟོན་པས་དེ་དག་གི་ལན་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཚེ་དངོས་སུ་རྒོལ་བ་མེད་ཀྱང་དོགས་སྤོང་ས་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཁྲུལ་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཕགས་ཆེན་གྱི་མཉམ་བཞག་གི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་འཐད་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེའི་ནི་ངོ་བོ་དངོས་མེད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གཟུང་བ་འཐད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤིས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དེས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཐད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་ཐབས་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཐད་པ་དང་། དེ་ནི་རྩ་ཤེར། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྦྱོར་བ་འཐད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ལ་སློབ་པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྟེ་གསུམ་པོ་འཐད་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཐབས་མཁས་དང་བཅས་པ་འཐད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་རྣམས་མེད་ངེས་སུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་འཐད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་གཟུང་

༄༅། །ཡང་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་འཐད་པ་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བཅས་འཐད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣང་དོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་འཐད་པ་དང་། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་འཐད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་འཐད་པ་དང་ནི་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་སྒོམ་པ་འཐད་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་འབྲེལ་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ལོག་ལྟ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསལ་བ་དག་ཏུ་བཞེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་ལྔ་པའི་འགྲེལ་བའོ།། །།གསུམ་པ་དེ་དག་གོ་རིམ་དུ་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ། འབྲེལ་བ་བཀོད་པ། མངོན་རྟོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། ཇི་ལྟར་ཚེས་པའི་ཟླ་བ་ནི། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ས་ལ་བཞུགས་རྣམས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་བསལ་བའི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་འཚང་བརྒྱ་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན། གཉིས་པ་ལ། སྤྱོད་པ་བསོད་ནམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཕྱིན་དྲུག ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་དྲན་དྲུག ལྟ་བ་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་སྒོམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་བར་དག་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ནི་ངོ་བོ་ལྟ

བར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་སྦྱོད་སྒོམ་གང་ལ་ཡང་དེས་ཟིན་དགོས་པས་གང་དུ་ཡང་བསྡུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཆོས་དང་། བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་དང་ལྷར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པས་དྲན་ཞིང་སྒོམ་པ་སྟེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན། སྦྱིན་ཚུལ་གཉིས་ཕྱིན་དྲུག་གི་གཞིར་བཟུང་ལྷ་ལ་དཔང་པོར་བྱས་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་བསྡུས་སྒོམ་གྱི་ངོ་བོ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཚན་འཛིན་གྱི་དངོས་པོས་གོས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ། དེ་དག་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་སྟེ་སྦྱོར་བར་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། མཐར་གྱི་བྱ་བ་དང་། མཐར་གྱི་བསླབ་པ་དང་། མཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཙམ་མོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།བཞི་པ་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་འབྲེལ་བཀོད་པ། མངོན་རྟོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྡུས་སྒོམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་བསལ་བས་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཕྱིན་དྲུག་མི་དམིགས་པར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་གསུང་པ་ལས་འཕྲོས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་བཞིན་པ་རྣམ་སྨིན་མིན་པ། དེ་དང་བྲལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཁ་མ་རྣམ་པར་སྨིན་པ། མཚན་ཉིད་མིན་པ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་ཚུལ་

༄། །ཁྲིམས་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རེ་རེས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ནམ་མཁའ་གང་བ་ཀུན་བསྡུས་པས་གཅིག་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཚུངས་པར་ཐུབ་པ་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་རྟོགས་པ་ཡིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། །གཅིག་རྟོགས་པས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུས་ཟོ་ཆུན་རྒྱུན། །རྟོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། །ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགུལ་བ་ལྟར། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དུས་གང་གི་ཚེ་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་བཟོད་ནས་དྲི་མས་མ་གོས་མོད། དེ་ལྟ་ན་འང་མ་རིག་པས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྒྲད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་མ་མཐོང་ལ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དྲི་མ་ཡང་བཅོམ་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཚུལ་དུ། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཤིང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེའི་ཚེ་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་གཅིག་ནི་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ནམ་ཞིག་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རྫོགས་ཤིང་གསལ། །ཞེས་སོ། །མདོ་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ། ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།

ཡུམ་ལས་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཤུགས་འབྱུང་དུ་འབྱུང་བས་མཉམ་བཞག་དེའི་ཚེ་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀུན་ཀྱང་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་བར་གནས་ནས་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །མདོ་ནི། སྤྲུལ་པ་ལྷ་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གནས་ཤིང་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དཔེར་ན་ཡུལ་རྨི་ལམ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་ནི་ཡུལ་ཅན་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་འབྱུང་བ་ལྟར་མ་རིག་གཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་། གཉིད་སད་པ་ན་རྨི་ལམ་དང་དེ་མཐོང་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་བ་ལྟར། མ་རིག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སངས་ན་ཆོས་རྣམས་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་མི་མཐོང་བར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་དག་པ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བའོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་རྨི་ལམ་མི་མཐོང་རྨི་ལམ་མཐོང་བ་མི་མཐོང་། ཞེས་སོ། །འདི་རྣམས་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་ལ་ནུས་པ་སོ་སོའི་ཆ་ཡོད་པས་ཕྱེ་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ་ལ་འབྲེལ་བཀོད་པ། དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་སྦྱོར་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རྣམ་པ་རྣམས་ཇེ་གསལ་དུ་གྱུར་ཏེ་རང་འོད་ཀྱིས་རང་གི་མྱུན་པ་བསལ་བ་ལྟར་སྐྱེ་བ་

༄༅། །མེད་པ་གསུམ་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཞི་པའི་མདོ་ལས་འཕྲོས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐུའམ་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག དེས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཡུམ་ཆེན་མོ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དེ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རྟེན་འབྲེལ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་འཆར་བས། རྫོགས་ནས་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཆོས་སྐུའམ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སྟེ་དབྱེ་གཞིའོ། །དེ་ལ་གདོད་ནས་དྲི་མས་གོས་མ་མྱོང་བ་འོད་གསལ་བའི་ཆ་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལོངས་སྐུའོ། །དེའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་ཆེན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་ཁྱབ་པའི་ཆ་ནི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་འཆར་བའི་ཆ་ནས་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆ་ནས་བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །དེས་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་བྲལ་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་དེ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲིན་བསལ་བས་ཉི་འོད་འབྱུང་ཡང་སྤྲིན་ཉི་འོད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་རང་གི་གནས་ཚུལ་ལས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྐུ་དང་གསུང་དབྱངས་མཛད་པ་རྣམས་ནི་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆ་གདུལ་བྱ་རང་རྒྱུད་གཉིས་སྣང་གི་ཆས་བསྡུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དོན་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོར་མཉམ་གཞག་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་གཉིས་

སྣང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་མི་སྣང་ངོ་། །དཔེར་ན་རབ་རིབ་བྲལ་ན་སྐྲ་ཤད་མི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོད་ངེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དེ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དག །བློ་གྲོས་མིག་ནི་བྱེ་གྱུར་ཅིང་། །མི་ཤེས་གཉིད་དང་བྲལ་གྱུར་ནས༔ ༔སད་པའི་ཚེ་ན་མི་གཟིགས་སོ། །སྣང་ཚུལ་མཁྱེན་པ་ནི། སྣང་ཚུལ་ཉིད་དེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་པ་གཟུགས་སྐུར་སྣང་བ་དང་ཆོས་གསུང་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ། ཕྲིན་ལས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ནི། དེ་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ངང་གིས་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་ཆ་དང་། དེ་སྟར་ནས་དྲི་མས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་གཅིག་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་དོན་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞིག་གོ །མདོ་ནི། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་སོ་སོར་བཤད། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ། ཁྱབ་པ་དང་རྟག་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞེ་ན། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པས་ཙུང་ཟད་བྲལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་དབྱེ་བས་བྱང་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་སྐུའི་བར་རྣམས་བསྟན་པ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་

༄༅། །མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱི་ནི། །སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་རྣམས་བསྟན་ཟིན་ལ། འབྱུང་བ་བཞི་ཁ་དོག་བཞི་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ལ། །རྟེན། སྒོམ་ཚུལ། སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་འོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་སྒོམ་ཚུལ། ས་ལ་དམིགས་རྟེན་མ་གསུངས་ལ། གཞན་སྟོད་ཆུས་བཀང་བ་མེ་འབར་བ་རླུང་ལུས་ལ་ཕོག་པ་ཚོན་སྔོ་སེར་དམར་དཀར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོ་གང་ངམ་སོར་བཞི་པའི་བྱུག་པ་མར་མེའི་འོད་རྩིག་ངོས་ལ་ཕོག་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་གི་མིང་ས་སོགས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དེ་དང་དེས་ཆོས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་བསྒོམ་ཞིང་དེ་བརྟན་པའི་མཚན་མར་ནམ་མཁར་གནས་པའི་ནོར་བུའི་རླུང་གཡབ་དང་ཟླ་བ་དམར་པོ་ལྟ་བུ་དང་འདུག་པ་ལྟར་མི་གཡོ་བ་དང་དམིགས་རྟེན་ཁ་དོག་དེ་རྣམས་ནམ་མཁར་འཕགས་ནས་ནོར་བུའི་རླུང་ཡབ་ལྟར་མཁར་སྣང་བ་དང་བུག་བསྐྱེད་ནས་ནམ་མཁའ་ལྟར་འཕེལ་བ་དང་རབ་ཏུ་དང་བས་ཕྱོགས་ཀུན་སྣང་བ་འདྲ་བ་རྣམས་འགྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །ཆུ་ལྡབ་ཅན་མེ་དུ་བ་ཅན་རླུང་རླངས་པ་ཅན་སྔོ་སོགས་བཞི་ལ་མེ་ཏོག་གེ་སར་དང་སྔོན་བུ་མེད་པ་ལྟ་བུ། བུག་བསྐྱེད་མི་ནུས་པ་ཐོགས་བཅས་སུ་སྣང་བ་ནི་མི་འགྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །ཕྱིས་གོམས་ནས་སོ་སོར་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་མོད་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཅིག་ནས་མང་པོ་སོགས་དང་ཆུ་དང་ནམ་མཁར་གོམ་པ་འདོར་བ་དང་སར་འཛུལ་བ་དང་མེ་སྦར་བ་དང་རླུང་ལྟར་མགྱོགས་པ་དང་པཻ་ཌཱུརྱ་སོགས་ཀྱི་ས་གཞིར་བསྒྱུར་བ་དང་རྩིག་པ་ལ་ཐོགས་མེད་འགྲོ་བ་དང་གཉིད་རྨུགས་

རྒྱུད་རིང་དུ་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་མཐའ་ཡས་པར་སྤྲོ་བའོ། །ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། རང་ལ་གཟུགས་ལ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་ཆེན་པོ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན། བཟང་པོ་ལྷ་དང་ངན་པ་མི་ལ་བལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་གནན་ནས་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཤེས་ལྷག་མཐོང་གིས་མཐོང་བ་ནི་ཟིལ་གནོན་གཉིས། རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་བལྟ་བ་ཟིལ་གནོན་གཉིས་བཞི་པོ་འདི་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བའོ། །རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ཕྱིའི་གཟུགས་ཁ་དོག་ལྷན་སྐྱེས་སྔོན་པོ་དང་སྦྱར་བའི་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྔོན་པ་གཉིས་ཀར་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་བལྟ་ཞིང་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་སེར་དཀར་དམར་པོར་བལྟ་བ་ནི་ཟིལ་གནོན་བཞི་སྟེ་དབྱེབས་ཀྱི་བཞི་ཁ་དོག་གི་བཞིར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་། མདོར་ཁ་དོག་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དང་སྦྱར་བྱུང་གི་དབྱེ་གཉིས་གཉིས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །སྒྲ་དོན་ནི་དབང་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའོ། །དེ་ནས། ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྨོན་མཁྱེན་དང་། །མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །ཞེན་པ་གནས་པ་གཏོང་བ་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་ལུས་ཡོངས་དག་དང་སྤྲུལ་བསྒྱུར་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་དམིགས་པ་ཡོངས་དག་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་ཐུགས་ཡོངས་དག་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་མཁྱེན་པ་ཡོངས་དག་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་གཞི་དང་། ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་བསྐལ་པའི་བར་དུ་གནས་ནུས་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་ནུས་པ་དང་ཡོ་བྱད་ནོར་གྱི་ཆར་འབེབས་

༄༅། །ཉུས་པ་དང་ཁམས་གོང་ན་སྐྱོང་འགྱུར་ལས་འདོད་པར་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་ལྷ་བུ་དང་། བསམ་གཏན་ལས་མ་ཉམས་པར་འདོད་པར་སྐྱེ་ནུས་པ་ལྷ་བུ་དང་ས་ཆུར་ཆུ་སར་སོགས་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྱུར་ནུས་པ་དང་། གཞན་དོན་ཟད་པ་མེད་པའི་སྨོན་ལམ་འགྲུབ་པ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་དཔག་མེད་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཕྱིར་སྟོན་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བསམ་པ་དང་འཚམ་པར་ཆོས་སྟོན་པ་སྟེ་དབང་བཅུ་དང་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པས་གཞན་ལ་བཅབ་དགོས་མི་འབྱུང་བས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་བཀྱུང་ནས་གསུང་བ་ནི་བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་གུས་མ་གུས་ཆ་མཉམ་ཅན་གསུམ་ལ་ཆགས་སྡང་ཆ་མཉམ་གྱི་གཡེང་བ་གསུམ་མི་མངའ་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུས་ཡོལ་གྱི་བརྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་མཛད་པ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པས་ཀྱུ་བ་དང་གནས་པ་ནམ་དུ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་སྤྱོད་པ་ལུས་ངག་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། སུད་ར་སུ་ཀྲུད་ཅེས་ཉིན་མཚན་ལན་དྲུག་ཏུ་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་གཟིགས་པ་དང་། ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། །སྐུ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུ་བརྙེས་ནས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་༔ དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་དང་། ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ལྟ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་སྤོང་བ་ཙམ་དང་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། མི་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་མང་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཉིད་དང་གྲོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཞབས་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྒྱུན་གཅོད་པའི་མཐུ་ཡོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའོ། །ཡང་ཉན་རང་གི་སྨོན་གནས་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་གང་རུང་ཞིག་ཤེས་པར་སྨོན་ནས་སྨོན་ལམ་རྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་སྨོན་པའི་གནས་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི། གཟོད་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་རྟག་ཏུ་མཉམ་བཞག་ལ་གནས་པ་དང་། དེའི་ངང་ལས་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་དྲི་བ་ཀུན་གྱི་ལན་འདེབས་ནུས་པར་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་ཡེ་གདོད་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བཞུགས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྣང་བ་ཅི། གཞན་དོན་མི་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དྲི་མ་གློ་བུར་བར་ཤེས་ནས་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་རྒྱུ་ནི། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་གྱུར་པ་ནས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ན་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལ་འདུལ་བྱེད་གང་དང་ནི་གང་གི་ཚེ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱ་བས་དྲི་མ་བསལ་ཞིང་རྟོགས་པ་འཕེལ་བའི་སྐྲོནས་ཕན་པར་གྱུར་པ་ན་གདུལ་བྱ་དེའི་དག་སྣང་དང་འཚམ་པར་དེ་ལ་དེ་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ལྷའི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་ཕབ་པས། ས་བོན་ནུས་ལྡན་ལས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཀྱང་།

༄༅། །ས་བོན་རུལ་པ་ལྟ་བུའི་མི་རུང་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་དུས་གསུམ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསྒྲིབས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་མི་སྨྱོང་ཞིང་མི་འཐོབ་བོ། །དེས་ན་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བས་ཆོས་སྐུ་ཁྱབ་རྟག་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷའི་ཆར་དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཁྱབ་པར་ངེས་པར་བརྗོད། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།། ཅེས་རྒྱུད་བླ་མར་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན། །གཉིས་པ་ལོངས་སྐུ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་རང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་འབར་ལ༔ ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་དེ་ལས་དམན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་རགས་པའི་མཚན་དཔེ་སྣང་བའོ། །དེས་ན་གཞན་སྣང་གི་ལོངས་སྐུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནའི་ཆོས་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད་དོ། །མདོར་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན། དཔེ་བྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་མཚན་རང་གི་གནས་ཚུལ་དང་ཕྲ་ལྟས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏེ། སྔོན་བླ་མ་བསུ་སྐྱེལ་དང་ཆོས་ཉན་ལ་བསྟོད་པ་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྟི་སྟང་བྱས་པའི་རྒྱུས་ཕྱག་ཞབས་ལ་རྩིབས་སྟོང་ལྡན་པའི་འཁོར་ལོ་བ་སོ་ལ་བཀོས་པ་འདྲ་བས་མཚན་པ་དང་དེ་ནི་འཁོར་ཤིན་ཏུ་མངའ་བའི་ཕྲ་ལྟས་སོ། །དེ་བཞིན་སྦྱར་ནས།

དམ་བཅའ་བརྟན་པས་རུས་སྦལ་གྱི་ལྟོབ་ལྟར་ཞབས་མཐིལ་མཉམ་པ་ནི་མི་གཡོ་བའི་དང་། བསྡུ་བ་བཞིར་གོམས་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོའི་བར་སོར་གདུབ་བཞིས་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་བྱ་ངང་པའི་ལྟ་བུ་ནི་འཁོར་སྦྱར་དུ་འདུ་བའི་དང་། བཟའ་བཏུང་ཞིམ་ལ་མང་བ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པས་ཕྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་། འདིའི་སྐུ་ནི་ཞབས་མཐིལ་གཉིས་ཕྱག་མཐིལ་གཉིས་ཕྲག་པ་གཉིས་ལྟག་པ་སྟེ་བདུན་པོ་དག་ཏུ་ཀྱོང་མེད་པར་གཞན་དང་མཉམ་པས་མཐོ་བ་དེ་གཉིས་ནི་བཟའ་བཅའ་དང་བཏུང་བ་ཉམས་སུ་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ལྟས་དང་། བཅིངས་པ་བཀྲོལ་བས་སོར་མོ་རིང་བ་ཞབས་མཐིལ་གྱི་དཀྱུས་དང་མཐོ་མཉམ་པ་དང་། སྲོག་བསྐྱབས་པས་རྟིང་པ་ཡངས་པ་ཞབས་བཞི་ཆ་ཕྱིར་འཕགས་པ་དང་། སྲོག་གཅོད་སྤངས་པས་སྐུའི་རིང་ཐུང་ལ་མི་ཕལ་པའི་གྲུ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པས་ཕྱིན་ལས་གྲུ་བདུན་གྱི་ཆེ་ཞིང་དཀྱི་སྐྱུར་མ་སོང་བས་དྲང་བ་དང་གསུམ་ནི་སྐུ་ཆེ་རིང་བའི་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་བླངས་པས་ཞབས་པུས་མོའི་ལྷང་དང་ཡོང་བུ་ཕྱིར་འབུར་བ་མི་མངོན་པ་དང་། དགེ་བ་བླངས་པ་ཆེར་སྤེལ་བས་སྐུའི་སྤུ་ནི་གྱེན་དུ་རྩེ་མོ་ཕྱོགས་པ་དང་གཉིས་ནི་མི་མཉམ་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དང་། རིག་པ་དང་བཟོའི་ལས་རང་གིས་བླངས་ཤིང་གཞན་ལ་སྦྱིན་པས་བྱིན་པ་འཚམ་ལ་རླུམ་པ་རི་དྭགས་ཨེ་ཎ་ཡ་སྟེ་ཤ་བའི་བྱིན་པ་འདྲ་བ་ནི་སྦྱར་དུ་འཛིན་པའི་དང་། སེར་སྣ་མ་བྱས་པས་མ་བཏུད་པར་ཕྱག་མཐིལ་པུས་མོའི་ལྷང་ར་སླེབ་པས་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་ནི་ཡོ་བྱད་མང་བ་དང་དུལ་བའི་དང་། མཛའ་བ་མ་ཕྱེ་བ་དང་གཞན་ཚངས་སྤྱོད་ལ་བསྐུལ་ཞིང་གསང་ཚིག་བསྲུངས་པས་རྟ་ཅང་ཤེས་ལྟར་འདོམས་

༄༅། །ཀྱི་སྦྲ་བ་སྦྲུབས་སུ་ཉུབ་པ་མཆོག་ནི་བུ་མང་བའི་དང་། གཞན་ལ་གོས་རྐྱན་བྱིན་པས་ལྤགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟར་སྣུམ་པ་དང་། ཁང་པ་དང་ཡུལ་གནས་སྦྱིན་པས་ལྤགས་པ་སྐྱི་སྲབ་ལ་འཇམ་པ་དང་གཉིས་ནི་གོས་རྐྱན་ཁང་བཟང་གནས་བཟང་ཕྱིན་པའི་དང་། འདུ་འཛི་སྤངས་པས་བ་སྤུ་ནི་བུ་ག་གཅིག་ན་གཉིས་མེད་པར་རེ་རེ་ནས་གཡས་འཁྱིལ་ལེགས་འཁྲུངས་དང་། མཁན་སློབ་ཕ་མ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བཀུར་བས་ཞལ་གྱི་སྨིན་མཚམས་སུ་སྤུ་དཀར་འཇམ་འོད་དང་ལྡན་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་གཡས་འཁྱིལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་གཉིས་ནི་མཉམ་པ་མེད་པའི་དང་། སྨྲ་ལན་དུ་སྙན་པར་སྨྲས་པས་རོ་རྟོད་ཕེལ་ཀ་ཆེ་བ་སེ་སྙེའི་འདྲ་བ་དང་། ལེགས་བཤད་མཐུན་པར་འཛིན་པས་འདོའི་དཔུང་པའི་མགོ་རྒྱས་ཤིང་ཟླུམ་པ་དང་གཉིས་ནི་ཐུབ་པ་མེད་པའི་དང་། ནད་པ་ལ་སྨན་དཔྱད་རིམ་གྲོ་བྱིན་པས་ཐལ་གོང་མགྲིན་པ་ཟླུམ་ཞིང་མཐོང་ག་རྒྱས་པ་དང་། འདི་ལ་རྩེ་དང་ཕན་པའི་ཟས་སྦྱིན་པས་ཕལ་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་ཡང་རོ་མཆོག་ཏུ་སྣང་བ་དང་གཉིས་ནི་ནད་ཞུང་བའི་དང་། གཞན་ལ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་བྱིན་པས་སྐུ་ནི་རིང་ཐུང་དང་འདོམ་ཚད་སྙོམས་པས་ཤིང་ཉ་གྲོ་དྷ་ལྟར་མཆུ་ཞེང་གབ་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བྱིན་པས་གཙུག་ཏོར་གཡས་འཁྱིལ་ཟླུམ་པོ་དབུའི་སྟེང་དུ་སོར་བཞི་ཙམ་འཕགས་པ་ལྡན་པ་དང་གཉིས་ནི་མངའ་ཐང་ཆེ་བའི་དང་། ཚིག་སྙན་ཅིང་འཇམ་པ་ཁོ་ན་སྨྲས་པས་ལྗགས་ཀྱིས་རྣ་མཚམས་དང་སྣ་ཀྱི་བར་དུ་ཁེབས་པས་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱས་པས་གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟར་ནང་དུ་ཇི་ལྟ་བར་ཕྱིར་ཐག་རིང་དུའང་ཐོས་པ་དང་གཉིས་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་

ཐུན་གྱི་གསུང་མངའ་བའི་དང་། ཡན་ལག་ལྔ་ནི། ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཉན་ན་དགའ་བ་དང་ཟབ་ཅིང་དབྱངས་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་དང་བཏང་མི་བྲ་བ་དང་མ་འཁྲུགས་ཤིང་གསལ་བའོ། །ཚིག་འཁྲུལ་སྤངས་པས་འགྲམ་པ་ཟླུམ་རྒྱས་སེ་ནྡྷེའི་འདྲ་བ་ནི་ཚིག་ལ་ཀུན་གྱིས་ཉན་པའི་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བཀུར་བས་ཚེམས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་དང་། འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་ཚེམས་རིང་ཐུང་མེད་པར་ཚད་མཉམ་པ་གཉིས་ནི་འཁོར་རྫ་ནས་སོགས་པའི་དང་། བདེན་པའི་ཚིག་འབའ་ཞིག་སྨྲས་པས་ཚེམས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། ཕྲ་མ་སྤངས་པས་ཚེམས་གྲངས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚང་བ་དང་གཉིས་ནི་འཁོར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་དང་། བྱམས་པའི་མིག་གིས་བལྟས་པས་སྤྱན་དཀར་ནག་མ་འདྲེས་པ་ནག་པོའི་ས་ནི་མཐོན་མཐིང་འདྲ་བ་དང་། ཆགས་སྡང་རྨོངས་པ་མེད་པར་བལྟས་པས་སྤྱན་གྱི་རྫི་མ་མ་འདྲེས་པ་བ་ཁྱུ་མཆོག་གི་དང་འདྲ་བ་གཉིས་ནི་ཀུན་ནས་མཛེས་པའི་སྤྲ་ལྷས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། འདི་དག་སུམ་བཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན། །དེ་དག་གི་རྒྱུ་བསྟན་པ། འདི་ལ་མཚན་ནི་གང་གང་གི། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན། །དེ་དང་དེ་ནི་རབ་རྫོགས་པས། །མཚན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་འགྲུབ། །དེ་གང་ཞེ་ན། །བླ་མ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཡང་དག་བླངས་པ་བརྟན་པ་དང་། །བསྡུ་བ་བརྟེན་དང་གྱུ་ཆེམ་པའི། །དངོས་པོ་སྦྱིན་དང་བསད་བྱ་བ། །ཐར་བར་བྱེད་དང་དགེ་བ་ནི། །ཡང་དག་བླངས་པ་སྤེལ་ལ་སོགས། །སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། །མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་བཀྲོལ་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་ལས་དབེན་པས་ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། ཕན་བདེའི་

༄༅། །ཐུགས་མངའ་བས་སེན་མོ་མདོག་སྣུམ་པ་དང་། རིགས་མཐོ་བས་སེན་མོ་མཐོ་བ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་པས་སོར་མོ་རྣམས་ཟླུམ་པ་དང་། དགེ་བ་ཚོགས་པས་སོར་མོ་རྒྱས་པ་དང་། དགེ་བ་གྲུབ་པས་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། འཚོ་བ་རབ་ཏུ་བསྲུངས་པས་རྩ་ལྐུགས་པའི་ཕྱིར་མི་མངོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པས་རྩ་མདུད་པ་མེད་པ་དང་། དབེན་པའི་ཆོས་མངའ་བས་ལོང་བུ་ནང་དུ་འབྱུར་བ་མི་མངོན་པ་དང་། འགྲན་ཟླ་མེད་པས་ཞབས་གཉིས་རིང་ཐུང་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་མཉམ་པ་དང་། མིའི་སེངྒེ་ཡིན་པས་བརྗིད་པར་སེངྒེ་དང་། མིའི་གླང་ཆེན་ཡིན་པས་ཐད་ཀར་གླང་ཆེན་དང་། ནམ་མཁར་གཤེགས་པས་བྱ་ངང་པའི་དང་ནི་མིའི་ཁྱུ་མཆོག་ཡིན་པས་འཁོར་གྱི་སྣ་འདྲེན་པ་ཁྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་ཀྱིས་གཤེགས་པ་དང་། མཐུན་པའི་ལམ་མངའ་བས་གཡས་ཕྱོགས་ནས་འཁྱོན་ཞིང་གཡས་ནས་ལྡོག་པ་དང་། བལྟས་ན་མཛེས་པར་གཤེགས་པ་དང་། ཐུགས་མ་ཡོ་བས་སྐུ་དྲང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། དག་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པས་སྐུ་འཁྱིང་ལེགས་པ་འཕྲིལ་བག་ཆགས་པ་དང་། སྡིག་པ་མེད་པས་སྐུ་དྲི་མེད་ཕྱི་དོར་བྱས་འདྲ་དང་། གདུལ་བྱར་འཚམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་སྦོམ་ཕྲ་དང་སྐབས་ཕྱེད་པའི་རིམ་པར་འཚམ་པ་དང་། ཀུན་སྤྱོད་དག་པས་སྐུ་གཙང་བ་དང་། ཐུགས་འཇམ་པས་སྐུ་འཇམ་པ་རེག་ན་བདེ་བ་དང་། ཐུགས་དག་པས་སྐུ་དག་པ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་རྫོགས་པས་མཚན་སོ་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡངས་ཤིང་བཟང་བས་སྐུའི་ཁོ་ལག་ཁྱོན་ཆེ་བ་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ་དང་། ཐུགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པས་གོམ་པ་ཆེ་ཆུང་སྙོམས་པ་དང་། སྤྱན་གཉིས་ནི་གཟིགས་པ་དག་

པ་དང་། འཇམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་སྐུ་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། ཐུགས་མི་ཞུམ་པས་སྐུ་ཤ་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བས་སྐུ་ཤ་ཁེངས་ཏེ་རྒྱས་པ་དང་། ཡང་སྲིད་བཅོམ་པས་སྐུ་མི་ཕྱོད་པར་ཤིན་ཏུ་
གྲིམས་པའི་སྐུ་ཉིད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པས་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་རིང་འོས་རིང་ཐུང་འོས་ཐུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་དང་། སྤྱན་ལ་རབ་རིབ་སོགས་གཟིགས་པར་སྒྲིབ་པ་མེད་ཅིང་མིག་རྣག་སོགས་མི་འབྱུང་བས་
དག་པ་དང་། སློབ་མ་ཁྲིམས་ལྡན་འཁོར་བས་སྐུའི་ཕྲུལ་བླུམ་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱོན་མེད་པས་སྐེད་སྐབས་ཕྱིན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པས་ཕྱལ་མ་སྙོངས་པ་ཀྱུ་ལྡོངས་མིན་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ཟད་པ་མེད་པས་ཕྱལ་ལ་
མཐོ་ཀྱོང་མེད་པ་ཕྱུང་ངེ་བ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པས་ལྟེ་བའི་ཁྲུང་བུ་ནི་གཏིང་ཟབ་པ་དང་། གདམ་ངག་འཛིན་པའི་སློབ་མ་འདུ་བས་ལྟེ་བའི་རི་མོ་གཡས་ཕྱོགས་འཁྱིལ་བ་དང་། སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པའི་དགེ་འདུན་འདུ་
བས་སྐུའི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ནས་ལྟ་ན་སྡུག་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་དང་། ཆོས་ནག་པོ་བྲལ་བས་སྐུ་ལ་ནི་རྨེ་བ་དང་ཤ་མཚན་གནག་བག་མེད་པ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་བདེ་བའི་ཆོས་སྟོན་པས་ཕྱག་ནི་ཤིང་བལ་
ལྟར་འཇམ་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་བརྟེན་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་ལ་སྣུམ་པའི་མདངས་ཡོད་པ་དང་། བརྟན་པར་བཞུགས་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་དང་། བསླབ་པ་ཕྲ་
མོ་ནས་འཆའ་བས་ཞལ་སྒྲིམས་ནི་ཧ་ཅང་མི་རིང་བ་དང་། གཟུགས་བརྙན་འཇིག་རྟེན་དུ་བཀྱེ་བས་མཆུ་ནི་མེ་ཏོག་བིམ་པ་ལྟར་དམར་ཞིང་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དང་། ཚིག་འཇམ་པོས་འདུལ་བས་ལྗགས་བདེ་ཞིང་

༄༅། །གཉེན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཕྲ་བའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པས་ལྗགས་སྲབ་པ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བས་ལྗགས་དམར་བ་དང་། བསྐྱེངས་པ་མི་མངའ་བས་འབྲུག་གི་སྒྲ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཉིད་ལྡན་པ་དང་༑ འཇམ་པར་སྨྲ་བའི་སློབ་མ་མངའ་བས་གསུང་མཉེན་ཅིང་འཇམ་པ་དང་། སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལས་འདས་པས་མཆེ་བ་ཟླུམ་པ་དང་། གདུལ་དཀའ་འདུལ་བས་མཆེ་བ་རྣོ་བ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་དཀར་བས་མཆེ་བ་དཀར་བ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པས་མཆེ་བ་རིང་ཐུང་སོགས་མཉམ་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རིམ་གྱིས་སྟོན་པས་མཆེ་བའི་རྩེ་མོ་བྱིན་གྱི་ཕྲ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རི་བོ་ལ་གནས་པས་ཤངས་མཐོ་བ་དང་། འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་གཙང་མ་མངའ་བས་ཤངས་ལ་དྲི་མ་མེད་པས་མཆོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡངས་པ་མངའ་བས་སྤྱན་དཀྱུས་རིང་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་འདྲེན་པས་སྤྱན་གྱི་རྫི་མ་སྟུག་པ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ན་ཆུང་སོགས་དགའ་བར་བྱེད་པས་སྤྱན་དཀར་ནག་ཕྱེད་པ་པདྨའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་དང་། ཕྱི་རྗེས་སུ་གཟིགས་པས་སྨིན་མ་གཡས་གཡོན་འབྲེལ་བས་ཚུགས་རིང་བ་དང་། འཇམ་པོར་འདུལ་བས་སྨིན་མ་འཇམ་པ་དང་། དགེ་བའི་སྣུམ་དང་ལྡན་པས་སྨིན་མ་སྣུམ་པ་དང་། སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྨིན་མའི་སྤུ་ནི་རིང་ཐུང་སོགས་མཉམ་པ་དང་། གནོད་པ་བཟློག་པས་ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བས་སྙན་མཐོ་དམན་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པ་དང་། བསམ་པ་མ་ཉམས་པས་འདུལ་བས་སྙན་འོན་པ་སོགས་ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བས་སྐྲ་མཚམས་དོད་པ་ནི་དཔྲལ་བ་ལེགས་

པར་འབྱེས་པ་དང་། ཕས་རྒོལ་འདུལ་བས་དཔྲལ་བའི་དབྱེས་ཆེ་བ་དང་། སྨོན་ལམ་དམ་པ་རྫོགས་པས་དབུ་གདུགས་ལྟར་རྒྱས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་དགའ་བ་ལྡོག་པས་དབུ་ལ་སྐྲ་དཀར་མི་འབྱུང་ཞིང་བུང་བ་ལྟར་ཁ་དོག་གནག་པ་དང་། སྤང་བྱའི་བག་ཉལ་ཟད་པས་དབུ་སྐྲ་སྟུག་པ་དང་། ཐུགས་འཇམ་པོས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་སྐྲ་འཇམ་པ་དང་། ཐུགས་མ་འཁྲུགས་པས་སྐྲ་མ་འཛིངས་པ་དང་། བརླང་བའི་གསུང་དང་བྲལ་བས་སྐྲ་གྱེན་ལ་མ་བརྫེས་པ་མི་བསྣོར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་སྤོས་བསྒྲུབས་པས་སྐྲའི་དྲི་ཞིམ་པས་སྐྱེས་བུའི་ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱག་ཞབས་ལ་དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་ནི་རྫས་བརྒྱད་དང་རི་མོ་གྲུ་བཞི་སོགས་ཡོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ནི། བཟོ་སྤྲུལ་སྐུ་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་པི་ཝང་མཁན་དུ་སྤྲུལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་པ་ནི་གཟིངས་ཟམ་པ་སྨན་འབྲས་བུ་འབབ་ཆུ་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་སྤྲུལ་པ་འབྱུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་ནི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་གིས་འདུལ་བའི་སྐུ་སྣ་ཚོགས་པས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་དག་ཅིག་ཅར་མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི་ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་འབྱུང་ངོ་། །མདོར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཕྲིན་ལས་ལ་གནས་ཚུལ་གྱི་ཕྲིན་ལས་མདོར་བསྟན། སྣང་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་འདིའི་ལས་

༄༅། །རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་མཛད་པ་ཉེར་བདུན་ཏེ། ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་འདོད་ལྷ་རྣམས་འདོད་པར་ཞེན་པ་དང་ཚངས་པ་རྣམས་ལྟ་བ་ཞི་བ་རྩེ་གཅིག་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་དང་ནི། མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་བསྡུ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་དོར་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པ་དང་། བླང་བྱ་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་གཉིས་ནི་ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ལམ་ཚད་མེད་བཞིའི་དོན་དང་། ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དགེ་བཅུ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་བཞི་ནི་སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་ཟད་པ་གཅིག་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བརྡར་བཏགས་པ་ཙམ་དང་། འཁོར་གསུམ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། ལུས་ཅན་གཞན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་ནུས་པ་དང་། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ནི། མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་བཟློག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལྟར་མཛད་པ་བཅུ་སྟོན་ནུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པར་སྦྱོང་ནུས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཞིང་འདིར་སངས་རྒྱས་འདི་ཞེས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཚད་མེད་སྒྲུབ་ནུས་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བསྟེན་པ་དང་སོགས་པས་བསྙེན་བཀུར་བགྱིད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་ནུས་པ་དང་། ཚེ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནུས་པའི་ཡན་ལག་རྫོགས་

པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་ངེས་པས་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ནི་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐད་ཅིག་ལ་མཐོང་ནུས་པ་དང་། རྟག་འཛིན་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ནི་སྤངས་པ་དང་། དེའི་གཞི་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གེ་ས་བོན་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་ནི། ཟག་མེད་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ནི། འདུས་བྱས་འཁོར་བ་འདུས་མ་བྱས་པ་མྱང་འདས་ལ་ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བཅོ་བརྒྱད་ནི་སྨོན་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ་སྟེ་གཅིག་ནི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཕྲིན་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །མདོར་ནི། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱས་ནས། ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།གཉིས་པ་འབྲིང་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མཁྱེན་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་དེ་རབ་དང་དེའི་གོ་རིམ་དང་དེའི་མཐའ་རྩེ་སྦྱོར་བ་བཞི། སྦྱོར་བ་དེའི་རྣམ་སྨིན་ཆོས་སྐུའི་རང་ཞལ་མཐོང་བ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་གཅིག་དང་བཅས་པ་ནི་དོན་བསྡུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག་གོ །གསུམ་པ་བསྡུས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རབ་རིབ་ལྟ་བུ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་རྫོགས་ཆ་ནས་ནི་མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རུ་ཕྱེ་བ་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་ཀུན་རྫོབ་པ

༄༅། །རི་བོང་གི་རྭ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱེ་མེད་དུ་སྙོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་སྣོནས་ཕྱེ་བ་སྦྱོར་བ་བཞིའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེས་འཁྲུལ་སྣང་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དག་ནས་རང་ངོ་རང་
གིས་རིག་པར་གྱུར་པ་ཚོས་སྐུ་ཕྲིན་ལས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གཅིག་རྣམས་ནི་དོན་བསྡུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་
བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་རྫོགས་སོ།། །།རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བི་དྱཱ་ཀཱ་ར་པྲ་བྷཱ་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བན་དེ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།སློབ་
ཀྱི་པཎྜི་ཏ་དཔལ་གོ་མི་འཆི་མེད་ལ་སོགས་པ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།ༀ གང་ཚེ་སྐལ་པས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་ཕྲ་མོའི་མདུན་དུ་གློ་བུར་རྒྱ་མཚོ་ལྡུད་གྱུར་ན། །དེ་
ཚེ་རབ་ཏུ་སྐྲག་ཅིང་འབྱུང་བའི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ཅི། །དེ་བཞིན་ཡུམ་དོན་བདེ་བླག་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་འགའ་ཞིག་གིས། །བླ་མའི་ལེགས་བཤད་ཟབ་རྒྱས་མི་རྟོགས་དེ་ཕྱིར་
དག་གིས་ཆུ་ཐིགས་ལྟ་བུ་འདི་བརྩམས་སོ། །སྨྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་འཆད་ཚེ་ཡང་། །དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་དུ་ལྷུང་བའི། །མཁས་རྣམས་མཚར་བྱས་ཚུར་ཤོག་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བལྟ་བར་གྱིས། །དེས་ན་འདི་
བརྩམས་པ་དང་འདི་ལ་གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །འདི་ཉིད་བསླབས་དང་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་ཉམས་ལེན་བགྱིས་པ་གང་ཡིན་རྣམས། །མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་རྟུག་བརྟུལ་རྒྱ་མཚོ་སྐེམས་པའི་ཕྱིར།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཉིད་དུ་འཁོར་གསུམ་དག་པས་བསྔོ་བར་བགྱི། །ཞེས་པ་ནི་རང་གཞན་ཀུན་ལ་ཕན་པར་སེམས་པའི་བློས་རབ་ཏུ་བསྐུལ་ནས་ཞྭ་དམར་བ་ལྔ་པས་རང་ལོ་ཉེར་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལུག་ལོ་ཟླ་བ་བརྒྱད་པ་ལ་གྲུབ་པར་བྱས་པའི་དགེ་བས་མཚུངས་མེད་བླ་མའི་དགོངས་པ་རྫོགས་ནས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་ཤོག། །།སྦྱར་བྱང་། ཨེ་མ་ལས་ངན་དུས་ཀྱི་རླུང་འཚུབ་ཀྱིས། །ངན་རྟོག་ཉོན་མོངས་དུག་གིས་ཀུན་ནས་གཟིར། །ཐར་པའི་ལམ་ཆེན་འཕྲོར་བའི་འཁོར་བ་པ། །འོ་དོད་ཀྱི་ཧུད་ནད་ཁྲིད་འཐམ་པ་ལ། །འཇོམས་བྱེད་གཅིག་ཐུབ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག །བཀའ་བསྟན་ཟབ་མོའི་དོན་རྣམས་སྤྲས་པའི་དོན། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པའི་ལམ་བཟང་འདི། །ཡོད་ན་དེས་ཚོག་མེད་ན་ཐབས་བྲལ་ལས། །ལྷག་པར་འགྲོ་མགོན་བཀའ་དབང་བརྒྱུད་རིམ་པ། །ཀཾ་ཚང་ཞི་བྱེད་བསྟན་པའི་ལམ་སྒྲོལ་དུ། །སྣང་བྱེད་རྟ་བདུན་བྱེ་བའི་འོད་སྣང་གི། །གཟུགས་གསར་ཉུང་ངུ་རྣམ་པར་གསལ་བ་འདི། །སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཉག་ཕྲ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། །ཉམས་པ་སོར་ཆུད་ལས་ལ་དམིགས་ནས་སྨུ༔ ༔ལྷག་བསམ་དྲི་བྲལ་ཆུ་ཤེལ་དབང་པོའི་གཟུགས། །བཀྲ་བའི་ངང་མདངས་གསལ་བས་རབ་བསྐྲུན་པས། །གཞལ་མེད་བཀའ་དྲིན་ཕ་མཐའ་ཡས་པ་ཅན། །ད་ལྟའི་ཕ་མས་གཙོས་པའི་མར་གྱུར་རྣམས། །རྫོགས་བསྡུལ་གསུམ་གྱི་དུ༔ཁ་ལས་གྲོལ་ནས། །རྣམ་མཁྱེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱུ་རུ་སྨོན།། ། །ཞེས་རྗེ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་གིས་མཛད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཉུང་ངུ་རྣམ་གསལ་འདི་བཞིན་དཔེ་

༄༅། །གྲངས་ཆིག་སྟོང་ཐམ་པ་ཡོངས་དགེ་མི་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཆོས་བྱིན་གྱི་འགྲོ་གྲོན་ཆ་ཚང་གནང་སྟེ་དཔལ་ཤེས་རབ་གླིང་གི་གདན་ས་ནས་སྤར་དུ་བསྐྲུན་སྐབས་སྤར་བྱང་སྨོན་ཚིག་འདི་བཞིན་སྨོས་ལས་པ་ཚེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།

དཔལ་སྤུངས་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་།

༄༅། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་རྣམ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཉུང་ངུ་རྣམ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ན་མཿཔྲཛྙཱ་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཡེ། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། །སྒྲིབ་པའི་མཚན་མ་ཉེར་ཞི་བ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དང་དེ་སྲས་ལ། །ཀུན་ནས་དང་བས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་མངོན་རྟོགས་རིམ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྡུས། །དེ་དོན་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བར། །ཐུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་བཤད་པར་བྱ། །དེ་ཡང་སྲིད་པའི་གཙོང་རོང་ཉམ་ང་བར་མི་ཤེས་པའི་མུན་པས་ཆེས་གནགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་དྲང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་དེས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བསྡུ་ན་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་འདུས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འདིའི་དབྱེ་བ་ལ་སྔ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཕྲག་

༄༅། །བརྒྱ་པ། ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤེས་རབ་ཁྲི་པ། བརྒྱད་སྟོང་པ། བསྡུད་པ་སྟེ་ཡུམ་དྲུག་དང་། ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ། ལྔ་བརྒྱ་པ། སུམ་བརྒྱ་པ། ཚུལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ། ལྔ་བཅུ་པ། སྒོ་ཉེར་ལྔ་པ། ཀཽ་ཤི་ཀས་ཞུས་པ། རབ་རྩལ་རྣམ་གནོན་གྱིས་ཞུས་པ། ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་ཉུང་ངུ། ཡི་གེ་གཅིག་མ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་སྟེ་སྲས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་མཛད་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་རིག་རལ་གྱིས་ནི། ཤེར་ཕྱིན་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་མ། ཉི་མའི་སྙིང་པོ། ཟླ་བའི་སྙིང་པོ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ཀྱང་བཅུ་བདུན་དུ་མ་འདུས་པས་གྲངས་ངེས་མི་འཐད་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་དགུར་དབྱེ་བར་མཛད་དོ། །ཡུམ་གྱི་དགོངས་

འགྲེལ་ལ་རྒྱལ་བ་མ་ཕམ་པས་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་། ཕྱོགས་གླང་གིས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་དང་། དཔའ་བོའི་འབུམ་ཊཱི་ཀ་ཧེ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཚུལ་བཞིར་གྲགས་པའི་དང་པོ་འདི་ལའང་རྗེས་འབྲང་གི་འགྲེལ་པ་ལ། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་གཞན་སྟོང་གི་དབུ་མར་བཀྲལ་བ་དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་རང་སྟོང་གི་དབུ་མར་དང་། བཙུན་གྲོལ་གྱིས་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་བ་དང་། ཤཱཀྱ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། རཏྣ་ཀཱིརྟི། བུདྡྷ་ཤྲཱི། ཨ་བྷ་ཡ་སོགས་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་མཛད་དོ།། དེའི་རྗེས་སུ་མཁས་པ་སྔ་མའི་བསྟན་བཅོས་མཐོང་ཞིང་ལོ་བཅུ་བདུན་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ནས་མཐར་བྱམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་རྒྱན་འདི་ལ་ཡུམ་བར་པ་དང་སྦྱར་བ་ལེ་བརྒྱད་མའི་བསྡུས་དོན། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྦྱར་བ་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན། བསྡུས་པ་དང་སྦྱར་བ་སྡུད་འགྲེལ་རྟོགས་སླ་བ། ཀུན་ལས་ཁྲུད་པར་འཕགས་པའི་ཡུམ་གསུམ་ག་དང་སྦྱར་བ་དོན་གསལ་འགྲེལ་པ་དབུམ་ཆེན་པོ་དང་མཐུན་པ་འདི་མཛད་དོ། །འདི་ལ་ཡང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་འགྲེལ་པ་ལ། ཀུ་ལཀྵ་ཧྲའི་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ། དྷརྨ་མི་དྲའི་ཚིག་གསལ། ཉུབ་ཀྱི་སྙིང་ཕྱུགས་པ་དང་། ཁ་ཆེ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་རྣམས་ཡོད་ཅིང་། གངས་ཅན་དུའང་འགྲེལ་བཤད་མང་ཞིག་བྱུང་བ་ལས་ལེགས་བཤད་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་བོའི་༧རྗེ་བླ་མ་རྒྱལ་བ་ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་འདིའི་རྩ་བ་དང་མཐུན་པར་བསྡུས་ཏེ་འཆད་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

༄༅། །ལོ་ཙཱ་བས་བསྟན་བཅོས་བསྒྱུར་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཛད་པ། ཡན་ལག་དེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས། མཛུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཁྲུངས་བཙུན་པ་དང་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མཚན་སྨོས་པ། འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། །རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་ལ། པེ་ཤཱ་ཙི། ཨ་ཕ་བྷྲཾ་ཤ། པྲ་ཀྲི་ཏ། སཾ་སྐྲི་ཏ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། ཨ་བྷི་ས་མ་ཡ། ཨ་ལངྐཱ་ར། ནཱ་མ། པྲཛྙཱ་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཨུ་པ་དེ་ཤ་ཤཱསྟྲ་ཀཱ་རི་ཀཱ། བོད་སྐད་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཉུང་ངུས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མན་ངག་གིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་བཅོས་པའི་ཐབས་འདི་ལ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ་ཚིགས་བཅད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ལ་མཚན་འཛིན་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་ཡིད་ལ་སེམས་ཤིང་བདུད་གཞོམ་པ་ལ་དཔའ་བའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་ལོ་ཙཱ་བས་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཕྱག་འཚལ་བར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་དེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་འཆད་པ་ལ། གང་ཟག་གཞན་འཕྲས་ཡུམ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཆོད་བརྗོད། བསྟན་བཅོས་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དགོས་འབྲེལ། དང་བ་སྐྱེས་ནས་འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྨྲ་བརྗོད་དང་བྲལ་བར་མཉམ་པར་བཞག་

པ་ན་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ངག་གིས་མཚོན་པར་བརྗོད་པ་ལ། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ནུས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ཞི་བ་འཚོལ་བ་སྟེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཐབས་ཀྱི་ནང་གི་ཆོས་ཀུན་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་དོན་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཉེར་ཞིར་འཁྲིད་པར་མཛད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོ། །འདི་སྐབས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ནི་ཤྲཱ་ཝ་ཀའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ན་རང་གི་ཐོས་པ་གཞན་ལ་སྒྲོག་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷ་བ་ཁས་ལེན་གྱི་ཉན་ཐོས་དང་། སྤྲུལ་པའི་དང་། རིགས་མ་ངེས་པའི་དང་། ངེས་པའོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་མཚན་ཉིད་པའོ༔ ༔རང་རྒྱལ་ལ་དབྱེ་ན། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཚོགས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་བཞེད་དོན་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་མྱང་འདས་ཏེ་སྲོག་གི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བའི་ལྷག་བཅས་དང་། དེ་བཏང་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྤངས་ཤིང་དགེ་རྩ་དང་ལམ་རྒྱུན་ཆད་པ་ནི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཏེ། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཉན་ཐོས་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཡང་དག་པར་གཅོད་པའི་རྣམ་པར་འདོར་བས་རྣམ་པར་སྤོང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐེག་དམན་གྱིས་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་ལ། སེམས་

༄༅། །ཅེས་པས་རིག་པའི་མཐའ་ཐུག་མེད་ཡིན་པས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འདོད་དོ། །མྱང་འདས་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་ཉན་རང་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ནུས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་འདོད་པ་རྣམས་ཐབས་ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་དོན་འཛིན་རྟེན་པ་དག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་སྒྲུབ་པར་མཛད་ནུས་པ་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས། མཉན་པ་ལྟ་བུ། རྫི་བོ་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་མོ། །དབྱེ་བ་དེའི་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་བཞེད་དོན་ནི། བྱང་འཕགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཤེས་རབ་ལམ་གསུམ་ག་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ནུས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་འབྲས་ཡུམ་གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པའི་ཐུབ་པ་ཟག་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཐབས་རྣམ་པ་རྟགས་མཚན་མ་ཀུན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པས་བཞེད་དོན་ཆོས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་དག་གསུང་བར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞེད་དོན་དེ་ནི་རང་གི་མངོན་རྟོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སྒྲུབ་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཐའ་དཔྱད་པ་

ལ་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱའི་སྒྲ་བཤད། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པས་བསྟན་པའི་དམ་ཆོས་གང་ཞིག་གདུལ་བྱའི་སྡུག་བསྔལ་དང་སྒྲིབ་པ་སེལ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །སྒྲིབ་ཀུན་སེལ་བྱེད་དམ་པའི་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྷྲི་དྷཱ་ར་ཎ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རང་མཚན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་དེ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །འཁོར་ལོ་ནི་སྐྱུར་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་ལུང་གི་ཆོས་སོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བློ་གོམས་པས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པའོ། །དབྱེ་ན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་ཟག་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་ཏེ། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་སམ་ཆོས་སྐུའོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི། འགོག་པ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཟག་མེད་ལམ་བདེན་ཏེ། མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། ངོ་བོ། གསུངས་ཚུལ། དབྱེ་བ། གྲངས་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གང་རུང་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་ངག་གང་ཞིག གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕན་ཡོན་བཅུ་གཟིགས་ནས་སྨོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་མདོ་སྡེ། དེའི་དབུས་མཐར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དབྱངས་བསྙད། འབྱུང་འགྱུར་ལུང་སྟོན་པ། རྐང་པ་གཉིས་པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་བཅད། བསྟན་པ་གནས་པའི་དོན་དུ་

༄༅། །ཡི་རངས་བ་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ། གང་ཟག་གི་ཆེད་དུ་བྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་བསླབ་པ་གསུངས་པ་གླེང་གཞི། དཔེ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་བརྗོད། གང་ཟག་གཞན་གྱི་བྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ། རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་ཚུལ་གསུངས་པ་སྐྱེས་རབས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་དང་ལྡན་པའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས། མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྡེ་རྣམས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ལྔ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ། དེ་འོག་བཞི་ནི་འདུལ་བ། དེ་འོག་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོ་སྡེ། གཅིག་ནི་ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་གི་ཆོས་དེ་དག་ཀུན་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་གནས་ལ། ཆོས་ཕུང་ནི་མདོ་སྡེ་པས་ཚིག་དང་། བྱེ་སྨྲས་མིང་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ཚིག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ཀུན། །གཟུགས་སམ་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས༔ ༔ཞེས་སོ། །སེམས་ཙམ་པས། ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བརྟུས་པའི་སྒྲར་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་ལ་འདོད་དོ། །ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་ལ། ཤློ་ཀ་དྲུག་སྟོང་དང་། ཕུང་པོ་སོགས་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་རེ་རེ་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་ལ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་ས་ལ་རབ་བརྟན་གྱིས་ཁྱེར་ནུས་པའི་སྣག་ཚས་ཆོས་ཕུང་གཅིག་འབྲི་ནུས་པར་འདོད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་བཅུའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་སྟེ། བཅུ་ནི། ཡང་དག་པར་བསྙད་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། དབང་དུ་མཛད་པ་དང་། །འཇུག་པ་དང་། རབ་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྟེན་དང་། གོ་བར་མཛད་པ་དང་། གདགས་པ་དང་།

དུས་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་རྣམ་བཞག་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས༔ བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་འཁོར་ལོ། བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་འཁོར་ལོ། ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོར། བདེན་པ་བཞིའི་ཚུལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་ཚུལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་རྒྱུད་བླར། འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་དང་། རབ་ཏུ་སྨིན་པའི་དང་། ལུང་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ༔ ༔ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ནི། དང་པོ་བདག་སྟོན་པའི་དང་། བར་དུ་བདག་མེད་སྟོན་པའི་དང་། ཐ་མར་ལྟ་བ་ཀུན་བཟློག་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་ལུགས་སྔ་མ་གསུམ་དུ་ནི། དང་པོར་བདེན་བཞི། བར་དུ་སྤྲོས་བྲལ། ཐ་མར་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཚུངས་སོ། །ལུགས་ཕྱི་མར་ནི། དང་པོར་ཐབས་ཀྱི་ཆ། བར་དུ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ། ཐ་མར་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ༔ ༔དེས་ན་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ངག་གི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་། ཀུན་སློང་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་མ་བསྟན་ལ། ངེས་དོན་ཙམ་དུ་ནི་རིམ་པ་གསུམ་གཅིག་ཙར་དུ་གསུངས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་དབང་གིས་སོ་སོར་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡིས། །བསྐུལ་བས་སངས་རྒྱས་གསུང་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་འདིར་རྟོག་ཡོངས་མི་མངའ། །ཞེས་དང་། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ

༄༅། །གསུངས་མོད་ཀྱང་། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲང་དོན་དུ་ནི་ཆོས་འཁོར་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་བཞག་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ལ། གནས། དུས། འཁོར། ཆོས་བཞི་བཞིས་འཆད་པ་ལས། རིམ་པ་དང་པོ་ནི། འཁོར་མོ་འཛིག་ཏུ་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ལྔ་སྡེ་དང་ལྷ་མང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལན་གསུམ་བཟླས་པས་བཅུ་གཉིས་སོ། །བར་པ་ནི་བྱ་རྒོད་ཕུང་རི་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ་དགེ་སློང་ཕ་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་ལྔ་སྟོང་དང་། བྱང་སེམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་ལ་སེར་ཕྱིན་སྟོན་པ་རྣམས་སོ། །ཐ་མ་ནི་རི་མ་ལ་ཡ་དང་། ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་ལོ་བཅུ་རུ། འཁོར་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་མོས་པ་དག་ལ་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་སྟོན་པ་རྣམས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་༔ ༔ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་གཉིས་སོ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དབྱེ་བ་ལ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་ལུགས་ལས་ནི། སྒྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ངེས་དོན་གྱི་དྲང་དོན། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ངེས་དོན་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལས། སྤྲོས་པ་ཕྱོགས་རེ་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་པ་གནས་སྐབས་པའི་ངེས་དོན་དང་། སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་གི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་

འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དྲང་ངེས་སོ་སོར་འབྱེད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་ངེས་དོན་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་དྲང་དོན་གྱི་ཆ་ཡོད་མོད། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་དྲང་དོན་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ངེས་དོན་དུ་ཐེག་ཆེན་པ་དག་མཐུན་ཡང་། ཁྱད་པར་ནི། རྣམ་རྫུན་པས་འཁོར་ལོ་བར་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་མི་འདོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྨྲ་བས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་འདོད་དོ། །འདིར་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། འཁོར་ལོ་བར་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མ་སྐྱེས་ཞེས་སོགས་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་གི་དོན་དུ་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་ཡོད་མེད་སོ་སོར་དབྱེས་ནས། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཚེ་ལྟ་བས་སྤྲོས་པ་གཅོད་པ་ན་འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་དང་། སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ན་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་སྒོྣས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒོྣས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒོྣས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱིས་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་ཕྱག་འཚལ་བར་མཛད་དོ། །འདིར་འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་དུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་ནི། འབྲས་ཡུམ་ལ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་གསུམ་ནི་སོ་སོར་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ་ཡུམ་བར་པ་ལས། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

༄༅། །པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །མངོན་རྟོགས་དེས་ནི་རང་རང་གི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པས་ཡུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཡུམ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ཡང་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱི་དེ་ཕྱིན་ཆད་ན་ནི་མེད་དེ། མོས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུན་མཐའ་མན་ཆད་ན་རྣམ་མཁྱེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡང་མེད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་རྟགས་མཚན་མ་སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྗེས་མཐུན་པ་ནི་ཡོད་པར་བལྟའོ། །འདིར་འདི་ལྟར་དགོས་ཏེ། ཡུམ་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་འདི་མང་བས། རྣམ་མཁྱེན་གཅིག་པུའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པར་འཐད་ཅིང་། ཡང་ན་ཉུང་སྟེ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དགོས་སོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་དང་པོ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་ན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཡུམ་ལ་དང་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོན་ཕྱི་མ་མེད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་འདིའི་ནང་དུ་དངོས་པོ་གཞན་བརྒྱད་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་ཚུལ་ཡང་། ཆོས་སྐུ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཅིང་། སྦྱོར་བ་བཞི་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་འབྲས་བུས་རྒྱུ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཡུམ་ལ་སྐྱེ་མེད་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་སྤྲོས་མཚན་འགོག་ཚུལ་ཙུང་ཟད་བཤད་ན། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་འགོག ཆོས་སུ་འཛིན་པ་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་བཀོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།

གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ནི་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པ་ཙམ་མོ། །ཀུན་བཏགས་ནི་དེ་ལ་བློས་སྣ་ཚོགས་སུ་བརྟགས་པ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨྲ་བ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་རྒྱང་འཕེན་པ། གྲངས་ཅན་པ། དབང་ཕྱུག་པ། ཁྱབ་འཇུག་པ། གཅེར་བུ་པ་དང་ལྔ། དང་པོས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་འདོད་པས་ཆད་སྨྲ། ལྷག་མ་རྣམས་རྟག་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་རྒྱང་འཕེན་པ་ནི་ཕུར་བུ་པ་ལྷ་མ་ཡིན་ལས་གཡུལ་རྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ་ཚེ་ཕྱི་མ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་འཛམ་གླིང་དུ་རེངས་བྱེད་ཀྱི་བུ་ལྷག་སྤྱོད་སོགས་སྙོམས་འཇུག་པ་དྲུག རྒྱུ་རྒྱལ་ལ་སོགས་རྗེས་སྒྲོགས་པ་དྲུག འོད་སྲུངས་རྫོགས་བྱེད་སོགས་རྟོག་གེ་པའི་སྟོན་པ་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། འབྱུང་བཞིའི་དུས་ན་མི་གསལ་བའི་བདག་དང་ལུས་སེམས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ན་བསལ་བའི་བདག་སོགས་འདོད༔ གྲངས་ཅན་པ་ནི། ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཀྱི་དུས་བྱུང་བའི་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་རང་གི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གཉིས་སུ་གྱེས་ལ། གཙོ་བོའི་གློར་གནས་པའི་བདག་ཟ་པོ་དང་། རྟག་པ་དང་། ཤེས་རིག་ཡིན་པ་སོགས་འདོད། དབང་ཕྱུག་པ་ནི། དྲང་སྲོང་ཀང་མིག་དང་གཟེགས་ཟན་གྱིས་དབང་ཕྱུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུབ་ཤིང་། རིག་པ་ཅན་པ། བྱེ་བྲག་པ། གསལ་བྱེད་པ། ཆ་བ་མ་ཕྱུག་པ་དང་བཞིར་གྱེས་ལ། བདག་དེ་ལུས་དབང་པོ་བློ་སོགས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་གསོན་པའི་ལུས་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཤིང་ཡོན་ཏན་བཅུ་ལྡན་སོགས་འདོད། ཁྱབ་འཇུག་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོགས་དང་གཞོན་ནུ་མང་ལེན་ལས་བྱུང་ཞིང་

༄༅། །ཚངས་པ། དཔྱོད་པ་པ། བརྟན་སྲིད་པ། རིག་བྱེད་མཐའ་པ། གསང་བ་པ་དང་ལྔར་གྱེས་ལ། ཤེས་རིག་རྟག་པའི་བདག་ཏུ་འདོད། གཅེར་བུ་པ་ནི། དྲང་སྲོང་རྒྱལ་བ་དམ་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཁྲུ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་གྱེས་ལ། བདག་རྫས་སུ་འདོད་པ་སྟེ་མདོར་ན་ཀུན་ཀྱང་བདག་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བརྟགས་པའི། །བདག་དེ་རིགས་པས་བརྟགས་ན་འདིར། །ཕུང་པོ་ལས་ནི་གཞན་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ཡིན་ན་དེ་མི་རྟག །ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་བདག་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་རང་སྡེ་མང་བཀུར་བའི་ནང་ཚན་གནས་མ་བུ་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པའི་བདག་འདོད་པ་ལ། འཇུག་པར། བདག་མང་པོ་དང་རྫས་གྲུབ་དང་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བརྟགས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལའང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ནི་མྱུ་གུ་ལ་དམིགས་ནས་མྱུ་གུའི་སྣམ་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་སྟེ་གྲུབ་མཐས་མ་བསྒྱུར་བའོ། །ཀུན་བརྟགས་ནི། དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་བརྟགས་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་བཟུང་བ་བདེན་གྲུབ་སྨྲ་བ། རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་སྨྲ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་པོའི་དབྱེ་བ། འདོད་པ་རགས་རིམ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ན་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་དུས་གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཏོག་གིས་རྒྱས་

པར་དགེ་འདུན་འཁྲུགས་ནས་ཕལ་ཆེན་པ་དང་གནས་བརྟན་པ་གཉིས་སུ་གྱེས། དང་པོ་ལ་བརྒྱད། ཕྱི་མ་ལ་བཅུར་གྱེས་པའམ། ཡང་ན་དང་པོ་ལ་དྲུག་ཕྱི་མ་ལ་བཅུ་གཉིས་སུ་གྱེས་པའམ། ཡང་ན་རྩ་བ་གཉིས་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་བརྒྱད་གནས་བརྟན་པ་ལ་དྲུག་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བའམ། ཡང་ན་དུལ་བའམ་ལྷས་བཤད་པ་ལྟར། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་བདུན། ཕལ་ཆེན་པ་ལྔ། གནས་བརྟན་པ་གསུམ༔ མང་བཀུར་བ་གསུམ་སྟེ་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི། གྱེས་པའི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་གཙོ་ཆེ་བར་བསྟན། གནས་མ་བུ་སོགས་ལྷས་བདག་འདོད་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་མི་འདོད་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའམ། ཡང་ན་ཡོད་སྨྲའི་ནང་ཚན་ས་སྟོན་སྡེ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་སྟེ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་། མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ཞིབ་མོ་རྣམས་ཡི་གེས་འཇིགས་ལ། བྱེ་མདོའི་ཁྱད་པར་ནི། རིམ་པས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་བཀའ་ཡིན་མིན། ཕྱུང་ཆོས་འདུ་བྱེད་དང་གཟུགས་ཕུང་དུ་འདོད་པ། རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་མ་རེག་པ་དང་རེག་པར་གནས་པ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་སྒྲུབ་འགོག དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཚད་མ་ཡིན་མིན། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་འདོད་མི་འདོད། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པས་ཕྱི་དོན་རྣམ་མེད་རྗེན་གཅེར་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ། སྣང་བ་སེམས་སུ་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། དབྱིབས་དུས་གསུམ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རང་སྒྲུབ་པའི་རྫས་སུ་དང་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་པར་འདོད་པ། འགོག་བདེན་དངོས་པོར་

༄༅། །འདོད་མི་འདོད། དེ་བཞིན་ཉིད་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། ཤེས་པ་རང་རིག་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། བྱ་འབྲེལ་ལྡན་པ་རྣམས་བྱེད་པོ་འབྲེལ་ཅན་གྲོས་པོ་ལས་དོན་གཞན་དང་དོན་གཅིག་འདོད་པ། ལུས་ཤེས་བདེ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་མེད། ལུས་ལ་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ། རགས་པ་རྫོམ་པ་ལ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་ཀ་དགོས་མི་དགོས། སེམས་བྱུང་སོ་བརྒྱད་པོ་ནང་ཕན་ཚུན་རྫས་གཞན་འདོད་པ་དང་། ཀུན་འགྲོ་ལྔ་མ་གཏོགས་བཏགས་ཡོད་རྫས་གཅིག་འདོད་པ། རྟེན་འབྲེལ་རེ་རེ་བ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་དང་ཕུང་པོ་རེ་རེར་འདོད་པ་འདི་དག་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། སྐྱེ་གནས་བཞི། འགྲོ་བ་ལྔ། ཟས་བཞི། རྡུལ་ཕྲན་ཆུང་མཐའ་བདེན་གྲུབ། རགས་པ་རྫུན་པ། སེམས་སེམས་བྱུང་། འབྱུང་འགྱུར་འབྱུང་བ་ལས། ཤེས་པ་མཚུངས་ལྡན་ལས། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གནས་སྐབས་ཅན་ལས་སྐྱེ་བ། བདེན་བཞི། ལམ་ལྔ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ། རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཚེ་སོ་སྐྱེར་འདོད་པ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཕལ་ཆེར། སངས་རྒྱས་པ་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པ། ལྷག་མེད་རིག་པ་ཟད་པ། ཟག་པའི་རྣམ་བཞག གཞིག་ཅིང་བློས་སེལ་ནུས་པ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་གཟུགས་དང་བདེ་བ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་སྨྲ་བ་ནི། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་རྣམ་སེམས་ལ་ཤར་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པར་འདོད་པས་སོ། །དབྱེ་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆ་སོ་

སོར་རྫས་གཞན་བདེན་པར་འདོད་པའི་སྒོང་ཕྱེད་ཚལ་བ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་དུ་ཤེས་པ་ཡང་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དབུ་མ་པ་ངོས་བཟུང་། དེས་བསྟན་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པ་ལའང་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་བཀའ་བར་པ་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། རང་བཞིན་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་བཀའ་མཐའ་མ་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཐོགས་མེད་དེ་སྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་བྱུང་བ་དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲང་ཡང་མཐའ་ཡས་ལ། སྔ་མའི་རྗེས་འབྲང་ལས་སྣང་མེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལས་རྣམ་བདེན་པ་སོགས་དོན་དམ་ལས་ཅུང་རིང་བ་འཕགས་ཡུལ་དུའང་བྱུང་ཞིང་གངས་ཅན་དུ་ནི་མུ་ཙོར་སྨྲའོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་སྔ་མས་ཆོས་ཅན་གློ་བུར་བ་སྦྱོང་བྱ་ལ་དགོངས་ཤིང་། ཕྱི་མས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྟོང་གཞི་ལ་དགོངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་བཞག་ལ། དེས་ན་འདི་གཉིས་གཞི་འགྱུར་མེད་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ། ལམ་དེའི་འཁྲུལ་པ་སེལ་བྱེད། འབྲས་བུ་དེ་སྒྲིབ་བྲལ་སྐུའི་རྣམ་བཞག་རྣམས་མཐུན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མིང་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྡོག་པར་མཛད་དེ། ལྟོ་ལྡིར་བའི་དོན་དེ་བུམ་པའི་མིང་དང་གཅིག་པ་འགལ་ཏེ། གཅིག་ན་བརྡ་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པས་ལྟོ་ལྡིར་བ་མཐོང་བའི་ཚེ་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ལ་དེ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་མང་པོར་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འདྲེས་པ་དང་། མི་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཁ་ཆེག་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་སོགས་གསུངས་སོ། །

༄༅། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལྔ་གསུངས་པའི་མཐའ་མ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་སླ་ཞིང་། ཁྱབ་པ་ཡང་། གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་ཅིང་དེའི་དོན་སྟོང་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ལ་སྟོང་གྲུབ་དང་བདེན་གྲུབ་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སོ། །འདིར་རྗེ་བཙུན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་འདི་ནི་མདོའི་སྙིང་གཞིའི་དོན་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་ལྔ་སྟོང་ཙམ་ཞེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་སེམས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཅེས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་དང་། ཐུབ་རྣམས་ཞེས་སོགས་གོ་རིམ་མཐུན་པས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་བསྟན་བཅོས་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དགོས་འབྲེལ་ནི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་སྔོན་ནས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་མདོའི་དོན་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པར་མཛད་ལ། ཡན་ལག་ལྔ་ནི། དགོས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་བཅས་དང་། །ཚིག་དོན་བཅས་དང་མཚམས་སྦྱོར་བཅས། །བརྒལ་ལན་བཅས་ཏེ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ཡང་རྒྱན་འདི་ལ་མཚོན་ན། དགོས་འབྲེལ་གྱི་དགོས་དོན་དང་། ལུས་རྣམ་བཞག་གི་བསྡུས་དོན་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚིག་དོན་བསྟན་པ་དང་། གོ་རིམ་མི་འཁྲུགས་པར་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བ། སྔ་ཕྱི་མི་འགལ་བའི་བརྒལ་ལན་གཉིས་ནི་སྐབས་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་དགོས་སོགས་དང་པོར་འཆད་རིགས་ཏེ།

ཇི་སྲིད་དགོས་པ་མ་བསྟན་པ། །དེ་སྲིད་དུ་ནི་སུ་ཡིས་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས། བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ནི་དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་བརྗོད་བྱ། ངག་དེ་ལས་བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་སོགས་ཡོད་པ་ཐོག་མར་གོ་བ་ནི་དགོས་པ། གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱོད་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཉིང་དགོས། སྔམ་སྔམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་འབྲེལ་བ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་དང་སྦྱར་ནས་འཆད་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ། རྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་དག་ལས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་རྒྱན་གྱི་ཡང་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་སོགས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་སྐུ་དེ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ནུས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས་བྱང་སེམས་བློ་དང་ལྡན་པས་ལམ་དེར་ཞུགས་པ་ན་ཆོས་སྐུ་མཐོང་བའམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡུམ་གྱི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིང་དགོས་དགོས་པ་ལས་དགོས་པ་བརྗོད་བྱ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་དགོས་པ་ཉིང་དགོས་བསྟན་པས་རྟོགས་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་དགོས་སོགས་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་སམ་ཞེ་ན། ངེས་ཏེ། ལོག་རྟོག་བསལ་བྱ་ལ་བརྗོད་བྱ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་། ཐབས་མེད་པ་དང་། འདོད་པའི་དོན་

༄༅། །འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་སྙམ་པ་སྐྱེ་བཞི་ཡོད་པས། སེལ་བྱེད་དགོས་སོགས་ལ་ཡང་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་བཤད་པ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ། འབྲིང་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ། བསྡུས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་རྣམ་བཞག་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བརྗོད་བྱ་ནི། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་དུ་གནས་ལ། དེ་དག་ནི་འདིར་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་བཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེའོ། །ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་དེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་རིམ་སྐྱེ། དཔེར་ན། གཙོ་ཕལ་གཉིས་ཀྱི་སྟེམ་ལ་ཡང་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟག་བཅས་དང་། མཐོང་སྒོམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཟླ་བ་སྙིང་པོས་ཞུས་པ་ལས། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཇེ་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཟག་པར་བཅས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཕལ་པ་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་འབུམ་ཊཱི་ཀ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྲས་བསྡུས་པ་དགྲ་བཅོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུ་

མཐུན་པ་ཡིན་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ནི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མིང་ཚིག་གི་ཚོགས་སོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་ལ། ལམ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་མ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པ་དང་། གཞུང་ནི་ཤེས་རབ་ཙམ་ཡང་མིན་ཀྱང་བརྗོད་བྱའི་མིང་གིས་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཚིག་དང་ངག་གི་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། བཤད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད། འཆད་བྱེད་དོན་བདུན་ཅུའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་སོ་སོའི་དོན། གོ་རིམ་ངེས་པ། མདོ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ། བརྒྱད་ལས་རྣམ་མཁྱེན་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་ཁ་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་མེད་པས་རང་སྣང་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་གིས་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་འཆད། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་མངའ་འམ་མི་མངའ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་སྐྱུ་རུ་ར་སྔོན་པ་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་མཚན་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་པ་མི་འབྱུང་ངོ། །སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པ་སྤངས་

༄༅། །པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ནི་མཁྱེན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པས་འཁྲུལ་སྣང་མི་མངའ་བར་འཆད་དགོས་སོ། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། རྟགས་
དང་༑ མཚན་མ་ཀུན་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་མཉམ་བཞག་དང་། དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ཡོད་པའི།
དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར། ཆོས་གཅིག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཞི་བའི་རྣམ་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ངོ་གསལ་སྟོང་གི་ཆ་ནས་བཞག་ལ། ཕྱི་མ་ནི། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་མཚན་ཉིད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཅིང་། རྗེས་མཐུན་པ་ནི་དེ་མན་ཆད་ཀྱི་འཕགས་ལམ་ནའང་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟ་བ་ས་དང་པོ་ནས་
དང་༑ ཇི་སྙེད་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྔམ་ལྟར་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་གསུམ་གཟོད་མ་ནས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཐམས་
ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའམ་ཤེས་ཤིང་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དེ་དག་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བར་ཤེས་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་
ནས་ཡོད་དོ། གསུམ་པ་ཀུན་ཤེས་ལ་ཡང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དེའོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་གཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་བདག་

མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་འཛིན་དང་བཅས་པ་སྣང་བྱའི་གཞི་ཤེས་དང་། མཚན་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དང་པོ་ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་ནས། ཕྱི་མ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བ་བཞིའམ་ཉི་ཤུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའ་མན་ཆད་ནའོ། །ལྔ་པ་རྩེ་སྦྱོར་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོར་ཏེ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་དང་བཞིའོ། །བཞི་པ་ནི། དྲོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ནའོ། །དྲུག་པ་མཐར་གྱིས་པ་ལའང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྩེ་སྦྱོར་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐར་གྱིས་པ་སྐྱེ་སྔ་མའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་འབྲེལ་བར་སྒོམ་པའོ།། གསུམ་པ་ནི། བཅུ་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། དྲོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་སྔ་ལོགས་བར་རོ། །བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་སྒོམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་ཅིག་ཅར་སྒོམ་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། རིམ་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་དག་ལ་གོམས་པས། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞི་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་ནི།

༄༅། །རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ན་ལའོ། །བརྒྱད་པ་ཆོས་སྐུ་ལ་འང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བཞིའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་སྐུ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྐུ་གསུམ་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ལའོ། །གཉིས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། ཉམས་སུ་བླང་བྱ་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁྱེན་གསུམ་བསྟན། དེ་དག་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཐབས་སྦྱོར་བཞི། ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིའི་གོ་རིམ། བྱེ་བྲག་ཏུ་འང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་དང་པོར་བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡང་ལམ་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས་ལམ་ཤེས་བསྟན། དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཤེས་བསྟན་པ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་མོ། །མཁྱེན་གསུམ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ། དེ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ་རྩེ་སྦྱོར། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་པ། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ནི་སྦྱོར་བཞིའི་གོ་རིམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་དུ་གནས་ལ། དངོས་པོ་རེ་རེ་བས་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་རེ་རེ་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བའི་མངོན་རྟོགས་བསྡུ་བྱེད་མཁྱེན་གསུམ་ཡིན་ལ། བསྡུ་བྱའི་མཁྱེན་གསུམ་ནི་དེ་དག་མཚོན་བྱེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱི་ཞུས་

རྣམ་མཁྱེན། མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེའུས་ལམ་ཤེས། སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ལེའུས་གཞི་ཤེས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུས་རྣམ་ཀུན། བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེའུས་རྩེ་སྦྱོར། རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ལེའུས་མཐར་གྱིས་པ། བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལེའུས་སྐད་ཅིག་མ། བསླབ་པ་འབྲས་བུའི་ལེའུས་ཆོས་སྐུ་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་འཆད་བྱེད་དོན་བདུན་ཅུ་བཤད་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད། སྦྱོར་བ་བཞི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བཤད། ཆོས་སྐུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྫོགས་བྱང་གི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་སྨིན་ཅིང་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དང་། དེ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུའི་ཐོག་མར་ངེས་པར་འབྱེད་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྔ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་ལམ་རྣམ་བཞི་དང་། དེ་ཐོབ་པ་ན་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པས་སྒྲུབ་པའི་ནི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རིགས་དང་། སྒྲུབ་པོ་དེའི་དམིགས་པ་དག་དང་། སྒྲུབ་པོ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ནི། དེ་ནས་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་བགོས་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། གོ་བགོས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། གཡུལ་དུ་ཞུགས་ནས་དཔུང་གི་ཚོགས་དག་སོག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་ནི། དེ་ནས་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟར་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནམ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་མཚོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

༄༅། །འོད་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འོད་མོག་མོག་པོར་བྱེད་པ་དང་ལ་སོགས་པས་ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཁྱབ་པ་དང་རང་བཞིན་དང་བྱེད་ལས་རྣམས་བསྡུས་སོ། །ཤེས་བྱའི་ལམ་ལ་ནི། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གང་དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་ལ་དབྱེ་ན། ཚེ་འདི་དང་གཞན་པ་ཕྱི་མའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་སྟེ་ཕན་ཡོན་དང་ནི། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་། ཟག་མེད་མཉམ་བཞག་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཡུལ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་མོས་པ་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟོད་པ་དང་བསྐུར་བ་དང་བསྔགས་པ་གསུམ་དང་། དགེ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བསྔོ་བ་དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་སྒོམ་ལམ་དང་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ། རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། སྦྱངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་འདྲར་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བས་དམན་པ་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་དང་། དེ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ལ་མཁས་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཚན་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་བཅས་པ་ཉན་རང་

གི་དང་། འདུ་ཤེས་དེ་དང་བྲལ་བ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དག་དང་། གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་དང་། ལ་སོགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ཤུགས་དང་དངོས་ལ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དགུ་པོ་དེ་འདྲ་བས་ནི་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དང་། རྒྱུས་འབྲས་བུ་མཚོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་བཞི་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དོན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པར་བྱ་བ་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྐྱོན་དང་ནི། སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཚོགས་ལམ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་བཟློག་པའི་ཚོགས་དང་། སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། རང་གི་ཞིང་དག་ཡོན་ཏན་བླ་ན་མེད་པར་བསྒྱུར་བ་དང་ནི། གཞན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྟུས་བསྒོམས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དེའི་རྟགས་དྲོད་དང་༔ བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་རྩེ་མོ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་གཏོང་བ་ལ་བརྟན་པའི་བཟོད་པ་དང་། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་ཆོས་མཆོག་དང་། མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་དང་

༄༅། །སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོའི་གནས་སྐབས་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལམ་གཞན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྣང་བྱ་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་རྩོད་པའི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་བཅས་པའི་ནི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་རྗེས་དྲན་དྲུག་དང་། སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ནུས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ཆོས་སྐུ་འཆད་པ་ནི། གདོད་མ་ནས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་ལས་གཞན་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བདག་ཉིད་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཕྲིན་ལས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཆོས་སྐུའི་དབྱེ་བ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ལ། ཡུལ་མཁྱེན་གསུམ། ཐབས་སྦྱོར་བཞི། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའོ། །དང་པོ་ལ་ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན། ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས། དེའི་རྩ་བ་གོལ་ས་དང་བཅས་པ་གཞི་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ལ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད། སྦྱོར་བ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐྱེ་དོན་དང་།

གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ། མཚན་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཏེ། དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་བ། །ཞེས་པས་སོ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུབ་པས་ན་བྱང་ཆུབ་དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་བསགས་པས་ན་སེམས་དེ་རྒྱུ་ཚད་མེད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་ཤིང་ཟག་མེད་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔ་མ་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་དག་པ་ས་གསུམ། གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞག་གོ། །བཞི་པ་ལ་རྒྱུ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས། དམ་པ་གསུམ་དང་། རྐྱེན་ནི་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་ལའང་བཞི་ལས། ངོ་བོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྨོན་པ་ནི་འདོད་པ་དང་། འཇུག་པ་ནི་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྨོན་འཇུག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་སློབ་པར་སྨོན་པ་ཙམ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཁས་བླངས་ཤིང་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དེའི་སྡོམ་པ་ཞེས་པའི་

༄༅། །ཐ་སྙད་མཛད་ནས་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཕྱིས་སྡོམ་པ་ཆོགས་ལེན་པ་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་བཞེད་དོ། །སྨོན་འཇུག་གི་ཐ་སྙད་འདི་ནི་ཞི་བ་ལྷས་བཞེད་ཅིང་། དེའི་ལུགས་ལ་ཡང་སྨོན་སེམས་ནི་ཆོ་ག་ལ་མི་ལྟོས་ལ། འཇུག་པ་ནི་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྨོན་འཇུག་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ཆོགས་ལེན་པ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། སྨོན་སེམས་ནི་སྦྱོར་ལམ་ཡན་ཆད་ལ་མི་འགྲོ་ལ། འཇུག་སེམས་ནི་མངོན་གྱུར་དང་བག་ཉལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་ལ། རྒྱུ་ནི། གྲོགས་སྟོབས་རྒྱུ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། །ཞེས་དང་། རྐྱེན་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། མཚན་ཉིད། དམིགས་ཡུལ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་འཆད་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་དང་པོར་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའམ་འདུན་པའམ་སྨོན་པའོ། །མདོར་ན། བྱང་སེམས་ཅི་ནས་བདག་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བ་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འདི་ལྟར་སེམས་བྱུང་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྫོགས་བྱང་ནི་གང་། གཞན་དོན་ནི་

གང་ཞེ་ན། ལན་ནི། ཐོབ་བྱ་རྫོགས་བྱང་དེ་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དེ་ནི་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་དང་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་སོགས་དང་མཐུན་པར་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བསྡུས་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དེ། ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྡུས་པ་དང༌། ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་གནས་ཏེ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་སྦྱིན་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པ་དང༌། སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྡུས་པ་དང༌། སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་འགོད་པ་ནས་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལས་སུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་བསྟན་ཏོ། །གཞུང་ཚིག་གཉིས་པོ་འདིའི་དེ་དང་ཞེས་པས་རང་ཉིད་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང༌། དེ་ནི་ཞེས་པས་གཞན་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པར་རྟོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་དཔེ་ཉེར་གཉིས་དང༌།

༄༅། །ཡུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་གྲོགས་ཉེར་གཉིས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་མཐུན་ཉེར་གཉིས་རྣམས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་གྲོགས་འདུན་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དཔེར་ན་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཐུན་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གསེར་དང་འདྲ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །ལྷག་བསམ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་དགེ་བའི་ཆོས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་མེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་བུད་ཤིང་བསྲེག་པས་སོ། །སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གཏེར་དང་འདྲ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་དང་འདྲ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་སོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གཏིང་མི་འཁྲུག་པས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་བདུད་ལས་ཀྱི་མི་འབྱེད་པས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་རི་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གཡེང་གིས་མི་བསྐྱོད་པས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྨན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པས་སོ། །བསྔོ་བའི་ཐབས་མཁས་དང་ལྡན་པ་ནི་བཤེས་གཉེན་དང་འདྲ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་གཏོང་བས་སོ། །སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་སོགས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་སྨོན་པ་འགྲུབ་པས་སོ། །སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གདུལ་བྱའི་ལོ་ཐོག་སྨིན་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི་དྲི་ཟའི་གླུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གདུལ་བྱ་འདུན་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་སོ། །མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་

པས་གཞན་དོན་བསྒྲུབས་པས་སོ། །ཚོགས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི་བང་མཛོད་དང་འདྲ་སྟེ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་སོ། །བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ནི་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་གཤེགས་པས་སོ། །སྙིང་རྗེ་ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་པ་ནི་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་སྲིད་ཞི་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པར་འགྲོ་བས་སོ། །གཟུངས་སྤོབས་དང་ལྡན་པ་ནི་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི་འདྲ་སྟེ་ཆོས་འཛིན་ཅིང་མི་བཟད་པས་སོ།། ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲ་སྙན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ཐར་པ་འདོད་པ་ལ་སྙན་པར་སྒྲོགས་པས་སོ། །བགྲོད་པ་གཅིག་པོའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་སོ། །ཆོས་སྐུ་དང་ལྡན་པ་ནི་འབྱོར་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་སྤྲིན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཚོགས་ལམ། དེ་འོག་གཅིག་ནི་སྦྱོར་ལམ། དེ་འོག་བཅུ་ནི་ས་བཅུ། དེ་འོག་ལྔ་ནི་དག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ། དེ་འོག་གསུམ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྡུས་སོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་སྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་གདམས་ངག །དེ་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག །སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གདམས་ངག་བཅུ་སྤྱིར་བསྟན། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྡུས་ཏེ་གཞུང་དང་སྦྱར། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་དོན་དུ་གཉེར་བ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་གདམས་ངག་ཕལ་པ་ནི་ཉན་རང་དང་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

༄༅། །མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདམས་པ་ལས་ཐོབ་མོད། ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་ལ་གནས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་ནུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ། སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་མངོན་སུམ་དུ་ཉལ་འབྱོར་འདི་དང་འདི་དག་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་སྣང་ཙམ་པོ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཤིག ༈ཅེས་བསྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་དང་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དང་། རང་གི་བདེ་བ་ལ་མ་ཞེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ལ་དང་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་དང་། ལམ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་རང་གི་ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་དང་། གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པར་བྱ་བའི་སྤྱན་ལྔ་དང་ནི། གཞན་དོན་བྱ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲུག་ལ་དང་། རྫོགས་བྱང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདོམས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་གདམས་ངག་ནི་བཅུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པ། སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ། སྒྲུབ་པ་ལྷུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་འདོམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཙོ་བོ་བདེན་གཉིས། དམན་པ་བདེན་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བདེན་གཉིས་ལས་

མི་འདྲ་བ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྙིང་རྗེ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ལས་མི་འདྲ་བར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཅིང་། དོན་དམ་ལས་མི་འདྲ་བར་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསོག་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ལ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ། དང་པོ་ལ་དོན་དམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་གྱི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་གནས་པ་སྟེ། ཟླ་བའི་སྙིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་སྤྲོས་མེད་པ། །དེ་ཉིད་དོན་དམ་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསླུ་བར་ཡོད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། ངེས་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་དང་དེར་སྣང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན། ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་ལྟ་བུ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། བུམ་པ་དང་ཀ་བ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སོ། གཉིས་པ་ནི། འཁྲུལ་བྲལ་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དང་དེའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དེ། དབྱེ་ན། སྤྲོས་བྲལ་ཕྱོགས་རེ་རྟོགས་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་། སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །མདོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཤཱ་རིའི་བུ། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་

༄༅། །རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན། ཡང་ཤཱ་རིའི་བུ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒོམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐབས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དམན་པ་བདེན་བཞི་ལ་འདོམས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཞེན་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལོངས་ཞེས་འདོམས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བདེན་བཞིའི་འཐའ་དཔྱད་པ་ལ། འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས། རྣམ་བྱང་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱ་འབྲས་བུ། སྤང་བྱ་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི་དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཇིག་པས་མི་རྟག་པ། གནོད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་སྡུག་བསྔལ་བ། རང་བཞིན་མེད་པས་ན་སྟོང་པ། འཛིན་པ་དང་བྲལ་བས་བདག་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་དག་གི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་། མི་རྟག་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་། སྡུག་བསྔལ་ནི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་

ཅན་དང་། དེའི་བདག་འབྲས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་སོ། །དེས་ན་འདིར་སྐྱེ་བ་པོ་སེམས་ཅན། གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྣོད། དེདག་འཇལ་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ། སྐྱེ་བ། གནས་པ། འཆི་འཕོ་བའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ། མི། ལྷ་སྟེ་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་། བར་སྲིད་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ཞིང་གནས་པ་དང་འཚོ་བའི་རྒྱུ་ནི་ཟས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་འདོད་ཁམས་ཉིད་ལ་ཡོད་ཅིང་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཟས་དང་། ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡོད་པའི་རེག་པའི་ཟས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སེམས་པའི་ཟས་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བཞི་པོ་དེ་ལས་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཚེ་འདིའི་ལུས་སེམས་གསོ་བར་བྱེད། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་འཕེན་འགྲུབ་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་འཕོ་བའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་སྲོག་གི་དབང་པོ་འགགས་པས་བརྟེན་པ་ཡིད་ཤེས་ཉིད་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། ལྷུན་པོ་རི་བདུན། ཁོར་ཡུག་གི་རི། གླིང་བཅུ་གཉིས། ཉི་ཟླ་སྐར་མ་འདོད་ལྷའི་གནས་དྲུག གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་བཅུ་བདུན་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡུལ་དུས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་དང་རྡུལ་ཕྲན་དང་ལྕགས་རྡུལ་ཆུ་རྡུལ་རི་བོང་གི་རྡུལ་ལུག་རྡུལ་གླང་རྡུལ་ཉི་ཟེར་རྡུལ་སྲོ་མ་ཤིག་ནས་སོར་ཚིགས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་བདུན་འགྱུར། དེ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་ཁྲུ། དེ་བཞི་ལ་འདོམ་གང་། དེ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས། དེ་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་དོ། གཉིས་པ་ནི། སེ་གོལ་སྨྱུར་བ་གཅིག་ལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་

༄༅། །བཞིར་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག དེ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག དེ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཐང་གཅིག་དང་ཡུད་ཙམ་ཉིན་ཞག་ཟླ་བ་རྣམས་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུ་འགྱུར། དེ་ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱ་རྒྱུ་ལ། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྲིད་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ། སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་འབྱུང་བས་ཀུན་འབྱུང་། འབྲས་བུ་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་རབ་བསྐྱེད། སྡུག་བསྔལ་སྔ་མ་འདོར་ཞིང་ཕྱི་མ་འདྲེན་པས་རྐྱེན་ཏེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བདེན་གྱི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེའོ། །རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། འཕེན་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར། ལས་ཉོན་གཉིས་ཀ་སྣོད་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཉོན་མོངས་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་པའི་དང་པོ་ལ། རྒྱུ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། རྒྱས་པར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པ། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་པ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་བྱུང་གང་ཞིག་དེ་བྱུང་བ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ངོ་བོ་དང་། སྤོང་ཚུལ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཕྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཉེ་ཉོན་གཉིས་ཡོད་པའི་སྔ་མ་ལ་ནི། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཚོམ། ལྟ་བ་དང་དྲུག ལྟ་བ་ལ་དབྱེ་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ། མཐར་འཛིན་ལྟ་བ། ལོག་ལྟ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཏེ་ལྔར་ཕྱེ་བས་བཅུའོ། །གཉིས་པ་ལ། གྲུབ་མཐས་

ཕྲོ་བརྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་མཐོང་སྤང་དང་། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆ་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ། ཐེག་དམན་ལྟར་ན། འདོད་པ་ཁམས་ནས་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ལ་བཅུ། ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གཉིས་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཕྱི་མ་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་བདུན་བདུན། ལམ་མཐོང་སྤངས་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། འདོད་པ་ཁམས་སུ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་བཅུ་བཅུ། ཁམས་གོང་མར་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པ་དགུ་དགུ་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་སྤངས་ལ་ཐེག་དམན་ལྟར་ན་འདོད་པར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི། ཁམས་གོང་ན་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པའོ། །ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཇིག་མཐར་གཉིས་བསྣན་པ་དེའོ། །ལུགས་གཉིས་གང་ཡིན་ནའང་སྒོམ་སྤངས་ལ། ས་དགུ་ན་ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་དགུ་དགུ་རུ་ཡོད་དོ། །ཁམས་གོང་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་རྒྱུ་དགུ་དང་བྲལ་བས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། ཀུན་སྦྱོར། འཆིང་བ། བག་ལ་ཉལ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ། ཀུན་དཀྲིས། ཆུ་བོ། སྦྱོར་བ། ཉེ་བར་ལེན་པ། མདུད་པ། སྒྲིབ་པ། ཐ་བ། དྲི་མ། སྡིག་པ། ཟུག་རྔུ། ཅི་ཡང་། ཉེས་སྤྱོད། ཟག་པ། འཕོངས་པ། ཡོངས་གདུང་། འཁྲུག་པ། འཐབ་མོ། རིམས་ནད། ནགས་སྦྱོར། གེགས་ཏེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའོ། །བཞི་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡུག་ཀུན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལྟ་

༄༅། །བ་རྣམས་དང་། ཐེ་ཚོམ་མ་རིག་པ་སྟེ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྔ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་རིགས་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་དང་ཁམས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དམིགས་པ་དེ་སྲིད་པ་དང་བདག་ལྟས་བདག་གིར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་དམན་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཟག་མེད་དངོས་ལ་དམིགས་པར་འདོད་ལ། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་དངོས་ལ་དམིགས་མི་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་གང་ཞིག་ཆོས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་ནི་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ལ། ཐེག་ཆེན་པས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་ས་བོན་གནས་པར་འདོད། བྱེ་མདོ་གཉིས་ལས་ཀྱི་རྟེན་ཡིད་ཤེས་སུ་འདོད་པར་མཚུངས་ལ། བྱེ་སྨྲས་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ཐོབ་པའི་རྫས་ཀྱི་ལྡན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པར་ཆུད་མི་འཛའ་བའི་རྫས་ཀྱི་ལྡན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟའི་ལས་ལ་དབྱེ་ན། བསམ་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་སོ༔ ༔ཀུན་སློང་ལ་ནི་བྱ་བ་དེ་དང་པོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དང་། བྱ་བ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དགེ་བ་ལས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་མི་དགེ་བ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ངེས་པའི་ལས། མ་ངེས་པའི་ལས་གཉིས། སྔམ་ལ་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར། སྐྱེ་གནས་མྱོང་འགྱུར། ལན་གྲངས་གཞན་དུ་མྱོང་འགྱུར་དང་གསུམ་དུ་ཕྱེ། དེ་ཡང་མཐོང་ཆོས་མྱོང་

འགྱུར་གྱི་རྣམ་སྨིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་སྨིན་འཕེན་པར་ཡང་བྱེད་དོ།། འཕེན་བྱེད་ནི་སྐྱེ་རིས་དང་རྫོགས་བྱེད་ནི་མཚོན་བཀྱི་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དཀར་ལ་རྣམ་སྨིན་དཀར་བ་ཁམས་གོང་མའི་དགེ་བ་འབྲས་བུས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བ་དང་། གནག་ལ་རྣམ་སྨིན་གནག་པ་མི་དགེ་བ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། དཀར་ནག་ཏུ་འགྱུར་ལ་རྣམ་སྨིན་ཡང་འདྲེས་པ་འདོད་པའི་དགེ་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། མི་གནག་ཅིང་མི་དཀར་ལ་རྣམ་སྨིན་གནག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སུ་ཕྱེའོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་དུ་མི་བཞག་ལ། ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་གང་རུང་ཡིན་ཅིང་། སྡུག་བདེན་ཡིན་ན་མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་རྒྱུ་འབྲས་ལ། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུ། བརྟེན་བྱ་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་འགོག་པ་སྡུག་བསྔལ་བྲལ་བས་ཞི་བ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་འདོད་བྱ་མེད་པས་གྱ་ནོམ། སྤངས་པ་སླར་མི་ལྡོག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཞིའོ། གཉིས་པ་ནི། དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོག་བྱེད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགག་བྱ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་པ་ལ་བྱེད། དེ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྡའི་འགོག་པ། དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཉམས་སྨད་པ་ལ་བྱེད། དེ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྡའི་འགོག་པ་དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་

༄༅། །སྣང་བྱའི་ས་བོན་ཉམས་སྨད་པ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་སྣང་བྱའི་ས་བོན་དྲུངས་ཕྱུང་བ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མ་རྫོགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་བྱ་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པས་ལམ། སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པས་བསྒྲུབ་པ། སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་རིགས་པ། རྟག་པ་དམ་པའི་གནས་སུ་འབྱིན་པས་ངེས་འབྱིན་ཏེ་བཞི་འོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་བཅས་སོ། །དེ་ལྟའི་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ལ། དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ། སྐྱབས་གནས་སུ་འཛིན་ཚུལ། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་སྟེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་འདུས་མ་བྱས་པ། གློ་བུར་རྣམ་དག་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། སངས་རྒྱས་ནང་ཕན་ཚུན་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པ་སྟེ་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་འཇོམས་པ་ནི་ནུས་པ་སྟེ་གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སོ། །ཆོས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། སྲིད་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ། གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་

འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བའི་དག་པ་དང་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གསལ་བ་དང་། སྣང་བྱའི་ས་བོན་དྭངས་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་གཉེན་པོ་སྟེ་གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དགེ་འདུན་ནི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་སྟེ་སེམས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཇི་ལྟ་བར་རིག་པ་དང་། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་མཐོང་བ་ཇི་སྙེད་པ་རིག་པ་དང་། དེ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་མཐོང་བ་ནང་རིག་པ་སྟེ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་དང་པོ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། གཉིས་པ་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། དེས་ན་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གནས་སུ་གྱུར་པས་དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཐེག་དམན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ནི་ལམ་བདེན་དང་། ཆོས་ནི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ལ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྐྱབས་གནས་སུ་འཇོག་ལ། གནས་སྐབས་སུ་ནི་གསུམ་ཆར་སྐྱབས་གནས་སུ་འཇོག་སྟེ། སྟོན་པ་བསྟན་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་འདོམས་པ་ལ། སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་གོ་སླབར་ཟད་དོ། །སྒྲུབ་པ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པ་སྤྱན་ལྔ་ལ་འདོམས་པ་ནི། ཤའི་སྤྱན། ལྷའི་སྤྱན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ནོ། །དེ་དག་གིས་རིམ་པར་དཔག་ཚད་བརྒྱ་སྟོང་ཚུན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་

༄༅། །འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་དང་། རང་དང་སྣངས་རྟོགས་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ཚོད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་མཐོང་ངོ་། །དང་པོ་གཉིས་ནི། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ས་མཚམས་ནི། དང་པོ་གཉིས་ཚོགས་སྦྱོར་ནའང་ཡོད། བར་པ་གཉིས་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ནའང་ཡོད། མཐའ་མ་གཅིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཉིད་ན་ཡོད་དོ། །གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་འདོམས་པ་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པ་ལྷའི་མིག་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་དྲུག་གོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ངག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ས་མཚམས་ནི། དང་པོ་ལྔ་སོ་སྐྱེ་དང་མཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་ནས་འབྱུང་ངོ་། །སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱུག་པའི་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ནི་འོག་ནས་འཆད་དོ། །མདོར་ན་གདམས་ངག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བར་འདོམས་པ་ཡིན་ནོ། མདོ་ནི། གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྩོན་ན་ཞེས་སོགས་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་བ་ཞེས་སོགས་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅེས་སོགས་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞི་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཤཱ་རིའི་

བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། གཟུགས་དངོས་པོར་ཞེས་སོགས་དང་༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་གང་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་ལགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ལུས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤའི་མིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱན་ལྔ་ལ་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་འདོམས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ལས་བརྩམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་དང་། རབ་འབྱོར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་འདུན། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཐོབ་བྱེད་གང་ཟག ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ནི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྤོང་བ་ཡོད་པས་སོ། །རྒྱུན་ཞུགས་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་དང་། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་མི་ནུས་པས་སོ། །དེས་ན་ཕྱིར་འོང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་

༄༅། །སོང་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དྲུག་པ་ནས། བརྒྱད་པའི་བར་ཅི་རིགས་པར་སྤངས་ཤིང་ད་ལྟ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་དེའོ། །འབྲས་གནས་ནི༔ གང་ཟག་དེས་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེའོ། །དེའི་ཚེ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དབང་རྟུལ་ལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་དབང་རྣོན་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ལ་དད་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནི་འོག་མ་རྣམས་ལ་འང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བར་ཅི་རིགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ད་ལྟ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི༔ བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཟག་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་པོ་ནས། དགུ་པ་སྤོང་བའི་ཚེ་ས་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་ལ། དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ༔ དེ་གཉིས་འདོད་ཉོན་གྱི་སྤངས་པ་ཁོ་ན་ལས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་གནས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་

ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྒོམ་སྤངས་ཕྲ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་འདོད་ཉོན་ལྔ་པ་མན་ཆད་སྤངས་ན་ཡང་རུང་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པའོ། །འབྲས་གནས་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་། སྒོམ་སྤང་ཕྲ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་བདུན་ལེན་པ་དང་། ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སྤངས་པས་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལེན་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ལྔ་པ་སྤངས་ཤིང་དྲུག་པ་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པའོ། །འབྲས་གནས་ལ་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པ་ཙམ་པོ་བ་དང་། བདུན་བརྒྱད་གཉིས་སྤངས་པའི་ཚེ་གཅིག་པ་བར་ཆད་གཅིག་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། ཕྱིར་འོང་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འབྲས་གནས་ལ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཙམ་པོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་ཉོན་བརྒྱད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བར་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ། མཐོང་ཆོས་ཞི་བ། འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་གྱུར། ལུས་མངོན་བྱེད་དང་ལྔ་ཡོད་པ་ལས༔ དང་པོ་ལ་བར་འདའ་བ། སྐྱེས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། གོང་འཕོ་དང་ལྔའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞིག་

༄༅། །ཤིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་ཤིང་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་བར་དོར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེའོ། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་དེས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་ཡང་མ་སྤངས་པས་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་དེས་འབད་རྩོལ་གྱི་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ནས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཚེའི་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་འདའ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཚེའི་མཇུག་ཏུ་འདའ་བའོ། །ལྔ་པ་ནི། རང་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་མ་ནུས་པས་ས་གོང་མར་འཕོས་ཏེ་འགྲོ་བའོ། །གོང་འཕོ་འདི་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་ཞིང་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒོམ་ཐོབ་པ་འོག་མིན་འགྲོ་དང་། ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་སྤེལ་སྒོམ་མ་ཐོབ་པ་སྲིད་རྩེར་འགྲོ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། འོག་མིན་འགྲོ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་བསམ་གཏན་གོང་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་དེས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས། དེ་ནས་དེ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒོམ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སོར་ཆུད་དེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་འཕར་བ་དང་། དེས་སྤེལ་སྒོམ་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་སོར་ཆུད། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གནས་གཙང་མའི་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་འཕར་བ་དང་། དེས་སྤེལ་སྒོམ་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་སོར་ཆུད། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གནས་གཙང་མའི་འོག་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས། དེ་ནས་དེ་ལས་སྤེལ་སྒོམ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སོར་ཆུད་པར་བྱས། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། དེས་སྤེལ་སྒོམ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོམ་ཐོབ་པས་ཚངས་རིས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གནས་རྣམས་

སུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་། མཐར་འོག་མིན་དུ་མྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་སྤེལ་མར་སྙོམས་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་ག་ལ་སྤེལ་སྙོམས་ཡོད་ཀྱང་། དང་པོར་བཞི་པ་ཉིད་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལམ་སླབ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤེལ་ཚུལ་ནི། ཆུང་ངུ་གསུམ་སྤེལ། འབྲིང་དྲུག་སྤེལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ། ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྤེལ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་དང་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་མཚོན་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ལ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག དེ་ནས་ཟག་བཅས་ལ། སླར་ཟག་མེད་ལ་འཇུག་པ་གསུམ་དང་། ཡང་དེ་གསུམ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ནི་སྦྱོར་བའོ། །དངོས་གཞི་ནི། སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཁོན་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གསུམ་སྤེལ་བར་ནུས་པ་སྟེ། སྤེལ་སྙོམས་གྲུབ་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས༔ སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་བསྲེ་ནུས་པ་དེ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱི། གཞན་པས་ནི། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤེལ་སྙོམས་གང་གི་ཕྱིར་བྱེད་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྣོན་གྱིས་ནི་བདེར་གནས་དང་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགྲ་བཅོམ་དབང་རྣོན་གྱིས་ནི་བདེར་གནས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་དབང་རྟུལ་གྱིས་ནི་འབྲས་བུ་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་སྲིད་རྩེར་འགྲོ་ནི། གནས་གཙང་མ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་མཐར་སྲིད་རྩེའི་རྟེན་ལས་མྱུང་འདས་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་ནི།

༄༅། །གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཟུགས་ཁམས་སུ་མི་འགྲོ་བར་གཟུགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་དབྱེ་ན་བར་འདའ་བ་མ་གཏོགས་པའི་འདའ་བ་གསུམ་གོང་འཕོ་དང་བཞི་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་ལེན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་ཅིང་། འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་ཀུན་ནི་ཁམས་གཞན་དུ་མི་འགྲོའོ། །ལྔ་པ་ནི། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ་ལུས་ལ་རྣམ་ཤེས་འགགས་པས་སོ། །བཞི་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་དང་པོ་སྤོང་བ་ནས་སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དེ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །འབྲས་གནས་ནི་སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་ཟད་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་དང་དུས་གཉམ་དུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མི་གཡོ་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེའོ། །སྤྱིར་དགྲ་བཅོམ་ལ་ནི། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན། བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཆོས་ཅན། གནས་པ་ལ་མི་སྐྱོད་པའི་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དོ། །རིགས་དེ་དག་མི་སློབ་པར་མ་ཟད་སློབ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུ་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ལ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ནི་དགེ་སྦྱོང་

ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །འོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་པས་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་འབྲས་སུ་མི་རུང་སྟེ། ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་བྱིས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཚེ། མཐོང་སྤངས་དང་སྒོམ་སྤངས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་གཉིས་བསྲེས་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདུས་བྱས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་དེ་རེ་རེ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་རྩ་དགུ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤངས་བརྒྱད་དང་། ཟག་མེད་སྒོམ་སྤངས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་ལས་གྲོལ་བ་དང་ཟད་པའོ།། དེ་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྲིད་ཚད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྒྱུ་ལྔ་ཚང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་འབྲས་ལ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་བཞིར་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་འབྲས་བཞི་པོ་དེ་དག་ལམ་གང་གིས་ཐོབ་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ནི་འདས་ལམ་ཁོ་ནས་ཐོབ་སྟེ། སྒོམ་ལམ་གྱི་མཐོང་སྤངས་དང་བྱིས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྲིད་ཉོན་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཚེ་འདས་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ན་གཉིས་ཀས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་། བར་པ་གཉིས་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ན་སྒོམ་ལམ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཐོབ། དགྲ་བཅོམ་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་བོ། །འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་། ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་ཉམས་པ་སྲིད་དོ། །ཡང་འབྲས་བུ་དེ་དག་གི་སེམས་རྟེན་ནི། དང་པོ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་

༄༅། །བརྫོགས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་ཐོབ་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ལ་ནི་མི་བརྟེན་ཏོ། དེ་ནི་འདོད་པ་ལས་རིང་བ་བཞིས་རིང་བས་གཉེན་པོར་མི་རུང་ངོ་། །དགྲ་བཅོམ་ནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་བོ། །ལུས་རྟེན་ནི། འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་འདོད་རྟེན་དང་། བཞི་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ། འཇིག་མཚམས། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདི་སྐབས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ནི། བྱང་སེམས་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་ཁོ་ན་ལ། ལུས་རྟེན་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སོགས་ཆ་འགའ་ཞིག་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་དགེ་འདུན་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྣང་བ་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཟིན་པ་དང་། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྫོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཀྱང་གྲངས་ངེས་ཉི་ཤུ་པོ་འདིར་འདུས་ཤིང་འཇོག་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དགེ་འདུན་མདོ་ལས་ཞེ་ལྔ་དང་ཉེར་ལྔ་སོགས་གསུངས་པ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཉི་ཤུར་བསྡུས་པའི་དབྱེ་བ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མིང་ཅན་རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྐོར། ཕྱིར་འོང་གི་སྐོར། ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྐོར། དགྲ་བཅོམ་གྱི་སྐོར་རོ། །དང་པོ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དག་སྟེ།

རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཉིས། མདོར་ནི། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཞེས་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ལ། ཙམ་པོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། དང་པོ་ནི། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་གསུམ། གཉིས་པ་ནི། དེས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་གསུམ་མམ་བཞི་པ་སྤངས་ནས་བསམ་བཞིན་དུ་འདོད་ལྷའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་སམ། མིའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་པ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་བཞི། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་ལྟ་བུའམ། བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའམ། ཁྱིམ་བདག་གི་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའང་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ། ཞེས་པ་ནས། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཕྱིར་འོང་སྐོར་ལ། ཞུགས་པ། འབྲས་ཙམ། འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ལྔ་པ་སྤངས་ནས། དྲུག་པ་སྤོང་བཞིན་པའི་དད་པས་མོས་པ་དང་། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྔ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་གང་ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་གི་དབང་པོ་རྣམས་རྟུལ་པོར་འགྱུར་ཞིང་རྣོན་པོར་མི་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སྤངས་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་དང་དྲུག

༄༅། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་ཅིང་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་བདུན་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་། དགུ་པ་སྤོང་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་བདུན། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཐོབ་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཚེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱིར་མི་འོང་སྐོར་ལ། ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་འདོད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤོང་བཞིན་པའི་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་བརྒྱད། མདོ་ནི། སྔར་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤངས་མ་ཐག་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་བར་དོར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བར་འདའ་བ་དང་དགུ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཚངས་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཚེ་རྟོད་ལ་འདའ་བ་སྐྱེ་འདའ་བ་དང་བཅུ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་སོ། །གཞན་སྔར་བཞིན་ལ་ཚེ་མཇུག་ཏུ་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང་བཅུ་གཅིག ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པ་གང་དག ཅེས་པ་ནས།

ནམ་ཡང་དོན་མེད་པའི་ཚིག་མི་སྨྲའོ། །ཞེས་སོ། །སྔར་བཞིན་ལ་ཚེའི་དཀྱིལ་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྩོལ་བ་ཆེན་པོ་མེད་པས་འདའ་བ་དང་བཅུ་གཉིས། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོན་མེད་པ་ལས་འདས་ཤིང་ཕྱིར་མི་བཟློག་པའི་ས་ལ་ཡང་ངེས་པར་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒོམ་ཐོབ་ནས་འོག་མིན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དབྱེ་ན། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤངས་ཤིང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བཞིན་པ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཚངས་རིས་དང་དེའི་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་འཕར་བ་གཅིག་དང་བཅུ་གསུམ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་བསྒྲུབས་ཏེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྒྲུབས་ཏེ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དེ་དག་ལ་བསམ་གཏན་རྣམས་བསྒྲུབས་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ་བླན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་སྔར་བཞིན་ལ། ཕྱི་མ་ཚངས་རིས་དང་དེའི་ཕྱི་མ་གནས་གཙང་མ་འོག་མ་གསུམ་གང་རུང་དང་། དེའི་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་གཉིས་ཏེ་བཅུ་བཞི། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གནས་གཙང་མར་སྐྱེས་ཏེ། གནས་གཙང་མའི་གནས་གཅིག་གམ་གཉིས་བརྒལ་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ

༄༅། །བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་སྔར་བཞིན་ལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་རྣམས་ལ་རིམ་པས་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་དང་གསུམ་སྟེ་བཅོ་ལྔ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་བདག་ཉིད་ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལྟ་བུར་སྤྲུལ་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷའི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་ལ་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་བ་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་བཅོམ་པ་དང་བཅུ་དྲུག ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེ་ཉིད་དུ་ཆོས་ལ་ཞི་བ་ཐོབ་པ་དང་བཅུ་བདུན། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ལུས་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་ལ་བླན་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་

འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་སྐོར་ནི་སྲིད་རྩེའི་སྙོམ་སྤྲངས་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤོང་བཞིན་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་བཅུ་དགུ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་བླ་ན་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་ནི། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱང་འཕགས་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་ཉི་ཤུའི་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་དགོངས་པ་སོར་བཞག་གོ། །གཞན་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་མ་བྲིས་སོ། །གསུམ་པ་ས་མཚམས་ནི། དང་པོ་གཉིས་ས་དང་པོ་ལ། རིགས་གནས་རིགས་སྐྱེས་གཉིས་ས་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྔ་པ་རྣམས་ལ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་ཞུགས་ས་དྲུག་པ་ལ། ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ས་བདུན་པ་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཐམས་ཅད་ས་བཅུ་པ་ལ། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བཞག་སྟེ། དེ་དག་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡ་ཛྙ་ཡས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་བྱང་སེམས་རྣམས་སྤྲང་

༄༅། །བྱ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་ཡིན་པ་ལ་འདི་སྐབས་རིམ་གྱིས་པར་ཕྱེ་སྙམ་ན། བྱང་སེམས་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྟུལ་བའི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རིམ་གྱིས་སྤོང་བའམ། ཡང་ན་གདུལ་བྱའི་དབང་
གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་བསྟུན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་འབྱེད་འཆད་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟེན། ངོ་བོ། བློ་རིགས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་མཐོང་ལམ་
སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་མཚུངས་སོ། །སེམས་རྟེན་ཐེག་དམན་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་པོ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་བྱང་སེམས་ནི་ཐབས་མཁས་པས་འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྦྱོར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་བ་
ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོམ་བྱུང་གང་ཞིག་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་ལམ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་ཞིང་རྒྱུར་གྱུར་པའོ།།
གསུམ་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་ཚེ་རབས་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་མེད་པ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྐྱང་དུ། དུས་ངེས་པ་ཙམ་འབྲིང་པོ། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ།
ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། དྲོད་རྩེ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་དང་བཞི་དེ་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ལ། དྲོད་ནི་ཚོགས་ལམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་མཐུས་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་
བ་ཐུང་ཟད་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །རྩེ་མོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་པས་གཟུང་བ་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །བཟོད་པ་ནི། གཟུང་མེད་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་

བ་བརྟན་ཞིང་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་སྐྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཆོས་མཆོག་ནི། བརྟགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་སྐྱེ་བའི་ཏིང་ཏེ་འཛིན་ཏོ། །
དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་ལམ་བཞིར་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་མི་འདྲ་བ་བཞིས་ངོས་སྐལ་
གྱི་སྣང་བ་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་མངོན་གྱུར་ཙམ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་ལམ་གྱི་གཏོང་ཚུལ་ནི། །མཛོད་ལས། འཕགས་པས་དེ་དག་ས་བོར་བས། །གཏོང་ངོ་འཕགས་མིན་ཤི་བས་སོ། །དང་པོ་གཉིས་
ཡོངས་ཉམས་པས་ཀྱང་། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཡང་དག་མིན། །རྟོག་མིན་མི་རྟོག་མ་ཡིན་པ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞིག་གོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ།
དེའི་དོན་དམིགས་པ་དྲུག་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་དང་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་ལེགས་པར་བསྒོམས་པས་ཐེག་པ་འོག་མའི་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་ཆོས་ལྔས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་འབྱུང་
བས་དེ་བཤད་པ། དམིགས་པའི་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་ནི། དེ་དག་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཚང་བའི་མཐོང་ལམ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་།

༄༅། །ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཟིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་མཛད་པ་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་འདིས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྣང་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱས་པའི་མངོན་གྱུར་བ་སྤོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ལྔས་ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་ལམ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་ལམ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་བཤད། ལྡན་ཆོས་རྟོག་པ་བཤད། བདག་རྐྱེན་ཡོངས་འཛིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་དང་རྣམ་པ་ནི་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པས་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པ་དང་དེར་སྣང་བ་ནི་རྣམ་པར་འདོད་དོ། སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་ཆ་ལ་དམིགས་པ་དང་འཛིན་ཆ་ལ་རྣམ་པར་འདོད་འདོད་དོ། །འདིར་དམིགས་པ་ནི་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་། རྣམ་པ་ནི་བློས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་པར་འཆད་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ནི་མཚན་འཛིན་དང་བཅས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཁོ་ནའི་གཉེན་པོར་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡང་དྲོད་རྩེ་གཉིས་བཟོད་པ་ཆུང་ངུ་རྣམས་ནི་འདོད་པ་དང་ཁམས་གོང་གི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་རེ་ཚང་བར་བསྒོམ་ཞིང་། བཟོད་པ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལས་དང་པོར་ཁམས་གོང་

གི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་པོར་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད། དེ་ནས་འདོད་པའི་བཞི་པོར་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་གཞན་རྣམས་ལའང་ཕྱི་བས། ཉི་ཤུ། བཅུ་དྲུག བཅུ་གཉིས། བརྒྱད་དང་། མཐར་འདོད་པའི་སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། དེ་ནས་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པ་གཅིག་ལན་གཉིས་སུ་སྒོམ་པའི་བར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ལན་གཅིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གོ། ཆོས་མཆོག་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་དེ་བཞིན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟའི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། རྗེས་འབྲང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པས་འཁོར་བཅས་ཕུང་པོ་ལྔ་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ཏེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དྲོད། འབྲས་བུ་རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་རྩེ་མོ། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་བཟོད་པ། སྐྱེས་བུ་ཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཆོས་མཆོག་སྟེ་བཞི་པོ་རེ་རེའི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དྲོད་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྟེན་ཅན་ཙམ་མོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་མཚན་འགོག་པ་སྟེ་ཞི་བའོ། །མདོར་ན། འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཚང་བའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དྲོད་

༄༅། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་འདུ་བ་སྐྱེ་སྒྲུབ་པ་དང་འགོག་པ་སྐྱེ་དགག་པས་སྟོང་པ་དེའོ། །གཟུགས་ཀྱི་འདུ་བ་དང་འགོག་པ་མ་འཚལ་མ་དམིགས། ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། གནས་དང་བྲལ་བ་དང་སྐྱེ་མེད་ཙམ་ལས་གཞན་པར་མི་གནས་པའི་དོན་ནོ། །མིང་དེ་ཡང་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས་ཞེས་སོགས་སོ། །དྲོད་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་དང་༑ དེ་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་མེད་པའོ། །ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། མིང་དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་དགེ་མི་དགེ་སོགས་སུ་བསྡུར་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །དཔེར་ན་རྨི་ལམ་ཞེས་བགྱི་བའི་མིང་ནི་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ནི། མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་འབྱུང་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དྲོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩེ་མོ་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་དེ་དག་ནི་གནས་པར་བྱར་མེད་དེ་དོན་དམ་པར་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་མེད་པའོ།། ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བགྱིའོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་དེ་གཟུགས་སོགས་སྟོང་ཉིད་དུ་གནས། སྟོང་ཉིད་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པ་མི་གནས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་སོགས་སོ། །རྩེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་

སོགས་པ་དེ་རྣམས་རང་རང་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ངོ༎ ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོའམ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་མི་འདོར་བ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡུམ་ལགས་སོ། །རྩེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་དེ་དག་ལ་མཚན་མར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གསལ་བ་དེའོ། །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། གང་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཞེས་སོགས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །ཡུམ་ནི་གང་། ཡུམ་འདི་ནི་གང་གི༎ ཡུམ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡུམ་ཞེས་བྱ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བ་རྒྱུན་ཆད་པའི་རྩེ་མོ་སྐྱེ་ཐོབ་ནས་དགེ་རྩ་ཆད་པ་མི་སྲིད་པས་རྩེ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ། བཟོད་པ་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་སོ། རྣམ་པ་ནི། དེ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུའང་མེད་པའོ། །གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ་དེ་ལ་སྐྱེ་བའམ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་

༄༅། །མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དགག་པ་ཡོང་དུ་ཆུབ་པའི་མཐུས་སྒོ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་དག་པ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དང་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཞེས་སོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དག་ལ་སྨྲོས་པའི་མཚན་མ་མེད་པར་སྣང་བའོ། །གཟུགས་ལ་སྤྱོད་ན་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མར་མི་བརྟེན་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་མོས་པ་མིན་ཅིང་གཟུང་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་གནས་པ་མེད་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ནི། དེ་ཐོབ་ནས་རང་དབང་མེད་པར་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ལ་བཟོད་པས་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ལ། ཆོས་མཆོག་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་བྱེད་པོའི་མཐུས་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་དེ་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ནི་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱའོ། ཞེས་སོ། །ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་གང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་གིས་གནས་པ་དེ་ནི་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ན་རློམ་པ་ཟད་པའོ། །བདག་ནི་

མཉམ་པར་འཇོག་གོ། བདག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པར་འགྱུར་ཞེས་སློམ་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་ཐབས་མཉམ་བཞག་དང་དེ་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་བྱང་སེམས་གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་དུ་མ་མཐོང་བར་ངོ་བོ་གཅིག་པའོ། །ཡུམ་ཉིད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཞེས་སོ། རྣམ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་མེད་དེ་དེ་ལྟར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་ནི། རང་གི་མདུག་ཐོགས་སུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་འདྲེན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཆོས་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །རིམ་པ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་ནི་རེ་རེ་ལ་དང་པོ་དང་བར་དང་མཐའ་མར་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ནི་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལྡན་ཆོས་རྟོག་པ་བཤད་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱིར་རྟོག་པའི་ངོས་འཛིན། ཁྱད་པར་གཞུང་འདིར་གསུངས་པ་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྲུང་འདས་ཀྱི་རིགས་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་དོ། །ངོ་བོ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། མ་དག་གཞན་དབང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ། སེམས་ཅན། ཡང་དག་མིན་རྟོག་སོགས་ཀྱི་མིང་དང་ལྡན་ནོ། །གཉིད་ལས་རྨི་ལམ་འབྱུང་བ་བཞིན། དེ་ལས་གཟུང་འཛིན་རགས་པ་

༄༅། །འགའ་ཞིག་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་དེས་ལས་སྣ་ཚོགས་བསགས་པས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་། ཕྲ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་རྫས་གཞན་རྫས་གཅིག་སོགས་སུ་ཞེན་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ལས་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་འབྱུང་ཞིང་ཞི་བར་ལྷུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་སྤྲིན་ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲིབ་པོ། །གཉིས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་དོན། ཞེན་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའོ༔ ༔དང་པོ་ནི། འདིར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། བདག་གི་གདགས་གཞི་མེད་བཞིན་སྣང་བ་ལ་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བདག་ལ་འཛིན་རྟོག་བདག་གི་བ་ལ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་བཞག་སྟེ། ཐེམ་རིམ་གྱི་གཟུང་འཛིན་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་འདིར་སྤང་བྱ་ནི། རྣམ་བྱང་དང་ཀུན་ཉོན་ལ་བླང་དོར་དང་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཞི་ཕུང་སོགས་རྫས་བཏགས་སུ་ཞེན་པ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ནི། བྱང་ལམ་དང་དམན་ལམ་ལ་བླང་དོར་དང་ཆོས་སུ་བལྟ་བའི་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྫས་བཏགས་སུ་ཞེན་པ། སྒོམ་སྤང་ནི། ཆོས་ཀྱི་གདགས་གཞི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་པ་པོ་ན་སྟེ། དེ་དག་སོ་སོར་འཛིན་པའི་བློ་སྤྱོང་ཞིང་། སྦྱོར་ལམ་གྱི་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་གྱིས་སྤོང་ལ་ཁོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ས་བོན་དྲུངས་འབྱིན་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། གཟུང་རྟོག་བཤད་པ། འཛིན་རྟོག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་བའི་གཞི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དབྱེ་བ་ཡིས་དེ་དག་ལ་དམིགས་

ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཟུང་བར་རྟོག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་རྨོངས་པ་སྟེམ་རིག་པ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པོ་དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་ཅན་ནམ་ཡུལ་ཅན་ནམ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་དག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་དོར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པས་སོ། །ཡུལ་དགུ་ནི། ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། མདོར་ན། ཆོས་འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་ཆགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་ཕུང་སོགས་ཏེ་གཟུགས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་སྟེ། མེད་པའི་ཆོས་ལ་དེ་དག་བཏགས་ནས་མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན། ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྟག་ཆད་གང་རུང་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་དག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། དེའི་མཐུས་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་སྐྱོན་ཡོན་མི་ཤེས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ་ཞེས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། དེ་མ་ཤེས་པས་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་གོལ་བས་ཆོས་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། བདག་གི་ཆ་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་སྡང་བ་སྟེ

༄༅། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་བདག་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་ལ་སོགས་པས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མ་བྱུང་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་ནི་མ་རིག་པ། གསུམ་པ་ནི་འཇིག་ལྟ། བཞི་པ་ནི་མཐར་ལྟ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དང་ངོ་བོ་ཅི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་དག་རྣམ་བྱང་ཡིན་པས་སྤང་བྱའི་སྙམ་དུ་ཞེན་པས་སོ། །ཡུལ་དགུ་ནི། རྣམ་བྱང་དུ་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་སྟེ། མདོར་ན། ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་ལ་རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །རྣམ་བྱང་གི་སྐྱེ་སྒོ་སྐྱེ་མཆེད་དེ། མིག་ལ་རྟོག་ཅེས་སོགས་སོ། །རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་རིགས་ཏེ། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སུ་རྟོག་ཅེས་སོ། །རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་བ་ལུགས་འབྱུང་སྟེ། མ་རིག་པ་རྟོག་ཅིང་ཞེས་སོ། །སྦྱིན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །སྟོང་ཉིད་མེད་ཙམ་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་རུང་བས་དེའི་རྒྱུ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སྟེ། ཕྱིན་དྲུག་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ།། ཤེས་བཟོད་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་མཐོང་ལམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒོམ་ལམ་སྟེ། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །བསླབ་པ་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་མི་སློབ་པའི་ལམ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་བྱང་གི་དངོས་པོ་དང་རྒྱུན་དང་རྒྱུ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དམིགས་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་དབྱེ་བ་སྟེ། དང་པོ་དྲུག་དང་
མཐའ་མ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་ཡུལ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ལ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་
པས༔ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། དེའི་དང་པོ་ལ་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅན་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
དབྱེ་བ་ལས་གཟུང་རྟོག་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དགུ་དགུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་ཆོས་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རྫས་
ལ་དམིགས་ནས་ཞེན་པའི་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དགུ་ནི་བདག་དེ་ཡུལ་འཛིན་པ་པོ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། བདག་ཉེ་བར་མི་དམིགས་ཞེས་པ་ནས་མཐོང་བ་པོ་མི་དམིགས་
ཞེས་སོ། །དེ་ཟླ་བོ་མེད་པར་གཅིག་པོར་འཛིན་པ་སྟེ་གཟུགས་ཉེ་བར་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་འཛིན་པ་སྟེ། མིག་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བ་པོ་དང་ཤེས་པ་པོར་འཛིན་པ་སྟེ། མིག་དང་གཟུགས་དང་
མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་དམིགས། ཞེས་སོ། །དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་འོག་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་

༄༅། །རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་མཐར་གྱི་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། དེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཟིན་པ་མི་སློབ་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། སྟོབས་བཅུ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་བཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འཁྲུལ་ནས་བདག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ཡིན། ལྷག་མ་ནི་བདག་དང་འབྲེལ་བར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་གདགས་གཞི་གཏགས་པ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་པས་སོ། །ཡུལ་དགུ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྒྱུ་མའང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྙམ་མམ་ཞེས་སོ། །གཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་ཞེས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལའང་སྦྱར་རོ། །མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དེ་མིག་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དེ། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །མ་རིག་པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། སྒྱུ་མའང་གཞན་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའང་གཞན་ཞེས་སོ། །དད་སོགས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །མཐོང་ལམ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་ཡང་གཞན་ཞེས་སོ། །སྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ། བསམ་གཏན་ནམ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའང་གཞན་ཞེས་སོ།།

ཐེག་དམན་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ། སྒྱུ་མའང་གཞན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །མི་སློབ་པའི་ལམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་གཞི་ལས་ཀྱི་སྒྱུ་མ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུ་མས་བསྐྱེད་པའི་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །གསུམ་པ་བདག་རྐྱེན་ཡོངས་འཛིན་བཤད་པ་ནི། དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་ལྡན་ཆོས་རྟོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོར་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་རག་ལས་པས། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་ཉིད་བཤད་ཅིང་། གསུམ་ལས་ཐབས་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རང་ཉིད་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་མ་བྲལ་བས་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པས་མི་སྐྲག་པ་དང་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྲག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི། སྡངས་པར་མི་འགྱུར་སྐྲག་པར་མི་འགྱུར་ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། ཆོས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སོགས་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་སེམས་བསྐྱེད་བསྔོ་བ་སོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། གང་དེ་ལ་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ཅིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་མ་གཏོགས་པར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོངས་སུ་བསྔོར་མི་འདུག་གོ། །ཞེས་སོ། འགལ་རྐྱེན་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྡམ་དེའི་མི་མཐུན་

༄༅། །ཕྱོགས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱངས་པ་དང་། སྒྲག་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྒྲག་པ་རྣམས་དང་། ཕྱི་མ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་སྐྱོང་དུ་འཛུག་པའི་རྟོག་གྲོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བོར་བཏོ། །བྱང་ཆེན་གྱི་རྟོག་པའི་གྲོགས་པོ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་དགེ་བཤེས་བྱང་སེམས་དེ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་པ་འབྱུང་བའི་རྟེན་རིགས། སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་དམིགས་པ། སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ། དང་པོ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ལ། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་གོས། བསོད་སྙོམས་དང་། གནས་མལ་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པའི་འཕགས་རིགས་དང་། སྤོང་བ་དང་སྒོམ་པ་ལ་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི། དེའི་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་དང་། མཐའ་མས་ལས་བསྟན་ནོ་ཞེས་འཆད་ལ། དེ་ནི་རིགས་ཡོད་པའི་རྟགས་ཙམ་བསྟན་གྱི་དེའི་རང་མཚན་དངོས་མ་བསྟན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ། གང་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི་རིགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མྱང་འདས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ། དོན་དམ་བདེན་པ། ཆོས་དབྱིངས་འདུས་

མ་བྱས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར། ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་འགྱུར་མེད་རྟག་པའི་བདག་དམ་པ་སྟེ། འདི་སྐབས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་ཉི་སྣང་དུ། རྟག་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པས་རིགས་དེ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། ། ཀུན་གཞི་འདི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལས་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་བདེན་འཛིན་འགོག་གི་དེའི་རང་བཞིན་མི་འགོག་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཆད་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི། དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རྫུན་ཡང་བདེན་པ་ལྟ་བུར་ནི། །ཞེས་སེམས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ནི་རང་ངོ་ནས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་མེད། །ཐོག་མ་བར་མཐའ་དྲི་མ་བྲལ། ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྙིང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་ཆ་གཙོད་ནས་གྲུབ་མ་སྨྱོང་བ་ལ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གློ་བུར་འཇིག་ངེས་ཏེ་རྟག་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོར་སྙིང་པོ་དེ་ཡི་ཕྱོགས་གཅིག་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས། མ་འདྲེས། མ་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་གཞིའི་དུས་སུ་བཞག་ཏུ་རུང་སྟེ། རྒྱུད་བླར། མ་འབྲེལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། །

༄༅། །ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་བཟུང་ངོ་། །འདི་དང་མཐུན་པར་དཔལ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱང་བཞེད་དེ། ནང་དོན་རང་འགྲེལ་གྱི་སྙིང་པོའི་སྐབས་སུ། རྒྱུ་མཚན་འདི་མ་རྟོགས་པར། ད་ལྟར་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འཆད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤང་དུ་མེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་གསར་དུ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱོགས་སུ་འཆད་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལས་རིང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ། རྒྱས་འགྱུར་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། དང་པོ་ནི། རིགས་དེ་ལ་ཐོག་མ་ནས་མྱང་འདས་ཀྱི་རྟེན་ནམ༔ ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དྲི་བཅས་སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་དང་བྲལ་ན་ཆོས་སྐུར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དེའི་དྲི་མ་ཟད་བཞིན་པ་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པའི་རིགས་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་རིགས་ཆད་པ་སྟེ་ལྔར། ཡང་དཀར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་དང་པོ་གསུམ་ནི། རང་རང་གི་མྱང་འདས་མ་ཐོབ་བར་དུ། རང་ལམ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའོ། །དེ་ནི་ཉི་ཁྲི་སྣང་བར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་རྟོགས་བྱའི་སྙིང་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་རྟོགས་ཚུལ་དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་བཞག་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་རྟོགས་

པ་ཡིན་ལ། ངེས་པའི་དོན་དུ་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་དབྱིངས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་དང་དེའི་འབྲས་བུ་མྱང་འདས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པར་དབུ་སེམས་མཚུངས་ལ། ངེས་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སོ། །མ་ངེས་པ་ནི། རང་ལམ་མ་རྫོགས་པ་ནས་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སོ་སྐྱེ་ནི་རིགས་མ་ངེས་པར་དྲོད་རྩེ་ལ་གནས་པ་ཐེག་ཆེན་དང་བཟོད་འབྲིང་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད། འཕགས་པ་ལ་འང་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དག་སྨོན་ལམ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་རང་རྒྱལ་ལམ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་དོ། །རང་རྒྱལ་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དྲོད། ཚོགས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བཟོད་ཆེན། ཆུང་ངུ་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་མ་ངེས་སོ། །བྱང་སེམས་ནི་དབང་རྣོན་སྦྱོར་ལམ། དབང་འབྲིང་མཐོང་ལམ། དབང་རྟུལ་ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་མ་ངེས་པའོ། །རིགས་ཆད་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས། མཚམས་མེད་སྤྱོད་པ། ལོག་ལྟ་ཅན། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་མ་སྐྱེས་པ། ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ཚོགས་མ་རྫོགས་པ་དང་བཞི་ལ་བཏགས་སོ། །གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་ལ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ་འདིའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དོན་ནི། སྣོད་དུ་བཅུད་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་རིམ་གྱི་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བཅུ་གསུམ་ནི། སྦྱོར་ལམ་བཞི། མཐོང་ལམ། ས་བདུན་པ་མན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྔ་རྟོགས་པའི་ནི་ཆོས་དྲུག་གི་རྟེན་རིགས་

༄༅། །དྲུག་ལས་དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྗེས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚིག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྨི་ལམ། སྒྱུ་མ། སྨིག་རྒྱུ། སྒྲ་བརྙན། མིག་ཡོར། གཟུགས་བརྙན། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར། སྤྲུལ་པ་ལ་གནས་མེད་ཅེས་དཔེ་དགུས་དོན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་མཚོན་ནས། དེ་དག་གནས་མེད་ཅེས་བཀག་པའི་ཤུལ་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་དྲོད་ཀྱི་རྟེན་རིགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དེ་བཞིན་སྦྱོར་ལམ་གཞན་དང་། མཐོང་སྒོམ་ལམ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་རང་གི་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་དང་དཔེ་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ། །བདུན་པ་རྟོག་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་མཐུས་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་འབྱུང་བས་དེའི་རྟེན་རིགས་དང་ནི། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་པར་འཆར་བའི་ཚེ་མུན་པའི་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །བརྒྱད་པ་དེ་ཡི་མཐུས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། བསྐལ་པའི་མེ་འབར་བའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །དགུ་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པའི་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །འདིའི་སྤང་གཉེན་ནི། ཀུན་པོ་འབྱིན་པ་དང་སྒོ་གཅོད་པ་བཞིན། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་ལྟོས་ཤིང་། དེ་འགགས་པ་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་པ་སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྙིང་བརྩེར་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ།།

སྤང་གཉེན་དང་ཤེས་རབ་སྙིང་རྗེའི་སྒྲུབ་པ་ཉེ་ས་བརྒྱད་པར་བཞག་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་རྩ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་བླ་མར་གྱུར་ཀྱང་། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། ཡིད་དང་འཛིན་དང་རྣམ་པར་རྟོག །གྱུར་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་དང་། སྲིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། ཞེས་དང་། ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་ལ་ཤེས་པའི་ལམ་ཡན་ཆད་ལ། སྦྱོང་བའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་མངོན་ནོ། །བཅུ་གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། གཟའ་དང་སྐར་མ་དང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་གློག་གི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །བཅུ་གཉིས་པ་གདུལ་བྱ་གཞན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་དག་རང་རང་གི་བསམ་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ། ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་དགོངས་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ལ་བཞི་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཚོགས་ཆོས་སྐུ་འགྲོ་དོན་ཏེ་མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མཛད་ནས། ང་དེའི་ཚེ་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལ་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མཛད་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་

༄༅། །པ་ནི། དུས་ནམ་ཞིག་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མཛད་ནས། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་བཏབ་ན་དེར་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཁོ་ནས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་གཞན་ལ་གཞུག་པར་དགོངས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྨད་སྦྱིན་པ་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྡེམ་དགོངས་ལ་བཞི་ལས། གཞུག་པ་ལྡེམ་དགོངས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་སྐྲག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྟོན་པར་བཞེད་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།། གཉེན་པོ་ལྡེམ་དགོངས་ནི། ཉེས་པ་བརྒྱད་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བསྒྱུར་བ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ལ་ལ་ཞིག་དམ་ཆོས་འདི་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་མི་ཟབ་པར་རྟོག་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །རྒྱལ་པོ་གཙང་སྦྲ་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུལ་འཁོར་བསྐོར་དང་བཅས་བཅོམ་ནས། །མི་དེ་དག་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་དོན་ཕ་མ་ནི་སྲེད་ལེན། རྒྱལ་པོ་ཀུན་གཞི། ལྟ་བ་མཐའ་མ་གཉིས་གཙང་སྦྲ་ཅན་གཉིས། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཡུལ་འཁོར་བསྐོར་དང་བཅས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ནས་དེ་དག་མེད་པར་བྱས་ན། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དོན་ནོ། །དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དང་པོ་ནི་གསུང་བ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་བཞག་པ་ཙམ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཕ་རོལ་གཟུད་པའི་དོན་དུའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དང་འདིའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཞེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ལས་དོན་ཞོགས་ན་བཙལ་དགོས་པས་གཉིས་

ཀ་དྲང་དོན་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ཡ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱའོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་མཐུན་ཅིང་རྫོགས་སངས་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུའི་ལམ་ཚང་བ་ཞིག་བསྟན་ཏོ། །འདི་དག་གི་ས་མཚམས། དང་པོ་དྲུག ས་བདུན་པ་མན་ཆད། དེ་འོག་བཞི། ས་བརྒྱད་པ་ན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ས་དགུ་པ། བཅུ་པ། རྒྱུན་མཐའ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་འགའ་ཞིག་ཁྱེད་ཅག་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ལ་ནི་གསུམ་དང་བཅུ་གསུམ་སོགས་སུ་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་སྲིད་ན་ཞེས་དོགས་སྤོང་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་མི་གནས་ཏེ། དཔེར་ན་རྟེན་བུམ་པ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོས་བཅུད་སྦྲང་རྩི་དང་ལི་ཁ་ར་ལ་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རེས་འགའ་སྦྲང་རྩིའི་བུམ་པ་རེས་འགའ་ལི་ཁ་རའི་བུམ་པ་ཞེས་རྟེན་དེའི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་ལྟར། རྟེན་རྟོགས་བྱའི་རིགས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་རྟོགས་ཚུལ་མཆོག་དམན་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མི་རུང་བ་དགག རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་སེང་གི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ལ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་

༄༅། །ཟབ་འོག་གི་རི་མོ་ལྟར་མ་འདྲེས་གསལ་བར་སྣང་བར་བཞེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་པ་ནི། མཉམ་བཞག་དེ་སྤྲོས་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་སྣང་བའི་སྟེང་དུ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པ། འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་འགལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའམ༔ ཅིག་ཏུ་ན། འཁྲུལ་པས་མ་བསླད་པའི་དོན་དམ་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་གྱི་ཡུལ། ཡུལ་ཅན་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྣང་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། དེའི་ཚེ་གཉིས་སྣང་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ངང་གིས་ནུབ་པ་ཁོ་ནའོ། ། དེས་ན་དམིགས་པའི་སྐབས་འདི་གཉམ་རྗེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཟུང་བའམ། ཡང་ན་གཉམ་བཞག་གི་སྦྱོར་བའི་དུས་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་བྱར་བཞག་པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་དེ་ལ་དམིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོགས་དགེ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་དགེ་བ་དང་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་ཏེ་གསུམ་ནི་དབྱེ་སྒོ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགེ་བ་ནི། འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བར་གནས་པ་ནི། དད་སོགས་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་གོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་

པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོགས་སོ། །མི་དགེ་བ་ནི། རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་འབྱིན་བྱེད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་མི་དགེ་བ་ནི། འཇིག་མཐར་གཉིས། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་འཇིག་མཐར། དེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་རྣམས་སྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་མི་དགེ་བ་ནི། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོ། ལུང་མ་བསྟན་ནི་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་མི་ནུས་པ་ས་བོན་རུལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སློང་མི་བྱེད་དོ། །མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེས་ཀུན་སློང་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མ་འབད་པར་ངང་གིས་སྐྱེས་པའི་སེམས་དང་། འགྲོ་འཆག་སོགས་སྤྱོད་ལམ་དུས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་དང་། བཟོ་སློབ་པ་དང་བྱེད་དུས་གནས་པའི་དང་། སྤྲུལ་པ་བྱ་འདོད་དང་བྱེད་དུས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བཞིའོ༔ ༔དེ་དག་མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། འདོད་པ་ན་བཞི་ཆར། གཟུགས་ན་བཟོ་མ་གཏོགས་པ། གཟུགས་མེད་ན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཐོབ་ཡོད་དོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། དེ་དག་དང་མཚུངས་

༄༅། །ལྷན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ངོ་། ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཞན་དུ་ཡང་དབྱེར་ཡོད་
དེ་འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་རྟོག་པས་བསྡུས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དགེ་བཅུ་བསམ་གཟུགས་མངོན་ཤེས་དག་དང་། གང་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་འདོད་པ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
བསྡུས་པའི་བསམ་གཏན་ཆོས་སོ་བདུན། དབང་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད། མཐར་གནས་དགུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། ཡང་དག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཟག་བཅས་དང་། དེར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། འདིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན། གང་ལ་རྟེན་ནས་ཟག་པ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཕྱི་སྨྲ་ལྟར་ན། ལམ་བདེན་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཟག་
བཅས༔ ལམ་བདེན་དང་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཟག་མེད་དུ་འདོད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ཟག་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མ་ཞི་བའི་དང་། ཕྱི་ནང་འགྱུར་བའི་དང་། ཉེས་
སྤྱོད་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པའི་དང་། སྲིད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་སྟེ། ཉེས་པ་རྣམ་བཞི་སྐྱེད་བྱེད་ལ་ཟག་བཅས་དང་། དེ་དག་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཟག་མེད་དུ་འཆད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ཡང་ཟག་མེད་དུ་
འདོད་དོ། །ཟག་པ་དེ་དག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཚུལ། མཛོད་ལས་བྱུང་བ་ཙུང་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། ཀུན་བཏུས་སུ་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་སྒོ་དྲུག་གསུངས་ཏེ། རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་ལྟ་བུ་ཟག་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་དག་

དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་ནི་ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བའིའོ། །ས་གཞན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཟག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའིའོ། །རྒྱུད་ཟག་པ་ལས་མ་གྲོལ་དུས་ཀྱི་དགེ་བ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ནི་ཟག་པས་བཅིངས་པའིའོ། །ཟག་པ་དང་དམིགས་རྣམ་མཐུན་པ་ཚོགས་ལམ་ལྟ་བུ་ནི། ཟག་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི། ཟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐོར། །ཡང་ཆོས་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་འདུས་བྱས་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་མ་ལུས་ཤིང་སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་འདུས་མ་བྱས་ཏེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། ཡང་སློབ་མ་སྟེ་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། གང་དག་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བཅུ་སོགས་ཏེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་གོ། །མདོ་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་བླང་བྱའོ། །འདི་ནི་དོར་བྱའོ། །འདི་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་བྱའོ་སྙམ་དུ་དང་པོ་གསུམ་ལ་དམིགས། དེའི་བླང་བྱ་ལ་ཡང་དང་པོ་བླང་བྱ་འདི་ཕྱིས་བླང་བྱ་འདི་སྙམ་དུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། དེ་ནས་འདས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་འདི། ངོ་བོ་འདི་སྙམ་

༄༅། །དུ་ཟག་པ་ཡོད་མེད་དང་། དེ་ནས་ཟག་མེད་ལམ་དེའི་དམིགས་པ་འདི་སྙམ་དུ་འདུས་བྱས་ཀུན་རྫོབ་དང་། འདུས་མ་བྱས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེའི་སྟེ་མ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ནས་ཕྱི་མ་ལ་དམིགས་པས་འབྲས་བུ་དམན་མཆོག་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྙམ་དུ་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། དོན་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡང་དམིགས་པ་དག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། དམིགས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་དཔེར་ན་མདའ་འཕོང་སྒྲོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཆེད་དུ་གཉེར་བྱ་ནི་མ་འོངས་པར་འབྱུང་རུང་མདའ་འཕེན་ལ་ཕོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐར་གནས་པའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སེམས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་སྒྲིབ་བྱེད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སྤངས་པའི་སྤོང་བ་དང་། དེའི་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་རྟོགས་པ་དང་རྟེ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རིམ་བཞིན་སྒྲུབ་བྱེད་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཆེད་དུའོ། །དེ་ལས་སེམས་ཆེན་པོ་ནི། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་སོགས་དགུ་གོ། །མདོར་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྤོང་བ་ཆེན་པོ་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་གཉིས་སུ་ལྟ་བ་མཐའ་དག་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མོ། །ཐབས་མཁས་པས་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི། དེ་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་མཉམ་

པ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཞེས་པ་ནས། བྱང་སེམས་ཞེས་བགྱི་བའི་གྲངས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དག་གི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་འདི་གསུམ་དུ་ངེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། གཡུལ་སྤྲོད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། རང་ཉིད་འགྲན་ཟླ་མེད་པར་བྱ་བ་དང་། ཕ་རོལ་དགྲ་གཞོམ་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་སོགས་རང་གིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། སྒྲུབ་པ་སྤྱིའི་ངོ་བོ། བྱེ་བྲག་གི་ས་མཚམས། སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་གནས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྩོམ་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན་ཐོབ་ངེས་པའི་བྱ་བའོ། །འདིར་ནི་རྣམ་ཀུན་སོགས་སྦྱོར་བཞི་ཉིད་ལ། མཁྱེན་གསུམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་བའི་ཆ་དང་། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སྒྲུབ་པ་སྤྱོད་པའི་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྔ་མ་ནི། སྦྱོར་བཞིའི་རྒྱས་བཤད་དུ་འཆད་ལ། ཕྱི་མ་ནི་གོ་སྒྲུབ་སོགས་བཞི་སྟེ། རྒྱུ་བསམ་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་གཉིས། འབྲས་བུ་རྒྱུད་ནས་དང་དངོས་སུ་འབྱིན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་པ་བཞི་པོ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སུ་སྦྱར་ལ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ནི། སྦྱོར་ལམ་ལ་རྒྱུད་ནས་དང་ཉེ་བར་དང་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་ལམ་དྲོད་སོགས་གསུམ། ཆོས་མཆོག་རྣམས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་དང་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པའི་ས་མཚམས་སྔར་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲུག་ཚན་དྲུག གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ། འཇུག་པ་རྣམ་པ་དགུའི་སྒྲུབ་པ། ཚོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་

༄༅། །སྒྲུབ་པ། ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སོ་སོའི་རང་བཞིན། གྲངས་ངེས་གོ་རིམ། འབྲས་བུ། སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏོང་བའི་ཆོས་བཞི་ལྡན་ནས། སྤོང་བའི་སེམས་མི་འཁྲུགས་པ། དགེ་ལ་སྦྱོར་བ། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཆོས་བཞི་ལྡན་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཕྱིན་དྲུག་གི་ངོ་བོའོ། །ཆོས་བཞི་ནི། རྒྱན་ལས། སྦྱིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་བྱེད། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྨིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །དེ་དག་ལ་དབྱེ་ན་རིམ་པ་བཞིན། སྦྱིན་པ་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པའོ། །བཟོད་པ་ལ། གནོད་པ་ལ་མི་མཇེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པ་དང་ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ལ། བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དྲུག་ཐུན་མོང་དུ་གུས་སྦྱོར་དང་རྟག་སྦྱོར་ཏེ་བདུན་ནོ། །བསམ་གཏན་ལ། རྟོག་དཔྱོད་བཅས་པ་དང་རྟོག་མེད་དཔྱོད་ཙམ་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱོད་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆུང་ངུ་ཉན་རང་གི་དང་ཆེན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་དང་ཤེས་རབ་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་ལས། སྔམ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་།།

རགས་པ་དང་ནི་ཕྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་མདངས་ལྡན་བརྩོན་པས་བརྗིད། །བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་བློ་ཡིས་གྲོལ། །སྙིང་བརྩེ་བས་ནི་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པ། །ཅིག་ཅར་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ། །ཅེས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། རྒྱན་ལས། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསིལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྲོ་བཟོད་དང་། །མཆོག་སྦྱོར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི། རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བཞི་ལས་གནོད་པས་མི་ཆུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་ཐོག་མར་བསྟན་པ་ནི། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་དམིགས་ནས། སྒྲུབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་དེ་དག་སོ་སོར་ཏེ། རེ་རེར་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྣམ་པ་དྲུག་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་མདོ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རེ་རེ་ལ་དྲུག་དྲུག་བསྡུ་བའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སོགས་སྤོང་བ་སྦྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། སློང་བ་པོ་སོགས་ཀྱིས་མི་སྙན་པར་སྨྲ་བ་ལ་མི་ཁྲོ་བ་ནི་སྦྱིན་པའི་

༄༅། །བཤད་པ། དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་སྦྱིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ་སྦྱིན་པའི་བསམ་གཏན། སྦྱིན་བྱ་སྦྱིན་བྱེད་སྦྱིན་ཡུལ་མི་དམིགས་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་སྦྱིན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྷག་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་ཡང་རིམ་གྱིས་སྦྱར་ཏེ། ལེ་བརྒྱད་མར། དགེ་བ་སེམས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། དེ་འོག་གསུམ་འདྲ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་དགེ་རྩ་བསྔོ་བ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱང་སྔ་མ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པ་རྣམ་དགུའི་སྒྲུབ་པ་ལ། སྤྱིར་བཤད་པ། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གོ་ཆ་བགོས་པའི་རྗེས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི་དགུ་ལས། དང་པོ་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྣམ་རྟགས་མཚན་མ་མི་དམིགས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། མདོ་ནི། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཅིང་འདོད་པས་དབེན། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་གསོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་འདི་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ས་བདུན་པ་མན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མི་སློབ་ལམ་སྐྱེས་བརྒྱད་པ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་སྒོམ་པ་དང་། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མེད་བཞི་དང་། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་དེ་ལ་འཆིང་བྱེད་བདེན་འཛིན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། དྲུག་པ་དེའི་མཐུས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྦྱིན་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་དང་སྦྱིན་པ་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད། ཅེས་སོ། །བདུན་པ་རང་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། སྒོམ་པ་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོམ། ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་མཐུའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་ཕྱིར་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ན། ཞེས་སོ།། དགུ་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི་འཇུག་པའི་སྐབས་པའོ། །རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དགུ་ལ་སོ་སོར་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ནི། ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇོག་ཅིང་། བདུན་ནི། གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ། དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པ། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། བརྩོན་འགྲུས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མི་གོས་པའི་ཐབས་མཁས། སྟོབས་སོགས་མ་དག་པར་གྲུབ་པ། ཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་

༄༅། །པ་ལ། བསམ་གཟུགས་དང་ཚད་མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན། ཐོབ་པའི་རྒྱུ། རང་གི་ངོ་བོ། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ངན་སོང་གསུམ་སྒྲ་མི་སྙན་དང་། ལས་སྒྲིབ་ཅན་ཟ་མ་མ་ནིང་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱུའི་སྙོམས་འཇུག་འོག་ས་དང་། འབྲས་བུའི་སྙོམས་འཇུག་རང་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ལ། ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་གསར་དུ་ཐོབ་པ་འདོད་རྟེན། ཚངས་མདུན་གྱི་དེ་ཚངས་རིས་མན། དེ་ལྟར་ཚངས་ཆེན་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་བར་ལ་འགྲེའོ། །ཐོབ་ཟིན་གནས་པ་འདོད་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། །འདི་ལས་འཕྲོས་ནས་གང་ཟག་ལ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གང་ལྡན་དཔྱད་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ལ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དང་པོ་བརྒྱད་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ཅིང་། ལམ་ཞུགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ། ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་མན་ལ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཁོ་ན་ལྡན། དེ་ནི་ཤེས་རབ་རྐྱང་གྲོལ་ཡིན་ལ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་པ་དགྲ་བཅོམ་རྒྱུན་ཅན་ཡིན་ཅིང་དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཀུན་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་ཡོད་དོ། །ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་མན་དུ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་པོ་བཞི་དང་ངེས་པར་ལྡན། ཕྱི་མ་གཉིས་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་ཡོད། དེའི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བར་ཕྱི་མ་གསུམ་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་སོ། །ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་ཆོས་མཆོག་མན་དུ་

ཚངས་རིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ངེས་པར་ལྡན། ཚངས་མདུན་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་སོ། །དེའི་རྟུག་བརྟུལ་ཆོས་བཟོད་ནས་རྒྱུན་མཐའ་མན་ལ། ཚངས་འདུན་ཡན་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་སོ། །རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་མན་ལ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་པོ་ངེས་པར་ལྡན། བར་པ་གསུམ་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ངེས་པར་མ་ཐོབ་ཅིང་དེ་ཡན་གྱི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་བུ་ལ་རེག་པའི་བར་དེ་དང་འདྲ༔ ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་དངོས་གཞི་ངེས་པར་མི་ལྡན་ནོ། །རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །རང་རྒྱལ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་མན་དུ་ཚངས་རིས་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཉིད་ལྡན། སྲིད་པ་མཐའ་མ་ཡན་དུ་དེའི་དངོས་གཞི་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ཅི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་སྦྱོར་ལམ་ཡན་ནས་ངེས་པར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་ལྡན། ཚོགས་སྦྱོར་ཚོགས་ལམ་ནས་མི་སློབ་པའི་བར་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་སྙོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱང་ཡོད་དོ།། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་འང་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ངེས་པར་ལྡན་ཞིང་། སྦྱོར་ལམ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞི་ངེས་པར་ཐོབ་པོ། །སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་སྙོམས་འཇུག་རྣམས་བྱེ་བྲག་མེད་པར་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྙོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གོམས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ། སྙོམས་འཇུག་རྙོན་པའི་

༄༅། །གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ། གཞན་གྱི་མན་ངག་གི་མཐུ་ལས། བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྐྱེ་ལྡོའོ། །གསུམ་པ་ལ་ཉེར་བརྟོགས། དངོས་གཞིའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་རྣམ་གཞག་གོ། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་ཡིད་བྱེད། མོས་པ་ལས་བྱུང་ལ། རབ་ཏུ་དབེན་པ། དགའ་བ། སྤྱད་པ། དཔྱོད་པ། སྦྱོར་མཐའ་ཡིད་བྱེད་དང་དྲུག་གོ། །དེའི་དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ལ་རགས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བའི་ཐོས་བསམ་གྱི་སེམས་ཏེ་སྤང་བླང་གི་ཕྱིར་སེམས་འཇོག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞི་རགས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་བསྒོམ་པ་དེ་སྤང་བླང་གི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། ཞི་གནས་ལ་གོམས་པ་སྐྱེ་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་གསུམ་སྤོང་ངོ་། བཞི་པ་ནི། དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་དགའ་བདེ་ཙུང་ཟད་ཐོབ་པས་གཞན་ཡང་སྤོང་བར་སྤྲོ་བའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཉོན་མོངས་འབྲིང་གསུམ་སྤོང་ངོ་། ལྔ་པ་ནི། སླར་སྤོང་རྒྱུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པས་ཕྲ་མོ་ཡོད་པར་རྟོགས་ནས་རྟག་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །དྲུག་པ་ནི། ཕྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱེ་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་གསུམ་སྤོང་ངོ་། །འདི་རྣམས་རེ་རེ་ལ་གཟུགས་ཁམས་སུ་གནས་ཀྱི་སྣོནས་བཙུ་བདུན་དུའང་འགྱུར་རོ། །དྲུག་པ་དེ་དག་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དང་ལམ་གྱི་སྣོནས་བཞིར་ཡང་འདུ་སྟེ། མཚན་ཉིད་རབ་རིག་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། རབ་དབེན་དང་སྦྱོར་མཐའ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ནི་གཉེན་པོ་ཡིད་བྱེད་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དགའ་སྤྱད་ནི་དང་བར་གྱུར་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་ལམ་བཞི

ཆར་དང་། དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་ནི་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་
ལམ་ཟག་མེད་ཀྱང་འོག་སའི་དངོས་གཞིའི་རྟེན་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་མེད་དོ། །དང་པོ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་དེའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྡོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་ལས་འདའ་ནུས་པས་དེ་ལ་མི་ལྕོགས་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཉེར་བསྡོགས་རྣམས་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཁོན་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་སྲིད་དོ། །དངོས་གཞི་
དག་གི་ནི་འོག་ས་ལས་འདའ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཁྱད་པར་ཟག་བཅས་ནི་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་དང་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཡིན་གྱི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་རང་སའི་སྲེད་པས་བཅིངས་པ་དང་གོང་
ས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱིས་ནི་རང་ས་དང་གོང་སའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་རྣམས་སྙོམ་ཚུལ་
ཕལ་ཆེར་མཚུངས་ལ། འོན་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་སྙོམ་བྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདས་པ་གཟུགས་
མེད་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་ཏེ། སེམས་རྩིང་ཞིབ་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་ལུས་ལ་བདེ་བ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་

༄༅། །ཡན་ལག སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །འདི་ལ་རྟོག་པ་ནི་ཆེས་རགས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བས་ཀྱང་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པའི་དངོས་གཞི་ཙམ་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱོད་ཙམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་སུ་ཡང་ཕྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་རྟོག་དཔྱོད་ལས་འདས་པའི་ནང་རབ་དང་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག ཚོར་བ་ཡིད་བདེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག གསུམ་པ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་དྲན་པ་བསམ་གཏན་ལ་སྐྱོན་བྱུང་མ་བྱུང་དཔྱོད་པའི་ཤེས་བཞིན་བདེ་སྡུག་སོགས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག སེམས་ཚོར་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག ཏིང་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །བཞི་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་དྲན་པ་དང་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་གཉིས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག ཏིང་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།། ཡན་ལག་ཅེས་པའི་དོན་ནི་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའོ། །འདི་རྣམས་ལ་གནས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་བཅུ་བདུན་དུ་འགྱུར་ཞིང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན། དག་པ་བ། ཟག་མེད་གསུམ། དང་པོ་ནི་རང་སའི་རྩ་ཉོན་ནམ་ཉེ་ཉོན་གྱིས་བཅིངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སོགས་བཞི་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཅིང་རྟོག་དཔྱོད་

དང་མི་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་བཞི་ནི། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་གཤིག་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པ་དང་། བཟུང་བྱ་རགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་པ་དང་། བཟུང་བྱ་རགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཕྲ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དེ་རྣམས་རིམ་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྙོམས་འཇུག་གོ། །དེ་དག་ལ་ངོ་བོས་ཕྱེ་ན་དབུ་མ་པས་སྔར་ལྟར་གསུམ་དུ་འདོད། བྱེ་སྨྲས་སྲིད་རྩེར་ནི་ཟག་མེད་མི་འདོད་དོ། །བཞི་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཟུགས་དང་དེའི་གང་ཟག་རྣམས་དོན་གཅིག་ཅིང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྣོད་དང་སྤྱན་མངོན་ཤེས་རྣམས་བདག་འབྲས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའོ། །གཉིས་པ་ཚད་མེད་བཞི་བཤད་པ་ལ། སྐྱེ་ཚུལ། ངོ་བོ། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་རྐྱེན་རིགས་བདག་པོའི་རྐྱེན་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་དགེ་བཤེས་དམིགས་རྐྱེན་བདེ་བ་མེད་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པ་བདེ་བ་ཅན་ཆགས་སྡང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཏེ་རྐྱེན་བཞི་ཚང་བ་ལས་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་དེ། གོ་རིམ་བཞིན་གནོད་སེམས། རྣམ་འཚེ། མི་དགའ་བ། ཆགས་སྡང་མེད་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀར་དོན་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་ཚོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ། འགའ་ཞིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

༄༅། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ། ཚོགས་གཉིས་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་ཚོགས་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལ་བཅུ་བདུན་ལས། བསམ་པ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་དང་། མདོར་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་བཅིལ་ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ་དང་པོའོ། །ཚོགས་དང་ཞེས་ས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་། །སྦྱོར་བ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་དྲུག་དང་། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བཅུའི་ལམ་ལ་འགོད་དོ་ཞེས་སོགས་ཏེ་བདུན་ནོ། །མཉམ་པར་བཞག་པ་གཞན་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ཞེས་སོགས་ཏེ་བརྒྱད་པའོ། །ཞི་གནས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་གཡེང་ཞི་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །དེའི་དམིགས་པ་ལ་མཚན་མ་དང་མཚན་མེད་གཉིས་རང་ངོ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཡོད། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་ནི་དགུ་སྟེ། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཇོག་པར་བྱེད། ཡུན་སྲིངས་ནས་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པར་བྱེད། འཕྲོ་ན་སླར་བླན་ཏེ་འཇོག་པར་བྱེད། མི་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་དྲན་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད། འདོད་ཡོན་ལ་མི་བལྟ་བར་སེམས་འདུལ་བར་བྱེད། རྣམ་གཡེང་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བས་སེམས་ཞི་བར་བྱེད། རྣམ་རྟོག་མངོན་གྱུར་བྱུང་ཡང་དང་དུ་མི་ལེན་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད། བྱིང་རྒོད་བཀག་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད། གོམས་པ་ན་འབད་མེད་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཚེ་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་བཅས་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དུ་གོ་ཆ་མ་མཆིས་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ་དགུ་པའོ། །འདིའི་

སྒྲ་དོན་ནི། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱད་ནས་ཞུགས་པས་དེ་མི་བསླུ་བར་ལྷག་གི་མཐོང་བའམ་ཐོབ་པའོ། །དཔྱད་ཞུགས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་མོས་སྤྱོད་ན་ཡང་ཡོད། ཐོབ་པའི་ལྷག་མཐོང་འདས་ལམ་ཁོ་ན་ལའོ། །དེས་ནི་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གསུམ་ག་སེལ་ལོ། །ངོ་བོ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བ་དེ་ཡིས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅུ་པའོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །ལྟ་བ་ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །སྤྱོད་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་པའོ། །འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་བྱང་ཕྱོགས་སྡེ་ཚན་བདུན། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ། ཤེས་པ་བཅུ་གཅིག དབང་པོ་གསུམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ༔ རྗེས་དྲན་བཅུ། ཚད་མེད་བཞི། བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞི། རྣམ་ཐར་བརྒྱད། མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དགུ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོར་རིག་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དེ་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅུ་བཞི་པའོ། །ཞུགས་པའི་ལམ་མི་རྗེད་པའི་གཟུངས་དང་། ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོའོ།།

༄༅། །ཞེས་སོགས་ཏེ་བཅོ་ལྔ་པའོ། །གཟུངས་འདི་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཚིག་གམ་ཆོས་ཀྱི་གཟུངས་ནི། སར་ཞུགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ལ་མངའ་སྟེ། མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོས་པའི་མོད་ལ་ཟིན་ཅིང་མི་བརྗེད་པའོ། །དོན་གྱི་གཟུངས་ནི་དེ་དག་གི་དོན་རྟོགས་ཤིང་མི་བརྗེད་པའོ། །བཟོད་པའི་གཟུངས་ནི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་ལྡན་ཏེ། ཨ་ཞེས་པ་སྐྱེ་མེད་མཚོན་པ་ངེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་དོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་གདབ་སྟེ་སྒོམ་པས་གོམས་པ་རྫོགས་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་གཟུངས་ནི་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས༔ སྔགས་དེས་རིམས་ནད་སོགས་འཇོམས་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་རྣམས་ལས་དང་པོ་གཉིས་གཟུངས་དངོས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་དེ་དང་དེའི་ནུས་པ་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །བཅུ་དྲུག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ས་བཅུ་དང་། ཤེས་པ་སེལ་བའི་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིས་ནི་བཅུ་བདུན་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་མདོ་ནི་འོག་ནས་འཆད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་ཐེག་པ་ལ་གནས་ནས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པར་འཇུག་བྱེད་དང་། ཐེག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་བཅུའོ། །གཉིས་པ་ལ་བགྲོད་བྱེད་ལམ། མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་པ་དེ་འོག་ལྡོའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་མཐའ་མ་གཉིས་སྟེ། སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འགའ་ཞིག་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས། ས། གཉེན་པོའི་ཚོགས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། བར་དུ་བདག་ཆོག་གི་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཀུན་སྟོང་པར་ཁོང་དུ་ཆུབ་པ་ལས་དབྱེ་བར་མཛད་པས་འདི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ནི་སྟོང་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱའི༔ སྟོང་གཞི་གོ་ཆོད་པོ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བློ་ལས་འདས་ཤིང་བགྲང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིག་སོགས་ནང་གི་ཆོས་དང་། གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་ཆོས་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་དབང་རྟེན་ལུས་དང་། སྟོང་པའི་དངོས་པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བཅུ་དང་། དོན་དམ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཁམས་གསུམ་དང་། དེ་ལས་ཅིག་ཤོས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་འཁོར་བ་དང་། དགེ་ཕྱོགས་དོར་བ་མེད་པ་བྱང་ཕྱོགས་སོགས་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་མཛད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། གཟུགས་རུང་སོགས་མཚན་ཉིད་དང་། ཕན་ཚུན་མི་དམིགས་པ་འདས་མ་འོངས་སོགས་དུས་དང་། ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཅིག་ཤོས་ཕུང་པོ་ལྔའི་དངོས་པོ་དང་། ནམ་མཁའ་སོགས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལས་གཞན་འཕགས་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཉི་ཤུ་པོ་ལ་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟར་དམིགས་ནས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་

༄༅། །ཀྱང་ཉི་ཤུའོ། །གྲངས་འདི་ནི་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཏེ། མདོ་ལས་ཐོག་མར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གསུང་ནས་ཐ་མ་བཞི་གསུངས་པ་རྣམས་བསྡོམས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་གསུམ་ནི་མོས་སྤྱོད་ན་སྦྱོར་གཞག བཞི་པ་ནི་ཆོས་མཆོག་ལ། དེ་འོག་བདུན་ནི་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ། དེ་འོག་གཉིས་དང་གཉིས་དང་གཉིས་རྣམས་དག་ས་གསུམ་ལ། དེ་འོག་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞག་གོ །དེའི་ཚེ་མོས་སྤྱོད་དུ་རྗེས་མཐུན་དང་གཞན་རྣམས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་སའི་ཚོགས་ལ་སའི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ། ཡོངས་སྦྱོང་གི་ཁྱད་པར་གཞུང་དང་སྦྱར་ནས་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་མཚོན་༔ གཞི་གསུམ། སྤང་བྱའི་རྣམ་བཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་མངོན་དུ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟླ་མའི་སྒྲ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་པའི་དོན་ནི་སྤྱིར་བཞག་ལ་སོ་སོའི་སྒྲ་བཤད་ནི་འོག་ནས་རིམ་པས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་དབྱེ་བ། གྲངས་ངེས། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་སོ་སོར་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་བཅུར་དབྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཞག་གོ །གསུམ་པ་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྱུ་མ་ལྟར་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་། རྟོགས་ཟིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སའི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་བཅད་ནས་དོན་དམ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པའི་སྣང་བ་ལ་དམིགས་པ་སྒྲིབ་གཉིས་དྲུངས་འབྱིན་བྱེད་ཡེ་ཤེས་དང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། ས་རྣམས་སུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་

ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཟད་རིམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་མཐོང་བ་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བ་དེའི་ཚེ། ནམ་མཁའ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་ཀྱང་སྤྲིན་བྲལ་བའི་སྣོནས་ཆ་ཤས་འཇོག་པ་ལྟར། རྟོགས་བྱ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་གྱི་འཁྲུལ་པ་ཟད་རིམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་དེ་ལས་ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་དེ་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཀུན་འགྲོའི་དོན། གཉིས་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་སྤང་རུང་དུ་རྟོགས་པ་མཆོག་གི་དོན། གསུམ་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་དོན། བཞི་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་སྲིད་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན། ལྔ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་རིག་པས་བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན། དྲུག་པར་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ་གློ་བུར་བའི་དོན། བདུན་པར་མདོ་སོགས་ཆོས་ཙམ་གྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་མི་འབྱུང་བས་མཚན་འཛིན་བྲལ་བའི་དོན། བརྒྱད་པར་ཀུན་བྱང་ཕྲི་གང་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ས་བོན་གནས་གྱུར་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དབང་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ། དགུ་པ་དང་བཅུ་པར་ཡིད་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་རིམ་བཞིན་སོ་སོ་རང་རིག་གི་ཡེ་ཤེས་དང་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་དོན་བགྱི་བའི་ཕྲིན་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་རྣམས་སུ་རྟོགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞུགས་པ་དང་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་དང་། སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཡོན་ཏན་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ། ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་འདིར་ཡི་གེ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་མ་སྤྲོས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ། ཉོན་སྒྲིབ། ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་

༄༅། །བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དང་། ཁྱད་པར་ས་རེ་རེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་གཉིས་གཉིས་དེའི་གནས་ངན་ལེན་རེ་རེར་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ས་དང་པོར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་ཞེན་པ་དང་ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དང་། གཉིས་པར་ལྟུང་བ་ཕྲ་མོའི་འཁྲུལ་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་དང་། གསུམ་པར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དང་ཐོབ་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་དང་། བཞི་པར་སྙོམས་འཇུག་ལ་སྲེད་པ་དང་ཆོས་ལ་སྲེད་པའི་དང་། ལྔ་པར་འཁོར་བ་ལ་ཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་མྱང་འདས་ལ་ཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དང་། དྲུག་པ་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་མཚན་མ་མང་པོ་འབྱུང་བའི་དང་། བདུན་པར་ཆོས་ཙམ་གྱི་མཚན་མ་ཕྲ་མོ་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐབས་ལ་དང་། བརྒྱད་པར་མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བ་དང་མཚན་མ་རྣམས་ལ་མི་དབང་བའི་དང་། དགུ་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ཚད་མེད་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་སྤོབས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་དང་། སྤོབས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་དང་། བཅུ་པར་མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་གསང་བ་ཕྲ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་དང་༔ བཅུ་གཅིག་པར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཆགས་ཐོགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའོ་ཞེས་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལོག་པར་ཞུགས་ཚུལ་གྱི་ཕྱེ་ན། དངོས་སུ། རྒྱུད་ནས། དབང་གི་ལོག་ཞུགས་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་རིམ་བཞིན་བདེན་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་དང་། རྟག་ཆད་དུ་དང་།

བདེན་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་ལྟར་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྟེ་བདེན་པ་བཞི་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་འཇུག གཉིས་པ་ནི་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་ཏེ་རིམ་པས། ལྟ་ངན་ལ་མཆོག་ཏུ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་ངན་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་སེམས་ཁེངས་པ་དང་དེ་དག་ལ་སྲེད་པ་སྟེ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག གསུམ་པ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་སྟེ་རང་ལྟ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་མནར་སེམས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་གོ། །ཉོན་མོངས་པས་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དངོས་ལ་མི་དམིགས་ཀྱང་མིང་ཙམ་ལ་དམིགས་པའོ། །ལོག་པར་འཇུག་གཞི་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་ཚུལ་སྡུག་ཀུན་ལ་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་བྱེད་པས་དང་འགོག་ལམ་ལ་སྐྲག་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་ན་ཉོན་མོངས་བཟློག་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་དྲུག་པོ་རྣམས་ཏེ་ཡུལ་ལ་ལོག་ཞུགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་ནི། རིམ་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དང་པོ་ལ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་དངོས་དང་དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་འང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་གློ་བུར་རྣམ་དག་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྔ་མ་སྔ་མ་ས་དང་པོ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྒོམ་ལམ་དུ་སྤོང་ངོ་། །དེས་ན་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་

༄༅། །ཁམས་གསུམ་གའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤངས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤོང་། ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད། རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་སྔ་མ་གཉིས་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟོད་ལ་དམིགས་ནས་འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་འཛིན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་འགྲེའོ། །སྐད་ཅིག་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་སྤངས་ཐམས་ཅད་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་སྤོང་ངོ་། །སྒོམ་སྤངས་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་སྒོམ་ལམ་ཆུང་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རྟོག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་གསུམ་སྤོང་། དག་ས་སྟེ་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ་གྱིས་རྟོག་པ་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་སྤོང་ཞིང་། སྤོང་ཚུལ་ནི་ཅིག་ཅར་བ་ཁོ་ནའོ། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤངས་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས། ཁམས་གོང་གི་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་སྤོང་ཞིང་གཞན་ཡང་དེས་མཚོན་ནོ། །སྒོམ་སྤང་རྣམས་རིམ་ཅན་དང་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཞི་རགས་སུ་བལྟ་བས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་གནོན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འཕགས་ལམ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་ནི་བག་ཉལ་ཡང་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པའོ།། གཉིས་པ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་ཁྱད་པར་གཞུང་དང་སྦྱར་བ་ལ། རྒྱུས་དགུའི་ཡོངས་སྦྱོངས། འབྲས་བུ་བཅུ་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ས་གང་དང་གང་ལ་གནས་པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲི་མ་རང་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྦྱོང་ཞིང་ས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ཡང་སྦྱོང་བ་ཡིན་པས་དེ་འཆད་པ་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་ལ་སྦྱོང་བྱེད་ཐབས། སྦྱོང་ཚུལ་ཤེས་རབ་པོ། །དང་པོ་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་

མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་བསམ་དང་ཕན་པའི་དངོས་པོ་སྔོག་སུམ་གྱི་བྱ་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མེད་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་དངོས་པོ་རྣམས་འཁོར་གསུམ་དག་པས་གཏོང་བ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ལ་འགོད་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནས་དོན་འཚོལ་བ་དང་རྟག་ཏུ་ཁྱིམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུར་སྒྲུབ་འདོད་པའི་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཟོལ་མེད་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་ཚིག་ནི་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྐྱེ་འདི་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །མདོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་གཉིས་པ་འཆལ་ཚུལ་དང་དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དང་གཞན་གྱི་བྱས་པ་ལ་དྲིན་དུ་བཟོ་བ་དང་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་འགྱོད་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྙིང་བརྩེ་ཆེ་བ་དང་། བླ་མ་ལ་བཀུར་སྟིར་བརྩོན་པ་དང་བླ་མ་ལ་གུས་པས་དམ་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཡོངས་སྦྱོངས་བརྒྱད་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་སོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་བརྒྱད་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་གསུམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་རང་གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་བྱེད་པའི་འོད་བྱེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ཉིད་དང་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྙེད་

༄༅། །པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཆོས་སྦྱིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་བ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་དང་ཉན་རང་གི་སེམས་ལས་བཟློག་པ་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྙོམ་སེམས་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཡོངས་སྦྱོང་རྣམ་པ་ལྔའོ། །བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ལྔ་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་བསྲེག་པའི་མེའི་འོད་འཕྲོ་བ་ནི། དབེན་པའི་ནགས་སུ་གནས་པ་དང་རང་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མི་འདོད་པ་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། རྙེད་པ་ལ་ཆོག་ཤེས་པ་དང སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པའི་སྡོམ་རྟེན་དུ་བཟུང་བ་དང་༔ བསླབ་པ་གསུམ་སྒྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་མི་དགའ་བས་སྐྱོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འཚམ་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བར་བརྩོན་པ་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པའི་བདོག་པ་ཀུན་གཏོང་བ་དང་དགེ་ཕྱོགས་ལ་སེམས་མི་ཞུམ་པ་དང་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུའོ། །བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་བཞི་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་བཏང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ས་ལྔ་པ་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་རང་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་བྱ་དཀའ་བ་གཉིས་བྱེད་པའི་སྦྱང་དཀའ་བ་ནི། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་ལ་ཧ་ཅང་འདྲིས་པ་དང་རང་གི་སྦྱིན་བདག་གི་ཁྱིམ་ལ་འཁྲེན་པ་སྟེ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་འདུ་འཛི་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་གནས་བརྟེན་པ་དང་ནི་བདག་ཉིད་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྙས་པ་དང་སྲོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་། ཡོན་ཏན་

གྱི་རྟོགས་པས་ཁེངས་པ་དང་བླང་དོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བའི་བློ་ངན་པ་དང་ནི། ཉོན་མོངས་བཟོད་པ་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་བལྟ་བར་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་སྐྱོན་བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་སྦྱང་ན་ས་ལྔ་པ་ནི་ཡང་དག་འཐོབ་བོ། །བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ལྔ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་དྲུག་པ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་འདས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་སྟེ་ཕྱིན་དྲུག་རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་ལམ་བསྐྱེད་པ་དྲུག་དང་། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་ནི་བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགའ་བ་སྤངས་པ་གཉིས་དང་། ཟབ་རྒྱས་ལ་སྐྲག་པའི་སེམས་སྤངས་པ་དང་སློང་པོས་བླངས་ན་སེམས་མི་ཞུམ་པ་དང་། བདོག་པ་ཀུན་གཏོང་ཡང་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། རང་དབུལ་ཡང་སློང་བ་མི་སྤོང་བ་སྟེ་ལམ་མིན་སྤོང་བ་དྲུག་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ས་ནི་དྲུག་པ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ངོ་། །བྱང་ཆེན་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་དྲུག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ས་བདུན་པ་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བས་མཚན་མར་འཛིན་པ་ལས་རིང་དུ་སོང་བའི་ཡོངས་སྦྱོང་ལ། སྤང་བྱ། བླང་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདག་དང་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་སྲོག་དང་གང་ཟག་དང་ཆད་པ་དང་རྟག་པ་དང་། མཚན་མ་ཉོན་མོངས་དང་ཐ་དད་པའི་རྒྱུར་འཛིན་པ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆ་བརྒྱད་དང་། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་དང་ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་གནས་པར་འཛིན་པ་

ཏ། ཏཧེ།

༄༅། །དང་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་འཁོར་བ་ལས་འདའ་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ནས་སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་དྲུག་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་གཞི་ལ་མཚན་མར་སྤྱོད་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དེ་དང་དེར་མཚན་མར་ལྟ་བའི་མངོན་ཞེན་དང་བཅས་པ་ནི་ལམ་ལ་མཚན་མར་སྤྱོད་པ་བཞི། ཆོས་ཅན་གློ་བུར་བ་སྟོང་བའི་དོན་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྟོང་བར་གསུངས་པ་འགལ་བར་སེམས་པ་ནི་རྣམ་པ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་གཉིས་ཏེ་ཉེས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་པར་ཆད་ཅིང་སྤངས་པ་ན་དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་ཐོབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་དགེ་བཅུ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དང་། རིས་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ནི་གང་ལ་ཡང་སྙེམ་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་དང་བརྒྱད་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པ་དང་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཇོམས་པ་དང་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ལྟ་བ་ལྔ་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་དྲུག་གཞི་ལ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ། ལྷག་མཐོང་གིས་ཤེས་རབ་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་སེམས་དུལ་བ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོངས་པའི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡུལ་ལ་སེམས་ཆགས་པའི་ས་མིན་པ་ཤེས་པ་དང་བཞི་ལམ་མ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ། རང་གར་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་

དང་གཞན་དུ་ནི་ཅིག་ཅར་དུས་གཅིག་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྤྲོ་འདོགས་གཅོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉི་ཤུ་འོ། །བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པ་ལ་ཆོས་ཉི་ཤུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་དང་། བྱང་ཆེན་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་རྫོགས་པར་ཏེ། ཞེས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་མཚན་མ་དང་མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མི་གཡོ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤེས་པ་དང་དག་མ་དག་གི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པས་རྩེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཟང་པོ་སྒྲུབ་པ་དང་གནས་སྣང་གི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྙེན་པ་དང་ལྷའི་མིག་གི་དབང་པོས་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། སྣོད་བཅུད་ནི་རྒྱལ་བའི་ཞིང་དུ་སྦྱོང་བ་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་སྒྱུ་མ་ལྟར་གནས་པ་དང་བསམ་བཞིན་རང་དབང་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་སྟེ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་ལས་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་བཤད་དོ། །བྱང་ཆེན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་༔ གཞན་ཡང་ཆོས་བཞི་ཞེས་སོ། །ས་དགུ་པ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་ཐོབ་པས་ན་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ནི། ཇི་ལྟར་སྨོན་པ་བཞིན་འགྲུབ་པའི་སྨོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བའི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། ཟིལ་གྱིས་མི་གནོན་པའི་སྤོབས་པ་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། རྫུས་སྐྱེས་སོགས་མིན་པ་སྐྱོན་མེད་པའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་མཆོག་ཉིད་དང་ནི་རྒྱལ་

༄༅། །རིགས་སོགས་འཇིག་བརྟེན་ན་མཆོག་ཏུ་གྲགས་པ་དང་། ཉི་མའི་གཉེན་སོགས་རུས་མཆོག་དང་ཕ་མ་སོགས་གཉེན་བཤེས་རྣམས་བདུན་རྒྱུད་རྒྱུན་ཆད་དུ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚོ་འབྲང་མཆོག་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། རང་གི་འཁོར་དག་པ་འདུ་བ་དང་རྩེབ་མའི་གོ་བར་སོགས་ནས་སྐྱེ་བ་དག་དང་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བསྐུལ་བ་དང་། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་རྣམས་སུ་གནས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟོབས་བཅུ་སོགས་རྫོགས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དེ་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་གཉིས་ཡིན། བྱང་ཆེན་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ས་བཅུ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བདུན་རང་རྒྱལ་གྱིས་གཅིག་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དགུ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ས་དགུ་ལས་འདས་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་སྟོན་ནུས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གནས་པ་ཞེས་བརྗོད་རུང་བ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པའི་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གནས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཁྱབ་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་དགུ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བདུན་ནི། རིགས་ཀྱི་ས།

བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། སྲབ་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོག་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་རྣམས་ཏེ། རིམ་པས་ཆོས་མཆོག་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་གསུམ་དེ་གསུམ་གྱི་ཞུགས་པའི་སྐབས་རྣམས་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ནི། མཐོང་བ་དང་། དེ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་དག་ལ་སོ་སོར་སྤང་བྱ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་རྣམས་བག་ཉལ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ལ་བཞི་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ། །མདོར་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་གྱིས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ངེས་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་འབྱུང་བྱེད་འབྱུང་ཚུལ་ཁས་བླངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ལན་གྱིས་མཐོང་སྤངས་གཉེན་པོ་དང་། འབྱུང་ས་སོགས་མི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་པའི་ལན་གྱིས་སྒོམ་སྤངས་གཉེན་པོ་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི། ཚོགས་རྫོགས་པས་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱུག་ཐོབ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མ་ལུས་པ་མི་དམིགས་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་དག་ལ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་འབྱུང་དང་། ཐེག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་གཏན་དུ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ངེས་འབྱུང་དང་དྲུག་ནི་ངེས་པར་

༄༅། །འབྱུང་ཚུལ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མི་སློབ་པ་མཐར་ཕྱུག་དང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་ལམ་སློབ་ལམ་མཐར་ཕྱུག་གཉིས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་སྟེ། མདོར་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་ཐུམ་ཐུམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཟིལ་གྱིས་གནན་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་འགྲེལ་བའོ།། །།གཉིས་པ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་འཆད་པ་ལ། འབྲེལ་བཀོད་པ། མཚོན་བྱེད་རྣམས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བཅུས་མཚོན་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཐོབ་པ་ཡང་ལམ་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་ནས་གནས་གཙང་མའི་ལྷའི་འཁོར་གསར་དུ་འདུས་པ་ན། དེ་དག་ལ་ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་རྣམས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལམ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་རྐྱེན་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བ་ན། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་སྟོན་པ་ནི། ལྷ་རྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་གི་འོད་ཀྱིས། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་མེད་པར་མཛད་པ་དང་། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་

ཀྱི་དྲུང་ན་ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་དེ་རྣམས་ནི་ལྷམ་མེ་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །མཐུན་རྐྱེན་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དུ་ངེས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷའི་བུ་གང་དག་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་པའི་རིགས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དང་སྟེ། འདི་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བགྲོད་བྱའི་ཐེག་པ་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་འདི་ཡི་དྲི་མ་མ་ལུས་སངས་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་ངེས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལ་ངས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འཕེལ་བྱེད་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་བའི་རང་བཞིན་དང་ནི་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྲིད་པར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སེམས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ས་དང་པོ་ནས་ངང་གིས་སྤངས་ཟིན་ལ། འདིར་བསྟན་ནི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ནུས་ཅན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཉལ་ཆེད་དུ་མ་སྤངས་པ་དེ་དང་། སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམན་ལམ་རྗེན་དུ་མ་སོང་བའི་མ་དག་སའི་སྐབས་སུ་ཡོད་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་པོ། །ཕྱི་མ་ནི། དག་ས་གསུམ་དང་དམན་ལམ་རྗེན་དུ་སོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ས་འོག་མ་རྣམས་སུ་བཞག་དགོས་ཤིང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་བོ། །དམན་པའི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལས་སད་ནས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱང་ཕྱི་མ་འདིའོ། །ཁོ་བོ་ནི་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། ཞི་བའི་མཐའ་ལ་

༄༅། །མི་གོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྫོགས་སྨིན་སྦྱོང་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཆོག་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ། ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཚོགས་ལམ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སྡེ་སྣོད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་ཅིང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་སྒོམ་པའོ། །སྦྱོར་ལམ་ནི། བདེན་པར་དམིགས་ཚུལ་བརྟན་ཟིན་ལ་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྔ། སྟོབས་ལྔ་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའོ། །མཐོང་ལམ་ནི། འདོད་པའི་སྡུག་བདེན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཆོས་བཟོད། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཆོས་ཤེས། ཁམས་གོང་གི་སྡུག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ལ་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་དེ་བཞིན་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལའང་སྦྱར་བས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས། སྔ་མ་བཅོ་ལྔ་མཐོང་ལམ་སྟེ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །སྒོམ་ལམ་ནི། ས་དགུར་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་ལས་ཕྱེ་ན་གྱ་གཅིག ཅིག་ཅར་བ་ཡིན་ན་དགུ་ཡིན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །མི་སློབ་ལམ་ནི། སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་ཟད་པ་ཐོབ་ཅིང་ཤེས་པ་སྐྱེ་དེ་སྲིད་འཚོ་བར་ལྷག་བཅས་ཞི་ནས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཉིད་དུ་

ཡར་ལྡན་དུ་རྫོགས་པས་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལ་སོགས་པས་ཤེས་ལ་རང་རྒྱུད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པས་མི་དམིགས་པར་ཤེས་ཤིང་ཉན་རང་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་པས་སྨོས་པར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་འཕགས་ལམ་ཤེས་ཚུལ། དེའི་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི་རྣམ་པ་ལས། སྡུག་བདེན་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་སྟེ་སྟོང་པ་དང་རང་ངོ་ཞི་བ་དང་བཞིའོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ། རྒྱུ་ནད་འདྲ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་རང་ངོ་འབྲས་འདྲ་དང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཟུག་རྟུ་འདྲ་དང་རྐྱེན་དགེ་བ་འཇོམས་པའི་སྡིག་པ་འདྲ་བ་སྟེ་བཞིའོ། །སྡུག་ཀུན་ཐུན་མོང་དུ། ཕ་རོལ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་གཡོ་བ་དང་རབ་ཏུ་འཇིག་པ་དང་འཇིགས་པ་ཉིད་དང་ནད་འགོ་བ་དང་འཚེ་བའི་རྣམ་པ་དང་བདུན་ནོ། །དེ་དག་གི་དང་པོ་གཉིས་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡིད་འབྱུང་བའི་དང་། དེ་འོག་གཉིས་སྒོམ་ལམ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དང་། དེ་འོག་གསུམ་མི་སློབ་ལམ་སྡུག་ཀུན་འགོག་པའི་དམིགས་པས་ཕྱེ་སྟེ་རྣམ་གྲངས་བསྟུ་བར་གསུངས་པའོ། །འགོག་བདེན་ལ། ཉོན་མོངས་འགོག་པས་བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་སྤང་བྱས་དབེན་པས་འབྲས་བུ་ཀྱུ་ནོམ་དང་ངེས་འབྱུང་ལ་ཕྱེ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་སྟེ་བདུན་ནོ། །ལམ་བདེན་ལ། ལམ་དང་རིགས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་ངེས་འབྱིན་དང་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱེད་པ་

༄༅། །ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །མདོར་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ།། ཞེས་སོགས་སོ། །འདིས་ནི་ལམ་དང་དེ་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་དང་དམིགས་རྣམ་ཆ་མཐུན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལས་སྐྱེ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་ཡང་རྫོགས་ཚུལ་བསྟན་པ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱའི་ལམ་བདེན་པ་བཞི་ལ་ནི་དམིགས་ནས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ཕན་ཚུན་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཡིན་ནར་སྒོམ་པ་དྲོ་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་དེ་དག་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མི་དམིགས་པར་སྒོམ་པ་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་འདོད་ལ། ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་རྟག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་བཀག་པས་སྒོམ་པ་བཟོད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་དང་། མདོ་ལས་ས་བཅུ་དག་ལས་བརྩམས་ནས་ནི། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་ལ་བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པས་མི་གནས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་གོ་བ་ཡིས། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བར་སྒོམ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་བཤད་ཅིང་། འོན་དེའི་ཚེ་ཡུལ་མེད་དགག་འཇལ་བྱེད་དེ་བློ་ཚད་མར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན༔ སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྣང་མཁྱེན་ནས་འཕྲུལ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ནི། ཀཽ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་

གྱི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚོན་བྱ། དབྱེ་བ། ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱན་གྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པས་རྒྱན་རྟོགས། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ། ཚོགས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ལ་ལམ་བགྲོད་ཚུལ། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་ནས་ཚོགས་ལམ་རྫོགས་པ་ན། ད་དུང་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཤེས་ནས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བདེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་དྲུག་ལ་སྦྱངས་ཏེ་འཆི་ཁར། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག།དེར་ཡང་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལམ་བགྲོད་པར་གྱུར་ཅིག། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེ་བར་བྱེད་ཅིང་ངག་གི་ཆོས་སྟོན་པར་མ་གྱུར་ཅིག། ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་སྟེ་འཆི་འཕོས་ནས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཞིང་སྟོང་པར་དམངས་རིགས་མ་ཡིན་པའི་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པའི་ལུས་རྟེན་ལས་དུར་ཁྲོད་དུ་ཡིད་སྐྱོ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་རྣམས་སྒོམ་པས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་རྣམས་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་རྫོགས་ཤིང་། །མཐོང་སྤངས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་གཟུང་རྟོག་སྤོང་། སྒོམ་སྤངས་གཟུང་རྟོག་རྣམས་དང་ཁམས་གོང་གི་ཉོན་སྒྲིབ་རྣམས་དཀྱུར་དྲིལ་ནས་སྤོང་ལ། འདོད་ཉོན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སྤངས་པའོ། །ཚོགས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་ནི་རིམ་པས་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་སུམ་ཉིས་དང་སུམ་ཆ་ཙམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་ཚེ་དེ་ལ་བཟོད་ཆེན་དང་མཐོང་ལམ་མན་ཐོབ་ཅིང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལམ་ལྷག་མ་བགྲོད་ནས

༄༅། །འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་སྐུ་གཅིག་པུར་འདུག གསུང་མི་སྨྲ། ཐུགས་བདེན་པ་སོགས་ལ་རྟོག་ཅིང་བསོད་སྙོམས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཞིང་གཅིག་པུར་རྒྱུའོ། །ཚོགས་སྤྱོད་གཉིས་དེ་ལས་ཟླ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཙམ་མོ། །རང་རྒྱལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ནི་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའོ། །ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཉན་ཐོས་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། དེ་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ཚུལ། ཆོས་རྟོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་ལས་རང་རྒྱལ་གང་ཟག་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་གི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་ཀྱང་མི་དགོས་པ་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆེས་ཟབ་པ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ལུང་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲོལ་སྔ་ཕྱིར་འགྲོ། །ཞེས་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལས་གསལ་ལོ། །མདོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སུས་ཀྱང་བསྟན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་དག་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་གང་དང་གང་དག་ཉན་པ་དང་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ལ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེ་ལ་དོན་དང་ཚིག་དེ་དང་དེ་རྣམ་གཡེང་དང་བཅས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་དེ་གོ་ཞིང་རིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྣང་བར་མཛད་པའོ། །མདོ་ནི། ལྷའི་བུ་དག་བདག་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ནི་མི་ལམ་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུར་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་གི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་

རང་རྒྱལ་ལྟ་བུར་བསྒྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་རྟེན་གཟུགས་མེད་རྟོགས་པའོ། །མདོར་ནི། གཟུགས་ནི་ཟབ་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་ནི་སྣང་མ་ནུས་པའོ། །མདོར་ནི། ཅི་ཡང་ཉན་པ་མེད་ཅིང་ཞེས་སོགས་སོ། །ལ་ལ་དག གཟུང་བ་མེད་ན་དེ་འཛིན་མེད། །ཅེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་ལ་བདེན་འཛིན་བྲལ་ཀྱང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་བྲལ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལམ་དང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ནི། ཡུམ་འདི་ལེན་པར་བྱེད་པ་སུ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དྲི་བའི་ལན་དུ་བསྟན་པའི་མདོ་དོན་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་པ་མཐོང་ལམ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཚོགས་ལམ་པ་རྣམས་བསྟན། ཕྱི་མ་ནི། མདོ་ལས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་གཏོར་བའི་མེ་ཏོག་འདི་དག་ཅེས་དཔེས་བསྟན་ཏེ། སྤྲུལ་པའི་མེ་ཏོག་རྣམས་སྟོང་པ་ཅིག་ཏུ་མཚུངས་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་འབྱུང་བ་ལྟར། རིགས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཀྱང་གནས་སྐབས་རྐྱེན་གྱིས་རང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་དེ་དག་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟུལ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལམ་དང་ཤེས་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་དེའི་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་ཡང་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ནི། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཏེ། མེད་པར་རྟོན་ཞིང་སྒོམ་པའི་རྣམ་པ་དྲོད་དུ་གྱུར་པ་དང་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ལ་

༄༅། །སོགས་པས་འཕེལ་བ་མེད་པར་ཕྱེ་ནས་སྒོམ་པའོ། །ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་པའི་རྣམ་པས་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ནི་བཟོད་པའོ། །གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་སོགས་པས་འགག་པ་མེད་པར་སྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །མདོ་ནི། ཀཽ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །གཏགས་པ་ཙམ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དེ། ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་མོ། དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟེན། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལུས་རྟེན་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་འདོད་ལྷ་གང་རུང་དང་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རང་རིག་གི་ཚུལ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་ཞིང་སྦྱོང་འདས་ཀྱི་ལམ་དུ་གྱུར་པའོ༔ ༔སོ་སོར་ན། བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་དེ་ཤེས་པ་ལ་མི་སྐྲག་པས་བཟོད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར། ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བར་དོན་དམ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གཅིག་ཁོ་ནའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་བརྩམས་ཏེ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་ངོར་ཡང་བསྡུ་བ་ལས་ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་བཞི། རྗེས་ཤེས་

ཕྱོགས་མཐུན་བཞི། མཐུག་ཏུ་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་པའི་སེམས་གཅིག་སྟེ། སེམས་རྣམ་པ་དགུས་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །ཀུན་བཏུས་སུ་ནི། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས། སྔ་མ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། ཕྱི་མ་འདང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་ཆོས་བཟོད་བཞི། ཆོས་ཤེས་བཞི། གཉིས་པ་ལ་རྗེས་བཟོད་བཞི། རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །འདི་དང་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མཐུན་ཅིང་། དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་མཉམ་བཞག་ཐུན་ཅིག་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ལས་ཕྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་ཀུན་གྱི་བདེན་པ་དང་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སོ་སོར་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་སྐད་ཅིག་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིས་ནི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ལས་བྱུང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ཕྱིའི་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་འདི་བཤད་དོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ལས་བཙལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ།། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དག་རང་ངོ་དབྱེར་མི་རུང་བས་ཕན་ཚུན་དང་། བརྟེན་པ་དང་རྟེན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་སྟེ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་། ཀུན་བརྟགས་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་འཕགས་

༄༅། །པའི་ཚད་མས་གཟིགས་པ་མེད་པ་སྟེ་མི་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུལ་མིན་པས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་བཞི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་དམིགས་ཞེས་སོགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེར་གནས་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བླང་བྱ་མེད་ཅིང་དོར་བ་མེད་པ་དང་སོགས་པས་བར་ཆད་ཀྱི་སྐྲགས་མི་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ་དང་། མི་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མེད་བཞི་རྟོགས་པ་དང་བཞི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སོ། །གཟུགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་འདི་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་སོ། །མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཀུན་ཡོངས་སུ་བརྡུས་པའི་སྨོནས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཉམ་ང་བ་དང་ནད་གདོན་ཀུན་སེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཞི་ནི་འགོག་པ་ལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སོ། །ནང་སྟོང་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཤིན་ཏུ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འདོད་པའི་འཛིན་པ་ཞི་ཞིང་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསྲུང་བ་དང་ལ་སོགས་པས་སྐྱོབ་པ་དང་སྨ་བར་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྲོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བཅུ་རྗེན་དུ་འགྲོ་བས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི་བདག་ཉིད་གནས་ཏེ། སེམས་

ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་འགོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཞི་ནི་ལམ་ལ་ཆོས་བརྗོད་སོགས་སོ༔ ༔སྨྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཛིན་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་དེ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ལས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ །འདི་དག་གིས་མཐོང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྣམ་པ་དག་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ལ་ཁྲོད་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་ཀུན་ནས་ཞི་བ་དང་ང་རྒྱལ་མེད་པས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བས་སེམས་འཁྲུག་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་ཕ་རོལ་གྱི་གནོད་པས་བརྫི་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྨྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཉིད་དང་ནི་བྱང་སེམས་དེ་གང་དུ་བཞུགས་ཤིང་བརྟེན་པའི་གནས་སོགས་ཀྱང་འགྲོ་བས་མཆོད་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་དྲུག་གོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ནི་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་འདུལ་བ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟེན། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་ཟག་མེད་གསར་སྐྱེའི་ལུས་རྟེན་ནི་མཐོང་ལམ་གང་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ནོ། །གནས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་ག རང་རྒྱལ་ལྟར་ན་འདོད་རྟེན། བྱང་སེམས་ལྟར་ན་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ནོ། །བྱང་སེམས་གཟུགས་

༄༅། །མེད་ཉེར་འགྲོ་སོགས་ནི། སྤྲུལ་པས་འགྲོ་བའམ་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་སོ། །སེམས་རྟེན་ནི་མཛོད་པ་ལྟར་ན་ཟག་མེད་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན། འདིར་ནི་བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བས་འདོད་པ་དང་སྲིད་རྩེ་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་སྒོམ་པ་འཕགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་མ་དེ་ལས་འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས། འདིའི་ཟག་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་ཅན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གོ། །དེས་ན་མཉམ་བཞག་གི་ཚེ་རྟོག་པ་དེ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་བས་ཟག་མེད་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་དེ་སྣང་བ་དང་བཅས་ནས་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པས་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་གཉིས་སྣང་གི་ཆ་ནས་ལམ་མིན་ཡང་འཛིན་ཆ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྙོནས་བཞག་པའོ། །འདི་ནི་སྣང་མེད་པ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ་འདིར་མཉམ་བཞག་གི་སྦྱོར་བར་ཞུགས་པ་ན། གཉིས་སྣང་སྣ་ཚོགས་དཔྱད་གཞིར་གཟུང་ཞིང་སྣང་མེད་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཁྱད་དང་དོན་དམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྣང་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ། ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་དགེ་བ་སོག་བྱེད་མོས་པ། རྒྱུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་པ་བསྔོ་བ། སྤྲོ་བར་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་

གནས་སུ་ཡོད་ཆེས་པའི་དད་པ་ནི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་སྟེ། མ་དག་ས་བདུན་དུ་ནི་ཡུལ་རང་གི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་རང་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་ནི་ས་བརྒྱད་དགུ་གཉིས་སུ་ཡུམ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན། ཆོས་སྐུའི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་གཉམ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་ཡུམ་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུའི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབས་པས་རང་དོན་ཞར་ལ་འགྲུབ་པ་དང་། རྩ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ་དེ་ལས་ཕྱེ་བ། དེ་ཡང་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དང་། །སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །མདོ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་ནི་བྲིས་ཤིང་གླེགས་བམ་དུ་བགྱིད་དེ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མོས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ། འདི་ལྟར་རང་དོན་གཉིས་དོན་གཞན་དོན་དགུ་ཚན་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚེ། སོ་སོར་དང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་བཀུར་བ་དང་ནི་གསུམ་པ་ལ་བསྔགས་པར་མཛད་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། གནྡྷའི་བྱེ་སྟེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་གིས་བཀང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ལས་གང་རུང་འདམ་དུ་སྩལ་ན་འདི་ཉིད་ལེན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དགེ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་པའི་བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་ལ། སྒྲ་བཤད་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག གཞུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། པ་རི་ཎཱ་མ་ཀ་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་དུ་

༄༅། །བསྒྱུར་བའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྨོན་ལམ་ནི་དགེ་རྩ་མཚོན་བྱེད་དུ་མ་བཟུང་བར་སྨྲེ་ཙམ་ནས་མོས་པ་ལ་བཞག བསྔོ་བ་ནི། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་གང་རུང་ཞིག་མཚོན་བྱར་བྱས་ནས་དེ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བའོ། །ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ལ་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་དེའི་དྲི་མ་ཉམས་སྨད་པས་རང་ངོ་རིམ་གྱིས་གསལ་བར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་རང་ལྡོག་ནས་བསྔོ་རྒྱུ་མིན་ཡང་མོས་པའི་སློམ་ཚོད་དུ་བསྔོས་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྔོས་པ་ལས་ལྷག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་མི་དམིགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ནི་དེའི་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ། །མདོ་ནི། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་འདི་ཉིད་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ལྡོག་པས་ཕྱེ་ན་བཅུ་གཉིས་ལས་དང་པོ། དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱེད་པ་རྫོགས་བྱང་དུ་མི་དམིགས་པར་བསྔོ་བ། བསྔོ་བ་ཞེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་བསྔོ་བྱའི་རྗེས་དེ་ནི་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ། བཞི་པ་བྱེད་པོ་རང་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པས་དབེན་པར་དང་། ལྔ་པ་དགེ་བ་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་དམིགས་མེད་འདུས་མ་བྱས་ལས་བྱུང་བར་དྲན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི། དྲུག་པ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བཟང་ངན་མི་ལྟ་བར་ཐབས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་པར་དང་། བདུན་པ་དངོས་མེད་ཁོ་ནར་འཛིན་པའི་མཚན་ལ་མེད་པར་དང་། བརྒྱད་པ་གང་དུའང་

མི་འཛིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྔོ་བར་མཛད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྟེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་དང་། དགུ་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བཅུ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་བཅུ་གཉིས་པ་གསུམ་ནི། ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་བསྔོ་བ་སྔ་མ་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་བརྟན་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་སྟེ། རིམ་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་བཅུ་ནས་མངོན་ཤེས་ལྔ་ལྡན་གྱི་བར་དུ་བཀོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་རྒྱུན་ཞུགས་ནས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་བར་དུ་གྱུར་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་བཅས་ཀྱི་མཆོད་པའི་དགེ་བ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་དེའི་དགེ་བ་མི་དམིགས་པས་བསྔོ་བ་གསུམ་པོ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་སྟེ་ལྷག་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་འདི་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་དགེ་བ་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་ནི། གཞན་གྱི་ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་དེ་དག་མི་དམིགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲུབས་པ་ལ་ཡི་རང་བ་སྟེ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་ཟག་བཅས་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་འདིར་བརྗོད་དོ། །མདོ་ནི། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་རང་བཞིན་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ས་

༄༅། །གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ནི་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དང་། འདི་ནི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། སྒོམ་ཚུལ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀུན་ལ་མཚན་མས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི་སྦྱོར་བའི་དུས་ནས་རྣམ་པ་གཏོད་པར་བྱེད་ཅིང་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ནི་དོན་ཆེན་པོ་ཆོས་སྐུ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །མདོ་ནི། ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་བ། ཡུམ་འདི་ནི་སྣང་བར་བགྱིད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྣམ་དག་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་སྤང་བླང་ངོས་གཟུང་བ། འབྲས་བུ་རྣམ་དག་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་མང་པོ་བསྙེན་པ་དང་། བསྐལ་པ་དཔག་མེད་ནས་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་ལ་ཞུགས་པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས། དེ་དག་མི་དམིགས་ཤིང་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་འཚམ་པར་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་དཔའ་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱུ་དག་ཡིན་ལ་དེ་རྣམ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའོ། མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ནས་འདིར་འོངས། ཞེས་སོ། །ཡུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པ་སྟེ་སྡོང་བའི་རྒྱུ་དག་ནི། བདུད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ཐབས་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའོ། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་སྐྱེས་བུ་ཞན་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངེས་དོན་དུ་བཞག་ན་དྲི་མ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡེ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་

གནས་སྐབས་བློས་གཞག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལ་རྣམ་དག་ཅེས་བྱའོ། །དྲང་དོན་ལྟར་བཞག་ན། འབུམ་ཊཱི་ཀ་ཏུ། གཟུགས་སོགས་ནི་དག་པར་བྱ་བའོ། །ཡུམ་ནི་དག་པར་བྱེད་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་ངོ་བོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་དག་པ་སྤང་བྱ་དག་པ་ལ་ལྟོས། སྤང་བྱ་དག་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་རང་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ལྟོས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྣམ་དག་སྤྱིར་བསྟན༔ སོ་སོར་བཤད་པ། ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ཆོས་དབྱིངས་རང་ངོ་སྤྲོས་པ་མ་ཡིན་པའི་དག་པ་དང་གློ་བུར་དྲི་མ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཟོད་ནས་མེད་པའི་དག་པ་གཉིས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དག་པ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་དབྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་དོ། །མདོ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡུམ་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་ཤེས་བྱའི་དྲི་མ་གཟུང་རྟོག་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་འཛིན་རྟོག་དང་བཅས་པ་སྟེ་ལམ་གསུམ་ཆར་གྱི་དྲི་མ་ཉམས་པའི་སྐྱོནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་གསུམ་ལ་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྲལ་བས་སོ། །མདོ་ནི། བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །

༄༅། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བར་བརྗོད་དེ། འདོད་པ་སོགས་ས་དགུ་ལ་ནི་ཐེག་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤངས་གང་ཡིན་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མའི་ཆ་རྣམས། གཉེན་པོ་རང་རང་གི་སྒོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ནི་དག་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ནི། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྤང་བྱ་ཆུང་ངུ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་ཁམས་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་གཉེན་པོས་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་དེ་ལ་ཀླན་ཀ་འཚོལ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དྲི་མ་ཕྲ་མོ་འཁྲུད་པ་ལ་འབད་པ་ཆེར་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་ལམ་ཤེས་ནི་འཇལ་བྱེད་དང་ཀུན་ཁྱབ་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་དག་གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། སྤང་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གོ་བར་བྱ་བ། སྤང་གཉེན་མངོན་གྱུར་གཉིས་ལྷན་གཅིག་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡིད་ཤེས་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བས་སོ། །དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་སྤང་བྱ་མངོན་གྱུར་ཞི་ནས་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་ཙམ་གནས་པ་དེ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ནི། རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ལགས། ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་བ་གོལ་

ས་དང་བཅས་པ་གཞི་ཤེས་བཤད་པ་ལ། འབྲེལ་བཀོད་པ། གཞི་ཤེས་ཉིད་བཤད་པ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་མཚོན་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱང་རང་རྒྱུ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཞི་བའི་མཐར་མ་ལྷུང་བ་དགོས་པས། རབ་འབྱོར་གྱི་ཡུམ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་བསྟན་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་གཏན་ལ་ཕབ། ཤེས་བྱེད་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་བཤད། དེ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་རབ་དབྱེ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། སོ་སོའི་དོན། ངེས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་གང་ཞིག་དུ་མ་སྤུངས་པའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཕུང་ནི་ཕྱོགས་དང་མིང་བཞི་ནི་དུས་ཀྱི་ཆ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡང་ཕྱོག་ཆ་དུ་མ་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས། གཟུགས་ནི་བེམ་དངོས་ཏེ། མིག་དབང་ནས་ལུས་དབང་གི་བར་དབང་པོ་ལྔ་དང་གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་དོན་ལྔ། དེ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སྔོ་སེར་དམར་དཀར་བཞི། རིང་པོ་ཐུང་ངུ་ལྷམ་པ་ཟླུམ་པོ་མཐོ་བ་དམའ་བ་ཕྱ་ལེ་བ་ཕྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྲིན་དུ་བ་རྡུལ་ཁུག་སྣ་གྲིབ་མ་ཉི་མ་སྣང་བ་མུན་པ་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །སྒྲ་ལ་སྐྱེས་བུས་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་རེ་རེ་ལ་དོན་ལུང་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །དྲི་ལ་ཞིམ་མི་ཞིམ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །རོ་ལ་མངར་སྐྱུར་ལན་ཚྭ་ཚ་བ་ཁ་བ་བསྐ་བ་སྟེ་དྲུག་གོ། །རེག་བྱ་ལ་འབྱུང་བའི་ཆ་སྲ་བ་གཤེར་བ་དྲོ་བ་གཡོ་བ། འབྱུང་འགྱུར་ལ་འཇམ་པ་རྩུབ་པ་ལྕི་བ་ཡང་བ་གྲང་བ་

༄༅། །བགྲེས་པ་རྙོམ་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ། །དེ་ལས་གཟུགས་ནི་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས། དབང་པོ་ལྔ་དང་སྒྲ་སོགས་ནི་བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས། ཀུན་བརྟགས་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་ཟད་པར་གྱི་གཟུགས་སོགས་ནི་དབང་དོན་བཅུ་པོ་ལས་ཡོགས་སུ་མེད་མོད་ཐ་སྙད་འདོགས་ན་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ཕྱི་མ་བཞི་ནི་མིང་གིས་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཚོར་བ་ནི་སྤྱོད་པར་གནས་པ་སྟེ། བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་མམ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སོགས་དྲུག་གོ། །འདུ་ཤེས་ནི་ཁྱད་པར་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོགས་དྲུག་གོ། །འདུ་བྱེད་ནི་ཕུང་པོ་སྔ་མ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཏེ། སེམས་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གཟུགས་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་བཅུ་བཞི་སྟེ་ཐེ་སྒྲ་ཁོ་ནས་སྒྲོ་བཏགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་གཙོ་སེམས་དང་རྟེན་དབང་པོ་མཚུངས་རྫས་རེ་རེ་བར་མཚུངས་སྐྱེ་བའི་དུས་མཚུངས་གཟུགས་སོགས་དམིགས་པ་མཚུངས་པའི་མཚུངས་ལྡན་དེ་ལས་ཚོར་འདུ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་འདུ་བྱེད་དོ། །འདིར་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རིག་པའི་མཚུངས་ལྡན་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཀུན་བཏུས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཚིགས་བཅད་དུ་མཛད་པ། ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་རེག་པ་ལྔ། །སེམས་ཀུན་ཁྱབ་ཕྱིར་ཀུན་འགྲོ་ཡིན།། འདུན་དང་མོས་དང་དྲན་པ་དང་། །ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་འདོད་སོགས་ལ། །འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་ངེས་ལྔ། །དད་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། །མ་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་མེད། །བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་།།

བག་ཡོད་བཏང་སྙོམས་རྣམ་མི་འཚེ། །བཅུ་གཅིག་དགེ་བ་ཞེས་བྱར་གྲགས། །ཆགས་སོགས་དྲུག་ནི་རྩ་ཉོན་མོངས། །ཁྲོ་དང་འཁོན་འཛིན་འཆབ་དང་ཚིག །ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་སྒྱུ་དང་གཡོ། །རྒྱགས་དང་རྣམ་འཚེ་ངོ་ཚ་མེད། །ཁྲེལ་མེད་རྨུ་རྒོད་མ་དད་པ། །ལེ་ལོ་བག་མེད་རྗེད་ངས་དང་། །ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་གཡེང་སྟེ། །ཉི་ཤུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཡིན། །གཉིད་དང་འགྱོད་དང་རྟོག་དཔྱོད་བཞི། །དགེ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སོགས།། དུ་མར་འགྱུར་ཕྱིར་གཞན་འགྱུར་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ཤེས་པ་ནི། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སོ་སོར་རིག་པ་སྟེ། ཐེག་དམན་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་ནས་ཡིད་ཤེས་བར་དྲུག ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་ཀུན་གཞི་དང་དེ་ལ་ངར་འཛིན་པའི་ཉོན་ཡིད་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་སྟེ་ཚོགས་བརྒྱད་དོ། །ཕྱི་མ་བདུན་ནི་ཀུན་གཞི་དང་ངོ་བོ་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། མེ་ལོང་དང་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ནོ། །གཉིད་འཐུག་དང་སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་ཀུན་གཞི་མི་འགག་ལ་གཞན་རྣམས་འགག་ཅིང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ན་ཧྲིག་ཡེ་ཤེས་ནི་མྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །རྣམ་ཤེས་དེ་དག་ནི་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ལ་རང་དང་རང་གི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་རྫས་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་སེམས་གཉིས་ནི་དངོས་པོར་གནས་ཤིང་སེམས་བྱུང་ལས་ཚོར་འདུ་གཉིས་ཁྱིམ་པ་དང་གྲུབ་མཐར་ཞུགས་པ་རྣམས་རྩོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་རགས་པའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་བསྟན་ལྷག་མ་རྣམས་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བྱས། རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཀྱང་དངོས་པོར་གནས་པས་གྲངས་ངེས་ལ། གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ཚོར་བ་འབྱུང་། དེ་ལས་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་དེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅིང་བཞི་

༄༅། །ཕོ་དེས་རྣམ་ཤེས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་རགས་རིམ་གྱིས་བསྟན་པས་གོ་རིམ་མོ། །གཉིས་པ་དེ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པ་དང་། རིགས་ཐ་དད་པར་གནས་པས་དེ་དང་དེའོ༔ ༔དེ་ཡང་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་ལྔ་ལས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡིད་དབང་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་ནི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཡིན་ལ་ཆོས་ཁམས་ནི། ཚོར་བ་སོགས་གསུམ་དང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་ནམ་མཁའ་དང་མི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་སྟེ་འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་རབ་དབྱེ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་འགོག་པ་གཉིས་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཞི་ལྔར་འདུས་པར་བྱེ་བྲག་འདོད་པའོ༔ ༔ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་ཤེས་བྱ་རྣམས་ཆོས་ལྔར་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མིང་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ལྔའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་གསུམ་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོངས་གྲུབ་བོ། །ཐུན་མོང་དུ། ཆོས་རྣམས་བདེན་པ་བཞིར་དང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་དང་བདེན་པ་གཉིས་སོགས་གང་རུང་དུ་ཡང་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ། འཇུག་ཡུལ་གཞི་ཤེས། འཇུག་པ་སྦྱོར་པ། ཞུགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་ནི། སྲིད་ཞིར་

མི་གནས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ལ། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ཤུགས་ལས་བསྟན་ཏོ། །འོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཉིད་དུ་འདུས་པས་སླར་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་མི་གནས་པར་འདའ་དགོས་པའི་ཆེད་བསྟན་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་རྫོགས་རྟོགས་དགོས་པར་སྟོན་པས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཉན་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་བརྟགས་པ་བརྗོད་པའམ། ཡང་ན་ཆ་ཤས་ཙམ་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། འདིར་ཡང་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡུམ་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཉེ་རིང་གི་རྒྱུ་མཚན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་བསྟན། ཤུགས་བསྟན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུམ་ནི། ཚུ་རོལ་སྲིད་པ་དང་ཕ་རོལ་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་མིན་ཞིང་དེ་དག་གི་བར་ན་ཡང་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་གཞི་ཤེས་དངོས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས་ཞེས་སོགས་སོ། །ཤུགས་བསྟན་ནི། སྲིད་པ་ལ་སྐྲག་ཅིང་ཞི་བ་ལ་དམིགས་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ཏེ། སྡུད་པར། ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་བྲལ་བས་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་ལྟུང་། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ནི། །གཞི་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་

༄༅། །དེ་ནི་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ལ་མཚན་མར་དམིགས་པའི་སྙོནས་དང་ཐབས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་མཚན་མར་མི་དམིགས་ཤིང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པས་སོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུ་ཤེས་པར་བགྱིད་ན་ཡུམ་འདོན་པར་བགྱིད། ཅེས་དང་། ཡུམ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱུང་བ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞི་ལམ་གྱི་སྤང་གཉེན། འབྲས་བུའི་སྤང་གཉེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྤང་བྱ་ནི། དེ་ལྟར་མཚན་བཅས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བར་མ་ཟད། དེའི་མཚན་མའི་ཆ་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་སྲིད་ན་དེ་སྤང་བྱར་བསྟན་པ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གང་ཟག་དང་གཟུང་དོན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གནས་ཚུལ་དུ་ཞུགས་མོད། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྗེས་ཐ་དད་དང་། སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་དང་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །གཉེན་པོ་ནི། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་བྲལ་བས་ལམ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་མངོན་ཞེན་མེད་ཅིང་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་འདྲ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞི་བ་ལ་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས་སོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤང་གཉེན་

གཉིས༔ ཡུམ་ཟབ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེན་པ་ཡང་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་སྤྲོས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ཟབ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཉིད་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱང་ཆེད་དུ་མི་གཟུང་ངོ་། །མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་དང་། བཀའ་སྩལ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གཉེན་པོ་ནི། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་གྱིས་སྤོང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མ་གྲུབ་པས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་གཅིག་པར་ནི་ཤེས་པས་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་ཡང་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཉིས་མ་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་དང་ལ་སོགས་པས་ཐོས་པ་དང་། རེག་སྦྱོང་གི་ཡུལ་དུ་བཀག་པ་ཡིས་ཏེ་ཡུམ་མ་ཡིན་ཞིང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྩལ་ཆེར་མ་རྫོགས་ན་དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད་དེ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར༔ དེ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་འོ་ཞེས་དང་། ཡུམ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གི །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ། །ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པ་སྦྱོར་བ་ལ། དབྱེ་བ་གཉམ་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ།།

༄༅། །དང་པོ་ནི། བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་གིས་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པ་སྟེ་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོབ་ནོ། །དེ་ལ་བཅུའི་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་དང་། གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་སོགས་ལ་དང་། གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དེ་ར་མ་རྫོགས་པ་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དང་། སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་དང་། བཞི་པ་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་བཞི་ཀ་ལ་ཞེན་པ་དང་སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ཞེས་སོ་སོར་སྦྱར་རོ། །དེ་རྣམས་ནི་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཡིན་ལ་འདི་མན་ནི་ཞར་ལ་འཕྲོས་པའོ།། ལྔ་པ་ཡུམ་རང་ངོ་མི་འགྱུར་བ་དང་། དྲུག་པ་ཡུམ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་པོའི་དྲི་མ་མེད་པ་ཉིད་དང་། བདུན་པ་ཡུམ་བསྟན་པའི་ཚེ་མི་ཉམ་པ། ཡུམ་ལ་བརྩོན་པ། ཡུམ་ལས་མི་ལྡོག་པ་སྟེ་བྱ་དཀའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་སྦྱོར་བ་དང་། བརྒྱད་པ་ཐེག་གསུམ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཉེར་བྱའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ནུས་པས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཡུམ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པ་དེ་དང་ནི། དགུ་པ་ཡུམ་ལ་གནས་པ་གཞན་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱིས་བསྲུང་བ་སོགས་ལ་རག་ལས་མེད་པ་གང་དང་། བཅུ་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་མི་ལམ་མིག་ཡོར་ཆུ་ཟླ་སྤྲུལ་པ་སྟེ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྲུང་སྐྱོབ་མི་དགོས་པ་བཞིན། ཞེས་དཔེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །མདོར་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་མི་སྤྱོད་ན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་ཅེས་སོ་་ །ས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་བཞི་པོ་འདི་ནི་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་ཏེ་སྦྱོར་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །འདིར་དེ་མ་རྟོགས་ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས་ནས། མཚན་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ནས་གསུངས་ཚུལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་གཞུང་ནས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་མ་རྟོགས་པ། ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་ཀ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ནི། རིམ་པས་འཁྲུལ་པ་འབབ་ཞིག་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་འབབ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་དཔེ་ངོས་བཟུང་། སོ་སོར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱུ་མ་ལ་དཔེར་བྱེད་ན། སྤྲུལ་གཞི་ཤིང་བུ་ནི་ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་གྲུབ་བམ་དག་པ་གཞན་དབང་། དེའི་ཚེ་གླང་པོར་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་མ་དག་གཞན་དབང་། གླང་པོ་ནི་ཀུན་བརྟགས། དེ་དག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྔམ་སྔམ་ལ་སྟོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་རྡུལ་ཕྲན་སོགས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་དང་རྟོག་པ་ལ་དོན་སྤྱི་དང་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས། གཉིས་སྣང་ཅན་མ་དག་པ་དང་། གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བ་འོད་གསལ་བའི་ཆ་དག་པ་གཞན་དབང་གཉིས། དག་པ་གཞན་དབང་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དང་། དེའི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རྣམས་སོ། །ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ནི་ཟུང་འབྲེལ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་བདེན་མི་བདེན་སོགས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་གི་ཀུན་བརྟགས་ཀུན་རྫོབ་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པ། མ་དག་གཞན་དབང་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའོ།

༄༅། །གཉིས་པ་མཉམ་ཉིད་དུ་སྙོམ་ཚུལ་ནི། ཞེན་སྤྱོད་བཀག་པའི་སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་མཉམ་ཉིད་དུ་སྙོམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྙོམ་སེམས་སུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་དང་གཟུགས་
བདག་གི་དང་གཟུགས་ལ་སྙོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྙོམ་པའོ། །མདོ་ནི་འབྲས་བུའི་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ཞུགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་ལ་བསྟན་པ་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་
སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །ཀུན་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཏགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག
མི་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྟེ་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟག་པ་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་མིན་པར་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་མིན་མཐའ་ལས་འདས་
པ་དང་སྟོང་མི་སྟོང་གི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བདག་ཡོད་མེད་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བཞི་ནི་སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །རྒྱུ་ཡིན་མིན་ནམ་མཁའ་འདྲ་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་
མིན་དུ་ལྟ་བ་མེད་པས་ཆགས་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རྐྱེན་ཡིན་མིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་བཞི་ནི་ཀུན་འབྱུང་གིའོ། །འགོག་མི་འགོག་མི་
དམིགས་པ་གང་གི་ཕྱིར་འདི་དོན་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིས་གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་དང་ཞི་མ་ཞིའི་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་ཀྱི་ནོམ་ཡིན་མིན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ངེས་འབྱུང་ཡིན་མིན་མི་དམིགས་པས་ནད་

མི་འབྱུང་བ་དང་བཞི་ནི་འགོག་པའི་འོ། །ལམ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་བྲལ་བས་ངན་སོང་ཆད་པ་དང་། རིག་པ་ཡིན་མིན་མེད་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ནི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་མིན་གྱི་མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ངེས་འབྱིན་ཡིན་མིན་མ་དམིགས་པས་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་དང་། རྗོད་བྱེད་མིང་དང་ཚིག་གཉིས་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་བཞི་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའོ། །ཉན་རང་ནི་མཐའ་རྟ་མ་རྣམས་སུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་གྱི་ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་བསྒོམ་བྱ་མིན་པས་སྒོམ་ལམ་སྟོན་མི་དགོས་པའོ། །མདོ་ནི། བྱམས་པ་བླ་ན་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ནས་གཟུགས་རྟག་ཅེས་པའམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གསུམ་པོ། །འདིས་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག །རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་ལུགས་འབྱུང་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མིན། ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།གཉིས་པ་ཐབས་སྦྱོར་བཞི་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྡུས་ནས་སྒོམ་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ། དེ་རབ་ཏུ་ཕྱུར་པ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ། དེ་གོ་རིམ་དུ་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ། དེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་འབྲེལ་བཀོད་པ།

༄༅། །མངོན་རྟོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་བསྟན་ཟིན་པའི་རྗེས་ནས། སྦྱོར་བ་བཞི་འཆད་དོ། །སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་དང་། ཡུལ་དང་ངོ་བོ་སྣང་གཉེན་སོགས་ཀྱི་མཚོན་ནས་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། མཐོང་སྒོམ་སོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཕྱོགས་རེ་བར་ཟད་པས། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཚན་འཛིན་འཛོམས་པ་དང་སྐྱེ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པར་གཉེན་པོའི་ཚུལ་དུ་སྒོམ་པ་བསྟན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྒྲ་ཡངས་པར་བྱས་ན། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་སྦྱོར་བ་བཞི་ག་ལ་འཇུག་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་ཉིད་སྒོམ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་ནི་སྣང་བྱ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ན་སྤྲོལ་མར་སྐྱེ་སྟེ་རྣམ་ཀུན་ཚོགས་ལམ་དུ་སྒོམ་པ་ནི། མཐོང་སྣང་རྣམ་པར་སྨུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་དེ་སྤོང་བ་གཉེན་པོའི་ཆ་ཤས་དང་། དེ་རྗེས་སུ་སོང་བའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་པ་ནི་ཐག་སྲིང་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་། གཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་འདིར་མ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་ལས་ཐོག་མར་མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལ། དབང་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གྱི་ཡུམ་མ་མཆིས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྒོམ་བྱ་རྣམ་པ། སྒོམ་མཁན་གང་ཟག སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ། སྦྱོར་བའི་རྟེན་འགྲོའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་

གཉིས༔ དང་པོ་ནི། འདི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། དམིགས་པ་ནི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ཀྱང་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པ་དོའོ༔ ༔རྣམ་པ་ལ་ཤེས་པ་ཕྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཕྱི་དོན་འཁྲུལ་པའི་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་འཆར་བར་རང་གི་ངོ་བོ་རང་གིས་རིག་པ། འོད་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་འཆར་བ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་སྟེ། དམིགས་རྣམ་གཉིས་དོན་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་རིམ་གྱིས་རང་འོད་ཇེ་གསལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་མོས་སྤྱོད་དུ་བསྒོམ་བྱའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་སློབ་ལམ་དུ་བསྒོམ་བྱའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ནི། རྣམ་པ་དངོས་མིན་གྱི་རིགས་འདྲ་ཙམ་ཡིན་ལ་སྒོམ་པ་སྦྱོར་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚན་ཉིད་པའོ། །འདིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པས་གང་ཟག་མེད་པར་སྒོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་སྲིད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མི་རྟག་སོགས་སུ་བལྟ་བས་མཚན་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མི་སྒོམ་ཡང་གཞི་སྐྱེ་མེད་དུ་སྒོམ་པས་དེ་ཡང་ལྡན་དུ་འདུས་ཏེ། ཆོས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ན་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་གཞི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པར་ཤེས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། སྤྱིར་དབྱེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག རྣམ་མཁྱེན་གྱི་

༄༅། །རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་དབྱེ་ན། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་དང་ལམ་བདེན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད་དོ། །མདོར་ནི། རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ནི་མེད་ཕའི་ཕར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལས་སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། རྟག་དངོས་སུ་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་བདག་གིས་དབེན་པ་དང་མི་དམིགས་པས་མི་བརྗི་བའོ། །ཀུན་བདེན་གྱི་བཞི་ནི། བསྐྱེད་པའི་གཞི་མིན་པས་གནས་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་འགག་མེད་པས་ནམ་མཁའ་དང་རྟོག་དཔྱོད་བྲལ་བས་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་མེད་པའོ། །འགོག་བདེན་གྱི་བཞི་ནི། གང་དུའང་འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་སོང་ནས་ཕྱིར་བྱ་མིན་པ་དང་གཟོད་ནས་ཞི་བས་གསར་དུ་མི་འཕྲོག་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་མི་ཟད་པ་དང་གཟོད་ནས་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་མངོན་པ་ནས་འབྱུང་བའི་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་བདག་མེད་པས་ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་དང་འདོར་ལེན་གྱི་འཕོ་བ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་སྤང་བྱ་འདུལ་བ་མེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་ལམ་སོགས་བཞིའི་མཚན་ཉིད་དག་གོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་པའི་ལམ་དང་མཐུན་པར་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ཤིང་སློའི་རྣམ་པ་ནི་དེ་ལས་ལྷག་པར་གྱུར་པ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱལ་དང་མཐུན་པར་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ལམ་

ལ་དམིགས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་ནི། གཟུང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྨི་ལམ་དང་བདེན་པའི་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་སྒྲ་བརྙན་བྲག་ཆ་དང་རྣམ་པ་ཙམ་མ་འགགས་པ་མིག་ཡོར་གྲིབ་མ་དང་། གཟོད་ནས་ཞི་བ་སྨིག་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའོ། །ཟག་མེད་མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དྲུག་ནི། དོར་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་བླང་བྱ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་གཞི་མེད་པས་འོད་གསལ་བ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་སློམ་པ་མེད་པ་དང་མི་སྟོང་བར་འཛིན་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པས་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱང་སེམས་རང་རྒྱལ་ལས་བློའི་རྣམ་པ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཞེན་པའི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གཉིས་ནི་རིམ་པས་དག་པ་གཉིས་ལའང་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་སྒོམ་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའོ། །ཕྱི་མ་འདི་ལ་དངོས་དང་དེའི་བག་ཆགས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་མིང་ཅན། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཐོང་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཆགས་ཐོགས་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་རྒྱུན་མཐའི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིམ་པས་སྤོང་ངོ་། །རང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་དེ་དག་སྤོང་མི་ནུས་ཀྱི་གཟུང་བ་ཀུན་བརྟགས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་ཞེན་པ་ཙམ་སྤང་བ་སྟེ། དོན་སྣང་ཕྱི་དོན་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་སྒོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དང་། སྣང་བ་དེ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤོང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་

༄༅། །དྲུག་པ་བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་ནི་དམིགས་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དེ་དག་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་བདུན་དང་ནི། ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །མདོར་ནི། འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལས་ཀུན་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི། ཡུལ་ལ་འདུན་པ་དང་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཡང་སྲིད་ལ་དགའ་བ་སྔ་རྒྱུའི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འདུན་པ་མེད་པས་མི་གནས་པ་དང་མཚན་མ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དུག་གསུམ་སྔ་ཀུན་འབྱུང་གི་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་དུག་གསུམ་མེད་པ་གསུམ་མོ། །གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཀུན་འབྱུང་སྔ་རབ་སྐྱེའི་གཅིག་གི་གཉེན་པོར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་འཛིན་ཞི་བ་གཅིག་གོ། །སེམས་ཅན་དུ་ཞེན་པ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རྒྱུན་གྱི་གཅིག་གི་གཉེན་པོར་སེམས་ཅན་མེད་པ་གཅིག་གོ། །ལམ་གྱི་བདུན་ནི། ཚད་མེད་པ་དང་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྒྲོད་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེས་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་མི་དད་པ་དང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་མཆོག་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་གཞལ་དུ་མེད་པ་ནི། བདག་གཉིས་སུ་མི་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ནི་བློས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆགས་པ་མེད་པ་ནི། རིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ནི་མཁའ་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འཐད་པ་མ་བཀོད་པའོ། །སྡུག་བདེན་གྱི་ལྔ་ནི། རང་གི་

མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་བཞི། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མི་ལྟ་བ་གཅིག་གོ། །འགོག་བདེན་གྱི་བཅུ་དྲུག་ནི། ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གསུམ་ནི་འགོག་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆེན་པོ་དང་དོན་དམ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ནི་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གཅིག་ནི་གྱ་ནོམ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གསུམ་ནི་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གཅིག་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེར་ཞེན་པ་བྲལ་ནས་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་འཛིན་རྟོག་གི་གཉེན་པོའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཤད་པ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་རྣམས། །གང་ཟག་འཕགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་དོན་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱོག་ཏུ་གཞི་ལམ་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཡང་འདུས་པའི་དབང་གིས། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ན། །སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་ཏེ། །སུམ་ཅུ་བདུན་དང་ཅ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །མདོ་ནི། ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སོ། །འོན་གོང་དུ་གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་དང་མི་ཟློས་སམ་སྙམ་ན།

༄༅། །སྐྱོན་མེད་དེ་གོང་དུ་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས། འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་མངའ་བའི་སྐྱོན་བཞག་པའམ་ཡང་ན། གོང་དུ་བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་དང་སྦྱར་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། འདིར་ལམ་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་བཞག་པས་སོ། །དེ་ལ་གཞི་ཤེས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སོ་བདུན། ལམ་ཤེས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སོ་བཞི། རྣམ་མཁྱེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་ལམ། རྩོལ་བྱུང་གི་ལམ། ཏིང་འཛིན་ཡོངས་སྦྱོང་གི་ལམ། མངོན་རྟོགས་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ། མངོན་རྟོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ། རྣམ་དག་ངེས་འབྱིན་གྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། བདག་འཛིན་གྱི་རྟེན་ལུས། བདག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟེན་ཚོར་བ། བདག་གི་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་རྟེན་སེམས། བདག་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་བྱུང་དད་སོགས་དང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིམ་པས་མི་གཙང་བ། སྡུག་བསྔལ་བ། མི་རྟག་པ། བདག་མེད་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཛོག་པའོ། །དེ་ཡང་ནང་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་ལུས་དབང་པོ་ཡུལ་དབང་རྟེན་ལྷ་ལྷ་པོ་རྣམས་ལ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ལུས་ལྟར་རང་མཚན་མི་གཙང་བ་སྤྱི་མཚན་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ། དེ་ལྟར་ལུས་གསུམ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། དམིགས་ཤིང་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སེམས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྒོམ་ཚུལ་ཡང་སྔར་གྱིས་འགྲེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས་མི་དགེ་སྐྱེས་པ་སྤོང་བ། མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ། དགེ་བ་སྐྱེས་པ་སྤེལ་བ། མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །དེ་རེ་རེར་ཡང་དང་པོར་བྱེད་འདོད་

པའི་འདུན་པ་དེ་ལས་ཞི་ལྷག་ལ་འབད་པ་དེ་ལ་ཞུམ་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཏེ་ལྷུར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་སྐྱུད་ཅིང་། ཞི་གནས་ཀྱིས་དེའི་སྟེང་དུ་སེམས་འཛོག་པས་སྙོམས་མོ། །འདིའི་དགེ་མི་དགེ་ནི། ཡུམ་ནས་འབྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་མི་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས་གུས་སྦྱོར་གྱི་འདུན་པར་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། རྟག་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། རྟོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཆོས་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་སྐྱེས་པ་ན་རྫུ་འཕྲུལ་ཡང་ཐོབ་བོ། །དེ་ནི། ཉེས་པ་ལེ་ལོ། གདམས་ངག་བརྗེད་པ། བྱིང་རྒོད་དེ་ཞི་བས་སེམས་འདུ་མི་བྱེད་པ་མ་ཞི་བས་སེམས་འཕྲོ་བའི་འདུ་བྱེད་པ་ལྔའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་འདུན་པ་བརྩོན་འགྲུས་དད་པ་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་སྒོམ། ལྷག་མ་བཞིའི་གཉེན་པོར་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་པ་སེམས་རྣལ་དུ་འཛོག་པའི་བཏང་སྙོམས་བཞི་སྟེ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་སྒོམ་པའོ། །དེ་གཉིས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ནས་གཙོ་བོར་སྒོམ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དམིགས་པ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ། སེམས་མི་འཕྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་རང་རང་གི་ལྔམ་ལྔམ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་བདེན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་དེས་ན་དེ་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་རྟོགས་ནས་མི་བརྗེད་མ་བརྗེད་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་གནས། དེའི་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་མོ། །ལྔ་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པ། ལེ་ལོ། བརྗེད་ངེས། རྣམ་གཡེང་།

༄༅། །གཏི་མུག་ རྣམས་འཇོམས་པ་སྟེ་དབང་པོ་ལྔ་མཐུ་ཆེར་གྱུར་པའོ། །སྒོམ་ཚུལ་སྔར་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ནི་དྲོད་རྩེ་དང་བཟོད་མཆོག་ནས་སྒོམ་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས། གནས་ཚུལ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ། རྣམ་རྟོག་འཇོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད། མངོན་ཤེས་མྱུར་དུ་སྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བས་ལུས་སེམས་ཚིམ་པའི་དགའ་བ། ལུས་སེམས་ལས་རུང་གི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྱོར་པ་སྐྱེ་བའི་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་སོགས་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དྲན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས། ཆོས་རྣམ་འབྱེད་ནི་ངོ་བོ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་ངེས་འབྱུང་། དགའ་བ་ནི་ཕན་ཡོན། ལྷག་མ་རྣམས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་དག་རེ་རེར་ཡང་བདེན་བཞིར་དམིགས་ནས་ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་མངོན་དུ་བྱ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་བྱར་སྒོམ་ཞིང་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །བདུན་པ་ནི། དེ་བསྒོམས་པས། གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བར་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། དེའི་མཐུས་མདོ་སྡེ་སོགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ། ངག་གི་ལས་དག་པའི་ངག ལུས་ཀྱི་ལས་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ངག་གི་ཁ་གསགས་དང་ལུས་ཀྱི་བཅོས་མ་སོགས་དག་པའི་འཚོ་བ། ཡུན་རིང་པོར་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བའི་རྩོལ་བ། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་དྲན་པ། མངོན་ཤེས་སོགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ནི་འཕགས་ལམ་གྱི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བས་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད། རྟོག་པ་དང་ངག་གིས་གཞན་ལ་གོ་བར་

བྱེད་ངག་ལས་ཀྱི་མཐའ་འཚོ་བ་གསུམ་གྱིས་ལྟ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་ལྷག་མ་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ། །སྒོམ་ཚུལ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བཞིན་ལ་ས་གཉིས་པ་ན་སྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སོ་བཞི་བཤད་པ་ལ། གཉེན་པོའི་ལམ། སྤྲུལ་པའི་ལམ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ། སྦྱོང་བའི་ལམ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་མོ། དང་པོ་ནི། ཡུལ་བདག་གཉིས། བདག་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཕུང་པོ་ལྔ། རྟེན་དེ་ཞི་བ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས། སྟོང་པ་ཉིད། སྨོན་པ་མེད་པ། མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མོ། །དེ་ནི་འདུས་བྱས་ཀུན་མི་རྟག་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ཀུན་སྡུག་བསྔལ་བར་སྒོམ་པ་སྨོན་མེད་ཀྱི་རྒྱུ། བདག་མེད་པར་སྒོམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ། མྱང་འདས་རྟོག་པ་ཉེར་ཞིར་སྒོམ་པ་མཚན་མེད་ཀྱི་རྒྱུའོ། །བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་འདུས་ཏེ་སྔ་དང་པོར་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས། གཉིས་པར་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམས། གསུམ་པར་འགོག་ལམ་གྱི་བརྒྱད་འདུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་མ་བྲལ་བའམ། བྲལ་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་བཤིག་པར་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་མཛེས་མི་མཛེས་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྲུལ་པ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ། རང་གི་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བའམ། མ་བྲལ་ཀྱང་འདུ་ཤེས་བཤིག་ནས་ཕྱིའི་གཟུགས་ལ་སྔར་ལྟར་སྤྲུལ་བ་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་གཉིས་ནི། སྤྲུལ་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བྱེད་ཀྱི་སྒོའོ། །ཟངས་དངུལ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་ལས་དངུལ་བུམ་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྡུག་

༄༅། །མི་རྟག་གཉིས་ཀར་ལྟ། ཡང་དེ་གཞན་གཉིས་དང་འབྲེལ་བར་ལྟ། དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཡང་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བར་ལྟ་བས་ཆོས་ཀུན་ལ་བསྒྲེ་བ་ཁྱད་པར་རྟག་པ་སྟེ། རྟག་པ་འབའ་ཞིག་སྤྲུལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་བཞི་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་སྟེ་རང་སའི་རོ་མྱོང་གི་སྲིད་པ་དང་ཚོར་འདུ་ལས་ཐར་བའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཊེ་མ་གསུམ་བསྟན་ན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དོ། །འདི་དག་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ན་ལུས་རྟེན་དང་པོར་ཐོབ་པ་མིའི་རྟེན་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པ་གཟུགས་ཁམས་པའི་རྟེན་ལའང་ཡོད། སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐར་བརྟེན་པར་མཚུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞི། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་སྟེ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དགུའོ། །དང་པོ་བརྒྱད་འདས་ལམ་གྱི་རྟེན་ཕྱི་མ་འདས་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་སམ་ཕྱི་མ་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སོ། །སྙོམས་འཇུག་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁྱད་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བཞིའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་བཅུའོ། །འདིར་འགོག་སྙོམས་བཤད་ན། ཐེག་དམན་ལུགས། ཐེག་ཆེན་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་རྟེན། ངོ་བོའོ། དང་པོ་ནི། ལུས་རྟེན་སྔར་བཞིན་སེམས་རྟེན་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་སྲིད་རྩེ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་འགོག་སླབས་སོ། ལྡང་བའི་ཚེ་སྲིད་རྩེའི་དག་པ་དང་ཅི་ཡང་མེད་གང་རུང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོར་འདུ་རགས་པས་སུན་ནས་ལུས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པ་སྟེ། དགེ་བ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འདོད་ཅིང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་གང་

རུང་གི་ཀུན་སློང་གིས་ཇི་ཙམ་འཕངས་པའི་བར་དུ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་ནི་ཚོར་འདུ་འགོག་པ་ཙམ་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་ཞིང་དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་པར་མི་གནས་སོ། །ཐུན་མོང་མིན་པ་ལ་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས། དང་པོ་ནི། ས་དྲུག་པ་ནས་ཐོབ་ཅིང་དེ་ལ་ས་བདུན་པར་རང་གི་འཇུག་ལྡང་ནུས། ས་བརྒྱད་པར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་མཚན་འཛིན་མེད་པས་དེ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སློང་དགོས་པར་བསྟན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་དུ། ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་སྦྱོར་མཚན་བཀག་པའོ། །སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་སློབ་པའི་དབང་དུ་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ནས་ཡོད་ཅིང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་འགོག་པའོ། །དེ་རང་ངོ་ཡེ་ཤེས་མིན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་ཡོད་ལ། མི་སློབ་པའི་དབང་དུ་ན་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལྡང་བ་མེད་པའོ། །རྒྱན་འདིར་ནི་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཀ་དང་མཐུན་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་བཤད་པ་ལ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་ཉིད། རང་འབྱུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་གནས་སེར་སྣ་ལས་དེ་འབྱུང་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་སོགས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་འཇིག་དང་མཆོག་དམན་དུ་

༄། །མ་དང་། དད་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣོ་བ་མཆོག་དང་རྟུལ་འབྲིང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། སྙོམས་འཇུག་ལ་སྒྲིབ་པའི་རོ་མྱོང་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་དེ་དང་བྲལ་བའི་མཚན་མེད་དང་དུས་སུ་ལྡང་བ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཚེ་རབས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ནི། བདེ་འགྲོའི་ཐབས་ལ་བསླུ་བ་གཉིས་པ་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་སྐྱབས་སུ་བསླུ་བ། བདུན་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་དག་པ་ལ་བསླུ་བ་ལྷག་མ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བསླུ་བའི་བདུད་རྣམས་འཇོམས་པའི་སྟོབས་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ང་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དང་། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་རང་དོན་རྟོགས་པ་དང་སྤངས་པའི་དམ་བཅའ་གཉིས༔ སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གེགས་བྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་ཉན་རང་དང་ལམ་ཤེས་པས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་གཞན་དོན་སྤང་བྱ་དང་ལམ་ལ་དམ་བཅའ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒོལ་བར་རྩོམ་པ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་མི་འཇིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟེན་རྒྱུའི་ཆོས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་དག་མཁྱེན་པ་ཆོས་དང་། བརྟེན་པ་བརྗོད་བྱའམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་མཁྱེན་པ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཤད་བྱ་མཁྱེན་པ་གཉིས། གཅིག་བརྗོད་པས་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བ་ངེས་པའི་ཚིག་དང་། རྫས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་སོགས་

ཆོས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མཁྱེན་པའི་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་འཆད་བྱེད་མཁྱེན་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི་སྐད་ཆེན་གཏུམ་པོ་དང་ལྷན་དུ་འཚོང་བ་སོགས་སྒྲུ་ལ་འཁྲུལ་པ། བཞད་གད་དང་འོ་དོད་སོགས་གསུང་ལ་ཙ་ཅོ། བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་དུས་ཡོལ་སོགས་ཐུགས་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་བཞུགས་གང་ལའང་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ། འཁོར་འདས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས། སོ་སོར་མ་བརྟག་པར་གདུལ་བྱ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྙོམས་རྣམས་མི་མངའ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག ཆོས་སྟོན་པའི་འདུན་པ། གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས། བསམ་མི་དགོས་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་དྲན་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ། སྣང་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག སྐུའི་ཆ་བྱད་དང་སྤྱོད་ལམ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་སྐུའི་འབྲས་བུ་ལྡན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་གསུང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་སོན་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ། དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བར་མཁྱེན་པས་མ་ཆགས་པ། ཇི་སྙེད་པར་མཁྱེན་པས་མ་ཐོགས་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་མོ། །ལྔ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་སྔོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ཆོས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་ངོ་། །བདུན་པ་ནི། ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་

༄༅། །རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་སྣང་བ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་སྨོན་མཁན་གང་ཟག་ནི། ཤེར་ཕྱིན་སྨོན་པ་པོའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བསྙེན་བསྐུར་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་མགོན་དང་བཅས་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཉན་པའི་སྣོད་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་བསྟེན་པ་དང་ དེ་དག་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཀུན་འདྲི་བ་དང་། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པས་ནི། ཉན་པར་མ་ཟད་ཐོས་ནས་མི་སྐྲག་ཅིང་དང་དུ་ལེན་པ་དང་ཚིག་དོན་འཛིན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་ཡོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བའི་སྣོད་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །མདོར་ན། ཡུམ་འདི་སེམས་ཅན་གང་དག་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་སོ༔ ༔གསུམ་པ་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལྔ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཅོ་ལྔའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་དང་ལ་སོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཞེན་པས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཚད་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཟུང་བ་ལ་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་འཛིན་པ་ལ་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྔ་ལ་དེ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་མཐུན་པའི་མིང་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་རྣམས་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་

ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་སྲིད་པས་ཚོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་ནས་ཡུམ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་ལ་མི་སྐྲག་པས་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་ཐོས་ནས་མྱུར་དུ་འཛིན་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་གྱི་འགལ་ཟླ་ས་གཉིས་སོགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཆད་མཐོང་སྤངས་རྟོག་པ་རགས་པ་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གསར་པ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དང་། མྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རིམ་པས་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྟུལ་དང་། དྲོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་མཐོང་ལམ་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བདུན་པོ་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཞིང་བསྐུལ་བའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་འཕེལ་བ་མེད་འགྲིབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་དཀར་པོའི་ལས་དང་ཆོས་མིན་ནག་པོའི་ལས་སོགས་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་མི་མཐོང་བས་མི་རློམ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ས་བརྒྱད་པར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྔ་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་དྲུག་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་དེ་ནི་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོ་ཟླའི་ས་མཚམས་དང་བཅས་པར་ཡུམ་འབྲི་བ་སོགས་ལ་དམ་བཅས་པ་ལས་ཕྱིར་མི་ནུར་བའི་ཕྱིར་ས་དགུ་པ་བཅུ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཚོགས་ལམ་

༄༅། །ནས་ས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བགྱི་བ་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་སྦྱོར་བའི་རྫོན་འགྲོའི་ཆོས་ལ། ཡོན་ཏན། སྐྱོན། མཚན་ཉིད། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཤེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུམ་སྒོམ་པ་ལ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའོ། །འདི་རྣམས་ཚོགས་ལམ་ནས་ཐོབ་མོད་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་སྦྱོར་ལམ་ཡན་དུའོ། །མདོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་བདུད་སྡིག་ཅན་གྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །བཅུ་བཞི་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་གཅིག སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་པ་གསུམ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉེ་བ་བཞི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་བ་ལྔ། སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་བ་དྲུག ཕྱིན་དྲུག་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་མི་འབྲལ་བ་བདུན། ཡུལ་ལྗོངས་བྱང་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བསྔགས་པ་བརྒྱད། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དགུ། ཡུམ་མི་སྤོང་ཞིང་ཐོས་པའི་ཚེ་དགའ་བདེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་བཅུ། དམ་བཅའ་བརྟན་པས་བདུད་ཀྱིས་བསྒྱུར་མི་ནུས་པ་བཅུ་གཅིག. སྐྱེ་བོ་མང་པོ་རྫོགས་བྱང་ལ་འགོད་ནུས་པ་བཅུ་གཉིས། རྣམ་སྨིན་ལྡན་ཚོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བཅུ་གསུམ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནུས་པ་བཅུ་བཞིའོ། །འདི་སྐབས་ཀྱི་མདོར། ཞུ་བརྒྱའི་ཐ་མ་ལ་ཞེས་པ་

ལས་འཕྲོས་ནས་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་བཤད་ན། བསྐལ་བཟང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་འདས་ནས་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་སྟོང་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་། དགྲ་བཅོམ་ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱུན་ཞུགས་གཙོ་བོར་ཐོབ་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དུས་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པ་གསུམ། ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་ཆེར་སྒྲུབ་པའི་དུས་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པ་གསུམ། མངོན་པ་མདོ་སྡེ་འདུལ་བ་གཙོ་ཆེར་སྟོན་པ་ལུང་གི་དུས་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པ་གསུམ། ལྟ་སྤྱོད་རྣལ་མ་མེད་པར་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པ་གཅིག རྣམས་སོ། །དེང་སང་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་བཞེས་པའི་དུས་འདི་ནི། དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སོང་བ་སྟེ། དེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལྔ་བརྒྱའི་ནང་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སོང་ཞིང་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ལུས་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་སྒོམ་པ་ལ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བསལ་དགོས་པས་གསུངས་པ༔ སྐྱོན་ནི་བཅུ་ཚན་བཞིར་བཅས་པ། །དྲུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་ཞེ་དྲུག་སྟེ། ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ཡོད་ཅིང་གཙོ་ཆེར་ཚོགས་སྦྱོར་ནའོ། །སྡུད་པར། འགྲོ་བའི་དོན་མ་བྱས་པར་ཀློག་བཞིན་མྱུར་དུ་ཡང་། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཞེ་དྲུག་ནི། སྤོབས་པ་ཧ་ཅང་འཕྱིས་པ་གཅིག ཧ་ཅང་མྱུར་བ་གཉིས། གླལ་བ་རྒོད་པ་ཕན་ཚུན་བརྡེག་པ་གསུམ། སེམས་གཡེང་བ་བཞི། ཡི་གེ་གཞན་ལ་ཆགས་པ་ལྔ། ཡུམ་གྱི་རོ་མ་མྱོང་ནས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་འགྲོ་བ་དྲུག ཀླག་ཞིང་ལུང་འབོགས་པ་བདུན། ཡུམ་རྩ་བ་འདྲ་བ་བོར་ནས་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་ཡལ་ག་འདྲ་བ་སློབ་པར་སེམས་པ

༄༅། །བརྒྱད་༔ སྙིང་བཀུར་གྱི་ཕྱིར་ཡུམ་བོར་ནས་དམན་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སློབ་པ་དགུ། ཡུམ་བོར་ནས་དམན་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་འཚོལ་བ་བཅུ། རྒྱལ་ཕྲན་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་བསྒྲུན་པ་ལྟར་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་དང་ཡུམ་མཉམ་པར་སེམས་ནས་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་ལ་སློབ་པ་གཅིག ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ནོར་བུ་འཆིང་བུ་མཉམ་པར་སེམས་པ་ལྟར་ཡུམ་སྙིང་པོ་བོར་ནས་ཉན་རང་གི་མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་བཙལ་བར་སེམས་པ་གཉིས། ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་སྤོབས་པ་འཕྲོ་བ་གསུམ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་ཞེན་པ་བཞི་ཡི་གེ་ལ་ཡུམ་དུ་ཞེན་པ་ལྔ། ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་ཞེན་པ་དྲུག ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་བྱ་བ་མང་པོ་བསྐྱེད་པ་བདུན། གྲོང་གི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དང་དེ་དག་གི་ལས་སྣ་ཚོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྒྱད། སྙིང་བཀུར་གྱི་རོ་མྱང་བ་དགུ། ཡུམ་བོར་ནས་བདུད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཉན་རང་གི་མདོ་ལས་ཐབས་མཁས་འཚོལ་བ་བཅུའོ། །ཡུམ་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་ལ་འཆད་པོ་བརྩོན་ལ་ཉན་པོ་མི་བརྩོན་པ་གཅིག འཆད་པོ་སྙིང་བཀུར་འདོད་ལ་ཉན་པོ་མི་འདོད་པ་གཉིས། འཆད་པོ་སྦྱངས་ཡོན་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་ལ་ཉན་པོ་མི་ལྡན་པ་གསུམ། འཆད་པོ་བདོག་པ་གཏོང་ཞིང་དགེ་ལ་བརྩོན་ལ་དབང་པོ་རྣོ་ལ་ཉན་པོ་སེར་སྣ་ལེ་ལོ་ཅན་དབང་པོ་རྟུལ་བ་བཞི། འཆད་པོ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཤེས་ཉན་པོ་མི་ཤེས་པ་ལྔ། དེ་དག་ལས་ལྡོག་པ་ལྔ་དང་བཅུའོ༔ ༔དཔོན་སློབ་གང་རུང་གཅིག་ཐབས་མཁས་ལྡན་ལ་གཅིག་མི་ལྡན་པ་གཅིག དེ་བཞིན་དུ་གཟུངས་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས། ཡུམ་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་ལ་འདུན་མི་འདུན་གསུམ། སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་བཞི། འཁོར་

བས་འཇིགས་ནས་མྱང་འདས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འདོད་མི་འདོད་ལྔ། ཟླ་མེད་གཅིག་པུར་བརྟོན་མི་བརྟོན་དྲུག འཆད་པ་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མི་འདོད་ལ་ཉན་པོ་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བ་བདུན། ཟང་ཟིང་ཚུང་ཟད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ལ་བརྟོན་མི་བརྟོན་བརྒྱད། སྲོག་གི་བར་ཆད་འོང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་དགུ། འཚོ་བ་འཕོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་བཅུའོ། །འཆད་པོ་འཚོ་བ་མེད་ཕྱོགས་འགྲོ་ཞིང་ཉན་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལས་ལྡོག་པ་གཅིག འཆད་པོ་འཇིགས་བཅས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བར་བཙོས་ནས་ཉན་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལྡོག་པ་གཉིས། འཆད་པོ་བསོད་སྙོམས་མེད་པའི་གྲོང་ལ་ཆགས་པས་བལྟ་ཞིང་ཉན་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལྡོག་པ་གསུམ། ཡུམ་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་བདུད་ཀྱིས་ཡུམ་ནི་ངེད་ཀྱི་འདི་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དེ་མིན་ནོ་ཞེས། དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ནས་ཡུམ་སྤང་བ་བཞི། དེའི་མཐུས་ཡུམ་ལྟར་བཙོས་པ་ལ་སློབ་པ་ལྔ། བདུད་རིག་ཅན་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་བསྒྱུར་ནས་དེ་ལ་དད་པར་བྱེད་པ་དྲུག་གོ །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག སྐབས་བབ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ལ། མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཅིག་ལའང་ལོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྡོག་པ་དུ་མ་ཅན་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད། མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་སོགས་གཅོད་པ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད། དོན་ལ་མེད་ཀྱང་བློ་ངོར་དོགས་པ་སེལ་ཕྱིར་བཀོད་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ལས་འདིར་བཤད་པ་ནི་ཐ་མའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདིར་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་མཚན་ཉིད་པར་མི་བཟུང་ལ། གང་

༄༅། །བཟུང་ན། མཚན་གཞི་དང་མཚོན་ཆ་ནི་དོན་དང་སྐད་དོད་གཉིས་ཀར་གཅིག་པས་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་དཔེར་ན། འཆེད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་ཉིད། གང་གིས་འཆེད་པ་གང་འཆེད་པ་ཞེས་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀར་དྲང་རུང་བ་བཞིན། མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་ཉིད། གང་གིས་མཚོན་པ་གང་མཚོན་པའི་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀར་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའོ། །དེས་ན་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་གསུམ་ནི་གང་གིས་མཚོན་བྱེད་སྒྲུབ་པོ། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ནི་གང་མཚོན་པ་ལས་སྒྲུབ་པོ། །དེ་གཉིས་ནི་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱེད་དང་ཤེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཚོན་ན། ཤེས་མཚན་བྱེད་མཚན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པར་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་སྟེང་གི་རང་དོན་རྟོགས་པ་དང་གཞན་དོན་ཕྲིན་ལས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་མཚོན་པ་སྟེ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དོ། །ཁྱད་མཚན་གྱིས་ཉན་རང་གིས་སྦྱོར་བ་ལའང་ནུས་པ་དེ་གཉིས་ཡོད་དམ་སྙམ་པ་བསལ་ནས་འདི་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་མཚོན་པ་སྟེ། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དོ། །གང་མཚོན་པའི་མཚན་གཞིར་ནི་སྦྱོར་བ་དང་དེ་སྟེང་གི་ནུས་པ་གཉིས་ཀ་བཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་ཡང་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་དགོས་པས་གསུངས་པ། གང་གི་མཚོན་དེ་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། དེ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱེད་པ་གང་མཚོན་པར་བྱ་བའོ། །ཡང་ན་སྔ་མར་མ་ཟད་འདི་ཡང་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ས་མཚམས་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་

བར་དུ་འོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་ནུས་པར་སྟོན་པ་ཤེས་པ། ནུས་པ་ལྡན་ཚོགས་དེ་ཉན་རང་ལ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཁྱད་པར། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་སྒྲུབ་ནུས་པར་སྟོན་པ་བྱེད་པ། ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་ཡུམ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་པ་ཕུང་ལྔའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་གི་འཇིག་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་། གསུམ་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། བཞི་པ་སེམས་དེ་ནང་དུ་བསྡུས་པ་དང་། ལྔ་པ་སེམས་དེ་ཕྱིར་བལྟས་པས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དང་། དྲུག་པ་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་སུ་གྱུར་པ་སེམས་དེ་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་། བདུན་པ་སེམས་ཉོན་མོངས་ཆགས་པ་སོགས་དང་བཅས་པ་དང་། སོགས་པས་བརྒྱད་པ་ཆགས་སོགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དགུ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། བཅུ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་རྟེན་མེད་པས་སེམས་ཚད་མེད་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་འདི་འོ་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་སེམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱན་གྱིས་ཀྱང་བལྟར་མེད་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་ཤེས་པ་དེ་གཡོ་བ་སྟེ་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་འདུ་བ་སྟེ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའོ། །དེ་ཡང་། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་དུ་འཛིན་པ་སྟོན་མཐར་བརྟེན་པ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་པ་

༄༅། །དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་དུ་འདོད་པ་ཕྱི་མཐར་བརྟེན་པ། སངས་རྒྱས་གྲོང་ནས་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་དུ་འདོད་པ་མྱང་འདས་ལ་བརྟེན་པ། ལུས་སྲོག་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལུས་སྲོག་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལས་རྟག་པ་དང་མཐའ་མི་ལྡན་པ་དང་གྲོང་ནས་འབྱུང་བ་ནི་གཡོ་བ་ཧྟེ་རྟག་ལྟའོ། །དེ་ལས་ལྡོག་པ་རྣམས་ནི་འདུ་བ་ཧྟེ་ཆད་ལྟའོ། །གཉིས་ཀ་རྣམས་ནི་གཅེར་བུ་པའི་ལྟ་བ་བཀྲམ་པ་ཧྟེ་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་མིན་རྣམས་ནི་གནས་མ་བུ་པའི་ལྟ་བ་བཅུམས་པ་ཧྟེ་དགག་པའོ། །ལུས་སྲོག་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་པ་དང་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་གྲངས་ཅན་ཏེ་སྔ་མ་སྒྲུབ་པ་ཕྱི་མ་དགག་པའོ། །འདི་དག་ནི་འཛམ་གླིང་དུ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མཐའ་བཅུ་བཞིར་བཅད་ནས་ཞུས་པ་ཧྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་ལས་བརྩམས་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་གཞི་མེད་པ་ལ་ཁྱད་ཆོས་མི་འཐད་ལ། ཁྱད་གཞི་བཀག་ན་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །དེས་ན་གང་ཟག་སོ་སོར་སྨྲ་བ་ནི། རྣམ་པ་གསལ་ཕྱིར་ཙམ་ཧྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་ཡུལ་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཐུབ་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དཔེན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྡུས་པ་དེ་སྦྱར་བ་དེ་ལ་ཡུལ་འདི་རྣམས་ཤེས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱེད་

པའོ༔ ༔ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་ཡུམ་སྦྱོར་བས་སྟོང་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་པ་རྒྱུའི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་པ་རྣམ་པར་སྤང་པ་དང་། བཞི་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ལྔ་པ་སྔར་ཡོད་འགག་པ་མེད་པ་དང་། སོགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དག་སོགས་རྣམ་བྱང་དང་སྤང་བྱའི་དངོས་པོ་དང་མྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་རྟེན་དང་འགྱུར་བའི་ཆོས་སུ་མེད་པ་དྲུག་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ཆོས་ཉིད་ལྷ་མིའི་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་རྣམ་པར་འཁྲུག་ཏུ་མེད་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུས་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ་སྟོང་ཉིད་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་མཚན་ཉིད་རྣམས་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་དཀའ་བ་སོགས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ནི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་དང་། གཉིས་པ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། གསུམ་པ་བླ་མ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་དང་། བཞི་པ་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། ལྔ་པ་དེ་ལ་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་དང་། དྲུག་པ་དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། བདུན་པ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པས་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་མཚན་མའི་སྒོ་ནས་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་ཁོན་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། དགུ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དང་། བཅུ་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མར་

༄༅། །ཐོས་པའི་ངོར་སྟོང་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་བསམ་པའི་ངོར་དེ་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་སྒོམ་པའི་ངོར་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་མེད་པ་ཁོན་མིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་སྤྲོས་པ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཀ་རྫུང་བ་འགོག་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་པ་འགོག་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་ནི་ཡོད་པའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་སོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནུས་པ་ཕུན་ཚོགས་དེ་ཉན་རང་ལ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཁྱད་མཚན་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཁྱད་ཞུགས་བདེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་གིས། །ཁྱད་པར་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས། དངོས་སུ་མཐོང་ལམ་ཁྱད་འཕགས་པར་བསྟན་པས་སྒོམ་ལམ་དང་མི་སློབ་ལམ་ཀྱང་ཁྱད་ཞུགས་པ་གོ་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་བཞིར་དམིགས་པ་བཞི་བཞི་སྐཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་གོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཤེས་རབ་ཚད་མེད་པའི་མཐུས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་ཚད་གཞལ་བ་ལས་འདས་པ་དང་གྲངས་ཀྱིས་བགྲང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པར་རྟོགས་པ་དང་བཞི། གཉིས་པ་འཕགས་པ་ཀུན་གྱིས་ཡོན་ཏན་རྟུད་པ་དང་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་ཉན་རང་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་དང་མངོན་ཤེས་ཉན་རང་ལས་མྱུར་

བ་ཐོབ་པ་སྟེ་བཞི། གསུམ་པ་ཕྲི་བ་སྐྱུར་འདེབས་དང་གང་བ་སྒྲོ་འདོགས་མེད་པ་དང་འཁོར་གསུམ་དག་པས་ཡུམ་སྒྲུབ་པ་དང་ཚོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང༌། ཆོས་ཀུན་ལ་མི་རྟོག་པར་དམིགས་པ་དང་བཞི། བཞི་པ་ལམ་གྱི་རྟེན་རིགས་མཆོག་དང་བཅས་པ་དང༌། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་མཐའ་དག་ཚང་བ་དང་ཡོངས་འཛིན་ཐབས་མཁས་པས་ཟིན་པ་དང་སྤངས་རྟོགས་ལ་རོ་མྱང་མེད་པ་དང་བཞིའོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་ནི། བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་སྟེ། །གང་གི་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། །ཁྱད་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་ལམ། །ཞེས་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པས་སོ། །མདོར་ནི། གཟུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་སྒྲུབ་ནུས་པར་སྟོན་པའི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་ཚེ་ཕྱི་མ་ཕན་པ་དང་ཚེ་འདིར་བདེ་བ་དང་གཏན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པ་གསུམ་ནི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་འོ།། དང་པོ་ལྷག་མེད་ལ་འགོད་པས་མི་སོགས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དག་དང༌། གཉིས་པ་བདེན་འཛིན་བཟློག་པ་གནས་དང༌། གསུམ་པ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དཔུང་གཉེན་དང་བཞི་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་གཏན་གྱི་དོན་གླིང་དང་ནི། ལྔ་པ་རང་དོན་ལ་སྲེད་པ་བྲལ་བས་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། དྲུག་པ་དོན་གཉིས་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང༌། བདུན་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐོབ་ཀྱང༌། ཡང་དག་མཐའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་འོ། བྱེད་པ་ཐ་མ་ནི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་སོགས་འགྲོ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་མཛད་པ་སྟེ་རྣམ་མཁྱེན་

༄༅། །སྦྱོར་བའི་འོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་རྣམས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ལ། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཞི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལྔ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བདུན་ནོ། དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་། དེའི་རྟགས་ལུས་ངག་གི་ཀྱུལ་མིན་དང་། དེའི་མཚན་མ་ཀྱུལ་མིན་ཡོད་བྱེད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྲིད་པ་དང་གཉེན་པོ་མྱུར་འདས་ལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དག་གིས་དབེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟོད་ནས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བས་སྤྱོད་པ་བྱ་དཀའ་བས་དབེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པས་ངེས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་། ཡུམ་ལའང་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་དང་མི་མཐུན་པ་དོན་དམ་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཁྲུལ་པའི་གཞིའམ་གནས་མེད་པ་དང་། འགྲོ་འོང་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་སྤྲོས་པས་དབེན་པའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དེ་རྫམ་གསུམ་གྱིས་འདི་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ན་མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུར་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་བསལ་བས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཤེས་པ་ལ་ངོ་བོ། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་དང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གཉིས་ལས་སྔ་མ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་དགེ་བའོ། །ཕྱི་མ་ནི་རྟུག་བརྟུལ་ལས་ཐར་བ། དེའི་ཕྱོགས་གཞོལ་བའི་ཆ། མི་འགྱུར་བས་མཐུན་པ་སྟེ་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་སྒོམ་བྱུང་ཡང་ཡོད་ལ། ལུས་རྟེན་ཟ་མ་མ་ནིང་མཚམས་མེད་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་འདོད་ལྷ་དང་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་གང་རུང་ལ་སྐྱེ་བའོ། །འདིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོས་ཀུན་མཚན་མ་མེད་པར་མོས་པས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་མཁས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བརྟུས་ཏེ་བསྒོམས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་རྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད་དོ། །མདོར་ན། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ། དབང་པོའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་དང་། གཡེང་བ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་ནུས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྟེ་སྒོམ་བྱུང་དུ་མ་ངེས་པས་དབང་པོ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་ལྔའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཡིས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དད་སོགས་ཀྱིས་རྟོགས་སླ་ལ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཉན་རང་གི་དད་སོགས་ཀྱིས་

༄༅། །ཉི་རྫོགས་བྱང་རྟོགས་དཀའ་བར་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡིད་ལ་སེམས་ཏེ་མཚན་མར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ། དེ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས། རྟེན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག བསྒོམ་བྱ་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས། ཞར་བྱུང་ངོ་། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་བསྡུས་ནས་བསྒོམས་པ་ན་སྦྱོར་ལམ་འབྱུང་ཞིང་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཆ་བསྟན་པ། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བརྟགས། །ཞེས་སྦྱོར་བསྟན་ནས། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དང་། སོགས་པས་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། གཡོ་མེད་པ་ཕན་པའི་སེམས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་མེད་ཅིང་མི་འཚེ་བའི་སེམས་དང་། ཕ་མ་དང་། ཕུ་ནུ་དང་༔ གྲོགས་པོ་དང་། གཉེན་དང་། དུས་གཅིག་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་སྟེ་དྲོད་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། །བདག་ཉིད་སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་ཕར་ཕྱིན་ལ་གནས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་དང་སེམས་མཐུན་པ་ཉིད་རྣམས་ནི་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་འོ། རྩེ་མོར་གཉིས་དོན་ལ་བརྩོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པའི་ཚེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་བརྟེན་པ་ཅན་ཏེ་རང་གི་བདེན་བཞིར་དམིགས་པ་བཞིན་གཞན་ཡང་དེ་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཞི་དང་སྐྱོན་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །ཆོས་མཆོག་

ཀྱང་སྡོམ་དེ་དག་བཞིན་དུ་རང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སོགས་ཀྱི་སྒྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ། མངོན་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ། ཆོས་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པ། དམ་ཆོས་གནས་པ་འཛིན་པ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་དེར་གནས་པ་ལ་ལེགས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྐབས་དང་པོ་དྲུག་ཏུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཟློས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་ནི་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཆ་ནས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་དབང་ཐོབ་ཕྱིར་དང་ཐོབ་ནས་དང་བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་སྒོམ་པ་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །ཡང་ན་ཟློས་པ་ལ། སྒྲ་ཟློས། དོན་ཟློས། སྐྱོན་ཅན། སྐྱོན་མེད་བཞི་ལས། འདི་ནི་སྐྱོན་མེད་དེ། གདུལ་བྱ་གཞན་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱིས་གླང་པོས་ཀྱང་། སྔར་ཡང་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས། །དོན་དམ་ཉིད་ནི་བཟླས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་རྟེན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐོང་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་སོགས་རྟོག་གེའི་རྟགས་ཀྱིས་རྣམ་གཞག་བྱར་མེད་ཅིང་། མཐར་

༄༅། །ཕྱུག་འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའང་མིན་ལ། དེས་ན་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟགས་དེ་རྣམས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཐོང་བ་ལས་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུ་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པར་དཔོག་པའམ། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་ལྡོག་སོགས་རྟགས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡིས། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་འདི། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་བཟང་པོ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་དང་། གསུམ་པ་ངན་སོང་གསུམ། ཀླ་ཀློ། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷའི་ནང་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལྷ་ཚེ་རིང་པོ། རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་གསོད་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་འཁོར་རྣམ་བཞིས་སྟོངས་པ། དོན་མི་གོ་བ་ལྐུགས་པ་སྟེ་མི་དལ་བ་བརྒྱད་དུ་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་དང་། བཞི་པ་བདག་ཉིད་དགེ་བ་བཅུ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལྔ་པ་གཞན་དོན་གྱི་རྟེན་ཅན་སྦྱིན་སོགས་སྤྱོད་པ་དང་། དྲུག་པ་གཤིས་ལུགས་ཟབ་མོའི་དོན་ལའང་སོམ་ཉི་མེད་པ་དང་། བདུན་པ་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་སོགས་པས་དེས་སྐྱེས་པའི་ལས་དང་། བརྒྱད་པ་འདོད་པར་འདུན་པ་དང་གནོད་སེམས་དང་གཉིད་རྨུགས་དང་རྒོད་འགྱོད་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། དགུ་པ་ལྟ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་པ་དང་། བཅུ་པ་སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་

ལྡན་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་གོམས་ལ་སྒྲིམ་སོགས་མེད་པ་དང་སོགས་པས་ནད་ཉུང་ཞིང་དྲི་ང་བ་མེད་པས་གཙང་བ་དང་རྣམས་ནི་དྲོད་ལ་གནས་པའི་འོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ལུས་ལ་སྲིན་བུའི་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་དམན་སེམས་ཀྱི་གྱ་གྱུ་མེད་པའི་སེམས་དང་། བཅུ་བཞི་པ་བསོད་སྙོམས་པ། སྟན་གཅིག་པ། ཕྱིས་མི་ལེན་པ་སྟེ་ཟས་ཀྱི་གསུམ། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ། ཕྱིང་པ་པ། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་སྟེ་གོས་ཀྱིས་གསུམ། དགོན་པ་པ། བླ་གབ་མེད་པ། ཤིང་དྲུང་པ། དུར་ཁྲོད་པ་སྟེ་གནས་ཀྱི་བཞི། ཙོག་པུ་པ། གཞི་ཇི་བཞིན་པ་སྟེ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་གཉིས། དེ་ལྟར་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལེན་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ་སེར་སྣ་མེད་པ་དང་སོགས་པས་ཕྱིན་དྲུག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྲལ་བ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དང་ལྡན་པར་འགྲོ་བཉིད་དང་། བཅུ་བདུན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དམྱལ་བ་ཚོལ་བ་དང་སྟེ་དེར་སྐྱེས་ཀྱང་བག་ཚ་མེད་པ་རྣམས་ནི་རྩེ་མོར་རོ། །བཅོ་བརྒྱད་པ་དགེ་བཤེས་ལས་གཞན་བདུད་སྤྲུལ་སོགས་ཀྱི་ལོག་པར་བགྲོ་པར་མི་བཏུབ་པ་དང་། བཅུ་དགུ་པ་བྱང་ལམ་ལས་གཞན་དམན་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་གཉིས་ནི་བཟོད་པར་རོ། །ཉི་ཤུ་པ་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་སྤྱོད་པ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་ཕར་ཕྱིན་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཏགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། །དྲོད་དང་རྩེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག །མདོ་ནི། གཟུགས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཏགས་ལ་བསྟན་

༄༅། །བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྡོག་པའི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བདེན་བཞིར་དམིགས་པའི་བཞི་ལས། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དག་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་ཀྱང་དེ་དག་ཏུ་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཉོན་བྲལ་བས་ལུས་སེམས་ལྷང་བ་ཡང་བ་ཉིད་དང་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་སྤྲིན་སོགས་ཐབས་མཁས་པས་ཟིན་པ་དང་། རང་ཉིད་འདོད་ཡོན་ལ་རོ་མྱོང་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། ཚུལ་འཆོས་རྙེད་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་སྡོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་བསགས་རྙེད་དང་བསྐུར་སྟིའི་ཕྱིར། །ཚིག་འཇམ་པར་ནི་སྨྲ་བའོ། །གཞོགས་སློང་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་རྫས་ལ་བརྫུགས་བྱེད་པ། །ཐབས་ཀྱི་འཇལ་བ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་གཞན་ལ་སྨོན་བྱེད་པ། །རྙེད་པས་རྙེད་པ་རྣམས་འདོད་པ། །སྦྱར་ཐོབ་པ་ལ་བརྫུགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལོག་འཚོ་ལྔ་དང་དབང་རྟུད་ལུང་སྟོན་སོགས་མི་བྱེད་པས་འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་འཚོ་བ་ཉིད་དང་བཞིའོ༔ ༔གསུམ་པ་ནི། ཕུང་སོགས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་བར་ཆད་བྱེད་པ་རྒྱལ་པོ་རྐུན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཏམ་དང་། གྲོང་གི་ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་དང་། ཀུན་ཉོན་གྱི་དབང་པོ་དང་སོགས་པས་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་

ཀྱི་གཏམ་དང་བཅས་པ་དང་། དམག་གི་གཡུལ་འགྱེད་པའི་གཏམ་ལ་སྦྱོར་སོགས་བཀག་པ་བཞིའོ། །བཞི་པ་ནི། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་ལ་དང་པོར་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་རྒྱུན་དུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་སྟེ་མི་སྨྲ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ནི་དོན་དུ་གྲུབ་པར་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དང་། རང་གིས་དང་པོ་ལ་ནི་གནས་པར་ངེས་པ་ཉིད་དང་བར་ཆད་མེད་པ་རྣམ་གྲོལ་ཁྱད་པར་ལམ་སྟེ་རང་སའི་ལམ་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་། དམ་ཆོས་གནས་ཕྱིར་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་རང་གི་སྲོག་གཏོང་ཕོད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལ་གནས་པའི་མཚན་མ་ནི། བློ་ལྡན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་གོ །ཞེས་སོགས་སོ། །འདིར་དབང་སོགས་ལས་འཕྲོས་ནས་དབང་པོ་བཤད་ན། དབྱེ་བ། ས་གང་ན་ཡོད་པ། སྤོང་ཚུལ། ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་བྱང་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པ་དད་སོགས་ལྔ། ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཚེའི་དད་སོགས་དེ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། འཕགས་པ་སློབ་པའི་དེ་ལྔ་སྟེ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། མི་སློབ་པའི་དེ་ལྔ་སྟེ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཉེར་སྤྱོད་ལ་དབང་བྱེད་པ་བདེ་བ། སྡུག་བསྔལ། ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྙོམས་ཏེ་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ། ཡུལ་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྣ་ལྔ་ཡིད་དབང་དང་དྲུག ལུས་གནས་པར་དབང་བྱེད་པ་སྲོག་གི་དབང་པོ། སྐྱེ་བར་དབང་བྱེད་པ་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་

༄༅། །གཉིས་དང་བཅུ་བཞི་འོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པར་ཀུན་ཉོན་གྱི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད། དེ་ལས་གཟུགས་ན་ཕོ་མོ་སྡུག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ་མེད། གཟུགས་མེད་ན་སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཡོད་པའོ།། དབང་རྟེན་ནི། འདོད་པར་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་ཀ་ཡོད། །གཟུགས་ན་དྲི་རོ་མ་གཏོགས་པ་ཡོད། །གཟུགས་མེད་ན་སྲོག་ལ་བརྟེན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཏེ། ཡིད་དབང་། སེམས་བདེ། ཡིད་བདེ། བཏང་སྙོམས་བཞི་ལ་མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་སྤང་བྱ་མིན་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད། ཡིད་མི་བདེ་ལ་མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་ཡོད། སྒོ་ལྔ་ཕོ་མོ་སྲོག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་སྒོམ་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དད་སོགས་ཟག་བཅས་དང་ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་ཟག་བཅས་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །དབང་རྟེན་ནི་བརྒྱད་ཀ་སྒོམ་སྤང་ངོ་། །བཞི་པ་ནི། འདོད་པར་ཡུལ་དྲུག གཟུགས་ན་དྲི་རོ་མ་གཏོགས་པ། གཟུགས་མེད་ན་ཆོས་ཁོ་ན་ཡོད་པའོ། །གསུམ་པ་སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། དེ་སྒོམ་པའི་ཚུལ། བྱེ་བྲག་སྒོམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ། གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རྩོད་སྤངས། རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྩོད་སྤོང་ངོ་།། དང་པོ་ནི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱང་སེམས་གང་ལ་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་གནས་ནི་ཟབ་མོ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པ་དང་མྱང་འདས་དང་ཞི་བ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

གློ་བུར་དྲི་མའི་གནས་མེད་པའི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་དང་འབྲས་བུ་དང་ཐེག་པ་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །ཟབ་མོ་དེ་ནི་མདོར་གཟུགས་སོགས་ལས་ཀྱང་བཟློག མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཡང་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན། ཆོས་དབྱིངས་ཟབ་མོ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། མྱང་འདས་མིན་པའི་སྐུར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་བློ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟའི་ཟབ་མོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་ནི། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་རིམ་པས་སྔ་མའི་ཚེ་ཟབ་མོ་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། གཉིས་པའི་ཚེ་རང་རིག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བ་དང་། གསུམ་པའི་ཚེ་དེ་ངེས་པར་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པའི་ལམ་རྣམས་སོ། །མདོ་འོག་ནས་ཐོན། གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་རྗེས་ཕྱི་ན། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གདོད་ནས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་ཅུང་ཟད་བྲལ་བ་ཆེར་བྲལ་བ་ཆེས་ཆེར་བྲལ་བས་ཡེ་ཤེས་དེ་གསལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་དབྱེ་བ་སྟེ། ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། ཟབ་མོ་འདི་དག་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་འཇལ་བ་དང་རྟོག་པར་བྱེད་ན་གྲངས་མེད་ཚད་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དགེ་བ་འཕེལ་༔ ཞེས་སོ། །འདི་ལས་འཕྲོས་པ་མདོར། གྲངས་མ་མཆིས་པ་སོགས་ལ་བྱེ་བྲག་ནི་ཅི་མཆིས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་གྱི་དོན་ནི། གྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། །མིང་ཙམ་སྟེ། དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན།

༄༅། །མདོར་ན། ཆོས་ཉིད་དེ་དག་ལ་དོན་དང་ཡི་གེས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མི་དམིགས། ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་རྐྱེན་འབྲེལ་ལས་བསོད་ནམས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་ཐུབ་པ་བཞེད་དེ། བརྗོད་དུ་མེད་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་བསྟན་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལ། དོགས་པ། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཆོས་དབྱིངས་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་རང་བཞིན་ཅན་བསྒོམ་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ནི་སྤང་བྱ་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་གཉེན་པོ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་ཞེས་སོ། །མདོར་ན། བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པའི་དོན་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ན་དེས་སྤྲིན་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གདུལ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་དབྱིངས་འདིས་ཀྱང་ནི་གདུལ་བྱའི་མངོན་རྟོགས་འཕེལ་བ་དང་སྤང་བྱ་ཟད་པའི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་དེ་གཉིས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །མདོར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་ལ། རྩོད་པ། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་དོན་དམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་དང་བྱང་ཆུབ་གཅིག་མོད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ལའང་མི་རིགས་པ་མཐོང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་

ནི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ཕྱི་མ་དང་ཕྱི་མ་སྔ་མ་དང་མི་འགྲོགས་པས་དགེ་བའི་ཚོགས་མི་འབྱུང་ལ་དེ་མེད་པར་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན། སེམས་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །རིགས་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན། །མདོ་ནི། སེམས་དང་པོ་སྐྱེས་པ་ནི་སླད་མ་སྐྱེས་པ་དང་མི་འགྲོགས་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དཔེས་ལན་འཕང་བ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོམ་ལམ་པའི་རྟགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་བྱང་ཆུབ་མི་བསྐྱེད་ན་ཡང་དེ་དག་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་མར་མེའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རེ་རེས་སྡོང་བུ་མི་སྲེག་ཀྱང་གཉིས་ཆར་ལྟོས་པ་ན་སྡོང་བུ་ཚིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་དཔེ་འདིའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་ཤེས་པར་གྱིས། མདོ་གཞུང་གིས་ཐོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྟོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་སྒོམ་ལམ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་རྟོགས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་དང་པོ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་ནི། གཉིས་པ་དོན་དུ་ཀུན་རྫོབ་མ་གྲུབ་པས་འགག་པ་དང་། གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། བཞི་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་བྱ་དང་། ལྔ་པ་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དྲུག་པ་ཅི་ལའང་མི་སྤྱོད་པ་དང་། བདུན་པ་དོན་དུ་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་གདོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་སླར་སངས་རྒྱས་སུ་སྟོན་པ་ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད་དེ་དེ་རྣམས་རྟོགས་པའོ། །མདོ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཟབ་པ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་རོ། །ཞེས་སོགས་སོ། གསུམ་པ་བསྒོམ་བྱ་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ལ། ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་སྲིད་ཞི་གཉམ་ཉིད། ལོངས་སྐུའི་རྒྱུ་ཞིང་

༄༅། །དག་པ། ཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདིའི་འཁོར་བ་ནི་འཕྲུལ་སྣང་སྣ་ཚོགས་མྱང་འདས་ནི་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་ལ་ཡུལ་ཅན་འཁྲུལ་པས་དམིགས་ན་སྲིད་པ་མ་འཁྲུལ་བས་དམིགས་ན་ཞི་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དུ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པའོ། །དེ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་དེ་འདིར་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་གཞན་མ་བསྟན་པས་སོ། །རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་འཆར་བ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་ཀླན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། །ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ཡོད་དངོས་དང་ཞི་བ་མེད་དགག་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་པར་སྒོམ་པའོ། །མདོར་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ཉིན་པར་སྒོམ་པས་རྣམ་པར་འཕེལ་ན་ཞི་ལམ་དུ་སྒོམ་ཀྱང་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཞི་ལམ་དང་ཉིན་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞི་ལམ་གྱི་ལས་ལ་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་ལའང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པས་སོ་སྙམ་ན། ལས་བསོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀླན་ཀའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་ན་ལས་ཀྱི་གནས་མེད་པས་འབྲས་བུ་མེད་ལ། སད་ནས་ཡོངས་སུ་རྟོག་ན་ཞི་ལམ་གྱི་ལས་ལའང་འབྲས་བུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་ལན་ནི། མདོ་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེར་ཟད་ཅིང་འདུས་པའི་ཕྱིར། མདོར་དྲི་བ་ནི་ཞི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་ན་ལས་བསོག་པའམ་འབྲི་བ་མེད་དོ། །ལན་ནི། དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་

དང་༑ འོན་ཏེ་སད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ནི་དེ་ལ་བསོག་པའམ་འབྲི་བར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྐུའི་རྒྱུ་ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འདྲེ་བ་མེད་པས་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་དྲི་མ་འཛད་འཡལ་བ་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་འཁྲུལ་ངོར་སྣང་བའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ་ངན་སོང་སོགས་དེ་དག་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཁྲུལ་པ་བསལ་ནས་སྣོད་དག་པ་སྤྲར་ཡོད་གསལ་བར་བྱས་ནས་སྒྲུབ་ཅིང་སྒོམ་པ་ཡིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གོ་ཆོད་པོ་ནི་དག་པའི་སེམས་ལ་སྣང་བ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་ལོངས་སྐུའི་ཞིང་ཉིད་གཙོ་བོར་གཟུང་ངོ་། །མདོར་འཁྲུལ་ངོར་དཔེས་གསུངས་པ་ས་ཆེན་པོ་འདི་དག་པ་ཡི་ཀྵ་སྨོན་པོའི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་དེ་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པས་ཐབས་མཁས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་བཞིན་ཉིད་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་ཡུལ་ཅན་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་ཅན་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཞེས་ངོས་བཟུང་བའོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་འདྲིས་པར་བགྱི་ཞེས་པའི་ལན་དུ། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་སྒོམ་ཚུལ་ནི། སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཡིས། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྤོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པ་ཡིས། །དེ་ཡང་ཕྱིས་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་དེ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པས་ཕུང་པོ་ལྔའི་བདུད། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད།

༄༅། །གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཞིའི་དགྲ་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། གཉིས་པ་ཞི་བའི་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་གནས་པ་དང་། གསུམ་པ་དགེ་བ་རྣམས་མདའ་མཁས་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འཕེན་པ་ལྟར་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བའི་ཤུགས་དང་ནི། བཞི་པ་སེམས་ཅན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྔ་པ་སེམས་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་བག་བསྲེས་ཀྱང་དེའི་དྲི་མ་མ་ཆགས་པ་དང་། དྲུག་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་དང་། བདུན་པ་མཚན་མར་ལྟ་བ་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་པར་ལྟ་བའི་ལམ་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། དགུ་པ་ཐབས་མཁས་དང་ལྡན་པ་དེའི་རྟགས་སུ་རྒྱལ་བས་ལུང་སྟོན་པ་ལ་མཚན་མར་མི་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་པ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཚད་མེད་པ་ཤེས་པ་སྟེ། རེ་རེའི་འཇུག་ཏུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་སྦྱར་བས་རྣམ་པ་བཅུའོ། །མདོར་ནི། བདུད་བཞི་དག་དང་ས་གཉིས་ལས་ཀྱང་རབ་འདས་ནས། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ||

གཉིས་པ་དེ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་ལ་འབྲེལ་བཀོད་པ། མངོན་རྟོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དེ་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པ་སྟེ་མདོར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །རྩེ་སྦྱོར་གྱི་གོང་དུ་རྣམ་ཀུན་ཐམས་ཅད་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། ལམ་རང་རང་གི་གནས་སྐབས་ན་སྤང་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། སྦྱོར། མཐོང་། སྒོམ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྩེ་སྦྱོར་རོ། །དང་པོ་ལ། དྲོད། རྩེ། བཟོད། མཆོག་གི་རྩེ་སྦྱོར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཀྱི་སྐབས་བསྟན་པ་སྟེ། ཉིན་པར་ཆོས་རྣམས་སྣང་སྟོང་དུ་མོས་པའི་མཐུས༔ རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་སོགས་དང་། དམན་སེམས་ལ་དགའ་བ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེས་སྤྲུལ་པ་འགྱེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཅེར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་རང་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ངན་སོང་མཐོང་ན་རང་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དུ་འདི་དག་མེད་པར་སྦྱང་ངོ་སྙམ་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དྲུག་ནི་རྨི་ལྟས་སོ། །མེའི་གནོད་པ་སོགས་ལ་བདག་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཡིན་ན་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་བདེན་ཚིག་གིས་ཞི་ནུས་པ་དང་། དེ་ལྟས་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་སེལ་ནུས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གྱིས་མི་བརྫི་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་དང་། རྟག་པར་ཡུམ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཆོས་ཀུན་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་སྟེ་དྲུག་ནི་སད་པའི་རྟགས་སོ། །དེ་ལྟར་དྲོད་ཀྱི་མཉམ་བཞག རྩེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བའི་རྟགས། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད། །མདོར་ནི། རྨི་ལམ་ནའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ལྟོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་སྐབས་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་ཇི་སྙེད་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་མཆོད་པའི་དགེ་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་སྙེད་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ལ་མཆོད་པ་གཉིས། འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད། བསམ་གཟུགས་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕུན་ཚོགས། རྒྱུན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་།

༄༅། །ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ། རང་བྱང་ཆུབ། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་བགོད་པའི་དགེ་བ་བདུན། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བགོད་པའི་དགེ་བ་བདུན་ཏེ་དགེ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་མང་དུ་བསྟན་པ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས། རྩེ་མོའི་མཚམས་གཞག་ནི་དཔེ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་བསོད་ནམས་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དོ། །མདོ་གཞུང་གིས་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུམ་ལས་མི་ལྡོག་པ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས་ཉན་རང་དུ་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པས་བཟློད་པའི་མཚམས་གཞག་ལ་བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་དོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྐྱེ་མེད་གསུམ་ལ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། གླིང་བཞི་པ་དང་དེ་སྟོང་དག་ནི་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གཉིས་བར་མ་དང་དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་མི་མཇེད་དེ། དེ་དག་སྐྲ་རྩེ་ཙམ་དུ་བསིལ་བའི་ཚད་ཀྱང་གཟུང་ནུས་པ་སྲིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ནི་ཚད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དག་དཔེར་མཛད་ནས་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཆོས་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ལ་ནི་ཚད་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་ལ། སྤང་བྱ། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ནི།

འཇུག་པའི་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་དང་ནི་ཟློག་པའི་ཡུལ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་བླང་དོར་དུ་འཛིན་པ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཡུལ་དེའི་དབྱེ་བས་དགུ་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ལ། འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་མིན་པས་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བློའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན། གཉིས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཟློ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས། ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་གདགས་གཞི་སེམས་ཅན་ཏེ་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་སེམས་ལ། སྔ་མས་རྫས་སུ་ཞེན་པ་དང་ཕྱི་མས་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འཛིན་རྟོག་དག་ཏུ་འདོད་ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་སོ་སོར་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགུ་དགུའི་བདག་ཉིད་དོ། །འཁྲུལ་པའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་རྫས་བཏགས་གང་རུང་དུ་གཟུང་བའི་དོན་ཡུལ་དེ་མེད་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་དེ་དག་ཡུལ་གང་གིས་འཛིན་པར་འདོད་པ་དེ་མི་རུང་སྟེ། གཟུང་ཡུལ་དོན་ལ་མེད་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་འཁྲུལ་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་ཀྱང་འཛིན་པའི་རང་གིས་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མདོར་ན། གཟུགས་དབེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དབེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལའང་གཟུང་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཇུག་ཡུལ། ཟློག་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ནི། དེས་ལམ་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། ཤེས་པ་མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་

༄༅། །མེད་པས་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ལ་འདོར་ལེན་དང་། བྱང་སེམས་རང་གི་རྟོག་པ་དང་། རང་དོན་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ལས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཚོགས་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགུ་ཡོད་པས། དེའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་དགུར་འདོད། མདོ་ནི། གཉེན་པོ་མི་རྟོག་པའི་སྐབས་གསུངས་པ་སྟེ། ཡུམ་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའོ། །ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྟུང་བའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་རྟོག་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཕལ་ཆེར་མ་ཚང་བ་དང་། སྔར་ཡང་ཐེག་ཆེན་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མིན་པར་གཞན་གྱིས་རྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། ཆེད་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཡོག་པ་དང་། སྤངས་པ་ཉི་ཚེ་བ་དང་། རྟོགས་པ་མཚན་འཛིན་སྣ་ཚོགས་ཅན་ཉིད་དང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་གནས་པ་དང་དེའི་སྐབས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ་རྨོངས་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ལྔ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྗེས་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་རྟོག་དགུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་ལ་འབྱུང་། །མདོ་ནི། ཉི་ཟླས་གླིང་བཞིར་ལས་བྱེད་ཅིང་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དཔེས་སོ། །གཉིས་པ་འཛིན་པ་ལ། རྫས་དང་བཏགས་པར་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཁམས་རྣམས་ནི་གསུམ་པོ་དག་དང་ཉེར་འབྲེལ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་གནས་པ་དང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།

ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་བརྟགས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ལ་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་དང་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་རྣམས་ལའང་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་བ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། དགུ་པོ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་འཛིན་པ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན། ཡུམ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའམ་གཏོང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་རང་གི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་བཞིན་རྣམ་མཁྱེན་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་དང་། དམན་ལམ་ལ་རང་ལམ་མིན་པར་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུ་འགག་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་། བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལྡན་པ་དང་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་མི་ལྡན་པ་དང་། ངེས་གཟུགས་སོགས་ལ་གནས་པ་འཛིན་པ་དང་། ཉན་རང་གི་རིགས་ནི་འཛིན་པ་དང་། ཕྱིན་དྲུག་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དོན་དུ་རྒྱུ་ལམ་མེད་པ་དང་། ཡུམ་སྤྱོད་པ་ལ་ཕྱིར་རྒོལ་བའི་བདུད་རྣམས་ནི་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་དགུ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་གང་ན་བ་དེར་ལམ་མཉམ་པ་ཉིད་ནས་འགྲོའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ལ་བྲལ་འབྲས་བྱང་ཆུབ། བྲལ་བྱེད་མཐོང་ལམ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ། བྱང་ཆུབ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་བྱེད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གསུམ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་གཞན་ལུང་སྟོན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུའམ། ལམ་རང་རིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པས་བསོད་ནམས་

༄༅། །མང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མཐོང་ལམ་རྣམས་སོ། །མདོར་ནི། བྱང་སེམས་དེ་དག་ནི་དཀའ་བ་བགྱིད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན། དེ་ལ་ཟླན་ཀ་སྦྱང་། དེ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མ་མེད་ངེས་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཟད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་འགག་གནས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་སྒོམ་ལམ་དུ་གཉིས་སྣང་རིམ་པས་འགགས་པས་ཆོས་སྐུ་རིམ་པ་རྫོགས་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ནད་ཀྱི་འཁྲུལ་བས་ཡུལ་དུང་ལ་སེར་པོར་མཐོང་ཞིང་། ནད་སངས་ན་དཀར་པོ་ཉིད་མཐོང་མོད། ཡུལ་དུང་སྟེང་དུ་སེར་པོ་ཟད་པ་དང་དཀར་པོ་གསར་སྐྱེས་མེད་པ་ལྟར། དྲི་མ་ཟད་པ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དཔེ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ནི། ཡུམ་ནི་མ་ཟད་མི་ཟད་ཟད་པར་མི་འགྱུར། ཞེས་སོ།། གཉིས་པ་ལ། དོགས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མ་བདེན་དངོས་ཞིག་གཉེན་པོ་གསར་སྐྱེ་ཞིག་གིས་བཅོམ་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་སྙམ་དུ་དངོས་སྨྲ་བའི་བློ་ལ་འཆར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲི་མ་འགོག་པའི་རྩོལ་བ་མེད་པའི་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ལ་རང་ངོ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ནི། སྤང་བྱ་རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད་པར་བྱས་ཤིང་གསར་དུ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་སད་པ་ན་རྨི་ལམ་མི་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་མདོར། ཟད་པ་གཉེན་པོས་ཟད་པ་མིན། །སྔོན་ནས་ཟད་པས་དེ་

ཕྱིར་ཟད། །ཅེས་སོ། །རྒྱུད་བླར་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྔར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པར་འདོད་ལ། རང་ལུགས་ཤེས་བྱ་ཁམས་ལེན་ལ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་ཡང་བརྗོད་པ་གང་འགལ་བར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བརྩིས་ཞེས་ཐུགས་ཁྲེལ་བའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། བདེན་གྲུབ་ཡིན་ན་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། རྩ་ཤེར། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་སྨོན་ཚུལ་ནི། ཐེག་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་རིམ་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྟ་བ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོའི་སྟེང་གི་བདག་འཛིན་དང་བྲལ་བས་ཉོན་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་མེད་པར་རྟོགས་པས་གཟུང་འཛིན་རགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཉིས་ཞེན་མཐའ་དག་འགོག་ཅིང་བསྒོམས་པས་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཡང་ནུབ་པར་འགྱུར་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །མཐའ་བཞི་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་བ། །དེ་ནི་དབུ་མ་པ་ཡི་རིགས། །ཅེས་སོ། །འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐལ་རང་གི་དབུ་མ་རང་སྟོང་སྨྲ་བ་དག་གིས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཛིན་པ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་བཤད་དོ། །དེ་དག་གང་དུ་གཟུང་ཡང་གཉིས་འཛིན་ལས་མ་འདས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར། རྗེ་བཙུན་དང་ཐོགས་མེད་མཆེད་རང་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ནི།

༄༅། །དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་སྣང་གི་ཡུལ་དུ་མི་འོང་བས་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་བྱུང་དོགས་མེད་ཀྱི། གཞུང་འདིས་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་སོགས་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་ངོ་སྤྲོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་བླར། སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་པ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྙིང་པོ་དག་པ་གཞན་དབང་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱི། འོན་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་རང་སེམས་ཉིད་ལ་རང་གིས་ཡང་དག་པར་ལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་མོ།། དེ་ཚེ་གཉིས་འཛིན་ཐམས་ཅད་ནུབ་ནས་བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྡུད་པར། སྐྱེ་མེད་ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་འདི་ཤེས་ཏེ། །ཉི་མ་སྤྲིན་མེད། །ཅེས་སོ། །ལང་གཤེགས་ལས། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མི་རྟོག་གོ། །སྣང་བ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདའ་བར་བྱེད། །ཡང་དག་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སྣང་བ་མེད་ལས་འདའ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་བྲལ་བྱེད་མཐོང་ལམ་ཉིད་བཤད་པ་ལ། སྤང་གཉེན་དངོས་བར་ཆད་མེད་ལམ། གཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ། ཐག་སྲིང་པའི་གཉེན་པོ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་སྤང་རྣམ་པར་སུན་དབྱུང་ནས། ས་བོན་སྤོང་བྱེད་ནི། སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེར་ནི། རང་རང་མ་

གཏོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་བརྟུས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་བཞི་ཡིས་བརྟུས་པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །མདོར་ན། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་ལྔ་ཡོངས་སུ་འཛིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་མཐུན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དེས་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འགོག་པའི་བར་འགོག་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་ཏེ་སྦྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །མདོར་ན། སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་དང་། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོ་སོར་རྟོག་གོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དབྱེ་གཞི༔ སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་མཐོང་མེད་མཐོང་བ། །འདི་འདྲའི་མུན་ནག་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱཱ། །ཞེས་པའི་གཉིས་སྣང་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །འདི་ནི་འཁོར་བ་སྔ་ཡི་ནས་མེད་པས་ཐོག་མཐའ་གང་ཡང་དོན་ལ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ། ཐོག་མེད་གྱུར་ཀྱང་མཐའ་མ་དང་ལྡན་པ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། གཉིས་པ་ནི། རྐྱེན་ལ་རྟེན་ཅིང་རྒྱུ་འབྲས་མ་འཚོལ་བར་འབྱུང་བའོ། །གསུམ་པ་ལ་སོ་སོར་དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཁྲུལ་ངོར་རྒྱུ་འབྲས་མི་ཟད་པར་འཁོར་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ། མཐོང་སྤངས་དང་སྒོམ་སྤངས་གཉིས། དང་པོ་བདེན་པ་ལ་རྨོངས་པ་སྟེ་དྲུག་ཡིད་ཁྱབ་ཀྱི་འཁོར་དུ་

༄༅། །འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་དང་དྲུག་ཡིད་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་འང་བདེན་པ་ལ་རྨོངས་པ་དང་ཡུལ་ལ་རྨོངས་པ་གཉིས། དེ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ།
དེས་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་སློང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་ནི་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ནི་ལས་དེའི་ས་བོན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གནས་པ་དང་དེ་འབྲས་མངལ་དུ་ཉིང་
མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སོ། །མིང་གཟུགས་ནི་དེ་ནས་ཕུང་པོ་གཞན་བཞི་འགྲུབ་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་དེ་རྣམས་སོ་སོར་དོད་པའོ། །རེག་པ་ནི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་གཅོད་པ་སྟེ
མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་རེག་དྲུག་གོ། །ཚོར་བ་ནི་རེག་པ་ལ་ཞིམ་གདུང་བར་མར་མྱོང་བ་སྟེ་ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོར་གཉིས་སོ། །སྲེད་པ་ནི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལ་བླང་དོར་དུ་ཆགས་པ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་ལ་སྲེད་པ་གསུམ་མོ། །ལེན་
པ་ནི་དེ་དག་འཚོལ་བ་ལ་འདུན་པ་སྟེ། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་ཡོག་རེ་གཉིས་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་རློམ་པ་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་ཉེར་ལེན་བཞིའོ། །སྲིད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ལས་ཀྱི་ས་བོན་སད་
ནས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རྫོགས་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་སྲིད་འཆི་སྲིད་བར་སྲིད་བཞིའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་ཡང་སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་པ་ནས་ཚོར་བའི་བར་ཏེ་སྒོང་མངལ་དྲོད་གཤེར་རྫུས་སྐྱེས་བཞིའོ། །རྒ་ཤི་ནི་ཚེ་དབང་པོ་གཟུགས་
སྟོབས་དྲན་པ་ཤེས་རབ་བདེ་བ་འགྱུར་བ་དང་དུས་དང་དུས་མིན་དུ་ཤི་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་འགག་པ་ནས་རྒ་ཤི་འགགས་པའི་བར་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་

ད་བྱུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་དང་པོ་གཉིས་ཚེ་སྔོན། ཐ་མ་གཉིས་ཚེ་ཕྱི་མ། ལྷག་མ་རྣམས་ད་ལྟར་གྱི་སྐབས་ཡིན་ལ། བསྡུ་ན། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་ལ། གཉེན་པོའི་སྒོམ་ལམ། སྤང་བྱ་རྟོག་པ། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉེན་པོ་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྙོམས་འཇུག དེས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒོམ་སྤངས་ཀྱིས་ཉོན་མགོ་གནོན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་སེངྒེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པ་སྔོན་དུ་སོང་ནས། དྲུངས་འབྱིན་བྱེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དངོས་གཞི་ཐོད་རྒལ་ལ་ཆུང་ངུ་ནི་སྙོམ་ཚུལ་སེངྒེ་རྣམ་བསྒྲིངས་དང་འདྲ་ལ། འབྲིང་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པར་འཇུག་དེ་ནས་གཉིས་པར་ཏེ་དེ་ལྟར་མཐར་གནས་བརྒྱད་དང་འགོག་པ་སྤྲོལ་ཞིང་འགོག་པ་ལས་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཀྱིས་ལྡང་ཞིང་ལངས་རྗེས་སུ་མཉམ་བཞག་ལས་སད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་སེམས་ཐ་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་གནས་བཅུ་བདུན། ཆེན་པོ་ནི་སླར་འགོག་པར་ཞུགས་དེ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་དེ་ནས་སྲིད་རྩེ་ཡང་ལངས་དེ་ལྟར་སྙོམས་འཇུག་དགུ་དང་རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྤྲོལ་བ་བཅོ་བརྒྱད། ཡར་འོང་ཕྱེ་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གོ། །ཐོད་རྒལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རེ་རེར་ཡང་ནང་གསེས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་ཕྱེ་བ་ནི་ས་རེ་རེའོ། །དེའི་སྦྱོར་བ་སེངྒེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་གྲངས་མཉམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྙོམས་འཇུག་དེ་དག་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ནི་སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གློ་བུར་རྣམ་དག་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་སྣང་ཅན་དང་དེས་

༄༅། །བསྐྱེད་པའི་གཟུང་འཛིན་ལ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་པ་ཅི་རིགས་ཡུལ་གྱིས་དགུ་མཚན་བཞིར་ཕྱེ་བའི་རེ་རེ་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་ངུ། དེ་རེ་རེར་ཡང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་རྣམས་སྦྱོང་ངོ་། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། ཐོད་རྐལ་ཆུང་ངུ་ནི་འགོག་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུར། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡར་སོང་དང་ཕྱིར་འོངས་ནས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་གཞག་མིན་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་མཚམས་གཟུང་ཅན་ཏེ། ཐོད་རྐལ་དུ་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་མཐར་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་ལ་རྗེས་ཐོབ་དང་སྤྲེལ་ཏེ་རྐལ་ནས་འགོག་པར་འཇུག་པ་དེའི་བར་དུ་མཉམ་རྗེས་མི་འདྲ་བ་སྤྲེལ་བར་འགྲོ་བའོ། །འབྲིང་ནི་གཞུང་གིས་མ་བསྟན་ནོ། །མདོར་ནི། ཐོད་རྐལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཇུག་ལྡོག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་བརྟུས་དང་ཆོས་ཅན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པ་དང་ཡུལ་ལ་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཏང་བས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ཡང་སློབ་མ་རྣམས་མ་བཏང་བས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་ཡུམ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་འཛིན་ལས་ལྡོག་སྟེ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་རྟོག་པ་གསུམ་དང་ཞུགས་པའི་ལམ་ནི་མོས་སྤྱོད་མ་དག་ས་དག་ས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་བྱར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དགུ་ནི། གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་གཅིག་སྟེ། ཡུམ་ལ་སྦྱོར་བའི་དུས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་དང་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནོ། །

མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡུམ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་ཅན་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་སྒོམ་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བམ་སྙམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་མེད་པས་ཐོབ་བམ་སྙམ་པ་དང་། དེ་དག་ལས་ནི་ལྡོག་པ་སྒོམས་ཀྱང་བསྒོམས་ལ་མ་བསྒོམས་ཀྱང་མ་བསྒོམས་པས་ཐོབ་བམ་སྙམ་པ་དང་སྒོམས་པ་ཡང་མིན། མི་སྒོམ་པ་ཡང་མིན་པས་ཐོབ་བམ་སྙམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་འཁྲུལ་བ་ལ་སྐྱོན་ཅན་དུ་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་ནི། སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅི་ནས་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་རྒྱུ་བ་དེ་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་སྒྲུབ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཏགས་པ་དང་འདོགས་པའི་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཆོས་བདག་གི་གདགས་གཞི་སེམས་ཅན་རྣམ་ཤེས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དང་དེ་ལ་སྣང་བའི་ཆོས་རྣམས་བཏགས་པ་དང་སྟོང་ཉིད་མིན་པར་ཀུན་རྫོབ་སྣང་ཙམ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ཉིད་དང་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་དངོས་པོར་འདུ་བྱེད་པའི་ཞེན་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་སོ་སོར་ཞེན་པ་དང་

༄༅། །ཡུམ་ལ་མི་གཞོལ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་ནི་དག་པ་ཡིན་པ་དང་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པས་སྦྱིན་སོགས་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འཁྲུགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་འཛིན་རྟོག་དང་པོར་དེ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་མི་དམིགས་ན་ཇི་ལྟར་གདགས་པར་བྱ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་བཏགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཆོས་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་འདོགས་པ་དེའི་གཞིའམ་རྒྱུའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྒོམ་ལམ་དེའི་རྣམ་པར་འཇོམས་པས་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་ལམ་དང་སྤང་བྱར་འབྲེལ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛིན་རྟོག་རྫས་ལས་གཞན་རྣམ་པ་དགུ་འཆད་དེ་ཞེས་མགོ་འདྲེན་པའོ། །དགུ་ནི་ཡུལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་སྤངས་པའི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ནི་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ཐེག་གསུམ་གྱི་ཞི་བའི་ལམ་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་ཡུམ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་སྤངས་རྟོགས་མི་མཉམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་བཞི་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟད་སྐྱེ་མེད་པ་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འཛིན་རྟོག་མཐའ་མར་བཞེད་དོ། །རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནི། ཡམས་ནད་དང་འདྲ་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་འདི་རྣམས་སྨན་དང་འདྲ་བའི་སྤྲོས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟད་པར་བྱས་ནས་སྤངས་པ་དེ་ནི་ནད་ཀྱི་ངལ་དུབ་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དེ་ལས་གྲོལ་བས་དབུགས་ཕྱིན་ཞིང་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལྟར་དུ་འགྱུར་

པས་དེ་ལྟའི་བྱང་སེམས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཟད་མེད་ཀུན་ཀྱི་མཚོ་ཆེ་ལ་ཆུ་བོ་འབབ་པ་བཞིན་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་ཞིང་དེར་མ་ཟད་འབྲས་བུ་ཀྱང་
གཉིས་ཀྱི་མཆོག་ཐོབ་པ་དག་གིས་མཛེས་ཤིང་དཔའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་དེ་ནི་མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱའོ། །མདོར་ན། ཡོམ་དང་མི་རྟག་དང་འབྲས་བུ་ལྟར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྩེ་སྦྱོར་ལ། བར་ཆད་མེད་རྩེ་དངོས། ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམས་ལ་ལྷན་ཀ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་
མ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་ས་བོན་ཚགས་ཐོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཞོམ་བྱེད་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དཔེས་བསྟན་པ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་
ཅད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ས་སྔོན་མེད་པ་ས་དང་པོ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ཞེས་
དཔེར་མཛད་ནས་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསྒྲུབས་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་ན་སྒྲིབ་པས་ཆོད་པ་མེད་དེ་དེའི་ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། བྱང་སེམས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་

༄༅། །གཞག གཞུང་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་ལེན་ཅིང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རང་ལས་གཞན་པ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་རྒྱུ། ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་འབྱུང་བཞི་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་ལྟ་བུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། སྣང་བྱ་རང་རིགས་དང་ས་མཚུངས་ལྟ་བུའི་འདྲ་བ་བསྐྱེད་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ། གཙོ་སེམས་དང་རང་འཁོར་སེམས་བྱུང་ཕན་ཚུན་ཕན་འདོགས་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཕྱི་མ་རྣམས་རང་སའི་ཀུན་འགྲོ་སྔ་མས་བསྐྱེད་པ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་སྟེ་དྲུག་གོ །རྐྱེན་ནི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱུ་ཐ་མ་ལྟ་རྒྱུའི་རྐྱེན། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ནི་ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན། བྱེད་རྒྱུ་ནི་བདག་རྐྱེན་ཏེ་བཞིའོ། །དེས་ན་འཛམ་པས་བུམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་རྒྱུ་རྐྱེན་མཚུངས་པའང་ཡོད་དོ།། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་འདིའི་དམིགས་པ་ནི། སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། བདག་པོ་ནི་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་བམ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད་ལ་རྣམ་པ་ནི་སྤྲོས་མཚན་ཞི་བ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བཞག་པ་སྟེ་དོན་ཏུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་སོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ།། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ། ལོག་རྟོག་འབྱུང་ཚུལ། དེ་བསལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལམ་གསུངས་པ་འདི་ལ་ནི། དེ་ཁོན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟེན་

འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་ཟད་མེད་དུ་འཆར་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་བློར་མི་ཤོང་བའི་རྟོག་གེ་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་ན། ལམ་གྱིས་དམིགས་པ་ནས་ཡུམ་སྒོམ་པའི་བར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བརྒྱུད་མར་ཐོལ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར། རབ་འབྱོར་གྱིས་དྲི་བའི་སྐབས་ནས་ཀླན་ཀ་བཅུ་དྲུག་དང་། སྟོན་པས་དེ་དག་གི་ལན་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཚེ་དངོས་སུ་ཐོལ་བ་མེད་ཀྱང་དོགས་སློང་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཁྲུལ་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཕགས་ཆེན་གྱི་གཉམ་བཞག་གི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་འཐད་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེའི་ནི་ངོ་བོ་དངོས་མེད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གཟུང་བ་འཐད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤིས་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དེས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཐད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་ཐབས་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཐད་པ་དང་། དེ་ནི་རྩ་ཤེར། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྦྱོར་བ་འཐད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ལ་སློབ་པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྟེ་གསུམ་པོ་འཐད་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཐབས་མཁས་དང་བཅས་པ་འཐད་པ་དང་། སྤྲོས་པ་རྣམས་མེད་ངེས་སུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་འཐད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་གཟུང་

༄༅། །ཡང་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་འཐད་པ་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བཅས་འཐད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤང་དོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་འཐད་པ་དང་། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་འཐད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་འཐད་པ་དང་ནི་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་སྒོམ་པ་འཐད་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་འཁྲུལ་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ལོག་ལྟ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསལ་བ་དག་ཏུ་བཞེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་ལྔ་པའི་འགྲེལ་བའོ།། །།གསུམ་པ་དེ་དག་གོ་རིམ་དུ་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ། འབྲེལ་བ་བཀོད་པ། མངོན་རྟོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཙེ་སྦྱོར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། ཇི་ལྟར་ཚེས་པའི་ཟླ་བ་ནི། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ས་ལ་བཞུགས་རྣམས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་བསལ་བའི་མཐར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན། གཉིས་པ་ལ། སྦྱིན་པ་བསོད་ནམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཕྱིན་དྲུག བྱང་འཇུག་གི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་དྲན་དྲུག ལྟ་བ་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་སྒོམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་བར་དག་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ནི་ངོ་བོ་ལྟ་

བར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་སྤྱོད་སྒོམ་གང་ལ་ཡང་ངེས་ཟིན་དགོས་པས་གང་དུ་ཡང་བརྟུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཆོས་དང་། བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་དང་ལྷར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པས་དྲན་ཞིང་སྒོམ་པ་སྟེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན། སྦྱིན་ཚུལ་གཉིས་ཕྱིན་དྲུག་གི་གཞིར་བཟུང་ལྷ་ལ་དཔང་པོར་བྱས་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་བརྟུས་སྒོམ་གྱི་ངོ་བོ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཚན་འཛིན་གྱི་དངོས་པོས་གོས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ། དེ་དག་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་སྟེ་སྦྱོར་བར་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། མཐར་གྱི་བྱ་བ་དང་། མཐར་གྱི་བསླབ་པ་དང་། མཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཙམ་མོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

།།བཞི་པ་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་འབྲེལ་བཀོད་པ། མངོན་རྟོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྟུས་སྒོམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མ་ལུས་བསལ་བས་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཕྱིན་དྲུག་མི་དམིགས་པར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་གསུང་པ་ལས་འཕྲོས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་བཞིན་པ་རྣམ་སྨིན་མིན་པ། དེ་དང་བྲལ་ནས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཁ་མ་རྣམ་པར་སྨིན་པ། མཚན་ཉིད་མིན་པ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་ཚུལ་

༄༅། །ཁྲིམས་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རེ་རེས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ནམ་མཁའ་གང་བ་ཀུན་བསྡུས་པས་གཅིག་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཚུངས་པར་ཐུབ་པ་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་རྟོགས་པ་ཡིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། །གཅིག་རྟོགས་པས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུས་ཟོ་ཆུན་རྒྱུན། །ཏོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། །ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགུལ་བ་ལྟར། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དུས་གང་གི་ཚེ་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་བཟོད་ནས་དྲི་མས་མ་གོས་མོད། དེ་ལྟ་ན་འང་མ་རིག་པས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསླད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་མ་མཐོང་ལ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དྲི་མ་ཡང་བཅོམ་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཚུལ་དུ། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཤིང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེའི་ཚེ་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་གཅིག་ནི་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ནམ་ཞིག་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རྫོགས་ཤིང་གསལ། །ཞེས་སོ། །མདོར་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ། ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།

ཡུམ་ལས་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དུ་འབྱུང་བས་མཉམ་བཞག་དེའི་ཚེ་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀུན་ཀྱང་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་བར་གནས་ནས་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །མདོ་ནི། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གནས་ཤིང་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དཔེར་ན་ཡུལ་རྨི་ལམ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་ནི་ཡུལ་ཅན་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་འབྱུང་བ་ལྟར་མ་རིག་གཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་། གཉིད་སད་པ་ན་རྨི་ལམ་དང་དེ་མཐོང་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་བ་ལྟར། མ་རིག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སངས་ན་ཆོས་རྣམས་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་མི་མཐོང་བར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་དག་པ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བའོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་རྨི་ལམ་མི་མཐོང་རྨི་ལམ་མཐོང་བ་མི་མཐོང་། ཞེས་སོ། །འདི་རྣམས་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་ལ་ནུས་པ་སོ་སོའི་ཆ་ཡོད་པས་ཕྱེ་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའོ།།

།།གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ་ལ་འབྲེལ་བ་བཀོད་པ། དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་སྦྱོར་བ་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རྣམ་པ་རྣམས་ཇེ་གསལ་དུ་གྱུར་ཏེ་རང་འོད་ཀྱིས་རང་གི་མྱུན་པ་བསལ་བ་ལྟར་སྐྱེ་བ་

༄༅། །མེད་པ་གསུམ་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཞི་པའི་མདོ་ལས་འཕྲོས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐུ་རྣམ་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག དེས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཡུམ་ཆེན་མོ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དེ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རྟེན་འབྲེལ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་འཆར་བས། ཐུགས་ནས་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཆོས་སྐུའམ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སྟེ་དབྱེ་གཞིའོ། །དེ་ལ་གདོད་ནས་དྲི་མས་གོས་མ་མྱོང་བ་འོད་གསལ་བའི་ཆ་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལོངས་སྐུའོ། །དེའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་ཆེན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་ཁྱབ་པའི་ཆ་ནི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་འཆར་བའི་ཆ་ནས་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆ་ནས་བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །དེས་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་བྲལ་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་དེ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲིན་བསལ་བས་ཉི་འོད་འབྱུང་ཡང་སྤྲིན་ཉི་འོད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་རང་གི་གནས་ཚུལ་ལས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྐུ་དང་གསུང་དབྱངས་མཛད་པ་རྣམས་ནི་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆ་གདུལ་བྱ་རང་རྒྱུད་གཉིས་སྣང་གི་ཆས་བསྡུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དོན་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོར་མཉམ་གཞག་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་གཉིས་

སྣང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་མི་སྣང་ངོ་། །དཔེར་ན་རབ་རིབ་བྲལ་ན་སྐྲ་ཤད་མི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོད་ངེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དེ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དག །ཁྲོ་གྲིས་མིག་ནི་བྲེ་གྱུར་ཅིང་། །མི་ཤེས་གཉིད་དང་བྲལ་གྱུར་ནས༔ ༔སད་པའི་ཚེ་ན་མི་གཟིགས་སོ། །སྣང་ཚུལ་མཁྱེན་པ་ནི། སྣང་ཚུལ་ཉིད་དེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྡུས་པ་གཟུགས་སྐུར་སྣང་བ་དང་ཆོས་གསུང་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ། ཕྲིན་ལས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ནི། དེ་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ངང་གིས་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་ཆ་དང་། དེ་སྔར་ནས་དྲི་མས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་གཅིག་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་དོན་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞིག་གོ །མདོ་ནི། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་སོ་སོར་བཤད། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ། ཁྱབ་པ་དང་རྟག་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞེ་ན། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པས་ཅུང་ཟད་བྲལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་དབྱེ་བས་བྱང་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་སྐུའི་བར་རྣམས་བསྟན་པ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་

༄༅། །མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱི་ནི། །སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་རྣམས་བསྟན་ཟིན་ལ། འབྱུང་བ་བཞི་ཁ་དོག་བཞི་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ལ། །རྟེན། སྒོམ་ཚུལ། སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་སྒོམ་ཚུལ། ས་ལ་དམིགས་རྟེན་མ་གསུངས་ལ། གཞན་སྣོད་ཆུས་བཀང་བ་མེ་འབར་བ་རླུང་ལུས་ལ་ཕོག་པ་སྔོན་སེར་དམར་དཀར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོ་གང་ངམ་སོར་བཞི་པའི་བུག་པ་མར་མེའི་འོད་ཅིག་ངོས་ལ་ཕོག་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་གི་མིང་ས་སོགས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དེ་དང་དེས་ཆོས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་བསྒོམ་ཞིང་དེ་བརྟན་པའི་མཚན་མར་ནམ་མཁར་གནས་པའི་ནོར་བུའི་རླུང་གཡབ་དང་བླ་བ་དམར་པོ་ལྟ་བུ་དང་འདུག་པ་ལྟར་མི་གཡོ་བ་དང་དམིགས་རྟེན་ཁ་དོག་དེ་རྣམས་ནམ་མཁར་འཕགས་ནས་ནོར་བུའི་རླུང་ཡབ་ལྟར་མཁར་སྣང་བ་དང་བུག་བསྐྱེད་ནས་ནམ་མཁའ་ལྟར་འཕེལ་བ་དང་རབ་ཏུ་དང་བས་ཕྱོགས་ཀུན་སྣང་བ་འདྲ་བ་རྣམས་འགྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །ཆུ་ལྦུབ་ཅན་མེ་དུ་བ་ཅན་རླུང་རླངས་པ་ཅན་སྔོ་སོགས་བཞི་ལ་མེ་ཏོག་གི་སར་དང་སྟོང་བུ་མེད་པ་ལྟ་བུ། བུག་བསྐྱེད་མི་ནུས་པ་ཐོགས་བཅས་སུ་སྣང་བ་ནི་མི་འགྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །ཕྱིས་གོམས་ནས་སོ་སོར་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་མོད་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཅིག་ནས་མང་པོ་སོགས་དང་ཆུ་དང་ནམ་མཁར་གོམ་པ་འདོར་བ་དང་སར་འཛུལ་བ་དང་མེ་སྦར་བ་དང་རླུང་ལྟར་མགྱོགས་པ་དང་པི་ཙྪ་སོགས་ཀྱི་ས་གཞིར་བསྒྱུར་བ་དང་རྩིག་པ་ལ་ཐོགས་མེད་འགྲོ་བ་དང་གཉིད་རྨུགས་

རྒྱང་རིང་དུ་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་མཐའ་ཡས་པར་སྤྲོ་བའོ། །ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། རང་ལ་གཟུགས་ལ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་ཆེན་པོ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན། བཟང་པོ་ལྟ་དང་ངན་པ་མི་ལ་བལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་གནན་ནས་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཤེས་ལྷག་མཐོང་གིས་མཐོང་བ་ནི་ཟིལ་གནོན་གཉིས། རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་བལྟ་བ་ཟིལ་གནོན་གཉིས་བཞི་པོ་འདི་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བའོ། །རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ཕྱིའི་གཟུགས་ཁ་དོག་ལྷན་སྐྱེས་སྔོན་པོ་དང་སྦྱར་བའི་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྔོན་པ་གཉིས་ཀར་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་བལྟ་ཞིང་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་སེར་དཀར་དམར་པོར་བལྟ་བ་ནི་ཟིལ་གནོན་བཞི་སྟེ་དབྱེ་བས་ཀྱི་བཞི་ཁ་དོག་གི་བཞིར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་། མདོར་ཁ་དོག་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དང་སྦྱར་བྱུང་གི་དཔེ་གཉིས་གཉིས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །སྒྲ་དོན་ནི་དབང་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའོ། །དེ་ནས། ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྨོན་མཁྱེན་དང་། །མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །ཞེན་པ་གནས་པ་གཏོང་བ་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་ལུས་ཡོངས་དག་དང་སྤྲུལ་བསྒྱུར་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་དམིགས་པ་ཡོངས་དག་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་ཐུགས་ཡོངས་དག་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་མཁྱེན་པ་ཡོངས་དག་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་གཞི་དང་། ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་བསྐལ་པའི་བར་དུ་གནས་ནུས་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་ནུས་པ་དང་ཡོ་བྱད་ནོར་གྱི་ཆར་འབེབས་

༄༅། །ནུས་པ་དང་ཁམས་གོང་ན་སྤྱོད་འགྱུར་ལས་འདོད་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལྔ་བུ་དང་། བསམ་གཏན་ལས་མ་ཉམས་པར་འདོད་པར་སྐྱེ་ནུས་པ་ལྔ་བུ་དང་ས་ཆུར་ཆུ་སར་སོགས་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྱུར་ནུས་པ་དང་། གཞན་དོན་ཟད་པ་མེད་པའི་སྨོན་ལམ་འགྲུབ་པ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་དཔག་མེད་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཕྱིར་སྟོན་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བསམ་པ་དང་འཚམ་པར་ཆོས་སྟོན་པ་སྟེ་དབང་བཅུ་དང་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པས་གཞན་ལ་བཅབ་དགོས་མི་འབྱུང་བས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་བཀྲུང་ནས་གསུང་བ་ནི་བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་གུས་མ་གུས་ཆ་མཉམ་ཅན་གསུམ་ལ་ཆགས་སྡང་ཆ་མཉམ་གྱི་གཡེང་བ་གསུམ་མི་མངའ་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུས་ཡོལ་གྱི་བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་མཛད་པ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པས་རྒྱུ་བ་དང་གནས་པ་ནམ་དུ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་སྤྱོད་པ་ལུས་ངག་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། སྦུད་ར་སུ་ཀྲུད་ཅེས་ཉིན་མཚན་ལན་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་གཟིགས་པ་དང་། ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། །སྐུ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་ནས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་༔ དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་དང་། ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ལྷ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་སྤོང་བ་ཙམ་དང་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། མི་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་མང་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཉིད་དང་གྲོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཕེབས་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྒྱུན་གཅོད་པའི་མཐུ་ཡོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའོ། །ཡང་ཉན་རང་གི་སྨོན་གནས་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་གང་རུང་ཞིག་ཤེས་པར་སྨོན་ནས་སྨོན་ལམ་ཛོན་དུ་སོང་བ་ལས་སྨོན་པའི་གནས་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི། གཟོད་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་རྟག་ཏུ་མཉམ་བཞག་ལ་གནས་པ་དང་། དེའི་ངང་ལས་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་དྲི་བ་ཀུན་གྱི་ལན་འདེབས་ནུས་པར་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་ཡེ་གདོད་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བཞུགས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྣང་བ་ཅི། གཞན་དོན་མི་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དྲི་མ་གློ་བུར་བར་ཤེས་ནས་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་རྒྱུ་ནི། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་གྱུར་པ་ནས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ན་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལ་འདུལ་བྱེད་གང་དང་ནི་གང་གི་ཚེ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱ་བས་དྲི་མ་བསལ་ཞིང་རྟོགས་པ་འཕེལ་བའི་སྐནས་ཕན་པར་གྱུར་པ་ན་གདུལ་བྱ་དེའི་དག་སྣང་དང་འཚམ་པར་དེ་ལ་དེ་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ལྷའི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་ཕབ་པས། ས་བོན་ནུས་ལྡན་ལས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཀྱང་།

༄༅། །ས་བོན་རུལ་པ་ལྟ་བུའི་མི་རུང་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་དུས་གསུམ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསྒྲིབས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་མི་སྨིན་ཅིང་མི་འཐོབ་བོ། །དེས་ན་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བས་ཆོས་སྐུ་ཁྱབ་རྟག་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷའི་ཆར་དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཁྱབ་པར་ངེས་པར་བརྗོད། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།། ཅེས་རྒྱུད་བླ་མར་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན། །གཉིས་པ་ལོངས་སྐུ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་རང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་འབར་ལ༔ ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་དེ་ལས་དམན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་རགས་པའི་མཚན་དཔེ་སྣང་བའོ། །དེས་ན་གཞན་སྣང་གི་ལོངས་སྐུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནའི་ཆོས་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན། དཔེ་བྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་མཚན་རང་གི་གནས་ཚུལ་དང་ཕྲ་ལྷས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏེ། རྟེན་བླ་མ་བསུ་སྐྱེལ་དང་ཆོས་ཉན་ལ་བསྙེན་པ་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐྱི་སྣང་བྱས་པའི་རྒྱུས་ཕྱག་ཞབས་ལ་སྟེབས་རྫོང་ལྡན་པའི་འཁོར་ལོ་བ་སོ་ལ་བཀོས་པ་འདྲ་བས་མཚན་པ་དང་དེ་ནི་འཁོར་ཤིན་ཏུ་མངའ་བའི་ཕྲ་ལྷས་སོ། །དེ་བཞིན་སྦྱར་ནས།

དམ་བཅའ་བརྟན་པས་རུས་སྦྲུལ་གྱི་ལྟོ་བ་ལྟར་ཞབས་མཐིལ་གཉམ་པ་ནི་མི་གཡོ་བའི་དང་། བསྡུ་བ་བཞིར་གོམས་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོའི་བར་སོར་གདུབ་བཞིས་པ་ལ་མི་གཙོད་པའི་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་བྱ་ངང་པའི་ལྟ་བུ་ནི་འཁོར་སྒྱུར་དུ་འདུ་བའི་དང་། བཟའ་བཏུང་ཞིམ་པ་མང་བ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པས་ཕྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་། འདིའི་སྐུ་ནི་ཞབས་མཐིལ་གཉིས་ཕྱག་མཐིལ་གཉིས་ཕྲག་པ་གཉིས་ལྟག་པ་སྟེ་བདུན་པོ་དག་ཏུ་ཀྱོང་མེད་པར་གཞན་དང་མཉམ་པས་མཐོ་བ་དེ་གཉིས་ནི་བཟའ་བཅའ་དང་བཏུང་བ་ཉམས་སུ་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ལྟས་དང་། བཙིངས་པ་བཀྲོལ་བས་སོར་མོ་རིང་བ་ཞབས་མཐིལ་གྱི་དཀྲུས་དང་མཐོ་མཉམ་པ་དང་། སྲོག་བསྐྱབས་པས་རྟིང་པ་ཡངས་པ་ཞབས་བཞི་ཆ་ཕྱིར་འཕགས་པ་དང་། སྲོག་གཅོད་སྤངས་པས་སྐུའི་རིང་ཐུང་ལ་མི་ཕལ་པའི་བྲུ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པས་བྱིན་ལས་བྲུ་བདུན་གྱི་ཚེ་ཞིང་དགེ་སྐུར་མ་སོང་བས་དྲང་བ་དང་གསུམ་ནི་སྐུ་ཆེ་རིང་བའི་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་བླངས་པས་ཞབས་པུས་མོའི་ལྷང་ང་དང་ལོང་བུ་ཕྱིར་འབུར་བ་མི་མངོན་པ་དང་། དགེ་བ་བླངས་པ་ཆེར་སྤེལ་བས་སྐུའི་སྤུ་ནི་གྱེན་དུ་རྩེ་མོ་ཕྱོགས་པ་དང་གཉིས་ནི་མི་མཉམ་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དང་། རིག་པ་དང་བཟོའི་ལས་རང་གིས་བླངས་ཤིང་གཞན་ལ་སྦྱིན་པས་བྱིན་པ་འཚམ་ལ་ཟླུམ་པ་རི་དྭགས་ཨེ་ཎ་ཡ་སྟེ་ཤ་བའི་བྱིན་པ་འདྲ་བ་ནི་སྒྱུར་དུ་འཛིན་པའི་དང་། སེར་སྣ་མ་བྱས་པས་མ་བཏུད་པར་ཕྱག་མཐིལ་པུས་མོའི་ལྷང་ངར་སླེབ་པས་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་ནི་ཡོ་བྱད་མང་བ་དང་ལྡན་པའི་དང་། མཛའ་བ་མ་ཕྱེ་བ་དང་གཞན་ཚངས་སྤྱོད་ལ་བསྐུལ་ཞིང་གསང་ཚིག་བསྲུངས་པས་རྟ་ཅང་ཤེས་ལྟར་འདོམས་

༄༅། །ཀྱི་སྦབ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་མཆོག་ནི་བུ་མང་བའི་དང་། གཞན་ལ་གོས་སྣན་བྱིན་པས་ལྤགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟར་སྟུམ་པ་དང་། ཁང་པ་དང་ཡུལ་གནས་སྦྱིན་པས་ལྤགས་པ་སྐྱི་སྲབ་ལ་འཇམ་པ་དང་གཉིས་ནི་གོས་སྣན་ཁང་བཟང་གནས་བཟང་ཐོབ་པའི་དང་། འདུ་འཛི་སྤངས་པས་བ་སྤུ་ནི་བུ་ག་གཅིག་ན་གཉིས་མེད་པར་རེ་རེ་ནས་གཡས་འཁྱིལ་ལེགས་འཁྲུངས་དང་། མཁན་སློབ་ཕ་མ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བཀུར་བས་ཞལ་གྱི་སྨིན་མཚམས་སུ་སྤུ་དཀར་འཇམ་འོད་དང་ལྡན་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་གཡས་འཁྱིལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་གཉིས་ནི་མཉམ་པ་མེད་པའི་དང་། སློད་ལན་དུ་སྙན་པར་སྨྲས་པས་རོ་སྟོད་ཞེལ་ཀ་ཆེ་བ་སེང་གེའི་འདྲ་བ་དང་། ལེགས་བཤད་མཐུན་པར་འཛིན་པས་འདོའི་དཔུང་པའི་མགོ་ཀྲུས་ཤིང་ཟླུམ་པ་དང་གཉིས་ནི་ཐུབ་པ་མེད་པའི་དང་། ནད་པ་ལ་སྨན་དཔྱད་རིམ་གྲོ་བྱིན་པས་ཐལ་གོང་མགྲིན་པ་ཟླུམ་ཞིང་མཐོང་ག་རྒྱས་པ་དང་། འདི་ལ་རྩེ་དང་ཕན་པའི་ཟས་སྦྱིན་པས་ཞལ་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་ཡང་རོ་མཆོག་ཏུ་སྣང་བ་དང་གཉིས་ནི་ནད་ཉུང་བའི་དང་། གཞན་ལ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་བྱིན་པས་སྐུ་ནི་རིང་ཐུང་དང་འདོམ་ཚད་སྙོམས་པས་ཤིང་ནྱ་གྲོ་དྷ་ལྟར་མཛེས་ཞིང་གབ་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བྱིན་པས་གཙུག་ཏོར་གཡས་འཁྱིལ་ཟླུམ་པོ་དབུའི་སྟེང་དུ་སོར་བཞི་ཙམ་འཕགས་པ་ལྡན་པ་དང་གཉིས་ནི་མངའ་ཐང་ཆེ་བའི་དང་། ཚིག་སྙན་ཅིང་འཇམ་པ་ཡོན་སྨྲས་པས་ལྗགས་ཀྱིས་སྐྲ་མཚམས་དང་སྙན་གྱི་བར་དུ་ཁེབས་པས་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱས་པས་གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟར་ནང་དུ་ཉེ་ལྟ་བར་ཕྱིར་ཐག་རིང་དུའང་ཐོས་པ་དང་གཉིས་ནི་ཡན་ལག་ལྔ

ལྡན་གྱི་གསུང་མངའ་བའི་དང་། ཡན་ལག་ལྔ་ནི། ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཉན་ན་དགའ་བ་དང་ཟབ་ཅིང་དབྱངས་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་དང་བཏང་མི་བྲ་བ་དང་མ་འཁྲུགས་ཤིང་གསལ་བའོ། །ཚིག་འཁྲུལ་སྤངས་པས་འགྲམ་པ་ཀླུམ་ཀྱུས་སེ་ངྒེའི་འདྲ་བ་ནི་ཚིག་ལ་ཀུན་གྱིས་ཉན་པའི་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བཀུར་བས་ཚེམས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་དང་། འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་ཚེམས་རིང་ཐུང་མེད་པར་ཚད་མཉམ་པ་གཉིས་ནི་འཁོར་སྔ་ནས་སོགས་པའི་དང་། བདེན་པའི་ཚིག་འབའ་ཞིག་སྨྲས་པས་ཚེམས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། ཕྲ་མ་སྤངས་པས་ཚེམས་གྲངས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚང་བ་དང་གཉིས་ནི་འཁོར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་དང་། བྱམས་པའི་མིག་གིས་བལྟས་པས་སྤྱན་དཀར་ནག་མ་འདྲེས་པ་ནག་པོའི་ས་ནི་མཐོན་མཐིང་འདྲ་བ་དང་། ཆགས་སྡང་སྨོངས་པ་མེད་པར་བལྟས་པས་སྤྱན་གྱི་རྫི་མ་མ་འདྲེས་པ་བ་ཕྲུ་མཆོག་གི་དང་འདྲ་བ་གཉིས་ནི་ཀུན་ནས་མཛེས་པའི་སྔ་ལྟས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། འདི་དག་སུམ་བཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན། །དེ་དག་གི་རྒྱུ་བསྟན་པ། འདི་ལ་མཚན་ནི་གང་གང་གི། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན། །དེ་དང་དེ་ནི་རབ་རྫོགས་པས། །མཚན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་འགྲུབ། །དེ་གང་ཞེ་ན། །བླ་མ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཡང་དག་བླངས་པ་བརྟན་པ་དང་། །བསྡུ་བ་བརྟེན་དང་གྱ་ནོམ་པའི། །དངོས་པོ་སྦྱིན་དང་བསོད་བྱ་བ། ཐར་བར་བྱེད་དང་དགེ་བ་ནི། །ཡང་དག་བླངས་པ་སྤེལ་ལ་སོགས། །སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། །མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་བཀྲོལ་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་ལས་དཔེན་པས་གྲུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། ཕན་བདེའི་

༄༅། །ཐུགས་མངའ་བས་སེན་མོ་མདོག་སྣུམ་པ་དང་། རིགས་མཐོ་བས་སེན་མོ་མཐོ་བ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་པས་སོར་མོ་རྣམས་ཟླུམ་པ་དང་། དགེ་བ་ཚོགས་པས་སོར་མོ་རྒྱས་པ་དང་། དགེ་བ་གྲུབ་པས་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། འཚོ་བ་རབ་ཏུ་བསྲུངས་པས་རྩ་ལྷགས་པའི་ཕྱིར་མི་མངོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པས་རྩ་མདུད་པ་མེད་པ་དང་། དབེན་པའི་ཆོས་མངའ་བས་ལོང་བུ་ནང་དུ་འབུར་བ་མི་མངོན་པ་དང་། འགྲན་ཟླ་མེད་པས་ཞབས་གཉིས་རིང་ཐུང་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་མཉམ་པ་དང་། མིའི་སེངྒེ་ཡིན་པས་བརྗིད་པར་སེངྒེ་དང་། མིའི་གླང་ཆེན་ཡིན་པས་ཐད་ཀར་གླང་ཆེན་དང་། ནམ་མཁར་གཤེགས་པས་བྱ་ངང་པའི་དང་ནི་མིའི་ཁྱུ་མཆོག་ཡིན་པས་འཁོར་གྱི་སྣ་འདྲེན་པ་ཁྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་ཀྱིས་གཤེགས་པ་དང་། མཐུན་པའི་ལམ་མངའ་བས་གཡས་ཕྱོགས་ནས་འཁྱོན་ཞིང་གཡས་ནས་ལྡོག་པ་དང་། བལྟས་ན་མཛེས་པར་གཤེགས་པ་དང་། ཐུགས་མ་ཡོ་བས་སྐུ་དྲང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། དག་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པས་སྐུ་འཁྲིད་ལེགས་པ་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པས་སྐུ་དྲི་མེད་བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་དང་། གདུལ་བྱར་འཚམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་རྫོམ་ཕྲ་དང་སྐབས་ཕྱེད་པའི་རིམ་པར་འཚམ་པ་དང་། ཀུན་སྤྱོད་དག་པས་སྐུ་གཙང་བ་དང་། ཐུགས་འཇམ་པས་སྐུ་འཇམ་པ་རེག་ན་བདེ་བ་དང་། ཐུགས་དག་པས་སྐུ་དག་པ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་རྫོགས་པས་མཚན་སོ་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡངས་ཤིང་བཟང་བས་སྐུའི་ཁོ་ལག་ཁྲིན་ཆེ་བ་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ་དང་། ཐུགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པས་གོམ་པ་ཆེ་ཆུང་སྙོམས་པ་དང་། སྤྱན་གཉིས་ནི་གཟིགས་པ་དག་

པ་དང་། འཇམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་སྐུ་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། ཐུགས་མི་ཞུམ་པས་སྐུ་ཤ་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བས་སྐུ་ཤ་ཁེངས་ཏེ་རྒྱས་པ་དང་། ཡང་སྲིད་བཅོམ་པས་སྐུ་མི་སྙོད་པར་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པའི་སྐུ་ཉིད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པས་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་རིང་འོས་རིང་ཐུང་འོས་ཐུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་དང་། སྤྱན་ལ་རབ་རིབ་སོགས་གཟིགས་པར་སྒྲིབ་པ་མེད་ཅིང་མིག་ནག་སོགས་མི་འབྱུང་བས་དག་པ་དང་། སློབ་མ་ཁྲིམས་ལྡན་འཁོར་བས་སྐུའི་ཕྱལ་ཟླུམ་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱོན་མེད་པས་རྐེད་སྐབས་ཕྱིན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པས་ཕྱལ་མ་སྙོངས་པ་ཀྱུ་སྙོངས་མིན་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ཟད་པ་མེད་པས་ཕྱལ་ལ་མཐོ་ཀྱོང་མེད་པ་ཕྱང་ངེ་བ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པས་ལྟེ་བའི་ཁུང་བུ་ནི་གཏིང་ཟབ་པ་དང་། གདམ་ངག་འཛིན་པའི་སློབ་མ་འདུ་བས་ལྟེ་བའི་རི་མོ་གཡས་ཕྱོགས་འཁྱིལ་བ་དང་། སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པའི་དགེ་འདུན་འདུ་བས་སྐུའི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ནས་ལྟ་ན་སྡུག་པ་དང་། སྡོམ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་དང་། ཆོས་ནག་པོ་བྲལ་བས་སྐུ་ལ་ནི་རྨེ་བ་དང་ཤ་མཚན་གནག་བག་མེད་པ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་བདེ་བའི་ཆོས་སྟོན་པས་ཕྱག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་བསྟེན་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་ལ་སྣུམ་པའི་མདངས་ཡོད་པ་དང་། བརྟན་པར་བཞུགས་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་དང་། བསླབ་པ་ཕྲ་མོ་ནས་འཆའ་བས་ཞལ་སྒྲོས་ནི་ཧ་ཅང་མི་རིང་བ་དང་། གཟུགས་བརྙན་འཇིག་རྟེན་དུ་བཀྲི་བས་མཆུ་ནི་མེ་ཏོག་པིམ་པ་ལྟར་དམར་ཞིང་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དང་། ཚིག་འཇམ་པོས་འདུལ་བས་ལྗགས་བདེ་ཞིང་

༄༅། །གཉེན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཕྲ་བའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པས་ལྗགས་སྲབ་པ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བས་ལྗགས་དམར་བ་དང་། བསྙེངས་པ་མི་མངའ་བས་འབྲུག་གི་སྒྲ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཉིད་ལྡན་པ་
དང་༔ འཇམ་པར་སྨྲ་བའི་སྐྱོབ་མ་མངའ་བས་གསུང་མཉེན་ཅིང་འཇམ་པ་དང་། སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལས་འདས་པས་མཆེ་བ་ཟླུམ་པ་དང་། གདུལ་དཀའ་འདུལ་བས་མཆེ་བ་རྣོ་བ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་དཀར་བས་
མཆེ་བ་དཀར་བ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པས་མཆེ་བ་རིང་ཐུང་སོགས་མཉམ་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རིམ་གྱིས་སྟོན་པས་མཆེ་བའི་རྩེ་མོ་བྱིན་གྱི་ཕྲ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རི་བོ་ལ་གནས་པས་ཤངས་མཐོ་བ་དང་།
འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་གཙང་མ་མངའ་བས་ཤངས་ལ་དྲི་མ་མེད་པས་མཆོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡངས་པ་མངའ་བས་སྤྱན་དཀྱུས་རིང་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་འདྲེན་པས་སྤྱན་གྱི་རྫི་
མ་སྟུག་པ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ན་ཆུང་སོགས་དགའ་བར་བྱེད་པས་སྤྱན་དཀར་ནག་ཕྱེད་པ་པདྨའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་དང་། ཕྱི་རྗེས་སུ་གཟིགས་པས་སྨིན་མ་གཡས་གཡོན་འབྲེལ་བས་ཆུགས་རིང་བ་དང་། འཇམ་པོར་
འདུལ་བས་སྨིན་མ་འཇམ་པ་དང་། དགེ་བའི་སྟུམ་དང་ལྡན་པས་སྨིན་མ་སྟུམ་པ་དང་། སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྨིན་མའི་སྤུ་ནི་རིང་ཐུང་སོགས་མཉམ་པ་དང་། གནོད་པ་བཟློག་པས་ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། ཉོན་
མོངས་ལས་རྒྱལ་བས་སྙན་མཐོ་དམན་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པ་དང་། བསམ་པ་མ་ཉམས་པས་འདུལ་བས་སྙན་འོན་པ་སོགས་ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བས་སྐྲ་མཚམས་ངེས་པ་ཉི་དཔྲལ་བ་ལེགས་

པར་འབྱེས་པ་དང་། ཕས་རྒོལ་འདུལ་བས་དཔྲལ་བའི་དབྱེས་ཆེ་བ་དང་། སྨོན་ལམ་དམ་པ་རྫོགས་པས་དབུ་གདུགས་ལྟར་རྒྱས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་དགའ་བ་རྫོགས་པས་དབུ་ལ་སྐྲ་དཀར་མི་འབྱུང་ཞིང་བྱུང་བ་ལྟར་ཁ་དོག་གནག་པ་དང་། སྲང་བུའི་བག་ཉལ་ཟད་པས་དབུ་སྐྲ་རྟུག་པ་དང་། ཐུགས་འཇམ་པོས་བརྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་སྐྲ་འཇམ་པ་དང་། ཐུགས་མ་འཁྲུགས་པས་སྐྲ་མ་འཛིངས་པ་དང་། བཙང་བའི་གསུང་དང་བྲལ་བས་སྐྲ་གྲེན་ལ་མ་བརྫེས་པ་མི་བརྩོར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་སྤོས་བསྒྲུབས་པས་སྐྲའི་དྲི་ཞིམ་པས་སྐྱེས་བུའི་ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱག་ཞབས་ལ་དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་ནི་རྫས་བརྒྱད་དང་རི་མོ་གྲུ་བཞི་སོགས་ཡོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ནི། བཟོ་སྤྲུལ་སྐུ་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་པི་ཝང་མཁན་དུ་སྤྲུལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་པ་ནི་གཟིངས་ཟམ་པ་སྨན་འབྲས་བུ་འབབ་ཆུ་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་སྤྲུལ་པ་འབྱུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་ནི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་གིས་འདུལ་བའི་སྐུ་སྣ་ཚོགས་པས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་དག་ཅིག་ཅར་མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི་ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་འབྱུང་ངོ་། །མདོར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཕྲིན་ལས་ལ་གནས་ཚུལ་གྱི་ཕྲིན་ལས་མདོར་བསྟན། སྣང་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་འདིའི་ལས་

༄༅། །རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་མཛད་པ་ཉེར་བདུན་ཏེ། ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་འདོད་ལྷ་རྣམས་འདོད་པར་ཞེན་པ་དང་ཚངས་པ་རྣམས་ལྷ་བ་ཞི་བ་རྩེ་གཅིག་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་དང་ནི། མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་བསྡུ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་དོར་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པ་དང་། བླང་བྱ་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་གཉིས་ནི་ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ལམ་ཚད་མེད་བཞིའི་དོན་དང་། ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དགེ་བཅུ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་བཞི་ནི་སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་ཟད་པ་གཅིག་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདར་བཏགས་པ་ཙམ་དང་། འཁོར་གསུམ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། ལུས་ཅན་གཞན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་ནུས་པ་དང་། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ནི། མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་བཟློག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལྟར་མཛད་པ་བཅུ་སྟོན་ནུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པར་སྦྱོང་ནུས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཞིང་འདིར་སངས་རྒྱས་འདི་ཞེས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཚད་མེད་སྒྲུབ་ནུས་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བསྙེན་པ་དང་སོགས་པས་བསྙེན་བཀུར་བགྱིད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་ནུས་པ་དང་། ཚེ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནུས་པའི་ཡན་ལག་རྫོགས་

པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་ངེས་པས་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ནི་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐད་ཅིག་ལ་མཐོང་ནུས་པ་དང་། རྟག་འཛིན་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ནི་སྤངས་པ་དང་། དེའི་གཞི་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་ས་བོན་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་ནི། ཟག་མེད་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ནི། འདུས་བྱས་འཁོར་བ་འདུས་མ་བྱས་པ་མྱང་འདས་ལ་ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བཅོ་བརྒྱད་ནི་སྨོན་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ་སྟེ་གཅིག་ནི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཕྲིན་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །མདོར་ནི། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱས་ནས། ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་བའོ།། །།གཉིས་པ་འབྲིང་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མཁྱེན་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་དེ་རབ་དང་དེའི་གོ་རིམ་དང་དེའི་མཐའ་རྩེ་སྦྱོར་བ་བཞི། སྦྱོར་བ་དེའི་རྣམ་སྨིན་ཆོས་སྐུའི་རང་ཞལ་མཐོང་བ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་གཅིག་དང་བཅས་པ་ནི་དོན་བསྡུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག་གོ །གསུམ་པ་བསྡུས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རབ་རིབ་ལྟ་བུ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་ལྡོག་ཆ་ནས་ནི་མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རུ་ཕྱེ་བ་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་ཀུན་རྫོབ་པ་

༄༅། །རི་བོང་གི་རྭ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱེ་མེད་དུ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་སྒོནས་ཕྱེ་བ་སྦྱོར་བ་བཞིའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེས་འཁྲུལ་སྣང་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དག་ནས་རང་ངོ་རང་གིས་རིག་པར་གྱུར་པ་ཆོས་སྐུ་ཕྲིན་ལས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གཅིག་རྣམས་ནི་དོན་བསྡུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་རྫོགས་སོ།། །།རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བི་དྱཱ་ཀཱ་ར་པྲབྷཱ་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བན་དེ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།སླད་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་དཔལ་གོ་མི་འཆི་མེད་ལ་སོགས་པ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།༈ གང་ཚེ་སྐོམ་པས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་ཕྲ་མོའི་མདུན་དུ་སྤྲིན་བུར་རྒྱ་མཚོ་ལྷུད་གྱུར་ན། །དེ་ཚེ་རབ་ཏུ་སྐྲག་ཅིང་འབྱུང་བའི་སྐོམས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ཅི། །དེ་བཞིན་ཡུམ་དོན་བདེ་བླག་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་འགའ་ཞིག་གིས། །བླ་མའི་ལེགས་བཤད་ཟབ་རྒྱས་མི་རྟོགས་དེ་ཕྱིར་དག་གིས་ཆུ་ཐིགས་ལྟ་བུ་འདི་བརྩམས་སོ། །སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་འཆད་ཚེ་ཡང་། །དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་དུ་ལྷུང་བའི། །མཁས་རྣམས་མཚར་བྱས་ཆུང་ཤོག་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བལྟ་བར་གྱིས། །དེས་ན་འདི་བརྩམས་པ་དང་འདི་ལ་གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །འདི་ཉིད་བསྒྲགས་དང་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་ཉམས་ལེན་བགྱིས་པ་གང་ཡིན་རྣམས། །མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་སྐེམས་པའི་ཕྱིར།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཉིད་དུ་འཁོར་གསུམ་དག་པས་བསྔོ་བར་བགྱི། །ཞེས་པ་ནི་རང་གཞན་ཀུན་ལ་ཕན་པར་སེམས་པའི་བློས་རབ་ཏུ་བསྐུལ་ནས་ཞྭ་དམར་བ་ལྔ་པས་རང་ལོ་ཉེར་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལུག་ལོ་ཟླ་བ་བརྒྱད་པ་ལ་གྲུབ་པར་བྱས་པའི་དགེ་བས་མཚུངས་མེད་བླ་མའི་དགོངས་པ་རྫོགས་ནས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་ཤོག། །།སྨོར་བྱང་། ཨེ་མ་ལས་ངན་དུས་ཀྱི་རླུང་འཚུབ་ཀྱིས། །ངན་རྟོག་ཉོན་མོངས་དུག་གིས་ཀུན་ནས་གཟིར། །ཐར་པའི་ལམ་ཆེན་འཐོར་བའི་འཁོར་བ་པ། །འོ་དོད་ཀྱི་ཧུད་ནད་ཁྲིད་འཐམ་པ་ལ། །འཇོམས་བྱེད་གཅིག་ཐུབ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག །བཀའ་བསྟན་ཟབ་མོའི་དོན་རྣམས་སྡུས་པའི་དོན། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པའི་ལམ་བཟང་འདི། །ཡོད་ན་དེས་ཆོག་མེད་ན་ཐབས་བྲལ་ལས། །ལྷག་པར་འགྲོ་མགོན་བཀའ་དབང་བརྒྱུད་རིམ་པ། །ཀཾ་ཚང་ཞི་བྱེད་བསྟན་པའི་ལམ་སྲོལ་དུ། །སྣང་བྱེད་ཧ་བདུན་བྱེ་བའི་འོད་སྣང་གི། །གཟུགས་གསར་ཉུང་ངུ་རྣམ་པར་གསལ་བ་འདི། །སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཉག་ཕྲ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། །ཉམས་པ་སོར་ཆུད་ལས་ལ་དམིགས་ནས་སྭཱ༔ ༔ལྷག་བསམ་དྲི་བྲལ་ཆུ་ཤེལ་དབང་པོའི་གཟུགས། །བཀྲ་བའི་ངང་མདངས་གསལ་བས་རབ་བསྒྲུན་པས། །གཞལ་མེད་བཀའ་དྲིན་ཕ་མཐའ་ཡས་པ་ཅན། །ད་ལྟའི་ཕ་མས་གཙོས་པའི་མར་གྱུར་རྣམས། །རྟག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་དུཿཁ་ལས་གྲོལ་ནས། །རྣམ་མཁྱེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཀུ་རུ་སྨོན།། །།ཞེས་རྗེ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་གིས་མཛད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཉུང་ངུ་རྣམ་གསལ་འདི་བཞིན་དཔེ་

༄༅། །གྲངས་ཚིག་སྟོང་ཐམ་པ་ཡོངས་དགེ་མི་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཆོས་བྱིན་གྱི་འགྲོ་གྲོན་ཆ་ཚང་གནང་སྟེ་དཔལ་ཤེས་རབ་གླིང་གི་གདན་ས་ནས་སྤར་དུ་བསྐྲུན་སྐབས་སྤར་བྱང་སྨོན་ཚིག་འདི་བཞིན་སྨོས་ལས་པ་ཚེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།